Biblioteka Publiczna w Drawnie

Andrzej Szutowicz

Barbara Zajączkowska

„ZIEMIA DRAWIEŃSKA – LEKSYKON POSTACI od A do Ż”

„Wieczność może być w bibliotekach […],
bo zawsze będzie ktoś, kto je odwiedza
i wydobywa z zapomnienia jakieś nazwisko”
Enrique Moriel

Drawno 2019

Opracowanie i redakcja: Małgorzata Dolata Trzaskawka,

Książka powstała przy współpracy i finansowaniu gminy Drawno.

Zdjęcia ze zbiorów:

A. Szutowicza, archiwum Biblioteki Publicznej w Drawnie

Projekt, opracowanie graficzne i druk:

Wydawca:

ISBN

WSTĘP

W latach 2013 - 2015 z okazji obchodów przypadającego 12 lutego Dnia Osadnika i Kombatanta, Biblioteka Publiczna w Drawnie sukcesywnie organizowała towarzyszące głównym obchodom wystawy, pod ogólną nazwą: "Historyczni i współcześni w życiu Drawna", na których przedstawiono opracowane na tę okazje biogramy osób związanych z Drawnem. Jak w takich przypadkach bywa miała z założenia być jedna wystawa, a zorganizowano trzy. Wcześniej w okresie 1999 – 2006 biblioteka zaprezentowała drawieńskiej społeczności 12 dużych wystaw tematycznych traktujących o historii Drawna, na których również zaprezentowano wiele postaci bezpośrednio związanych z ziemią drawieńską. Przez niemal 9 lat przedstawiano biografie co raz nowych osób znanych i nieznanych, czasem zapomnianych lub z racji kontynuacji tematu po latach zapomnienia na nowo odkrytych. Poznawano przy tym fakty historyczne czyniące Drawno, miastem ciekawym i historycznie atrakcyjnym. To dzięki tym wystawom udało się ustalić nazwiska autentycznych pionierów Drawna, jego włodarzy, pierwszych samorządowców, rzemieślników. Prześledzono przy tym kształtowanie się jego nazwy od Neuwedell do Drawna. Wystawy wykazały, że w historię ziemi drawieńskiej wplotły się losy nie tylko dawnych mieszkańców Niemców i Żydów, ale także Polaków, Czechów, Rosjan, Duńczyków, Szkotów, Szwedów Amerykanów, Francuzów, Serbów. Podczas licznych wojen przechodziły tędy słynne formacje wojskowe litewsko - polskie króla Łokietka, Wielkie Armie Krzyżaków i Francuzów, zalewających potopem Szwedów, idących w marszu wyzwoleńczym żołnierze potomka podbytowskich Kaszubów von Yorcka – Gostkowskiego. Po ulicach Drawna przemieszczały się szwadrony Kozaków, niemieckie Tygrysy Królewskie i czołgi T -34 z czerwona gwiazdą, przemykali sprytni spadochroniarze Schachta. W magazynach jednostki czekały na swoją kolej rakiety V-2, a na niebie Wielkiej Wojny sławę zdobywał por. Wedel z Chomętowa, przyjaciel Czerwonego Barona. Za tymi faktami stoją oczywiście ludzie często w ogóle nie kojarzeni z Drawnem jak ów Gostkowski, który został feldmarszałkiem. Wystawy dawały możliwość ich zaprezentowania. Okazuje się, że i w dziedzinie przemysłu ziemia drawieńska ma czym sie pochwalić i jak poprzednio stoją za tym ludzie, tacy jak Seeger od krasnali, Strehlow – Kremmin od sieci rybackich. Obok słynnych żołnierz, Drawno ma swego aktora, pisarzy, filozofów, globalnego pioniera ekologii i cały zastęp profesorów Niemców – Polaków, na czele z światowego formatu prof. Oszmiańskim. Ma swoich społeczników, wizjonerów, działaczy, marzycieli. Biblioteka organizując wystawy pamiętała o wielonarodowości regionu, doceniano na nich wkład dawnych mieszkańców, podkreślano dorobek Polaków po 1945, którzy zmieniali oblicze tego miasta i regionu. Nie zapominano o cierpieniu kilku nacji jakiego tu onegdaj doznano. Zebrane biogramy utworzyły pokaźny zbiór. Stały się swoistym źródłem wiedzy o minionych czasach i ludziach je tworzących. Bez wątpienia biblioteka odniosła w tym zakresie sukces. Nie byłoby jego, gdyby nie osoba jej dyrektora Reginy Budrewicz, która potrafiła do idei wystaw zmobilizować nie tylko pracowników biblioteki, w tym stażystów, ale także burmistrzów Ireneusza Rzeźniewskiego i Andrzeja Chmielewskiego oraz organizacje społeczne i zakłady pracy. Szczególnie owocna okazała się współpraca z drawieńskimi saperami. Regina Budrewicz postanowiła w 2019 przejść na emeryturę. Ta decyzja spowodowała, iż zrodził się pomysł by z dorobku wystawowego jaki przez lata został zgromadzony, wykonać coś, co

mogłoby być podziękowaniem za lata jej pracy, co byłoby ich wymownym świadectwem. Tak powstała myśl opracowania w formie leksykonu regionalnej drawieńskiej publikacji. Nosi ona nazwę „ZIEMIA DRAWIEŃSKA - LEKSYKON POSTACI OD A DO Ż". Poszczególne jej rozdziały zostały oznaczone literami alfabetu, które stanowią pierwszą literę nazwiska zaprezentowanych w nich osób, co do głów koronowanych o umieszczeniu w danym rozdziale decydowała pierwsza litera imienia, pod którym dany władca przeszedł do historii. W przypadku osób noszących to same nazwisko i będących krewnymi jako hasło wiodące zastosowano tylko nazwisko rodziny (rodu). Przy opracowywaniu biografii korzystano z głownie Z wiedzy zawartej na portalach internetowych oraz z encyklopedii, słowników i leksykonów. Korzystano z życiorysów napisanych swego czasu przez osoby zaprezentowane w leksykonie. Podstawowym źródłem pozyskania biogramów dawnych mieszkańców Neuwedell (Drawno), były prace naukowe dr. G.J. Brzustowicza oraz wydawana w Niemczech gazeta byłych mieszkańców Kresis Arnswade (pow. choszczeński) Heimatgruß Runbrief. Opierano się głównie na zawartym w jej poszczególnych numerach dorobku Wolfganga Palma, Alberta Lotherta,Karla Berga, Waltera Schumachera i innych. Dodatkowym źródłem były również przekazy i relacje odwiedzających Drawno, Niemców rodzinnie związanych z Drawnem. Wielce pomocne, co do osób związanych z Drawnem po 1945 były zasoby Oddziału Stargardzkiego Archiwum Państwowego w Szczecinie. Autorzy leksykonu byli otwarci na indywidualne propozycje umieszczenia w nim innych osób. Niestety niewiele z tej możliwości skorzystało. Mając na uwadze, że z powodu niedodarcia do źródeł czy z braku zainteresowania i chęci w udzieleniu pomocy nie wszystkie osoby, które w historii Drawna zostawiły swój ślad zostały w leksykonie przedstawione. Wprowadzono część drugą WYKAZ OSÓB, INSTYTUCJI ORAZ MIEJSC DAWNIEJ UPAMIĘTNIONYCH, w której umieszczono głównie w formie tabelarycznej i list duchowieństwo ewangelickie i katolickie, nauczycieli, naukowców, sportowców i innych. W całym opracowaniu ograniczono się jedynie do zminimalizowania biografii polskich wojskowych, związanych z Drawnem, gdyż temat ten został obszernie przedstawiony w pracy A. Szutowcza, J. Bryckiego:„W ZBROI I MUNDURZE NA ZIEMI DRAWIEŃSKIEJ" wyd. 2016, co czyni obie pozycje spójne ze sobą. Niemniej jednak leksykon nie zamyka tematu i stwarza możliwość jego kontynuowania.

CZĘŚĆ PIERWSZA

LEKSYKON POSTACI OD A DO Ż

A

Albrecht III Achilles (09.10.1414 – 11.03.1486). Jako Albrecht III w latach 1471-1486 margrabia- elektor Brandenburgii z dynastii Hohenzollernów. Urodził się w Tngemünde, był synem elektora Fryderyka I (1371 - 1440) i Elżbiety Bawarskiej (1383 -1442). Następcą swego brata Fryderyka II Żelaznego (1413 -1471), markgraf Ansbach i Kulmbach (jako Albrecht I). Po bezpotomnej śmierci ostatniego z Piastów głogowskich księcia Henryka XI toczył w latach 1476 - 1482 długotrwałą wojnę o sukcesję głogowską z księciem żagańskim Janem II Szalonym, którego wspierał min. król Węgier Maciej Korwin. Wojna ta zakończona została układem w Kamieńcu Ząbkowickim 16 września 1482. Achillesowi przypadły Krosno Odrzańskie, Lubsko i Sulechów. Natomiast Jan II otrzymał dożywotnio księstwo głogowskie oraz części Głogowa, która należała do książąt cieszyńskich. Był stronnikiem cesarza Fryderyka III w jego walce z baronami Rzeszy. Zgodnie z wolą cesarza w 1459 wystąpił przeciw Ludwikowi IX Bogatemu z Bawarii, był wodzem armii cesarskiej. 19 lipca 1462 Ludwik pokonał przeciwnika w bitwie pod Giengen, zawarto rozejm w Norymberdze, wojnę zakończył pokój praski w 1463. W lipcu 1469 książę słupski Eryk II zajął Drawno. Po rozejmie z 16.02.1470 Drawno pozostało w rękach pomorskich. Ten stan posiadania potwierdził pokój w Przęcławiu zawarty w maju 1472. Albrecht III Achilles ogłosił w 1473 dekret Dispositio Achillea, który gwarantował niepodzielność Brandenburgii i utrzymanie jej w rękach głównej linii Hohenzollernów. Jednocześnie wydzielił dwa margrabstwa: Ansbach i Bayreuth dla bocznych gałęzi rodu. Decyzja ta, mimo że oddzielała Brandenburgię od pozostałych domen rodu, wzmocniła wyraźnie jej status. W lipcu 1478 najechał ziemie księstwa pomorskiego. 26 lipca między Pełczycami a Pyrzycami stoczył zwycięską bitwę z Bogusławem X. Po bitwie Albrecht III Achilles ruszył w kierunku Pyrzyc i wrócił pod Pełczyce, 27 lipca zaatakował miasto, oblegał je do 1 sierpnia, azdobył 2 sierpnia.Potem padło Szadzko i armia elektorska ruszyła na Drawno, które zajęto bez walki i zhołdowano. Z Drawna Brandenburczycy ruszyli na Recz i dalej do Chociwla. W ich ręce dostawały się kolejne miasta i zamki. Następny pokój w Przęcławiu zawarty 26.06.1479 usankcjonował posiadanie przez Brandenburgię Drawna, Chociwla, Złocienca i innych miast. Albrecht Achilles zmarł 11.03.1486 we Frankfurcie n. Menem. Jego syn Fryderyk ożenił się z siostrą królów polskich Zofią Jagiellonką. Ich synem był Albrecht Wielki mistrz krzyżacki i książę pruski.

Agapow Lucjan (1934 - 2018). Profesor doktor habilitowany, biolog; działacz Ligii Ochrony Przyrody i wieloletni członek Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody. Współtwórca licznych rezerwatów przyrody. Pochodził z Lubelszczyzny. Początkowo jego rodzice zamieszkali w Poznaniu, a od 1949 w Lipkach Wielkich, gdzie ukończył Szkołę Podstawową, po czym uczył się w LO w Skwierzynie, gdzie zdał maturę. Był absolwentem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego. Ok. 1961 został pracownikiem SN w Gorzowie. Doktoryzował się w 1971, w 1988 uzyskał habilitację, w 1991 został profesorem Uniwersytetu Szczecińskiego. W 2000 został profesorem zwyczajnym. Był wieloletnim (1973 – 1990) wykładowcą Filii, a potem Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu. W

1976 w ramach prac Zakładu Biologii i Ochrony Przyrody Filii prowadził badania w dorzeczu Drawy, w wyniku których w 1978 wystąpił razem z mgr inż. Janem Królem i z mgr. inż. Michałem Chełkowskim z inicjatywą utworzenia w tym rejonie parku narodowego. Stąd uznawany jest za czołowego współtwórcę Drawieńskiego Parku Narodowego, który utworzono w 1990. W latach 1990 – 2014 był przewodniczącym Rady Naukowej Parku. W latach 1990 – 1993 był prodziekanem do spraw kształcenia Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego, następnie w okresie1996 – 1999 był jego dziekanem. Po nominacji „belwederskiej" w latach 2000-2004 był pracownikiem naukowym AWF w Gorzowie Wlkp. W 2004 przeszedł na emeryturę. Wśród jego licznych publikacji na uwagę zasługuje wydana w 1998 pod jego redakcją książka „Drawieński Park Narodowy". Był przewodniczącym Rady Naukowo - Społecznej Zespołu Parków Krajobrazowych województwa lubuskiego oraz współtwórcą Strategii rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020 i współtwórcą koncepcji i opracowań Korytarzy Ekologicznych w Polsce.

Akińcza Jan (ur.15.01.1897 - ?). Pochodził z Wileńszczyzny. Urodził się w m. Bieniany w rejonie oszmiańskim, w rodzinie Jakuba i Zofii zd. Pawłowskiej. W 1945 osiadł z rodziną w Zattem (Zatomiu). Razem z nim mieszkała matka ur. 1860. Rolnik, od 01.01.1946 do stycznia 1948 sołtys gromady Zattem – Czatów - Zatom, działacz samorządowy. Był jednym z pięciu członków Tymczasowej Rady Doradczej Gminy Fürstenau (Barnimie) będącej namiastką rady narodowej. Dał się poznać jako aktywny propagator ochrony roślin w gminie. Żonaty był z Weroniką zd. Żaglewicz (ur. 1900 w m. Zahorniki, pow. Oszmiana, woj. wileńskie), córką Józefa i Bronisławy zd. Pakulniewicz. Mieli trójkę dzieci. Odszedł na własną prośbę ze względu na chorą nogę. Jednak ponownie stanął do wyborów, które przegrał. Wybory jednak nie zostały uznane, dlatego obowiązki sołtysa pełnił do 01.03.1948.

Anonim zwany Gallem (przełom XI/XII w). Cudzoziemiec, możliwe, że Francuz. Autor „Kroniki polskiej". Do Polski przybył na początku XII w. (na pewno przed 1113) i przebywał w kancelarii książęcej. Uważany jest za pierwszego polskiego kronikarza. Prawdopodobnie był benedyktyńskim mnichem i wiele wskazuje na to, że na dwór Bolesława Krzywoustego przybył z Węgier, z klasztoru św. Idziego w Samogyvar. Przydomek Gallus nadał mu w XVI w. kronikarz doby odrodzenia Marcin Kromer (1512 – 1589). Przypuszcza się, że Gall kronikę napisał w latach 1112-1116. Obejmuje ona czasy od legendarnego Popiela do rządów Bolesława Krzywoustego, jednak dużo miejsca autor poświęcił opisom rządów Bolesława Chrobrego, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego. Trzy księgowa Kronika oparta została na relacjach uczestników wydarzeń, tradycji ustnej i własnych spostrzeżeniach, kończy się na roku 1113. Gall Anonim wspominany jest w legendzie drawieńskiej opisującej domniemane przejście przez ziemię drawieńską misji chrystianizacyjnej św. Ottona z Bambergu na Pomorzu. Według tej legendy uczestnikiem misji miał być Gall Anonim i zmęczony miał usiąść pod jednym z dębów w okolicy Niemieńska. Istnieje teoria mówiaca, że św. Otton z Bambergu i Gall Anonim to ta sama osoba.

Arnim Georg von był dziedzicznym panem na zamku Suckow, a w 1864, w wyniku dokonanego zakupu został panem Niemieńska i Nowej Korytnicy. Był dwukrotnie żonaty. Pierwszą żoną była poślubiona w 1863 Frieda von Gundlach (19.01.1843 – 09.04.1899). Po

roku małżeństwo to rozpadło się. Po raz drugi ożenił się 13.06.1867 z Rosalie (Rose) Auguste Caroline Johanna Ulrikevon Schnehen (ur. 26.09.1843, Altenplatow - zm. 22.11.1907 w Niemieńsku). Mieli czworo dzieci, w tym trzech synów, jedną córkę: Rose Marie von Arnim a.d. H. Suckow (20.09.1875 w Suckow; zm. w Poczdamie 04.01.1952). W 1896 w Suckow wyszła za mąż za hrabiego rzeszy Bernharda Gustawa Wilhelma Konrada Finck v. Finckenstein'a (1863 – 1945), odznaczonego orderem Pour le Merite generała piechoty, który podobnie jak żona zmarł w Poczdamie.

Arnim Jacob Vivigenz II von (25.12.1872 - 18.10.1917) urodzony w Suckow, zmarł w Heidelbergu; drugi syn Georga von Arnim, królewski pruski referendarz sądowy. Był doktorem prawa i od 1908 pierwszym Fideikommissherr majątku w Niemieńsku i w Nowej Korytnicy.

Arnim Hans Abraham II von (30.07.1877 - 28.04.1930); urodzony w Suckow, zmarł w Berlinie; trzeci syn Georga von Arnim, królewski pruski major rezerwy. Był drugim Fideikommissherr'em majątku w Niemieńsku i w Nowej Korytnicy. 09.05.1908 w Stolpe nad Odrą poślubił Veronikę Elisabeth Annę von Buch (ur. 16.09.1882 w Stolpe/Oder, zm. 18.07.1962 w Hannowerze). Mieli 10 dzieci (dwóch synów i osiem córek).

Arnim Jakob Dietloff III von (20.03.1921 - 13.05.1944); urodzony w Niemieńsku, zginął na froncie w Jassy w Rumunii. Syn Hansa Abrahama II

Arnim Hans Georg Abraham Leopold von (18.06.1917 - 04.03.1968); urodzony w Poczdamie, zmarł w Hannowerze. Syn Hansa Abrahama II. Był ostatnim dziedzicem majątku w Niemieńsku.

Waldemar Askański (1280 – 1319). Margrabia brandenburski w latach 1309-1319; wcześniej od 1302 współrządca. Był synem margrabiego Stendala Konrada I (ok. 1240 - 1304) i Konstancji Polskiej (ok.1245 - 1281), córki księcia wielkopolskiego Przemysława I i Elżbiety Wrocławskiej. Rodzice byli praprawnukami Mieszka Starego, dlatego do zawarcia małżeństwa potrzebna była zgoda papieża. W 1309 Waldemar poślubił Agnieszkę Brandenburską (1297-1334), córkę margrabiego Hermana. Małżeństwo było bezpotomne. Od 1309 był prawnym opiekunem kuzyna Henryka II. Na mocy układu w Myśliborzu z 13.09.1309 zrezygnował na rzecz Krzyżaków z roszczeń do Pomorza Gdańskiego, na które w 1308 po zdradzie Święców wraz z stryjem Ottonem IV zorganizował wyprawę. W zamian dostał 10 000 srebrnych marek. Pozostawił sobie zajęty w 1307 Słupsk i Sławno. W 1317 przekazał je wraz z Darłowem księciu Warcisławowi IV. W 1312 prowadził zwycięską wojnę o Landsberg i Łużyce z margrabią Miśni Fryderykiem I. Wziął go do niewoli i zmusił do podpisania 14 kwietnia 1312 układu w Tangermünde. W latach 1309 -1319 rządy Waldemara rozciągały się także na ziemię choszczeńską i drawieńską. 9 października 1313 jadąc do Słupska, zatrzymał się u Wedlów w Drawnie. Gościli go Ludolf i Hasson. Ponieważ wizyta ta była udokumentowana, stąd rok 1313 przyjęto jako początek miasta Drawna. W 1316 zajął Drezno, a w 1319 nabył dla Brandenburgii Sulechów i Świebodzin. W 1315 zdobył Stargard

(dziś Burg Stargard w kraju związkowym Meklemburgia Pomorze Przednie), o który w 1314 wdał się w konflikt z Henrykiem II Lwem Meklemburskim. Przeciw Waldemarowi zawiązała się koalicja meklembursko – duńska, w sierpniu 1316 Waldemar przegrał bitwę pod Gransee i tylko cudem uniknął niewoli. Zwycięzcy świętowali tryumf. Rozpoczęły się negocjacje zakończone zawarciem 25 listopada 1317 pokoju w Templin, w wyniku którego Stargard na trwałe przeszedł we władanie Meklemburgii. W 1317, po śmierci margrabiego Jana V– ostatniego przedstawiciela drugiej linii brandenburskich Askańczyków, margrabiów na Salzwedel – przejął dziedzictwo po nim. Waldemar zmarł 14 sierpnia 1319 w Mieszkowicach. Jego następcą został kuzyn Henryk II Dziecię, który zmarł już w 1320. Na nim wygasła askańska linia margrabiów brandenburskich.

B

Bandrowski Jan pochodzi z Dominikowa. Emerytowany pracownik energetyki i rolnik indywidualny. Działacz samorządowy, społecznik. Człowiek barwny i energiczny. W 2002 został radnym Rady Miejskiej. W 2003 wybrano go sołtysem Dominikowa (obejmuje także Brodźce i Gładysz). Funkcje tę pełnił cztery kadencje. Był jednym z inicjatorów utworzenia w Dominikowie lapidarium. Przysłużył się wyremontowaniu świetlicy wiejskiej, powstaniu nowej nawierzchni drogi. Zaangażował się w proces utworzenia piaszczystej plaży oraz pomostu nad jeziorem w Dominikowie. Dbał o należyty wygląd wioski. Współpracował z Kołem Gospodyń Wiejskich w organizacji szeregu imprez dla dorosłych i dzieci, z czego na uwagę zasługuje wspólne ognisko w Nowy Rok. 15 sierpnia razem z Kołem Gospodyń Wiejskich i parafią zaangażowany był w organizowanie odpustu w Dominikowie, podczas którego kwestuje się na remont kościoła. Odpust słynie z bigosu, pierogów i z chleba ze smalcem. Jako sołtys szedł z duchem czasu i walczył o pozyskiwanie funduszy zewnętrznych dla sołectwa. Do stałych imprez powstałych z jego inicjatywy należy: „Święto dyni na Dominikanie". Warto wspomnieć, że KGW z Dominkowa zajęło I miejsce w plebiscycie „Najpopularniejsze koło Gospodyń Wiejskich w województwie zachodniopomorskim". W nagrodę reprezentacja koła pojechała na wycieczkę do Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Żonaty od 1979 z Grażyną zd. Orłowska. Mają troje dzieci. W 2019 otrzymał statuetkę „Drawieńskie Żurawie". Jest członkiem Związku Szlachty Polskiej.

Baudissin or Bauditz Wolf Heinrich von (1579 – 1646). Fedmarszałek. Pochodził z łużycko-śląskiej rodziny wywodzącej się z Budziszyna. Urodził się w Luppau na Łużycach. Był synem Christopha z Luppau. Władał wieloma językami: francuskim, czeskim, włoskim, węgierskim i rodzinnym serbskim (łużyckim). W 1613 uczestniczył w stopniu podporucznika w wyprawie węgierskiej do Republiki Weneckiej, tam w 1615 został porucznikiem. Walczył po Białą Górą (1620), gdzie poniósł duże straty. W 1623 został rotmistrzem u Duńczyka hr. Oldenburga. Bił się na Węgrzech, 27.08.1626 walczył w bitwie z armią Habsburgów pod Lutter. Pułkownikiem został 23.06.1626. Zajął zamek Jana Jerzego von Hohenzollerna Karniów. W 1627 na czele jednego pułku pod Kluczborkiem przekroczył granice z Polską. Dotarł przez Barnimie pod Granowo. Z tej tragicznej dla Duńczyków bitwy uszedł cało, ocalił przy tym znaczne siły swego regimentu. W 1627 znalazł się w Kopenhadze. Przeszedł do

służby szwedzkiej i w stopniu generała majora uczestniczył w wojnie z Polską. Potem oblegał Kołobrzeg, który zajął 02.03.1631. 17.09.1631 pobił Chorwatów Isolana pod Bereitenfeld. Potem jako feldmarszałek szwedzki dowodził Szwedami w Dolnej Saksonii, Westfalii, Kolonii. 25.06.1632 walczył pod Hildesheim. W 1632 posłował do Kopenhagi. W 1633 zajął Bingen pokonał Hiszpanów pod Nimburg. Rok później był już w służbie saskiej. Pokonał Szwedów pod Dömnitz. Został saskim generałem porucznikiem, a od 1636 był generałem kirasjerów. W tym też roku dowodził oblężeniem Magdeburga, podczas którego został ciężko ranny. W 1636 odszedł z armii i przeszedł na emeryturę. Posłował do króla Polski i Danii. W 1637 osiadł w Polsce z nadania Władysława IV, został polskim szlachcicem, potem przeniósł się do Prus. Zmarł w czerwcu 1646 roku, w miejscowości Susz (niem. Belschwitz). Pochowany został w kościele św. Mikołaja w Elblągu. Był 13 razy ranny w tym rapierem i kulami z muszkietów.

Bąbolewski Lucjan (1958) urodzony w Szczecinie. Od 2004 Dyrektor Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica. W tym okresie sprawował nadzór merytoryczny nad pracą Miejskiej Biblioteki Publicznej w Drawnie. Jest absolwentem Wydziału Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie. W latach 1990 - 93 był radnym Rady Miasta Szczecina, przewodniczącym Komisji Edukacji. Od roku 1981 do 1991 był nauczycielem, a od 1991 do 1997 wicedyrektorem IX Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie. W latach 1998 - 1999 pełnił funkcję dyrektora Wydziału Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki w Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie. Był także dyrektorem Wydziału Organizacji i Kadr Kuratorium Oświaty. Działał w Wojewódzkiej Radzie Turystyki przy Marszałku Województwa Zachodniopomorskiego. W latach 2001 – 2002 był wiceprezydentem Szczecina.

Bącelak Sławomir Tadeusz (19.12.1954) urodzony w Łodzi, w rodzinie inteligenckiej. Dyrektor placówek oświatowych. Ojciec Marian Tadeusz Bącelak był oficerem Wojska Polskiego, matka Krystyna Bącelak z domu Makowska - nauczycielka. Od 1956 roku, w związku z służbowym przeniesieniem ojca do pracy w Warszawie (Dowództwo Wojsk Obrony Powietrznej), rodzina Bącelak zamieszkała w Warszawie. Tutaj ukończył szkołę podstawową, a następnie w 1975 roku, uzyskując maturę, został absolwentem XXI Liceum Ogólnokształcącego im. H. Kołłątaja. W 1976 podjął w trybie stacjonarnym studia pedagogiczne w Wyższej Szkole Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie (dzisiaj Akademia Pedagogiki Specjalnej). W 1980- 1983 pracował jako nauczyciel w warszawskim szkolnictwie specjalnym tj. w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 247 oraz Szkole Podstawowej Specjalnej nr 20. W latach 1983-1991 pracował w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym im. Arkadego Fiedlera w Podgrodziu koło Szczecina, pełniąc w nim funkcję wicedyrektora. W roku 1991 wygrał konkurs i został powołany na stanowisko dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego im. M. Grzegorzewskiej w Niemieńsku koło Choszczna. Funkcję tę sprawował przez 10 lat (dwie kadencje). W 2005 roku przeszedł na emeryturę. W latach 2005- 2006 był dyrektorem Policealnego Studium Rzemiosł Artystycznych w Rzepczynie koło Świdwina. Za osiągnięcia zawodowe wielokrotnie nagradzany, m.in. trzykrotnie Nagrodami Kuratora Oświaty- w latach 1988, 1989 Kuratora Szczecińskiego oraz w 1995 roku Kuratora Lubuskiego w Gorzowie

Wielkopolskim. Jest członkiem i założycielem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego im. M. Grzegorzewskiej w Niemieńsku „ZAMEK DZIECIOM". Jako działacz samorządowy dwukrotnie wybrany był na radnego Rady Miejskiej w Drawnie w kadencjach: w latach 1998-2002 oraz 2006- 2010. W latach 2006 - 2010 był przewodniczącym Rady Miejskiej w Drawnie.

Bednarek Franciszek (03.10.1911 – 04.05.1988) urodzony w Stężycy pow. Kartuzy. Burmistrz miasta Nowe nad Dragą (marzec – sierpień 1945), mleczarz, rolnik. Był Kaszubem. Ukończył 4 klasy szkoły powszechnej. W czasie wojny przebywał na robotach przymusowych w rejonie Drawna, pracował w miejscowej mleczarni. W marcu 1945 został wyznaczony przez radzieckiego komendanta miasta na burmistrza miasta. Mimo braku wykształcenia był człowiekiem z inicjatywą, miał duże zdolności organizacyjne. Od 15 maja 1945 rozpoczął pracę w Zarządzie Miejskim w Drawnie. Tak się złożyło, że na stanowisku burmistrza nie został zatwierdzony przez pełnomocnika rządu. Nie przeszkodziło to, by w dniach 10 i 11. 08. 1945 został poddany kontroli przez Inspektora Samorządu Gminnego Feliksa Chandke. W raporcie pokontrolnym stwierdzono, że burmistrz Bednarek w Zarządzie Miejskim ma dobrze zorganizowane „biuro", działają referaty: meldunkowy, ruch kasowy, aprowizacyjny i osiedleńczy. Nadużyć finansowych nie stwierdzono, jednak zarzucono mu dublowanie list płac i wpisywanie na nie jako wypłaty należności dla rzemieślników za wykonane prace zlecone. W tym czasie Drawno nosiło nazwę Nowe nad Drawą i zamieszkiwało je 260 Polaków i 267 Niemców. Zastępcą burmistrza, co nie jest bez znaczenia był autochton Stodolski Jan ur. 24.06.1896. Nie ulega wątpliwości, że Bednarek położył duże zasługi w organizację komórek samorządowych, a co za tym idzie utworzył sprawny organizacyjnie i kadrowo aparat władzy, dzięki czemu w latach 1945 /1946 bez większych napięć poradzono sobie z osadnictwem i problematyką wyżywieniową. Niestety najprawdopodobniej fakt bycia „burmistrzem z nadania" zaważył na tym, że po wspomnianej kontroli na przełomie sierpnia i września pełnomocnik powołał nowego burmistrza. Bednarek jeszcze przez pięć lat istniał na scenie samorządowej w Drawnie. Na posiedzeniu inauguracyjnym pierwszej Miejskiej Rady Narodowej miasta Kniazie (Drawno), które odbyło się 26 listopada 1946 został jednogłośnie wybrany zastępcą przewodniczącego MRN, był wówczas członkiem Stronnictwa Ludowego (SL). Przewodniczącym został Władysław Ostas członek Polskiej Partii Socjalistycznej (PPS). W radzie zasiadał do końca kadencji, uchwałą nr 292 z dnia 11.11.1948 został członkiem Komisji Oświaty. Według wykazu z 03.02.1948 mieszkał w Drawnie przy ul. Szpitalnej 7 z żoną Janiną (ur.10.06.1907) i z córką Barbarą (07.02.1945). Potem przeprowadził się na ul. Kolejową. Różne koleje losu spowodowały, że nie ułożył sobie życia. Od 1962 był dozorcą w Ośrodku Transportu Leśnego w Drawnie. Córka mieszka w Koszalinie.

BenschTeodor (13.03.1903 – 07.01.1958). Ksiądz rzymskokatolicki, biskup tytularny Taubuda, profesor prawa kanonicznego, doktor. Urodził się w Buku. Rodzicami jego byli Józef i Kazimiera z d. Trzcińska. Ojciec zmarł, gdy przyszły biskup miał cztery lata. Szkołę podstawową ukończył w Bruczkowie a średnią w Lesznie. W 1920 jako ochotnik brał udział w wojnie z bolszewikami. Studiował na Uniwersytecie Poznańskim. W 1927 ukończył

wydział prawno – ekonomiczny. Był studentem seminarium duchownego w Gnieźnie i teologii w Poznaniu. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk kard. Augusta Hlonda 12 czerwca 1932 w archidiecezji poznańskiej. Następnie został wikariuszem parafii św. Mikołaja w Lesznie. W 1936 doktoryzował się na KUL-u. Po studiach uzupełniających w Rzymie został w 1937 zastępcą profesora prawa kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W czasie wojny został umieszczony przez Niemców w obozie pod Poznaniem, skąd deportowano go do Generalnej Guberni. Tam uczestniczył w tajnym nauczaniu. Od 1 września 1945 roku do 26 stycznia 1951 roku był administratorem apostolskim diecezji warmińskiej. W 1951 został zmuszony do ustąpienia przez władze państwowe. Przeszedł do pracy w sekretariacie prymasa Polski. 26 kwietnia 1951 został mianowany biskupem tytularnym Tabuda, z przeznaczeniem na administratora terenów diecezji berlińskiej i wrocławskiej oraz prałatury pilskiej w granicach Polski z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim. 21 września 1954 w kaplicy domowej arcybiskupów w Poznaniu przyjął niemal konspiracyjnie sakrę biskupią. Jednak władze nie zgodziły się, by rozpoczął na wyznaczonym terenie biskupią posługę. Dopiero w 1956 mógł podjąć w Gorzowie Wlkp. urzędowanie jako gnieźnieński wikariusz generalny. W Boże Narodzenie 1957 pojechał do Szczecina do swego poprzednika księdza Szelążka. Gdy wygłaszał kazanie zasłabł, przeniesiono go na plebanię i ułożono w łóżku proboszcza. Miał zawał serca i nie zdołano go uratować. Zmarł po kilku dniach. Jego pogrzeb odbył się 11 stycznia 1958 w katedrze gorzowskiej; spoczął w krypcie pod wieżą.

Berg Karl (26.08.1851 - 29.06.1922). Urodził się w Ośnie. Był synem Karla – Augusta Berg miejscowego burmistrza, który w 1852 został burmistrzem w Choszcznie, gdzie osiedlił się z rodziną. Ojciec zmarł w 1884 i został pochowany na choszczeńskim cmentarzu. Karl Berg uczył się w gimnazjum w Pyrzycach. Potem studiował prawo na kilku uniwersytetach. Pierwszą praktykę adwokacką miał w Naumburgu. Powrócił do Choszczna w 1875 jako referendarz. Jako że ojciec był urzędnikiem miejskim wykorzystał to i przewertował akta miejskie i dokumenty, i rozpoczął pisać na temat historii Choszczna. Zaczął od historii dzwonów choszczeńskich, opisał historię zatrzymania przyszłego marszałka Francji, generała Viktora przez mieszczan choszczeńskich. Po 1880 pracował w Berlinie. Ponownie znalazł się w Berlinie w 1896. Był stałym bywalcem bibliotek i archiwów. Publikował prace z historii Choszczna, a także z historycznych wydarzeń w powiecie choszczeńskim obejmującym także Drawno. W nich podjął tematykę wojny trzydziestoletniej. W 1912 przeniósł się do Katlshorst pod Berlinem. Tam zmarł. Pod koniec życia skierował swoje zainteresowania na domenę w Reczu. Przed 1945 jedna z ulic Choszczna nosiła jego imię, upamiętniał go także kamień pamiątkowy.

Biegniewska Halina (14.03.1949 – 30.11.2022) urodzona w Czernikowie koło Myśliborza, w rodzinie chłopskiej. Szkołę podstawową ukończyła w Piaseczniku. Od 1970 roku pracowała wraz z mężem na swoim 20 hektarowym gospodarstwie rolnym w Barnimiu. Od 2002 roku przez trzy kadencje pełniła funkcję sołtysa w Barnimiu. Udzielała się w Kole Gospodyń Wiejskich w Barnimiu, przez pewien okres była jego przewodniczącą. Wspólnie z mężem wychowała czworo dzieci, obecnie dochowali się dziewięciorga wnucząt i pięcioroga

prawnucząt. W roku 2017 została wyróżniona tytułem honorowym „Zasłużony Senior" sołectwa Barnimie.

Bielatko Gertruda zd. Ratajczak (20.06 1948 – 03.05.2014). Urodziła się w m. Zagórze k. Zielonej Góry. Uważała się za Wielkopolankę, co nie dziwi, gdyż słynny powstaniec był Jej krewnym. Ukończyła Szkołę Podstawową w m. Płoty k. Czerwieńska oraz Liceum Pedagogiczne w Zielonej Górze. Pierwszą pracę rozpoczęła w 1968 w szkole podstawowej w m. Bytnica k. Krosna Odrzańskiego, pracowała tam ok. 9 lat. W tym czasie ukończyła w Zielonej Górze Studium Nauczycielskie kierunek WF z biologią. Przeniosła się do Czerwieńska, gdzie kontynuowała pracę nauczyciela w miejscowej Szkole Podstawowej. W 1968 zaangażowała się w ruch turystyczny, była członkiem Oddziału PTTK w Zielonej Górze. Pasja turysty towarzyszyła Jej przez całe życie. W 1973 wyszła za mąż za Aleksandra Bielatko. W 1986 mąż wygrał konkurs na prezesa GS i cała rodzina zamieszkała w Drawnie. Gertruda Bielatko podjęła pracę w Szkole Podstawowej. Uczyła WF i biologii. Pewnego dnia 1994 ówczesny proboszcz Drawna ks. Stanisław Gulczyński poprosił o przyjście do kancelarii parafialnej 5 lub 6 pań i zaproponował im by zorganizowały i poprowadziły na terenie parafii Parafialny Zespół Caritas. Pani Gertruda została prezesem i jednocześnie głównym organizatorem jego działań. Tak zaczął się najważniejszy okres w jej życiu naznaczony pomocą drugiemu człowiekowi. Dzięki Jej i Caritasowi w Drawnie gro najuboższych uzyskało niezbędną pomoc żywnościową i odzieżową. W swojej działalności korzystała z możliwości jakie daje Unia Europejska. Dla przykładu z żywnościowej pomocy unijnej skorzystało niemal 300 rodzin. Zaangażowała kierowany przez siebie Caritas w akcję „Podaruj serce innym", która polegała na zadeklarowaniu i udzielaniu pomocy przez anonimowego dobroczyńcę dla wybranej (poprzez losowanie serduszka) konkretnej rodziny. Jej troską była pomoc dla osób starszych, wymagających stałej opieki. W ramach Caritasu prowadziła działalność wychowawczą, czego najlepszym przykładem są akcje letnie i inne przedsięwzięcia zorganizowanego wypoczynku. W okresie poprzedzającym święta zachęcała członków, sympatyków i podopiecznych Zespołu do wykonania ozdób świątecznych, które sprzedawane zasilały budżet pomocy. Organizowała doraźne zbiórki pieniędzy na określone cele. Razem z Panią Gertrudą w pracę zespołu zaangażowały się panie: Krystyna Ciechanowicz, Joanna Grygorcewicz, Iwona Radke, Irena Kohut. Dzięki osobistej jej postawie i pań z nią związanych, idea pomocy ludziom potrzebującym weszła do szkół w postaci uczniowskiego Szkolnego Koła Caritas przy Szkole Podstawowej w Drawnie, a w Gimnazjum im. Saperów Polskich wytworzyła się grupa sympatyków Caritasu. Na uwagę zasługuje wolontariat nauczycielki Gimnazjum Anny Zawadzkiej, Katarzyny Dzierbunowicz, Renaty Czerniawskiej i małżeństwa Małgorzaty i Bogdana Buchajczyków. Pomagali Jej miejscowi właściciele sklepów, firmy i zakłady pracy i instytucje. Indywidualnie pomocy udzielali także dr Bilski, burmistrz Andrzej Chmielewski i wielu, wielu innych. Nie można pominąć tu dr Elżbiety Jamroży, która niemal anonimowo do swojej tragicznej śmierci, regularnie w kolejnych latach wspierała pracę Caritasu. Bilans wysiłku p. Gertrudy Bielatko jak na warunki Parafii Drawno jest ogromny, jej dobro odczuły setki, a może i tysiące osób. Niestety osobista skromność powodowała, że o efektach jej bezinteresownej pracy i Pań Zespołu oprócz potrzebujących wie mało osób. Zmarła po ciężkiej chorobie, spoczywa na cmentarzu w Drawnie.

Bitovski z BitovaVaclav (1580 – 1628). Uczestnik starcia pod Barnimiem 22 lipca 1627. Szlachcic morawski, jeden z przywódców antycesarskiej opozycji. Uczestnik powstania czeskiego. W 1819 przywódca szlachty i dyrektor powstania morawskiego. W 1619 posiadał w swoich dobrach 471 poddanych. W 1620 jego zamek zniszczyli lisowczycy, gniew swój skupił na katolikach, spalił kaplicę, w której znajdował się obraz Matki Bożej. Za sprowadzenie lisowczyków pomówiony został ksiądz Jan Sarkander. Bitovski znalazł się w komisji, która oskarżała księdza, który został skazany na czterokrotne męki i zmarł zamęczony w więzieniu w Ołomuńcu. Bitovski składał hołd lenny królowi Fryderykowi V. Po konfiskatach mienia wstąpił do armii duńskiej. Działał na Morawach. Potem ruszył z Duńczykami do Nowej Marchii, przechodził przez Barnimie. W bitwie pod Granowem został pojmany przez cesarskich żołnierzy i odesłany w kajdanach do Brna. Mimo tortur pozostał w wierze protestanckiej i nikogo nie zdradził. Został ścięty 17 marca 1628, a jego głowę powieszono na Bramie Żydowskiej w Brnie.

Blauzwirn Herrmann pochodził z Mirosławca, kupiec drawieński, właściciel zakładu rzemieślniczego, mieszkał przy Neue Straße 14. Żonaty był z Minną Nathan z Neuwedell (Drawno). Zamordowany został w kwietniu 1933 w Drawnie. Według jednej z wersji (W. Doell) uzbrojeni w broń SS-mani napadli Blauzwirna, chcąc go nastraszyć, grozili mu pistoletem, który przypadkowo wypalił, trafiając go śmiertelnie. Natomiast nieco inną wersję wydarzeń podała dr Ewa Küßner zd. Schnabel (Heimatgruss Rundbrief nr 251/2000 s. 44) „Żydowski kupiec Blauzwirn, w kwietniu 1933 zmarł w więzieniu z powodu pobicia. Gdy umilkły plotki o jego śmierci SS ekshumowało zwłoki i stwierdzono, że umarł śmiercią naturalną". Śmierć ta jest jedynym oficjalnie znanym przypadkiem zabójstwa Żyda w Drawnie. W Yad Vashem istnieje zeznanie potwierdzające jego zamordowanie w Drawnie.

Blümcke Ludwig (1877 – 1951). Niemiecki pisarz, aptekarz. Urodził się w Mirosławcu (Märkisch Friedland). Jego ojciec pracował w majątkach von Kleistów. Po ukończeniu szkoły realnej w Mirosławcu uczył się w Gimnazjum w Drawsku Pom. Powrócił do Mirosława i zastał praktykantem w aptece, po czym pół roku był asystentem w Treis-Karden nad rz. Mozela w Nadrenii – Palatynacie. Czas ten wykorzystał na zwiedzanie. Przebywał także w Lügumkloſter w północnym Szlezwiku. Był w Szwecji, Holandii, Belgii, Francji i Anglii. Edukował się w Monachium i w Greifswaldzie, gdzie skończył studia farmaceutyczne. Odbył też służbę wojskową jako artylerzysta i jako aptekarz wojskowy w Szpandau, Flensburgu i Szczecinie. W 1905 nabył aptekę w Drawnie (Neuwedell), gdzie był starszym aptekarzem. W 1924 mieszkał z żoną Christine przy ul. Dworcowej 4 (Bahnhofstraße 4). Pisał pod pseudonimem Conrad (Konrad) Henkendorf, który zapewne pochodził od miejscowości Hanki (niem. Henkendorf) gm. Mirosławiec. Używał też drugiego pseudonimu Heinz Falkenburg, który bezpośrednio odnosił się do Złocieńca. Jak widać po doborze pseudonimów, pisarz – aptekarz był lokalnym patriotą. Przez pewien czas mieszkał w Boleszkowicach (Fürstenfelde). Ok 1943 przeprowadzil się do Rendsburg, w której to miejscowości po ośmiu latach zmarł. W Polsce jest nieznany. Swoje ksiażki adresował głównie do młodzieży. Z jego kikudziesięciu wydanych pozycji na uwagę zasługują: "Und dennoch ward es Morgen" (A jednak poranek) nowela, wyd. 1912; "Als die Russen kamen",

(Gdy przyszli Rosjanie), narracja, wyd. 1916; oraz powieści,"Aus Trümmern und Asche" (Z ruin i zgliszcz) wyd. 1920, i "Um Liebe und Perlen" (Kochać perły) z 1932. Książki Blümcke dostępne są w antykwariatach, gdzie osiągają ceny od kilku do kilkudziesięciu euro.

Bocian Józef (17.12.1950) urodzony w Barnimiu. Działacz niepodległościowy. Jest synem Franciszka i Heleny Bocian. Szkołę podstawową ukończył w Barnimiu w 1964, a w latach 1964-1967 uczył się w Szkole Zawodowej w Choszcznie. Działacz NSZZ „Solidarność" oraz Konfederacji Polski Niepodległej. W 1978 przeniósł się na Śląsk i rozpoczął pracę w „KBW" Fabud w Siemianowicach Śląskich. Zamieszkał w hotelu robotniczym, w którym zorganizował samorząd i koło Towarzystwa Przyjaciół Dziecka (TPD), współpracował z pięcioma Domami Dziecka na Śląsku. Według opinii SB cieszył się dużym autorytetem, jak zapisano w jego aktach „Posiada cechy przywódcze. Lubi przewodniczyć grupie osób". Zakładał „Solidarność" na terenie swojego zakładu. Nawiązał kontakt z „Zarządem Regionu" i rozprowadzał ulotki związkowe. 19 lipca 1981 został pobity na Dworcu Głównym w Katowicach. W międzyczasie od maja 1981 był jednym z organizatorów i uczestników głodówki protestacyjnej przed siedzibą regionalnej TV w Katowicach i w fabryce samochodów w Sosnowcu. Została ona zorganizowana w celu uwolnienia więźniów politycznych. Po 10 dniach jej trwania, więźniów wypuszczono, a on sam trafił do szpitala w Sosnowcu. Jesienią 1981 został oddelegowany do roboty kolporterskiej w Zarządzie Regionu. Roznosił ulotki i broszury w Chorzowie, Katowicach, ze studentami w Opolu oraz w środkach komunikacji publicznej. Dostawał często wezwania na kolegium za zaśmiecanie miasta. W nocy 12/13 12.1981 został zatrzymany przez MO w Zarządzie Regionu. Zatrzymano wtedy ok. 30 osób, które załadowano na samochody i zawieziono do Komendy Wojewódzkiej a tam osadzono w celach. Po przesłuchaniu wręczono mu decyzje o internowaniu. 13.03.1982 został wywieziony do obozu internowania w Strzelcach Opolskich. W lipcu 1982 objęła go amnestia i opuścił ośrodek internowania. W tym, też roku w sierpniu brał udział w manifestacji w Katowicach. Powrócił w rodzinne strony. Od lipca 1983 pracownik PKP w Choszcznie. Obecnie na emeryturze.

Bocian Franciszek (08.10.1911 – 5.12.1991). Był synem Pawła (ur.1880) i Parastazji (ur. ok. 1885) Bocian. Matka była z.d. Dudycz. Urodził się w m. Medenice. Miał trzech braci: Piotra (1909 – 1945), Józefa (1913 – 1999), Kazimierza (zamieszkał w Kanadzie) i dwie siostry Helenę (ur.1919) po mężu Panko i Marię (1922 - 1990) po mężu Bartołd. Z zawodu był krawcem. W wojsku był telefonistą. Posiadał stopień starszy szeregowy/plutonowy WP. Ukończył siedmioklasową Szkołę Powszechną w Drohobyczu woj. Lwów. Zasadniczą służbę wojskową rozpoczął 3.04.1932 w 53 pułku piechoty w Stryju (d- ca płk Polak). W okresie od 20.09.1933 do 19.03.1934 był elewem w szkole podoficerskiej, którą ukończył w stopniu starszego strzelca i został dowódcą drużyny. 15.10.1934 przeniesiony został do rezerwy. Ponownie zmobilizowany został 28.08.1939 do 19 pułku piechoty. Po klęsce 1939 powrócił do domu rodzinnego, który był pod okupacyjną jurysdykcją radziecką. 29.04.1941 poślubił Emilię Stanko, w 1942 urodził się im syn Wiesław. 15.09.1944 zmobilizowany został przez RKU Medenice do utworzonego 7.05.1944 i stacjonującego w Lublinie 2 zapasowego pułku łączności (LWP), który był jedyną jednostką wspomagającą i stanowiącą zaplecze kadrowe dla oddziałów łączności Wojska Polskiego. Pułk składał się z trzech batalionów, telefoniczno-telegraficznego, liniowego, radiowego i pododdziałów zabezpieczających jego działanie. Po

zaprzysiężeniu 15.12.1944 i zakończeniu szkolenia przydzielony został do 22 samodzielnego pułku łączności. 15.09.1945 trafił do 1 samodzielnego batalionu łączności. W skutek ran wojennych znalazł się w szpitalu. 24.01.1946 na podstawie orzeczenia szpitalnej komisji lekarskiej w Warszawie został zwolniony ze służby wojskowej. Szpital opuścił 6 lutego 1946. Zamieszkał w Księżnie (w Barnimiu) i podjał pracę jako krawiec. 14.08.1946 zmarła mu żona Emilia. W dniu 9.09.1948 poślubił w Drawnie Helenę (ur. 9.05.1924 w Suporośnie Słoboda pow. Stołpce) córkę Franciszka i Marii (zd. Korbut) Hasiuk. Od 1963 pracował na budowie w Przedsiębiorstwie Budowlanym w Stargardzie. Od 1965 zatrudniony był jako woźny w Szkole Podstawowej. 10.10.1987 został awansowany do stopnia plutonowy. Odznaczony był Odznaką Grunwaldzką, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Medalem Za Zwycięstwo nad Niemcami w Wielkiej Wojnie Ojczyźnianej 1941 –1945. Jego brat Piotr Bocian poległ 6 lutego 1945 na Wale Pomorskim, spoczywa na cmentarzu wojennym w Wałczu. Drugi z braci Kazimierz walczył w Armii Andersa i po zakończeniu wojny do Polski nie powrócił.

Bocionek Franciszek (1883 – 09.02.1950); ksiądz katolicki; proboszcz choszczeński 1934 – 1938. Święcenia kapłańskie uzyskał w 1992 w archidiecezji wrocławskiej. Od 1934 był proboszczem w Arnswalde przez co sprawował opiekę nad katolikami w rejonie drawieńskim. Od 1938 był proboszczem w parafii pw. Świętych Apostołów Andrzeja i Jakuba w Pawłowiczkach. Po wojnie w 1946 postrzegany był jako ksiądz sprzyjający władzom, uczestniczył w zebraniach wyborczych. Od 1949 był na tyle lojalny wobec władzy ludowej, iż cenzurował pisma biskupów i popierał ówczesne rządy. Nie był jednak tajnym współpracownikiem UB.

Bohm Helmuth (14.01.1873 – 25.04.1933). Oficer niemiecki, podpułkownik. Wiadomo, że urodził się w Nemischhof (Niemieńsku). Karierę wojskową rozpoczął w 1890 w pułku piechoty 84. W 1892 otrzymał awans na porucznika. W 1906 był już kapitanem i adiutantem 32 Brygady Piechoty. W 1911 był szefem kompanii 6 pułku piechoty turyńskiej nr 95 (IR95). 22 kwietnia 1914 został majorem i adiutanetem prezesa Trybunału Wojskowego Rzeszy. Był też członiem Wojskowego Sądu Rzeszy. Po wybuchu Wielkiej Wojny powrócił do pułku i został dowódcą batalionu. Walczył na froncie wschodnim i zachodnim. Uczestniczył w bitwie pod Aisne w 1914, w pólnocnej i południowej Polsce, w ofensywie nad Narwią 13-14 lipca 1915 i w trzeciej bitwie pod Ypres we Flandii 31 lipca – 6 listopada 1917. Otrzymał wówczas Krzyż Kawalerski Domu Hohenzolernów z mieczami. 2 listopada 1917 został dowódcą rezerwowego pułku piechoty nr 32 (RIR 32). Po okresie szkolenia brał udział w walkach 113 Dywizji zwłaszcza w ofensywie wiosennej 1918. W rejonie Pargny zorganizował przeprawę swego 32 pulku przez Sommę na odcinku tej dywizji. Brawura z jaką to wykonał dała mu 5 maja 1918 order Pour le Mérite. Po restrukturyzacji został 7 sierpnia 1918 dowodcą pułku fizylierów - Füsilier-Regiment „General-Feldmarschall Graf Blumenthal" (Magdeburgisches) Nr 36. Po dwóch miesiącach dowodzenia został ciężko ranny. 4 października 1918 został zwolniony z czynnej służby. Powrócił do niej 22 lutego 1919, ostatecznie trafił do Wojskowego Sądu Rzeszy. Po jego rozwiązaniu pożegnał się z mundurem. 13 października 1920 został podpułkownikiem z prawem noszenia munduru pułku piechoty 95 (IR95). Zmarł w Berlinie Wannsee.

Bokun Piotr Andrzej (17.10.1960). Mieszkaniec Drawna od 1988. Jest najstarszym dzieckiem Edmunda i Ireny Bokunów. Urodził się w Choszcznie. Ojciec był synem stelmacha i rękodzielnika o duszy artysty, a z zawodu był elektrykiem. Matka zajmowała się domem. Ma brata Henryka i siostry: Elżbietę i Katarzynę. Rodzina mieszkała w Korytowie, gdzie Piotr ukończył Szkołę Podstawową. Mimo że uzyskał świadectwo ze średnią ocen 5.00, wybrał naukę w Zasadniczej Szkole Budowlanej w Stargardzie, uczył się na kierunku mechanik-kierowca i działał w szkolnym kole fotograficznym, prowadził radiowęzeł, był przewodniczącym samorządu szkolnego, reprezentował szkołę na Forum Młodych Budowlanych w Sali Kongresowej PKIN w Warszawie. Po ukończeniu zawodówki w 1978 rozpoczął naukę w Technikum Samochodowym, które ukończył w 1981 ze zdaną maturą i z dyplomem technika. Postanowił się usamodzielnić i rozpoczął pracę w Zakładzie Przemysłu Paszowego w Wardyniu jako mechanik – operator. Wkrótce otrzymał kartę powołania do wojska, którą cofnięto. W styczniu 1982 został ponownie powołany. Trafił do Szkoły Młodszych Specjalistów W. Inż. w „twierdzy" Dęblin i po przeszkoleniu został operatorem promu GSP. Otrzymał awans na stopień st. szer. i znalazł się w kompanii desantowo – przeprawowej 17 bsap. w Szczecinie. Ponieważ był to czas stanu wojennego dość szybko popadł w konflikt z ideowymi przełożonymi. Miało to odniesienie na awanse i wyróżnienia. Po odbyciu służby wojskowej, wrócił do swojego zakładu i podjął pracę jako referent w dziale transportu, a następnie został operatorem spycharki. W 1984 otrzymał paszport i korzystając z zaproszenia wyjechał na miesiąc do Austrii, gdzie otrzymał propozycje podjęcia studiów.Jednak po powrocie do domu rozmyślił się. W listopadzie 1984 rozpoczął pracę w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Rzecku, a w grudniu tegoż roku został jej członkiem. Pracował jako mechanik, kierowca zaopatrzenia, a następnie w okresie lipiec 1990 – sierpień 1992 jako kierownik warsztatu w Kiełpinie. Po pewnym czasie, na skutek różnic światopoglądowych z przełożonymi, zrezygnował z tej pracy. Później został kierownikiem ds. skupu dziczyzny w Zakładzie Przetwórczym „BEL" w Drawnie, potem pracował prawie dwa lata w restauracji w Niemczech, od marca 1996 do października 2000 był kierownikiem gospodarczym w Szkole Podstawowej w Drawnie. Od 16 października 2000, po wygranym konkursie został dyrektorem Drawieńskiego Ośrodka Kultury. Ciągłe zadłużenie, brak środków na podstawową działalność i częste różnice zdań psuły atmosferę tej pracy. Był bezpośrednio zaangażowany w organizowanie pierwszych „Pikników nad Drawą", które w chaosie organizacyjnym, często tylko cudem się udawały. Pomimo wielu trudności i braku środków, udało się mu zrealizować kilka ciekawych wydarzeń. Między innymi pierwszy w mieście finał WOŚP zorganizował w zrujnowanym obiekcie kina i przy wydatnej pomocy wojska. Największym jego sukcesem okazała się odbudowa i uruchomienie sali widowiskowej i kina Wedel. Bardzo mu na tej inwestycji zależało i szczęśliwie dzieło to zostało ukończone. Po rezygnacji ze stanowiska dyrektora DOK przez osiem lat był kinooperatorem (jak na razie jedynym po odbudowie). Jest pomysłodawcą nazwy kina „Wedel". Od 2009 zaangażował się jako właściciel firmy w działalność turystyczną, a także w zakresie obsługi i naprawy urządzeń technicznych. Od najmłodszych lat próbował sił w poezji, w pisaniu opowiadań, rysowaniu, malarstwie i gry na różnych instrumentach oraz w majsterkowaniu (odbudowa, przywracanie pierwotnych funkcji rzeczom, budowlom, często ich unowocześnianie). Od kilku lat jest organistą w kościele parafialnym w Drawnie, co jest też efektem wieloletniego rozwijania zainteresowań muzycznych. Skutkowało to

działalnością zespołu muzycznego i pewnymi sukcesami w prezentowaniu muzyki religijnej. Od 1988 jest żonaty z Małgorzatą zd. Halec, mają dwie córki Justynę, Katarzynę i syna Pawła.

Brycki Jan, major rez. WP, magister. W latach 1977 – 1978 był kadetem Szkoły Chorążych w Łodzi. Od tej pory przebieg jego zawodowej służby wojskowej był następujacy; 1978 – 1988 – kierownik klubu żołnierskiego i biblioteki: (7OSSinż i MW); 1988 – 1990 – słuchacz Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych Poznań; 1990 – 1992 – programista (7OSSinż i MW); 1992 – 1995 – starszy oficer TA MOB. (7OSSinż i MW); 1995 – 2000 – kierownik sekcji organizacyjno – ewidencyjnej, zastępca kierownika składnicy (7 OSSinż i MW) i Zastępca Dowódcy Garnizonu; 2000 – 2004 – kierownik sekcji zabezpieczenia - 1 Rejonowa Baza Materiałowa Wałcz; 30.09.2004 – zwolniony z zawodowej służby wojskowej na własną prośbę i przeniesiony do rezerwy. W tym czasie był między innymi: w latach 1992 – 1996 – radnym Rady Miasta oraz zastępcą przewodniczącego rady miasta; od 1998 roku – jest członkiem Rady Nadzorczej KZUH, a od 2005 roku – Przewodniczącym Rady Nadzorczej KZUH; od 2003 roku jest członkiem Zarządu ROD „Drawa"; w latach 2005 – 2007 – był Przewodniczącym Rady Rodziców Szkoły Podstawowej; W latach 2008 – 2011 – był Przewodniczącym Rady Rodziców Gimnazjum Publicznego w Drawnie. W 2005 roku został wyróżniony przez Radę Miasta odznaką pamiątkową „Zasłużony dla Miasta i Gminy Drawno". W okresie służby wojskowej wyróżniony został między innymi: złotym, srebrnym i brązowym medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju"; złotym, srebrnym i brązowym medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny" oraz brązowym i srebrnym medalem „Zasłużonemu dla Wojsk Inżynieryjnych". Jest współautorem książki „W zbroi i mundurze po ziemi drawieńskiej" Wyd. 2016.

Brzustowicz Bogdan Wojciech (13.03.1966) urodzony w Choszcznie, wychowywał się w Granowie. Historyk i działacz samorządowy. Radny Rady Powiatu Choszczeńskiego (2010-2014), Wicestarosta Choszczeński (2013-2014), Starosta Choszczeński (2014), Wójt Gminy Krzęcin (od 2014 do dzisiaj). Doktor nauk historycznych. Brat Grzegorza Jacka. Mieszka wraz z żoną Małgorzatą w Krzęcinie, był także sekretarzem i wicewójtem gminy. Ukończył Liceum Ogólnokształcące w Choszcznie i Uniwersytet Szczeciński. W 2002 roku obronił napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Karola Olejnika pracę doktorską pt. „Turniej rycerski w Królestwie Polskim w późnym średniowieczu i renesansie na tle europejskim, w XIV-XVI wieku" i uzyskał tytuł doktora. Jest specjalistą od kultury, obyczajów i etykiety średniowiecznego rycerstwa. Ukończył studia podyplomowe w zakresie prawa administracyjnego i samorządowego. Jest autorem około 100 artykułów poświęconych dziejom ziemi choszczeńskiej i kilku książek. Współorganizował Muzeum Ziemi Choszczeńskiej i Regionalne Towarzystwo Historyczne Ziemi Choszczeńskiej, którego jest prezesem. Jest członkiem kilku towarzystw naukowych i regionalnych, w tym Polskiego Towarzystwa Heraldycznego w Warszawie i Towarzystwa Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości w Gorzowie Wielkopolskim. Pasjonuje go muzyka, począwszy od klasyki po hard rocka. Uczestniczył w obchodach 700 – lecia Drawna, podczas których m.in. dokonał prezentacji książki „700 lat Drawna", w której jest autorem jednego rozdziału. Publikował artykuły w zbiorach naukowych w: The Herald in Late Medieval Europe, red. K.Stevenson

(Woodbridge 2009), w Studiach z Dziejów polskiej historiografii wojskowej" (Poznań 2002) i Pomorze militarne (Szczecin 2006), w pismach naukowych: „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny" (Gorzów 1993-1997), „Rocznik Lubuski" (Zielona Góra 2001), „Przegląd Zachodniopomorski" (Szczecin 2003-2006), "Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego" (Warszawa 2011); w popularnonaukowych, jak „Herald" (Warszawa 1993) oraz w gazetach i pismach: „Bliżej" (Choszczno 1991-1995), „Wiadomości Krzęcińskie" oraz „Przekaz. Choszczeński Rocznik Społeczno-Kulturalny" (Choszczno 2002).

Brzustowicz Grzegorz Jacek (24.04.1964). Urodził się w Sierakowie. Nauczyciel, doktor nauk humanistycznych w zakresie historii. Badacz dziejów regionu, współzałożyciel w 1995 Muzeum Ziemi Choszczeńskiej, którego jest kustoszem i Regionalnego Towarzystwa Historycznego Ziemi Choszczeńskiej. Obecnie dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszcznie. Autor 21 książek i ponad 600 artykułów o historii Ziemi Choszczeńskiej, Pomorza, Nowej Marchii, średniowiecza, genealogii, heraldyki. Publikuje w pismach naukowych, popularnych i lokalnych gazetach także obcojęzycznych. Jak sam twierdzi specjalizuje się w średniowieczu. Jego książki kierowane są do szerokiego grona odbiorców od dzieci (legendy z Choszczna), po starszych czytelników, m.in. trzy tomy o historii Choszczna, książki z dziejów Recza, Pełczyc, Bierzwnika, Krzęcina i dotyczące czasów wojny trzydziestoletniej, z których na szczególną uwagę zasługuje „Bitwa pod Granowem 1627" i „Szkoccy żołnierze fortuny w ekspedycjach militarnych na tereny Księstwa Zachodniopomorskiego i Nowej Marchii". Historii Drawna poświęcił „Czasy Wedlów", jest autorem nowej wersji herbu Drawna oraz projektodawcą flagi miasta. W 2013 był jednym z głównych filarów organizacji obchodów 700 –lecia Drawna. Inne jego publikacje:

- *Choszczno inaczej Arnswalde: średniowieczne dzieje miasta,* Choszczno, "ASz" - Artur Szuba, 2003.

- *Ostatnie stulecie miasta Arnswalde (1815-1945),* Choszczno, Kombinat Artystyczny ASz Artur Szuba, 2006.

- *Reformacja i wojny: historia miasta w latach 1536-1815,* Choszczno, Kombinat Artystyczny ASz Artur Szuba, 2005.

- *W krainie Choszczna: legendy i podania do dziejów Choszczna i okolic,* Choszczno, Urząd Miasta i Gminy, 1999.

- *Bitwa pod Granowem 1627 = The battle of Granowo 1627: studium z dziejów Nowej Marchii i Księstwa Zachodniopomorskiego w czasach wojny trzydziestoletniej,* Choszczno, Kombinat Artystyczny Asz Artur Szuba, 2007.

- *Klosterfrauen, Kaufleute und Ritter: das mittelalterliche Reetz,* Recz; Choszczno, Kombinat Artystyczny ASz Artur Szuba, 2006.

- *Klasztory cysterskie w Bierzwniku, Pełczycach i Reczu,* Choszczno, "Bliżej", 1995.

- *Czasy Wedlów: historia Drawna i Tuczna w czasach rodu von Wedel (do połowy XIX wieku),* Choszczno, "ASz", 2003.

- *Recz nad Iną: od lokacji do rozkwitu w XVII w.: studia z dziejów miasta,* Recz; Choszczno, Ares Usługi Ewa Jabłońska, 2008.

- *Z przeszłości domeny państwowej w Bierzwniku: od XVI do połowy XX wieku,* Choszczno, "ASz", 2001.

- *Krzęcin nad Małą Iną: przewodnik historyczno-turystyczny,* Krzęcin; Choszczno, Kombinat Artystyczny ASz Artur Szuba, 2006.

- *Z przeszłości ziemi pełczyckiej: Pełczyce – Bernstein,* Choszczno, "ASz" Artur Szuba, 2004.

- *Rycerze i młyn szlifierski: studia z dziejów dawnego miasta Kalisza Pomorskiego i rycerstwa ziemi kaliskiej,* Kalisz Pom.; Choszczno, "ASz" Artur Szuba, 2004.

- *Szkoccy "żołnierze fortuny" w ekspedycjach militarnych na tereny Księstwa Zachodniopomorskiego i Nowej Marchii podczas wojny trzydziestoletniej,* Choszczno, Ares Usługi Ewa Jabłońska, 2009.

- *Dzieje zabytków sakralnych Choszczna,* Gorzów Wlkp.; Krzęcin, Towarzystwo Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości, 1998.

- *Mniszki, kupcy i rycerze: średniowieczny Recz,* Choszczno, "ASz", 2002.

- *Rycerstwo ziemi choszczeńskiej XIII-XVI wieku: polityka, gospodarka, kultura, genealogia,* Warszawa, "DiG", 2004.

- *Choszczno zaprasza,* Choszczno, Urząd Miejski, 2004.

- *Przewodnik po gminie Choszczno,* Bydgoszcz, KRD Rajmund Karolak & Dariusz Zieliński, 2004.

Buchajczyk Bogdan (12.05.1956) urodził się w miejscowości Rzeczki gm. Choszczno. Samorządowiec. Od dzieciństwa pomagał w gospodarstwie rolnym rodziców. Pochodzi z wielodzietnej rodziny (4 siostry, 5 braci). Do szkoły podstawowej uczęszczał w Suliszewie, jest absolwentem Państwowego Technikum Rolniczego w Stargardzie Szczecińskim.Mimo dobrych ocen na świadectwie dojrzałości, wrócił pomagać rodzicom ze względu na ich starszy wiek. W roku 1976 rozpoczął staż w RSP Rzeczko, w 1977 powołany został do służby

wojskowej, ukończył szkołę podoficerską w Nysie.W 1978 roku przeniesiony został do 4 Łużyckiej Brygady Saperów w Gorzowie Wlkp. jako dowódca drużyny. Przez półtora roku był członkiem wojskowej orkiestry dętej. W roku 1979 ożenił się z Małgorzatą Przybyt zamieszkałą w Drawnie. W 1980 podjął pracę w RSP Rzecko przy produkcji zwierzęcej na stanowisku zootechnika. W 1984 wraz z małżonką Małgorzatą przeprowadził się do Drawna, gdzie prowadzi samodzielne gospodarstwo rolne. Do roku 1992 dodatkowo prowadził państwowy punkt unasieniania zwierząt. Gospodarstwo rolne, mimo trudnych czasów, bardzo szybko się rozwija i unowocześnia, będąc przykładem dla innych, uzyskując wysokie plony. Od 1984 był członkiem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w Drawnie.W roku 1990 jako delegat na kongresie współprzekształcał ZSL w PSL Odrodzenia. W 1989 został przewodniczącym Komitetu Obywatelskiego „SOLIDARNOŚĆ" gm. Drawno, włączając się aktywnie w pokojowe przemiany ustrojowe. W okresie 1998-2002 został radnym Rady Miejskiej w Drawnie, pełnił funkcję członka zarządu Urzędu Miejskiego w Drawnie. W latach 2002-2006 ponownie został radnym Rady Miejskiej w Drawnie. W okresie 2006-2010 po ponownym wyborze, będąc radnym Rady Miejskiej, był przewodniczącym Klubu Radnych- Drawieńskie Forum Samorządowe. W latach 2010-2014 kolejną kadencję radnego pełnił jako przewodniczący Komisji Planu Budżetu i Inwestycji. Przez cztery kadencjewspółpracował z Burmistrzem Drawna Ireneuszem Rzeźniewskim i dwie kadencje z Burmistrzem Andrzejem Chmielewskim. Przyczynił się do wielu zmian w gminie,poprawiając jej wygląd pod względem estetyki. Za pracę w rolnictwie odznaczono go medalem „Zasłużony dla Rolnictwa". Za działalność samorządową został odznaczony medalem „Zasłużony dla Powiatu". W 2013 został zwycięzcą konkursu „Rolnik Roku".Jest on także: członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, członkiem LOT, członkiem Stowarzyszenia Ludzi Bezrobotnych, członkiem Drawieńskiej Spółki Wodnej (wiceprezes), członek Rady Nadzorczej Gospodarczego Spółdzielczego Banku w Choszcznie.

Buchajczyk Małgorzata (05.01.1959) urodziła się w Drawnie. Samorządowiec – społecznik. Jest córką byłego prezesa Gminnej Spółdzielni Stanisława Przybyt i byłej kierowniczki Banku Spółdzielczego Sabiny Przybyt. Po ukończeniu szkoły podstawowej podjęła naukę w Technikum Rolniczym w Choszcznie, które ukończyła w 1979. Pracę zawodową rozpoczęła w PGR Drawno, gdzie pełniła funkcję sekretarki dyrektora w Podegrodziu, brygadzistki polowej w Chomętowie, asystentki zootechnika w Podegrodziu. Związek małżeński zawarła w 1979 i opuściła Drawno na krótko. Zamieszkała z mężem w Rzecku. Po czterech latach wróciła do Drawna i zaczęła pracować na gospodarstwie rolnym ojca, tworząc zręby przyszłego sztandarowego gospodarstwa rodzinnego. Od ojca przejęła bakcyla społecznika. Gospodarstwo ojca nie otrzymywało żadnej pomocy od państwa a i traktor w SKR zawsze był dla niego na końcu kolejki.O wszystko musiał walczyć sam. W 1989 podjęła działalność w związku zawodowym „SOLIDARNOŚĆ". Obecnie gospodarstwo jest wzorcowe, przynosi dochody i jest wizytówką Drawna. Pracuje na nim z mężem i synami. W 1989 z ramienia „Solidarności" jako przedstawiciel Komitetu Wyborczego w Gorzowie znalazła się wśród stu osób wytypowanych na wyjazd szkoleniowy do Francji. Było to szkolenie przyszłych samorządowców.Tam zrozumiała czym jest demokracja, dużo się nauczyła i mimo że nie wygrała pierwszych wolnych wyborów do powiatu, rozpoczęła działalność społeczną. Jej celem było pomaganie ludziom, którzy nie radzą sobie w okresie

przemian. W 2002 roku założyła Stowarzyszenie Ludzi Bezrobotnych. Wspólnie ze swoimi przyjaciółmi pisze projekty do UE, tworzy miejsca pracy i organizuje imprezy okolicznościowe. Za tę działalność burmistrz Ireneusz Rzeźniewski uhonorował ją w 2004 odznaką „Za zasługi dla miasta i gminy Drawno". Nie zapomniała też o kolegach rolnikach, wspiera ich we wszystkich działaniach. W 2011 otrzymała od Ministra Rolnictwa odznakę honorową „Zasłużony dla rolnictwa". Od 1989 jest członkiem Banku Spółdzielczego, przez dwanaście lat była członkiem Rady Nadzorczej. Za tę działalność w 2010 została uhonorowana „Srebrną Odznaką Zasłużony dla Spółdzielczości". W kolejnych wyborach samorządowych odnosi sukcesy wyborcze. Przez cztery kadencje była członkiem Rady Powiatu Choszczeńskiego. Posiada medal „Zasłużony dla Powiatu" nadany jej w 2013 przez starostę choszczeńskiego.

Budrewicz Rafał (14.04.1981 – 5.12.2015). Społecznik, wolontariusz. Urodził się w rodzinie Jana i Reginy z d. Hynek, Budrewiczów. Ukończył politologię na Uniwersytecie Szczecińskim. Swego czasu był pracownikiem Archiwum Państwowego w Szczecinie, później nauczycielem gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w Złocieńcu, Drawsku Pom. W ostatnim czasie był nauczycielem Integracyjnej Szkoły Sobotniej im. F. Szopena w Bath, wolontariuszem parafii pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej w Trowbridge. Był animatorem działalności patriotycznej w Drawnie. Próbował też szczęścia w wielkiej polityce. Charakteryzując swoją osobę na jednej ze stron internetowych stwierdził, że prywatnie jest podróżnikiem jednak postrzegany był jako tułacz wciąż szukający swego miejsca. Już jako licealista był mocno zaangażowanym w drawieńską politykę. Zwracał uwagę elokwencją, oczytaniem i przebojowością. Został przewodniczącym Rady Młodzieżowej, tworu powołanego do życia przez ówczesnego burmistrza Ireneusza Rzeźniewskiego. Ambitny, rzutki o cechach przywódczych stał się najbardziej znanym nastolatkiem- licealistą w Drawnie. Odważnie wyrażał swoje poglądy. Te cechy nawet w latach późniejszych nie zawsze mu pomogły, często pozostawał wodzem bez armii. Uczestniczył aktywnie w życiu kulturalno – samorządowym Drawna. Próbował też zaistnieć w lokalnej kulturze organizując festiwal pieśni religijno – patriotycznej. W założeniach miał walczyć o przyszłość młodych ludzi, a w praktyce sam opuścił Drawno, by ostatecznie znaleźć się na Wyspach Brytyjskich. Ciężko chorował. Był bardzo oddany kościołowi jako ministrant do końca służył przy ołtarzu, w Drawnie przy ks. kan. Gulczyńskim osiągnął mistrzostwo. Prezentowany przez niego profesjonalizm wzbudzał szczery podziw także wśród innych kapłanów, a dawane znaki wiernym jak mają się zachować nadal są wspominane z uśmiechem. Zmarł w wieku 34 lat na Wyspach Brytyjskich.

Budrewicz Regina (16.08.1959) zd. Hynek. Dyrektor Biblioteki Publicznej w Drawnie. Od urodzenia stała mieszkanka Drawna, pochodzi z wielodzietnej robotniczej rodziny (5 braci, siostra). Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Drawnie kontynuowała naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Kaliszu Pomorskim, gdzie zdała maturę w 1978.W tymże roku w lipcu podjęła prace w Urzędzie Miejskim w Drawnie na etacie kasjer - planista. Rok później otrzymała propozycję objęcia kierowniczego stanowiska w miejscowej bibliotece, z której skorzystała. W trakcie pracy ukończyła dwutygodniowe kursy bibliotekarskie w Jarocinie i kolejno dwuletnie Studium Bibliotekarskie w Książnicy Pomorskiej. W trakcie jej

pracy Biblioteka Publiczna w Drawnie miała trzykrotne przeprowadzki, które były związane z rozbudową Domu Kultury. Od momentu zawiązywania się działalności Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, jest jego członkiem oraz wieloletnim sekretarzem. Współorganizowała imprezy towarzyszące Piknikowi nad Drawą, Rajd po Ziemi Drawieńskiej im. Antoniego Kardasa, zawody o tytuł króla kurkowego oraz liczne konkursy i inne przedsięwzięcia. Z ramienia TPZD organizowała spotkania z ciekawymi ludźmi Pomorza Zachodniego, byli to: **prof. Tadeusz Białecki** (historyk, demograf), **prof. dr hab. Mieczysław Stelmach** (historyk i archiwista), **Zbigniew Chruściński (generał brygady WP), Stanisław Kopeć (poseł na Sejm RP), Stanisław Krzywicki** (w latach 1974 - 2003 wieloletni dyrektor Książnicy Pomorskiej). Dzięki ścisłej współpracy z Biblioteką Publiczną w Choszcznie zorganizowała w Drawnie liczne spotkania autorskie. Swoją twórczość zaprezentowali tu: dr Ewa Głębicka (2005), Michał Jagiełło (2008), Grzegorz Kasdepke (2009) Joanna Kupniewska (2016), Izabella Klebańska (2016), dr Agnieszka Frączek (2017), Emil Witt (2018), Agata Kołakowska (2019). Wśród bibliotekarzy jest propagatorką walorów turystycznych gminy Drawno. Była wśród głównych organizatorów wycieczek bibliotekarzy województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego do Drawieńskiego Parku Narodowego. Większość wizyt połączono z obchodami Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. Pierwsze obchody powiatowego Dnia Bibliotekarza w Drawnie odbyły się 8 maja 2004, tematem innego spotkania w dn. 13 maja 2006 było poznawanie przeszłości Drawna, a gościem honorowym była Cecylia Judek, przewodnicząca Okręgu Zachodniopomorskiego SBP. Ponadto była współorganizatorką przeprowadzonej w dniu 08.05.2010 wyjazdowej sesji szkoleniowej dla bibliotekarzy, która odbyła się Bibliotece Publicznej w Drawnie i Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim. Uczestniczyła w niej Cecylia Judek - przewodnicząca Zachodniopomorskiego ZO SBP, Krzysztof Marcinowski - wiceprzewodniczący Zarządu Głównego SBP oraz bibliotekarze z Koła Nr 12 SBP w Pyrzycach. W 2012 roku bibliotekarze dwukrotnie odwiedzili Bibliotekę Publiczną w Drawnie: 30 czerwca, świętując na pikniku powiatowy Dzień Bibliotekarza i 22 września na VII Otwartych Mistrzostwach Drawna w Grzybobraniu (które cyklicznie współorganizuje). Ściśle współpracowała z drawieńskimi saperami, co zaowocowało dużymi wystawami. W kolejnych latach, razem z SSP kołem 21 w Drawnie przez trzy lata organizowała wystawy prezentujące znane i nieznane osoby związane z Drawnem. Cykl ten okazał się sukcesem, gdyż ustalono nazwiska pionierów, kombatantów osadników oraz wykonano stosowne listy pierwszych mieszkańców Drawna. Materiały z tych wystaw są podstawowym źródłem wiedzy o pierwszych latach polskiego Drawna. Była wielokrotnie nagradzana i wyróżniana. 03.10.2005 z okazji jubileuszu 100-lecia Książnicy Pomorskiej, znalazła się w gronie odznaczonych bibliotekarzy szczególnie zasłużonych dla Pomorza Zachodniego. Na wniosek Wojewody Zachodniopomorskiego za zasługi w pracy zawodowej na rzecz rozwoju bibliotekarstwa i czytelnictwa, została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi. W 2013, podczas wojewódzkiej inauguracji Tygodnia Bibliotek w Książnicy Pomorskiej, otrzymała wyróżnienie w IV edycji Konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego o nagrodę Stanisława Badonia „Bibliotekarz Roku 2012". Ponadto za pracę społeczną otrzymała Srebrnego Gryfa. Za zasługi w pracy na rzecz gminy Drawno otrzymała odznaczenia samorządowe „Za zasługi dla miasta i gminy Drawno"oraz medal „Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego". W sierpniu 2019 roku przeszła na emeryturę. Jest żoną Jana Budrewicza, którego poślubiła w 1979 roku.

Bystranowski Stanisław (22.07.1958) urodzony w Ferdynandowie. Posiada wykształcenie średnie techniczne. Jest absolwentem Zasadniczej Szkoły Mechanizacji Rolnictwa oraz Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Strzelcach Krajeńskich. W 1979 r. podjął pracę w PPGR Drawno. Obecnie pracuje w firmie „Drewpol" Drawno. Żonaty, wspólnie z żoną wychowali pięcioro dzieci. Udziela się społecznie, przez dwie kadencję pełnił funkcję radnego Gminy Drawno, a przez trzy był sołtysem sołectwa Chomętowo. Za swoją pracę społeczną otrzymał wiele wyróżnień m.in.: odznakę honorową „Zasłużony dla Miasta i Gminy Drawno", Zasłużony dla Województwa Gorzowskiego oraz w 2018 r. otrzymał tytuł honorowy „Zasłużony Senior" sołectwa Chomętowo.

C

Cader Franciszek (1940 –11.09.2014). Ksiądz katolicki, proboszcz drawieński w latach 1980 – 1982. Urodził się w Pietrzykowicach. Ukończył Wyższe Seminarium Duchowne w Krakowie. Święcenia kapłańskie przyjął w 1963 razem z późniejszym kardynałem i biskupami: kard. Stanisławem Dziwiszem, ks. bp. Tadeuszem Rakoczym, ks. bp. Janem Zającem i ks. bp. Aleksandrem Zemla. W latach 1963 – 1964 był wikariuszem w Parafii Raba Wyżna, w latach 1972 – 1974 w Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sułkowicach. W okresie 09.1975 - 06.1978 był proboszczem w Parafii pw. Świętej Trójcy w Chojnie. Parafię w Drawnie objął 15 lipca 1980 r. W tym roku do Seminarium Duchownego w Gorzowie udał się Edward Sokołowski z Drawna, a Tadeusz Snopkowski został organistą i kościelnym. Za kadencji ks. Cadera 14 listopada 1981 został poświęcony przez ks. bp. Jana Gałeckiego kościół w Święciechowie. Na tę uroczystość wykonana została „Droga Krzyżowa" rzeźbiona w drewnie oraz ogrodzenie kamienne całego placu kościelnego. W maju 1982 odbyły się prymicje kapłańskie ks. Piotra Ilnickiego z Dominikowa. Także w maju 1982 ponowiwszy kolejną próbę uzyskał z Urząd Woj. w Gorzowie przydział placu pod budowę kaplicy w Zatomiu. Podczas posługi w Drawnie wykonał wiele prac modernizacyjnych i remontowych. W 1982 powrócił do Krakowa. Podczas stanu wojennego, pomagał wiernym w zdobyciu leków. Był proboszczem w parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Żabowie (1983-85), kapelanem szpitala w Rabce. 12 lat posługiwał w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia jako spowiednik, rekolekcjonista i kaznodzieja. Mieszkał w Domu Księży Chorych w Krakowie-Swoszowicach. Zmarł 11 września 2014 w 52 roku kapłaństwa. Mszę Świętą pogrzebową odprawił ks. kard. Stanisław Dziwisz, homilię wygłosił bp. Jan Zając. Ftanciszek Cader spoczął na cmentarzu parafialnym w Krakowie-Wróblowicach. Wspominany jest jako rekolekcjonista i kaznodzieja.

Casparius

Protoplastą rodziny Casparus z Drawna był Casper Gumprecht, świadczą o tym dokumenty w postaci listu protekcyjnego wystawionego na Caspera Gumprechta z Drawna i dokument z 1813 dotyczący zmiany nazwiska. Nazwisko to występowało także w innych miastach i nie zawsze nosili je członkowie rodziny wywodzącej się z tego samego pnia. Dla przykładu, na Kaszubach niejaki Elias Casper przyjął nazwisko Casparius i mieszkał w Bytowie. Rodzina drawieńskich Caspariusów należała do najznakomitszych i najbardziej zamożnych rodzin w

mieście. Spis z 1925 wymienia osiem osób noszących to nazwisko, byli to: przy ul. Mühlenstraße 3 mieszkali Casparius Anni – bez zawodu, Casparius Bruno – kupiec, ocet i wyroby tytoniowe, Casparius Erich – dr med. i Casparius Hedving – wdowa. Przy dzisiejszej ulicy Pomorskiej 4 (Neuestraße 4) mieszkali: Casparius Lilly, Casparius Rosa, Casparius Siegfried lokalny przemysłowiec. Błędem jest przekonanie, iż żoną Siegfrieda Casparius (syn Josua i Amalii, (ur. 02.07.1854) była Helena z d. Cohnreich (ur. 20.01.1869). Otóż była ona żoną Gottholda CASPARIUS. Dnia 09.09.1942 została wywieziona do Terezina, następnie (29.09.1942) do Treblinki, gdzie zginęła. Żoną Siegfrieda Casparius była wymieniona Rosa (Reisel) z d. PESTACHOVSKY (ur. 11.01.1866 w Gnieźnie). Siegfried był znanym w Drawnie (Neuwedell) biznesmenem, właścicielem fabryki octu i likierów. Małżeństwo Rosa i Siegfried Caspatius mieli cztery córki: Irmgard, Lilly i Käethe. Jedna z córek, nieznana z imienia, zmarła ok. 1929. Uchodzili za ludzi rozważnych, inteligentnych i dobrodusznych, gotowych poświęcić wszystko dla swoich dzieci. Dlatego starali się zabezpieczyć ich przyszłość. Niestety, najprawdopodobniej te cechy charakteru spowodowały, że nie opuścili w porę Niemiec. Po Nocy Kryształowej S. Casparius sprzedał za bezcen swój majątek. Opuścił z rodziną Drawno i wszyscy oprócz Käethe zamieszkali w Berlinie. Dom przy Neuestraße 4 nabył handlarz bydła Georg Barnick, a willę przejął O. Tetzlaff i przeznaczył na przedszkole dla dzieci. Siegfried Casparius deportowany został 22.07.1942 do Terrezina, skąd 21.09.1942 trafił do Treblinki. (wg innych źródeł deportowano go do Mińska). Istnieje relacja ustna mówiąca, że w Mińsku S. Casparius zachował godną i dumną postawę.Pewnego dnia przeciwstawił się poleceniom umundurowanego funkcjonariusza i został zastrzelony. Jeszcze w czasie wojny relacja o jego śmierci dotarła do Drawna. Wiadomość tę przywiózł urlopowany żołnierz, mieszkaniec Drawna, który ponoć widział całe zajście.Żona Rosa zginęła w 1942 roku w Terezinie. Córkę Käethe Casparius 22.10.1942 wysłano z Frankfurtu n. Menem do getta w Łodzi. Tam jej ślad urwał się na zawsze. Ponoć zginęła w Oświęcimiu. Po latach upamiętniono ją tabliczką na ścianie synagogi we Frankfurcie n. Menem. W Berlinie przebywały pozostałe dwie córki Caspariusów – Lilly i Irmgard, zostały w porę ukryte na ogródkach działkowych. Ukrywała je berlińska dentystka, pani dr Mäusel. Dzięki bohaterstwu tej kobiety obie panie przeżyły. Na uwagę zasługuje fakt, że pomocy żywnościowej udzielała im mieszkanka Drawna, pani Liese. Panny Casparius po latach odwdzięczyły się jej za okazaną pomoc. Siostry Casparius żyły samotnie i ostatnie lata życia spędziły w domu starców. Irmgard zmarła w listopadzie 1981, Lilly w 1988 uległa wypadkowi i przeniosła się do domu starców w Lankwitz, zmarła 14.10.1989. Siegfried Casparius miał brata Leo, który uniknął represji nazistowskiej. Znalazł się w latach 30 -tych w Palestynie, kupił tam ziemię i osiadł na stałe, tam też zmarł. Miejscem śmierci Käethe Casparius mógł być Oświęcim, Chełmno n. Nerem lub łódzkie getto.

Chełkowski Michał Kembłan (08.10.1912 - 14.12.2003). Brał czynny udział w projektowaniu i utworzeniu Drawieńskiego Parku Narodowego. Pochodził z osiadłej w Śmiełowie, ziemiańskiej rodziny pieczętującej się herbem Wczele. Był synem pierwszego po Powstaniu Wielkopolskim starosty koźmińskiego z lat 1918 – 1919 Józefa Chełkowskiego (1868 – 1919) i Marii zd. Donimirska (1878 – 1960), działaczki plebiscytowej na rzecz przyłączenia Warmii i Powiśla do Polski. Miał trzynaścioro rodzeństwa. Majątek w Śmiełowie zakupił w 1886, jego dziad Franciszek. Było to miejsce, do którego w 1831 dotarł

Adam Mickiewicz i stąd według legendy próbował dostać się do powstańczej kongresówki. Wykorzystując ten historyczny fakt, gdy majątek był już uwłaszczony przez władze PRL, Maria Chełkowska wystąpiła z propozycją urządzenia w pałacu muzeum ku czci poety, co zostało zrealizowane w 1975. Na dworze Chełkowskich przebywali także wybitni Polacy, a Ignacemu Janowi Paderewskiemu, dwunastoletni wówczas Michał Chełkowski wręczył nawet album o dworach wielkopolskich. Gościli tu także bliscy krewni Mickiewicza. Michał Chełkowski ukończył Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W latach 1931- 1936 studiował na wydziale Rolniczo – Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego. Był członkiem Korporacji „Corona", działał w Kole Leśników i Akademickim Związku Morskim. Studia ukończył z tytułem zawodowym inżyniera leśnictwa. Od 1937 był administratorem majątku Rzemiechów (w powiecie Krotoszyn). Działał jako podłowczy w Polskim Związku Łowieckim, był prezesem Ochotniczej Straży Pożarnej i członkiem Komitetu Obrony Narodowej w Kobylinie. Mimo że ze względu na stan zdrowia nie podlegał mobilizacji, uczestniczył w wojnie 1939. Podczas wrześniowej wojny jego brat Edmund Dersław Chełkowski (1920 – 1939) zmarł w wyniku ran odniesionych pod Ożarowem, natomiast on sam zginął 05 września 1939 w nurtach Warty ratując konie Uniwersytetu Poznańskiego. Drugi brat Franciszek Chełkowski (1899 - 1939), którego syn prof. dr hab. August Chełkowski (1927 – 1999) był rektorem Uniwersytetu Śląskiego (od 01 września 1981 do 16 stycznia 1982) i w latach 1991–1993 marszałkiem Senatu RP. Po klęsce wrześniowej został wysiedlony do Generalnej Guberni, gdzie m.in. pracował jako kierownik tartaku i nadleśniczy. W 1941 roku ożenił się z Marią Psarską, córką posła na Sejm II RP – Władysława Psarskiego. Od 1942 był żołnierzem AK w Obwodzie Jędrzejów, Okręgu Radomsko – Kieleckiego. Posiadał pseudonim „Błekitny". Do 1945 był przewodniczącym Rady Głównej Opiekuńczej w gminie Węgleszyn. W swojej leśniczówce przechowywał chorych i rannych partyzantów oraz osoby poszukiwane przez Niemców, w tym Żydów. Organizował opiekę dla osób wysiedlonych z Warszawy, po Powstaniu Warszawskim. W 1945 rozpoczął pracę w Dyrekcji Lasów Państwowych w Gorzowie Wlkp., dokąd wyjechał z rodziną. W 1946 został magistrem. Brał udział w tworzeniu polskiej administracji lasów. Pracował jako nadleśniczy, a potem na różnych stanowiskach dyrektorskich i kierowniczych, także tych zajmujących się pozyskiwaniem i zbytem drewna. Był rzeczoznawcą Parków Zabytkowych i członkiem Stowarzyszenia Chirurgów Drzew. Razem z doc. Lucjanem Agapowem i mgr inż. Janem Krawcem był współautorem wypracowanego w latach 1978 – 79 wniosku o utworzenie w oparciu o rezerwaty "Drawa" i "Radęcin" Drawieńskiego Parku Narodowego. W 1978 przeszedł na emeryturę.Był członkiem Klubu Pionierów Gorzowa i jednym z pierwszych członków Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa (SITLiD). Posiadał tytuł Honorowego Członka Koła Seniora SITLiD w Poznaniu. Działał w Lidze Ochrony Przyrody, był Prezesem Zarządu Wojewódzkiego LOP w Gorzowie Wlkp. i został jej Honorowym Członkiem. Był działaczem szczebla wojewódzkiego PTTK. Uhonorowany był: Złotą i Srebrną Odznaką Honorową NOT. W 1972 odznaczony został nadanym w Londynie Krzyżem Armii Krajowej. Ponadto posiadał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Odznakę Honorową za zasługi dla Miasta Gorzowa, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Zasłużony Pionier Miasta Gorzowa Wlkp., Odznakę „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego", Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Woj. Gorzowskiego i inne odznaki organizacyjne. Zmarł w Poznaniu tam został pochowany na

Cmentarzu Junikowskim. Miał troje dzieci. Jego córka Maria Izabela Chełkowska – Walczyńska została kostiumologiem i scenografem, syn Zdzisław Chełkowski jako mgr inż. elektryk był oficerem w Marynarce Handlowej, a córka Elżbieta Chełkowska - Tchórz jest mgr. filologii romańskiej i lektorką języka francuskiego.

Chmielewski Andrzej Wojciech (21.09.1959) urodzony w Myśliborzu. Burmistrz Drawna, były wicestarosta choszczeński i wicewojewoda zachodniopomorski. Jego ojciec Bronisław Chmielewski urodził się w 1903 i jako niepełnoletni 19.11.1918 wstąpił jako ochotnik do 7 pułku ułanów. Walczył z bolszewikami i za wykazaną w boju odwagę został odznaczony Krzyżem Walecznych. Służbę zakończył 26.11.1921 w stopniu starszego ułana, potem służył w Policji Państwowej. Mieszkał w m. Poryck pow. włodzimierski woj. wołyńskie. Następnie przeniósł się do Koła. Andrzej Chmielewski wraz z rodzicami mieszkał w Czółnowie. Ukończył Technikum Zawodowe Zakładów Chemicznych w Policach a następnie studia magisterskie na Wydziale Rolnym Oddziale Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Szczecinie. Studiował też podyplomowo prawo administracyjne i samorządowe na Uniwersytecie Szczecińskim. Posiada Certyfikat MSWiA w zakresie„Nowoczesne zarządzanie w administracji publicznej" oraz ukończone szkolenie w zakresie „Zarządzanie projektami". W latach 1986-2002 pracował w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Rzecku jako kierownik filii w Kiełpinie, był także członkiem zarządu i przewodniczącym rady nadzorczej spółdzielni. W latach 1994 i 1998 uzyskał mandat radnego Rady Miejskiej w Drawnie, był członkiem zarządu miasta i gminy. Od 2002 do 2007 pełnił funkcję Wicestarosty Choszczeńskiego. W latach 2007 do 2010 pełnił funkcję Wicewojewody Zachodniopomorskiego. 14 12. 2010 został burmistrzem Drawna. W 2014 i 2018 uzyskał reelekcję na to stanowisko w kolejnych wyborach samorządowych. W czasie aktywności zawodowej pełnił również wiele funkcji społecznych i politycznych był m.in. wiceprezesem Zarządu Wojewódzkiego PSL w Szczecinie i prezesem powiatowym w Choszcznie, wieloletnim przewodniczącym Rady Rodziców przy Szkole Podstawowej w Drawnie, prezesem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej w latach 2005-2011, radnym Rady Miejskiej w Drawnie dwóch kadencji i członkiem Zarządu MiG Drawno oraz był dwukrotnie wybrany do Rady Powiatu w Choszcznie.

Chmielewski Karol (04.11.1885 – 07.11.1981). Ksiądz rzymskokatolicki. Pierwszy proboszcz drawieński. Urodził się w Krzemieńcu Wołyńskim, w powiecie stanisławowskim. Był synem Adama i Felicji z domu Jezban. Święcenia kapłańskie otrzymał 31.05.1909 w Wilnie, lecz kapłańską posługę pełnił w Archidiecezji Lwowskiej. Przed II wojną światową oraz w okresie okupacji piastował urząd proboszcza w parafii Kozowo Tarnopolskie. Po przybyciu w ramach repatriacji na ziemie zachodnie, znalazł się na terenie Administracji Apostolskiej Kamieńskiej, Lubuskiej i Prałatury Pilskiej. Kuria gorzowska powierzyła mu do obsługi kościół parafialny w Choszcznie. Następnie pracował w Nowym nad Drawą, czyli w Drawnie. Los zrządził, że stał się pierwszym polskim proboszczem w Drawnie. W dniu 16 czerwca 1945 poświęcił odnowiony kościół, który stał się świątynią p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Uregulował sprawę jego własności kościelnej. Najprawdopodobniej był dziekanem dekanatu. Razem z nim pracował późniejszy dyrektor Wydziału Wstępnego Małego Seminarium Duchownego w Gorzowie, pierwszy wikariusz ks. mgr A. Wujda.

23.12.194, został przeniesiony do Słupska. Dnia 28.01.1946 przejął od ks. Jana Ziei parafię p.w. św. Ottona w Słupsku. Także w 1946 adm. ap. ks. prał. Edmund Nowicki (1945 – 1951) mianował go dziekanem dekanatu Słupsk, w składktórego wchodziło 11 bardzo dużych parafii: Darłowo, Główczyce, Kozimłyn, Łącko, Łupawa, Polanów, Secemino, Sławno, Słupsk, Ustka i Wytowno. Wiele placówek duszpasterskich w dekanacie nie było w ogóle obsadzonych. Z biegiem lat także dzięki energii ks. Chmielewskiego sytuacja się unormowała. W 1947 powierzono mu samodzielną placówkę duszpasterską przy kościele NMP w Słupsku. Uporządkował administracyjnie parafię św. Ottona i tworzył od podstaw wydzieloną z niej i erygowaną 1.06.1948 parafię p.w. NMP Królowej Różańca Św., został jej proboszczem i na tym stanowisku był aż do przejścia na emeryturę w dniu 01.03.1964. W sierpniu 1951 gościł w Słupsku Prymasa Stefana Wyszyńskiego. W tym też roku sprowadził do Słupska Siostry Kanoniczki Ducha Świętego de Saxis, pomagały one miejscowym kapłanom sprawować posługę duszpasterską. Wspierał duchowo i materialnie osiadłe w 1947, w Słupsku Siostry Klaryski od Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu. Na stanowisku dziekana słupskiego pozostawiali go kolejni ordynariusze, a bp Wilhelm Pluta (1958 – 1986) mianował go także członkiem Rady Administracyjnej Administracji Apostolskiej Kamieńskiej, Lubuskiej i Prałatury Pilskiej, a później konsultorem Diecezji Gorzowskiej. 14.03.1962 otrzymał od Papieża tytuł tajnego szambelana Ojca Świętego. Na emeryturę przeszedł 27.02.1964, jego następcą został ks. dr Witold Szymczukiewicz, dotychczasowy proboszcz parafii św. Mikołaja w Wałczu. Ksiądz prałat Chmielewski zamieszkał na terenie parafii św. Rodziny i św. Judy Tadeusza w Słupsku. Zmarł w wieku 96 lat w 72 roku kapłaństwa. Spoczął na słupskim cmentarzu komunalnym w kwaterze 5 rząd 12 miejsce 39. KSW/1981.

Ciechanowicz Bogumiła (09.10.1955); inspektor ds. ewidencji ludności w Urzędzie Miasta i Gminy w Drawnie. Pochodzi z Osowa. Córka Józefa i Ireny. Miała siedmioro rodzeństwa. Posiada wykształcenie średnie techniczne. Początkowo pracowała w PGR w Podegrodziu w Wojewódzkim Ośrodku postępu Rolniczego w Lubniewicach. Jest członkiem Koła Gospodyń Wiejskich, TPZD, OSP GRS w Drawnie. Prowadzi Kronikę Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie w czym odnosi sukcesy. Posiada Brązowy Krzyż Zasługi, Odznakę Honorową „Za zasługi dla Województwa Gorzowskiego, Złoty i Srebrny Medal „Za Zasługi Dla Pożarnictwa", Odzakę Honorową „Za Zasługi dla Miasta i Gminy Drawno". Jest Zasłużonym Seniorem 2018. Obecnie jest na emeryturze ma 2 dzieci i czworo wnucząt.

Ciechanowicz Krystyna (1950) zd. Catewicz. Urodziła się w Drawnie jako najstarsza z trojga rodzeństwa. W wieku dwóch lat zaczęła uczęszczać do przedszkola w Drawnie. Szkołę Podstawową ukończyła w Drawnie. Jest absolwentką Liceum Ogólnokształcącego w Choszcznie.Była aktywnym członkiem Związku Harcerstwa Polskiego. Uczestniczyła w licznych obozach i biwakach w górach i nad morzem. Początkowo pracowała jako telefonistka na poczcie w Drawnie, następnie w Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Drawnie, potem w Kombinacie PGR w Podegroziu, w Kinie Drawno a następnie w Domu Kultury. W 1995 została za sprawą Gertrudy Bielatko zaangażowana do pracy społecznej w przyparafialnej organizacji Caritas. Ta społecznikowska pasja trwa do dziś. Wraz z grupką chętnych do niesienia pomocy, organizuje wyjazdy, wycieczki -

pielgrzymki do sanktuariów na terenie Polski. Kieruje organizacja pomocy dla potrzebujących rodzin i dla ludzi samotnych, zwłaszcza seniorów. Sprowadzając i rozdzielając artykuły żywnościowe, odzież, obuwie, sprzęt do rehabilitacji. Caritas drawieński poprawia komfort ich życia. Organizowane są kolacje wigilijne dla osób samotnych. Kierowany przez K. Ciechanowicz Caritas włącza się w organizację festynów rodzinnych, loterii fantowych pozyskując środki na dalszą pomoc. Za swoją pracę społeczną otrzymała m.in.: odznakę honorową ,,Zasłużony dla Miasta i Gminy Drawno" (2012 r.) oraz tytuł honorowy „Zasłużony Senior" Miasta Drawna (2017). Urodziła i wychowała troje dzieci. Ma czworo wnucząt

Czapiewski Kazimierz (05.01.1959) urodził się w Bytowie na Kaszubach, w rodzinie rodowitych Kaszubów: Edwarda i Ludwiki Czapiewskich. Jest przedstawicielem sulęczyńskiego (kartuskiego) odłamu rodu. Rodzice mieszkali w oddalonym o 10 km od Bytowa Borzytuchomiu. Od 1966 roku uczył się w tamtejszej Szkole Podstawowej. Po jej ukończeniu w 1974 rozpoczął naukę w specjalności prefabrykacja budowlana w koszalińskim Technikum Budowlanym. Po zdaniu matury rozpoczął w 1979 studia na Wydziale Rolnym – Oddziale Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Szczecinie. Studia ukończył w 1984. W międzyczasie ożenił się z bytowianką Teresą Miąskowską, pochodzącą ze znanej rodziny rzemieślników, działaczy kaszubskich i samorządowych. Jej krewnym jest były senator RP, były wojewoda pomorski Roman Zaborowski. Z RSP Rzecko związał się od razu po studiach. Przeszedł różne szczeble wtajemniczenia zawodowego, był magazynierem, kierownikiem zakładu betoniarskiego, kierownikiem produkcji pozarolniczej, zastępcą przewodniczącego Rady Nadzorczej RSP, następnie został członkiem Zarządu, a od 1999 zastępcą Prezesa RSP Rzecko. Na tym stanowisku odpowiadał za dział produkcji pozarolniczej. Od 19.12.2006 jest Prezesem Zarządu. Sprawnie kieruje połączoną działalnością wielokierunkową tj. rolniczą i pozarolniczą oraz handlem. Z powodzeniem poradził sobie ze zmieniającą się koniunkturą rynku, co pozwoliło uniknąć drastycznych rozwiązań i zapewniło pracę i utrzymanie dla 250 osób. Dzięki niemu Spółdzielnia stale rozwija się i inwestuje podnosząc jakość i efektywność swojej produkcji. Osiąga bardzo dobre wyniki finansowe i gospodarcze. Znalazło to uznanie w licznych prestiżowych nagrodach jak: wielokrotnie nadany tytuł „Gazela Biznesu" nadawany przez „Puls Biznesu" i Coface Interredit oraz kilkakrotnie przyznany Medal Europejski nadany przez Komitet Integracji Europejskiej wraz z Buissnes Centre Club. Jest członkiem i działaczem Buissnes Centre Club i Północnej Izby Gospodarczej. Członkiem Rady Krajowej Związku Rewizyjnego RSP w Warszawie i aktywnym działaczem organizacji reprezentujących przemysł drzewny. Po powstaniu Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, w zakresie utrzymania standardu palet EPAL został pełnomocnikiem zarządu d.s. naprawy palet. Był członkiem komisji odpowiedzialnej za współpracę, zakładów przetwórstwa drzewnego z Lasami Państwowymi. Jest aktywnym stale wybieranym na kolejne kadencje działaczem samorządowym w Choszcznie. Reprezentuje wiejski okręg wyborczy, który obejmuje także Rzecko. Współpracuje z Stowarzyszeniem Miłośników Doliny Wardynki EKO – FOLK oraz z kołem Gospodyń Wiejskich w Rzecku, z sołtysem, Radą Sołecką Rzecka, Państwową Strażą Pożarną.Działał też na rzecz porządku publicznego. Uhonorowany został certyfikatem za działalność na rzecz Ochrony przeciwpożarowej oraz odznaką NSZZ Policjantów. Udzielał

się w pracy Rady Rodziców w Szkole Podstawowej nr 1, w Gimnazjum Publicznym, Zespole Szkół NR 1 w Choszcznie (przewodniczący). Jest działaczem PSL, był członkiem Zarządu Wojewódzkiego tej partii najpierw w Gorzowie, a następnie w latach 1999 – 2008 w Szczecinie. Jest zapalonym wędkarzem, w tym morskim oraz kibicem piłkarskim. Jest osobowością o dużym autorytecie: twardy i zdecydowany, a jednocześnie otwarty na potrzeby ludzkie. Jest osobą widoczną i znaną w regionie choszczeńskim, a w branży zawodowej w Polsce i poza jej granicami. Przez to, że trwa na stanowisku prezesa, dla wielu dziesiątek osób jest rękojmią spokoju socjalnego. W 2015 na wzgórzu nad jeziorem Gwiazdy w Borowym Młynie z rąk ówczesnego wicemarszałka senatu RP Jana Wyrowińskiego, odebrał honorowe wyróżnienie Fundacji Naji Goche „Pas Jednotë im. Hieronima Derdowskiego". Wyróżnienie to jest wyrazem społecznego uznania i podziękowaniem za całokształt dokonań, które świadczą o tym, że i z dala od rodzinnych stron można dawać świadectwo prężności umysłu, mądrości, zdolności organizacyjnych, pracowitości oraz moralności ludu, z którego się wywodzi.

Czarniecki Stefan (1599 – 1665). Hetman polny koronny. Wódz z hymnu narodowego. Lisowczyk. Urodził się w licznej rodzinie starosty chęcińskiego i żywieckiego Krzysztofa Czarnieckiego. Miał ośmioro rodzeństwa. Młodość spędził w siodle jako lisowczyk. Walczył z Turkami pod Chocimem (1621), ze Szwedami Gustawa Adolfa w latach 1626 – 1629, w 1632 roku brał udział w bitwie pod Smoleńskiem. W 1644 roku bił się jako husarz pod Ochmatowem z Tatarami. Podczas powstania Chmielnickiego w 1648 znalazł się w niewoli tatarskiej, wykupiony walczył pod Beresteczkiem, potem przeżył rzeź Polaków pod Batohem, co uczyniło go okrutnym i mściwym w polskich ekspedycjach na Ukrainę. Podczas potopu szwedzkiego był wierny królowi Janowi Kazimierzowi. Bronił Krakowa, a po jego oddaniu prowadził „wojnę szarpaną". Walczył w wielu bitwach od Lwowa do Bydgoszczy. We wrześniu 1657 Czarniecki stanął w Barnimiu. Tuż przed przekroczeniem Drawy miał zwrócić do swoich oficerów: „Niech wie lis zdradziecki (elektor), czego się może po nas spodziewać. Mamy wciąż własnych chłopów z bydła i kur obdzierać? Lepiej elektorskich krów posmakujmy. Tak, panowie, na koń i do Marchii! Tam należną zapłatę z elektora ściągniemy. Będzie on krzyczeć, to pewne, ale się tym zasłonimy, żeśmy o traktacie nie wiedzieli." Wyprawa Czarnieckiego trwała ok. 10 dni. Szlak jego pochodu znaczyły popioły spalonych wsi i złupionych miast. Zostawił po sobie w skali mikro to, co nie tak dawny sprzymierzeniec elektora Karol X Gustaw, przy elektorskiej zdradzieckiej wybitnej pomocy zostawił w skali makro w Polsce. Najprawdopodobniej drugi raz przeprawił się tu 12.10.1659, wracając z uwiecznionej w hymnie narodowym wyprawy duńskiej. Podczas tej wyprawy, która nastąpiła po odparciu najazdu Siedmiogrodzian, wsławił się zdobyciem Koldyngi i przeprawą na wyspę Alsen. W latach 1654 – 1665 bił się w wojnie polsko – rosyjskiej, stoczył dwie zwycięskie słynne bitwy: pod Połonką i nad rzeką Basią, potem walczył na Ukrainie. Wobec sprzeciwu magnaterii nie otrzymał w 1657 buławy hetmańskiej. Miał wówczas wygłosić słynne zdanie: „Jam nie z soli ani roli, ale z tego, co mnie boli", robiąc aluzję do żup solnych należących do Lubomirskiego i majątków ziemskich Potockich. Hetmanem został dopiero po odebraniu jej Lubomirskiemu 2 stycznia 1665. Zmarł 16 lutego tr.

Czerniawska Renata (02.08.1962) zd. Felsztukier, Urodzona w Choszcznie, lecz faktycznie mieszkała z rodzicami w Drawnie. Potem rodzice wyprowadzili się do Choszczna. Ukończyła Szkołę Podstawową w Drawnie oraz Technikum Gastronomiczne w Gorzowie Wlkp. W 1981 rozpoczęła pracę w 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów Wybuchowych w Drawnie. Była księgową w kwatermistrzostwie, zajmowała się zagadnieniami gospodarki rolniczo – hodowlanej i żywnościowymi. Po utworzeniu Składu Drawno pracuje w strukturach logistycznych. Była jedną z dwóch osób, które co roku w okresie wakacyjnym organizowały w jednostce do 2009 tzw. Dni Caritasu. Potrafiła zaangażować do pomocy i innych pracowników wojska. Uważała, że dla dzieci warto coś takiego robić. Po 2009 już tylko sporadycznie współpracuje jako wolontariuszka z drawieńskim Caritasem. Wielokrotnie brała udział w zabezpieczeniu szeregu przedsięwzięć natury patriotycznej i religijnej. Do dziś uważa się, że sporządzała najlepsze grochówki na obszarze służbowej działalności Samodzielnego Ośrodka Duszpasterstwa Wojskowego w Choszcznie. Z racji wykonywania zadań służbowych w 7 OSSIiMW pracowała z żołnierzami służby zasadniczej, imponowała im jej głęboka wiara oraz chrześcijańskie zasady etyczno – moralne, którymi się kierowała. Zajmowała się hafciarstwem artystycznym i te umiejętność potrafiła zaszczepić chętnym pracującym w kuchni, żołnierzom. Jeden z nich okazał się talentem i wykonał nawet portret Jana Pawła II, który pokazywany był i zadziwiał na wielu wystawach. Postrzegana jest jako strażniczka miejsc kultu w Wiśniewie i na terenie wojskowym, gdzie znajduje się kaplica p.w. Św. Barbary patronki osób pracujących w warunkach niebezpiecznych (minerów, artylerzystów). Gdy przydrożna kapliczka w Wiśniewie po kilkunastu latach stania, strawiona próchnicą upadła jesienią 2016 pod własnym ciężarem na ziemię, w porę zdemontowała z niej przedmioty kultowe i zorganizowała przeniesienie zbutwiałej konstrukcji w godne miejsce. Podjęła też inicjatywę wykonania nowej kapliczki. Zmobilizowała do tego kilka osób, obok niej byli to: Adam Cholewski, Weronika Czerniawska, Stanisław Czerniawski, Piotr Ciechanowicz, Bogusława Domańska, Dariusz Domański, Klaudiusz Garbicz, Andrzej Górski, Ryszard Hryniewicz, Andrzej Szutowicz i Bogusław Szutowicz. Gdy kapliczka powstała, zamocowany został na niej krzyż oraz w środku umieszczona został płaskorzeźba MB Bolejącej (dar sierż. Piotra Kowalskiego przed wyjazdem do Iraku) i medal z wizerunkiem Jana Pawła II. Figurkę do kapliczki podarował ksiądz Jacek Halman proboszcz parafii w Borowym Młynie na Kaszubach.Aktu poświęcenia dokonał dziekan Dekanatu Drawno i proboszcz miejscowej Parafii p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy ks. kanonik mgr lic. Dariusz Doburzyński. Jej mężem był Stanisław Czerniawski, kierowca Wojskowej Straży Pożarnej, a wcześniej wieloletni pracownik sekcji zabezpieczenia jednostki. Zmarł przedwcześnie w 2019.

Czerniawski Robert dr hab. Profesor Nadzwyczajny US, Kierownik Katedry Hydrobiologii i Zoologii Ogólnej. W latach 1996 – 2000 studiował na kierunku rybactwo Wydziału Rybactwa i Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Szczecinie i uzyskał tytuł zawodowy inżyniera rybactwa. Studia magisterskie ukończył na tym samym wydziale. W latach 2001 – 2005 studiował w Międzywydziałowym Studium Doktoranckim i po obronie pracy doktorskiej pt. „Zooplankton wynoszony z naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych i możliwości jego wykorzystania do podchowu wylęgu troci wędrownej (Salmo trutta m. trutta L.)” (promotor prof. dr hab. Barbara Szlauer), otrzymał stopień naukowy

doktora nauk rolniczych w specjalności rybactwo. W 2013 na Wydziale Biologii Uniwersytetu Szczecińskiego uzyskał habilitację na podstawie rozprawy „Wpływ czynników abiotycznych i biotycznych na dynamikę dryfującego zooplanktonu w małych ciekach". Przedmiotem jego zainteresowań jest ekologia strumieni i małych rzek, transport materii organicznej w rzece, behawior juwenilnych stadiów ryb łososiokształtnych. Jest członiem Polskiego Towarzystwa Hydrobiologiczne (od 2003), od 2015 jest przewodniczącym szczecińskiego oddziału tego towarzystwa. W 2013 otrzymał Nagrodę Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego pierwszego stopnia za szczególne osiągnięcia naukowe w 2013, w 2015 i 2016 odbył staże: Universidade De Trás-Os-Montes E Alto Douro, Vila Real, w Portugalii.

D

Daraż Marian (1945). Ksiądz rzymskokatolicki. Misjonarz. Były wikariusz drawieński z lat 1978 – 1980. Pochodził z Dubiecka koło Przemyśla. Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Dubiecku, do którego uczęszczał w latach 1959 – 1963. Wyższe Seminarium Duchowne ukończył w Przemyślu. Ma brata bliźniaka Zbigniewa, też księdza. Święcenia kapłańskie przyjął w 1969. Był wikariuszem w Słocinie, gdzie zaangażował się wraz z wikariuszem ks. Franciszkiem Rząsa w wybudowanie małej kapliczki na Drabiniance w Rzeszowie (dziś parafia pw. Matki Bożej Częstochowskiej). Budowy nie dokończył, gdyż 16.12.1971 został aresztowany. Sąd Powiatowy w Przemyślu skazał go na 3 lata pozbawienia wolności, jednak wyroku nie odsiedział z powodu choroby, ale został skierowany do pracy w innej diecezji. W 1978 przybył do Drawna, gdzie został wikariuszem. Na terenie parafii, w Święciechowie, gdzie sołtysem był Antoni Ratowicz, nabożeństwa odbywały się w posesjach prywatnych właścicielkami ich były Ksawera Stanulewicz i Maria Piękna. Ksiądz Daraż postanowił to zmienić. Z początkiem 1980 roku proboszcz drawieńskiej parafii ks. Tadeusz Kasprzyk trafił do szpitala i zastępował go ks. Daraż. W lutym tr. przyjechał na nartach do Święciechowa. Spotkał się z mieszkańcami i namówił ich do działania. Potajemnie przygotowywano fundamenty, zgromadzono materiały i w ciągu jednej nocy, ks. Daraż wybudował z parafianami wszystkie ściany kościoła w Święciechowie. Ta akcja wywołała szok. Podobnej w takim tempie wykonanej budowy w Polsce doby PRL chyba nie było. Rano, gdy wieść o kościele się rozniosła, nad księdzem zawisł „miecz sprawiedliwości ludowej". Zawrzało w województwie i zażądano od władz kościelnych, przeniesienia księdza Daraża daleko od Drawna. Padło na Świnoujście. Początkowo z tej decyzji nie był zadowolony, traktował ją jak zesłanie, ale polecenie władz kościelnych musiał wykonać. W Święciechowie lekarz stomatolog z Drawna Krystyna Kubessa Schiller wykorzystując sprowadzonych górali, na własny koszt doprowadziła dzieło do końca. Ks. Marianw Świnoujściu znalazł się w parafii Chrystusa Króla, gdzie przebywał do 1982. Cieszył się euforią pierwszej Solidarności i nie bez obaw przeżywał grozę stanu wojennego. Brał udział w budowie kościoła Świętego Wojciecha. Na budowę dojeżdżał rowerem. Stan wojenny zastał go na rekolekcjach w Rewalu. Po powrocie od razu zajął się dystrybucją darów wśród biednych parafian. Ponieważ nie był to czas, by księża oportuniści mogli czuć się bezpiecznie, podjął decyzję udania się na misję. W 1986 wyjechał do Kamerunu, gdzie od czterech lat przebywał na misji jego brat. Bracia Darażowie zbudowali w Kamerunie 40

kaplic, z których osiem stało się kościołami parafialnymi, kilkanaście szkół, oraz kilka ośrodków zdrowia. Dzięki nim powstało kilkadziesiąt studni. Od jesieni 2017 roku na zmianę pomagali w sanockiej farze.

Daszkowski Zygfryd „Fred” (14.12.1942 – 23.11.2008); kompozytor kościerski, autor hejnału Kościerzyny; twórca amatorskiego ruchu muzycznego; założyciel istniejącej ponad 20 lat grupy Big Band „Freddens”. Urodził się w Jaroszowach w powiecie kościerskim. Był synem Jana i Marii Magdaleny zd. Burczyk. W 1949 rodzina przeniosła się do Kościerzyny. Tu trafił pod opiekę miejscowego muzyka Władysława Szulca, u którego nauczył się grać na wielu instrumentach muzycznych. 15 kwietnia 1957 rozpoczął pracę w Terenowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kościerzynie, gdzie pracował do 31 mają 2002. Jednocześnie już od 18 roku życia był instruktorem środowiskowym. W 1963 został drugim instruktorem muzyki rozrywkowej w Kościerzynie a po przejściu Władysława Szulca na emeryturę objął opieką wszystkie zespoły muzyczne działające przy Powiatowym Domu Kultury w Kościerzynie. Przy okazji zakładał inne grupy muzyczne. Za swoje największe osiągnięcie uważał utworzenie w 1990 Big Band ,,Freddens”. W 2002 z innym muzykiem założył Solmare Dixieland Band. Pracował z zespołami w Liniewie, w szkołach w Stężycy, Gołubiu. Współpracował z Orkiestrą Dętą Begama. Obok Andrzeja Gierszewskiego i Jana Machuta należał do osób będących kierownikami artystycznymi Kościerskich Spotkań Muzycznych. W 2001 organizował koncert ,,Gdzie są chłopcy z tamtych lat”. Był autorem wielu utworów muzycznych, marszów okolicznościowych i żałobnych. Komponował muzykę religijną, także jest autorem muzyki do widowiska z okazji 600 lecia Kościerzyny. Dzięki staraniom szer. Tomasza Biesika z Liniewka Kościerskiego zadedykował saperom z JW w Drawnie swoją kompozycję „Marsz krótki” i zezwolił na jego wykonanie jako „Marsz saperów z Drawna”, inaczej zwany „Marszem starego majora”. Zmarł nagle. Pochowany został w Kościerzynie na miejscowym cmentarzu. Odznaczony był złotym Krzyżem Zasługi (2004) oraz licznymi odznakami honorowymi.

DemikuTomasz (Демику Томас). Generał porucznik carskiej Rosji. Holender. 05.09.1750 wstąpił do służby rosyjskiej jako podpułkownik newskiego pułku piechoty. 30.09.1750 przeszedł do wielikołuckiego (Великолуцкий) pułku piechoty i otrzymał awans do stopnia pułkownika, w grudniu 1755 awansował na brygadiera. Wkrótce przeszedł do kawalerii. 30.08.1757 walczył w Prusach Wschodnich pod Gross-Jägersdorf. 28.04.1758 został generałem majorem. W czerwcu 1758 hrabia Rumiancew powierzył mu dowództwo oddziału składającego się z sześciu dywizjonów kawalerii i nakazał wykonanie manewru przez Drawsko - Kalisz Pom. do Drezdenka. Właśnie podczas wykonywania tego zadania Demiku w piątek 23 czerwca 1758 roku wkroczył do Drawna. Razem jego siły liczyły blisko 2000 kawalerzystów. Źródła drawieńskie odnotowały, że rosyjski oddział początkowo liczył około 700 jeźdźców, lecz w miarę przybywania nowych oddziałów przybywało i Rosjan. Jak zauważono, byli to nie tylko Rosjanie oraz Kozacy, ale także Tatarzy, Kałmucy i Słowianie bałkańscy. Wojsko zajęło najważniejsze obiekty w mieście i strategiczne rejony w terenie. Nad jeziorem zorganizowano obóz. Kwatery zajęto aż do Recza. Generał zatrzymał się w Podegrodziu, tu zorganizował swoje stanowisko dowodzenia. Stąd też wyszły jego zarządzenia żądające dla niego i podległych mu Kozaków chleba, piwa i wódki. Tu nałożył na

Drawno kontrybucję w wysokości 3000 talarów, która miała być zebrana do godziny 5 rano następnego dnia, w przeciwnym razie zamierzał spalić miasto. Takiej sumy Neuwedellczycy nie byli w stanie zebrać. Kozacy chodzili z pracownikami magistratu od domu do domu, strasząc mieszkańców. Rano zebrano blisko połowę tej sumy. Demiku miał ją odebrać w ratuszu. Gdy bawił się w Podegrodziu, jego podkomendni plądrowali okoliczne domy. Przed południem o 10:00 godzinie Rosjanie odeszli, część do Sieczna, a część do Dobiegniewa, które również musiało zapłacić okup w wysokości 1100 talarów. Gen. Demiku dotarł pod Drezdenko, miasto posiadało twierdzę ulokowaną między Notecią Starą i Leniwą. Generał miał rozkaz opanować miasto i zapewnić przeprawę przez Noteć. Ponieważ otrzymał rozkaz od głównodowodzącego hrabiego Fermona, by „nie stracić ani jednego człowieka", po stwierdzeniu, że miasto było obsadzone garnizonem, powrócił na Pomorze i przepraw nie zabezpieczył. Zrobił fatalny błąd, gdyż jak się okazało, załoga Drezdenka, składała się głównie z milicji miejskiej, która nie miała zamiaru walczyć, lecz chciała wycofać się z miasta. Niezadowolony hrabia Rumiancew wysłał generała ponownie pod Drezdenko, by je zajął. Ten wydelegował jednego ze swoich oficerów sztabowych z propozycją poddania. Powitano go jednak strzałami. Demiku nie chcąc ryzykować, wrócił a,wówczas Rumiancew pozbawił go dowództwa nad grupą. 25.08.1758 uczestniczył w słynnej bitwie pod Sarbinowem. 01.01.1759 został generałem porucznikiem. Kilka miesięcy później poległ 23.07.1759 pod Kijami (bitwa pod Paltzig).

Dietherdt Carl Johann Christoph von (? -02.10.1809). Starosta Kreis Arnswalde (starosta choszczeński), kapitan pułku dragonów von Katte. Wywodził się ze znanego pomorskiego rodu nobilitowanego w 1590 dzięki zasługom przodka Jürgena Diethers. Od tego momentu rodzina szybko się wzbogaciła i rosła w znaczenie. Najwybitniejszą postacią rodu był George Phillip von Dietherdt, który w 1804 został ministrem do spraw państwa i wojny oraz dyrektorem pierwszego departamentu w wyższym kolegium wojennym. W 1807 umarł bezdzietnie. Trudno też jest ustalić jego stopień pokrewieństwa z Carlem Johannem. W 1785 Carl von Dietherdt został starostą (landratem) choszczeńskim. W 1786 odnowiono pałac, nadając mu obecną konstrukcję.Główne wejście ozdobiono drewnianymi gzymsami z wyrzeźbionymi figurkami oraz namalowano herb rodowy, również przerobiono wnętrze pałacu, a także dobudowano dwa skrzydła. Pałac zaczął sprawować rolę starostwa. Niewielkie pomieszczenia wystarczały na obsługę mieszkańców. Dopiero w 1800 przyjął dom w Choszcznie. W 1804 w starostwie choszczeńskim na pełnych **etatach pracowały cztery osoby:** starosta z roczną pensją 224 talarów, poborca powiatowy (134 talarów), lekarz powiatowy (50 talarów) i woźny (35 talarów). Był dwukrotnie żonaty. W 1777 poślubił Dorotę Wilhelminę Charlotte von Mühlheim (zm. w 1782) – siostrę właściciela Kiełpina Fr**yderyka Franciszka von Mühlheim,** od któ**rego w 1782 wykupił Wardyń, Kraś**nik i Kiełpino. Drugą żoną była Ewa Małgorzata Luisą von Borcke. Po śmierci starosty dziedziczkami zostały jego dwie córki Juliane i Sophie. Kiełpino na krótko przypadło krewnemu Augustowi Ernestowi Aleksandrowi von Dietherdt, który przez swą śmierć 10.10.1811 (wg innych danych 30.09.1811) zakończył dzieje męskiej linii rodu.

Dobski Jan SAC (24.06.1928 – 03.06.2011). Ksiądz rzymskokatolicki, Pallotyn. Urodził się w Płoszowie koło Radomska w rodzinie rolniczej. Rodzice Józef i Stanisława z domu

Kołodziej gospodarowali na czterohektarowym gospodarstwie, oboje byli analfabetami. W kilka lat później przyszedł na świat młodszy i jedyny brat Julian. Ojciec Księdza uczestniczył w obu wojnach, a po 1939 dostał się do niewoli radzieckiej, z której udało mu się zbiec, jednak dość niefortunnie, gdyż został schwytany przez Niemców i trafił do obozu jenieckiego. Jego czyny wojenne upamiętniały bojowe odznaczenia. Sześcioklasową szkołę podstawową przyszły ksiądz skończył podczas okupacji w 1942 roku, następnie w 1944 stał się absolwentem obowiązkowej rolniczej szkoły zawodowej. Uczestniczył także w tajnych kompletach, które prowadziła przymusowo wysiedlona z Gniezna nauczycielka. Po wyzwoleniu zdał w gimnazjum w Radomsku tzw. małą maturę. Następnie wstąpił do Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie, równolegle podjął naukę w LO im. króla Jana Sobieskiego.Niestety z powodu braku postępów w nauce został usunięty z seminarium. Niezrażony niepowodzeniem, wstąpił w Warszawie do księży Marianów i uczęszczał do jednego z warszawskich ogólniaków. Również ta próba zostania księdzem z powodu przekształceń strukturalnych w LO skończyła się niepowodzeniem. Powrócił do Radomska i nie przerywając starań o uzyskanie wykształcenia średniego, rozpoczął pracę inspektora w Powiatowej Radzie Narodowej, podczas której został eksternistycznie dopuszczony do matury, którą z powodzeniem zdał. Przyjęty został do księży Pallotynów i ukończył Wyższe Seminarium Duchowe w Ołtarzewie. Po seminarium podjął starania o wyjazd na misje do Brazylii. W 1973 roku wyjechał z pierwszą polską misją do Ruandy w Afryce. Stąd zwany był „Afrykańczykiem". Po dwóch latach i jednym dniu z powodu choroby wrócił do Polski, leczył się. Po rekonwalescencji rozpoczął pracę jako wikariusz w miejscowości Celiny koło Łukowa, skąd autostopem przyjechał do Brzezin. Przyjął posadę kapelana tamtejszego Ośrodka Pomocy Społecznej. Związał się także z parafią św. Królowej Jadwigi, gdzie również sprawował posługę duszpasterską zwłaszcza przy konfesjonale. Spowiedź traktował jako swoistą walkę z szatanem. Ze względu na skromny tryb życia nazywano go „prawdziwym księdzem". Często bywał w Drawnie, tu jako kaznodzieja miał swoich autentycznych fanów, jego rekolekcje i kazania cieszyły się dużym zainteresowaniem. Po ponad ćwierćwieczu pracy w Brzezinach przeszedł na emeryturę. Jako emeryt zamieszkał w poznańskiej siedzibie księży Pallotynów. Współbrat ks. Jana br. Mirek Myszka SAC napisał: „W Poznaniu pracował przez ostatnie 7 lat, głównie posługując w konfesjonale. Zawsze miał czas, aby pomagać, wysłuchać, udzielać sakramentu pokuty. Wielu wspomina, że znaleźli u ks. Jana pocieszenie, dobre słowo i modlitwę. Dla wielu osób był stałym spowiednikiem, zawsze można było go spotkać w kościele, w konfesjonale". Jego pasją oprócz duszpasterstwa były: trabanty, fotografia, CB –radio itd. oraz miłość do ludzi. Swego czasu w Drawnie wydarzeniem stała się wystawa jego afrykańskich fotografii w Bibliotece Publicznej. Podobną wystawę zorganizowano ze zdjęć zrobionych przez Niego podczas wycieczki „śladami św. Pawła po Grecji". Znał język francuski oraz jeden z języków rwandyjskich. Zmarł w Poznaniu, spoczął na Cmentarzu Junikowo 8 czerwca 2011. Należał do prekursorów duszpasterstwa w wojsku po 1989. Co tydzień odprawiał msze w jednostce w Drawnie.

Doburzyński Dariusz (1963) urodzony w Węgorzynie. Ksiądz rzymskokatolicki, magister. Kanonik. Pochodzi z rodziny kresowej. Absolwent Technikum Łączności w Szczecinie (1978 – 1983) i Szczecińskiego Seminarium Duchownego. Święcenia kapłańskie

przyjął 18 czerwca 1989 w Szczecinie z rąk ks. abpa Kazimierza Majdańskiego. Mszę św. prymicyjną odprawił 25 czerwca 1989. Był wikariuszem w Gryficach i w parafii pw. św. Stanisława Kostki w Szczecinie. W 1995 zainicjował pielgrzymkę 11 osób na trasie Szczecin – Rzym, która dystans 1900 pokonała w 44 dni. W latach 1998 – 2003 był proboszczem parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kołbaczu, która obejmowała dwa kościoły filialne w Żelewie i w m. Debina. Parafię objął od wspominanego w Drawnie ks. Marka Kałamarza. Będąc w Kołbaczu propagował i także organizował pielgrzymki do Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Osiedle Słoneczne w Szczecinie i do Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Myśliborzu. Zajmował się też problematyką cysterską, gdyż Kołbacz ze względu na swoją cysterską przeszłość jest ważnym miejscem Europejskiego Szlaku Cystersów. Następnie przez siedem lat od 2003 do 2010 był proboszczem parafii pw. św. Antoniego w Ściechowie (20 km od Gorzowa Wlkp.) i v-ce dziekanem Dekanatu Myślibórz. W tej parafii podlegał mu jeden kościół filialny pw. św. Jana Bosko w m. Gajewo. Wykazał tu szczególna troskę o rozwój kultu Matki Bożej Kochawińskiej. Parafię w Drawnie objął w 2010. Rok później 22.12.2011 został kanonikiem honorowym ustanowionej 14 września 2008 przez ks. abp. Zygmunta Kamińskiego Wolińskiej Kapituły Kolegiackiej (przy Kolegiacie pw. św. Mikołaja bp w Wolinie). Obecnie jest dziekanem Dekanatu Drawno. Ponad dwadzieścia razy brał udział w pieszych pielgrzymkach na Jasną Górę. Kilka razy odbył również pielgrzymki do grobu patrona szczecińskiej katedry Apostoła św. Jakuba w północno-zachodniej Hiszpanii. Dotarł tam, pokonując pieszo szlak pielgrzymkowy ok. 2500 km z Szczecina do Santiago de Compostella. Swoje rozważania i przeżycia ze szlaku pielgrzymkowego zawarł w wydanej w 2012 przez Wydawnictwo Fundacja Szczecińska, książce „Camino znaczy droga". Naukowo związany jest z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Uchodzi w Polsce za eksperta w zakresie pielgrzymowania jest przewodniczącym grupy ds. duszpasterskich Parlamentu Jakubowego.

Domański Nikodem (15.08. lub 28.08.1909 – 01.04.1987). Ksiądz rzymskokatolicki. Podpułkownik dr. Urodził się w Płoskirowie na Podolu. Był synem Sylwestra i Marii zd. Gajur. Ukończył Gimnazjum Humanistyczne we Włodzimierzu Wołyńskim (1929) i Seminarium Duchowne w Łucku (1934). Święcenia kapłańskie uzyskał w 1934. Początkowo sprawował posługę duszpasterską jako wikariusz i prefekt we Włodzimierzu Wołyńskim. W 1937 został proboszczem w Wojtkiewiczach. W latach 1937 - 1939 był kapelanem wojskowym w Korpusie Ochrony Pogranicza w Brygadzie Polesie (Łuniniec). W 1939 został ranny pod Kostopolem. Aresztowany przez NKWD uciekł z transportu. Dostał się do Lublina, gdzie posługiwał w dwóch parafiach. Był kapelanem oddziałów partyzanckich BCH. Bezskutecznie poszukiwało go Gestapo. W 1944 we wrześniu wstąpił jako ochotnik do 2 Dywizji Artylerii we Włodawie. Uczestniczył w walkach pod Drawnem, Kołobrzegiem i Szczecinem. Wszystko wskazuje na to ,że odprawił w rejonie Drawna pierszą po wiekach katolicką Mszę Swiętą. W 1945 awansowany został do stopnia majora oraz otrzymał Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Medal Zwycięstwa i Wolności a także Odznakę Grunwaldzką. W grudniu 1945 był już kapelanem w Ostrowie Mazowieckim. W 1947 został zastępcą dziekana Okręgu Wojskowego II. W tym samym czasie pełnił zadania proboszcza garnizonu w Jeleniej Górze, Ostrowie Wielkopolskim, Bydgoszczy i Wałczu. Z dniem 03 lipca 1950 przeniesiony został do rezerwy. Od 1951 został studentem na Wydziale Prawa Katolickiego Uniwersytetu

Lubelskiego. W 1955 uzyskał stopień magistra, a w 1960 na Katedrze Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego obronił rozprawę doktorką. W latach 1961 - 1967 był etatowym prefektem w Wałczu. Ze względów zdrowotnych od 1968 przebywał u swojej siostry. W 1975 otrzymał awans do stopnia podpułkownika. Zmarł w Lublinie.

Dowmontowicz Dawid (1283 – 1326). Książę nalszański, legendarny bohater narodowy Białorusi. Kasztelan grodzieński. Jego ojcem był zabóca króla litewskiego Mendoga książę nalszański Dowmont, natomiast matka księżna Marii Dmitrijewna była wnuczką księcia Aleksandra Newskiego. Jego przodkowie prowadzili nieustanne wojny z Litwą. Jako spadek po ojcu dostał Nalszany, należące wówczas do Wielkiego Księstwa Litewskiego, którego władcą był Wielki Książę Vytenis (biał. Wicień pol. Witenis), wobec którego Dawid okazał się niezwykle oddany. Służył litewskim władcom także mieczem, co zaowocowało stanowiskiem kasztelana i namiestnika Wielkiego Księcia w Grodnie. Do Grodna przeniósł się w 1299. Cieszył się także względami brata władcy księcia Giedymina, który oddał mu za żonę swoją 13-letnią bratanicę Birutę (1295 – 1324). Zasłynął jako wybitny wódz. W 1305 walcząc u boku Giedymina pobił pod Grodnem Krzyżaków komtura Brandenburgii Konrada von Lichtenhagena, w 1307 podczas obrony Grodna pobił komtura Królewca Eberharda von Virneburg. W 1314 bronił zamek w Nowogródku przed oblegających go Krzyżakami, a po zorganizowanym wypadzie pobił ich, w 1319 poprowadził wyprawę przeciw Prusom, a w 1322 roku w walce z Zakonem Kawalerów Mieczowych wystąpił w obronie Ziemi Pskowskiej w 1323 roku pokonał pod murami Pskowa Duńczyków i po 18 dniach oblężenia pobił rycerstwo niemieckie i przeprowadził kampanię na terenie dzisiejszej Estonii. W 1324, gdy przebywał poza miastem trzech rycerzy niemieckich z swoimi drużynami potajemnie przedarło się do jego siedziby.Opanowali oni i splądrowali ją i zabili blisko 30 osób w tym żonę Birutę, dzieci i krewnych. Zrozpaczony postanowił się zemścić nie tylko na Niemcach, ale także na ich sojusznikach stąd jesienią 1324 wyprawił się na jednego z nich, czyli na ziemie księcia mazowieckiego. Wykazał się przy tym okrucieństwem i brutalnością, która nawet w tamtych czasach wywołała trwogę. Mordował, burzył i palił. Zniszczył ponad 100 osiedli, zburzył 30 kościołów, uprowadził 4 tys. jeńców. W 1326 na czele 1200 wojowników ruszył z rozkazu księcia Giedymina jako sojusznik króla Polski Władysława Łokietka do Brandenburgi. Łupił Nową Marchię równie okrutnie jak dwa lata wcześniej Mazowsze. Przypisuje mu się działania, które doprowadziły do wyniszczenia w tym czasie na ziemi drawieńskiej i choszczeńskiej licznych wiosek. Doszedł aż do Frankfurtu nad Odrą. Tam zginął od ciosu w plecy, który zadał mu mazowiecki rycerz Andrzej Gost z Gozdawów. Według jednych rycerz był przekupiony, a według innych zabił, bo nie aprobował litewskich zbrodni. Po dokonaniu zbrodni morderca księcia uciekł. Według legendy rycerze Dawida przynieśli jego ciało do Grodna na tarczach i pochowali je w pobliżu cerkwi Borysa i Gleba na Kołoży w Grodnie, gdzie spoczywała jego żona Biruta. Do miecza księcia przywiązali jej haftowaną chusteczkę, którą zawsze miał ze sobą. Rok później w 1327 jego teść Wielki Książę Giedymin ponownie złupił Nową Marchię.

Dreger Max (30.05.1852 – 12.09.1927). Wybitny konstruktor uzbrojenia, doktor honorowy, inżynier. Urodził się w Neuwedell (Drawno). Karierę zawodową rozpoczął w wojsku. Zainteresował się wówczas naukowo-technicznymi problemami związanymi z

polepszeniem skuteczności sprzętu artyleryjskiego. W swojej karierze miał epizod służby kolonialnej w Nowej Gwinei, gdzie zachorował na malarię. Dosłużył się stopnia majora. Po przejęciu w 1892 r. przez Friedricha Alfreda Kruppa zakładu wieloletniego rywala Hermanna Grusona (tzw. Grusonwerk), pioniera w produkcji stalowych wież i innych elementów pancernych w fortyfikacjach, Dreger został asystentem, po czym kierownikiem działu artyleryjskiego tej firmy. Związał się ściśle z Friedrich Krupp AG Grusonwerk, gdzie ok. 1895 został jednym z głównych dyrektorów. W 1896 otrzymał od królowej Danii order za osiągnięcia w rozwoju techniki militarnej. Pod jego kierownictwem powstało wiele konstrukcji przeznaczonych głównie dla wojsk lądowych i marynarki wojennej. W okresie tym pod kierunkiem prof. Rausenbergera skonstruowany został moździerz oblężniczy 420 mm, zwany popularnie „grubą Bertą". Użyto go głównie do burzenia fortów. W 1908 Dreger odbył podróż do Azji Mniejszej. W 1910 „w uznaniu jego wkładu do niemieckiego wysiłku wojennego poprzez wprowadzanie nowych konstrukcji artyleryjskich" został doktorem honorowym Książęcego Uniwersytetu Technicznego w Darmstadt. W tym samym roku został szefem agencji materiałów wojennych firmy w Berlinie. W 1915 przeszedł na emeryturę. W czasie Wielkiej Wojny objeżdżał fronty, sprawdzając efektywność użycia artylerii. Uchodził za wybitnego eksperta w dziedzinie techniki artyleryjskiej. Zmarł w Berlinie.

Drummond David (12.03.1593 – 24.05.1638). Generał w służbie szwedzkiej. Szkot. Rodzicami jego byli: arystokrata David Drummond i Margaret Graham. Miał dwóch braci Jakuba i Tomasza. Od 24 listopada 1617 do 24 czerwca 1619 był porucznikiem. W 1619 został kapitanem. Brał udział w oblężeniu Rygi w 1621 i w kampanii jesiennej w Kurlandii. W 1622 znalazł się pod rozkazami późniejszego marszałka Johana Baner. W regimencie Smalandii Szkota Patrika Ruthwens był podpułkownikiem, przebywał w nim w latach 1623 – 26. W 1627 otrzymał szwedzkie szlachectwo w tym też roku został pułkownikiem w regimencie Kalmar. Dowodził nim 9 lat. 17 października 1627 został komendantem Pilawy, zmagał się z zarazą. Przeprowadził rekrutację głównie na terenie Polski. W 1628 znalazł się w Elblągu. W 1629 był w Szwecji.Na wojnę ponownie wyruszył ok 1630. W 1631 był na Pomorzu, gdzie został komendantem garnizonu w Szczecinie (do 1634 r.). Także w 1631 otrzymał polecenie sformowania niemieckiego pułku piechoty,co zrobił nie bez trudu do jesieni 1632 potem został awansowany na generała majora. 28 listopada 1633 jego kompanie wraz z kompaniami Duwalla stacjonowały w Drawnie.Otrzymały zadanie pilnowania linii Drawy. Wyróżnił się w zdobyciu Gartz, którego został komendantem. W dniu 22.02.1638 został zaskoczony przez Brandenburczyków i ranny dostał się do niewoli, gdzie zmarł w Spandau. Pochowano go na cmentarzu Riddarholmskyrkan w Stockholmie. Jego trumna ozdobiona była herbem, na którym widniały trzy równoległe strumienie z różą w klejnocie. W miejscowości Åtvidabergma jest wystawiony jego pomnik.

Duhamel Augustin Romain (1764 – 1807). Urodził w Seclin. Był synem chirurga Josepha Nicolasa Duhamel z Hôpital Notre-Dame w Marquette-lez-Lille. Do wojska wstąpił w 1781 jako ochotnik, dwa lata później był kapralem (1783), po kolejnych trzech latach sierżantem (1786). W 1791 roku znalazł się w 11 pułku piechoty. W ciągu roku awansował z podoficera na kapitana 3 batalionu ochotników Bouches-du-Rhône. W latach 1792-93 walczył w szeregach Armii Alp i Armii Włoskiej. 11 listopada 1793 został włączony ze

swoim batalionem do 101. Półbrygady podczas pierwszego amalgamatu (tj. tworzenie jednostek mieszanych, gdzie obok weteranów służyli rekruci lub przez łączenie batalionów pułków starej armii z batalionami ochotników narodowych w półbrygady). 28 lutego 1796 znalazł się w 25. Półbrygadzie podczas drugiego amalgamatu. Uczestniczył w wyprawie Napoleona do Egiptu. Walczył w bitwie pod Piramidami, 10 maja 1799 podczas oblężenia w Akki został ranny w nogę. 07.10.1799 powrócił do służby jako dowódca batalionu w 25 Półbrygadzie. Po powrocie do Francji 27.08.1803 otrzymał awans na pułkownika sztabu. 28.10.1803 znalazł się w sztabie dywizji gen. Pierre-Antoine księcia Dupont de l'Étang (1765 – 1840) w obozie wojskowym w Compiegne. Od 1803 do 1805 roku brał udział w przygotowaniach do inwazji na Anglię w zgrupowaniu "Camp de Boulogne". 14 czerwca 1804 odznaczony został Krzyżem Oficerskim Orderu Legii Honorowej. Jako szef sztabu (chef d'état-major) 1 Dywizji (VI Korpusu Wielkiej Armii) wziął udział w kampanii przeciw Austrii w 1805. Był wśród zajmujących twierdzę Ulm. 25.12.1805 otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Legii Honorowej. Brał udział w wojnie z Prusami 1806/1807. 05.08.1806 objął dowództwo 21 pułku piechoty lekkiej, od 05.09.1806 wszedł w skład 2 Dywizji Piechoty V Korpusu Wielkiej Armii. Bił się pod Jeną. Podczas przemarszu korpusu przez ziemię drawieńską był tym dowódcą, który zajął kwaterę w pałacu Waldolwów w Barnimiu. 16 lutego 1807 w bitwie pod Ostrołęką został postrzelony w pierś. Zmarł w Warszawie.

Duleba Zygmunt (13.01.1953), pochodzi z Kalisza. Ukończył Technikum Melioracji Wodnych. W wojsku służył od 1973, kiedy to rozpoczął służbę jako słuchacz Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Inżynieryjnych. Ukończył ją w 1977. Trafił do 14 batalionu saperów 5 Dywizji Pancernej. W tej jednostce był w latach 1977 – 1981 d-cą plutonu pontonowego i kompanii pontonowej. W 1978 brał udział w akcji powodziowej w Legnicy na rzece Kaczawa i w województwie gorzowskim na Warcie. W 1981 po ukończeniu Wyższego Kursu Doskonalenia Oficerów został oficerem operacyjnym 14 batalionu saperów. W latach 1982 – 1985 studiował w Akademii Sztabu Generalnego WP, ukończył ją jako prymus i jako oficer dyplomowany przyjął obowiązki dowódcy batalionu pontonowego 6 pułku pontonowego w Głogowie. Po roku został dowódcą 14 batalionu saperów w Kostrzynie nad Odrą. Dowodził nim sześć lat. Batalion pod jego dowództwem okazał się najlepszym w całej 5 Dywizji Pancernej i był najlepszym wśród batalionów saperów Śląskiego Okręgu Wojskowego. W latach 1992 – 1995 był szefem szkolenia – zastępcą dowódcy 2 Brygady Saperów. W 1996 ukończył Podyplomowe Studium Operacyjno - Strategiczne. Od 1996 do 2004 dowodził 2 Mazowiecką Brygadą Saperów w Kazuniu. W 1988 dowodzona przez niego brygada została wymieniona wśród najlepszych jednostek Warszawskiego Okręgu Wojskowego. Był inicjatorem nadania jej miana Mazowieckiej. Nominację na stopień generała brygady otrzymał w 2003. W latach 2004-2007 był szefem sztabu - zastępcą dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy. Od 2007 był dowódcą Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy. W 2007 kierował ćwiczeniem „Topaz 07”. Jak się okazało był ostatnim dowódcą POW. Przyszło mu w udziale zamknąć historię tej formacji i rozwiązać okręg. Stało się to w 2011. Od 2012 jest emerytem. Lubi dobry film, muzykę klasyczną, sport. Jest zapalonym myśliwym. Drawno znał z czasów młodości, bardzo chciał służyć w miejscowej składnicy, jednak do tego nie doszło. W okresie dowodzenia okręgiem na

wszystkich odprawach, gdzie mówiono lub wspominano Drawno, nazywał Skład Drawno „perełką". Dało się odczuć, że był dumny, że dawna jednostka saperska jest wśród sobie podobnych, nieaferowa i bardzo efektywna w wykonywaniu zadań. Był aktywnym członkiem Stowarzyszenia Saperów Polskich i w stosunku do koła nr 21 w Drawnie bardzo życzliwym.

Dworzański Jerzy (1957) urodził się w Choszcznie. Wieloletni sołtys Kiełpina. Od 1963 roku mieszka w Kiełpinie. Zdobył wykształcenie średnie-techniczne. Z zawodu automatyk przemysłowy, ukończył Liceum Zawodowe im. Maksymiliana Tytusa Hubera w Szczecinie. W 1976 roku rozpoczął pracę zawodową. Od 30 lat pracuje w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Rzecku. Przez kilkanaście lat pełnił funkcję sołtysa sołectwa Kiełpino. W czasie swoich kadencji dokonał gruntownego remontu oraz wymiany wyposażenia świetlicy wiejskiej. Dzięki niemu zagospodarowany został również teren wokół tej świetlicy, gdziepowstał plac zabaw. Co roku współorganizował Dzień Kiełpina-Dożynki oraz uroczystości dla dzieci. Czynnie współpracował z Kołem Gospodyń Wiejskich w Kiełpinie. Obecnie jest Radnym Gminy Drawno. Za pracę społeczną odznaczony został przez Starostę Powiatu Choszczeńskiego odznaką „Zasłużony dla powiatu". Żonaty, mąż Celiny z domu Skoczylas. Ojciec czworga dzieci.

Dziatko Bogusław (21.09.1958) urodził się w Drawnie, w rodzinie Ryszarda i Anny. Górnik kopalni Wujek, leśnik, Absolwent Policealnego Studium Leśnego w Tucholi w 1990. Działacz Konfederacji Polski Niepodległej. Uczestnik strajku i krwawych wydarzeń w Kopalni Wujek w grudniu 1981. Opisał je w formie wspomnień w 2006 w „Ziemi Drawieńskiej". W stanie wojennym i kolejnych latach po nim zajmował się przechowywaniem i rozprowadzaniem pism podziemnych, za co został w 1984 aresztowany i skazany na dwa lata więzienia przez sąd rejonowy w Katowicach. Po wyjściu z więzienia publikował w niezależnej prasie między innymi w „Świcie Niepodległości" (1988). Uczestniczył w marszach szlakiem 1 kompanii kadrowej. Jako podejrzany o działalność w podziemnych strukturach "Solidarności" był pod stałą obserwacją agenta SB. Odznaczony jest Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Wolności i Solidarności.

Dzierbun Krzysztof (1973) urodził się w Choszcznie; Król Kurkowy 2010/2011; działacz żeglarski; żołnierz zawodowy; młodszy chorąży WP, uczestnik misji w Czadzie. Od dziecka związany jest z Drawnem.Służbę wojskową rozpoczął w 18 pułku zmechanizowanym, gdzie został kierowcą mechanikiem, następnie jako żołnierz nadterminowy służył w 41 pułku zmechanizowanym (kierowca). Ukończył PSZ Specjalistów Czołgowo-Samochodowych w Pile, o kierunku naprawa i eksploatacja pojazdów gąsienicowych (1994). Od 1994 do 1996 służył jako żołnierz zawodowy w 14 Brygadzie Pancernej. W 1996 trafił do Drawna, w 7 OSSI I MW był dowódcą drużyny, starszym mechanikiem, potem starszym kinooperatorem. W 1998 – w ramach ćwiczenia OPAL 98 – sierż. Krzysztof Dzierbun razem z sierż. Henrykiem Słowikiem rozbili namiot dla punktu obserwacyjnego przeznaczonego dla prezydenta RP – Aleksandra Kwaśniewskiego i wykonali do niego drogę dojazdową. Po utworzeniu Składu Drawno 2 RBM zajmował stanowiska od kierownika kancelarii, po kierownika warsztatu. Jako specjalista w zakresie ochrony przeciwpożarowej pełnił funkcję nieetatowego inspektora ochrony ppoż. W 2008 uczestniczył w I zmianie misji PKW do OUE

w Republice Czadu i Republice Środkowoafrykańskiej. Był tam d-cą drużyny zabezpieczenia w kompanii logistycznej PKW. W czasie misji został przedstawiony ministrowi ON – Bogdanowi Klichowi podczas jego wizyty w polskiej bazie. Wyróżniono go medalem Gwiazda Czadu przez prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej oraz medalem European Union Mission Eufor Tchad / RCE (nadanym przez sekretarza generalnego Rady Unii Europejskiej). Otrzymał także list gratulacyjny od dowódcy I zmiany PKW w Czadzie.

Dzierbunowicz Bernard (06.01.1929 - 17.02.1993). Ksiądz rzymskokatolicki. Pochodził z m. Derewna, pow. Nowogródek. Urodził się w rodzinie Antoniego Dzierbunowicza. Z powodu wojny nie mógł się kształcić i szkołę podstawową ukończył na kursach wieczorowych we wrześniu 1945. Był pierwszym mieszkańcem Drawna, który w okresie powojennym wstąpił do seminarium duchownego. W kronice parafialnej, w zapisach dotyczących lat 50 ówczesny proboszcz drawieński ks. Brunon Stachowiak odnotował „W roku maryjnym 1955 przebywał w Drawnie O. Kruża prowincjał Misji Św. Rodziny, przygotował drawieńską parafię do odpustu jubileuszowego. Ojciec Kruża miał w swoim seminarium kandydata do stanu kapłańskiego z Drawna Bernarda Dzierbunowicza, który jednak przeniósł się do seminarium wrocławskiego". Po ukończeniu seminarium, otrzymał w 1956 święcenia kapłańskie. Wyświęcony został we Wrocławiu. Dnia 03.06. 1956 odbyły się jego prymicje, na które jak odnotował ksiądz Stachowiak „przybyłytłumy parafian". Jego posługa kapłańska przypadła na Dolny Śląsk. Był wikariuszem w Ścinawie, uczył religii w Parszowicach, później został proboszczem w Działoszynie k. Bogatyni. W podległym jemu kościele pw. św. Bartłomieja dwóch neoprezbiterów z archidiecezji warszawskiej postanowiło odprawić Mszę św. prymicyjną. Jednym z nich był ks. Bogdan Liniewski, absolwent szkoły oficerskiej, który do seminarium wstąpił po dwóch latach służby zawodowej w stopniu podporucznika na lotnisku Warszawa – Bemowo, a drugim ks. Jerzy Popiełuszko. Msze Święte księży zostały odprawione w dwóch parafiach związanych z ks. Dzierbunowiczem. Pierwsza została odprawiona 11.06.1972 w Parszowicach, a druga w Działoszynie. Ks. Bernard Dzierbunowicz zmarł we Wrocławiu, w domu księży emerytów.

Dzierbunowicz Tomasz (22.04.1934 – 20.03.2017); pionier Drawna; malarz amator, kolekcjoner hobbysta, patriota Kresów. Urodził się w m. Derewno, w ówczesnym powiecie Stołpce w województwie nowogródzkim. Był synem Antoniego i Stefanii Dzierbunowicz. Ojciec był rolnikiem. Do Drawna przybył w 1945. Rodzina zamieszkała przy ulicy Kościuszki. Jego bratem był ksiądz Bernard Dzierbunowicz (1929 – 1993) pierwszy spośród mieszkańców Drawna, który po 1945 uzyskał święcenia kapłańskie. Nastąpiło to w 1956. Był żywą kroniką historii powojennej Drawna. Swoją wiedzę przekazywał chętnie, pomógł w odnalezieniu dzisiejszego kamienia pojednania, zaświadczył o kardynale Wojtyle pływającym kajakiem po Drawie, inspirował do poszukiwań, co zaowocowało wyjaśnieniem losów cmentarza wojennego w Drawnie i spoczywających tam żołnierzy Armii Czerwonej. Lubił malować, był amatorem. Obrazy jakie namalował są różne, można je poddać surowej krytycznej analizie, jednak ich urok, nie tkwi w obiektach namalowanych. Wydaje się, że to kolorystyka ma przemawiać do oglądającego. Aż się prosi nazwać go drawieńskim Nikiforem. Postrzegany też jest jako kresowy kolorysta z Drawna. Będąc człowiekiem wiary, namalował kilka obrazów religijnych. Jeden z nich wykonany w tonacji ciemno- niebieskiej

przedstawiał niezbyt wyraziście Matkę Bożą z Dzieciątkiem.Znajduje się on w samotnej cerkwi niedaleko Lublina. Zmarł w Drawnie. Spoczął na miejscowym Cmentarzu Komunalnym 23.03.2017.

Dziewiątkowski Edmund (18.06.1929 – 1974). Kierowca, wieloletni naczelnik OSP. Pochodził z m. Dąbrowa pow. Chełmno. Mieszkał przy ul. Choszczeńskiej razem z Janem (1886) kowalem i Martą (1896), Janem (1915), Heleną (1936) Dziewiątkowskimi. Brał udział w zebraniu założycielskim 21.09.1945. Pomagał w naprawie i przystosowaniu na samochód pożarniczy pozyskaną ciężarówkę DKV. W 1947 skierowany został do Choszczna na kurs dowódców sekcji. W październiku 1947 został wybrany Naczelnikiem – Komendantem OSP. W okresie 1951/1952 sprzeciwiał się wdrażaniu hasła „każdy strażak ormowcem", w efekcie nikt z OSP w Drawnie nie wstąpił do ORMO. W maju 1952 reprezentacja OSP z Drawna zajęła pierwsze miejsce w zawodach powiatowych (grupa S). W tym roku przyjął nowy samochód Star 20 GM-8. W lutym 1955 otrzymał odznakę „Wzorowy strażak". Razem z nim odznaki otrzymali: Wacław Sawiński i Zenon Snopkowski. W 1958 podczas powrotu z pożaru, w wyniku pęknięcia resoru do przydrożnego rowu wpadł star OSP. Ośmiu strżaków i dwóch milicjantów trafiło do szpitala w Choszcznie. Poważnych obrażeń doznało pięciu strażaków i jeden milicjant. Jesienią 1959 podczas gaszenia pożaru przu ulicy Jeziornej do akcji dołączyła się starż pożarna z jednostki wojskowej. W 1961 ponownie został wybrany naczelnikiem. Podczas jego kadencji w 1963 powstala w Drawnie Harcerska Drużyna Pożarnicza przy OSP. Piersza zbiórka nastapiła 13 marca 1963, co uznawane jest za powstanie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. Jej dowódcą został Zbigniew Lewandowski. W listopadzie 1968 w czasie nadzwyczajnego zebrania OSP ponownie wybrany został naczelnikiem. Prezesem został Kazimierz Musialik (zm. 1995), który 15.09.1974 odebrał nadany przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Drawnie sztandar (jednym z fundatorów był dowódca JW 4666 w Drawnie). Edmund Dziewiątkowski już wówczas nie żył, niejako nazwisko Dziewiątkowski reprezentowała Stefania Dziewiątkowska, która była współfundatorem sztandaru OSP. Kolejnym naczelnikiem był Józef Rogala (zm.1999).

Dzięga Andrzej (14.12.1952); ksiądz rzymskokatolicki, arcybiskup metropolita szczecińsko – kamieński;pułkownik WP; profesor doktor habilitowany. Pochodzi z Radzyna Podlaskiego z rodziny rolniczej. W 1977 ukończył studia w Wyższym Seminarium Duchownym w Siedlcach. Był wikariuszem parafialnym w Malowej Górze i Radoryżu. W latach 1978-1980 był słuchaczem Zaocznego Studium Pastoralnego na KUL-u. W latach 1982 – 1985 studiował prawo na KUL-u. Doktorat uzyskał w 1985. Od 1989 pracował naukowo-dydaktycznie na KUL-u. W latach 1992–1995 był kanclerzem Kurii Biskupiej Ordynariatu Polowego WP skąd odszedł w randze podpułkownika. Habilitację uzyskał w 1995. Od 1998 roku jest profesorem KUL-u. W latach 1996-2008 był kierownikiem Katedry Kościelnego Prawa Procesowego. Od roku 1996 pełnił funkcję prodziekana, a później dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Biskupem sandomierskim został 07.10.2002. Ingres do katedry sandomierskiej i święcenia biskupie odbyły się 24 listopada 2002 roku. Dnia 31 marca 2009 o godz. 11:00 objął kanonicznie Archidiecezję Szczecińsko-Kamieńską. W Konferencji Episkopatu Polski pełni funkcje: przewodniczącego Rady Prawnej KEP, członka Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i

Konferencji Episkopatu Polski, członka Rady Stałej KEP, członka Zespołu ds. Duszpasterskiej Troski o Radio Maryja, członka Komisji Mieszanej: Biskupi – Wyżsi Przełożeni Zakonni, członka Komisji Rewizyjnej, członka Rady ds. Rodziny. Jest autorem monografii „Kościelny proces ustny"(Lublin 1992) i „Strony sporu w kanonicznym procesie o nieważność małżeństwa" (Warszawa 1994) a także artykułów i referatów. Jest promotorem szeregu prac doktorskich. W 2012 w kościele parafialnym w Drawnie wręczył ks. kan. Stanisławowi Gulczyńskiemu podpisaną przez papieża Benedykta XVI nominację na prałata. Rok później przewodniczył w Drawnie uroczystościom pogrzebowym drawieńskiego prałata.

E

Emilianowicz Adam (03.12.1965); Król Kurkowy z lat**:** 2007/2008, 2008/2009, 2011/2012; Radny Rady Miejskiej w Drawnie; przedsiębiorca turystyczny; właściciel firmy; młodszy chorąży WP rez. Pochodzi z Drawna. Jest absolwentem Szkoły Podstawowej w Drawnie i Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Choszcznie (ślusarz mechanik). W swojej karierze zawodowej jako pracownik PKP był także młodszym mechanikiem lokomotyw parowych i spalinowych w Choszcznie. Po wstąpieniu do zawodowej służby wojskowej, był min.: starszym magazynierem, szefem komendy ochrony, ekspedytorem. Po odejściu do rezerwy założył od podstaw prywatną firmę turystyczną. Udziela się społecznie. Był wiceprezesem Ogródków Działkowych Drawa Drawno, prezesem wspólnoty mieszkaniowej (ul. Kolejowa 4 i Chomętowska 16). W latach 2014 – 2018 jako radny Rady Miejskiej w Drawnie przewodniczył jej Komisji Rewizyjnej, w 2018 został wybrany ponownie na następną kadencję. Jest przewodniczącym Komisji Budżetu i Inwestycji Rady Miejskiej w Drawnie. Należy do Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej i do Lokalnej Organizacji Turystycznej. Jest zapalonym wędkarzem. W 1987 ożenił się z Bożeną zd. Wiśniowska. Mają troje dzieci: Michała, Paulinę i Łukasza oraz troje wnucząt: Zuzię, Hanię i Nikodema.

Enckevort von

Heinrich Karl Albert (31.07.1854 - 23.04.1924); pan majątku Warszyn (Warsin Kreis Pyrlitz) i Święciechów (Silbenberg); rycerz zakonu joanitów. Był synem Alberta Gustava Heinricha von Enckevort (1820 - 1889) i Berthy Adolfiny Karoliny von Enckevort zd. von Sydow (1831-1881), mężem Mrgarethe Wilhelmine Bertha Ferdinande von Enckevort (1858 – 1938), którą poślubił 26.06. 1883 w Chlebowie (Sassenburg), powiecie szadzkim (Kreis Saatzig) na Pomorzu Zachodnim. Żona była córką Victora Helmutha von Enckevort (1825-1896) z Trąby (Groß-Tromp) i Berthy von Enckevort zd. von Osten (1837-1890). Starszy syn Heinricha Karla von Enckevor, Bernhard von Enckevort (1886-1941 w Gorzowie Wlkp.). Został panem na Warszynie. 11 czerwca 1913 poślubił swoją kuzynkę Astrid hrabinę von Moltke (1892-1945), która była córką generała majora Konrada von Moltke (1861 – 1837) i Elsbeth von Enckevort (1866-1945), rodzonej siostry jego ojca.

Oskar Hellmut Heinrich Albert (04.09.1888 - ?), kpt. rezerwy. Drugi pan majątku w Święciechowie (Silberberg) i w Drawniku (Dragemühl) z rodziny von Enckevort. Drugi drugi syn Heinricha Karla Alberta. Urodził się on w Gratz nad Odrą. 17 stycznia 1925 ożenił

się w Berlinie z Gertrud Rietz (ur. 08.05.1902). Majątek Enckevortów w Suliszewie przejęło w 1945 państwo polskie. Jednak wciąż nierozwikłaną tajemnicą jest los pewnego skarbu. Otóż swego czasu, Francuzka Sophie Caroline Auguste Tilebein (zm.1854) z Żelechowa założyła Fundację Tilebein-Stiftung, która opiekowała się będącymi w trudnej sytuacji dziewczynami z biednych rodzin. Majątek fundacji obejmował pałac, zabudowania dworskie oraz park z mauzoleum, gdzie wraz z mężem fundatorka została pochowana. Intensywność nalotów alianckich w 1944 spowodowała, że wszystkie cenne dobra zostały przeniesione do Święciechowa i tam schowane. W nocy z 29 na 30 sierpnia 1944, gdy bomby trafiały w pałac i sąsiednie budynki, nic cennego już w nich nie było. Jednak skarbu nigdy nie odzyskano. Fundacja Tilebein-Stiftung Stettin-Züllchow wznowiła swoją działalność w 1975. Jej siedzibą jest Kilonia (Kiel),a skarb jest trzecią tego typu tajemnicą w gminie Drawno. Po Kiełpinie i Niemieńsku.

Engel A. W. sprzedawca, handlowiec i wynalazca z Neuwedell (Drawno). Razem z Paulem Moderow prowadził w mieście sklep kolonialny. Mieszkał przy Hinterstraße 6. W 1884 uzyskał „PATENT CESARSKI Nr 81807; Klasa 45 Urządzenie rolnicze APARAT DO WYTWARZANIA DYMU TYTONIOWEGO; Opatentowane w Rzeszy Niemieckiej 14 listopada 1884 roku". Projekt dotyczył konstrukcji, którego zadaniem miało być wytwarzanie dymu tytoniowego oraz jego aplikowanie jako lekarstwa. Powstał on z powszechnego wówczas przeświadczenia, że wdmuchiwanie do odbytowo dymu tytoniowego jest skutecznym lekiem przeciw kolce i wzdęciom koni, krów i owiec.

Eryk II (1418 -1425 – 5 lipca 1474). książę Pomorski z rodu Gryfitów; Nastarszy syn księcia wołogoskiego Warcisława IX księcia wołogoskiego oraz księżnej Zofii Saskiej. Po śmierci ojca w 1457 objął wraz z młodszym bratem Warcisławem X władzę w Księstwie Wołogoskim. W 1451 ożenił się z Zofią (1434 -1497), córką księcia Bogusława IX i bliską krewna króla polskiego Kazimierza Jagiellończyka. Jej matka - księżna Maria Mazowiecka była córką księcia mazowieckiego Siemowita IV i Aleksandry, siostry Władysława II Jagiełły. Zofia płynnie mówiła po polsku, uznawszy ten język za ojczysty. Małżeństwo Eryka i Zofii było jedyne w historii dynastii małżeństwem obojga Gryfitów. Dzięki niemu został następcą księcia słupskiego Eryka I Pomorskiego, zdetronizowanego króla Danii, Szwecji i Norwegii. Po jego śmierci w 1459 objął władzę w Księstwie Słupskim, a bratu zostawił Księstwo Wołogoskie. W wojnie polsko – krzyżackiej poparł stronę krzyżacką przez co popadł w 1460 w konflikt z królem Kazimierzem Jagiellończykiem. Dzięki mediacji żony Zofii, która udała się na spotkanie z królem do Chojnic, uzyskał w 1461 monarsze przebaczenie. Zofia podjęła się mediacji mimo bardzo złych i napiętych stosunków z mężem. W 1462, jako polski sojusznik fortelem zajął będące w rękach Krzyżaków miasta Lębork i Bytów, za co otrzymał jako lenno ziemię lęborską i bytowską. Podstępnie opanował Człuchów, który kilka dni potem został przez Polaków odzyskany. Po bezpotomnej śmierci na szalejącą w 1464 zarazę ostatniego szczecińskiego Gryfity księcia Ottona III przejął wraz z bratem jego dzielnicę i nie dopuścił do jej całkowitego przejęcia przez Brandenburczyków. W styczniu 1466 zawarł z elektorem układ w Myśliborzu, zerwany wkrótce z winy cesarza przez książąt pomorskich. 14 sierpnia 1466 spotkał się z królem Kazimierzem Jagiellończykiem w Bydgoszczy, lecz mimo obietnic lojalności próbował namówić załogę Chojnic do oddania mu

miasta. Wiosną 1469, wykorzystując poparcie cesarza, rozpoczął działania zbrojne przeciw Brandenburgii. W lipcu uderzył na Nową Marchię, spalił Recz, zdobył Drawno i bez powodzenia oblegał Choszczno. Brandenburczycy kontratakowali, zaatakowali Pozdawilk (niem. Pasewalk) i Wkryujście, jednak powodzenia nie uzyskali. Eryk II złupił tereny Nowej Marchii od Chojny po Choszczno. Ślady widoczne były przez niemal 100 lat. Wśród miejscowej ludności zwykło się mówić „zły jak stary książę Eryk". W 1469 zawarto rozejm przedłużony do 1470, 16 lutego t.r. zawarto ponowny rozejm, który utrwalił posiadanie Drawna przez Eryka II. Pomorzanie już w 1469 zorganizowali w Drawnie siedzibę wójtostwa, wójtem został Herman von Locksted. Kolejny rozejm trwał do 1472. 31 maja 1472 w Przęcławiu zawarto porozumienie. Gryfici stracili Gardziec, Vierraden, Łęknicę i Targelow, Księstwo Szczecińskie uznano za lenno brandenburskie. Eryk II zmarł podczas zarazy w Wołogoszczy, spoczął w klasztorze Cystersów w Eldenie.

F

Fabian Gertruda (10.08.1885 - 1942); malarka, do 2013 zupełnie nieznana; ofiara Holokaustu. Urodziła się w Neuwedell (Drawno), pochodziła z wielodzietnej rodziny kupca Meir Fabiana i Herminy zd. Rosenberg. Rodzina ze strony ojca związana była z Kaliszem Pom., a matki z Drawnem. Ok. 1886/87 Gertruda i pozostali członkowie rodziny przenieśli się do Berlina. Rodzina w Berlinie rozrastała się i prowadziła dobrze prosperujący interes kupiecki. Uważa się, że Gertruda umiejętności malarskie nabyła na kursach malarstwa prowadzonych przez Emila Orlików. W końcu marca 1943 została deportowana transportem „Osttransport nr 31" do Oświęcimia i najprawdopodobniej zaraz po przybyciu została unicestwiona (2 marca 1943). Jej twórczość artystyczną odkryto dopiero w 2013 za sprawą aukcji internetowej. Stała się słynna, trwa ustalanie jej dorobku oraz weryfikacja szczegółów biograficznych.

Faron Jan (15.11.1949). Ksiądz rzymskokatolicki magister; Kpt. WP; były kapelan wojskowy jednostki specjalnej. Święcenia kapłańskie uzyskał 16 czerwca 1974. Od 1 lipca 1974 do 11 czerwca 1978 posługiwał jako wikariusz w Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Lipianach, a od 1978 do 1981 był wikariuszem w Parafii pw. św. Kazimierza w Szczecinie, potem św. Stanisława Kostki i był kapelanem ks. bp. Kazimierza Majdańskiego. Posługę pełnił także w Świnoujściu, w parafii pw. Chrystusa Króla i w Stargardzie Szczecińskim w parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Świata. W 1985 był proboszczem Parafii pw. Chrystusa Króla w Dolicach, w tym samym roku został pierwszym proboszczem Parafii pw. Matki Bożej Królowej Polski w Golenicach, jednocześnie po śmierci ks. Józefa Ortyla pełnił obowiązki administratora parafii w Kierzkowie. W Golenicach wybudował plebanię. W latach 1991 – 1994 był proboszczem parafii św. Józefa w Dziwnowie, wybudował wówczas kaplicę na tamtejszym cmentarzu. W latach 1994 – 2000 był proboszczem parafii w Tanowie, w której podczas jego kadencji powstała kapliczka leśna pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Bartoszewie. 25 sierpnia 2000 został proboszczem utworzonej w 1985 Parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Brzezinach. Jego poprzednikami byli ks. Adam Mikoś (1985 – 1988) i Włodzimierz Olszewski (1992 - 2000), który przeszedł do parafii w Tanowie. Podczas jego posługiwania

powstał w latach 2004 – 2005 kościół filialny w m. Krzowiec. 21 sierpnia 2011 został proboszczem parafii pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski w Bielicach. Ukończył tu budowę kościoła w Liniach pw. św. Józefa. Następcą ks. Farona w Brzezinach został ks. Krzysztof Okrzyński.

Fatalska Jolanta (17.01.1957); nauczycielka; dyrektor Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie (do 2020 r.), której jest także absolwentką. Ukończyła Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Krzywoustego w Choszcznie. Od 1977 do 1979 była słuchaczką Studium Wychowania Przedszkolnego im. Generała Bolesława Kieniewicza w Wałczu, po ukończeniu którego została zatrudniona w szkole drawieńskiej jako nauczycielka nauczania początkowego. W pierwszych latach pracy jej mentorką i opiekunką była pani Marianna Wasiłowicz, ceniony i doświadczony pedagog. W 1986 roku ukończyła studia magisterskie na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu w Szczecinie. Wcześniej, w 1984 roku powołano ją na stanowisko zastępcy dyrektora Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie. Funkcję tę pełniła do 2008. W 2005 uzyskała dodatkowe kwalifikacje w formie studiów podyplomowych w zakresie zarządzania oświatą. Od 2006 jest nauczycielem dyplomowanym. Od 2008 – 2021 pełni funkcję dyrektora szkoły. Jest mężatką, ma dwoje dorosłych dzieci. W 1995 roku wyróżniona została odznaką honorową ,,Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno" oraz w 2010 odznaką „Zasłużony dla powiatu".

Fenske Walter Erich (22.06.1911 – 27.03.1944). Kapitan Luftwaffe; nocny myśliwiec, as lotniczy. Urodził się w Neuwedell (Drawno) w rodzinie Emila Fenske i Augusty Fenske zd. Schwandt. Jego ojciec poległ podczas I wojny światowej. Fenske służbę w niemieckiej armii rozpoczął w 1931. W okresie 1936/37 był sierżantem w Legionie Condor. Walczył w Hiszpanii. Uczestniczył w wojnie z Polską 1939. Był porucznikem. Zestrzelił dwa polskie samoloty. Od lipca 1940 latał w nocnych pułkach myśliwskich. W okresie 1941 – 1944 zestrzelił: cztery angielskie dwusilnikowe samoloty bombowe typu Manchester, jeden typu Whitley, dwa Halifaxy, jednego Wellingtona,dwa ciężkie brytyjskie bombowce typu Stirling, ciężki bombowiec typu Liberator, a na froncie wschodnim 28.07.1943 roku zestrzelił radziecki bombowiec dalekiego zasięgu DB 3 (Danił Bombardirowszczyk). W dniu 26.03.1944 rozbił się w czasie walki. Leciał wtedy ciężkim, dwusilnikowym samolotem myśliwskim typu Messerschmittem Bf 110 G. Następnego dnia zmarł w Brodenbach (miejscowość i gmina w Niemczech, w kraju związkowym Nadrenia-Palatynat) z powodu odniesionych ran. Ogólnie zaliczono mu 14 zwycięstw.

Filipczak Krystyna (11.01.1954) urodziła się w Chojnie. Jej rodzinną miejscowością jest Dyszno, gdzie uczęszczała do szkoły podstawowej. Tam też wyszła za mąż, a w 1988 wraz z rodziną przeprowadziła się do Święciechowa. Wieloletnia choroba przyczyniła się do tego, że obecnie jest osobą niepełnosprawną. Jednak ta niepełnosprawność nie przeszkodziła jej w rozwijaniu swoich pasji: szydełkowania, haftowania, decupage oraz udzielaniu się w życie społeczne swojej wsi. Prowadziła warsztaty szydełkowania i haftu dla dzieci podczas Festiwalu Krasnali, a także Święta Jabłka organizowanego przez Drawieński Park Narodowy. Jest członkiem Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Za swoją działalność społeczną otrzymała wiele podziękowań i dyplomów uznania. W 2018 otrzymała tytuł

honorowy „Zasłużony Senior” sołectwa Święciechów. Jest mamą trzech córek i babcią siedmiorga wnucząt.

Filipiak Marian (24.09.1945). Jego ojciec Teodor pochodził ze Lwowa, a mama Stanisława z Wielunia. Posiada wykształcenie podstawowe, zawodowo był kierowcą w Nadleśnictwie Drawno i DPN- nie. Społecznie udzielał się w Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie i w Barnimiu. W latach 1996 - 2014 piastował funkcję wiceprezesa Ludowego Klubu Sportowego „Świt Barnimie”. Za swoją działalność społeczną był odznaczony m.in.: odznaką „Zasłużony dla Miasta i Gminy Drawno”, „Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego”, „Zasłużony Działacz LZS”, a w 2018 r. otrzymał tytuł honorowy „Zasłużony Senior” sołectwa Barnimie. Żonaty, wspólnie z małżonką Janiną wychowali dwoje dzieci i doczekali się jednego wnuka.

Frankema Theun B. (06.11.1942); holenderski oficer pożarnictwa IBOW (Brandweer); były komendant Straży Pożarnej w Oosterwalde (Fryzja, Holandia ok. 10000 mieszkańców). Pochodzi z Lemmer turystycznego miasta położonego na północy Holandii. Miasto to należy do 7 obiektów w całej Holandii, które znalazły się na listach UNESCO. W okresie okupacji niemieckiej jego rodzina zachowała patriotyczną antynazistowską postawę. W 1970 wstąpił do straży pożarnej. Karierę rozpoczął w straży pożarnej w rodzinnym Lemmer, potem przeszedł do Osterwalde, gdzie 01.09.1990 został komendantem, był nim 15 lat. W tym czasie utrzymywał partnerskie kontakty z PSP w Choszcznie. Kilka razy przebywał w Drawnie, gdzie z komendantem powiatowym obserwował wspólne z WSP ćwiczenia. W dniu 01.01.2005, po 35 latach służby przeszedł na emeryturę. W jednostce w Drawnie odsłonił obelisk św. Floriana, który poświęcił ks. kan. Stanisław Gulczyński. Tego dnia dowódca Garnizonu Drawno wręczył mu pamiątkowy medal. W ostatnim okresie pracował nie tylko dla regionalnej straży pożarnej, ale był zaangażowany w nowy system komunikacji. Oficjalne pożegnanie nastąpiło 22.01.2005 w ratuszu, dokąd został przewieziony razem z rodziną w asyście trzech strażackich wozów bojowych na sygnałach. Jego następcą został Jan Tuinstra.

Fryderyk Wilhelm IV (1795 -1861). Najstarszy syn Fryderyka Wihelma III i Luizy Pruskiej. Król Prus od 1840. Od 1823 żonaty z księżniczką bawarską Elżbietą Ludwiką Wittelsbach, bezdzietny. W pamiętne dni klęski 1806 uciekał w orszaku ojca – króla z Berlina. Ich trasa przebiegała przez Szczecin, Stargard, Recz, Drawno, Kalisz Pomorski, Mirosławiec, Wałcz,… itd. Mijał Łowicz Wałecki. Był wszechstronnie uzdolniony. Interesował się architekturą (mecenas Schinkela) i retoryką, był znawcą malarstwa i historii. Zwolennik romantyzmu, projektant ogrodów, miłośnik rzeźby Christiana Daniela Raucha. Jako człowiek głębokiej wiary ufał w swoje boskie posłannictwo.Wielki zwolennik zjednoczenia Niemiec. Po klęsce Napoleona nadzorował powojenne porządkowanie Prus. Wstępując na tron w 1840, ogłosił amnestię dla więźniów politycznych i złagodził napięte stosunki z katolikami. Podczas Wiosny Ludów (1848), po próbach rozwiązań siłowych, umiejętnie wyciszył rewolucyjne wrzenie. W grudniu 1848 nadał Konstytucję Królestwa Pruskiego. W kwietniu 1849, kiedy odrzucił koronę cesarską ofiarowaną mu przez obradujące w Frankfurcie Zgromadzenie Narodowe, powiedział: „Nie będę podnosił korony z błota”. 05.12.1850 przekształcił Prusy w Monarchię Konstytucyjną. Konstytucja zapewniała władcy silną pozycję w rządzeniu państwem, którą wykorzystał lansując linię konserwatywną

rządów. W 1857 roku Fryderyk Wilhelm IV na skutek udaru mózgu zaczął chorować psychicznie, a władzę sprawował faktycznie jego młodszy brat Wilhelm, który w 1858 został regentem. Zmarł w pałacu Sanssouci w 1861 roku.

Fryderyk I Hohenzollern (1757 – 1713). Od 1688 roku elektor Brandenburgii (jako Fryderyk III), od 1701 roku wbrew Polsce koronowany pierwszy pruski król, jako Król w Prusach. Przejeżdżał przez Barnimie 24 marca 1679, jadąc w kierunku Bierzwnika z ojcem Fryderykiem Wilhelmem i z matką Dorotą von Holstein–Glücksburg. Był władcą chorowitym, leniwym, próżnym, ulegał wpływom otoczenia, gubiącym się w niuansach polityki zagranicznej.Swoją władzę opierał na faworytach i doradcach. Szydercy mówili, że „jeżeli Fryderyk każdego dnia wstawał o godz. 3 nad ranem, to dlatego, by móc się dłużej cieszyć przyjemnością bycia królem".

Fryderyk Wilhelm Hohenzollern (1620 – 1688). Elektor brandenburski, książę pruski zwany Wielkim Elektorem. Jego rodzicami byli elektor Jerzy Wilhelm i księżniczka Elżbieta Charlotta Wittelsbach. Wszechstronnie wykształcony władca, władał francuskim, polskim i łaciną. Rządy objął w 1640. Był polskim lennikiem, hołd lenny złożył w Warszawie 6 października 1641 królowi Władysławowi IV. Zamiast jako książę Prus przyjść z pomocą Rzeczypospolitej, zdradził Jana Kazimierza i 17.01.1656 uznał się wasalem króla Szwecji, następnie wspomógł jego 9,5 tyś. armię i podporządkował mu swoją 8,5 tysięczną, czym przyczynił się do zdobycia Warszawy. Wydarzenie to jest pierwszym zbrojnym wystąpieniem Prus Książęcych przeciw innemu państwu. Po pewnym czasie zdając sobie sprawę z możliwości klęski Szwecji elektor zmienił front. W 1657 z będącym nadal w trudnym położeniu Janem Kazimierzem zawarł tzw. traktaty welawsko-bydgoskie, na mocy, których Hohenzollern i jego męscy potomkowie uzyskali prawa suwerenne w Prusach Książęcych. Jednocześnie Prusy uwolniły się od zależności od Polski i uzyskały pełną samodzielność aż do wymarcia rodu. Elektor dostał jako zastaw Drahim, przyjął w lenno Bytów i Lębork, otrzymał na własność Elbląg z zastrzeżeniem prawa wykupu (ostatecznie Elbląg nigdy nie został wykupiony). Tak oto na nieszczęściu Rzeczypospolitej wykluwać zaczęła się potęga Prus, która ostatecznie zniknęła dopiero w wyniku klęski 1945. Elektor bywał w Bierzwniku, który był domeną państwową. Przez to na szlaku elektorskich wędrówek było Barnimie. 18 sierpnia 1668 wraz z żoną Dorotą von Holstein–Glücksburg byli w Drawnie, gdzie na miejscowym zamku ugościli ich Wedlowie. 24 marca 1679 roku z żoną i z synem Fryderykiem przejechał przez wieś i udał się w kierunku Bierzwnika. Zmarł w cierpieniach na podagrę i astmę.

Fryderyk Wilhelm III (1770 – 1840). Syn złodzieja polskich regaliów Fryderyka Wilhelma II. Wychowanek guwernera Hansa von Blumenthal. Porucznik z 1784 pułkownik z 1790. Uczestnik walk z Francuzami 1792 – 1794. Od 16.11.1797 Król pruski. Pantoflarz swojej żony Luizy. Drań, który w 1811 unicestwił skradzione przez ojca polskie klejnoty koronne. Wróg kościoła Katolickiego, wydał dekret znoszący klasztory. Wypowiadając, za namową żony, w 1806 wojnę Napoleonowi, doprowadził kraj na granicę istnienia. Po klęsce pod Jeną uciekał z następcą tronu do Królewca, trasa jego wiodła przez Stargard, Recz, Drawno, Kalisz Pom. Łowicz Wałecki, Piłę itd. W Tylży uratował byt Prus przez urok

osobisty żony i zabiegi cara Aleksandra I. Mimo totalnej klęski poprzez wprowadzone reformy społeczne, administracyjne i wojskowe przywrócił Prusom dawną siłę. W 1812 sojusznik Napoleona w wyprawie na Rosję, jego generał Kaszuba von Yorck - Gostkowski zdradził cesarza w Taruogach, spowodowało to, iż Fryderyk Wilhelm III zawarł sojusz z Rosją i przystąpił do koalicji antyfrancuskiej. Armia pruska odegrała znaczącą rolę w kampanii 1813 poprzez marsz. Blüchera- faktyczny zwycięzca pod Waterloo. Współtwórca Świętego Przymierza.

G

Galarda Zygmunt. Wójt gminy Fürstenau (Barnimie). W czasie okupacji pracował w majątku Gross Polzin. Jego sekretarzem gminy był inwalida wojenny Władysław Reszka. Zastępcą wójta był Wincenty Szafrański - rolnik z Barnimia aktywny propagator ochrony roślin. Po odejściu ze stanowiska wójta, został prezesem Gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej w Księżnie (Barnimie).

Galas Stanisław (28.04.1910 – 14.01.1987). Ksiądz rzymskokatolicki, kanonik, drugi proboszcz drawieński. Urodził się w Tuchowie. Był synem listonosza i małorolnego chłopa Jana Galasa i Julii zd. Sekubowska. Był najstarszym synem z ośmiorga rodzeństwa. Ukończył siedmioklasową Szkołę Powszechną w Tuchowie, po czym zdał egzamin do 4 klasy II Państwowego Gimnazjum Neoklasycznego w Tarnowie. Maturę zdał w 1930. Ciąg edukacyjny przerwała mu rok trwająca choroba płuc. W 1931 wstąpił do Seminarium Duchownego w Tarnowie i ukończył je w 1936.Jednak święceń kapłańskich od razu nie uzyskał, gdyż w czerwcu tego roku przeszedł operację wyrostka robaczkowego, co przy ówczesnym stanie chirurgii często kończyło się niepowodzeniem. Wyzdrowiał i po odbyciu rekolekcji w klasztorze OO Redemtorystów w Tuchowie, 27 września 1936 został księdzem. Ks. Stanisław Galas pracę duszpasterską rozpoczął jako wikariusz w Nowym Rybiu, od 01.08.1938 kontynuował ją w Nagoszynie (k. Dębicy) i w latach 1942 – 1945 w Żegocinie. Potem krótko administrował parafie: Stopnica, Słopnice i Pisarzowa (koło Limanowej). W 1945 trafił na Ziemie Odzyskane, gdzie został proboszczem erygowanej w 1945 parafii w Drawnie p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Parafia była bardzo rozległa i oprócz Drawna obejmowała 21 wsi. Ks. Galas prowadził w Drawnie założony w lutym 1946 Caritas, którego był dyrektorem. Był najprawdopodobniej to pierwszy Caritas w powiecie choszczeńskim, drugi lub trzeci powstał w Reczu 28.07.1946. Do pierwszych władz drawieńskiego Caritasu oprócz dyrektora należeli: prezes – Anna Oleś, skarbnik – Julian Krześniowski, sekretarz – Stanisława Bojaruniec oraz członkowie komisji rewizyjnej: Konstanty Ulicz i Jan Kuźmicz. W jego pracach brała także udział siostra zakonna Bogumiła Mordwiłko. Z pomocy Caritasu korzystało ok. 100 osób. Od lipca 1946 w parafii funkcjonowało Koło Różańcowe, do którego należało wówczas 120 osób. 06.07.1947 powstało liczące 85 członków parafialne Apostolstwa Modlitwy. Udzielał się społecznie. 27.04.1946 został członkiem Miejskiego Komitetu Obywatelskiego „Święta Oświaty" (przewodniczący wiceburmistrz Jan Kosiński). Parafia na swoje potrzeby, tj. proboszcza, organisty i kościelnego, otrzymała 15 ha ziemi, co było wynikiem pisma z 10.12.1946, w

którym wyszczególniono, iż działka ta składa się z 11,5 ha ziemi ornej, 0.2 ha sadu (15 drzew), 3 ha łąki i 0,3 ha pod zabudowę. W 1948 został przeniesiony do Słupska, pełnił tam funkcję ojca duchownego w Niższym Seminarium Duchownym (1948 – 1949). Od maja do sierpnia 1949 pracował jako prefekt parafii św. Ottona w Słupsku w kaplicy św. Judy Tadeusza. Od 1949 pełnił funkcję kapelana Sióstr Franciszkanek i rektora Kościoła św. Ottona. Równocześnie przez rok pracował jako katecheta Szkoły Powszechnej nr 2, a w roku 1950 uczył katechezy w czterech zawodowych szkołach średnich w Słupsku. W roku 1951 prowadził katechizację młodzieży szkół zawodowych. W czasie wakacji 1951 administrował chwilowo mu zlecone parafie w Boczowie, Torzymiu, Goraju, Wierzbnie i Kropiejewsku. Następnie 01.04.1952 został proboszczem parafii p.w. św. ap. Piotra i Pawła w Brzeźnie Lęborskim. 23 lipca 1958 mianowano go proboszczem parafii Kostkowo, w której duszpasterzował 28 lat. Ksiądz Stanisław Galas 20 sierpnia 1986 przestał być proboszczem, zmarł rok później w 77 roku życia, pochowany został na miejscowym cmentarzu parafialnym. Od 12 czerwca 2001 roku Gimnazjum Samorządowe w Kostkowie nosiło imię księdza Stanisława Galasa.

Gałecki Jan (18.06.1932 – 27.04.2021) urodził się w Zalesiu k. Ciechanowa; biskup pomocniczy biskupa szczecińsko - kamińskiego, biskup tytularny, wikariusz generalny, były członek Komisji Episkopatu do Spraw Środków Społecznego Przekazu, doktor filozofii, wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Szczecinie. Kształcił się w Krasińcu i Makowie Mazowieckim, następnie w latach 1950–1952 w Niższym Seminarium Duchownym w Słupsku. W 1952 złożył egzamin dojrzałości. W 1957 ukończył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie – Paradyżu. Święcenia kapłańskie przyjął 23 czerwca 1957 w Gorzowie Wlkp., następnie był wikariuszem w parafiach: w Zielonej Górze (1957–1959 i 1960–1964), Szczecinie (1959–1960) i od lipca 1964 do lipca 1966 sprawował posługę duszpasterską jako wikariusz w Drawnie. Potem był wikariuszem w Szczecinku (1966–1970). Od 1971 do 1974 był administratorem i proboszczem parafii p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata w Stargardzie Szczecińskim. W 1972 ukończył studia magisterskie w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W tej samej uczelni w 1978 obronił doktorat. Biskupem tytularnym i ustanowiony biskupem pomocniczym w Szczecinie został 4 lutego 1974, konsekrowany był 17 marca 1974 w katedrze szczecińskiej przez Prymasa Polski, Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Jako dewizę biskupią przyjął słowa: „Mitte me” (Poślij mnie). 18 marca 1974 został wikariuszem generalnym diecezji. 22 września 2007 Nuncjatura Apostolska w Polsce poinformowała, że Benedykt XVI przyjął rezygnację bp. Gałeckiego z pełnionego urzędu. Od tego momentu był biskupem seniorem.

Ks. bp Jan Gałecki wyświęcił:

- kościół w Święciechowie (14.11.1981)
- kościół w Zatomiu (24.05.1991)
- kaplicę w Chomętowie (14.06.1998)

- sztandar OSP w Drawnie
- sztandar PSL w Drawnie
- sztandar Gimnazjum Publicznego im. Saperów Polskich w Drawnie

Udzielił także sakramentu bierzmowania setkom parafian.

Garbicz Marek (13.10.1968) urodził sie w Choszcznie. Starszy brygadier PSP. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Choszcznie, sportowiec – reprezentant PSP. W 1983 ukończył Szkołę Podstawową w Suliszewie. Następnie podjął naukę w Technikum Elektrycznym w Stargardzie Szcz., które ukończył w1988. Po szkole średniej podjął studia stacjonarne w Szkole Głównej Służby Pożarniczej, którą ukończył w 1994, otrzymał tytuł mgr inż. oraz stopień młodszego kapitana pożarnictwa. W tym samym roku rozpoczął służbę w Komendzie Rejonowej Państwowej Straży Pożarnej w Choszcznie, na stanowisku specjalisty ds. kontrolno-rozpoznawczych. 1 sierpnia 1998 został powołany na stanowisko Komendanta Rejonowego Państwowej Straży Pożarnej w Choszcznie, a po zmianach organizacyjnych samorządu terytorialnego z dniem 23 marca 1999 został powołany na stanowisko Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Choszcznie. W czasie swojej kariery zawodowej współpracował z wieloma instytucjami, organizacjami i służbami. Szeroka współpraca odbywa się również między innymi z Jednostką Wojskową w Drawnie, poprzez organizowanie wspólnych szkoleń i ćwiczeń zgrywających. W 1993 Komenda Rejonowa PSP w Choszcznie rozpoczęła współpracę ze strażakami holenderskimi z miejscowości Wolvega, która polega na wspólnych ćwiczeniach i poznawaniu zasad służby w Holandii i Polsce. Strażacy holenderscy kilkakrotnie uczestniczyli również w ćwiczeniach w jednostce wojskowej w Drawnie. Dumą KP PSP w Choszcznie jest utworzona w 2008 roku kompania honorowa PSP, którą stanowią w całości strażacy z komendy w Choszcznie. Kompania brała udział w wielu uroczystościach o zasięgu powiatowym, wojewódzkim, krajowym. W 2010 roku jako jedyna kompania spośród komend powiatowych w Polsce uczestniczyła na spotkaniu pielgrzymkowym strażaków w Częstochowie. W trakcie jego kadencji na stanowisku Komendanta Powiatowego PSP, choszczeńska straż pożarna została wyposażona w nowoczesny sprzęt ratowniczo-gaśniczy, także prowadzono sukcesywne prace rozbudowy i modernizacji budynku komendy. W 2012 st. bryg. Marek Garbicz został Mistrzem Europy Strażaków i Policjantów w biegu na 100 m. w kat. M 40. W roku 2012 rozpoczął również rywalizację w zawodach Firefighter Combat Challenge, gdzie zdobywa medale na zawodach organizowanych w Polsce i Europie w swojej kat. 2012 rok – 1 miejsce w Łodzi, 2013r. - 2 miejsce w Strasburgu, 1 miejsce w Toruniu, 1 miejsce w Andrychowie, 3 miejsce w Szczecinie, 3 miejsce w Berlinie, 1 miejsce w Łodzi, 2014 – 2 miejsce w Strasburgu, 2 miejsce w Ediger Eller (Niemcy), 3 miejsce w Łodzi. W 2014 został członkiem elitarnej grupy FCC Lion’s Den za osiągnięty czas na Mistrzostwach Świata w USA. W historii startów w tych zawodach tylko dwóch strażaków z Polski może pochwalić się takim tytułem. Uroczystość wręczenia kurtki i certyfikatu odbyła się w Phoenix w USA podczas Mistrzostw Świata FCC.

Garbicz Wojciech (13.03.1912 - 27.09.1997) urodził sie w m. Medelice w rodzinie

Stanisława i Katarzyny. Ukończył szkołę podstawową. 14 kwietnia 1935 został powołany do odbycia służby wojskowej w 38 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich (d-ca ppłk Kazimierz Tadeusz Majewski) w Przemyślu. Przysięgę złożył 14.12.1935. W pułku służył do 9 marca 1936, po czym został przeniesiony do rezerwy. W wojnie 1939 uczestniczył od 4 września. Ponownie zmobilizowany w 1944 trafił do 2 Kompanii 1 Batalionu 7 Pułku Piechoty (później od 6 mają 1945 „kołobrzeski"). 29 kwietnia 1945 został ranny nad rz. Elbą w rejonie Friesack. W szpitalu przebywał dwa miesiące. 20 listopada 1945 został kapralem. Do cywila zwolniony został 24 listopada 1945. Po wojnie zamieszkał w m. Barnimie. Odznaczony był: Odznaką Grunwaldzką, Medalem Za Warszawę 1939-1945, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Medalem za Odrę, Nysę, Bałtyk, Za Udział w Walkach o Berlin, Brązowym Medalem Zasłużonym na Polu Chwały, Odznaką Weterana Walk o Niepodległość.

Gaweł Marian (16.08.1906). Pierwszy wójt gminy Łaski (siedziba Łaski, Laski – Żółwino) utworzonej z gmin miejskich Kaniazie (gromada Łaski – Żółwino, Suliborów – Swięciechów) i Rzeczyca (Recz) 23.07.1946. Pochodził z Lwowa. Z zawodu był buchalterem. Okupację spedził w m. Nadyby powiat Sambor. W tym czasie sekretarzem był Aleksander Żołubak (Nadyby pow. Sambor), z-cą sekretarza była Maria Kucharska (ur. 23.01.1913) Lwów, mieszkała w Nadyby pow. Sambor), Maria Boresewicz (ur.30.09.1926 pow. Słonim) kancelistka. Cała trójka mieszkała w Rzeczycy, natomiast wójt Gaweł w m. Łaski – Zółwino. Ciekawostka jest to, że woźny gminy Józef Olejarnik (25.03.1911, Nadyby powiat Sambor) był rolinkiem w Łasku. Pobieżna analiza składu prcowników gminy nasuwa myśl, że był to zespól ludzi bardzo dobrze znających się. Sołtysi gromady Łaski: Antoni Olejnik (od marca 1946 do 14.04.1947), Ludwik Brzozowski (do grudnia 1946),Stefan Babirecki (do 1947), Antoni Baszak (od sierpień 1947). Jednym z jego następców był Stanisław Kozioł, który był wójtem jeszcze w 1950.

Gazan Honoré Théodore Maxime (1765 – 1845) Generał; hrabia cesarstwa (1808); Wieki Oficer Legii Honorowej. W 1780 podporucznik artylerii nadbrzeżnej. Potem był w Armi Renu i w 1796 otrzymał awans na generała brygady. Wyróżnił sie pod Zurychem w 1799, za co 25.09.1799 został generałem dywizji. Od 1800 roku w Armii Italii, bronił Genui. Został dowódcą 27 Dywizji Piemontu. Następnie w V Korpusie dowódcą 2 Dywizji. Walczył pod Ulm. Dnia 11.11.1805 odznaczył się pod Dürrenstein, bił się pod Saalfeld. Wyróżnił się pod Jeną. Przechodził ze swoją dywizją przez ziemię drawieńską, potem był Pułtusk, Ostrołękę. W 1808 wysłany został z swoją dywizją do Hiszpanii. Szturmował Saragossę w 1809. Przeciwnikiem jego był gen. Francisco Ballesteros. W 1810 w Andaluzji szef sztabu Armii Południa Hiszpanii w 1812, ranny pod Badajoz i Albuerą. W 1813 dowódca Armii Andaluzji potem pod rozkazami marsz. Soulta szef sztabu Armii Pirenejów. W okresie 100 dni opowiedział się za królem. W 1831 został parem Francji. Jego nazwisko widnieje na Łuku Triumfalnym w Paryżu.

Gerlach Carl Johann Heinrich Eduard von (30.12.1792 - 14.08.1863). Urodził się w Drawnie – Neuwedell. Swoją karierę zawdzięczał ojcu- sędziemu grodzkiemu, który ze szczególną troską zajął się kształceniem syna. Ukończył w Berlinie renomowaną szkołę

średnią - Joachimsthaler Gymnasiun. Następnie studiował prawo w Berlinie i Frankfurcie n. Odrą. Naukę przerwała mu wojna (1813) z Napoleonem. Jako ochotnik został przydzielony do rosyjskiej Kwatery Głównej na stanowisko sekretarza płk. Hermanna von. Boyen. Powróciwszy na krótko do nauki, ponownie znalazł się w wojsku jako podporucznik 8 śląskiego regimentu landwelwy. Po nominacji von. Boyen na ministra wojny w 1845 r. został jego adiutantem. Ostatecznie studia ukończył w Berlinie, w latach 1816-1817. Od 1818 roku związał się z policją, pracując w jej intendenturze. W 1821 powrócił do wojska i po zdaniu odpowiednich egzaminów został w 1823 awansowany na kapitana. W wojsku zajmował się zagadnieniami reformy prawa i w 1826 był nawet jednym z kierowników w oddziale IV departamentu wojenno- ekonomicznego. W 1832 roku został prezydentem policji Berlina. Dwa lata później, za zasługi dla tego miasta, został wyróżniony tytułem jego honorowego obywatela. W tym samym roku magistrat i rada miejska zaproponowały królowi Gerlacha (obok dwóch innych kandydatów) na urząd nadburmistrza Berlina. Niestety, król wybrał Heinricha Wilhelma Kranskick. W 1839 Gerlach złożył urząd prezydenta berlińskiej policji. Na pamiątkę i w dowód wdzięczności otrzymał od miasta wazon z porcelany z okolicznościową dedykacją, od Berlina. Przeniósł się do Koloni, gdzie został prezydentem tego miasta. W 1844 objął podobne stanowisko w Erfurcie, tam też został członkiem Erfurter Akademie. Z powodów zdrowotnych w 1845 wycofał się z życia państwowego i zamieszkał we Frankfurcie nad Odrą. Ostatnie lata spędził w Booßen k. Frankfurtu nad Odrą, gdzie zmarł w 71 roku życia. Za zasługi dla państwa w 1840 został podniesiony do stanu szlacheckiego. Był także odznaczony wysokim orderami, w tym: „Orderem czerwonego orła” III kl., „Orderem czerwonego orła z gwiazdą” II kl. Ponadto król mianował go rzeczywistym tajnym radcą stanu.

Gersdorff Wolf von (09.08.1867 - 28.05.1949). Szambelan królewski; doktor; były landrat Kreis Arnswalde (starosta choszczeński). Urodził się w Poczdamie. Z wykształcenia był teologiem.Przez dziesięć lat (1895–1905) sprawował rządy w powiecie jako landrat. Od 1905 był referentem w ministerstwie spraw wewnętrznych Prus, aw latach 1910–1922 prezydentemMerseburgu. W okresie międzywojennym pełnił wiele znaczących funkcji zawodowych i społecznych. W latach 1926–1936 był deputowanym do pruskiego parlamentu z ramienia Niemieckiej Narodowej Partii Ludowej (Deutschnationalen V.P.), a w latach 1927 –1947 był prezesem synodalnym Synodu Ewangelickiego Berlin–Brandenburgia. Za swoje zasługi otrzymał także honorowy tytuł doktora teologii Uniwersytetu w Halle - Wittenberg. Był honorowym obywatelem Wittenbergi i przewodniczącym Fundacji Lutra w tym mieście. W roku 1943 zdeponował w kiełpińskim pałacu 10 skrzyń obrazów i pamiątek rodzinnych, z których kilka liczyło sobie nawet 500 lat. Niestety, cały ten majątek przepadł w lutym 1945. Dr. von Gersdorff zmarł w Berlinie.

Giziński Sławomir Mirosław (1966). Kapitan rezerwy WP; poeta, publicysta; dr historii. Pochodzi z Choszczna. Jego dziadkowie należą do pionierów Drawna. Jest synem małżeństwa nauczycieli Zygfryda Jana Gizińskiego i Władysławy zd. Puciato. Ojciec był wieloletnim dyrektorem Szkoły Podstawowej w Choszcznie. Sławomir Giziński szkołę podstawową i średnią ukończył w Choszcznie. Studiował w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojska Zmechanizowanych we Wrocławiu i nauki społeczne na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie uzyskał tytuł magistra. Ukończył także studia podyplomowe na

Uniwersytecie Szczecińskim w zakresie pedagogiki, historii i wychowania prorodzinnego. W latach 1990 – 2001 pełnił zawodową służbę wojskową w choszczeńskiej jednostce rakietowej. Od 2001 pracuje jako nauczyciel w Choszcznie. Uprawia sporty wodne (także nurkowanie), jest działaczem WOPR-u. Pasjonuje się Choszcznem, w tym jego historią zwłaszcza historią garnizonu w XX w. Dzięki swojej pracy badawczej wniósł także wiele nowego w poznanie historii militarnej Neuwedell - Drawna. Dał się także poznać w Drawnie jako animator kultury. Jest autorem tomiku wierszy „Poligony słowa" (wyd. A. Szuba Choszczno 1998) oraz współautorem monografii „Oflag II B Arnswalde jenieckie losy" (Wyd. NORTOM 2013). Napisał szereg artykułów do prasy i wydawnictw naukowych.

Giziński Zygfryd Jan (31.08.1932 - 04.08.2013) urodził się w Grudziądzu, zmarł w Nowym Targu.. Pochowany w Choszcznie, Matka: Anna zd. Majewska – gospodyni domowa, zm. 1981, pochowana w Drawnie, Ojciec: Kazimierz – uczestnik wojny polsko – bolszewickiej (3 pułku ułanów), robotnik, zegarmistrz, zm. 1957, pochowany w Drawnie, Brat: Ignacy ur. 1923, zm. 1986, pochowany w Drawnie, Siostra: Genowefa – ur. 1926, zm. 1941, pochowana w Czarne. 01.09.1939 mieszkał wraz z rodzicami w Kutnie, w dniu wybuchu wojny miał iść do pierwszej klasy. Po kampanii wrześniowej rodzina przeniosła się do wsi Skrzynki, gdzie rodzice posiadali ok. 3 morgi ziemi. Pierwsze lata okupacji spędzili w wykopanej w ziemi ziemiance. Starszy brat został wywieziony na roboty do Niemiec (gospodarstwo rolne na terenie dzisiejszego Pomorza Przedniego). W drugiej połowie 1943 roku Zygfryd wraz z rodzicami również wywieziony został do pracy do Niemiec. Pracowali w żwirowni niedaleko od Hamburga. Jako 11 letnie dziecko też musiał pracować. Z tego okresu wspominał widok nieba zapełnionego amerykańskimi i brytyjskimi samolotami, które dokonywały nalotów dywanowych na niemieckie miasta.Wiosną – latem 1945 roku przybył wraz z rodzicami do Drawna, w którym już wcześniej zajął gospodarstwo starszy brat. Tu rodzina ponownie się połączyła po pięciu latach. Już bez siostry, która w trakcie okupacji zmarła na tyfus. Dzięki temu, że mama przez całą okupację uczyła najmłodszego syna czytać i pisać z książeczki do nabożeństw, mógł zostać przyjęty do szkoły podstawowej w Drawnie (wtedy Nowe nad Drawą) od razu do piątej klasy. Do tej szkoły uczęszczał kolejne trzy lata, a następnie w 1948 rozpoczął roku naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Choszcznie. W tym czasie znajdowało się ono w budynku dzisiejszego Klubu Garnizonowego. Po ukończeniu dziesiątej klasy przeniósł się do Liceum Pedagogicznego w Szczecinie, w którym ukończył jedenastą klasę, zdał maturę i uzyskał dyplom nauczyciela szkół powszechnych. Zgodnie z obowiązującymi wówczas zasadami po ukończeniu szkoły w połowie sierpnia 1952 roku otrzymał nakaz pracy w Szkole Podstawowej w miejscowości Wojtaszyce, w powiecie Nowogardzkim. Pod koniec 1952 roku został powołany do wojska. Służbę wojskową rozpoczął w szkole podoficerskiej 17 batalionu przeciwdesantowego w Gdańsku (JW 4654) a następnie po uzyskaniu stopnia kaprala pełnił ją w 12 batalionie przeciwdesantowym na Helu (JW 1045). Po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej w grudniu 1954 roku, do szkoły w Wojtaszycach już nie wrócił. Od 1955 roku został nauczycielem Szkoły Podstawowej w Choszcznie. W 1956 roku ożenił się z koleżanką z pracy Władysławą Puciato. Małżeństwo to przetrwało prawie 50 lat (żona Władysława zmarła w 2006 r.) i doczekało się dwóch synów: Marka (ur.1957) – lekarz ginekolog-położnik, Sławomira (ur. 1966) – dr, nauczyciel w Choszcznie. Do 1961 roku pełnił funkcję zastępcy dyrektora (kierownika) szkoły. W 1961

roku Szkoła Podstawowa w Choszcznie została rozdzielona na Szkołę Podstawową Nr 1 i Szkołę Podstawową Nr 2. Pierwszą z tych placówek Zygfryd Giziński kierował jako dyrektor (kierownik) do swojego odejścia na emeryturę w 1987 roku. Okres, kiedy Zygfryd Giziński kierował Szkołą Podstawową Nr 1 był czasem intensywnej rozbudowy szkoły. W 1962 roku, szkoła, która zajmowała dwa zniszczone poniemieckie budynki musiała pomieścić 930 uczniów. Nawet sanitariaty znajdowały się na zewnątrz. Remont przy permanentnym braku funduszy trwał 9 lat. W latach 1966 – 1975, dzięki pracy więźniów choszczeńskiego Aresztu Śledczego, pomocy wojska i dofinansowaniu z totalizatora sportowego, wyremontowano stare budynki, połączono je nowym budynkiem dydaktycznym, szkołę ogrodzono, zbudowano nową salę gimnastyczną. W kolejnych latach z inicjatywy dyrektora w szkole otwarto Izbę Pamięci i Tradycji, harcówkę oraz podłączono cały kompleks do miejskiej sieci ciepłowniczej. Równolegle trwała nieustanna praca dydaktyczno – wychowawcza. Bywały lata, że w szkole na trzy zmiany uczyło się ponad tysiąc uczniów. W 1979 roku w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Szczecinie Zygfryd Giziński uzyskał dyplom magistra pedagogiki.Po odejściu na emeryturę nie zaprzestał pracy społecznej. Przez trzy kadencje był Prezesem Oddziału Rejonowego Związku Emerytów i Rencistów RP. Znajomi i przyjaciele dobrze znali hobby „dyrektora" Gizińskiego. Swój czas wolny poświęcał zegarom i zegarkom. Godzinami mógł nad nimi ślęczeć próbując wskrzesić uszkodzone „werki". Pasja, którą przekazał mu ojciec, przez pięćdziesiąt sześć lat wypełniała mieszkanie przy ulicy Kościuszki. Dziś, kiedy Zygfryda Gizińskiego nie ma już wśród nas, jego zegary w dalszym ciągu odmierzają rytm życia jego dzieciom i wnukom. Za swoją działalność zawodową i społeczną był wielokrotnie doceniany i nagradzany.

Glińska Władysława urodziła się pod Wieluniem. Rodzice mieli tam gospodarstwo. W skutek kolonizowania tych ziem Niemcami z Wołynia, całe gospodarstwo zostało zabrane. 20 marca 1942 została z ojcem i bratem (matka przebywała we Francji) wygnana z domu. Wszyscy trafili do Wielunia. Tam po badaniach zostali załadowani do wagonów towarowych i wywiezieni do Arnswalde, czyli Choszczna. Pracowała u bauera w Rzecku, który traktował swoich robotników w miarę dobrze. Praca trwała od godz. 7.00 do 22.00. Do kościoła udawała się do Choszczna, gdzie ks. Jordan organizował msze dla Polaków. Mówił po polsku. Po mszy był polski jarmark. 05.12.1944 razem z innymi młodymi robotnikami została wysłana do Starego Osieczna. Trafiła do obozu dla setek robotników. Pracowała przy budowie umocnień i okopów. Potem przez Zieleniewo i Suliszewo wróciła do Rzecka. W lutym weszli Rosjanie. Przez kilka miesięcy usiłowała dotrzeć do Wielunia, co nastąpiło w sierpniu 1945. Wróciła jednak na ziemie zachodnie, wyszła za mąż za dawnego emigranta z Francji. Mieszkała w Brzezinach, potem w Drawnie.

Gładkowski Witold Feliks (23.05.1942 - 4.04.2006). Polski polityk; nauczyciel; senator V kadencji. Pochodził z rodziny wysiedlonej w 1945 z Wileńszczyzny do Szczecinka. Ukończył studia na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu (1970). Przez wiele lat pracował jako nauczyciel, początkowo w szkole podstawowej w Szczecinku, później w średnich szkołach zawodowych (także jako dyrektor). W latach 1986–1990 pełnił funkcję naczelnika miasta Szczecinka. Później był m.in. radnym Rady Miasta i od 1998 do 2001 zasiadał w sejmiku zachodniopomorskim. Działał w wielu

organizacjach, m.in. Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, Towarzystwie Miłośników Wilna i byłych Kresów Wschodnich, Stowarzyszeniu Osób Działających na rzecz Usprawnienia Chorych na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych "Na pomoc", Związku Nauczycielstwa Polskiego, Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych. Był członkiem SdRP, następnie SLD. Kierował strukturami SdRP w Szczecinku, następnie przewodniczył radzie powiatowej SLD w tym mieście. W latach 2001–2005 zasiadał w Senacie, wybrany w okręgu koszalińskim. Jako senator RP wielokrotnie przebywał w Drawnie. Żywo interesował się zmianami organizacyjnymi miejscowej jednostki. Pracował w Komisji Nauki, Edukacji i Sportu oraz Komisji Emigracji i Polaków za Granicą. W 2005 bez powodzenia ubiegał się o reelekcję. Zmarł niespodziewanie podczas wizyty w Wilnie, gdzie przebywał na zaproszenie tamtejszej Polonii. W 2000 odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Gławdel Janina (29.03.1949) urodziła się w Barnimiu. Tu też w wieku 7 lat poszła do Szkoły Podstawowej, którą ukończyła w 1963 roku. Dalszą naukę podjęła w Liceum Ogólnokształcącym w Choszcznie. Po maturze rozpoczęła naukę w Studium Bibliotekarskim we Wrocławiu. Po jego ukończeniu w 1969 roku wróciła do Barnimia i została zatrudniona w bibliotece wiejskiej w charakterze bibliotekarki. W tym też roku wyszła za mąż, a w 1972 przeprowadziła się wraz z mężem do Święciechowa. W miejscowej Szkole Podstawowej podjęła pracę nauczycielki języka polskiego i rozpoczęła naukę w Wyższej Szkole Pedagogicznej na kierunku filologia polska specjalność nauczycielska. W 1999 roku przeszła na emeryturę, a w 2000 r. została zatrudniona w Gimnazjum Publicznym w Drawnie, w którym przepracowała 12 lat. W 2017 r. otrzymała tytuł honorowy ,,Zasłużony Senior" sołectwa Święciechów. Jest matką dwóch synów oraz babcią trojga wnucząt

Głażewski Jan (27.03.1924 – 4.10.2008). Ksiądz rzymskokatolicki; wikariusz drawieński. Pochodził ze wsi Szarglew położonej w dzisiejszym woj. mazowieckim, w pow. Sochaczew, w gminie Iłów. Podczas wojny był parobkiem u Niemców pracował u nich 4 lata. Spał w chlewie ze świniami. Zaraz po wojnie wraz z rodziną wyjechał na zachód. Ostatecznie w lipcu 1945 roku trafił do Zatonia k. Zielonej Góry. Już przed wojną myślał o wstąpieniu do franciszkanów. Rozmawiał o tym nawet z ojcem Maksymilianem Marią Kolbem. W końcu jednak przyszedł do gorzowskiego seminarium przy ul. Warszawskiej 40. Na inauguracji był kard. Hlond. Przez pierwsze pół roku ks. Głażewski chodził do południa na wykłady w seminarium, a po południu uczęszczał do miejskiego gimnazjum, aby zdać maturę. Warunki były spartańskie – bieda i ciasnota, klerycy ciągle chodzili niedożywieni, trzeba było palić w piecu. Na kapłana wyświęcony został w 1953 roku. Od 08 września 1953 do 01 września 1955 był wikariuszem w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Lipianach. W dniu 01 września 1955 z Lipian przybył do Drawna. Wikariuszem był tu do 01.07.1957. Zorganizował chór kościelny, który po kilku udanych występach otrzymał z referatu do spraw wyznań nakaz rejestracji, w razie niewykonania nakazu miał być on rozwiązany. W związku z taką postawą władzy, chór przestał istnieć. W latach 1957-1965 był proboszczem parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w m. Mieszałki, potem był proboszczem w parafii pw. św. Wawrzyńca w Borowie Wielkim, a wcześniej administratorem parafii w Skąpem i Słońsku. Jego grób znajduje się przy kościele parafialnym w Borowie Wielkim. Zmarł w wieku 84 lat. Mszy

świętej pogrzebowej przewodniczył bp. Paweł Socha. Odprawiona została w czwartek 09 października 2008 roku, o godz. 13:30 w kościele parafialnym w Borowie Wielkim. Jest autorem książki „Moje kapłaństwo", wyd. Zielona Góra 2002.

Goliński Marian Tomasz (16.07.1949 – 11.06.2009). Polski polityk; samorządowiec; leśnik. 5mPochodził z Radomia. Absolwent Wydziału Leśnictwa Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) w Poznaniu. Od 1990 do 2005 był burmistrzem Szczecinka. W latach 1997–2001 był posłem na Sejm RP III kadencji z listy Akcji Wyborczej Solidarność (AWS), następnie w 2005 został wybrany na Sejm V kadencji, a w 2007 VI kadencji. Był wówczas posłem z list Prawa i Sprawiedliwości. Był także członkiem Zarządu Klubu Sukcesu Lokalnego, powołanego przez Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego, a także przewodniczącym Rady Przyjaciół Harcerstwa. Zginął w wypadku drogowym w Andrzejowie Duranowskim koło Sochaczewa. Tego dnia wracał z obrad Sejmu do Szczecinka. Osierocił żonę i czworo dzieci. Był jedynym posłem, który utrzymywał kontakt z jednostką w Drawnie. Jego córką jest Małgorzata Golińska posłanka na sejm VIII kadencji, od 2018 sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska i główny konserwator przyrody. Marian T. Goliński spoczywa na cmentarzu w Szczecinku obok sympatyka Drawna i Dominikowa gen. bryg. Witolda Poluchowicza.

Göring Wilhelm Hermann (1893 - 1946). Niemiecki nazistowski polityk; marszałek Rzeszy; Łowczy Rzeszy; jeden z przywódców III Rzeszy. Zbrodniarz wojenny. Absolwent szkoły kadetów w Berlinie, porucznik. z 1912. W czasie I wojny światowej od 1915 pilot myśliwski. Zestrzelił ponad 21 samolotów przeciwnika. As, odznaczony „Pour lé Mérite". Jako dowódca pułku Jagdgeschwader nr 1 był bezpośrednim przełożonym dziedzica Chomętowa por. Eryka Rüdigera von Wedel. Od 1922 członek NSDAP. W 1923 stał na czele bojówek partyjnych (SA). Uczestniczył w puczu monachijskim, podczas którego został ranny. W 1923 uciekł do Włoch, a potem do Szwecji. Powrócił w 1927. W 1928 został deputowanym do Reichstagu, a od 1932 jego przewodniczącym. Po dojściu nazistów do władzy w 1933. Został ministrem lotnictwa Rzeszy. Od 10 kwietnia 1933 do 24 kwietnia 1945 był premierem Prus. Niecały miesiąc po objęciu tego urzędu, 2 maja 1933, policja w Drawnie razem z miejscowym SA aresztowała pod spreparowanym zarzutem posiadania broni, właściciela Sieniawy Ericha Schnabel. Pobity Schnabel przetrzymywany był w areszcie w Drawnie. Zdesperowana żona poprosiła o pomoc sąsiada zza miedzy Eryka von Wedel. Ten obiecał, że jeśli będzie trzeba, to zainterweniuje u samego Hermanna Göringa. Po kilku dniach upewniwszy się, że Schnabel jest nadal w więzieniu, Wedel poprosił dawnego przełożonego o interwencję. Göring zadziałał szybko i poprzez adiutanta polecił natychmiast uwolnić aresztowanego. Tak też się stało i po 10 dniach Schnabel wyszedł na wolność, jednak za stawianie oporu władzy został skazany na 300 DM kary. W maju 1933 Göring zastał Łowczym Rzeszy i zwierzchnikiem Niemieckich Lasów. Wprowadził szereg reform w leśnictwie i w prawie ochrony zwierząt takich jak: żubr (sprowadzony z Polski), łoś, dzik, dziki łabędź, sokół, i orzeł. Jako Łowczy Rzeszy polował w lasach drawieńskich. Według niesprawdzonych przekazów mieszkał wówczas w zamku w Niemieńsku u von Arnimów. Możliwe, że także w Chomętowie u dawnego podwładnego. Niestety był także twórcą Gestapo i współorganizatorem pierwszych obozów koncentracyjnych. Był odpowiedzialny za

prześladowania, a później za eksterminację Żydów. Jednak jedno żydowskie życie uratował. Otóż mieszkaniec Drawna żydowskiego pochodzenia Gotthelf Jacobi zwany „Gotti" zatrudniony był w majątku Wedlów w Chomętowie. Za sprawą Eryka von Wedel przeżył wojnę. Dziedzic Chomętowa łaskę dla G. Jacobi wyjednał u Göringa. Stawiennictwo marszałka Rzeszy uratowało go od śmierci w obozie koncentracyjnym. 4 lutego 1938 roku otrzymał stopień feldmarszałka Luftwaffe, a 19 lipca 1940 po sukcesach lotnictwa wojskowego w 1939 i w 1940, mianowano go marszałkiem Rzeszy (niem. Reichsmarschall). W 1939 Hitler wyznaczył go na swego następcę. Po klęskach Luftwaffe tracił stopniowo wpływy. Pod koniec wojny Hitler pozbawił go wszelkich stanowisk i aresztował. Cudem uniknął rozstrzelania. 8 maja 1945 roku został zatrzymany przez Amerykanów. Sądzono go w procesie norymberskim 1 października 1946 otrzymał karę śmierci. Nim wyrok wykonano, popełnił samobójstwo.

Gransee Georg (29.06.1917 – 23.01.1945). Oberfeldwebel der Reserve. Urodził się w budynku pocztowym w Brzezinach (niem. Berkenbrügge) w rodzinie Emila i Marthy Jodekdins. Miał dwie siostry także urodzone w Brzezinach – Johannę i Hildegard. Ukończył szkołę ludową w Brzezinach. Do Wehrmachtu został wcielony 16.11.1938. Początkowo służył w 6 lekkiej kompanii czołgów, na bazie której powstał w Karniowie w Czechach 31 pułk czołgów (Panzer-Regiment 31). W wojnie z Polską nie brał udziału, dopiero razem ze swoim pułkiem wszedł na krótko do boju podczas wojny na Zachodzie w 1940. W 16.04.1941 otrzymał awans na stopień Obergefreiter, walczył na Bałkanach z Jugosławią i Grecją. 06.05.1941 odznaczony został Krzyżem Żelaznym 2 kl. Brał udział w operacji Barbarossa (w inwazji na ZSRR). Znalazł się w 8 kompanii swego pułku, który wszedł w skład 5 Dywizji Pancernej. Walczył pod Moskwą na przełomie 1941 /1942. 23.12.1941 otrzymał Krzyż Żelazny 1 kl. 12 lipca 1943 mianowany został na stopień feldfebel. W dniach 14 i 15. 08.1943 brał udział w ciężkich walkach pod Wiaźmą. Ogólnie podczas tego boju zniszczył 21 czołgów wroga. Po rozkazie o odwrocie przyczepił do swego czołgu działo przeciwlotnicze, a załogę przetransportował na czołgu. Za wykazaną odwagę i zimną krew 19 września 1943 został odznaczony krzyżem Rycerskim Krzyża Żelaznego. Był ranny w lewe oko i od 15 stycznia 1944 przebywał na leczeniu w IV Szpitalu Rezerwowym w Regensburgu. W 1944 został Fahnenjunker-Oberfeldwebel. Po wyleczeniu trafił na Front Wschodni do 7 kompanii swego pułku. Walczył w Prusach Wschodnich i na Dolnym Śląsku. 23.01.1945 poległ pod m. Stradomia Wierzchnia (niem. Ober-Stradam) koło Wrocławia. Pochowany został na niemieckim cmentarzu wojennym w Nadolicach Wielkich. Otrzymał Medal za służbę w Wehrmachcie IV kl. (Dienstauszeichnung der Wehrmacht IV. Klasse), Brązową Odznakę za „Rany" (Verwundetenabzeichen in schwarz), Medal za Kampanię Zimową na Wschodzie 1941/1942 (Medaille Winterschlacht im Osten 1941/42), Srebrną Odznakę za Walkę Pancerną (Panzerkampfabzeichen in Silber).

Grochowski Zbigniew (15.03.1963) urodził się w Kole, lekarz medycyny - pediatra i specjalista medycyny rodzinnej, kapitan WP; Absolwent Liceum Ogólnokształcącego w Kole z 1982. W latach 1983 – 1989 studiował w Wojskowej Akademii Medycznej im. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Staż odbył w 113 Szpitalu Wojskowym w Grudziądzu, następnie został skierowany do służby w 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów

Wybuchowych w Drawnie. Po 20 latach służby w stopniu kapitana przeszedł do rezerwy. W okresie przed reformą służby zdrowia kpt. Grochowski odpowiadał za stan zdrowotny nie tylko żołnierzy zawodowych, ale tej opiece również podlegali pracownicy wojska, wojskowi emeryci i renciści oraz rodziny wyżej wymienionych. Jednak najważniejszym zadaniem kpt. Grochowskiego było utrzymanie odpowiedniego poziomu opieki medycznej nad żołnierzami służby zasadniczej, których stan osobowy oscylował w granicach 150. Mając tak duży zakres obowiązków, z tej najważniejszej powinności wywiązywał się bardzo dobrze. Oczywiście nie mały był w tym udział średniego personelu medycznego pielęgniarek: Marii Korczyńskiej i później Elżbiety Szpak. Nikt z żołnierzy służby zasadniczej nie zaznał skutków błędu lekarskiego, nikt nie odszedł do cywila z przewlekłą nabytą w wojsku chorobą. W porę rozpoznano różnych dewiantów psychicznych, co ustrzegło nas od prawdziwej tragedii. Wspomniana reforma zmieniła charakter pracy lekarzy wojskowych, którzy szczególnie w małych garnizonach musieli często sami organizować opiekę medyczną w ramach branżowych kas chorych. Ten obowiązek wziął również na siebie kpt. Grochowski. Równocześnie kpt. Grochowski dostał propozycję objęcia wyższego stanowiska służbowego w Stargardzie Szczecińskim. Niestety wskutek istotnych zmian kadrowych w miejskiej służbie zdrowia Burmistrz Drawna zwrócił się z prośbą do kpt. Grochowskiego o pokierowanie opieką medyczną w całej gminie. Kpt. Grochowski dokonał wyboru i zrezygnował z kariery wojskowej. Skutkiem tego Drawno praktycznie bez żadnych wstrząsów przeszło w zreformowaną służbę zdrowia, jednak szansa awansu wojskowego się oddaliła. Przybyło więcej obowiązków, a z czasem okazało się, że ich zakres uniemożliwiał kontynuowanie zawodowej służby wojskowej, stąd podjęta została decyzja o jej zakończeniu. Ci, którzy czytali prasę wojskową z okresu reformy służby zdrowia, wyczytać mogli, z jakimi wielkimi problemami stykali się mieszkańcy małych, leśnych garnizonów. Tych problemów, dzięki wojskowej służbie zdrowia składu w Drawnie, nie było, wręcz przeciwnie to wojskowa służba zdrowia w tym pierwszym okresie reformy służyła mieszkańcom gminy i pomogła złagodzić jej skutki. Dlatego z racji zakończenia zawodowej służby wojskowej zwrócono się do Panów Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miasta Drawna o uhonorowanie kpt. Grochowskiego za to, co w tamtym okresie zrobił dla społeczeństwa gminy.

Gronowicz Kazimierz sołtys gromady Zatom. Wybrany został 7 marca 1948, a podsołtysem miał zostać Dynia Władysław (obaj kandydaci faktycznie wygrali wybory, lecz zostały one oprotestowane przez władze nadrzędne i faktycznie Gronowicz nie został uznany za sołtysa, jako przyczynę podano głosowanie na dwie ręce, ale chodziło bardziej o dobre relacje kandydata z Ukraińcami). Taki, a nie inny wynik wyborów nie był dla wszystkich wygodny. Przeciwnicy Gronowicza argumentowali wybór tym, że w Zatomiu gro wyborców jest z Akcji „Wisła“, którzy sympatyzują z przybyłymi tu z amerykańskiej strefy okupacyjnej i się wzajemnie wspierają. Dynia i Gronowicz pochodzili z Wołynia i rzeczywiście przybyli do Zatomia ze wspomnianej strefy. Na sołtysa wytypowano Satnisława Aloksa (01 maja 1948), który w wyborach uzyskał 9 głosów (Gronowicz -31), a na podsołtysa Jana Akińczę (12 głosów), tym samym zignorowano Dynię (otrzymał 30 głosów). Taki sposób postępowania oprotestowała kierowniczka szkoły powszechnej w Zatomiu Janina Kubała, stwierdziła wprost, że Gronowicz i Dynia są szanowanymi mieszkańcami gromady. Protesty i odwołania poskutkowały i po pozytywnym rozpatrzeniu protestu także obywatelskiego,

odnośnie nieuznania wyborów marcowych zmieniono decyzję. 2 czerwca 1948 odbyło się ślubowanie Kazimierza Grnowicza, przez co został prawomocnym soltysem Zatomia.Jako podsołtys ślubował Władysław Dynia, którego zwolenników także oskarżano o podwójne głosowanie. Kazimierz Gronowicz sołtysem Zatomia nie był długo. 28.07.1949 został nim Władysław Dynia. Funkcję tę sprawował dwie kadencje.

Grupen Georg Hermann Wilhelm (14.11.1861- ?) Pastor ewangelicki. Urodził się w Stargardzie, w rodzinie Heinricha i Auguste zd. Engelmann Grupen. Ojciec był mistrzem krawieckim. Georg Hermann ukończył gimnazjum w Stargardzie. Sudiował na Uniwersytecie w Berlinie, Lipsku, Greifswaldzie. Święcenia kapłańskie otrzymał 13.02.1887. W 1887 został pastorem w Przeborowie (niem. Friedrichsdorf). 28.02.1887 ożenił się w Radęcinie z Olgą Stavenow, córką właściciela ziemskiego Juliusa Ludwiga Stavenow. W 1888 został diakonem w Dobiegniewie (niem. Woldenberg). W latach 1895 (1905) był proboszczem (Oberpfarrer) w Drawnie (niem. Neuwedell). W 1907 był pastorem w Poczdamie. W 1924 został pastorem w kościele Zmartwychwstania. 01.10.1926 przeszedł na emeryturę.

Grygorcewicz Marian (14.05.1915) urodził się w m. Sloboda pow. Stołpce, w rodzinie Tomasza i Bronisławy zd. Konopacka. Ukończył 4 klasy szkoły powszechnej. Był robotnikiem. W czasie wojny przebywał na robotach przymusowych w Niemczech. Od 01.09.1945 był woźnym w gminie. Działał w Gminnym Związku Samopomocy Chłopskiej i pełnił funkcję delegata na pierwszy zjazd powiatowy. Żonaty z Janiną (ur. 11.01.1925) miał syna Zbigniewa. W 1949 został przewodniczącym zarządu drużyn ratownictwa przeciwgazowego. W 1951 był sekretarzem Gminnego Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej.

Grzesik Mieczysław (19.02.1934) urodził się w województwie kieleckim. W 1957 roku zawarł związek małżeński i postanowił osiedlić się w województwie zachodniopomorskim, zatrudniając się w lasach Państwowych. W 1980 zamieszkał w Brzezinach i poświęcił się pracy społecznej na rzecz mieszkańców sołectwa. W roku 1985 został sołtysem, swoimi działaniami wpłynął na lepszy wizerunek swojej okolicy, za jego kadencji: wyremontowano drogę Brzeziny - Podlesie, plac zabaw i przystanek PKS w Brzezinach i posadzono drzewa wokół nich. Obecnie należy do Związku Wędkarskiego, w której jakiś czas pełnił funkcję komendanta straży rybackiej. Przez pięć lat pełnił funkcję ławnika w Sądzie Rejonowym w Choszcznie. Należał także do Ochotniczej Straży Pożarnej, był jej naczelnikiem, a ostatnimi laty jej prezesem. Jako zasłużony strażak przeszedł w stan spoczynku. W 2017 roku został wyróżniony honorowym tytułem ,,Zasłużony Senior" Sołectwa Brzeziny.

Gulczyński Stanisław (23.11.1934 - 2.05.2013). Ksiądz rzymskokatolicki, prałat. Pochodził z Brześcia Kujawskiego. Był synem Mariana i Agnieszki. Po wojnie rodzice z dziećmi przyjechali do Stargardu Szcz. Po maturze rozpoczął naukę w seminarium duchownym w Paradyżu. Ukończył je w 1959. Święcenie kapłańskie przyjął 28.05.1959. Pierwszą jego parafią było Ińsko, gdzie pełnił posługę kapłańską od 01.09.1959 do 30.06.1962. Potem Jego duszpasterska droga wiodła przez Marcinkowice k. Tuczna, Chlebowo k. Gubina, Dobiegniew, Wolin, Choszczno, Szczecin – Golęcin. W 1971 został

proboszczem parafii w Świeszewie (dekanat Gryfice), wg opinii wiernych oddał parafii swoje serce. W czerwcu 1986 dekret biskupi wyznaczył ks. Gulczyńskiego na proboszcza Parafii w Drawnie. Parafię objął 14.06.1986. Wraz z nominacją został dziekanem Dekanatu Drawno. Dekanat ten utworzył bp Jerzy Stroba 1 stycznia 1978. Obejmuje 8 parafii (miejską w Drawnie i 7 wiejskich). W dniach 10 – 17 października 1986 razem z innymi księżmi diecezji uczestniczył w pielgrzymce do Ziemi Świętej i na Górę Synaj. Z pielgrzymki tej przywiózł kamyk wapienny z Nazaretu z zamiarem wmurowania go z kamieniem węgielnym w powstający kościół filialny w Zatomiu. W latach 1987/88 w dwóch etapach wstawił 10 witraży w oknach kościoła parafialnego w Drawnie. Wykonał je Michał Ratajski, a projektował Brunon Tade - obaj artyści byli ze Szczecina. W lipcu 1988 powrócił do kościoła w Barnimiu odrestaurowany ołtarz 27.06.1990 ks. Gulczyński poświęcił postawiony krzyż w Niemieńsku. 12.05.1991 ks. bp Gałecki poświecił kościół w Zatomiu, tym samym ks. prob. Gulczyński sfinalizował rozpoczętą w maju 1985 budowę tej świątyni. 08.07.1991 witał w parafii Obraz Jasnogórski Matki Bożej Częstochowskiej. Dnia 3 listopada 1992 metropolita ks. abp Marian Przykucki dekretem wznowił Kapitułę Kolegiacką w Myśliborzu i mianował sześciu kanoników wśród nich był ks. Stanisław Gulczyński. 1 marca 1994 roku przejął od parafii Recz, Żółwino. W 1994 wyremontował kościół, a w październiku br. ks. bp Przykucki poświęcił kaplicę cmentarną. W 1996 wystąpił z wnioskiem o utworzenie parafii w Barnimiu, co sfinalizował dekret ks. abp Przykuckiego z dnia 14.06.1996. Dnia 20.08.1997 nastąpił komisyjny odbiór prac wykonanych w kościele: posadzki ceramicznej, przebudowanego ołtarza, chóru, schodów, nowych ławek. 26.09.1997 witał w Drawnie relikwie św. Wojciecha, które dobę przebywały na terenie parafii. 23.11.1997 odbyło się pierwsze zabranie Akcji Katolickiej. W 1998 zaadaptował na kaplicę byłą stołówkę PGR-u w Chomętowie. Kaplicę poświęcił 14.06.1998 były wikariusz Drawna bp Jan Gałecki. W sierpniu 1998 zrealizował remont dachu kościoła. Także w czerwcu 1998 ustawiono w kościele nowe organy – dar Siegmara Schickel z Niemiec. W dniach 27 – 28.06.1999 nastąpiło nawiedzenie parafii przez kopię obrazu Miłosierdzia Bożego. Kolejny remont kościoła rozpoczął 08.05.2000. W tym, też roku postawiono w kościele obelisk upamiętniający jednostki wojskowe garnizonu Drawno. W 2001 zakupił dzwony elektroniczne, a w 2002 - wykonano nowe drzwi wejściowe do kościoła, schody i oświetlenie kruchty kościoła i figury Matki Bożej. W 2010 przeszedł na emeryturę, pozostając w parafii jako rezydent. Jego następcą na probostwie i w dekanacie został pochodzący z Węgorzyna ks. mgr Dariusz Doburzyński. 05.05.2012 roku papież Benedykt XVI podpisał nominację ks. kan. Stanisława Gulczyńskiego na prałata. W 700 letniej historii Drawna jest on pierwszym i jak dotychczas jedynym prałatem. Ksiądz Prałat w styczniu 2013 otrzymał nagrodę Burmistrza Drawna w postaci tytułu i statuetki „Drawianin Roku 2012”. Zmarł po ciężkiej chorobie, spoczywa zgodnie ze swoją wolą na cmentarzu w Drawnie.

H

Haepp (rodzina)

Członkowie rodziny Haepp: żona **Gertruda**, **Wilhelm**, **Otto** mieszkający w 1924 w Neuwedell (Drawno) przy Marktstraße 2 (Plac Wolności), byli w posiadaniu hotelu (Wihelm), sklepu kolonialnego i hurtowni (Otto). Wcześniej w 1862 niejaki **Ferdinand** Haepp był ubezpieczycielem, a **Hermann** Haepp kupcem i właścicielem firmy Wilhelm HOEPP w Dominikowie. Ciekawostką jest, iż członek tej rodziny inż. Otto Haepp z Neuwedell (Drawno) został ok. 1885 odznaczony rosyjskim orderem Świętego Stanisława III kl., o czym poinformował na str. 559 centralny organ chemików, techników, fabrykantów, farmaceutów i inżynierów: Chemiker – Zeitung nr 34/ IX z 26 kwietnia 1885. Geneza tego orderu jest polska, ustanowiony został przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i po 1831 włączono do systemu odznaczeń Rosji. Miał rangę ostatniego w hierarchii orderowej. Order klasy III noszony był na wstążce. Do 1915 order ten wykonywany był ze złota. Obecnie funkcjonuje jako ciekawostka falerystyczna, będąc w Polsce odznaczeniem organizacji monarchistycznych i religijnych oraz domu Romanowów.

Harold B. Avery 2/Lt (Second Lieutenant – pol. ppor). Pilot Amerykańskich Sił Powietrznych, w okresie od 27 września 1943 do 29 maja 1944. Związany był z m. Grapevine w stanie Teksas, w hrabstwie Tarrant. Przed nalotem na Cottbus 29 maja 1945 został dowódcą samolotu B-17G-15DL Popcorn Fort. Zastąpił na tym stanowisku etatowego pilota Cokera, który w tym czasie był chory. Nalot przebiegał początkowo bez zakłóceń. Po zrzuceniu bomb Harold skierował samolot na północ.Wówczas nadleciał niemiecki myśliwiec Focke-Wulf FW-190 i samolot został trafiony. Po pewnym czasie zaczął się rozpadać, wówczas Averly nakazał opuszczenie maszyny. Poppcorn rozbił się między Dębskiem a Drawnem. W ostatniej chwili wyskoczył na spadochronie. Podczas spadania nogi miał zaplątane w linki. Cudem wyplątał się i w tym momencie spadochron zahaczył o drzewa. Wyswobodził się z uprzęży i szybko ukrył się w małym zagajniku. W momencie, gdy chciał odskoczyć w innym kierunku, został niemal natychmiast złapany przez Niemców. Wczesniej ujety został przez leśniczego o nazwisku Quade z nieistniejącej dziś leśniczówce Skrzaty (za przejazdem kolejowym od strony Drawna) lekko ranny w nogę nawigator 2 /Lt Jack Morris Sarkin (rodem z Homla na Białorusi, którego rodzice byli żydowskiego pochodzenia). Obaj oficerowie zidentyfikowali ciała dwóch członków załogi i załadowali ich na ciężarówkę. Następnie odwieziono ich do Borujska, gdzie znalazł się w celi aresztu. Tam na ścianie ktoś w języku angielskim napisał: „Płakałem, bo nie miałem stóp, ale wtedy zobaczyłem człowieka, który nie miał nóg". Mądrość ta stała się jego maksymą. 31.05. trafił do *Wetzlar*, gdzie znajdował się Dulag Luftwaffe (Durchgangslager der Luftwaffe - Obóz przejściowy Luftwaffe). Jego dalsze losy są nieznane. Wiadomo, że po wojnie mieszkał w USA. Z dziewiciososbowej załogi polegli na polu chwały: nawigator Robert F. Stewart. 2/Lt (podporucznik), tylny strzelec i potomek polskich emigrantów Clem J. Dreyer Sgt (sierżant), górny strzelec James Handerson „JH" Mc Ilroy SSgt (sierżant sztabowy). Pozostali członkowie załogi dostali się do niewoli spośród nich ciężko ranny był radiotelegrafista Donald E. Bennet- S/Sgt (sierżant sztabowy), któremu w niewoli amputowano nogę. Wszyscy doczekali wyzwolenia.

Hartwig Albert (09.03.1905 - 16.07.1986). Urodził się w Mienken, (pol. Dominikowo). W 1913 rozpoczął naukę w miejscowej szkole ludowej, w czasie której z powodu długiej

choroby ojca, ciężko pracował na gospodarstwie rodziców. W styczniu 1926 wybrany został na przewodniczącego walnego zgromadzenia miejscowego klubu sportowego. W 1933 przejął gospodarstwo rodzinne i zaczął uprawiać z ojcem sadzeniaki. Ojcowizna liczyła blisko 80 ha ziemi i należała do rodziny od niemal 1834 roku. Obok pracy na roli i w lesie znajdował czas na pracę społeczną, był prezesem wiejskiego klubu sportowego S.C. Germania Mienken i stał na czele miejscowej ochotniczej straży pożarnej. W styczniu 1934 i 1935 odbył szkolenie kursowe na komendantów straży pożarnej w Beeskow-Storkow. W czasie wojny został dość późno zmobilizowany, gdyż dopiero w 1944 zameldował się w jednostce w Szczecinie. Trafił na front, został przydzielony do „lotnych szwadronów". Gdy Rosjanie zaczęli kolejną ofensywę 16.01.1945 znalazł się w rejonie południowej Warszawy, którą 17.01.1945 zajęła 1 Armia Wojska Polskiego. Wśród żołnierzy tej armii byli także późniejsi mieszkańcy Gminy Drawno w tym jego Mienken - Dominikowa. W obliczu zbliżajacego się frontu rodzina opuściła rodzinne strony i udała sie na zachód Niemiec a Albert Hartwig trafił do niewoli. Anglicy przewieźli go 14.07.1945 do Oldenburga. Kilka lat potem 16.05.1951 podjął pracę jako pracownik magazynu Niemieckiej Poczty Federalnej. W 1959 przeniósł się z rodziną do Getyngi. W 1959 pracował przy edycji „Wędrówki i rozważania poprzez powiat Choszczno" W. Schumachera. W marcu 1961 hucznie świętował z krewnymi srebrne wesele. W styczniu 1970 przejął wydawanie gazety ziomkowskiej „Heimatgruß - Rundbriefes", którą z pomocą Pani Hohensee doprowadził do rozkwitu. Mimo chronicznego bronchitu i choroby serca był bardzo aktywny w prowadzeniu czasopisma, zawsze znalazł czas na dokonanie niezbędnych korekt. Był niezwykle otwarty dla ludzkich problemów i w miarę możliwości służył pomocą. Dnia 31.03.1970 dostał prawo do emerytury oraz przeszedł na dodatkową emeryturę z Poczty Federalnej. Rok później miał operację zaćmy oka. Zmarł w Gotyndze w 81 roku życia. Od 1936 był żonaty z Martą zd. Stoldt, z którą wychował dwie córki.

Herrmann Klaus (21.07.1929 – 23.01.1998). Profesor doktor. Urodził się w Resku. Pochodził z rodziny żydowskiej. Był synem Herthy Herrmann zd. Steinbach, córki Louisa i Berthy Steinbachów z Neuwedell (Drawno). Razem z matką kilka razy przebywał u dziadków w Drawnie. Rodzina Herrmannów wyjechała z Reska do Berlina, gdzie mieszkała do 1940, następnie wyemigrowała z Niemiec (dość nietypową drogą, bo pociągiem) z Berlina do Królewca, a stamtąd samolotem do Moskwy, potem koleją do Harbina, dalej płynęli japońskim statkiem do Szanghaju, gdzie zamieszkali do 1947. Niestety inni członkowie rodziny Herrmann z Regenwalde (Resko) nie przeżyli wojny. Seniorka rodu - babcia Clara Herrmann z d. Falkenstein(ur. 03.12.1859 w Wolinie) zginęła w 1942 w Oświęcimiu. Jej mąż Abraham Herrmann (ur. 29.10.1852 w Regenwalde) zmarł w 1942. Ich synowie Gustaw (ur. 1896) i Erich (ur. 1897) zginęli w tym samym obozie co matka w 1943. Z Szanghaju rodzina Herrmann przeniosła się w 1947 do USA, gdzie zamieszkała w Minneapolis w stanie Minnesota. W sierpniu 1948. Klaus Herrmann wstąpił do armii Stanów Zjednoczonych, w której szeregach przesłużył 5 lat. W trakcie służby wyjechał do Niemiec, gdzie jako żołnierz wywiadu przesłuchiwał jeńców wojennych. Następnie powrócił do Minneapolis i ukończył studia uniwersyteckie. W 1954 ponownie wstąpił do armii i uzyskał stopień porucznika. Podróżował po różnych amerykańskich bazach wojskowych w Europie i Afryce Północnej. Od jesieni 1957 roku studiował na Uniwersytecie Minnesota. Doktoryzował się w 1960. Od 1965 roku był profesorem wydziału nauk politycznych uniwersytetu w Kanadzie (George

Williams University). W swojej pracy dydaktycznej wykładał także na Uniwersytecie Lakehead w Kanadzie i American University w Waszyngtonie oraz na Uniwersytecie Concordia. Prowadził także gościnne wykłady na uniwersytecie w Monachium, w NRD w Rostocku, a także w Brukseli dla NATO i we Włoszech dla amerykańskich sił powietrznych. Uczył także w City College of Chicago i na studiach podyplomowych w Uniwersytecie w Bostonie. Od 1997 przebywał na emeryturze. Był profesorem adiunktem. Mimo krzywd, jakie jego rodzina doznała ze strony nazistów nawiązał kontakt z organizacją dawnych mieszkańców pow. Choszczno. Podróżował po Niemczech i Polsce szukając śladów rodzinnych. Był także w Drawnie, w mieście, w którym jako dziecko spędził wakacje 1934 i 1938 roku. Jego matka Hertha Herrmann rodowita drawnianka, niestety nie mogła przeżywać kariery syna, zmarła bowiem w wieku 34 lat w 1940. Religijnie był zaangażowany w klasyczny judaizm reformowany jako powszechną religię wolną od nacjonalizmu. Swoje wizje religijne przedstawiał w różnych miastach Niemiec, w szpitalach w Quebecu, w Cali w Kolumbii i w Polsce. Przez wiele lat był członkiem Amerykańskiej Rady ds. Judaizmu, w ostatnich latach życia wiceprzewodniczącym Rady. W chwili śmierci był zaangażowany w wiele projektów naukowych w Niemczech i Polsce, w tym w rodzinne badania genealogiczne. Pochowany został na Cmentarzu Weissensee w byłym Berlinie Wschodnim. Jego żoną była poślubiona w 1965 Shirley Mackie.

Hertel Chrystian założyciel papierni w Jaźwinach. Od jego nazwiska pochodziła przedwojenna nazwa Jaźwin (Hertelsaue). W 1818 kupił 76 hektarów ziemi wchodzących w skład gospodarstwa w Niemieńsku, od właściciela Niemieńska i Konotopia pana von Waldow i wybudował nad Korytnicą papiernię, przerabiającą starą odzież. Drugą papiernię założył w tym samym roku w Sówce G.G.F. von Wedell z Drawna. Bazą jej powstania było utworzone w 1814 roku miejscowe gospodarstwo. Prawdopodobnie również to właściciel Konotopia A. W. von Waldow wykorzystując wielką koniunkturę na papier, wybudował przy ujściu Korytnicy do Drawy, w Bogdance swoją papiernię. Tak więc w bardzo bliskiej odległości od siebie powstały niemal jednocześnie trzy papiernie. Dodatkowo między Sówką a Jaźwinami powstał nowoczesny tartak, który do napędu maszyn wykorzystywał wodę z Korytnicy.

Herzig Friedrich "Fritz" (18.07.1915 – 23.01.1954). Sturmbannführer SS i major Waffen SS;dowódca niemieckich wojsk pancernych średniego szczebla. Urodził się w Wiener Neustadt w Austrii. W 1933 przeszedł trzymiesięczny kurs kandydatów do SS. Ukończył też SS-Junkerschule (szkołę oficerską) w Braunschweigu. Podczas wojny z Polską w 1939 był oficerem ogniowym SS Artillery Regiment SS-VT. Od 01.10.1940 służył w jednostkach zmotoryzowanych Waffen SS w dywizjach „Germania", „Wiking". W lutym 1943 został dowódcą kompanii czołgów Tiger SS Pancer Regiment 2 (2 pułk pancerny SS Tygrysów) 2 Dywizji Pancernej „Das Reich". Został Hauptsturmführerem SS. Potem będąc w sztabie Brygady Pancernej, walczył na przedpolach Rygii w Kurlandii. Później jako Sturmbannführer objął dowództwo 503 SS Ciężkiego Pancernego Batalionu, z którego 28.01.1945 w rejon Drawna przybyło 11 czołgów. Podstawowym czołgiem batalionu był Tygrys Królewski, czyli Panzerkampfwagen VI Ausf. B "Königstiger", Tiger II (Sd. Kfz.182). Dzień później czołgi batalionu zajęły pozycje blokujące Radęcin. Walki o tę wieś rozgorzały 31.01.1945. Batalion poniósł straty w ludziach. Potem czołgi przeszły do Zatomia, następnie walczyły w obronie

Barnimia. W walakach tych wyróżnił się jego podwładny dowódca jednej z załóg Tygrysa Królewskiego jeden z największych asów niemieckiej broni pancernej podczas II Wojny Światowej, SS-Untersturmrführer Karl Brommann (1920 – 2011), którego czoł został kilka razy trafiony. Uszkodzone czołgi ściągano do Drawna, gdzie rozlokowały się warsztaty naprawcze batalionu. 03.02.1945 r. pierwsze Tygrysy ruszyły do Choszczna 04.02.1945, dotarły tam pod dowództwem SS- Obersturmführera Maxa Lipperta i do Drawna nie wróciły. Droga bojowa batalionu wiodła spod Choszczna do Gdańska i na zachód. Ostatni tygrys bronił Kancelarii Rzeszy. W czasie rozpaczliwej walki w obronie Berlina, Herzig za zniszczenie ośmiu radzieckich czołgów został odznaczony Krzyżem Rycerskim Krzyża Żelaznego (29 kwietnia 1945 razem z rannym Karlem Brommanem). W dniu kapitulacji Berlina 02 maja 1945 wszystkie jego tygrysy były zniszczone lub uszkodzone. To co z podległego sprzętu mogło jeszcze jeździć poprowadził nad Łabę, w kierunku pozycji amerykańskich. Koniec istnienia batalionu nastąpił 03.05.1945. Herzig zginął w wypadku samochodowym w Aalen/Baden-Württemberg.

Hińcza-Gnysińska Anna (05.07.1960) w Gardnie Wielkiej w powiecie słupskim. od 1 lutego 2005 do 31.07.2020 roku dyrektor Drawieńskiego Ośrodka Kultury; absolwentka Liceum Ogólnokształcącego w Słupsku, a następnie Wydziału Rybactwa i Technologii Żywności na Akademii Rolniczej w Szczecinie- specjalność Ekonomika i Organizacja Gospodarki Rybnej. W roku 1986 ukończyła Studium Pedagogiczne w Koszalinie. Od początku pracy zawodowej związana jest z oświatą, nauką i kulturą. Pierwszy rok po studiach pracowała jako wychowawczyni w przedszkolu, a następne trzy, była nauczycielką biologii, geografii i muzyki w Szkole Podstawowej w Szczypkowicach. Od 01 września 1987 przez 16 lat kierowała Szkołą Podstawową w Zaleskich w gminie Ustka, podwyższając systematycznie swoje kwalifikacje. W roku 1995 ukończyła Roczne Studium Bibliotekarskie w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Słupsku; w roku 2000 dwuletnie Studia Podyplomowe na Wydziale Matematyczno- Przyrodniczym WSP w Słupsku - kierunek: przyroda; w roku 2001 ukończyła kurs kwalifikacyjny dla kierowniczej kadry oświatowej ODN Słupsk, a w roku 2003 kolejne Studia Podyplomowe na Uniwersytecie Szczecińskim – kierunek „Informatyka dla nauczycieli". W tym czasie uczyła muzyki, przyrody; pracowała w bibliotece szkolnej, prowadziła zajęcia socjoterapii oraz zespoły muzyczne. Dopełnieniem kwalifikacji było wiele form i kursów warsztatowych, m.in: warsztaty dramowe, warsztaty prowadzenia gier i zabaw terenowych, kurs dla kierowników obozów wędrownych, szkolenie „Trening umiejętności wychowawczych z wykorzystaniem neurolingwistycznego programowania NLP", warsztaty muzyczne w zakresie planowania pracy nauczyciela, warsztaty muzyczne w zakresie nauki grania na keyboardach, warsztaty muzyczne w zakresie planowania metod nauczania muzyki, kurs metodyczny w zakresie organizacji zajęć terenowych, szkolenie „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie", Kurs Zarządzania Oświatą w Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, Szkolenie „Ścieżka awansu zawodowego", a także Kurs „socjoterapii" zakończony uzyskaniem certyfikatu Komitetu Wychowania Resocjalizującego. Kierowana przez nią Placówka cieszyła się znakomitą opinią całego środowiska. We wrześniu 2004 stanęła do konkursu na stanowisko dyrektora Drawieńskiego Ośrodka Kultury, rozpoczynając jednocześnie dwuletni Kurs dla Animatorów Kultury w Szczecinie. W trakcie pełnienia przez nią funkcji, zakończenia doczekała się inwestycja rozbudowy sali widowiskowo-kinowej a w

minionym roku zakończył się remont całego pozostałego obiektu wraz z zagospodarowaniem terenu. Kierowana przez nią instytucja kultury organizuje i współorganizuje wiele różnorodnych form przekazu twórczości artystycznej stwarza możliwości funkcjonowania sekcji i kół zainteresowań dla wszystkich grup wiekowych, organizuje i prowadzi działalność świetlic, propaguje i dokumentuje dobra kultury. W ciągu ostatnich lat dyrektorka z sukcesami aplikuje o środki unijne, zarówno na organizację imprez (Festiwale Krasnali, Bye bye wakacje, plenery rzeźbiarskie) jak i remonty: w świetlicach w Chomętowie czy Święciechówie. Jest autorką projektu na zakup sceny mobilnej z wyposażeniem plenerowym oraz współautorką projektu na wyposażenie kuchni i bufetu oraz warsztaty rybne. Prawie trzy lata temu utworzyła Drawieński Uniwersytet Trzeciego Wieku – pierwszą i jedyną do tej pory organizację tego typu w powiecie choszczeńskim. W lipcu 2020 roku przeszła na emeryturę.

Hohensee Anneliese (10.12.1905 - 20.10.1995). Urodziła się w Woldenbergu (dziś Dobiegniew) w rodzinie malarza pokojowego o nazwisku Streich. Gdy miała 15 lat rodzice przenieśli się do Drawna i tu zamieszkali na stałe. W Drawnie wyszła za mąż za miejscowego nauczyciela Kurta Hohensee i dzięki niemu poznała szeroko pojęte miejscowe środowisko oraz historię wschodniej Brandenburgii. Po ośmiu latach szczęśliwego małżeństwa, mąż zmarł w 1932 w Święciechowie. W 1936 roku przeprowadziła się do Berlina i straciła wszelki kontakt z poprzednim miejscem zamieszkania. Zmiana nastawienia nastąpiła dopiero po wojnie. Kierowana nostalgią do Drawna i współczuciem co do losu wielu znajomych wywiezionych z ziemi rodzinnej, zaczęła poszukiwać podobnych sobie tęskniących i chcących pozostać wciąż w regionalnej wspólnocie. Rozpoczęła działalność w kościelnym ewangelickim wschodnio- brandenburskim komitecie pomocy. Odświeżając stare i nawiązując nowe kontakty, zorganizowała pierwsze spotkania byłych Neuwedellczyków. Początkowo pod wpływem stęsknienia i euforii odbywały się one bardzo często i już nie dotyczyły tylko mieszkańców Neuwedell - Drawna i okolic, ale całego choszczeńskiego regionu. Potem w miarę rozbudowy strukturalnej nabrały organizacyjnej systematyczności. Dzięki niej została redagowana nostalgiczna gazeta „Heimatgruss Rundbrief" traktująca nie tylko o Drawnie, ale o wszystkich miejscach dawnego Kreis Arnswalde (powiatu Choszczno). Dzięki Anneliese Hohensee powstała silna i dobrze zorganizowana organizacja ziomkowska z własną siedzibą administracją i poczytną gazetą, w której publikowała do końca życia. Pozostaje przykładem kobiety oddanej dla pracy społecznej, której zasługi dla integracji w powojennych Niemczech byłych mieszkańców regionu dawnego Neuwedell trudno nie docenić. Zmarła w szpitalu w wieku 90 lat.

Holk Heinrich hrabia von (18.04.1599 – 30.08.1633). Generał duński; cesarski feldmarszałek. Pochodził z wyspy Alsen. Był synem oficera. Od 1574 przebywał kolejno na dworze elektora brandenburskiego, króla polskiego, króla Danii. W 1717 był bakałarzem uniwersytetu w Heidenbergu. Po podróży po Europie od października 1620 był królewskim kanclerzem w Danii. Od 1625 w stopniu kapitana służył w armii Christiana IV. W 1626/1627 walczył na Śląsku zdobył Bytom (27.02.1627), Koźle i inne miejscowości. Potem razem za armią duńską uchodził do Nowej Marchii przez Barnimie dotarł do Granowa, gdzie uległ w walce pod naporem przeważających sił cesarskich. Bił się do końca, poddał się ranny w rękę i po utracie oka, gdy jego pułk był masakrowany przez Chorwatów. Przez rok internowany był

w Pradze. Wykupiony z niewoli dotarł do Kopenhagi. Otrzymał dowództwo kompanii szkocko – niemieckiej, z którą ruszył 04.04.1627 na pomoc dla obleganego Strzałowa. Został jego gubernatorem. Zdobył zamek w Bardzie (13.08.1628), walczył pod Wołogoszczą (24.08.1628). Od 1629 w służbie cesarza w stopniu pułkownika dowodził regimentem piechoty w Brandenburgii. W latach 1630/1631 walczył pod Germesleben, Werben bronił zamku w Dyminie, tu dostał się do szwedzkiej niewoli. Walczył pod Angern 28.07.1631, a 28.12.1631 zajął miasto Rakonice. 21 02.1632 został generałem w czerwcu tr. przyjmował kapitulację Chebu (Eger). 16 listopada walczył ze Szwedami pod Lützen, w której zginął król szwedzki Gustaw Adolf. Dowodził w niej kawalerią na lewym skrzydle cesarskiej armii. W grudniu został feldmarszałkiem. W 1633 dowodził armią cesarską północnych Czechach. 06.04.1633 został hrabią. Przyjmował kapitulację Lipska (15.08.1633) i Zwickau (22.08.1633) Zmarł na zarazę w Adorf.

Hołownia Adolf (13.04.1946 – 21.12.2014). Pierwszy Król Kurkowy. Urodził się w Świerynowie pow. Stołpce, w rodzinie robotniczej. Tam spędził swoje wczesne dzieciństwo i ukończył pięć klas szkoły podstawowej. Jesienią 1958 roku z rodzicami i braćmi przyjechał do Polski i zamieszkał w Pyrzycach. W mieście tym uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 1, którą ukończył w roku 1960. Naukę kontynuował w Technikum Rolniczym w Płotach, które ukończył w 1965. Od roku 1965 był słuchaczem Studium Nauczycielskiego nr 2 w Szczecinie. Po złożeniu egzaminu dyplomowego, w czerwcu 1967 podjął pracę w Zasadniczej Szkole Rolniczej w Święciechowie, w charakterze nauczyciela. Dokształcając się zaocznie ukończył studia wyższe magisterskie w zakresie rolnictwa na Akademii Rolniczej w Poznaniu w 1981. Podczas zmian organizacyjnych w szkolnictwie przeszedł do pracy w Urzędzie Miasta i Gminy Drawno. Początkowo pełnił funkcję sekretarza urzędu, później od 1979 roku przez dwie kadencje Naczelnika Miasta i Gminy Drawno. Podczas jego dwóch kadencji na stanowisku Naczelnika MiG Drawno zrealizowane zostały następujące inwestycje: wybudowane zostało przedszkole, remiza dla straży pożarnej i posterunek policji, rozpoczęto rozbudowę Domu Kultury i w Szkole Podstawowej postawiono salę gimnastyczną, opracowano dokumentację i rozpoczęto budowę kanalizacji. Zajęto się także budownictwem mieszkaniowym. W roku 1987 podjął pracę w Komitecie Wojewódzkim ZSL w Gorzowie Wlkp. Na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ukończył w 1987. Podyplomowe Studium Administracji. W okresie transformacji ustrojowej zatrudnił się w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Święciechowie na etacie pedagogicznym, gdzie pracował do 2004, czyli do momentu likwidacji ośrodka. Na emeryturę przeszedł jako nauczyciel mianowany. Od 1987 był członkiem WKŁ 290 „Wiarus" w Bydgoszczy. Współpracował z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej. W roku 2006 został pierwszym powojennym Królem Bractwa Kurkowego w Drawnie. Miał liczne odznaczenia w tym: Srebrny Krzyż Zasługi - 1984, Odznakę Honorową za zasługi dla województwa gorzowskiego – 1984, Odznakę Zasłużony dla Choszczna – 1984, Brązowy Medal za Zasługi dla Pożarnictwa – 1989, Brązowy Medal Zasługi Łowieckiej – 2000. Zmarł po ciężkiej chorobie.

Hołownia Tadeja (1946) zd. Wołosz urodziła się w Krasnosielcu, na Mazowszu. Tam ukończyła Szkołę Podstawową i Liceum Ogólnokształcące. Następnie w latach 1965- 1967

była słuchaczką Studium Nauczycielskiego w Brwinowie Pszczelinie, kierunek wychowanie internatowe. W gminie Drawno rozpoczęła swoją pracę zawodową i społeczną od września 1967. Pracowała jako kierownik internatu w Zasadniczej Szkole Rolniczej w Święciechowie, a od 1979 roku na tym samym stanowisku w Specjalnym Zakładzie Wychowawczym (zmiany organizacyjne). W roku 1981 rozpoczęła zaoczne studia na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze kierunek pedagogika. Tytuł mgr pedagogiki opiekuńczo- wychowawczej obroniła w 1985 roku. Następnie ukończyła oligofrenopedagogikę i studia podyplomowe z zakresu organizacji i zarządzania oświatą. Na stanowisko dyrektora Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Święciechowie została powołana 01 września 1984 roku. Ośrodek był placówką opiekuńczo-dydaktyczno-wychowawczą dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Wraz z pracownikami, wspierała wszechstronny rozwój wychowanków, uwzględniała indywidualne potrzeby edukacyjne, promowała zdrowy styl życia oraz ochronę środowiska. W swej pracy szczególną uwagę zwracała na poszanowanie wartości kulturowych regionu i środowiska lokalnego. Na emeryturę już jako nauczyciel dyplomowany przeszła z końcem sierpnia 2004 roku. Była radną Rady Narodowej Miasta i Gminy Drawno w kadencji: 1978-1982 i 1988-1992. Jest członkiem założycielem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej. Od października 2013 roku jest członkiem Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, a obecnie wchodzi w skład jej Komisji Rewizyjnej. Aktywna w sekcji: tanecznej, sportowej, wokalnej i teatralnej. Działa aktywnie w Społecznej Radzie Programowej Drawieńskiego Ośrodka Kultury. Od 2019 r. pełni funkcję przewodniczącej Gminnej Rady Seniorów w Drawnie. Za swoja działalność zawodowa i społeczną została uhonorowana wieloma odznaczeniami: Brązowym Krzyżem Zasługi (1978 r.), Złotym Krzyżem Zasługi (1988 r.), Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Gorzowskiego (1984 r.), Odznaką za Zasługi dla Miasta i Gminy Drawno (1988 r.) i Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2001 r.). W 2018 r. otrzymała tytuł honorowy „Zasłużony Senior" Miasta Drawna. Obecnie wdowa, dwoje dzieci i troje wnucząt.

Hoppe Major, szef 4 kompanii inwalidów. Zmarł 03 stycznia 1835 w Neuwedell (Drawnie), w wieku 64 lat.

Hrybko Bronisław sołtys gromady Ustronie - Konotop. Był nim dwukrotnie. Pierwszy raz od 3.03.1947 i drugi raz od 22.01.1953.

Hrynkiewicz Janusz (16.04.1952). Mając siedem lat, rozpoczął w 1959 r. naukę w Szkole Podstawowej w Drawnie. Ukończył ją w roku 1966 i w tym samym roku rozpoczął naukę w Technikum Mechanicznym w Szczecinie. Niestety za udział w manifestacji pod pomnikiem Mickiewicza, w czasie tak zwanych „rozruchów marcowych", w roku 1968 został przez ówczesne władze usunięty z tej szkoły. Udało mu się, bez straty roku zostać przyjętym do Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Choszcznie, którą ukończył w 1969. W tym też roku rozpoczął pracę w Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego. Jednocześnie rozpoczął naukę w Technikum Mechanicznym dla Pracujących. W roku 1970 oraz w roku 1971 brał udział w protestach robotniczych. W wyniku przerwy w nauce, spowodowanej tymi wydarzeniami, zrezygnował z nauki w technikum. W Stoczni Szczecińskiej pracował do roku 1972, po czym został powołany do odbycia Zasadniczej Służby Wojskowej, którą ukończył w

1974. Następnie pracował w Fabryce Maszyn Budowlanych Bumar. Pracując jako brygadzista, rozpoczął naukę w Technikum Wieczorowym w Choszcznie. Ukończył je w roku 1977, zdobywając tytuł Technika Mechanika. W tym samym roku wstąpił w związek małżeński z Wandą Szymanowską i rozpoczął pracę w Stoczni Remontowej „Gryfia". W związku z trudną sytuacją mieszkaniową, po urodzeniu się córki, Izabeli przeprowadził się z rodziną do Drawna i w roku 1978, rozpoczął pracę w Jednostce Wojskowej 4666 jako pracownik cywilny. Od 1983 pracował w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Choszcznie, gdzie jednocześnie przechodził różne szkolenia, by w roku 1992 zostać zastępcą dyrektora do spraw technicznych Komunalnego Zakładu Usługowo-Handlowego w Drawnie. Pracując w tej firmie, pełnił różne funkcje, łącznie z funkcją dyrektora. Z tego stanowiska odszedł na emeryturę. Za działalność na rzecz województwa, powiatu oraz naszej gminy został odznaczony: Brązowym Krzyżem Zasługi, honorową odznaką „Za zasługi dla miasta i gminy Drawno". W swoim życiu kieruje się prostymi zasadami, a wśród jego życiowych maksym znajduje się motto: „Wymagaj od siebie, nawet jeśli inni by od ciebie nie wymagali".

I

IsenburgWilhelm von (ok. 1465 - po 1525). Był potomkiem hrabiowskiego rodu Graf von Isenburg und Grenzau. Ojcem jego był hrabia Gerlach von Isenburg. W zakonie krzyżackim robił oszałamiająca karierę. W 1497 został wielkim komturem, potem wielkim marszałkiem. Był zwolennikiem konfrontacji z Polską. Miał duży wpływ na wybór dwóch wielkich mistrzów. W okresie „bezkrólewia" wypełniał ich obowiązki, raz jako wielki namiestnik, drugi raz – stojąc na czele rady regencyjnej. Po wyborze Albrechta von Hohenzollerna popadł w niełaskę i wyjechał do Alzacji. W 1517 powrócił i w 1519 włączył się w przygotowania do wojny z Polską. Był jednym z głównych organizatorów idącej przez Barnimie w 1520 armii. Pełnił w niej role głównego doradcy politycznego i sankcjonował prawne przyłączanie zdobytych dla zakonu ziem. Po wojnie został w 1524 mianowany komturem Koblencji, później stanął aktywnie po stronie Lutra.

J

Jabłecki Tomasz Wacław (1951); mgr sztuki; nauczyciel muzyki i oligofrenopedagog; popularyzator wiedzy muzycznej, pedagogicznej, historycznej i regionalnej. W roku szkolnym 1989/1990 pełnił funkcję doradcy metodycznego ds. muzyki WOM – Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wlkp. (Bierzwnik, Choszczno, Drawno, Krzęcin, Pełczyce, Recz). Uzyskał dwie specjalizacje zawodowe w zakresie dwóch różnych specjalności pedagogicznych:

- nauczanie przedmiotów teoretycznych w szkołach muzycznych (kształcenie uczniów uzdolnionych artystycznie)

– rewalidacja upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagogika – pedagogika specjalna); I, II, III stopień specjalizacji.

Od ponad 43 lat jest popularyzatorem muzyki i innowacji pedagogicznych m.in. w zakresie stosowania korelacji międzyprzedmiotowej oraz wspomagania przedmiotów teoretycznych i praktycznych elementami muzyki. Prowadził ponad 700 koncertów (słowo wiążące o muzyce i wykonawcach), głównie umuzykalniających i szkolnych (dla różnych grup wiekowych: od przedszkolaków do seniorów). Wygłosił ponad 160 odczytów pedagogicznych i przeprowadził kilkanaście lekcji pokazowych oraz szkoleniowych rad pedagogicznych. Opublikował ponad 100 artykułów prasowych (głównie o tematyce muzycznej, pedagogicznej, historycznej i regionalnej). W latach 1989 – 2006 pracował jako nauczyciel muzyki i opiekun zespołów artystycznych w Zespole Publicznych Szkół Specjalnych (w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym) dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim w Suliszewie k. Choszczna (woj. zachodniopomorskie). Równolegle pracuje od 1990 roku w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. Ignacego Jana Paderewskiego w Choszcznie jako nauczyciel przedmiotów teoretycznych, ogólnomuzycznych (Kształcenie słuchu, Audycje muzyczne, Nauka o muzyce, Zasady muzyki); ponadto w latach 1999 – 2000 i wcześniej prowadził kameralny chór szkolny. W 1996 roku w WOM-ie w Gorzowie Wlkp. opublikował szkic metodyczny „Korelacja muzyki z innymi przedmiotami…" (1997, wydanie drugie rozszerzone z grafikami o tematyce muzycznej autorstwa Dariusza Sapkowskiego i Aleksandry Jabłońskiej). Od 1996 roku był współredaktorem Choszczeńskiego Rocznika Kulturalnego „Przekaz", gdzie redagował m.in. cykl „Choszczeńskie indywidualności". W 1997 roku opublikował „Kalendarz ważniejszych wydarzeń kulturalnych Szkoły Podstawowej nr 3 im. Leona Kruczkowskiego w Choszcznie (1966-1997)".W 1998 roku opublikował szkic „Życie kulturalne Choszczna w latach 1975-1989" z bogatym serwisem fotograficznym. W latach 1999 – 2002 był członkiem redakcji miesięcznika regionalnego „Kurier Ziemi Choszczeńskiej", gdzie redagował rubrykę „Ludzie Powiatu"; planowana była prezentacja dorobku ponad 100 osób z sześciu gmin powiatu choszczeńskiego.

Był pomysłodawcą i organizatorem lub współorganizatorem imprez promujących dorobek choszczeńskich twórców i działaczy kultury, oświaty i innych dziedzin życia społecznego m.in. wystawy „Nasi autorzy"(grafika, piśmiennictwo, inicjatywy), która była eksponowana w czytelni Biblioteki im. Marii Dąbrowskiej w Choszcznie w okresie wrzesień 1999 – styczeń 2000 (obejrzało ją ponad 2.500 osób). W 2003 roku wydał opracowanie „Paderewski w pytaniach i odpowiedziach", a w 2010 roku „Paderewski i jego epoka". Opracował i wdał biografię ks. prałata Jana Abramskiego (2013) i Longiny Walesiek (2014).

Jest członkiem kilku stowarzyszeń, m.in. Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Polskiej im. I.J. Paderewskiego w Warszawie, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Muzyki, Regionalnego Towarzystwa Historycznego Ziemi Choszczeńskiej, Towarzystwa Miłośników Ziemi Choszczeńskiej, Gorzowskiego Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego i Choszczeńskiego Towarzystwa Muzycznego oraz Towarzystwa Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości w Gorzowie Wlkp.

Jan Adam z Vickova (1590-1627). Uczestnik starcia pod Barnimiem 22 lipca 1627; protestant; wszechstronnie wykształcony szlachcic morawski; dyplomata; od 1618 poparł powstanie antyhabsburskie;stronnik króla czeskiego Fryderyka V Palotyna;od 1621 wódz Wołochów. Poparł Duńczyków, dzięki którym zmobilizował 4000 ludzi. Uznany za największego rebelianta na Morawach. Jedna z wersji podaje, że będąc w otoczeniu von Mitzlaffa, musiał przechodzić przez Barnimie, gdy armia duńska uchodziła do Nowej Marchii, gdzie miał zginąć. Oficjalnie poległ w Beskidach, a według tradycji ludowej zginął podczas obrony zamku.

Janiczak Stefan (13.11.1897 - 1978). Chorąży WP. Służył w 1 pułku artylerii polowej w Krakowie, „Zasłużony dla miasta Darłowa". Urodził się w Suchej Beskidzkiej. W 1914 został wcielony do austriackiego 13 pułku piechoty. Pułk walczył na froncie rosyjskim, rumuńskim i włoskim. Podczas służby Janiczak brał czynny udział w działalności oświatowej, w tym preferował małe formy teatralne, kabarety i to wszystko na co w wojsku jest zapotrzebowanie, czyli skecze, występy muzycznowokalne. W 1915 zorganizował wytęp teatrzyku żołnierskiego w Suchej Beskidzkiej. W WP służył od 1918, kontynuował także zainteresowania, jego teatr żołnierski występował w Krzemieńcu Podolskim, Dziśnie, Druji i w Wilnie. Okres wojenny spędził w Wilnie, które do 1944 było w rękach litewskich, radzieckich, niemieckich i na krótko polskich. Działał z córkami w polskiej konspiracji, posiadał pseudonim „Wiesław". W ostatnich dniach wojny światowej przyjechał na Ziemie Zachodnie. 5 maja 1945 był już w Drawnie, gdzie otrzymał przydział ziemi. Wstąpił do wojska. Zamieszkał w Drawnie przy dzisiejszej ulicy Choszczeńskiej. Krótko dowodził pododdziałem gospodarczym pracującym na roli. Pewnego dnia jego żołnierze znaleźli bociana ze złamanym skrzydłem. Zaopiekowali się nim. Bocian nie całkiem wykurował się, gdyż uszkodzenie skrzydła było trwałe i nie mógł latać. Przyzwyczaił się do żołnierzy, co było widoczne podczas niedzielnego przemarszu pododdziału do kościoła, kiedy to szedł na końcu kolumny. Gdy żołnierze weszli do środka świątyni czekał na nich przy wejściu, po czym wracał razem z nimi do majątku. Oczywiście bociek miał imię, wołano na niego Maciek. W 1946 wydał za mąż, za Jana Szykszniana jedną ze swoich córek. Ślubu w drawieńskim kościele parafialnym udzielił drugi proboszcz ks. Stanisław Galas. Po odejściu do cywila, ponieważ miał wykształcenie średnie, został bez problemów zatrudniony w fabryce sieci w Drawnie. Udzielał się społecznie i kontynuował swoje zainteresowania. Od 1946 występował także poza Drawnem. W 1948 był przewodniczącym Komitetu Bibliotecznego. Po przeniesieniu fabryki sieci pojechał „za nią" w 1949 do Darłowa. Pracował i prowadził działalność artystyczną. Założył teatr amatorski. Napisał wiele wierszy okolicznościowych oraz kilka amatorskich sztuk teatralnych. Zorganizowany przez niego teatr występował w wiejskich świetlicach powiatu sławieńskiego. Utrzymywał kontakty artystyczne z Marynarką Wojenną i z WOP oraz z artylerią nadbrzeżną w Darłowie. Za wystawienie komedii pt. „Imieniny pana dyrektora" zdobył I miejsce na szczeblu Pomorskiego Okręgu Wojskowego. Losowi polskiego żołnierza tułacza poświęcił swój utwór „Powrót tułacza". Sztuką „Warszawa w płomieniach" oddał cześć powstańczej stolicy, a o przeżyciach wojennych opowiedział w „Fragment nocy leśnej". W utworze „Minione wieki" opowiedział o dziejach Darłowa od średniowiecza do współczesności. Podczas swojej pracy artystycznej występował w Drawsku Pom., Choszcznie, Bytowie, Koszalinie, Szczecinie,

Świdwinie oczywiście w Darłowie i Sławnie. W pracach jego teatrzyków uczestniczyła młodzież pracująca i szkół średnich, żołnierze i całe rodziny. Zajmował się także scenografią. Udzielał się w ruchu kombatanckim. W roku 1961 otrzymał od Ministra kultury odznakę „Zasłużonego Działacza Kultury". Ponadto odznaczony był Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Żonaty był z Stefanią z d. Szkotnicka, mieli dwie córki, żona zmarła w Wilnie. Jego synem jest kapitan żeglugi wielkiej Bogusław Janiczak (ur.1953) i kapitan portu w Darłowie**,** współczesny poeta darłowski.

Jankowski Marian (20.08.1922 - 15.01.2013). Dyrektor szkoły; żołnierz frontowy. Urodził się w Mikuliczach w gminie Rubieżewicze, powiat Stołpce. Rodzina, mimo że miała rodowód szlachecki, żyła bardzo biednie. Do szkoły powszechnej uczęszczał w Rubiżewiczach. Po jej ukończeniu z powodu braku pieniędzy dalsza nauka była już niemożliwa. W czasie wojny przeżył dwie okupacje. W lipcu 1944 przyszła Armia Czerwona. Został powołany do służby wojskowej. 30.10.1944 w Białymstoku zgłosił się do punktu zbornego 10 pułku piechoty. W tym czasie główne siły pułku przebywały na pozycjach obronnych wzdłuż Wisły. Dnia 01.01.1945 złożył przysięgę. Wyruszył na front. Znalazł się w Aninie. 16.01.1945 wraz z pułkiem przeszedł po zamarzniętej Wiśle do Warszawy. Potem pułk ruszył w kierunku Pomorza, dawną granicę z Niemcami przekroczył w okolicach Komorowa. Jako „kumaty" otrzymał przydział do łączności. Został radiotelegrafistą w dowództwie batalionu. Pułk wszedł w skład sił przełamujących pozycje niemieckie na Wale Pomorskim. Jego szlak bojowy biegł przez Jastrowie, walczył pod Dobrzycą koło Wałcza, był w Jabłonowie koło Mirosławca, następnie w marcu 1945 pod Żabinkiem k. Wierzchowa. Trafił pod Drawsko Pom. i po załamanym moście brnąc w wodzie, dotarł do miasta. 12 marca pułk przegrupowano samochodami pod Kołobrzeg tu zajął pozycje obejmującą linię kolejową Koszalin- Kołobrzeg. 18 marca 1945 trwały intensywne walki, zdobyto dworzec kolejowy, gdzie zorganizował punkt łączności. Uczestniczył w Operacji Berlińskiej nad Odrą znalazł się ok. 14.04.1945 i ok. 17 kwietnia 1945 przekroczył Odrę, po moście pontonowym w okolicach Gozdowic. Walczył nad kanałem Hohenzollernów. Jego pułk miał nacierać między Marwitz - Börnicke, 23 kwietnia opanował przyczółki na kanale i do 7:00 rozszerzył je. Ok. 13:00 osiągnął Veltem, a następnie wyszedł na szosę z Börnicke do Nauen, tu 10 pp przeszedł do odwodu, stanowił jeden z elementów okrążenia Berlina od północy. Potem był już marsz ku Łabie i spotkał się z Amerykanami. Mimo końca wojny nie zwolniono go do domu, gdyż nie minęły mu dwa lata służby. Trafił z pułkiem do Warszawy. Zdemobilizowany został 10.10.1945, udał się na Ziemie Zachodnie i trafił do Barnimia i mimo braku wykształcenia 01.12.1945 został nauczycielem miejscowej szkoły podstawowej. Sukcesywnie zdobywał wiedzę, maturę zdał w Szczecinie, liceum pedagogiczne ukończył w Myśliborzu, studiował fizykę w Opolu i we Wrocławiu. Od 1948 był przez wiele kadencji członkiem Gminnej Rady Narodowej w Drawnie. Przewodniczył komisji oświatowej. Został gminnym pełnomocnikiem do spraw walki z analfabetyzmem. Mimo propozycji zmiany pracy pozostał w Barnimiu. 01.09.1951 został tu kierownikiem, a następnie dyrektorem szkoły podstawowej. Interesował się sportem, a zwłaszcza siatkówką. 06.02.1982 został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Na emeryturę odszedł 31.08.1982. Należał do nielicznego grona nauczycieli uhonorowanych prestiżową odznaką i tytułem „Zasłużony Nauczyciel PRL". W 2003 odsłaniał wspólnie z Szefem Wojsk Inżynieryjnych gen. bryg. Ryszardem Żuchowskim

tablicę - szyld Gimnazjum im Saperów Polskich i wbił pamiątkowy gwóźdź w sztandar szkoły. Był jednym z nielicznych w Gminie Drawno, który posiadał odznaczenia bojowe, w tym brązowy medal Zasłużony na Polu Chwały.

Jarzyna Piotr, dyrektor Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury i Wypoczynku w Drawnie w latach 1991 -2000. Wcześniej w latach 1986 – 1990 kierował Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Choszcznie. Ukończył kierunek administracji publicznej w PWSZ w Gorzowie Wlkp. Z wykształcenia urzędnik, z zamiłowania turysta i muzyk amator. Swoje pasje zawodowe i prywatne umiał harmonijnie pogodzić, wykonując obowiązki dyrektora drawieńskiego ośrodka. Do ważniejszych osobistych osiągnięć oraz działań podejmowanych w tym czasie przez pracowników, na pewno trzeba zaliczyć działalność zespołu piosenki turystycznej „Towarzystwo Gumy Owocowej", organizację wędrownych obozów górskich czy kontynuowany do dzisiaj cykl rozgrywek brydżowych. W tym samym okresie zapoczątkowano organizowanie imprez kulturalnych pn. „Piknik nad Drawą". W okresie 10 lat pracy w GOUKiW, pomimo bardzo trudnej sytuacji lokalowej (w dekadzie lat 90 – tych), oferta kulturalna proponowana przez placówkę była różnorodna i na dobrym wysokim poziomie. Dużym powodzeniem w tym czasie cieszyły się cyklicznie organizowane imprezy plenerowe jak, np.: „Noc Świętojańska", „Żegnaj lato na rock", festyny sportowe i rekreacyjne. Podobnie urozmaicony był wachlarz imprez organizowany w kawiarence oraz w bibliotece. Ofertę uzupełniały imprezy o charakterze turystycznym. Jego zamiłowania kontynuowane były po roku 2000, kiedy podjął pracę w Starostwie Powiatowym w Choszcznie, w którym się urodził i mieszkał na stałe. Nawiązał bardzo owocną współpracę z Choszczeńskim Domem Kultury. W charakterze instruktora i muzyka jednocześnie prowadził zespół piosenki turystycznej „Towarzystwo Powiększania Wyobraźni". Z zespołem tym przez 6 lat zdobywał najwyższe nagrody i laury. Od 1997 do 2011 roku prezesował Uczniowskiemu Klubowi Szachowemu „SKOCZEK". W latach 80 i 90 był prezesem Oddziału PTTK w Choszcznie. Nabyte tam doświadczenia przydatne były w okresie pracy zawodowej w Drawnie. Rajdy turystyczne, górskie obozy wędrowne, spływy kajakowe, biesiady turystyczne to m.in. pokłosie tej społecznej działalności.

Jasnowska Janina (18.12.1925) zd. Radomska urodziła się w Nisku. Profesor, doktor habilitowany; biolog; specjalistka od geobotaniki, filosocjologii i ekologii torfowisk. Współtwórczyni Drawieńskiego Parku Narodowego. Córka biologa prof. dr Jana Radomskiego. Ukończyła szkołę powszechną w Brześciu n. Bugiem. Podczas okupacji uczyła się w zorganizowanej przez ojca tajnej szkole GOELESIN (Gimnazjum Ogólnokształcące Leszczyńskiego). Maturę zdała w czerwcu 1944 w tajnym XVI Gimnazjum im. Aleksandry Piłsudskiej w Warszawie. Po wojnie była nauczycielką. W latach 1946 – 1951 studiowała na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. Do 1955 była pracownikiem Katedry Botaniki Wydziału Rolniczego. Następnie pracowała w katedrze Botaniki Wyższej Szkole Rolniczej w Szczecinie. Była tu adiunktem (1955–1967), docentem (1968–1984) i prodziekanem Wydziału Rolniczego do Spraw Studiów Zaocznych (1968–1981) oraz profesorem (1985–1996), jednocześnie w okresie 1990–1996 była kierownikiem tej katedry. Była członkiem senatu uczelni. W 1996 przeszła na emeryturę. Wieloletnia członkini i Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody, a następnie Regionalnej

Rady Ochrony Przyrody, dążąca do zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrody. Przez wiele lat swoimi działaniami dawała przykład kreatywnej i kompromisowej współpracy pomiędzy służbami ochrony przyrody. Zjednała na rzecz ochrony przyrody wiele instytucji i osób, które aktywnie brały udział w procesie tworzenia systemu i sieci obszarów chronionych. Jest autorką ponad 150 publikacji o tematyce botanicznej i około 100 opracowań niepublikowanych, w tym ekspertyz i opinii wykonanych na potrzeby ochrony przyrody. Posiada wysokie odznaczenia państwowe, w tym Krzyże: Komandorski, Oficerski, Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi oraz: Odznakę Honorową Gryfa Pomorskiego, Medal Komisji Edukacji Narodowej. Wielokrotnie wyróżniana była indywidualnie i w zespole nagrodą Ministra Szkolnictwa Wyższego, a w 1990 Niemiecką Nagrodą Kultury. Jej mężem był prof. dr hab. Mieczysław Jasnowski (1920 – 1993).

Jasnowski Mieczysław (1920 – 1993) profesor, doktor habilitowany; torfoznawca; florysta; biolog; filosocjolog. Pochodził z Kalisza. Podczas okupacji przebywał na robotach w Niemczech. W 1945 zdał maturę. W latach 1945 – 1950 studiował na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. Później był pracownikiem naukowym uczelni. W 1955 wyjechał z żoną do Szczecina. Wykładał w Wyższej Szkole Rolniczej. Doktoryzował się w 1958, a habilitował w 1962 roku. W Szczecinie utworzył Zakład Torfoznawstwa w WSR. Wspólnie z prof. Stanisławem Tołpą stworzył klasyfikację torfów Polski i Europy (1964). Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1970, a zwyczajnego w 1978 roku. W 1975 razem z żoną kierowali pracami naukowców z Akademii Rolniczej w Szczecinie i z Wyższej Szkoły Morskiej nad powstaniem monografii i dokumentacji flory i fauny na terenie Puszczy Drawskiej, wskazując na unikalność tego obszaru w skali Europy. We wrześniu 1981, podczas konferencji naukowej pt. „Zasoby przyrody w woj. gorzowskim" zorganizowanej przez Ośrodek Badań i Konsultacji Towarzystwa Wolnej Wszechnicy Polskiej oraz przez Pracownię Biologii Filii Poznańskiej AWF i Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp., Jasnowscy wskazali potrzebę utworzenia parku narodowego w rejonie jeziora Ostrowiec, Drawy i puszczy w Radęcinie. Spowodowało to wystosowanie przez Radę Naukową Konferencji wniosku o utworzenie Drawieńskiego Parku Narodowego. Na pytanie, co wyróżnia okolice Drawna, że w ogóle zrodził się pomysł utworzenia parku narodowego, prof. Jasnowski odpowiedział: „lasy i wody i to jakie lasy i wody” (Ziemia Gorzowska 14.06.1985). Prowadził wykłady w czołowych ośrodkach akademickich Europy. W 1990 roku przeszedł na emeryturę. Był autorem ponad 200 rozpraw, monografii i artykułów naukowych, podręczników akademickich oraz 100 ekspertyz na potrzeby gospodarki, a także autorem licznych prac kartograficznych. Posiadał liczne odznaczenia państwowe i resortowe oraz honorowe. Oboje z żoną zaliczani są do grona inicjatorów i współtwórców Drawieńskiego Parku Narodowego. W swoich publikacjach zajmowali się także przyrodą DPN-u, np.: Jasnowski M., Jasnowska J., Grinn U., Friedrich S. 1986. Flora projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego i jej osobliwości. W: L. Agapow, M. Jasnowski (red.) Przyroda projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego. Gorzowskie Tow. Naukowe, Gorzów Wlkp., s. 25–67. Jasnowski M., Jasnowska J., Friedrich S. 1986. Roślinność rzeczna, torfowiskowa i źródliskowa projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego [w: L. Agapow, M. Jasnowski (red.) Przyroda projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego]. Gorzowskie Tow. Naukowe, Gorzów Wlkp., s. 69–94.

Jodłowski Stefan (Stepan Jadłowśkyj, Степан Ядловський) (22.05.1901 - 26.09.1973) Łemko. Ksiądz grekokatolicki; proboszcz; wikariusz generalny AAŁ i rzymskokatolicki, proboszcz parafii w Drawnie i Chłopowie. Urodził się w Szklarach (powiat sanocki, dekanat rymanowski) w rodzinie Teodora i Anastazji. Wiadomo, że miał dwóch braci - Michała, który gospodarzył na zakupionej przez siebie ziemi i Mikołaja studenta astronomii, który utopił się na ostatnim roku studiów. W życiorysie ks. Jodłowskiego podaje się, że Michał przed 1939 był nauczycielem w Sanocku. Miał on 13 dzieci (w tym 7 synów), z których 5 zmarło w wczesnym dzieciństwie. Po ukończeniu Greckokatolickiego Seminarium Duchownego w Przemyślu został wyświęcony na kapłana (26.06. lub 27.06.). W 1926 miejscem jego posługi stała się Łemkowszczyna. Do 1929 był też wykładowcą Nowego Testamentu na macierzystym seminarium. Następnie w 1930 został zarządcą w Tylawie w pow. krośnieńskim (dekanat dukielski) i w 1932 był proboszczem w Puławach w powiecie sanockim (dek. bukowski). 01.05.1934 został proboszczem (paroch) parafii w Polanach Surowicznych (pow. Sanock, dek. rymanowski). W tym samym czasie objął funkcję członka Rady (kapituły) Apostolskiej Administracji Łemkowszczyzny (AAŁ). Administracja ta powstała w 1934 na terenie greckokatolickiej diecezji przemyskiej. Była to samodzielna jednostka organizacyjna, podległa bezpośrednio Stolicy Apostolskiej, miała swego administratora, który choć niezależny, biskupem nie był. Jego siedzibą był Rymanów Zdrój, a później z przerwami Sanok. Ks. Jodłowski pełnił także funkcję egzaminatora prosynodalnego, członka Rady ds. Ochrony Wiary i Obyczajów, cenzora ksiąg religijnych oraz obrońcy związków małżeńskich, sędziego prosynodalnego. Był redaktorem i faktycznym autorem jedynego (wyd.1936 r.) Schematyzmu Apostolskiej Administracji Łemkowszczyzny. W dniu 24.07.1944, aby wobec zbliżania się frontu zachować ciągłość kierowania AAŁ, został jednym z trzech wikariuszy generalnych, którzy mieli zarządzać ternem, gdzie nie mógł tego robić administrator ks. Malinowski. Ksiądz Jodłowski, objął tereny po wschodniej stronie frontu. Utworzył kancelarię wikariatu generalnego, wydawał przepisywany ręcznie biuletyn informacyjny „Wisti Heneralnoho Wikariatu AAŁ w Polanach Surowicznych". Żyjąc w ciągłym zagrożeniu życia wikariusz generalny ks. S. Jodłowski wiosną 1946 roku opuścił Łemkowszczyznę i uciekł do Czechosłowacji. Tam znalazł schronienie na terenie greckokatolickiego biskupstwa w Preszowie, gdzie przez jakiś czas pomagał miejscowym duszpasterzom. Po 1947 powrócił (prawdopodobnie nielegalnie) do Polski i pracował w obrządku łacińskim. W 1948 objął parafię w Drawnie. Niestety nie został tu zaakceptowany i przeniesiono go do parafii w Choszcznie, w której został wikariuszem. Oddelegowany został do Chłopowa (gmina Krzęcin, powiat Choszczno), gdzie stworzył zręby nowej erygowanej w 1951 parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, której został proboszczem. Od 01.10.1948 posługiwał także w Zieleniewie. Dzięki staraniom jego i wiernych powstał tu samodzielny wikariat, a następnie w dniu 24.10.1957 parafia, której proboszczem został ks. Feliks Kurczewski. Jodłowski dał się poznać jako ofiarny kapłan, wiele od siebie wymagający i wspierający innych ludzi. W latach pięćdziesiątych rozpracowywany był przez funkcjonariuszy PUBP. Do dziś jest serdecznie wspominany przez swoich dawnych parafian, którzy wyraz temu dają np. podczas wypominków związanych ze Świętem Zmarłych. Według wspomnień najstarszych mieszkańców ksiądz Jodłowski w czasie drugiej wojny światowej, cudem uniknął śmierci. Był kilkakrotnie wieszany, za każdym razem sznur pękał. Podobno z tego powodu proboszcz z Chłopowa miał kłopoty z głosem. Zmarł w 47 roku

kapłaństwa w Państwowym Domu Specjalnym dla Przewlekle Chorych w Trzcińsku - Zdroju. Jego życzeniem było spocząć na cmentarzu w Chłopowie, wśród swoich parafian. W jego dawnej parafii w Polanach Surowicznych zachowały się tylko zdziczałe sady, ślady po budynkach (kamienne piwnice), 2 kapliczki i ruiny dzwonnic. Stoją tu dwa drewniane budynki – pozostałości po gospodarującym tu od 1952 gospodarstwie PGR w Moszczańcu. W kronice parafialnej w Drawnie jest mała wzmianka: „Następcą ks. Galasa był ks. kanonik Jan Jodłowski. Molestowany przez parafian, zraził się do Drawna i po krótkim pobycie przeniósł się do Chłopowa". Wpis ten niestety nie wystawia dobrego świadectwa ówczesnym parafianom. Zachodzi pytanie czy jest obiektywny, czy wynika raczej z uprzedzenia osoby prowadzącej kronikę.

Jordan Willibald (1902 – 1966). Ksiądz rzymskokatolicki; proboszcz. Urodził się w Kuchelnej, w rodzinie nauczycielskiej. Był synem Johanna - dyrektora szkoły i kościelnego organisty w Wojnowicach. Święcenia kapłańskie przyjął w wieku 30 lat w Berlinie. 15.01.1938 został proboszczem parafii pw. Najświętszej Marii Panny w Choszcznie (niem. Arnswalde). Parafia swoim zasięgiem obejmowała Drawno, Recz i Kalisz Pom. i przynależna była do diecezji berlińskiej, która wchodziła w skład nowoutworzonej prowincji kościelnej, zwanej metropolią wrocławską (Kirchen Provinz Breslau). Kościół parafialny mieścił się w Choszcznie przy ówczesnej ulicy Hübnerstrasse 4. Ilość wiernych szacowana była na ok. 600. Po klęsce wrześniowej na terenie Choszczna powstał obóz jeniecki Oflag II B Arnswalde, w którym za drutami przebywało blisko 2500 żołnierzy i oficerów polskich, wśród nich było kilku kapelanów, którzy na przełomie 1939 i 1940 zostali przeniesieni do innego obozu, a następnie „zwolnieni z niewoli", po czym przekazano ich pod jurysdykcję SS. Trafili oni do obozu koncentracyjnego. Spośród kapelanów - oficerów Arnswalde II B, tego losu uniknął ks. kpt. Drechny, który urodził się w USA i posiadał obywatelstwo tego kraju. Zakazano mu odprawiać nabożeństwa i traktowany był jak zwykły jeniec. Tak kilka tysięcy jeńców pozbawionych zostało duchowej opieki. W tej sytuacji niezwykle pomocny okazał się miejscowy proboszcz katolicki czyli ks. Jordan. W wyniku starań „starszego" obozu płk. Kaleńskiego zaczął on odprawiać Msze Św. w Oflagu. Dzięki znajomości języka polskiego i osobistym walorom zyskał pełne zaufanie jeńców. Po klęsce Francji do obozu przybyła grupa jeńców francuskich, wśród których był jezuita ks. Bru. Przejął on obowiązki kapelana obozu. W dowód wdzięczności za życzliwość i opiekę duchową jeńcy wykonali dla kościoła w Arnswalde wspaniały kielich i przekazali go ks. Jordanowi. Także w czasie wojny na terenie Choszczna i powiatu przebywały setki Polaków robotników przymusowych.W związku z tym, iż zdecydowana większość z nich była katolikami, kościół w Choszcznie stał się ostoją polskości i w ich niewolniczym życiu spełniał znaczącą rolę. Wręcz czekano, aby w pierwszą niedzielę miesiąca móc iść na nabożeństwo. Można rzec, że szli wierzący i niewierzący. Po Mszy Św. bywało jak na odpuście, wszyscy z wszystkimi się spotykali, wymieniali wiadomościami, a nawet handlowali. Ksiądz Jordan był pod stałą obserwacją Gestapo, a na okoliczność odprawiania Mszy Św. dla Polaków, otrzymał ostrzeżenie i przesłuchiwano go w miejscowej placówce. Wojnę przeżył. Przed śmiercią oślepł. Zmarł w wieku 64 lat. Uszkodzony w czasie działań wojennych choszczeński kościół został całkowicie rozebrany. Do tej pory mówi się o nadgorliwości tego czynu. Niestety wydaje się paradoksem, że świątynia, która odegrała tak wielką rolę w życiu Polaków przebywających w czasie wojny w

Choszcznie, została przez innych Polaków tak potraktowana. Niezrozumiałe jest także to, że postać księdza też poszła w zapomnienie. Nie wspominali o nim Niemcy, dawni mieszkańcy miasta. Dopiero ponowne zainteresowanie Oflagiem II B zaczęło ukazywać pozytywną rolę tego kapłana (niestety tak naprawdę nadal wiemy o nim niewiele). Ksiądz Jordan miał brata - ks. Hubert Jordan (ur. w 1904 roku w Kuchelnej), który w wieku 26 lat przyjął święcenia kapłańskie we Wrocławiu. W wieku 52 lat wyjechał do Niemiec. Umarł w Ravensburgu, mając wówczas 91 lat.

Jóźwiak Józef (04.02.1897 - ?) urodził się w m. Chorki gmina Grabów pow. Łęczyca w rodzinie Franciszka i Rozalii. Podsołtys (29.02.1948) i sołtys gromady Ustronie – Kontop. Ukończył trzy klasy szkoły powszechnej. Rolnik, ma 10 ha ziemi.W chwili wybrania pracował 28 lrok jako rolnik. Z żoną Bronisławą mieli wielodzietną rodzinę. Sołtysem był od 12.04.1948. Obowiązki przejął od Michała Krośnickiego.

Judek Cecylia (01.10.1952). Legenda zachodniopomorskiego bibliotekarstwa, były starszy kustosz, sekretarz naukowy Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie. Obecnie na emeryturze. Urodziła się w Łobzie. Jest absolwentką Liceum Ogólnokształcącego w Resku i filologii polskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1976. W 1985 ukończyła studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na swoim macierzystym uniwersytecie w Poznaniu. W kolejnych latach otrzymała stopień kustosza, potem starszego kustosza służby bibliotecznej. Jest aktywnym członkiem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W latach 1985 – 2001 była nauczycielem kontraktowym w szczecińskiej filii Zaocznego Pomaturalnego Studium Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy w Warszawie (obecnie: Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej). Była także wykładowcą na studiach podyplomowych z zakresu bibliotekarstwa na Uniwersytecie Szczecińskim. Tematyką jej zajęć była literatura piękna oraz „Ochrona dziedzictwa kulturowego w bibliotekach", „Zbiory specjalne w bibliotekach". W latach 2005 – 2017 była przewodniczącą Zachodniopomorskiego Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Organizowała wiele wystaw tematycznych oraz cykle spotkań literackich, sympozja tematyczne. Rozwinęła współpracę ze środowiskami kulturalnymi i naukowymi regionu. Pozyskała do zbiorów biblioteki cenne archiwa rodzinne i spuścizny literackie. Dzięki jej zabiegom Książnica Pomorska wzbogaciła się o listy Marii Dąbrowskiej, Jerzego Giedroycia, Wisławy Szymborskiej, a także rękopisy utworów Tadeusza Parnickiego, Andrzeja Kuśniewicza, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego i in. Miała swój wkład w pozyskanie archiwum Leonarda Borkowicza - pierwszego wojewody szczecińskiego. Jej współpraca ze Szczecińskim Towarzystwem Kultury zaowocowała pozyskaniem ponad 700 pamiętników i wspomnień będących plonem konkursu "Dzieje szczecińskich rodzin w XX i XXI wieku". Jest autorką ponad 150 artykułów w czasopismach i wydawnictwach zbiorowych, od 1989 jest członkiem kolegium redakcyjnego kwartalnika Bibliotekarz Zachodniopomorski. Do 2012 współpracowała ze Szczecińskim Dwumiesięcznikiem Kulturalnym „Pogranicza". Pisała artykuły dla „Bibliotekarza", „Pomeranii", „Rozmaitości Wileńskich", „Słowa Żydowskiego". Jest znaną popularyzatorką czytelnictwa i literatury o czym świadczą liczne prelekcje nie tylko w Książnicy Pomorskiej, ale także w bibliotekach regionu, w tym w

Drawnie i w różnych środowiskach społecznych. W bibliotece w Drawnie przeprowadziła liczne wykłady, w których przedstawiała znane postacie literatury polskiej. Także z jej merytorycznej pomocy drawieńska biblioteka nieraz korzystała. 13 maja 2006 była gościem honorowym spotkania bibliotekarzy w Drawnie, zorganizowanym w ramach obchodów Dnia Bibliotekarza. Tematem wiodącym tego spotkania było poznawanie przeszłości Drawna połączone ze zwiedzaniem miasta i gminy. Zainicjowała również Wewnętrzną Akademię Biblioteczną (WAB), służącą wymianie informacji i doświadczeń bibliotekarzy oraz ludzi związanych z kulturą. 8 maja 2010 brała udział w wyjazdowej sesji szkoleniowej bibliotekarzy zorganizowanej na bazie Biblioteki Publicznej w Drawnie i Biblioteki Publicznej w Kaliszu Pomorskim. Uczestniczyła także w organizowanej w Drawnie w 2015 „Nocy w bibliotece". Posiada liczne odznaczenia państwowe, regionalne i branżowe w tym: Złoty Krzyż Zasługi (2002), Brązowy Krzyż Zasługi (1989), Zasłużony Działacz Kultury (1995), Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis" (2005), Złotą Odznakę Gryfa Zachodniopomorskiego (2005), Medal SBP „W uznaniu zasług" (2007), Odznakę Honorową SBP (2009). W 2017 w wyniku plebiscytu organizowanego przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego i przez Okręg Zachodniopomorski Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich uzyskała tytuł "Zachodniopomorskiego Bibliotekarza Roku 2017", w edycji konkursu organizowanym przez Zarząd Główny SBP w Warszawie została na szczeblu ogólnopolskim Bibliotekarzem Roku 2017.

Jurkiewicz Jan (20.03.1926) urodził się w m. Ostrówek gm. Sieniawka woj. nowogródzkie w rodzinie Piotra i Heleny zd. Bokun, którzy gospodarzyli na 10 ha gospodarstwie. Weteran walk na ziemi drawieńskiej (01-04.03.1945). Zasłużony na Polu Chwały. W 1939 ukończył szkołę podstawową. W czasie okupacji chodził dwa lata do szkoły radzieckiej, a potem do niemieckiej. Pracował przymusowo w m. Kłopotycze. W lipcu 1944 został zmobilizowany i otrzymał przydział do formowanej 2 Dywizji Artylerii (d-ca gen. bryg. Benedykt Nikołajewicz Nesterowicz). Trafił do 48 pułku artylerii lekkiej (d-ca oołk. Wiktor Frydrychowicz Wiszniewski (Wiśniewski?) 6 Brygady Artylerii Lekkiej (d-ca płk Michał Wasilewicz Aguriewski). W grudniu 1944 ukończył szkołę podoficerską izostał bombardierem. 22.02.1945 razem ze swoją jednostką wyjechał na front i 26/27.02.1944 znalazł się w rejonie Człopy. Potem był w rejonie Barnimia, skąd przeszedł na zachód od Drawna, gdzie w rejonie „las na płd. od Rudno, na południe od Kraśnika - las 2 km na płn. wsch. od Kiełpina" pracował przy rozbudowie fortyfikacyjnej stanowiska 6 BAL, której Stanowisko Dowodzenia mieściło się w Zdunowie. 01.03.1945 przeszedł pod Drawnem chrzest bojowy. 6 BAL (już od 05.03.) wspierała na północ od Drawna (Łobez, Świdwin, Karnice - Trzebiatów) działania 1 Armii Pancernej Gwardii jako jej odwód przeciwpancerny. Brał udział w walkach o prawobrzeżny Szczecin. 21.03.1945 został kapralem. Ok.16.04.1945 przeprawił się przez Nysę Łużycką. Bił się pod Budziszynem. Szlak bojowy zakończył na terenie Czechosłowacji. Po wojnie. Pozostał w służbie, uzupełniał wykształcenie. Został oficerem i w chwili przejścia w stan spoczynku w 1978 posiadał stopień podpułkownika. Działał w Związku Inwalidów RP. Wojennych. W 2000 został pułkownikiem w st. spocz.

K

Kaleta Jarosław (26.04.1965) urodził się w Choszcznie. Aspirant sztab. rez. PSP działacz OSP szczebla wojewódzkiego. Pochodzi z rodziny Jana i Henryki Kaleta. Pożarnictwem zainteresował się już w szkole podstawowej. Brał udział w pierwszych organizowanych Ogólnopolskich Turniejach Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom". W 1976 wstąpił do Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej przy OSP Choszczno. Był członkiem orkiestry dętej, grał na trąbce strażackiej. W latach 1980 – 1984 uczęszczał do Liceum Zawodowego ZPSŚ w Szczecinie. Uczył się na kierunku eksploatacja portów morskich. Maturę zdał w 1984 i podjął pracę w szczecińskim porcie morskim jako magazynier. W 1985, po zdaniu egzaminów wstępnych, został kadetem w Szkole Chorążych Pożarnictwa w Poznaniu. W 1987 w stopniu mł. aspirant pożarnictwa rozpoczął służbę w Komendzie Rejonowej Straży Pożarnych w Choszcznie, na stanowisku instruktora w służbie operacyjno-szkoleniowej, następnie został szefem służby technicznej. W latach 1989 do 1995 roku pełnił służbę na samodzielnym stanowisku ds. kontrolno-rozpoznawczych, współorganizując gminne i powiatowe turnieje wiedzy pożarniczej dla dzieci i młodzieży powiatu choszczeńskiego. Awans na starszego aspiranta uzyskał w 1995. Od 1996 był dowódcą JRG, na tym stanowisku prowadził działania ratowniczo gaśnicze, często z narażeniem własnego zdrowia i życia. Swoim doświadczeniem i wiedzą dzielił się z członkami OSP i z strażakami wojskowymi z Choszczna i Drawna . Był organizatorem i kierownikiem ośrodka szkolenia OSP przy KPPSP Choszczno. W 2010 w stopniu aspiranta sztabowego odszedł na emeryturę, wstąpił do Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP. Został prezesem szczebla powiatowego, jest członkiem Zarządu Wojewódzkiego ZEiRP RP. Dalej działa w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie jest Prezesem OSP Choszczno i Prezesem Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Choszcznie oraz członkiem Zarządu Wojewódzkiego ZOSP RP. Żonaty jest z Małgorzatą zd. Sierocińska, mają dwoje dzieci: Klaudię (1988 r.) i Dominika (1995 r.). W 2007 za wzorową postawę Prezydent RP odznaczył go Srebrnym Krzyżem Zasługi i Brązowym Krzyżem Zasługi. Posiada Srebrną i Brązową Odznakę Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej (MSWiA) oraz Brązowy Medal Za Zasługi dla Obronności Kraju (MON), Brązową Odznakę Zasłużony w Służbie Penitencjarnej (MS), Medal Honorowy im. B. Chomicza (ZOSP RP) Złoty Znak Związku OSP (ZOSP RP). Posiada także Złoty, Srebrny i Brązowy Medal za Zasługi dla Pożarnictwa (ZOSP RP). Jest odznaczony Srebrną Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego i Srebrną odznaką Zasłużony dla Choszczna (RM Choszczno).

Kalinowska Maria (28.06.1923 – 08.03.1998) z domu Sierakowa. Urodziła się w Tatiewie (Rosja) jako trzecia z pięciorga rodzeństwa. W rodzinnej miejscowości ukończyła szkołę podstawową i liceum. Po zdaniu matury złożyła dokumenty do Akademii Sztuk Pięknych w Moskwie. Wybuch II wojny światowej pokrzyżował jej plany. W czasie wojny w 1943 została z siostrą Szurą wywieziona na roboty do Niemiec. Po krótkim pobycie w Stargardzie, niemieccy gospodarze wywieźli ją do majątku w gminie Baltenhagen, gdzie ciężko pracowała na roli. Przebywała tam do kwietnia 1945. W czasie robót poznała swojego przyszłego męża - Józefa Kalinowskiego. Po wyzwoleniu oboje trafili na ziemie zachodnie.

Tu, by nie być wywiezioną w głąb Rosji, musiała się ukrywać. 9 czerwca 1946 roku w kościele w Drawnie poślubiła Józefa Kalinowskiego. Wiosną 1946 roku rozpoczęła w Drawnie działalność Liga Kobiet, której została członkiem, a od 1948 roku była przewodniczącą tej organizacji w Drawnie. Aktywnie działała na rzecz społeczności drawieńskiej. Ukończyła kurs laborantów zbożowo - nasiennych i rozpoczęła pracę w GS Drawno jako laborantka. W tych trudnych czasach troszczyła się również o kościół. Z jej inicjatywy świątynia w Drawnie została pomalowana. Fundusze na to przedsięwzięcie – 5000 zł zdobyła, chodząc dosłownie od domu do domu. Została za to ukarana karą pozbawienia wolności z zamianą na grzywnę. Społeczeństwo Drawna okazało się solidarne i zapłaciło za nią zasądzoną kwotę. Co roku w ramach Ligi Kobiet organizowane były różne imprezy: bale karnawałowe, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Seniora, zabawy taneczne, andrzejki, bale przebierańców dla dzieci, Noc Świętojańska i inne. Członkinie koła, na czele z przewodniczącą, aktywnie brały udział w dożynkach, przygotowując przyśpiewki i wieńce. Maria Kalinowska brała udział w zbiórce odzieży dla Wietnamu, organizowała zbiórki pieniędzy, loterie fantowe, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Zebrane fundusze były przeznaczone na cegiełki Centrum Matki Polki w Łodzi, książeczki mieszkaniowe dla sierot z Drawna lub inne cele charytatywne. Kierowała i miała pod opieką zespół taneczny, kabaret „Krasula", teatrzyk kukiełkowy „Krasnal". Z dziećmi szkolnymi z Drawna przygotowała przedstawienie teatralne pt. „Calineczka". Niejednokrotnie przygotowywała jasełka. Była inicjatorką powstania przy GS „Samopomoc Chłopska" Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej, które działało bardzo aktywnie, nawiązując współpracę ze Szkołą Radziecką nr 26 w Kluczewie. Za serdeczność, za wysoki stopień zaangażowania społecznego, za długoletnią działalność w dziedzinie upowszechniania kultury wśród młodzieży otrzymała liczne wyróżnienia, dyplomy uznania i medale w tym: Złotą Honorową Odznakę Związku Młodzieży Wiejskiej, Odznakę Zasłużonego Działacza Ruchu Spółdzielczego, Srebrny Krzyż Zasługi, Odznakę Honorowa „Za zasługi dla województwa gorzowskiego", Medal 40-lecia Polski Ludowej, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal „Order Serca – Matkom Wsi".

Kalinowski Rafał (1.09.1835 – 15.11.1907). Święty kościoła katolickiego, oficer saperów, powstaniec styczniowy. Urodził się jako Józef Kalinowski w Wilnie. Pochodził z podlaskiej rodziny szlacheckiej. Ojciec Andrzej (1805 – 1878) był nauczycielem. Matka, Józefa z Płońskich zmarła kilka dni po jego urodzeniu. Był ich drugim synem. Po śmierci matki ojciec ożenił się z jej siostrą Wiktorią, która dla niego rozstała się z początkującym wówczas pisarzem Józefem Ignacym Kraszewskim. Wiktoria Kalinowska zmarła w 1845 roku. Miała z mężem troje dzieci. Pięciorgiem sierot zaopiekowała się krewna matki Klementyna Szaniawska. W roku 1847 ojciec poślubił dziewiętnastoletnią Zofię, córkę młodzieńczej miłości Mickiewicza – Maryli Marii z Wereszczaków i Wawrzyńca hr. Puttkamerów. Zofia wniosła do Kalinowskich ducha Mickiewiczowskiego romantyzmu i patriotyzmu. Kalinowski był absolwentem Instytutu Szlacheckiego i Mikołajewskiej Akademii Inżynieryjnej z 1857. W randze porucznika brał udział w wytyczaniu linii kolejowej Kursk–Kijów–Odessa. Potem służył w Twierdzy Brzeskiej. 17 maja 1863 został na własną prośbę zdymisjonowany. Przyłączył się do powstania. W nocy z 24 na 25 maja 1864 wpadł w ręce carskie. Skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie. Kara została

zmieniona na zesłanie. Podczas odbywania kary uczył dzieci a pod koniec brał udział w badaniach meteorologicznych dla Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiego Towarzystwa Geograficznego. Także w 1871 roku wziął udział w wyprawie naukowej Benedykta Dybowskiego do Kołtuku nad Bajkałem. Wiosną 1874 roku przybył do Warszawy. Został wychowawcą schorowanego ks. Augusta Czartoryskiego. Pod koniec 1876 roku Kalinowski podjął decyzję wstąpienia do zakonu karmelitów bosych. 26 listopada 1877 otrzymał habit zakonny oraz imię Rafał od św. Józefa. Przez okres zakonnego życia pełnił wiele odpowiedzialnych urzędów w prowincji i w klasztorach. Po prawie rocznej obłożnej chorobie zmarł w Wadowicach. Został pochowany na cmentarzu zakonnym w Czernej. 22 maja 1983 roku na krakowskich Błoniach Jan Paweł II dokonał beatyfikacji ojca Rafała Kalinowskiego. Kanonizacja odbyła się w watykańskiej Bazylice św. Piotra 17 listopada 1991. Wspomnienie św. Rafała Kalinowskiego przypada na dzień 20 listopada. Św. Rafał jest także patronem Sybiraków, kolejarzy, inżynierów, diecezji sosnowieckiej, osób przeżywających sprawy trudne lub beznadziejne. Jest też patronem saperów w Ordynariacie Polowym WP, co było ukoronowaniem wniosku złożonego w dniu 03.05.2004 do Prezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenie Saperów Polskich gen. bryg. Ryszarda Żuchowskiego przez Koło nr 21 tego stowarzyszenia w Drawnie.

Kalwasiński Marek (05.02.1962). Płk. rez.; dr inż. Pochodzi z Płocka. Jest absolwentem słynnej Małachowianki czyli płockiego LO im. Marszałka Stanisława Małachowskiego. W 1986 ukończył Wojskową Akademię Techniczną. Zawodową służbę wojskową rozpoczął w 7 Warszawskim Batalionie Saperów w Stargardzie Szcz. Przeszedł w nim stanowiska od plutonu technicznego (1986-1987) poprzez dowódcę kompanii technicznej 7 bsap. i 2 bsap. (1987-1991) po szefa służb technicznych, zastępcę d-cy 2 Batalionu Saperów 2 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej (1991-1994). Następnie trafił do Chełmna, gdzie był zastępcą komendanta ds. tech. 9 Ośrodka Przechowywania Sprzętu (1994-1995), po czym został szefem logistyki z-ca d-cy 9 Pułku Pontonowego (1995-1998). W okresie 1998/1999 pełnił obowiązki dowódcy 9 P. Pont. W następnych latach był zastępcą komendanta ds. operacyjno-mobilizacyjnych 4 RBM (1999-2004) i zastępcą komendanta, szefem sztabu 4 RBM (2004-2005) w Grudziądzu. W 2005 został dowódcą 9 RBM w Warszawie Rembertowie a po reorganizacji zastał komendantem 2 Regionalnej Bazy Logistycznej (2010 – 2014). Następnie przeszedł do Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych i po kilku latach przeszedł do rezerwy. Ukończył studia doktoranckie. Obecnie jako doktor inżynier pracuje w Instytucie Logistyki WAT i zajmuje się pracą dydaktyczną. Dowodzone przez niego pododdziały zdobywały miano przodujących. W tym czasie wykonał i wdrożył wiele rozwiązań racjonalizatorskich. W 1987 roku zorganizował i pokierował, zakończoną sukcesem, akcją gaszenia pożaru kilkudziesięciu hektarów lasu w rejonie miejscowości Borowo. W 1997, podczas akcji powodziowej, był zastępcą d-cy zgrupowania w Mieszkowicach. Był wysoko oceniany przez kontrole szczebli nadrzędnych. Swoje wysokie zdolności organizacyjne wykazał podczas żałoby narodowej w 2010. Jest wszechstronnie uzdolniony, nie tylko w naukach ścisłych i technicznych. To życzliwy, prawy i koleżeński człowiek, o wysokim autorytecie moralnym. Był zawsze pomocny i nieraz pomagał innym w trudnych sytuacjach. Wielokrotnie przebywał w Drawnie. Gorący propagator kajakarstwa i tradycji 9 ppont. Odznaczony: Krzyżem Zasługi za Dzielność, Brązowym Krzyżem Zasługi i innymi odznaczeniami państwowymi i

resortowymi oraz dwukrotnie Złotym medalem „Zasłużony Saper", medalami honorowymi ZG PTTK i medalem za utrwalanie polsko- holenderskiej turystyki kajakarskiej.

Kamiński Zygmunt (20.02.1933 - 01.05.2010). Ksiądz rzymskokatolicki, arcybiskup metropolita szczecińsko kamieński doktor prawa kanonicznego. Urodził się w Wzgórzu Bełżycach. Ukończył Wyższe Biskupie Gimnazjum Męskie tzw. Biskupiak w Lublinie. Maturę zdał w 1951. W tym roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego. Jednocześnie studiował teologię na KUL-u. Święcenia kapłańskie otrzymał 22.12.1956. Posługę duszpasterską rozpoczął w parafii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Piaskach. Absolwentem KUL-u został w 1961, doktorem prawa kanonicznego w 1971. W latach 1961-1966 pracował w parafiach na terenie Lublina. Od 10.10.1966 rozpoczął pracę w urzędzie kurialnym, zajmował się problematyką nauczania religii. 30.1.1972 został kanonikiem honorowym Kapituły Katedralnej w Lublinie. Dnia 28.10. 1975 został nominowany na biskupa tytularnego Midica i biskupa pomocniczego diecezji lubelskiej. Sakrę biskupią otrzymał 30.11.1975. W latach 1975-1984 obok wypełniania obowiązków biskupich wykładał także prawo kanoniczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Lublinie. Był członkiem Komisji Wspólnej przedstawicieli Rządu i Episkopatu Polski. Efektem jego pracy między innymi była przyjęta w 1989 ustawa o stosunku państwa do Kościoła katolickiego. 10.01.1984 powołany został na koadiutora biskupa płockiego, urząd ten objął 30.01.1984. W 1987 w wyniku wypadku samochodowego w USA dostał licznych, ciężkich obrażeń iwalczył o życie. 04.02.1988 przyjął tytuł biskupa płockiego. W dniach 7-8 czerwca 1991 gościł na terenie diecezji Jana Pawła II. W 1990 był jednym z założycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska". 01.05.1999 został mianowany Arcybiskupem Metropolitą Szczecińsko-Kamieńskim. Ingres do katedry nastąpił 23.05.1999. W Narodowe Święto Niepodległości 11.11.2000 zrezygnował z udziału w wojewódzkich obchodach Święta Niepodległości. Świętował w Drawnie, gdzie odprawił Mszę św. za Ojczyznę i w kościele poświęcił obelisk upamiętniający jednostki wojskowe Garnizonu Drawno. Zwiedził jednostkę (Skład 2RBM), na dłużej zatrzymał się przed stojącą przy wjeździe figurką Matki Bożej (uprzednio była zniszczona w parku przy jeziorze w Choszcznie, z zachowanych elementów została poskładana w jednostce przez p. Andrzeja Piazza). W 2003 doprowadził do utworzenia Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Szczecińskim. Parafię w Drawnie wizytował 08.06.2003. Powitany został na skrzyżowaniu w Żółwinie przez zmotoryzowanych wiernych, powitanie liturgiczne nastąpiło w drzwiach kościoła parafialnego. Bierzmował drawieńską młodzież. Po obiedzie udał się do kaplicy w Chomętowie. Tego dnia był także w Święciechowie i w Żółwinie. W Drawnie poświęcił wyremontowaną salkę parafialną i spotkał się z członkami Akcji Katolickiej, „CARITAS", z lektorkami Kół Różańcowych, Rady parafialnej i dowódcą garnizonu oraz nauczycielami. Wizytację zakończyła Msza Święta dla dzieci komunijnych z księżmi z dekanatu, po której o godz. 18.00 nastąpiło uroczyste pożegnanie. 31.03.2009 został rezydentem. W 2009 otrzymał tytuł doktora honoris causa US. Zmarł w Szczecinie. Pochowany został 7 maja w krypcie arcybiskupów szczecińsko-kamieńskich w szczecińskiej archikatedrze.

Kapelewski Paweł (26.01.1964 – 22.02.1965). Ksiądz rzymskokatolicki;kapitan WP. Zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej został mianowany kapelanem 28 kwietnia 1939,

ze starszeństwem 01 stycznia tr. Od 01 września 1939 był proboszczem w parafii pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika w m. Jeruzal Skierniewicki. Do ludowego WP wstąpił w Lublinie. Od 0l grudnia 1944 był kapelanem 1 Samodzielnej Brygady Moździerzy.W swojej działalności duszpasterskiej wspierany był przez organistę szer. Waleriana Szybalskiego z baterii sztabowej. Żołnierze brygady pochodzili głównie z Kresów, stąd procent wierzących był wysoki. Ksiądz Kapelewski potrafił rozliczać oficerów polityczno-wychowawczych za czyny naruszające zasady moralności chrześcijańskiej. Co ciekawe, potrafił za to samo zwrócić uwagę oficerom radzieckim, co wywoływało u nich konsternację. Wyznaczał i czynił odpowiedzialnymi oficerów polityczno-wychowawczych za wykonanie ołtarza polowego. Jeśli ołtarz nie spodobał się ks. Kapelewskiemu, potrafił to wytknąć publicznie. Niestety robił to niezbyt pedagogicznie, co wzbudzało niezadowolenie żołnierzy. Miał duży autorytet, dlatego jego wystąpienia o patriotyzmie i przeszłości Polski oraz powinności wobec ojczyzny były słuchane z uwagą. W brygadzie przestrzegano obchodów świąt katolickich i narodowych II RP. Rano i wieczorem śpiewano kościelne pieśni, przysięgi miały także tradycyjną oprawę religijną. Ksiądz Kapelewski przeszedł z 1SBM jej szlak bojowy. Brygada do Drawna dotarła w czwartek 01 marca rano, nie zajęła stanowisk bojowych, lecz przeszła do obwodu, który zajęła między Drawnem a Dobiegniewem. Rejon ten opuściła 7 marca, kierując się do Choszczna. Wynika stąd, że znając pryncypialność księdza kapelana niedzielna msza święta odbyła się 04 marca 1945 w rejonie ześrodkowania brygady. Dalszy szlak bojowy brygady wiódł przez Gryfino, Szczecin, Siekierki, Berlin aż do Łaby. Jej kapelan był dwukrotnie ranny. Raz pod Altdamm, w kwietniu 1945 otrzymał postrzał w rękę, a potem jeszcze w tym samym miesiącu, pod miejscowością Bernulde został trafiony odłamkiem szrapnela w czoło. Stało się to przyczyną jego demobilizacji już w 1945 jako inwalidy wojennego. Wiadomo, że od października 1948 do marca 1956 był administratorem parafii św. Teresy od Dzieciątka Jezus w m. Mrozy. Przyczynił się do zelektryfikowania kościoła i plebanii, wykonano wówczas także studnię i kanalizację.Potem był administratorem w Nowym Mieście nad Pilicą. Od 15.07.1960 do 22.02.1965 był proboszczem parafii św. Wojciecha w Wiązownie. Spoczął na miejscowym cmentarzu.

Kappel Helena (27.11.1949); z zawodu kucharka. Przez 20 lat pełniła funkcję skarbnika w Radzie Kościelnej w Zatomiu, a obecnie jest jej przewodniczącą. W 2018 otrzymała tytuł honorowy „Zasłużony Senior" dla sołectwa Zatom.

Kardas Antoni Stanisław (26.07.1946 – 21.03.2005). Ochmistrz okrętowy; działacz społeczno – kulturalny. Urodził się w Choszcznie w licznej rodzinie, tam też ukończył Szkołę Podstawową. Po ukończeniu Zasadniczej Szkoły Budowlanej w Szczecinie, ze względu na trudności finansowe, powrócił do Choszczna, gdzie podjął pracę w odlewni oraz udzielał się w OSP, w której uczestniczyli wszyscy członkowie jego rodziny. Był założycielem pierwszej w woj. szczecińskim Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. W 1967 zawarł związek małżeński z Genowefą Malinowską. W 1969 roku wyjechał do Świnoujścia, gdzie otrzymał pierwsze swoje mieszkanie. Tam też ukończył szkołę średnią. Zaangażował się w pracę społeczną poznał tam wielu ciekawych ludzi. Był członkiem komitetu organizacyjnego „Fama", w którym debiutowali m.in. Magda Umer, Kabaret „Tey", „Pod Budą", Jan Pietrzak. Realizował budowę Domu Pracy Twórczej oraz był kierownikiem budowy Domu Pracownika

Kultury w Szczecinie. Później został kierownikiem administracyjnym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, gdzie ukończył studia na Uniwersytecie Szczecińskim na Wydziale Prawa i Administracji. Na początku lat 80-tych podjął decyzję pracy za granicą w ‘’Transoceanie”, gdzie awansował z stewarda na stanowisko ochmistrza. Po 10 latach spędzonych na morzu z powodów zdrowotnych przeszedł na rentę zdrowotną i powrócił na ziemię choszczeńską. Kupił koło Drawna gospodarstwo rolne, z którego zrobił pierwsze w Drawnie gospodarstwo agroturystyczne. W roku 1988 zainicjował spotkanie organizacyjne Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej i grudniu tegoż roku został jego pierwszym prezesem. Posiadał liczne wyróżnienia i odznaczenia w tym: „Zasłużony Działacz Kultury”, brązową i srebrną odznakę im. Janka Krasickiego, srebrną odznakę za zasługi dla OHP, honorową odznakę TKKF. W 2000 roku zainicjował Wojewódzki Rajd po Ziemi Drawieńskiej, był inicjatorem spotkań z ciekawymi ludźmi. Zmarł w 59 roku życia, spoczął na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.

Karol X Gustaw (1622 – 1660). Król Szwecji w latach 1654-1660; książę Zweibrücken-Kleeburg w latach 1652-1660. Był synem Jana Kazimierza Wittelsbacha, księcia Palatynatu Zweibrücken-Kleeburg i Katarzyny - córki króla Szwecji Karola IX. Gdy obejmował rządy po swojej kuzynce królowej Katarzynie, która abdykowała ze względu na przejście na katolicyzm, zastał kraj w ruinie gospodarczej z pustym skarbcem. Wówczas miał wypowiedzieć myśl: „Szwecja nie ma złota, ale ma rudy żelaza, a to oznacza, że może mieć oręż. Mając oręż zdobędziemy bogactwa”. Śniła mu się Szwecja z Bałtykiem jako morzem wewnętrznym. Wojna z Polską (1665 - 1660), mimo że miała wymusić zrzeczenia się przez polskiego króla Jana Kazimierza (prawowitego dziedzica Wazów) praw do tronu szwedzkiego, z samego założenia miała być wojną zaborcza i łupieżczą. A problem korony Wazów był tylko zwykłym pretekstem. Wiadomo, że 12 tysięczna armia króla Szwecji jeszcze 4 sierpnia była rozłożona pod Choszcznem i czekała rozkazu wymarszu. Minęło kilka dni i na czele z Karolem X Gustawem ruszyła w kierunku przeprawy na Drawie. 14 sierpnia 1655 przekroczyła tę rzekę w Barnimiu. Minął jakiś czas i losy wojny odwróciły się przeciwko Szwedom. Latem 1657 król opuścił Polskę najprawdopodobniej również przekroczył Drawę w Barnimiu, wiedział już, że Rzeczpospolitej nie pokona. Jego armia dokonała strasznych zniszczeń, mimo że większość polskich zamków i twierdz poddawała się bez walki, to zostały one złupione i obrócone w ruinę. Wiele wspaniałych rezydencji nigdy nie zostało odbudowanych. Szwedzi rozgrabili biblioteki i skarbce, wywożono nawet detale architektoniczne i relikwie świętych (np. św. Stanisława). Zniszczenia, jakich w wyniku szwedzkiego najazdu doznała Polska, były procentowo większe od zniszczeń II wojny światowej. Profanacja miejsc świętych była na porządku dziennym. Straty w ludziach liczone są w setkach tysięcy. Blisko sto lat trzeba było Polsce, by osiągnąć zaludnienie sprzed „Potopu”. W swoich czasach Karol X Gustaw uchodził za rozbójnika Europy, a w kategoriach dzisiejszych był arcyzbrodniarzem.

Karpiniuk Sebastian Marek (4.12.1972 – 10.04.2010). Polski polityk i prawnik; poseł na Sejm V i VI kadencji; samorządowiec. Urodził się w Kołobrzegu. Ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Pracował jako rzecznik prezydenta miasta Kołobrzegu i w kancelarii radcowskiej. Od 2004 do 2005 pełnił funkcję

zastępcy prezydenta Kołobrzegu. W latach 90 działał w KLD, następnie w Unii Wolności. Od 2001 należał do Platformy Obywatelskiej. Był członkiem zarządu miejskiego Klubu Piłkarskiego Kotwica Kołobrzeg. W 2001 z listy PO został wybrany na posła V kadencji, a w 2007 VI kadencji w okręgu koszalińskim obejmującym również Drawno. Był wiceprzewodniczącym Parlamentarnego Zespołu Miłośników Historii. Zginął 10 kwietnia 2010 w katastrofie polskiego samolotu Tu-154M w Smoleńsku. 28 kwietnia 2010 został uchwałą Rady Miasta honorowym obywatelem Kołobrzegu. Jest patronem Miejskiego Stadionu Piłkarskiego.

Kiernożycki Włodzimierz (30.05.1951). Profesor dr hab. inżynier specjalista w dziedzinie żelbetu; były członek Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk. Pochodzi z Poznania. W 1974 ukończył Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Szczecińskiej. Pięć lat później w 1979 obronił na swojej macierzystej uczelni pracę doktorską i uzyskał tytuł doktora inżyniera. W 1983 przebywał na dziesięciomiesięcznym stażu naukowym w Niemczech – Uniwersytet w Monachium. Po piętnastu latach w 1994 habilitował się na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej. Tematem jego rozprawy habilitacyjnej były „Termiczne naprężenia wymuszone w betonowych budowlach masywnych z uwzględnieniem zjawisk reologicznych". W 1987 otrzymał nagrodę Pełnomocnika Rządu ds. Rozwoju Energetyki Jądrowej i w 1995 nagrodę im. prof. Wacława Żenczykowskiego, w 2003 nagrodę indywidualną Ministra Infrastruktury. 18 października 2004 został na mocy postanowienia Prezydenta RP profesorem nadzwyczajnym w kategorii nauk technicznych. Wręczenie nominacji nastąpiło 16.12.2004. Specjalizuje się w budownictwie, w tym w konstrukcjach żelbetowych i materiałach budowlanych. Jako naukowiec związany był z Politechniką Szczecińską,później z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technicznym. Pełnił m.in. funkcje dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej (1991–1993), prodziekana (1993–1996) i dziekana (1996–2002) Wydziału Budownictwa i Architektury. Objął też kierownictwo Katedry Konstrukcji Żelbetowych i Technologii Betonu. W latach 2002–2005 był prorektorem ds. nauczania. Dwukrotnie wybrany został rektorem Politechniki Szczecińskiej, pierwszy raz w 2005 i drugi w 2008. Po reorganizacji i utworzeniu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, objął w 2009 stanowisko rektora tej uczelni, a po wyborach w 2012 uzyskał reelekcję na czteroletnią kadencję. W 1996 został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a 2012 Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Jest uznanym specjalistą z zakresu projektowania i realizacji masywnych konstrukcji żelbetowych. Opublikował ponad 70 prac naukowych. Jest autorem lub współautorem ponad 30 ważniejszych ekspertyz i opracowań naukowo-technicznych wdrożonych w praktyce inżynierskiej. Jest promotorem prac doktorskich i habilitacyjnych. Od wielu lat odpoczywa na terenie Gminy Drawno.

Kiser Klaus - Peter (ok. 1959). Pułkownik Bundeswehry; absolwent studiów dyplomowych AON; oficer łącznikowy Bundeswehry w tejże uczelni w latach 2003 – 2006. Od 1 października 2010 był attaché obrony przy Ambasadzie Niemiec w Polsce. Po 20 latach służby w Polsce został 12 sierpnia 2013 pożegnany przez szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego gen. Stanisława Kozieja z racji zakończenia swojej misji w Polsce. W 2013 został odznaczony Złotym Medalem Wojska Polskiego. Jego pojawienie się w Drawnie w

2004 r. związane było ze znalezieniem przez chor. Piotra Ochocińskiego i ppłk. dr. Jeremiasza Ślipiec szczątków trzech żołnierzy Wehrmachtu, które po znalezieniu zostały godnie pochowane we wspólnym grobie. Po powrocie do Warszawy ppłk Ślipiec, powiadomił pracownka AON ppłk Klausa Kisera o efektach poszukiwań. Zainteresował on tym odpowiednie służby zajmujące się poległymi niemieckimi żołnierzami i gdy nadszedł czas ekshumacji, razem z ppłk Ślipiec i chor. Ochocińskim przyjechali do Drawna. Ekshumacji dokonał Wolfgang Dietrich z Niemieckiego Ludowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi. Ppłk Kiser zorientował się, że groby niemieckich żołnierzy plut. Zadorożnego i osoby cywilnej zmarłej podczas wysiedlania to doskonałe miejsce pamięci o czasie minionym. Zaproponował W. Dietrichowi by zostawić mogiłę w spokoju, tym bardziej że była ona w doskonałym stanie utrzymana przez koło SSP w Drawnie. Jednak mjr Szutowicz optował by szczątki żołnierzy zabrać. Tak też się stało. W Drawnie ppłk Kiser był dwa dni. W tym czasie zwiedził okolicę i nawet zostawił pamiątkę w postaci książki o Konradzie Adenauerze. Już po ekshumacji, za sprawą chor. Ochocińskiego, odczytano na UMK w Toruniu nieśmiertelnik jednego z odnalezionych żołnierzy Wehrmachtu. Ppłk Kiser służył także jako naczelnik wydziału w Centrum Szkolenia Sił Połączonych (JFTC) w Bydgoszczy, jedynej kwaterze NATO w Europie Wschodniej. W 2016 został przeniesiony do służby strategicznej w Kolonii. Odznaczony był także Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Jest członkie Klubu Rotary (światowa organizacja humanitarna) Bydgoszcz Brda w Bydgoszczy.

Klot – Trautvetter Burghard Magnus Adrian Erich baron von (29.10.1889 - 20.11.1927). Właściciel majątku rycerskiego Friedenau (Konotop). Wywodził się z rodu o genezie sasko – szwedzkiej, którego przedstawiciele występowali głównie na Pomorzu i w krajach nadbałtyckich. Nazwisko dwuczłonowe ukształtowało się poprzez usynowienie Ernsta Johanna von Klota (zm. 1771) przez szwedzkiego generała porucznika Johana Reinholda von Trautvetter (zm.1741). Tytuł barona miał też szwedzką genezę a prawo do tego tytułu zostało potwierdzone 29.04.1846 w Poczdamie. 15 kwietnia 1871 powstała hrabiowska linia rodu von Klot-Trautvetter, lecz z majątkiem Friedenau nie miała ona nic wspólnego. Friedenau (Konotop) do 1907 należał do Rudolfa Kisker. Burghard Magnus Adrian Erich baron von Klot – Trautvetter urodził się w Pasewalk. Był synem podpułkownika rezerwy Burgharda Ernst Friedricha Karla barona von Klot – Trautvetter (1860 – 1897) i Alice Luise Helene von Enckevort. Jego siostra Hildegarda Margareta (1896 – 1970) wyszła za mąż za Hansa Wernhera August Gustav Paul Ulrich von Quistorp (1888 – 1947), który zmarł na skutek zagłodzenia w obozie NKWD.Burghard Magnus Adrian Erich Baron von Klot – Trautvetter żonaty był Dora Maria Mathilde Margarethe Stich (ur. 21.11.1891 w Godziszewie, zm. 29.11.1967). Mieli troje dzieci, w tym jednego syna, o którym wiadomo niewiele, był nim Burghard Franz Bernhard baron von Klot – Trautvetter (ur. 1916 w Berlinie) i dwie córki. Viola Paula Maximiliana Elisabeth baronówna von Klot-Trautvetter (ur. 4.11 1918) w Poznaniu, a druga córka Alice Irene baronówna von Klot – Trautvetter (1921 – 1950) ur. w Friedenau (Konotop). Baron Burghard Magnus zmarł w Choszcznie. Po jego śmierci żona mieszkała nadal w pałacu w Konotopiu. W 1927 część majątku rycerskiego przejęła firma „Eigene Scholle" z Frankfurtu i dokonała podziału na osiem samodzielnych gospodarstw. W pałacu nadal mieszkali rotmistrz rez. Franz Stich (żona

Maria Timmermann) z rodziną, i wdowa Dorota von Klot-Trautvetter z d. Stich, stąd w tradycji przyjęło się, że był to majątek rodowy baronowej. W 1945 przejęli go Polacy i ostatecznie nadali mu nazwę Konotop. Według ostatnich mieszkańców – Niemców, polska nazwa wsi miała mieć odniesienie do ciężkiej pracy koni podtopionych po brzuch lub do przejazdu ciągniętego przez konie powozu przez rozlewisko (staw), tak iż brzuchy koni były w wodzie.

Kławsiuć Mieczysław (13.08.1911 - 6.04.2002). Były burmistrz Drawna. Działacz kombatancki; podporucznik w stanie spoczynku. Urodził się w Derewnie, woj. Nowogródek. W dniu 5.10.1931 stawił się do odbycia służby wojskowej. Został przydzielony do 9 Batalionu Telegraficznego, który stacjonował w Brześciu nad Bugiem. Znalazł się w 1 kompanii szkolno- rekrutacyjnej. W 1939 został zmobilizowany. W czasie wojny z Niemcami w 1939 był w szeregach 1 Dywizji Piechoty Legionów gen. Wincentego Kowalskiego. Posiadał wówczas stopień plutonowego. Następnie do wyzwolenia w maju 1945 przebywał w niewoli niemieckiej. Po uwolnieniu znalazł się we Francji i został przyjęty do Wojska Polskiego, gdzie służył w 17 Kompanii Łączności Telegraficznej, stąd trafił do szkoły przysposobienia do zawodu przy 3 Dywizji Strzelców Karpackich, gdzie został szefem kompanii szkolnej. Po demobilizacji powrócił 21.11.1947 z Anglii do kraju. Swoją rodzinę, która została repatriowana, odnalazł w Drawnie. Od tego czasu był mieszkańcem Drawna. Ożenił się z Wandą Ulicz, która była sympatią jego młodości. Rozpoczął pracę zawodową w Powiatowej Radzie Narodowej w Choszcznie, potem pełnił funkcję agronoma w Suliszewie. W latach 1952 – 1953 był burmistrzem Drawna. Do emerytury pracował w służbie rolnej w Urzędzie Miasta i Gminy w Drawnie. Był osobą powszechnie znaną z pełnienia wielu funkcji społecznych. Przez długie lata był prezesem Koła ZBOWID w Drawnie. Jako prezes był bardzo wyczulony na los swoich organizacyjnych kolegów. Poświęcając swój czas, pomagał im w różnych sytuacjach życiowych.

Kochtickiz Kochtic starszyAndrzej (Ondrej) (1567 – 1633 lub 1634). Uczestnik starcia pod Barnimiem 22 lipca 1627; szlachcic czeski herbu Czapla;magnat górnośląski. Studiował w Wittenberdze, wybudował w Koszęcinie koło Lublińca nową rezydencję, w której umieścił jedną z największych bibliotek na Śląsku. W latach 1618 – 1622 był starostą księstwa opolsko – raciborskiego. Właściciel Koźla, które kupił w 1617. W 1620 posłował z ramienia króla Ferdynanda V do króla polskiego Zygmunta III. Utworzył własny 300 osobowy odział, walczył u boku Duńczyków. Z Koźla pomaszerował do Nowej Marchii, przechodząc przez Barnimie. Do niewoli dostał się pod Granowem. Po uwolnieniu przeszedł na stronę szwedzką, był pułkownikiem, znalazł się w radzie wojennej. Został brygadierem. W latach 1632 – 1633 wspominany był jako szwedzki generał. Pojmany przez żołnierzy cesarskich został przewieziony do Wiednia tam zapewne zmarł w 1634 lub został stracony. Ciało przewieziono do Koźla do kościoła parafialnego. Oficjalny pogrzeb odbył się w XIX w.

Kocurek Teofil (21.04.1876 – 31.06.1953). Urodził się w Bogucicach. Był synem Pawła i Franciszki z d. Kir. Ukończył teologię na Uniwersytecie Wrocławskim. 23 czerwca 1900 r. przyjął święcenia kapłańskie. Pracował jako wikary kolejno w Łanach, w powiecie kozielskim (26 czerwca 1900 – 15 października 1903), w Lublińcu (15 października 1903 –

26 września 1904), w Szczecinie (26 września 1904 – 22 listopada 1906), jako kuratus w Choszcznie (22.10.1996 – 30.04.1919). 2.04.1919 r. zmarła jego matka. W tym czasie był proboszczem utworzonej 11 listopada 1908 choszczeńskiej parafii pod wezwaniem Narodzenia NMP, która sprawowała posługę dla wiernych katolików z kilkunastu miejscowości powiatu choszczeńskiego w tym z Drawna. Za jego kadencji wybudowano poświęcony 27 sierpnia 1911 r. (konsekrowany 26 września 1926) kościół katolicki. Po Choszcznie sprawował posługę w Wyrach w powiecie pszczyńskim (01.05.1919 – 31.12.1922), gdzie popierał ruch polski. W okresie II Powstania Śląskiego 21.08.1920 miejscowa ludność skutecznie wystąpiła w obronie ks. Kocurka, którego zamierzano aresztować Sipo (Sicher-heitspolitzei). W 1922 był pierwszym proboszczem parafii pw. Podwyższenia Krzyża Święte propozycję utworzenia w Jaśkowicach samodzielnej parafii w Gostyni. Od 1923 do 15 listopada 1938 był proboszczem parafii pw. Św. Jerzego w Dębieńsku. Podczas tej kadencji 25.10.1931 wysunął propozycję utworzenia w Jaśkowicach lokalię, czyli wydzielony obszar parafii z własnym kapłanem i majątkiem. Powstanie lokalii było oficjalnym wstępem do utworzenia samodzielnej parafii. 21 czerwca 1950 mianowany został radcą duchownym. Zmarł w Jaśkowicach i tam został pochowany. 15.03.1958 Jaśkowice zostały podniesione do rangi samodzielnej parafii.

Kohut Tadeusz (16.10.1950) urodził się w Gorzowie Wlkp. Organizator i pierwszy dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego. Po ukończeniu Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej w Krakowie rozpoczął pracę w Nadleśnictwie Drawno, na stanowisku adiunkta technologa. W latach 1978-1985 pracował jako zastępca nadleśniczego w Nadleśnictwie Głusko, a następnie jako nadleśniczy w Nadleśnictwie Drawno. W roku 1990 ówczesny Krajowy Zarząd Parków Narodowych powierzył mu organizację Drawieńskiego Parku Narodowego, a 1 maja 1990 Minister Środowiska powołał go na stanowisko dyrektora parku. Początki organizacji nie były łatwe. Nie było ani pomieszczenia na biuro, ani pracowników. Pierwsze biuro dyrekcji parku, dzięki Okręgowemu Zarządowi Lasów Państwowych mogło być zorganizowane w pomieszczeniu po byłej bazie brygady Ośrodka Transportu Leśnego. Jeszcze jako nadleśniczy Nadleśnictwa Drawno rozpoczął budowę osiedla mieszkaniowego dla pracowników nadleśnictwa. Już jako dyrektor parku przejął od nadleśnictwa Drawno, grunt pod budowę jednego z bloków (36 rodzinnego), z budowy którego zrezygnowało Nadleśnictwo Drawno. W roku 1992 rozpoczął budowę i na początku roku 1993 można było przenieść siedzibę dyrekcji parku do pierwszej klatki, w której to siedziba dyrekcji parku mieści się do dzisiaj. W roku 1994 blok był już gotowy do zamieszkania. Ponieważ zostawały wolne mieszkania, mógł wynająć je głównie dla nauczycieli. W międzyczasie rozpoczął staranie o budowę siedziby Drawieńskiego Parku Narodowego. Kiedy projekt mógł być finalizowany, został w roku 2008 przez ministra środowiska odwołany ze stanowiska dyrektora parku. Przez osiemnaście lat pracy w parku, oprócz wspomnianego budynku mieszkalnego w Drawnie, poczynił wiele inwestycji między innymi: wyremontował i zaadoptował budynek na punkt informacji turystycznej, zaadoptował w Drawniku budynek gospodarczy na przystań dla turystów, wykupił i dokończył budowę budynku mieszkalnego na ul. Choszczeńskiej, umieszczając tam siedzibę jednego z leśnictw, wyremontował, wyposażając w wysoki standard, 6 budynków (leśniczówki), w tym dwa zapisane do rejestru

zabytków (Ostrowiec) i punkt informacji turystycznej w Głusku, przygotował i wykonał, udostępniając dla turystów, szlaki turystyczne w tym jeden kajakowy. Najważniejsze zadanie jakie realizował to ochrona przyrody na powierzonym jego pieczy obszarze (ok. 11000 ha).

Kokorzycki Sławomir (03.07.1963) urodził się w Szczecinie. Ksiądz rzymskokatolicki. Kanonik Wolińskiej Kapituły Kolegiackiej z 22.12.2011. Dziennikarz, poeta, społecznik. Szkołę podstawową ukończył w 1978 w Reczu. Jest absolwentem Technikum Mechaniczno-Energetycznego w Szczecinie, które ukończył w 1983 uzyskanym świadectwem dojrzałości. Przez rok studiował w Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie - Paradyżu, następnie w Wyższym Seminarium Duchownym w Szczecinie. Święcenia kapłańskie przyjął 18 czerwca 1989 w Szczecinie z rąk ks. abpa Kazimierza Majdańskiego. W latach 1989-1991 był wikariuszem w parafii p.w. Niepokalanego Serca NMP w Barlinku, po czym w okresie 1991/1992 był wikariuszem w Nowogardzie, a w 1992-1993 w parafii p.w. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Ińsku. W latach 1993 - 1995 roku pracował w Wydawnictwie Diecezjalnym „Ottonianum" w Szczecinie. Od 15 grudnia 1995 do 1 lutego 2014 roku był proboszczem parafii p.w. św. Stanisława Kostki w Korytowie, gdzie stworzył pierwszy w Polsce Ośrodek Wspierania Rodziny i przyczynił się do wybudowania budynku nowoczesnej szkoły. W międzyczasie w 2002 ukończył studia magisterskie z zakresu teologii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W latach 2014 – 2017 przebywał w parafii p.w. Miłosierdzia Bożego w Stargardzie. Cyklicznie organizuje 31 sierpnia w Choszcznie „Korytowską Noc Poetów". Jest to wydarzenie poetyckie mające rangę ogólnopolską. Do 2018 odbyło się już osiem edycji tych spotkań. W 2015 usankcjonował prawnie utworzoną przez siebię Fundację Wspierania Kultury „Noc Poetów" z siedzibą w Reczu. Był wieloletnim powiatowym kapelanem Ochotniczych Straży Pożarnych w Choszcznie. Od 1988 roku współpracował z dwutygodnikiem katolickim Pomorza Zachodniego „Wczoraj i dziś" (1988-1989) i z „Kościołem nad Odrą i Bałtykiem" (od 1990). W latach 1993-1995 był członkiem redakcji „Kościoła...". Członek Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury. Współpracował z prasą regionalną: „Echo Barlinka" 1991, „Plusy i Minusy" – Nowogard 1991-1992, „Kurier" – Hamburg (1995). Jego publikacje ukazywały się w „Słowie – Dzienniku Katolickim". Jest autorem kilku tomików poezji: tomik „Album ze zdjęciami" wydany w 1995 roku był jego debiutem poetyckim, kolejny tomik wierszy pt. „Pacierz mój..." ukazał się w roku 1999, a trzeci, pt. „Spotkania" w roku 2005. W roku 2014 wydany został kolejny tomik pt. "Tobie...".

Kolasa Agata (01.01.1970) urodziła się w Choszcznie. Sołtys Sołectwa Brzeziny; technik żywienia. Rodzice pochodzą z Wielkopolski. Ukończyła Technikum Spożywcze. Pracuje jako koordynator w Domu Pomocy Społecznej w Brzezinach. Jej sołectwo oprócz Brzezin obejmuje Gack i Karpinek. Jest mężatką i matką trojga dzieci.

Kołwzan Kazimierz (1927 – 2007). Ksiądz rzymskokatolicki; były wikariusz drawieński; kanonik honorowy Kamieńskiej Kapituły Kolegiackiej. Urodził się w leżącej ok. 2 km od Turgieli wsi Osinówka w powiecie wileńsko – trockim w województwie wileńskim. Był jednym z dziesięciorga dzieci Stanisława i Hieronimy Kołwzanów. Ochrzczony został 17 lutego tego roku w kościele pw. Matki Bożej Szkaplerznej w miasteczku Gudagaj (znane

również jako Gudohaje). Szkołę podstawową ukończył w Oszmianie. Był ministrantem. Po ukończeniu Wyższego Seminarium Duchownego w Gorzowie Wielkopolskim. 29 czerwca 1954 przyjął święcenia kapłańskie z rąk bp. Herberta Bednorza. Mszę prymicyjną odprawił w Sulęcinie. Pierwszą jego placówką duszpasterską był wikariat w parafii p.w. Wniebowzięcia N.M.P. w Nowogardzie (sierpień 1954 – lipiec 1957). Później krótko przebywał w Drawnie w parafii MB Nieustającej Pomocy (15.07.57 -25.10.57) skąd faktycznie uciekł. 15 października 1957 bp. Teodor Bensch utworzył samodzielną parafię pw. Świętej Trójcy w Suliszewie, w skład której weszły miejscowości wyłączone z parafii Drawno: Recz i Choszczno. Od 25 października 1957 aż do 24 sierpnia 2004 ks. Kołwzan był w niej proboszczem; łącznie 47 lat. W tym czasie odbudował z ruin kościoły: w Lubieniowie (dziś w parafii Brzeziny) i Chełpie (dziś w parafii Korytowo), od podstaw wybudował kościół w Pamięcinie. W latach 1984-1989 pełnił funkcję wicedziekana, a od 1 marca 1994 r. ojca duchownego dekanatu Drawno. 24 sierpnia 2004 przeszedł na emeryturę. Ostatnie lata swojego życia spędził jako rezydent w Suliszewie, ciesząc się wielkim uznaniem i szacunkiem swoich byłych parafian. Wychował cały zastęp kapłanów, w tym biskupa i profesorów. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Suliszewie.

Kołogórska Ewa (1925 – 2007). Aktorka, choreograf, tancerka i reżyser teatralny. Urodziła w Krakowie była córką prawnika Emila Kreisberga i germanistki – romanistki Elli zd. Offner. W dzieciństwie uczyła się tańca i muzyki. W 1932 roku otrzymała drugą nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Tańca w Warszawie, a w roku następnym pierwszą nagrodę na konkursie w Wiedniu. W wieku pięciu lat, zagrała tytułową rolę w sztuce *Beksa* w reż. Marii Biliżanki. W 1934 roku wystąpiła w epizodycznej roli w filmie *Przebudzenie* w reż. Aleksandra Forda i Jana Nowiny-Przybylskiego. W 1935 została zaangażowana do Teatru im. Słowackiego w Krakowie, zagrała u boku Juliusza Osterwy i Hanki Ordonówny Sierotkę Marysię w *Ptaku* Jerzego Szaniawskiego. Później występowała na innych scenach teatralnych i jako statystka w filmach. Od 1941 roku przebywała z rodzicami w getcie w Krakowie (w tym samym w którym był Roman Polański). Rodziców pochłonął Holokaust. Następnie więziona była w Płaszowie, KL Auschwitz, KL Bergen-Belsen, w KZ Flossenbürg w Venusbergu w Saksoni i w KL Mauthausen. W wyzwolona została przez wojska amerykańskie. W 1947 r. wróciła do Polski. Ukończyła studia na Wydziale Aktorskim Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie i wyjechała do Szczecina dokąd dostała nakaz pracy. W latach 1952-1958 i 1963-1975 była aktorką i reżyserem w Przedsiębiorstwie Państwowe Teatry Dramatyczne w Szczecinie. W okresie 1958 - 1959 była aktorką poznańskiego Teatru Polskiego i Teatru Satyryków. Od 1959 do1961 występowała na scenie warszawskiego Teatru Narodowego. W sezonie 1962/1963 grała w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie, a w 1964 była choreografem w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W 1966 zdała ekstermistycznie egzamin reżyserski. W 1976 r. związała się z Teatrem Polskim. Gościnnie reżyserowała też w szczecińskim ośrodku Telewizji Polskiej, w Operze i Operetce oraz w Teatrze Lalek „Pleciuga". Przez trzy lata (1970–1973) była kierownikiem artystycznym teatru „Krypta". Udzielała się w Towarzystwie Społecznym i Kulturalnym Żydów. Zmarła 25.10.2007 r. w Szczecinie. Zgodnie z ostatnią

wolą spoczęła na Cmentarzu Komunalnym w Drawnie. Taką decyzję podjęła gdyż będąc osobą samotną zaprzyjaźniła się z zamieszkałą w Drawnie dr Anną Biską i z jej rodziną Bilskich.

Konopelski Andrzej (20.05.1964) urodził się w Choszcznie. Człowiek instytucja; działacz sportowy, samorządowy i społeczny. Do szkoły podstawowej uczęszczał początkowo w Suliszewie i po przeprowadzce rodziców, ukończył ją w Barnimiu w 1979, Absolwent Liceum Ekonomicznego w Choszcznie. Technik ekonomista (1983). Pracę zawodową rozpoczął w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Kiełpinie. Następnie pracował jako kasjer w Zespole Ekonomiczno - Administracyjnym Szkół w Drawnie. Po trzech latach pracy przeniósł się do PPGR w Drawnie - Zakład Remontowo - Budowlany w Podegrodziu. W latach 1993 - 2014 pracował w Urzędzie Miejskim w Drawnie na stanowisku kasjera. Obok obowiązków zawodowych udziela się społecznie. Uczestniczy aktywnie w życiu religijnym, społecznym, kulturalnym i sportowym swego środowiska. Kierowany przez niego klub sportowy LKS „Świt" Barnimie w latach 1981/82 był najlepszym klubem pod względem działalności w ówczesnym woj. gorzowskim i 16 klubem w Polsce. Za jego kadencji wybudowano nowy obiekt sportowy: boisko, szatnię wraz z pokojami gościnnymi. Obecnie klub rozgrywa mecze w Kl. A. - dawniej „O". jest również mocno zaangażowany w udzielanie pomocy dla osób potrzebujących (biednych, chorych, samotnych) i ich rodzin oraz dla dzieci z całej parafii Barnimie. Wraz z wolontariuszami i współpracownikami w okresie 22 lat zorganizował ponad 180 imprez charytatywnych: festynów, wycieczek, kolonii, zabaw mikołajkowych z paczkami, pielgrzymek dla rencistów i emerytów i innych spotkań, z których łącznie skorzystało około 17000 osób. Jest pomysłodawcą i organizatorem 15 bali charytatywnych, z których dochód przeznaczany jest na letni wypoczynek dla dzieci z najuboższych rodzin. Mówi się, że jest to człowiek instytucja, gdyż nie tylko prowadził równolegle dwie prężnie działające formy (klub sportowy i Caritas), ale aktywnie uczestniczy w życiu parafii, gminy i powiatu. Stało się to możliwe także dzięki temu, że potrafi skupić wokół siebie podobnych sobie ludzi, którzy chcą działać i pomagać drugiemu człowiekowi. Za działalność sportową, społeczną i charytatywną otrzymał wiele odznaczeń, medali honorowych i wyróżnień z których najważniejsze to: Srebrny Krzyż Zasługi, Brązowy Krzyż Zasługi, Srebrna Odznaka Honorowa Gryfa Zachodniopomorskiego, Medal „Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego", Odznaka „Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno", Tytuł i statuetkę Drawianin Roku 2012, Statuetkę Barnima i Super Statuetkę Barnima, Wyróżnienie promocyjne „Dęby Powiatu Choszczeńskiego", Zasłużony dla sportu, Zasłużony działacz LZS. Obecnie sprawuje funkcję członka zarządu powiatu choszczeńskiego i jest radnym od 2010. Przełożony Parafialnego Zespołu Caritas w Barnimiu, Prezes Klubu „Świt" Barnimie w latach 1990 - 2015. Wiceprezes Rady Powiatu LZS w Choszcznie, członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, członek stowarzyszenia „Zamek Dzieciom" w SOSZW w Niemieńsku.

Kopeć Stanisław (22.04.1947) urodził się w Szamocinie. Polski polityk, nauczyciel, poseł na Sejm II, III i IV kadencji. W 1975 ukończył studia na Wydziale Matematyczno-Fizyczno-Chemicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu. Od 1968 pracował jako nauczyciel, od 1982 także dyrektor Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Stargardzie Szczecińskim. Od

1968 do rozwiązania należał do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. W latach 1993–2005 sprawował mandat posła na Sejm II, III i IV kadencji z okręgu szczecińskiego, z listy Sojuszu Lewicy Demokratycznej. W 2005 nie ubiegał się o reelekcję. Obejmował funkcje społeczne, m.in. zastępcy przewodniczącego i członka rady zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych oraz członka zarządu głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych. Zasiadał we władzach krajowych SLD. W dniu 20.03.2000 przebywał w Drawnie na spotkaniu z członkami TMZD oraz uroczystościach nadania imienia Saperów Polskich dla Gimnazjum Publicznego, a także kilkakrotnie z okazji realizacji innych przedsięwzięć poselskich.

Kopernik Mikołaj (1473 – 1543). Polski astronom. Urodził się w Toruniu w rodzinie kupca Mikołaja i Barbary z d. Watzenrode. Miał dwie młodsze siostry: Barbarę i Katarzynę oraz starszego brata Andrzeja. Brat matki, Łukasz Watzenrode, był biskupem warmińskim. Kopernik ukończył w 1495 studia w Krakowie na Wydziale Sztuk Wyzwolonych. W 1496 rozpoczął studia prawnicze w Bolonii. 20 października 1497 objął kanonię warmińską. Najprawdopodobniej dwukrotnie przejeżdżał przez Barnimie (wg. Grzegorza Jacka Brzustowicza). Pierwszy raz było to w 1501, gdy wracał z Rzymu, gdzie przebywał z bratem Andrzejem. Dał tam kilka wykładów i w nocy z 5 na 6 listopada 1500 obserwował zaćmienie księżyca. Drugi przejazd mógł nastąpić pod koniec 1503, kiedy to wracał ze studiów we Włoszech. Ukończył w Padwie medycynę, uzyskując licencjat (są jednak wątpliwości, które wskazują Bolonię jako miejsce studiów medycznych). 31 maja 1503 zdał na Uniwersytecie w Ferrarze egzamin doktorski z prawa kanonicznego. Z Barnimia skierował się na Prusy. Był jednym z bohaterów wojny z Zakonem Krzyżackim. Na przełomie 1520 i 1521 przygotował Olsztyn do obrony i 26.01.1521 obronił miasto przed Krzyżakami. Od 1510 był kanonikiem katedry we Fromborku. W 1533 roku ukończył teorię heliocentryczną, wg. której słońce jest w centrum wszechświata (układu słonecznego). Zmarł we Fromborku.

Koroelus Ruth (17.04.1926 – 10.09.2015). Urodziła się w Neuwedell (Drawno). Pochodziła z rodziny Liese. Przed wojną mieszkała na rogu przy ulicy Krótkiej i Jeziornej. Jej dziadek był dekarzem i wykonywał dach na budowanym wówczas budynku szkoły (gimnazjum). Jej matka w czasie wojny pomagała córkom żydowskiej rodziny drawieńskich przemysłowców Casparius o imionach Lilly i Irmgard, które ukrywały się na ogrodach działkowych ich znajomej stomatolog dr Mäusel w Berlinie. Tam obie panie Casparius szczęśliwie doczekały wyzwolenia. W 1944 Ruth Liese została zatrudniona w niemieckim przemyśle. Znalazła się w Poczdamie i w Berlinie, przeżyła jego bombardowania. Wróciła do Drawna tu doczekała jego zdobycia, pracowała do 1948 roku na terenie jednostki wojskowej przy demontażu sprzętu wojennego. Potem została wysiedlona do Niemiec, zamieszkała w Bad Vilbel (Hessen). W 1950 pracowała w Frankfurcie nad Menem, a w latach 1950 – 1961 jako opiekunka w domu opieki w Heilsberg Bad Vilbel. Wyszła za mąż. W 1961 urodziła syna Karla Heinza Koroleus. Zajmowała się domem, obok wychowania syna opiekowała się matką i teściową. W 2000 wróciła do Drawna i mieszkała tu do 2010. Nie miała uprzedzeń narodowościowych. Dała się poznać jako osoba otwarta, uporządkowana i dobrze zorganizowana. Nie mówiła po polsku. Była humanistką, tworzyła literacko, pisała wiersze i opowiadania. Zaangażowała się także w szerszą działalność publicystyczną, pisała na łamach

gazety „Heimatgruß-Rundbrief", dwa artykuły zamieściła w „Kawalierze". Przyczyniła się do lepszego poznania dziejów Drawna zwłaszcza historii drawieńskich Żydów, dziejów rakiety V-2 czy martyrologii robotników przymusowych. Ruth Koroleus lubiła zachodzić do drawieńskiego „Spichlerza", przekazała tu pamiątki i zdjęcia do Galerii Pamiątek Ziemi Drawieńskiej. Często zapalała znicz przed pomnikiem „Macewa z Bruku", kładła na nim symboliczny kamyk, tym samym dawała dowód pamięci o dawnych, zgładzonych w czasie wojny, żydowskich mieszkańcach miasta. Po powrocie do Niemiec zamieszkała w domu seniora w Bad Vilbel. Zmarła w wieku 89 lat w Hamburgu. Do końca swego długiego życia zakochana była w rodzinnym mieście. Posiadała wewnętrzną potrzebę dzielenia się wiedzą o nim. Z wielką sympatią opowiadała o Drawnie, o życiu codziennym mieszkańców.

Korth Johannes (31.08.1899 – 12.06.1990). Dzieci nazywały go „Wujkiem Pastorem". Urodził się w Berlinie jako syn pastora z Sophienkirche, Theodora Kortha. Matka zamarła mu w dzieciństwie. Po kilku latach ojciec został superintendentem w Wustermark. Johannes Korth studiował teologię w Berlinie, Tübingen i Lipsku. W czasie Wielkiej Wojny i po jej zakończeniu uczył się i pracował fizycznie. Był także domowym nauczycielem, czym zapewnił sobie finansowanie własnej nauki. Święcenia otrzymał w Kaiser – Wilhelm – Gedächtniskirche w Berlinie. 13 stycznia 1929 trafił do swojej pierwszej parafii w Barnimiu (niem. Fürstenau), w której pozostał do 1945. W parafii było wiele tysięcy wiernych obejmowała ona nie tylko gminę Barnimie, ale także Brzeziny, Dominikowo, Zatom, Płociczno oraz liczne osady, kolonie, leśniczówki,przez co pastor Korth był cały czas „pastorem w drodze". Swoim motocyklem dojeżdżał do najbardziej odległych zakątków. Był kawalerem, jego gospodarstwo prowadziła p. Marowska zwana „ciotką Ma". W czasie wojny został powołany do Wehrmachtu. Trafił do niewoli, posługiwał wśród wiernych w obozie jenieckim. Potem został pastorem w Bernau koło Berlina. Zmarł w wieku 91 lat w domu seniora w Eberswalde.

Kosiński Jan. Był przewodniczącym Komisji Głosowania Obwodu II podczas referendum „3 x tak", w dn. 30.06.1945. Wiadomo, że 01.03.1946 był wiceburmistrzem. W lipcu 1946 mógł pełnić krótko obowiązki burmistrza.

Kothe Maria (1850 – 1917) zd. Müller. Właścicielka majątku w Sieniawie (niem. Schönow), wdowa po pochodzącym ze Śląska Paulu Erdmanie Kothe (1845 – 1879), którego poślubiła w 1875. Była córką Louisa Ferdinanda Albrechta Müllera (1813 - 1891) i Justine zd. Treuter (1822-1902). W rozwój Sieniawy stale inwestowała, gdyż zgodnie z jej zamiarami majątek miał być przeznaczony dla jej syna Ludwika Kothe (1876 – 1959). Syn jednak wybrał karierę polityczną i ostatecznie właścicielem majątku stała się spółka ziemska „Eigene Scholle" z Frankfurtu n. Odrą, która osiedliła tu 9 rolników pozyskanych z Niemieńska, Kalisza i Barnimia. Byli to Krause, Putsch, Weber, Hertzberg, Kohn, Weilandt, wymienia się także takie nazwiska jak: Prochnow, Fenske i Utecht, lecz co do nich, nie ma całkowitej pewności. Byli to głównie emerytowani podoficerowie z armii niemieckiej. Natomiast 178 ha z 405 ha zakupił Ferdinand Schnabel. Jej syn, wspomniany Ludwik Koth, żonaty był z Ruth Ingenbrandt (1884- 1967), był pierwszym po wysiedleniu przewodzącym środowiska dawnych mieszkańców powiatu choszczeńskiego w Republice Federalnej Niemiec. Jej wnuk,

Albrecht (1909 – 1990), ożenił się w 1938 z Dorotheą Wolf. był ostatnim właścicielem Jaźwin. Drugi wnuk Heinrich (1919 – 1939) poległ 1 września 1939 w pierwszym dniu wojny z Polską.

Kowalczyk Izabela (23.07.1978). Nauczycielka, polonistka, miłośniczka sztuki. Absolwentka filologii polskiej i bibliotekarstwa na Uniwersytecie Szczecińskim. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu nauczania plastyki, zarządzania placówkami oświaty oraz biologii. Pracę zawodową rozpoczęła w drawieńskim Gimnazjum Publicznym, obecnie pracuje w Szkole Podstawowej w Drawnie. Jest pomysłodawcą i organizatorem „Rejonowego Konkursu Mitologicznego". Jest miłośniczką teatru. Prowadzi zajęcia w dwóch tetralnych grupach wiekowych, dla młodzieży starszej i młodszej. Wyreżyserowała blisko 100 przedstawień okolicznościowych. Sama pisze scenariusze. Jej grupa teatralna zajęła pierwsze miejsce w Powiatowym Przeglądzie Form Artstycznych w Choszcznie i reprezentowała powiat na szczeblu województwa w 2017. W latach 2017 i 2018 dwukrotnie została nominowana do Plebiscytu „Nauczyciel na medal" i dwukrotnie uzyskała tytuł „Nauczyciel na medal" Powiatu Choszczeńskiego. W 2017 zajęła także III miejsce w województwie zachodniopomorskim. W 2019 otrzymała statuetkę „Drawieńskie Żurawie", a w 2020 roku objęła stanowisko dyrektora Drawieńskiego Ośrodka Kultury.

Kowalewska Mariola Bożena (24.01.1965) urodziła się w Żarach (woj. lubuskie). Sekretarz Urzędu Miejskiego w Drawnie. W 1988 ukończyła Akademię Wychowania Fizycznego w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Gorzowie Wlkp. na kierunku nauczycielskim. Od tej pory Jej życie związane jest z Drawnem. Tutaj we wrześniu 1988 roku podjęła pracę w Szkole Podstawowej, a od 2000 pracowała w Gimnazjum Publicznym w Drawnie. W latach 2002-2004 pełniła funkcję zastępcy dyrektora gimnazjum. W 2004 roku została powołana na stanowisko Sekretarza Gminy Drawno, którą to funkcję sprawuje do dziś. Cały czas doskonali swoje umiejętności zawodowe. Ukończyła studia podyplomowe: Marketing i Zarządzanie w oświacie (2002), Nadzór pedagogiczny (2003), a w 2012 Prawo administracyjne. Od najmłodszych lat interesowała się sportem, a szczególnie piłką ręczną. Od początku swojej pracy w szkole specjalizowała się w tej dyscyplinie i razem z uczniami odnosiła liczne sportowe sukcesy, m.in. dwukrotnie w latach 1995 i 1996, jej podopieczni zdobyli mistrzostwo województwa gorzowskiego. Wspólnie z mężem Robertem w 1996 założyli Uczniowski Klub Sportowy „Drawianka", który z powodzeniem funkcjonuje do dziś. W ramach działalności Klubu w 1997 zorganizowali Międzyzakładowe Spartakiady Sprawnościowe dla zakładów pracy funkcjonujących na terenie gminy Drawno. Od 1998 jest współorganizatorką Biegów Ulicznych, które cieszą się ogromną popularnością w regionie. Za swoją działalność w obszarze edukacji i sportu otrzymała Nagrodę Burmistrza. Pełniąc funkcję sekretarza swoją pracę zawodową wykonywaną z ogromnym zaangażowaniem łączy z działalnością na rzecz mieszkańców Gminy Drawno. Przyczyniła się do rozwoju różnych dyscyplin sportowych wśród młodzieży i mieszkańców ziemi drawieńskiej i wciąż aktywnie działa w tym kierunku.

Kowalewski Eugeniusz (1925-1946). Żołnierz WP; strzelec WP. Wielokrotnie odznaczony. Urodził się w miejscowości Brzozówko (powiat wileńsko-trocki, województwo

Wilno) w biednej chłopskiej rodzinie. Ukończył cztery klasy szkoły realnej i by pomóc rodzinie, pracował przy koniach u bogatych gospodarzy. W czasie wojny rodzina jego została wymordowana przez „własowców". 5 listopada 1944 roku został zmobilizowany do Armii Polskiej. Służbę rozpoczął w 35 pułku piechoty 7 Dywizji Piechoty. Przysięgę złożył 28 grudnia tegoż roku. Przeszedł szlak bojowy pułku. Forsował Nysę Łużycką, bił się pod Budziszynem. Po wojnie służył dalej. Najprawdopodobniej nie awansował z powodu niskiego wykształcenia. 25 lipca 1946 wyjechał razem z sierż. Leonem Mietlewskim na urlop do Choszczna. W trakcie jego trwania 30 lipca razem z kolegami udał się na zabawę taneczną do kolonii Zdanów. Miał duże powodzenie. W trakcie zabawy wyszedł z sali iwtedy został zastrzelony strzałem w plecy przez zazdrosnego mieszkańca Drawna. Pogrzeb odbył się 1 sierpnia 1946 na cmentarzu w Drawnie. Po latach jego losem zainteresował się mjr Brunon Wasilewicz. Dzięki niemu i jego staraniom grób żołnierza został odnowiony i przez niego jest pielęgnowany.

Kowalewski Robert. Nauczyciel WF, działacz sportowy, trener. Pochodzi z Pełczyc, tam też ukończył Szkołę Podstawową. Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego Nr 2 w Gorzowie Wlkp., Medycznego Studium Zawodowego, gdzie uzyskał zawód fizjoterapeuty. Ukończył również Akademię Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wlkp. Podczas studiów poznał swoją przyszłą małżonkę - Mariolę, z którą po ślubie ze względu na zaoferowaną pracę i mieszkanie znaleźli się w Drawnie. Od 1 września 1988 żona podjęła pracę w Szkole Podstawowej, a on sam zaczął pracować w tej samej placówce rok później. Na początku swojej pracy w szkole trenował chłopców w koszykówce. Gdy w 1991 roku powstały klasy sportowe, prowadzeni przez niego uczniowie szkoły podstawowej dwukrotnie w latach 1995 i 1996 zdobyli wicemistrzostwo województwa gorzowskiego. W 1996 razem z żoną powołał do istnienia Uczniowski Klub Sportowy „Drawianka". Jest inicjatorem Biegów Ulicznych. Odbywają się od 1997 roku, corocznie bierze w nich udział od 600 do 1000 młodych sportowców z przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów z całego regionu. Jest współorganizatorem Międzyzakładowych Spartakiad Sprawnościowych. Od 1998 roku organizuje konkurs skoku wzwyż „Poskaczmy razem", podczas którego rywalizuje około 100 zawodników (jedyny taki w regionie) ze szkół podstawowych i gimnazjów. Organizuje także „Turniej Piłki Ręcznej Plażowej o Puchar Burmistrza Drawna". Wśród sukcesów jego drużyn warto wymienić: III miejsce w ćwierćfinale Mistrzostw Polski chłopców w Wągrowcu w 2003, III miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Piłki Ręcznej TERAMO CUP we Włoszech w 2012 roku, XV miejsce dziewcząt i XVIII chłopców na Międzynarodowym Turnieju Piłki Ręcznej w Veszprem na Węgrzech.

Kowalski (15.03.1912). Kapitan; pierwszy komendant OSP i jej organizator w Drawnie. 21.09.1945 zwołał zebranie założycielskie. Impulsem do jej utworzenia był pożar stodoły, w której było zboże w snopkach. Kowalski rzucił się na ratunek, zamiast syreny, której nie było, do akcji gaszenia wzywał strzelając z pistoletu. Stodołę gaszono wiadrami z wodą zaczerpniętą z pobliskiego rowu. Spaliła się doszczętnie, ale rozprzestrzenianie ognia zatrzymano. Komendantem OSP był do października 1947. Powodem rezygnacji było wyprowadzenie się z Drawna.

Kozłowski Kazimierz (13.10.1942) urodził się w Podlipkach, na Białorusi. Profesor dr.hab. W 1946 przyjechał z rodzicami do Polski. Maturę zdał w Chodzieży. Jest absolwentem Studium Nauczycielskiego w Poznaniu (1963). Pracę zawodową rozpoczął w Szkole Podstawowej Nr 2 w Gryficach. Od 1967 do 1973 pracował równolegle w administracji państwowej w Gryficach i Świnoujściu. W 1971 ukończył studia historyczne na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Gdańskiego. W 1973 został dyrektorem Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. W latach 1975 -2007 był dyrektorem Archiwum Państwowego w Szczecinie. Pracę doktorską obronił w 1980. Jako dyrektor AP pracował także w Instytucie Historii WSP w Szczecinie i na Uniwersytecie Szczecińskim, w którego powstaniu w 1985 uczestniczył. W 1995 został doktorem habilitowanym. Profesorem nadzwyczajnym US jest od 1999 i zwyczajnym od 2006. W roku akademickim 2011/2012 był kierownikiem Studium Doktoranckiego. Wypromował kilku doktorów i ok. 300 magistrów. Od 1975 jest członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego; od roku 2003 Instytutu Kaszubskiego, którego w 2012 został Członkiem Honorowym. Członkiem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego został w 1977. Jest wieloletnim działaczem Stowarzyszenia Archiwistów Polskich. Był przewodniczącym Rady Naukowej Książnicy Pomorskiej. Działacz Szczecińskiego Towarzystwa "Pogranicze", a od 05.10.1999 jest w Radzie Naukowej Wolińskiego Parku Narodowego. Od 1983 jest redaktorem naczelnym „Kroniki Szczecina", od 2000 członkiem Kolegium Redakcyjnego „Przeglądu Zachodniopomorskiego". Współpracuje z Archiwum Krajowym w Greifswaldzie. Zajmuje się problematyką przemian politycznych i kulturalnych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem powojennych losów Pomorza Zachodniego i Szczecina. Jest autorem kilku monografii naukowych, tomów źródeł historycznych i albumów archiwalnych. Autor i współautor katalogów licznych wystaw propagujących historię regionu i miasta. Organizator kilku sesji naukowych z zakresu historii, politologii i archiwistyki. Opublikował około 300 artykułów naukowych. Autor m.in. takich prac jak: „Pierwsze dziesięć lat władzy politycznej na Pomorzu Zachodnim (1945-1995)", „Życie kulturalne Szczecina", współautor IV tomu „Dziejów Szczecina", tomów źródeł „Wydarzenia gryfickie", „Wydarzenia drawskie", „Wydarzenia lubelskie", „Życie kulturalne Pomorza Zachodniego", „Pierwszy wojewoda szczeciński" oraz wydawnictw albumowych, takich jak „Świadectwa historii Pomorza. Księstwo Pomorskie - Herzogtum Pommern. 1140-1648", „Szczecin 1945". Od osiemnastu lat redaktor "Kroniki Szczecina". Był nagradzany nagrodami honorowymi przez Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i 2008 przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za monografię: „Pomorze Zachodnie w sześćdziesięcioleciu (1945–2005). Społeczeństwo-władza-gospodarka-kultura". Odznaczony został Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. 05.10.1999 przebywał na spotkaniu w Drawnie oraz wielokrotnie jako gość Antoniego Kardasa.

Kozub Wojciech (30.04.1964) urodził się w Szczecinie. Ksiadz rzymskokatolicki; proboszcz parafii w Barnimiu. Świecenia kapłańskie uzyskał 16.06.1991. Pracował jako wikariusz w parafii Świętego Ducha w Stargardzie Szcz. oraz w parafiach w Barlinku, Dobrej Nowogardzkiej, Miłosierdzia Bożego w Szczecinie i w Pełczycach. Dekretem biskupim z 7 sierpnia 2001 został proboszczem parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Barnimiu.

Parafia liczy blisko ok. 1200 wiernych i oprócz kościoła w Barnimiu posiada w Dominikowie kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i w Zatomiu pw. Najświętszej Maryi Panny. Ksiądz Kozub jest drugim w kolejności proboszczem w barnimskiej parafii. Po poprzedniku przejął dobrze zorganizowany i działający „Caritas" oraz rozpoczęty problemowy remont zabytkowej wieży i kościoła w Barnimiu oraz zabytkowego kościoła w Dominikowie. Swoją konsekwencją i uporem dokonał tego, co wydawało się niemożliwe, a wieża kościoła w Barnimiu zachwyca nie tylko miejscowych. Jej wyremontowanie wywołało zachwyt środowiska konserwatorów całej Polski. Oprócz wieży, remont objął niemal całą świątynię (2007/2008): wymieniony został dach, odnowiono elewację i wnętrze kościoła,zmieniono starą posadzkę na nową,ławki i ambonę poddano renowacji,w oknach umieszczono witraże. Teraz kościół jest pięknie podświetlony. Trzy razy na dobę słychać bicie dzwonów, steruje tym elektryczny zegar. Ks. Wojciechu zarania swojej kapłańskiej drogi związał się z Ruchem „Wiara i Światło".Jest to wspólnota osób z upośledzeniem, ich rodzin i przyjaciół. Sprawuje w niej posługę duszpasterza diecezjalnego. Mocno angażuje się w pracę z dziećmi ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Niemieńsku. 09.02.2002 powołał przy Parafialnym Zespole Caritas kapitułę statuetki Barnima, a zespoły dziecięce z pięciu ośrodków parafialnych uczestniczą w turnieju piłkarskim o puchar ks. W. Kozuba. Jak napisano onegdaj w „Niedzieli" jest „kapłanem niekonwencjonalnym, gdyż jego osobowość nacechowana jest temperamentem i twórczymi pomysłami, które przybliżają wiernych do Boga". Uhonorowany został statuetką „Barnima" oraz w 2012 statuetką „Betlejemskie serce".

Kremmin Walter. Właściciel fabryki sieci w Drawnie - Newedell. Kupiec choszczeński. Zakupił fabrykę od spadkobierców wspólwłaściciela Strehlowa w maju 1937. Od tej chwili nosiła nazwę Mechanische Netzfabrik Gustav Strehlow, Inhaber (właściciel) Walter Kremmin. Fabryka sieci w Drawnie w czasie wojny nie była zniszczona, zachowało się też wyposażenie techniczne. W 1945 przejęły ją władze polskie i uruchomiły dawną produkcję. Walter Kremmin znalazł się na terenie obecnych Niemiec i w 1949 jako kierownik Heidenau GmbH w Dreźnie otworzył fabrykę sieci w Oldenburgu. W 1967 Ilse und Eckart Kremmin przejęli prowadzenie zakładu od ojca natomiast w 1998 kierownictwo objął syn Eckart, dr Hannes Kremmin. W 2001 wprowadzono nowy system oplatania lin, a w 2002 rozbudowano farbiarnię. Przez kolejne lata fabryka rozrastała się wprowadzając nowe technologie produkcji. Zakład nosił nazwę "Mechanische Netzfabrik Walter Kremmin GmbH & Co. K.-G." i jest firmą rodzinną renomowaną w swojej specjalności, zatrudniał w 2009 roku 32 pracowników. W jego ofercie handlowej znajdują m.in. wszelkiego rodzaju liny, w tym olinowania żagli, powrozy, cumy, sznurki, dratwy, płótna, przędze, sieci rybackie, ratownicze, antypoślizgowe, kolejowe, sieci specjalistyczne do basenu, katamaranu, barierowe do hodowli ryb, na węgorze, na winorośl, ornitologiczne, maskownicze, pułapki dla ryb, kasiorki, moskitiery, ciężarki, igły a także drewno opałowe.

Krockow Joachim Ernst von (ok. 1601 - 1645). Wódz doby wojny trzydziestoletniej; przedstawiciel rodu pomorskiego, który w zależności od koniunktury nosił nazwisko Krokow lub Krokowski. Jego rodzicami byli Georg IV von Krockow i Ida von Vieregg. Służbę wojskową rozpoczął w armii księcia pomorskiego, w której dosłużył się stopnia kapitana i

funkcji komendanta Gryfina. W 1630 poddał miasto wojskom cesarskim i przeszedł na służbę króla polskiego Władysława IV. W wieku 29 lat był już pułkownikiem wojsk koronnych. Ponownie przeszedł na służbę pomorską, został dowódcą pospolitego ruszenia. W 1633 najechał Nową Marchię. 22 grudnia pobił cesarskiego gen. Johanna Christopha von Buchheim i zdobył znaczne łupy. Przyłączył się do Szwedów (był także pułkownikiem szwedzkim). W 1635 był krótko komendantem Magdenburga. We wrześniu 1636 popadł w konflikt z czołowym dowódcą Johanem Banér i opuścił szwedzkie szeregi. Przeszedł na stronę Brandenburczyków. Jego obsesją stała się walka o uwolnienie Pomorza od Szwedów. W latach 1641 – 1642 przeprowadził werbunek na Kaszubach i Pomorzu. W Pradze Czeskiej stworzył korpus, z którym pomaszerował na północny zachód i dotarł do Kostrzyna. W sierpniu 1643 jego wojska przeprawiły się przez Odrę i przez terytorium Polski kontynuowały marsz. W tym czasie Krokow był chory. 30 sierpnia był w Schwerinie (Skwierzynie?). Na początku września wkroczył do Nowej Marchii, przez dwa dni i dwie noce obozował pod Drawnem, następnie przez Drawsko Pom. dotarł do Białogardu. Z powodu niedofinansowania jego szeregi topniały, szerzyły się rabunki i dezercja. Kilka tygodni bronił się przed siłami Königsmarka. Operował na lewym brzegu Parsęty i w okolicach Kołobrzegu. 12 października poniósł największe straty. Zniechęcony złożył dowództwo i udał się do Chojnic. Po drodze zatrzymał się w Człuchowie, gdzie spotkał się z swoim przyjacielem wojewodą pomorskim Jakubem Weiherem. Podczas pobytu w Chojnicach wyprawił swoją żonę Emerentie z d. von Tympen do Gdańska. W 1644 był w Pradze, otrzymał od cesarza dowództwo korpusu i zadanie zdobycia Legnicy. Po zbomabardowaniu miasta podszedł pod Ołomuniec i przystąpił do jego oblężenia. Zarzucono mu opieszałość i pozbawiono dwództwa. Zakończywszy karierę w wojskach cesarskich zapragnął jak na Krokowskiego przystało, służyć Rzeczypospolitej nie zrealizował tych zamierzeń, gdyż zmarł nagle w Gdańsku, tam też został pochowany. Nie zostawił potmków.

Krośnicki Michał (16.08.1896). Sierżant WP; Sołtys gromady Ustronie - Konotop. Pochodził z m. Jarluty Małe, w powiecie ciechanowskim. Był synem Edwarda i Amelii, żonaty był z Franciszką. Gospadarzył na swoim 10 ha gospodarstwie, na którym przebywał rownież jego ojciec. Pierwszy raz sołtysem został 1.07.1945 a drugi 29.02.1948.

Król Stanisław (11.11.1923 - 11.09.2001). Profesor doktor habilitowany, inżynier; specjalista ekologii drzew leśnych rodzimego i obcego pochodzenia, zajmował się florystyką, fitosocjologią, ekologią i ochroną przyrody. Zaliczany jest do grona inicjatorów i współtwórców Drawieńskiego Parku Narodowego. Pochodził z Poznania. Studiował na Wydziale Rolniczo – Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego, od 1951Wyższej Szkoły Rolniczej. Po ukończeniu studiów w 1951 pozostał na uczelni. Rozprawę doktorska obronił w 1962 na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, habilitację obronił w 1967. W 1977 został profesorem nadzwyczajnym, a w 1989 profesorem zwyczajnym. W latach 1950-1976 był kolejno: asystentem, adiunktem, docentem w Katedrze Botaniki Leśnej na Wydziale Leśnym. Od października 1976 do 1992 kierował Zakładem Botaniki Ogólnej w Instytucie Przyrodniczych Podstaw Produkcji Roślinnej na Wydziale Ogrodniczym (od 1981 Katedry Botaniki). Zajmował się problematyką dębu czerwonego i sosny czarnej w Polsce oraz biologią i ekologią cisa pospolitego. Jest autorem 147 publikacji naukowych. Był

promotorem siedmiu doktorów, 42 magistrów inżynierów. Był recenzentem 12 rozpraw doktorskich i pięciu habilitacyjnych.

Krüger (rodzina)

Friedrich Gottlieb Ewald Krüger (1798 – 13.05.1865). Pastor ewangelicki. Pochodził z Fürstenau (Barnimie), gdzie się urodził w rodzinie miejscowego pastora **Samuela Gottlieba Krügera** (15.04.1769 – 13.08.1840). Matką była Charlotte Eleonore Teuchert. Ojciec także pochodził z Barnimia i w latach 1795 -1837 był tu proboszczem, zmarł w Neuwedell (Drawnie). Co ciekawe Samuel Gottlieb Krüger był również synem urodzonego w Barnimiu (1726) pastora barnimskiego z lat 1754 – 1795 **Ewalda Krügera** i jego żony Charlotty Luisy Ledin. Zmarł 08.05.1795 w Barnimiu (Fürstenau). Jego ojciec **Georg Krüger** (1690 – 1729) urodził się w Reczu, został pastorem, początkowo posługiwał w Wielkopolsce stąd ok. 1723 trafił do Barnimia i tu objął parafię dając początek swoistej dynastii. Proboszczem był do swojej śmierci. Zmarł w Barnimiu w wieku 39 lat. Friedrich Gottlieb Ewald Krüger po uzyskaniu święceń, posługiwanie swoje jako pastora związał głównie z powiatem choszczeńskim. W okresie 1825 -1832 był kaznodzieją w Głębokim (Glambeck), gdzie był proboszczem.Stąd trafił do Drawna i tu po 35 latach kierowania miejscową parafią zmarł. Żonaty był z Amalie Friederike Speck**.** Nie mieli dzieci.

Kruszyłowicz Marian Błażej (06.05.1936) urodził się w Gliniszczach koło Wołkowyska, diecezja grodzieńska. Ksiądz rzymskokatolicki, emerytowany biskup Archidiecezji Szczecińsko - Kamieńskiej;franciszkanin; były wikariusz generalny i były członek Komisji Episkopatu ds. Radia Maryja i Komisji Episkopatu ds. Środków Społecznego Przekazu. Był szóstym dzieckiem w chłopskiej rodzinie Jana i Rozalii z domu Wieliczko. Do szkoły podstawowej uczęszczał w latach 1944 - 1949, uczył się w Rudce-Tartaku, a potem w Sejnach. Dnia 1.09.1949 trafił do Małego Seminarium Duchownego Ojców Franciszkanów w Niepokalanowie, gdzie ukończył dziesiątą klasę szkoły średniej. Egzamin dojrzałości zdobył w 1958, gdy był już po nowicjacie. 30.08.1955 został przyjęty do Zakonu Ojców Franciszkanów Konwentualnych, w Łagiewnikach koło Łodzi i otrzymał imię zakonne Błażej. Śluby wieczyste złożył 08.12.1957. W październiku 1959 rozpoczął studia w KUL, święcenia kapłańskie uzyskał 7 lutego 1960 w Łodzi. Był wikariuszem i katechetą szkół średnich w Koszalinie, ekonomem prowincji. W latach 1973 do 1978 będąc gwardianem zakonu sprawował funkcję prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Niepokalanowie. W roku 1978 wybrano go na wikariusza zakonu w Rzymie. Był nim w latach 1978–1989. Następnie w 1989 został prowincjałem w Warszawie. Dnia 9 grudnia 1989 mianowany został biskupem tytularnym Hadrumetu i ustanowiony biskupem pomocniczym w Szczecinie. 6 stycznia 1990 roku konsekrowany przez papieża Jana Pawła II w bazylice patriarchalnej św. Piotra Apostoła w Rzymie. Dnia 21 czerwca 2011, Ojciec Święty Benedykt XVI zdecydował, aby ks. bp Marian Błażej Kruszyłowicz kontynuował posługę biskupa pomocniczego w Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej, przez kolejne dwa lata po osiągnięciu wieku kanonicznego. 30.05.1993 wizytował parafię Drawno i kilkakrotnie uczestniczył w bierzmowaniu młodzieży drawieńskiej. Biskup Kruszyłowicz poświęcił krzyż, który został postawiony przy mogile plut. Zadorożnego. Swego czasu zwiedził jednostkę w

Drawnie. Wykazał się znajomością historyczną i militarną. Z uwagą oglądał w miejscowej sali tradycji zgromadzone eksponaty.

Kubessa-Schiller Krystyna (06.12.1928 - 15.10.1994). Lekarz stomatolog; oficer rezerwy WP. Urodziła się w Stanisławowie woj. lwowskie. Ojciec Julian Kubessa (ur. 13.02.1903) był „orlęciem lwowskim", walczył przeciw Ukraińcom w obronie tego miasta i o Małopolskę Wschodnią. Po zakończeniu wojny podjął pracę w dyrekcji PKP w Stanisławowie. Matka Ludwika Kubessa z d. Zioło (ur. 30.01.1907) ukończyła szkołę pedagogiczną we Lwowie. Rodzice pobrali się 02.02.1928. Trzy lata po Krystynie urodziła się im druga córka Anna. W 1936 roku rodzina przeniosła się do Krakowa, tu Krystyna Kubessa ukończyła szkołę podstawową. W czasie II wojny światowej w 1942 rodzice postanowili by matka przeniosła się z dziećmi do Sidziny koło Bystrej niedaleko Jordanowa, gdyż na wsi łatwiej było się utrzymać. Tak też się stało, zamieszkały w osadzie zwanej Rola Migasowa w domu gazdy Józefa Migasa. Jak się okazało w pobliżu działali partyzanci AK. Matka Krystyny nawiązała kontakt z oddziałem dywersyjnym „Chełm" pod dowództwem por. „Boruty". Ojciec w tym czasie dojeżdżał do rodziny w dni wolne. Po pewnym czasie przyłączył się do oddziału i pozostał w lesie. Matka została łączniczką. Ponadto pełniła rolę kancelisty. Ojciec przyjął pseudonim „Srebrny" i brał udział w zadaniach bojowych. Z biegiem czasu matka wciągnęła do konspiracji starszą córkę. Krystyna Kubessa miała pseudonim ,,Krzysia". W październiku 1944 Niemcy zorganizowali akcję przeciw partyzancką w okolicach Makowa Podhalańskiego, oddział umknął zastawianej pułapki i wycofał się w dalsze rejony Babiej Góry i na Słowację, tam też znalazł się jej ojciec. Krystyna Kubessa z matką i młodszą siostrą uciekły do Krakowa. Po drodze miały szczęście, gdyż na stację w Bystrej podwiózł je niemiecki żołnierz zaopatrzeniowiec jadący powozem po prowiant. Zimą 1944 ojciec wrócił ze Słowacji i zawezwał je do wsi Toporzysko, gdzie przebywał, rodzina ponownie była razem. Po wyzwoleniu wszyscy wiosną 1945 wrócili do Krakowa. W sierpniu 1945 wyjechali do Szczecina. Ojciec organizował komunikację kolejową i został szczecińskim pionierem. Krystyna Kubessa szkołę średnią ukończyła w Szczecinie tam też zdała maturę w 1949. W 1953 ukończyła Wydział Stomatologii Pomorskiej Akademii Medycznej. Po studiach odbyła przeszkolenie wojskowe w Ośrodku Wyszkolenia Oficerów Rezerwy w Przemyślu i otrzymała stopień porucznika rezerwy. Z nakazu pracy została skierowana do Drawna, pow. Choszczno i została stomatologiem w Ośrodku Zdrowia. W 1954 wyszła za mąż za felczera medycyny Jerzego Schillera, w 1958 urodził się syn Grzegorz. 28 maja 1963 zmarła jej matka Ludwika Kubessa. W tym też roku ojciec przeszedł na emeryturę, zmarł 30.03.1977 na zawał serca. Była członkiem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego od 1964. W 1983 została członkiem ZBOWID, zaliczono jej przynależność do ruchu oporu od 02.08.1944 – 15.01.1945. W 1985 owdowiała, a w 1986 przeszła na emeryturę. Przez prawie 30 lat była radną Rady Narodowej Miasta i Gminy Drawno. Pochowana została obok męża na cmentarzu komunalnym w Drawnie. Posiadała liczne odznaczenia w tym Krzyż kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (18.01.1978).

Kuc Marian (16.09.1947) w Suskrajowicach na Kielecczyźnie. Absolwent Technikum Rolniczego i Akademii Rolniczej w Szczecinie, gdzie uzyskał tytuł inżyniera rolnika. Pracę

zawodową rozpoczął w 1966 w powiecie choszczeńskim. Po odbyciu stażu pracy w PGR Lubieniów, został agronomem w gromadzkiej radzie narodowej Radęcin a następnie Naczelnikiem tej gminy. Po reorganizacji administracyjnej w 1975 na krótko przeszedł do pracy politycznej w gminie Dobiegniew. W Drawnie zamieszkał 30 stycznia 1978. Pracował na stanowisku sekretarza i zastępcy naczelnika gminy. W latach 1978-82 był przewodniczącym Rady Narodowej w Drawnie. W latach 1987-1990 został naczelnikiem miasta i gminy w Drawnie. W okresie pełnienia funkcji w administracji przyczynił się do zwiększenia komunalnego budownictwa mieszkaniowego. Wybudowane zostały budynki przy ulicy Kaliskiej, Szkolnej, Choszczeńskiej a także bloki dla Wojska i Nadleśnictwa. Wybudowano drogi z Drawna do Niemieńska, Borowca, ze Święciechowa do Żółwina, z Barnimia do Dominikowa. Marian Kuc pełnił funkcję przewodniczącego Społecznego Komitetu Rozbudowy Szkoły w Drawnie. Był współinicjatorem rozbudowy Drawieńskiego Ośrodka Kultury. W latach 1990-1998 pełnił obowiązki kierownika Oddziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Urzędzie Rejonowym w Choszcznie. W 1988 został wybrany radnym Rady Miejskiej w Drawnie a następnie zastępcą burmistrza Drawna. Po odejściu z funkcji zastępcy burmistrza podjął pracę w Agencji Nieruchomości Rolnej, gdzie doczekał się emerytury. Udziela się społecznie. W 1998 był współzałożycielem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej oraz długoletnim członkiem jego władz. Od wielu lat jest prezesem TPZD. W latach 1992-2002 był członkiem Powiatowej Rady Zatrudnienia w Choszcznie. Za pracę zawodową i działalność społeczną odznaczony został wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi. Między innymi Złotym Krzyżem Zasługi, Zasłużony pracownik rolnictwa, za zasługi dla województwa gorzowskiego, srebrną odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego, Medalem Zasłużony dla Powiatu Choszczno, Odznaką Za zasługi dla miasta i gminy Drawno.

Kucharska Jolanta (26.01.1964) urodziła się w Choszcznie. Radna Miasta Drawna, Sołtys Sołectwa Zatom. Technik chemik. Rodzice pochodzą z Wołynia. Ukończyła Technikum Chemiczne w Szczecinie. Pracowała w Zakładach Chemicznych w Żorach, po czym zajęła się agroturystyką. Działa w Parafialnym Zespole Caritas w Barnimiu, działała w radzie rodziców w Szkole Podstawowej. Mężatka, mąż Jarosław. Mają dwóch synów i dwoje wnuków. Obok Zatomia jej sołectwo obejmuje m. Sówka, Rogoźnica i Jaźwiny.

Kuczer Stanisława Kazimiera (21.10.1944) urodziła się w miejscowości Wydarzyn, w gminie Czarnożyły, w powiecie Wieluńskim, wówczas województwo łódzkie. Mieszka od 56 lat w Dominikowie, do którego przyjechała w 1964 roku. Tutaj wraz z mężem zakupiła od państwa gospodarstwo rolne. Urodziły się im dwie córki. Cały czas pracowała społecznie, biorąc czynny udział w działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Dominikowie. Wraz z członkiniami Koła wyplata wieńce dożynkowe, gotuje potrawy i bierze udział w konkursach kulinarnych. Wyjeżdża na dożynki do Drawna i Barzkowic oraz bierze co rocznie udział w Wojewódzkim Festiwalu Pieśni Ludowej w Drawnie. Jako członkini Koła Gospodyń Wiejskich posiada wiele odznaczeń i nagród. Posiada tytuł honorowy ,,Zasłużony Senior" sołectwa Dominikowo, który otrzymała w 2018 roku.

Kujawa-Pawlaczyk Jolanta (1964 – 2018). Córka leśnika z Gorzowa Wlkp. Znawczyni roślin i torfowisk. Ukończyła studia leśne na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Jeszcze w

czasach studenckich wykonała pod kierunkiem prof. J. B. Falińskiego swoją pierwszą pracę naukową – inwentaryzację niecierpka drobnokwiatowego Impatiensparvifloraw Puszczy Białowieskiej, co było tematem jej pracy magisterskiej. Po studiach została pracownikiem naukowo-technicznym Białowieskiej Stacji Geobotanicznej Uniwersytetu Warszawskiego. W 1992 została zatrudniona w Drawieńskim Parku Narodowym. Prowadziła wówczas badania flory DPN oraz środkowej części Puszczy Drawskiej. W 1997 obroniła pracę doktorską pt. „Synantropizacja szaty roślinnej Drawieńskiego Parku Narodowego". Stworzyła bazę danych o stanowiskach cennych roślin w Puszczy Drawskiej. W 1993 wykonała dla Klubu Przyrodników wciąż uzupełniany atlas florystyczny muraw w Owczarach. W 2001 została pracownikiem Katedry Botaniki Leśnej Akademii Rolniczej w Poznaniu (dziś Uniwersytet Przyrodniczy). Wykładała utworzone przez siebie przedmioty „Ekspertyzy geobotaniczne", „Krajobrazy roślinne Polski", „Podstawy ochrony szaty roślinnej". Wypromowała 28 magistrów i 20 inżynierów. Była wielką miłośniczką zwierząt, które przygarniała. Fascynowały ją osobliwości przyrodnicze i krajobrazowe wielu krajów, do których podróżowała. Uczestniczyła w wykonaniu120 dokumentacji służących ochronie przyrody Pomorza Zachodniego, Ziemi Lubskiej, Pomorza i Kujaw. Pracowała nad dokumentacją przyrodniczą obszaru Natura 2000 nadmorskiego poligonu Wicko. Miała niekwestionowany wkład w utworzenia kilkunastu rezerwatów. W 2014 Klub Przyrodników wydał jej książkę „Torfowiska obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej". W 2017 została na niepełnym etacie pracowniczką Klubu Przyrodników. Planów swoich nie zrealizowała, zmarła 09 listopada 1918 po długiej chorobie. Była żoną Pawła Pawlaczyka, z którym także wydała kilka pozycji przyrodniczych np.: Jolanta Kujawa-Pawlaczyk, Paweł Pawlaczyk „Drawieński Park Narodowy", Multico, Wyd. 2002;Jolanta Kujawa-Pawlaczyk, Paweł Pawlaczyk „Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach", Wyd. Świebodzin: Wydaw. Klubu Przyrodników, 2003.

Kulesza Edward (03.10.1940) urodziła się w m. Zelgoszcz na terenie obecnego województwa łódzkiego. Nauczyciel, dyrektor szkół, działacz samorządowy, społecznik. Pochodzi z wielodzietnej rodziny (2+5) robotników rolnych. W 1945 roku rodzina przybyła na Ziemie Odzyskane i osiedliła się w m. Breń na terenie powiatu choszczeńskiego. Rodzice objęli tu ośmiohektarowe gospodarstwo rolne. Tam też w roku 1954 skończył szkołę podstawową i wybrał zawód nauczyciela. W 1959 ukończył Liceum Pedagogiczne nr 1 – słynną Tadajówkę w Szczecinie. Była to prawdziwa szkoła życia i zawodu. Bezpośrednio po maturze podął pracę w Szkole Podstawowej w Drawnie Uczył przedmiotów ścisłych: matematyki, fizyki i chemii. Zorganizował z prawdziwego zdarzenia pracownię fizyko-chemiczną, założył i opiekował się Spółdzielnią Uczniowską „Miś". Wyjeżdżał z uczniami na rowerowy obóz wędrowny po ziemi szczecińskiej. Uczestniczył w edukacji dorosłych – szkoła organizowała kursy przygotowawcze do egzaminów eksternistycznych, z zakresu szkoły podstawowej dla rodziców swych uczniów i żołnierzy miejscowej Jednostki Wojskowej. Dało to im możliwość dalszej edukacji i awansu zawodowego. W 1963 po czterech latach pracy został kierownikiem Szkoły Podstawowej w Drawnie, w której pracowało 17 nauczycieli i uczyło się ponad 500 uczniów z samego miasta i okolicznych kolonii. Nauka odbywała się na trzy zmiany. Realizował i nadzorował projekt rozbudowy szkoły. Budowę nowego obiektu (osiem izb lekcyjnych i mini sala gimnastyczna) ukończono

w 1965. Szkoła ta była obiektem pod względem izb klasowych i gabinetowo przedmiotowych w pełni spełniającym wymogi przewidziane dla tego typu obiektów (od roku 1966 szkoła podstawowa stała się ośmioklasowa). W tym też roku szkoła drawieńska, jako jedna z pierwszych w powiecie, otrzymała Stefana Żeromskiego za swego patrona a szczepowi drużyn harcerskich wręczono sztandar. Placówkami oświatowymi w gminie kierował do roku 1991, to jest do czasu przejścia na emeryturę, pełniąc kolejno następujące funkcje: Kierownika Szkoły Podstawowej w Drawnie w latach 1963 – 1972, Gminnego Dyrektora Szkół w latach 1973-1984, Inspektora Oświaty i Wychowania w latach 1984-1988 i Dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Niemieńsku w latach 1988-1991. W 1969 roku ukończył studia zaoczne na Akademii Rolniczej w Szczecinie i uzyskał tytuł zawodowy inżyniera. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ukończył studia podyplomowe na Akademii Rolniczej – Wydział Pedagogiczny w Poznaniu i w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu Wielkopolskim. Cały czas aktywnie pracował społecznie na rzecz środowiska. Był: zastępcą Przewodniczącego Rady Miejskiej, przewodniczącym Rady Nadzorczej Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska, radnym i Przewodniczącym Rady Narodowej w Drawnie. Za zaangażowaną i efektywną pracę zawodową, wyrażaną wysokim poziomem nauczania i wychowania w kierowanych przez niego placówkach wielokrotnie był nagradzany nagrodami Kuratora i Ministra oraz odznaczany odznaczeniami regionalnymi, resortowymi i państwowymi. Posiada między innymi Honorowe Odznaki: za zasługi dla województwa gorzowskiego (1984), Miasta i Gminy Drawno (1988), powiatu choszczeńskiego (2004) i Złoty Gryf Zachodniopomorski (2010), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1979), Brązowy (1969) i Złoty (1980) Krzyż Zasługi oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1988). Po kilku latach pobytu na emeryturze wrócił do aktywności społecznej. W latach 1988 – 2002 był radnym i Zastępcą Przewodniczącego Rady Powiatu w Choszcznie, a od roku 2010 – radnym i Przewodniczącym Komisji Rozwoju Społecznego Rady Miejskiej w Drawnie. Aktywnie pracuje w Towarzystwie Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, pełniąc obecnie funkcję Wiceprezesa Zarządu. Reprezentuje TPZD w Zarządzie Lokalnej Organizacji Turystycznej „Wokół Drawy". Jest też członkiem Rady Programowej Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku od 1965 roku jest żonaty z Cecylią, z domu Zarzycką, również nauczycielką.

Kuźmiński Jan Tadeusz (02.04.1952) w Drawnie w rodzinie Józefa i Zofii Kuźmińskich Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Choszczeńskiego, działacz społeczny i wieloletni samorządowiec. Ukończył Szkołę Podstawową w Drawnie, następnie Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Pyrzycach i Studium Nauczycielskie. Jest członkiem PSL-u i piątą kadencję sprawuje funkcję prezesa miejsko – gminnego zarządu PSL. Piątą kadencję jest radnym Rady Powiatu Choszczeńskiego, w której trzecią kadencję jej wiceprzewodniczącym, tyleż samor azy wybierany był członkiem zarządu. 21 lutego 2019 został wybrany sołtysem sołectwa Drawno, które obejmuje: Borki, Brac, Borowiec, Dobrojewo, Dolina, Drawnik, Janków, Kawczyn, Kępa, Kolonia Kniewo, Kośnik, Maciejów, Ostrożyce, Pszczewko, Przysiekiercze, Samborz, Sicienko, Śmieszkowo, Wiśniewo, Zacisze i Zdanów. Jest to jego piąta kadencja na tym stanowisku. W skład rady sołeckiej wybrani zostali: Agata Słodkowska, Apoloniusz Dworakowski, Katarzyna Piotrowska, Jan Węgrowski, Klaudiusz Garbicz, Wiktor Czajkowski oraz Łukasz Buchajczyk. Był cztery kadencje radnym Rady

Miejskiej Drawno. Pięć kadencji jest członkiem Zarządu Kółek i Organizacji Rolniczych w Drawnie. Przez cztery kadencje był członkiem Zarządu Wojewódzkiego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych. Członek Komisji Rewizyjnej Krajowego Zarządu Kółek i Organizacji Rolniczych. Przez cztery kadencje wchodził w skład władz wojewódzkich Związku Kółek i Organizacji Rolniczych. Przez cztery kadencje członek Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Żonaty ma troje dzieci. Mieszka w Zaciszu.

Kuźmińska Małgorzata (18.05.1984) zd. Jankowska w Choszcznie. Ponad 20 lat mieszka w Drawnie. Pomimo zmiany miejsca zamieszkania, sercem wciąż w rodzinnym mieście co objawiło się potrzebą pokazywania piękna drawieńskich okolic na portalu społecznościowym Facebook jako współprowadząca profil Drawno. Z racji zamiłowania do fotografii oraz historii, zrodził się również pomysł o założeniu stowarzyszenia historycznego, czego owocem jest Drawieńskie Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne prowadzone z Tomaszem Maciągiem oraz sztabem lokalnych pasjonatów. Działalność stowarzyszenia spotyka się z pozytywnym odbiorem, co jeszcze bardziej mobilizuje nas do dalszej pracy. Obecni jak i byli mieszkańcy naszej gminy, chętnie nawiązują współpracę, dzięki czemu wspólnie poznajemy historię Drawna.

L

Lechnia Jerzy (1936) urodził się w Łucku. Jest synem Władysława i Genowefy Lechnia. W 1943 rodzice zostali zamordowani podczas Rzezi Wołyńskiej. W 1945 przyjechał z dziadkiem do Polski. Mieszkał w Opolu. Tu ukończył szkołę podstawową i średnią. Służbę wojskową odbył w Marynarce Wojennej w Świnoujściu. Podczas jej trwania stał się wodniakiem i zdobył uprawnienia ratownika wodnego. Po zwolnieniu do cywila mieszkał w Międzyzdrojach, potem kolejno w Stargardzie, Choszcznie i w Drawnie, gdzie prowadził ośrodek PPTK i działał w Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym. Pierwsza drużyna WOPR w Drawnie powstała w 1976. Założycielem i jej pierwszym kierownikiem był wodniak i społecznik Józef Zarecki**.** W skład jej wchodzili posiadający stopnie ratowników: Zygmunt Bera, Lucjan Nowak, Tadeusz Wyrwicz i inni. W 1982 kierownikiem drużyny został Lucjan Nowak, ratownik wodny, żeglarz i sternik motorowodny. Niestety zaraz potem w wiązku z reorganizacją i z przyczyn finansowych drużynę rozwiązano, a posiadany sprzęt przekazano do oddziału rejonowego WOPR w Choszcznie. W 1996 staraniem Bronisława Pawlaczyka z Choszczna, drużyna WOPR w Drawnie została reaktywowana. Jej kierownictwo objął wieloletni ratownik wodny kpt. żeglugi jachtowej Andrzej Burda, który w 1998 zmarł. Jerzy Lechnia został jego następcą. Siedzibą i bazą drużyny była przez lata przystań wodna przy stanicy PTTK w Drawnie. Podczas jego kadencji drużyna zaangażowała się w urządzaniu kąpieliska niedaleko stadionu KS „Drawy" Drawno oraz przy jego bezpośrednim zaangażowaniu wyremontowano znajdujący się obok kąpieliska hangar dla łodzi. Był współtwórcą obelisku rocznicowego WOPR w Choszcznie. Przez cały okres istnienia, drużyna działała dzięki wytrwałości jej członków oraz pomocy udzielanej przez ludzi rozumiejących potrzebę istnienia WOPR w Drawnie. Działanie jej wspierał finansowo Burmistrz i Rada Miasta. Jerzy Lechnia został wyróżniony brązową odznaka „Za zasługi dla WOPR". Niestety z przyczyn zdrowotnych zaprzestał działalności w WOPR i drużyna

przestała istnieć, jednak, mimo że mieszka w Chomętowie, jest nadal aktywny jako ratownik wodny.

Lemcke Georg Gottlieb (1842) urodził się w Drezdenku. Był synem dr Davida Lemcke z Głębokiego (Glambeck) i Marie Haacke. W 1771 sprawował funkcję Dyrektora Szpitala w Drawnie. W latach 1772 -1783 był diakonem drawieńskim, jednocześnie sprawował opiekę duszpasterską w Święciechowie i Rościnie przez co postrzegany jest jako miejscowy pastor. Od 1783 do 1810 był proboszczem w Głębokim. Miał dwóch synó, także pastorów – proboszczów Ernsta Ewalda Gottlieba Lemcke (ur. 14.02.1780 w Drawnie (Neuwedell) zm. 29.10.1823 w Sławęcinie (Schlagenthin), który w latach 1810 – 1816 był pastorem w Głębokim po czym od 1816 do 1825 był pastorem w Sławęcinie. Drugi syn Wilhelm Emanuel Lemcke (ur. 26.08.1783 w Głębokim zm. 5.02.1854 w Sławęcinie w okresie 1816 – 1825) był pastorem w Głebokim a w latach 1825 – 1854 w Sławęcinie. Jego żoną była Dorota Julia Meissner. Potomkowie urodzonych w Sławęcinie dwóch synów Ernsta mieszkają obecnie w Australii.

Lemieszko Andrzej (07.01.1956). Ksiądz rzymskokatolicki, proboszcz Parafii p.w. św. Jadwigi Królowej w Choszcznie i p.w. Stanisława Biskupa Męczennika w Klepiczu. Kapelan: WP do 2014, Fundacji Dzieci Afryki i Związku Inwalidów Wojennych RP. Major WP. Pochodzi z Ińska. Jest synem kolejarza. Szkołę podstawową ukończył w Ińsku. Jest absolwentem Technikum Elektryczno- Mechanicznego w Stargardzie Szczecińskim i po krótkim czasie pracy na kolei wstąpił w 1977 do Wyższego Seminarium Duchowego w Paradyżu- Gościnkowie. 04.04.1983 roku z rąk Biskupa Szczecińsko- Kamieńskiego Kazimierza Majdańskiego uzyskał święcenia kapłańskie. Od maja do września 1983 był wikariuszem w Parafii św. Trójcy w Szczecinie Krzekowie. Od 10 września 1983 do grudnia 1988 był wikariuszem Parafii Narodzenia NM Panny w Choszcznie. W tym czasie organizował liczne pielgrzymki i obozy dla młodzieży, pełnił także funkcję kapelana ZHP na rejon Choszczno. W 1986 zorganizował pierwszą autokarową pielgrzymkę z Choszczna do Rzymu, która została przyjęta na prywatnej audiencji przez papieża Jana Pawła II. 24 grudnia 1988 został pierwszym proboszczem nowoutworzonej Parafii p.w. św. Jadwigi Królowej. Od 1991 rozpoczął ścisłą współpracę z jednostkami garnizonowymi w Choszcznie. 15 grudnia 1992 na mocy dekretu Biskupa Polowego WP Sławoja Leszka Głódzia został kapelanem w Choszcznie, a w latach późniejszych w Drawno i Cybowie. Zakres jego opieki duszpasterskiej obejmował 2 Pułk Rakiet, 10 Choszczeński Batalion Radiotechniczny, Placówkę ŻW Choszczno, 7 Okręgową Składnicę Sprzętu Inżynieryjnego i MW w Drawnie, 13 Okręgową Składnicę MPS w Cybowie. Po zmianach strukturalnych nadal kierował życiem religijnym choszczeńskich artylerzystów, Składu 2RBM/RBLog Drawno, Składu 2RBM /RBLog Cybowo, sprawując jednocześnie posługę kapłańską wśród emerytów i rencistów wojskowych oraz w Stowarzyszeniu Saperów Polskich Koło nr 21 w Drawnie i w Kole ZBŻZ w Choszcznie. Działalność ks. Andrzeja Lemieszko w środowisku wojskowym i kombatanckim powodowała, że postrzegany był jako kapelan wojskowy. Faktycznie jednak sprawował głównie obowiązki proboszcza swojej cywilnej parafii, podległej archidiecezji szczecińsko – kamieńskiej. W Drawnie współuczestniczył w postawieniu: Obelisku ku czci jednostek garnizonu Drawno; Kapliczki wspominającej jeńców wojennych i robotników

przymusowych w gminie Drawno; Mogiły polskiego żołnierza z 2 D Art.; Tablicy pamiątkowej ku czci saperów z 41 bsap. poległych na minach. Na terenie Jego parafii powstał Obelisk Saperom wspominający saperów z Drawna. Udzielał znacznej pomocy w przygotowaniu i realizacji szeregu przedsięwzięć organizacyjnych cywilno-wojskowych na terenie Gminy Drawno. w 2014 mimo niekwestionowanych zasług Samodzielny Ośrodek Duszpasterstwa Wojskowego został rozformowany jednak ślady wzajemnych kontaktów z jednostką w Drawnie są widoczne i w Choszcznie, i w Drawnie. W 2017 roku został proboszczem w Klępiczu, w gminie Moryń. Obecnie na rencie.

Leśniańska Krystyna. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Święciechowie w latach 1984 – 2004. Magister Pedagogiki, absolwentka Uniwersytetu Szczecińskiego. W 1974 roku po ukończeniu Technikum Rolniczego w Stargardzie Szczecińskim została skierowana na staż pracy w WPGR Drawno. W 1975 roku wyszła za mąż za Tadeusza Leśniańskiego i zamieszkała na stałe w Święciechowie. Od roku 1976 była nauczycielem miejscowej Szkoły Podstawowej. Systematycznie kształciła się dalej, ukończyła liceum pedagogiczne, studium nauczycielskie, studia magisterskie i studia podyplomowe w zakresie zarządzania oświatą. W 1984 została dyrektorem szkoły. Będąc na tym stanowisku, podjęła szereg działań zmierzających do doskonalenia i podniesienia jakości i efektywności pracy szkoły. Szkoła stała się jedną z wiodących placówek oświatowych w gminie. Posiadała wykształconą i kompetentną kadrę dydaktycznowychowawczą. Dzięki zaangażowaniu grona pedagogicznego i rodziców, w szkole powołane zostały dwa oddziały przedszkolne, powstała nowocześnie wyposażona pracownia informatyczna a zajęcia z informatyki prowadzone były dla dzieci wszystkich klas. Wprowadzono nauczanie dwóch języków obcych - angielskiego i niemieckiego. Po wyborach w 1989 roku przez dwie kadencje była Radną Miasta i Gminy Drawno. W 2004 Szkoła Podstawowa została zamknięta.

Leśniański Stanisław (30.03.1913 - ?). Pochodził z m. Medelnice pow. Drohobycz. Był synem Józefa i Katarzyny z d. Rawrysz. Ukończył 7 klas szkoły powszechnej. W latach 1930 – 1939 był urzędnikiem (pomocnik sekretarza gminy). Od 15.04.1940 do 25.06.1941 był sekretarzem sądu i od 15.10.1942 do 03.08.1944 pomocnikiem sekretarza gminy. Od 01.02.1946 był rachmistrzem gminy lub zastępcą sekretarza gminy w Barnimiu.

Lewandowski Mieczysław (26.04.1926 – 2012). Porucznik w stanie spoczynku WP. Urodził się w m. Rozdziałów, pow. Chełm.,w rodzinie Stanisława i Anny Lewandowskich. Ukończył 6 klas szkoły powszechnej w m. Krzywiczki. W czasie okupacji działał w Batalionach Chłopskich. Brał udział w „Akcji Burza" na Lubelszczyźnie. Po wojnie odbył zasadniczą służbę wojskową. Był telefonistą. Jego macierzystą jednostką była JW 3771. Związał się z ruchem kombatanckim Drawna. W latach 1997 – 2012 był prezesem Związku Kombatantów RP i byłych Więźniów Politycznych, wcześniej od 1992 wiceprezesem. Jego działalność w zarządzie przypadała w trudnym okresie weryfikacyjnym byłych członków Związku Bojowników O Wolność i Demokrację, głównie pod kątem pozbawienia praw kombatanckich tzw. „utrwalaczy" czyli osób walczących z podziemiem niepodległościowym. Nie z jego winy doprowadziło to do szeregu nieporozumień, które praktycznie trwały do końca istnienia wojennego ruchu kombatanckiego w Drawnie. Znany był głównie jako

drawieński taksówkarz, posiadał nawet odznakę za zasługi dla transportu prywatnego. Odznaczony był Złotym Krzyżem Zasługi (2001). Krzyżem Batalionów Chłopskich (1995), Odznaką Pamiątkową „Akcja Burza", Odznaką za Zasługi Dla ZKRP i BWP oraz innymi odznakami honorowymi.

Lewandowski Zbigniew Aleksander (12.12.1950 - 07.11.2009). Zasłużony działacz OSP. Z Ochotniczą Strażą Pożarną (OSP) związał się w 1963. Początkowo był w Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej (MDP) przy OSP Drawno. Skąd przeszedł na czynnego członka OSP. W 1971 wstąpił do Zawodowej Straży Pożarnej. Ukończył Szkołę Podoficerów Pożarnictwa w Krakowie i Szkołę Chorążych Pożarnictwa w Poznaniu. Służbę w straży zawodowej zakończył na stanowisku Dowódcy Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Choszcznie. Przez cały czas utrzymywał kontakt służbowy z OSP Drawno. Przez 20 lat pełnił funkcje Komendanta Gminnego ZOSP RP w Choszcznie, był wice Prezesem Zarządu Gminnego OSP w Choszcznie i przez kilka kadencji członkiem Prezydium ZG ZOSP RP oraz członkiem Zarządu Wojewódzkiego OSP w Gorzowie Wlkp. Był współtwórcą nowych struktur związkowych w 1999, tworzył Zarząd Oddziału Powiatowego, którego został wiceprezesem. Dzięki jego osobistemu zaangażowaniu udało się pozyskać w 2003 roku dwa używane samochody gaśnicze z Danii, które trafiły na wyposażenie OSP Radaczewo i Stradzewo Pod koniec życia był członkiem OSP Rzecko. Z ramienia Zarządu Wojewódzkiego Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w Szczecinie był członkiem prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Szczecinie. W ZEiRPRP był przewodniczącym komisji ds. młodzieży, a ostatnio przewodniczącym komisji historycznej. Opracował kilka monografii na temat powstania i działalności Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Powiatu Choszczeńskiego. Był inicjatorem wojewódzkiego przeglądu kronik z działalności OSP. Będąc na emeryturze rozpoczął pisanie pracy „Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie 1945 – 2005", którą ukończył w maju 2005. Niestety nie została ona profesjonalnie wydana i pozostaje w formie maszynopisu. Napisał książkę „Społeczna ochrona przeciwpożarowa w mieście i gminie Choszczno" wyd. Urząd Miejski w Choszcznie. Za swoją społeczną działalność w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych został odznaczony przez Zarząd Główny ZOSP RP:

- Złotym Znakiem Związku przez ZG ZOSP RP,
- Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza,
- Brązowym, Srebrnym i Złotym Medalem Za Zasługi dla Pożarnictwa przez ZOW ZOSP RP.

Lewicka Anna (06.11.1961) urodziła się w Ropczycach (podkarpackie). Jest absolwentką miejscowego Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki. Po ukończeniu Państwowego Studium Kulturalno-Oświatowego i Bibliotekarskiego w Krośnie n/Wisłokiem, rozpoczęła pracę w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie (1982-1986). W 1986 roku została zatrudniona w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Choszcznie, w której pracuje do dziś. Posiada wykształcenie wyższe, bibliotekarskie oraz ukończyła podyplomowe studia menedżerskie (zarządzanie i marketing).

Całe życie zawodowe związała z bibliotekarstwem. W Choszcznie pracowała jako starszy kustosz, a w 2003 została dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Dąbrowskiej. Doświadczenia zdobyte podczas pracy w Dziale Informacyjno-Bibliograficznym WBP w Rzeszowie zaowocowały samodzielnym opracowaniem „Bibliografii Choszczna za lata 1945-2000. Piśmiennictwo polskie i zagraniczne (w wyborze)". Udziela się społecznie. Z jej inicjatywy reaktywowano Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich nr 17 w Choszcznie, którego została przewodniczącą. Od 2004 współpracuje ściśle z Biblioteką Publiczną w Drawnie. Przynajmniej raz w roku, organizuje dla bibliotekarzy z powiatu choszczeńskiego w tym drawieńskich szkolenia rozszerzające ich wiedzę przydatną w pracy bibliotekarskiej, organizuje wyjazdy na wojewódzki Dzień Bibliotekarza, promuje dorobek lokalnych twórców. Zaprasza autorów na spotkania do bibliotek powiatu choszczeńskiego, co zaowocowało spotkaniami autorskimi w Drawnie,swoją twórczość zaprezentowali tu: dr Ewa Głębicka (2005), Michał Jagiełło (2008), Grzegorz Kasdepke (2009), Joanna Kupniewska (2016), Izabella Klebańska (2016), dr Agnieszka Frączek (2017), Emil Witt (2018), Agata Kołakowska (2019). Szeroka działalność Anny Lewickiej przyczynia się także do promowania walorów turystyczno – przyrodniczych Drawna i jego okolic. Zorganizowano wiele wycieczek bibliotekarzy województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego do Drawieńskiego Parku Narodowego. Większość wizyt połączono z obchodami Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. Pierwsze obchody powiatowego Dnia Bibliotekarza w Drawnie odbyły się 8 maja 2004, tematem spotkania w dn. 13 maja 2006 było poznawanie przeszłości Drawna, a gościem honorowym była Cecylia Judek, przewodnicząca Okręgu Zachodniopomorskiego SBP. Dzięki tej współpracy w kwietniu 2007, Drawieński Park Narodowy zwiedzili dyrektorzy bibliotek powiatowych województwa zachodniopomorskiego. Jesienią 2007 DPN odwiedził Jerzy Sosnowski, pisarz z Warszawy. Przewodnikiem była Aleksandra Gancarczyk. W maju 2008 w powiatowym Dniu Bibliotekarza w Drawnie uczestniczył Michał Jagiełło (poeta, taternik, dyrektor Biblioteki Narodowej w latach 1998–2007). 8 maja 2010 została zrealizowana szkoleniowa sesja wyjazdowa bibliotekarzy do Biblioteki Publicznej w Drawnie i Biblioteki Publicznej w Kaliszu Pomorskim, uczestniczyła w niej również Cecylia Judek - przewodnicząca Zachodniopomorskiego ZO SBP i Krzysztof Marcinowski - wiceprzewodniczący Zarządu Głównego SBP oraz bibliotekarze z Koła Nr 12 SBP w Pyrzycach. W 2012 roku bibliotekarze dwukrotnie odwiedzili Bibliotekę Publiczną w Drawnie: 30 czerwca, świętując na pikniku powiatowy Dzień Bibliotekarza i 22 września na VII Otwartych Mistrzostwach Drawna w Grzybobraniu. Dzięki Annie Lewickiej Koło nr 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich w Drawnie poprzez wystawy i prelekcje miało szansę zaistnieć w Choszcznie. Redagujący biuletyn „Kawaliera" stale otrzymują ze strony choszczeńskiej biblioteki niezbędną pomoc w postaci licznych materiałów uzyskanych z jej zbiorów i poprzez wypożyczanie międzybiblioteczne. W latach 2005-2017 była członkiem Zarządu Okręgu SBP w województwie zachodniopomorskim, trzykrotnie była delegatem na Zjazd Krajowy SBP (2009 r., 2013 r., 2017 r.). W 2013 roku została zastępcą przewodniczącego Zarządu Sekcji Bibliotek Publicznych SBP. Posiada liczne odznaczenia i tytuły honorowe w tym: Srebrny Krzyż Zasługi (2004); Odznakę Honorową III Stopnia Zasłużony dla Choszczna (2003); Złotą Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego (2007); Złoty Ekslibris (2007) - najwyższe honorowe wyróżnienie Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie. W 2010

otrzymała także wyróżnienie w I edycji Konkursu im. Stanisława Badonia, uzyskała tytuł Bibliotekarza Roku 2009 Województwa Zachodniopomorskiego. W 2014 została Bibliotekarzem Roku 2013 Województwa Zachodniopomorskiego. W 2019 otrzymała tytuł Osobowość Roku 2018 w kategorii Kultura w powiecie choszczeńskim - Plebiscyt „Głosu Szczecińskiego". W grudniu 2022 r. przeszła na emeryturę.

Lind Katharina (04.12.1936). Znana niemiecka aktorka teatralna, telewizyjna i filmowa. Pochodzi z Neuwedell (Drawna). Po wojnie mieszkała i grała we wschodnim państwie niemieckim – NRD. W latach 1955 – 1958 studiowała w Akademii Filmu i Telewizji w Poczdamie. Tuż po ukończeniu studiów aktorskich w 1958, zadebiutowała na scenie Berliner Ensemble. Następnie występowała w teatrze Meininger i w Greifsaldzie. W latach 1961-1970 grała w Deutschen Theaters w Berlinie, gdzie pracowała z Benno Besson. W 1965 wystąpiła w roli Elsy, w wyreżyserowanym przez Benno Bessona baśniowej komedii „Smok" Jewgienina Schwarza, grała wówczas z Eberhardem Esche i z Rolfem Ludwigiem. Występowała także na scenie Thüringer Landestheater Eisenach. Od 1971 do 1975 grała w Theater in Brandenburg. W 1971 roku zagrała rolę pani Foran w premierze komedii Trofeum (Silver Tassie) Seana O'Casey. W filmie debiutowała w 1960 rolami młodych dziewcząt. Pierwszą znaczącą rolę filmową zagrała w filmie telewizyjnym z 1961 „Der Tag des Ludger Snoerrebrod", w tym samym roku była już Glorią Dergan w filmie TV „Napoleon w Nowym Orleanie". W 1962 zagrała rolę Margot w filmie kinowym „.... i twoja miłość także" (...und Deine Liebe auch). Popularność przyniosła jej filmowa baśń „Frau Holle", w której zagrała Pechmarie. Kolejna ekranizacja bajki z jej udziałem to „Złota Gęś" z 1964. Po czteroletniej przerwie w 1968 zagrała matkę Gastl w „Abschied" („Wczorajszy świat"). A w 1971 kolejną znaczącą rolę Ody Schottmüller w „KLK an PTX – Die Rote Kapelle". Kolejne jej filmy to: „Liebe mit 16" z 1974, „Glückim Hinterhaus" z 1980, telewizyjny „Radiokiller" z 1980, „Sehnsucht" z 1990, „Wunderjahre" z 1991. Zagrała także w serialu telewizyjnym „Mensch, Oma!" 1984. Rola Klary w filmie „Son, Der" z 2002, była jak dotąd ostatnią w jej filmowej karierze. Była także tzw. aktorką głosową „użyczała" swego głosu w filmach dokumentalnych, słuchowiskach radiowych i w rolach dubbingowych. Polskim widzom jest praktycznie nieznana.

Lipinski Martin Pich von (1769 - 1847). Podpułkownik; dowódca 4 Kompanii Inwalidów. Pochodził z kaszubsko pomorskiej rodziny wywodzącej się z Gochów rejonu bytowsko – człuchowskiego. Ród ten często zwany Pych wzmiankowany był w 1526, w dokumentach dotyczących wsi Lipnica (dziś siedziba gminy), od której nazwy pochodzi nazwisko Lipiński. Inną gałęzią rodu są Pych- Prądzyńscy z niedalekiej Prądzony. Nazwisko Pych – Pich występowało często w okolicy Trzebiatkowej i Koczały. Najprawdopodobniej pieczętowali się polskim herbem Zadora. Lipinski odszedł z kompanii w 1833 r. Doszedł do stopnia podpułkownika.

Lisiecki Jerzy Jakub (1938) w Gdyni. Podczas okupacji mieszkał w Kaliszu. W 1945 powrócił do Gdyni i w 1947 wyjechał do Szczecina, gdzie mieszkał dwadzieścia lat. Tutaj ukończył szkołę zawodową o kierunku ślusarz i operator sprzętu drogowego. Od roku 1955 roku pracował w różnych zawodach takich jak: spawacz, operator sprzętu ciężkiego, drwal,

palacz c.o. Przez rok mieszkał w Zatomiu. Od roku 1969 jest mieszkańcem Drawna, znanym społecznikiem. Pracował m.in. w POM-ie w Drawnie i pełnił funkcję prezesa Koła Polskiego Związku Wędkarskiego „Kiełbik" w Drawnie, w którym prezesował ponad 30 lat. Od kilkunastu lat pisze wiersze opisujące rzekę Drawę i piękno tej ziemi. Pierwszą książkę pt. „Kiełbik" wydał w 2001. W latach tj. 2008, 2013, 2019, 2020, 2021 ukazały się książki o takim samym tytule „Opowiadania i wiersze". W 2018 powstał tomik wspomnień pt. „Opowiadania" jego autorstwa. Większość utworów stanowią opowiadania wzięte z życia tutejszych mieszkańców. Odznaczony został odznaką „Za Zasługi dla Miasta i Gminy Drawno" a w 2017 roku otrzymał tytuł honorowy „Zasłużony Senior" Miasta Drawno.Jest żonaty od 1967 z Cecylią z domu Kocyła, ojcem trojga dzieci i dziadkiem czworga wnucząt.

Lisowski Bogdan Józef. Podpułkownik dyplomowany saperów. Pochodzi z rodziny ziemiańskiej spod Brasławia, która repatiowała się do Słupska. Tam ukończył liceum ogólnokształcące. Jest absolwentem Oficerskiej Szkoły Inżynieryjnej i ASG. Był szefem sztabu, z-cą dowódcy 17 bsap. w Szczecinie i szefem saperów szczecińskiej12 DZ. Podczas wykonywania obowiązków służbowych uległ ciężkiemu wypadkowi, co przerwało dobrze zapowiadającą się karierę. Przez pewien czas był dowódcą batalionu w 12 ppont. Trafił do jednostki w Drawnie. Ogólnie służył tu 14 lat. Człowiek o dużej wiedzy saperskiej, płetwonurek i skoczek spadochronowy. Dzięki jego interwencji wojsko włączyło się w poszukiwanie śp. Łukasza Ignatowicza z Drawna. Postać kontrowersyjna. Miłośnik literatury, historii. W wolnych chwilach pisał wiersze i nauczył się angielskiego. Jak twierdził był wnukiem generała carskiego i bezpośrednim potomkiem twórcy lisowczyków - Aleksandra Józefa Lisowskiego. Genezą powstania tej formacji była samowolą nieopłaconych polskich żołnierzy, którzy pod jego wodzą plądrowali co popadnie. Po bitwie pod Kircholmem zbuntowane wojsko ruszyło na wschód wspomóc Samozwańca II. Dołączył do nich Lisowski ze swoim pułkiem ochotników rekrutujących się ze zbiegłych chłopów moskiewskich, kozaków niżowych, żołnierzy-konfederatów polskich i rokoszan Zebrzydowskiego, służących bez żołdu „na samej tylko zdobyczy z nieprzyjaciela". Sześć lat walczył tam, palił i grabił. Jego następcy nie byli lepsi. Zdobyli Mieszczersk, Kozielsk, pokonali ks. Pożarskiego, 22.XI.1619 pobili Rakoczego i uratowali oblegany Wiedeń. 4000 lisowczyków brało udział po stronie cesarskiej w bitwie pod Białą Górą i napełniło trwogą całe Niemcy aż po Ren. 1200 lisowczyków było z hetmanem Żółkiewskiemu pod Cecorą (wrzesień 1620) i 1200 pod Chocimiem (1621). W 1623 roku 7 000 lisowczyków rozbiło wojska francuskie, pod Ivry. Wracając łupili Ruś, co wywołało takie oburzenie, że sejm w 1623 pozbawił ich czci rycerskiej, a wyprawiony przeciwko nim książę Karol Korecki poskromił ich pod Tulczynym na Podolu i ukarał surowo. W 1624 roku 6 000 lisowczyków ruszyło na pola Lombardii i Wenecji. Oddziały lisowczyków walczyły w 1627 pod buławą hetmana Stanisława Koniecpolskiego ze Szwedami Gustawa Adolfa na Pomorzu (Hamersztynem – Czarne). Wcześniej w sile szwadronu przeszli przez ziemię choszczeńską, a w lipcu stoczyli bój z Duńczykami pod Barnimiem. W 1635 - 1636 walczyli nad Renem i we Włoszech. To wówczas jeden z nich w 1636 roku został w Amsterdamie namalowany przez Rembrandta. Obraz ten, zdobył nie mniejszą sławę niż oddział. Uzbrojeni byli po kozacku: spisa, szabla, rusznica lub łuk z sajdakiem stanowiły ich oręż, u łęku wisiał młotek; koń ich był lekki i wytrwały. Stosowali z upodobaniem szyk rozproszony.

Lothert Albert (14.02.1868 - ?). Był najbardziej znanym nauczycielem szkoły podstawowej w Neuwedell (Drawnie). Do Drawna przybył w 1892, zamieszkał przy ul. Neue Staße 37. Poprzednio był egzaminatorem (w 1889) w Seminarium w Dramburgu. Jego pasją była historia szczególnie lokalna. Badaniom nad dziejami Drawna poświęcił niemal 50 lat. Napisał pracę - rękopis oparty także na źródłach dziś w większości niedostępnych, gdyż w czasie zawieruchy wojennej zginęły. Także rękopis, który został podczas ucieczki w 1945 pozostawiony w Drawnie przez krewnych nauczyciela przepadł bez wieści. Zachowały się tylko nieliczne rozdziały drukowane w arnswaldzkich kalendarzach i gazetach. Stanowią one podstawowe źródło dla wszystkich chcących zgłębić historię Drawna. Jako nauczyciel stosował różne metody wychowawcze, mimo to cieszył się wielkim poważaniem w gronie pedagogicznym i wśród uczniów. W Drawnie był postacią znaną i charakterystyczną głównie ze względu na wielkie wąsy. Miał dwie córki, jedna z nich Herta Schwartz z d. Lother była z zawodu pielęgniarką, mieszkała w Berlinie. Syn był inżynierem budownictwa. Zmarł w Neuwedell 21.08.1944, kilka miesięcy przed tym jak stało się miastem Nowe nad Drawą. Pochowany został na drawieńskim cmentarzu, gdzie spoczywa do dziś.

Löwe Ida (1.11.1868 – 1.03.1944). Urodziła się w Neuwedell (Drawno). Była córką Joshuy Matthiasa i Amelie Casparius. W okresie prześladowań była wdową. Mężem jej był Siegfried Löwe. 21 lutego 1940 została aresztowana w Wałczu (Deutsch Krone). Więziono ją w budynku gminy żydowskiej w Schneidemühl. Następnie trafiła do żydowskiego domu starców przy Friedenstraße 3 w Berlinie. 28 lipca 1942 roku została wywieziona do getta w Terezinie, gdzie 1 marca 1944 zmarła z głodu i wycięczenia.

Lubiniecki Roman (07.02.1944) w Roszkowa Wola. Starosta choszczeński z lat 2006 - 2010. W chwili narodzin jego ojciec, Stefan Lubiniecki był więźniem KL Mauthausen, w którym zginął tuż przed wyzwoleniem podczas transportu do Dachau. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Rejowicach został uczniem Technikum Przemysłu Drzewnego w Radomsku, które ukończył zdanym egzaminem dojrzałości w 1962. W 1963 przyjechał na Pomorze Zachodnie i tu osiadł na stałe. W latach 1964 – 1969 studiował na Akademii Rolniczej w Szczecinie, na której obronił pracę dyplomową – magister inżynier. Od 1973 do 1977 pracował na stanowisku kierownika Powiatowego Zarządu Gospodarki Wodnej i Melioracji w Choszcznie. 04.02.1977 rozpoczął pracę w RSP Rzecko, gdzie pracował nieprzerwanie do 19.02.2006 – prezes Zarządu. Osiągnął wiele sukcesów zawodowych, z których najważniejszym było przeprowadzenie Spółdzielni przez liczne przeszkody związane ze zmianami ustrojowo – ekonomicznego Polski. Dzięki Jego uczciwości i głębokiemu patriotyzmowi zakład przetrwał, dając w morzu bezrobocia, zatrudnienie blisko 300 dawnym i nowym pracownikom wśród nich także mieszkańcom Gminy Drawno zatrudnionym głównie w Zakładzie Drzewnym RSP – Kiełpino. W latach 1998 – 2001 był członkiem Rady Gminy Choszcznoa od 2002 wiceprzewodniczącym Rady Powiatu. W 2006 roku przekazał swemu zastępcy, przedstawicielowi starego kaszubskiego rodu szlacheckiego Kazimierzowi Czapiewskiemu (pochodzi z m. Borzytuchom pow. Bytów) - jak sam określił „najlepszemu z najlepszych" - „berło" prezesa RSP i objął funkcję Starosty Choszczeńskiego. Jako włodarz Powiatu zreorganizował jego administrację i usprawnił działalność podległych komórek

organizacyjnych. Zwracał szczególnie uwagę na jakość obsługi interesantów. Na ile mógł poprawił jakość sieci drogowej (np. Święciechów – Drawno) i jej utrzymanie, co szczególnie było widoczne w okresie zimowym na odcinku Drawno – Choszczno, który jak nigdy dotąd podczas tej kadencji nie straszył tak licznymi niebezpieczeństwami tego okresu. Starostą był jedną kadencję. Będąc prezesem RSP Rzecko i Starostą Choszczeńskim wspierał działalność charytatywną, społeczną, profilaktyczną, ludową, sportową, wiele inicjatyw także samodzielnych, które służą ogólnospołecznemu dobru. Posiada Krzyż Kawalerski OOP oraz Złoty, Srebrny i Brązowy Krzyże Zasługi. Posiada odznaki: Zasłużonego dla Powiatu Choszczno dla Gminy Choszczno i Gminy Drawno, oraz srebrny medal Gryfa Pomorskiego. Odznakę zasłużonego dla PZPN woj. gorzowskiego wręczał Mu legendarny trener Kazimierz Górski.

Ludendorff Erich Friedrich Wilhelm (1865 – 1937). Generał piechoty. Jeden z najwybitniejszych generałów niemieckich Wielkiej Wojny. Jego wojenne losy związały go ściśle z feldmarszałkiem Hindenburgiem. Co ciekawe obaj pochodzili z Wielkopolski. Byli autorami zwycięstwa w słynnej bitwie pod Tannenbergiem i nad jeziorami mazurskimi. Hindenburg dowodził, a Ludendorf szefował sztabowi jego armii. Odegrał czołową rolę w zawarciu pokoju w Brześciu z bolszewicką Rosją. Po wojnie popierał nazistów. Brał udział w puczu Kappa i w puczu monachijskim, za co został aresztowany i był sądzony w tym samym procesie co Adolf Hitler, jednak ze względu na zasługi wojenne uniewinniono go. W roku 1924 został deputowanym z ramienia NSDAP. Po dojściu nazistów do władzy odmówił przyjęcia proponowanej mu buławy marszałkowskiej, jednak ze względu na dawne sympatie z ideologią nazizmu w historii zapisał się jako sojusznik tego ruchu. Dowodem, że w 1933 w Neuwedell (Drawnie) już nim nie był, było to, że Ludendorff, obserwując wzrost terroru i próby zastraszenia narodu, przeciwstawił się bandyckim metodom stosowanym po przejęciu władzy przez Hitlera. Dał temu wyraz w swoich wystąpieniach i w telegramach słanych do swego dawnego dowódcy, a ówczesnego prezydenta Hindenburga; co ciekawe, z korespondencji tej wynika, iż marszałek – prezydent lub jego świta ignorowały generała. Jednym z przykładów, którymi argumentował swoje wrogie stanowisko do postępowania nie tak dawnych sojuszników było brutalne najście policji i SA na siedzibę rodziny Schnabel w 1933.

Do Pana Prezydenta Rzeszy! W dniu 02.05. po południu właściciel dóbr Schönow (Sieniawa) koło Neuwedell (Drawno) były żołnierz frontowy, który był kilka razy ranny został aresztowany przez policjantów i około 50 hitlerowców w obecności pełniącego obowiązki prezydenta (burmistrza). Mimo, że nie posiadano nakazu aresztowania i nie przedstawiono dowodów winy, został zatrzymany za rzekome nielegalne posiadanie broni. (...) w nocy w celi pan Schnabel został napadnięty i poturbowany przez dwie niezidentyfikowane osoby. Skargi do władz lokalnych jak dotąd były bezowocne…(Fragment z wydawanej z inicjatywy Ludendorffa gazety "Ludendorffs Volkswarte", Nr 19 z 14 maja 1933 roku ukazał się w rubryce „Dla naszej walki").W nr. 20 w "Ludendorffs Volkswarte", z 21 maja 1933 roku znajdujemy dalszy ciąg tej historii. Aresztowanie przebiegało w okropnych warunkach. Rodzice pana Schnabel ujęli się za synem, lecz zostali brutalnie potraktowani. Stara 65-letnia matka miała na rękach sińce, a jej stopy od tyłu były pokrwawione. W dniu 12 maja

wieczorem właściciel Sieniawy został zwolniony. Tak oto nasze apelacje odniosły skutek, sprawą zainteresował się minister pruski, który zadziałał po naszej myśli. Generał Ludendorff nie mogąc doczekać się reakcji na ten i inne przedstawione przypadki bezprawia wobec dawnych żołnierzy, wysłał w dniu 16 czerwca 1933 roku telegram do prezydenta Hindenburga.

„Dotyczy: złego traktowania Niemców na posterunkach po zatrzymaniu. Panie Prezydencie Rzeszy. Nie otrzymałem żadnej odpowiedzi. Jest to dla mnie niezrozumiałe, gdyż nie mam z tego co robię korzyści, lecz uważam, że winni powinni zostać pociągnięci do odpowiedzialności karnej. Piszę to dlatego, by wiedziano, jak Niemcy byli poniewierani przez Niemców, a w przyszłości historycy by nie mówili, że nikt o niczym nie wiedział. Czytając te relacje, krew mi się mrozi w żyłach i wstydzę się, że takie zdarzenia mają miejsce w Rzeszy. Najgorsze jest w tym to, że ci dwaj mężczyźni (Schnabel i mistrz Coburg), którzy przelewali krew za Niemcy, zostali przez Niemców tak potraktowani". Ludendorf zmarł rok przed wydarzeniami „Nocy Kryształowej". Pochowany został w nowym cmentarzu w Tutzing.

Ł

Łabuń Wincenty (02.02.1933 - 30.07.2019), syn Sergiusza. Posiadał wykształcenie zawodowe, pracował jako ekspedient. W 1947 roku wstąpił do Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie, a w latach 1982-1987 był jego prezesem. Został odznaczonyZłotym Znakiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych. W 2017 został wyróżniony honorowym tytułem „Zasłużony Senior".

Łata Edmund (01.01.1934 – 29.04.1972). Ksiądz rzymskokatolicki, proboszcz drawieński z lat 1971 /1972. Parafię w Drawnie objął 25 lipca 1971 roku. Wcześniej, bo od 23 stycznia 1968 do 24 lipca 1971 był proboszczem w parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Parsęcku. W latach 1959 – 1960 był wikariuszem w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Polanowie. Do 1963 pełnił obowiązki wikariusza w Drawnie, m.in. powierzono mu nauczanie religii w wioskach parafii. Parafię drawieńską objął w trudnym okresie, kiedy to doszło do skonfliktowania poprzedniego proboszcza z częścią parafian. Zmarł nagle w 15roku kapłaństwa. Przyczyną śmierci był wylew. Parafia okryła się żałobą. Nawet uroczystości pierwszomajowe zostały zawieszone. Główne uroczystości żałobne obyły się 2 maja 1972, którym przewodniczył ks. bp. Jerzy Stroba, przy udziale około 90 księży. Ciało zmarłego proboszcza zostało przez mieszkańców miasta odprowadzone do bramy cmentarza, stąd samochodem zostały przewiezione do rodzinnego grobowca w Modliborzycach. Przebywający na rocznej praktyce w Drawnie kleryk Jerzy Kiełbasa z Seminarium Śląskiego razem z parafianami ufundował tablicę pamiątkową, którą umieszczono w kościele w Drawnie. Po śmierci ks. proboszcza Edmunda Łaty, do czasu mianowania nowego proboszcza, parafię Drawno obsługiwał ss. Stanisław Bełrzecki – wikariusz parafii w Choszcznie.

Łazuka Władysław (15.09.1946) urodził się w Tyrawie Solnej koło Sanoka, poeta, prozaik, muzyk. Członek Związku Literatów Polskich oraz Stowarzyszenia Autorów ZAiKS. Dzieciństwo spędził w Zatomu. Ukończył Liceum Pedagogiczne w Stargardzie, jest absolwentem Wydziału Rolniczego Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie. Pracował w instytucjach rolnych. W 1966 został laureatem konkursu literackiego „O zielony kwadrat" w Katowicach. W 1968 otrzymał nagrodę za opowiadanie poświęcone ziemi choszczeńskiej zatytułowane „Za rzeką wschodzi słońce". W 1969 debiutował na antenie szczecińskiej rozgłośni Polskiego Radia Szczecin opowiadaniem „Dzień Starego" oraz wierszami w Tygodniku Kulturalnym i kwartalniku „Vineta". Od 1970 mieszka w Choszcznie. Pierwszy zbiór wierszy „Przejdę sad" wydał w 1976. Jest autorem 17 tomików: „Przejdę sad" (1976), „Tamto wszystko za tobą" (1980), „Czytanie z natury" (1983), „Wołanie źródeł" (1983), „Bliżej o jeden dzień" (1984), „Idę" (1990), „Od przebiśniegów do płatków śniegu" (1996), „W zwierciadle rzeki" (2002), „Jeszcze wiersz" (2005), „Gdzie szybki Drawy bieg" (2008), „Kilka słów" (2008), „Igraszki w pobliżu fraszki" (2009), „Noc-podróż i inne wiersz" (2009), „Zaledwie ślad" (2010), „Którego spotkałem" (2010), „Słowa wśród wydm" (2011), „Chwila z kosem i inne wiersze" (2016). Wiersze tłumaczone były na języki: niemiecki, węgierski, bułgarski, macedoński, słoweński, litewski, serbski, indonezyjski, chorwacki i angielski. W 2017 odznaczony został Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis".

Łukasik Alicja (1963) urodził się w Choszcznie zd. Tuchaj. Dzieciństwo spędziła w Dominikowie, a następnie zamieszkała w Drawnie, gdzie mieszka do chwili obecnej. Jest absolwentką Uniwersytetu Szczecińskiego i studiów podyplomowych w Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Szczecinie. Pracę zawodową rozpoczęła w Jednostce Wojskowej 4666 w Drawnie a następnie pracowała w Nadleśnictwie Drawno. Od 2007. jest inspektorem ds. promocji i turystyki w Urzędzie Miejskim w Drawnie. Miejscem jej pracy jest zabytkowy drawieński Spichlerz, w którym znajduje się Centrum Informacji Turystycznej i Galeria Pamiątek Ziemi Drawieńskiej, którą współtworzyła. Jest współautorką i głównym korektorem licznych regionalnych publikacji, w tym książkowych oraz albumu na temat Drawna i jego okolic. Jest także pomysłodawczynią i współorganizatorką wernisaży lokalnych artystów. Koordynowała obchody m.in. 700-lecia Drawna. Organizowała wystawy okolicznościowe i ekspozycje stałe. Aktywnie uczestniczy w promocji gminy poprzez organizację imprez kulturalnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych o zasięgu zarówno lokalnym jak i ponadregionalnym. Jest współautorem wysoko ocenianego przewodnika i map turystycznych. Należy do Lokalnej Organizacji Turystycznej Wokół Drawy, w której działa na rzecz rozwoju turystyki.

M

Macduwall Henryk Jakub (1589-1634) (spotykany jest pod inaczej brzmiącymi nazwiskami np.: Jakob Mac Dougall, Jakob Mac Duwal, Jacob Duvall). Szkot, generał szwedzki, baron. Urodził się w Prenzlau w rodzinie Alberta (1541 – 1641) i Katarina von Bredow (zm.1592). Ojciec wyjechał ze Szkocji i poprzez Barandenburgię trafił do Szwecji. Zmarł w m. Tierp w wieku 100 lat. Henryk Jakub w 1607 był muszkieterem, w 1614

kapitanem, w 1621 majorem, a w 1625 pułkownikiem. Brał udział także w wojnie z Rosją, Polską. W czerwcu 1628 dowodził odsieczą dla oblężonego Strzałowa. W 1630 przygotował lądowanie Szwedów na Pomorzu, po czym brał udział w walkach na tym terenie. W 1631 został komendantem twierdzy w Frankfurcie n. O. 11.10.1631 brał udział w bitwie pod Ścinawą (Steinau), walczył o Brzeg i Oławę. 28 listopada 1633 jego kompanie wraz z kompaniami Drummonda stacjonowały w Drawnie, otrzymały zadanie pilnowania linii Drawy. W 1634 był generałem i komisarzem na Śląsku. Zginął od nieprzyjacielskiej kuli trafiony w głowę pod Głogowem. Pochowany został w kościele świętego Mikołaja w Strzałowie (Stralsundzie). Żonaty był z Anną von der Berge (1595 – 1633), mieli pięcioro dzieci trzech synów i dwie córki.

Maciąg Tomasz (23.08.1979) urodził się w Choszcznie. Mieszkaniec Drawna. Potomek drawieńskich osadników i pionierów. Jego głównymi zainteresowaniami są historia i sport. Jako wolontariusz bierze udział w pracach Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wykonywanych na terenie Polski i Europy. Ich efektem jest m.in. przywrócenie tożsamości polskim bohaterom. Jest też współzałożycielem Drawieńskiego Stowarzyszenia Historyczno - Eksploracyjnego, które zajmuje się odkrywaniem i kultywowaniem lokalnej historii tych ziem. Jego największym sukcesem jest zebranie wokół tej inicjatywy innych pasjonatów historii i wspólne z nimi działanie.

Mecklemburg – Strelitz Luiza Augusta Wilhelmina Amalia von. Luiza Pruska (1776–1810); Księżniczka Meklemburgii – Strelitz, od 1797 królowa Prus, żona króla Fryderyka III Wilhelma. Należała do najsłynniejszych kobiet epoki. Zmieniła styl dworu pruskiego (pierwsza zaczęła tańczyć walca). Zapoczątkowała noszenie żeliwnej biżuterii, co w latach dwudziestych XIX wieku opanowało całą Europę. Stanęła na czele stronnictwa antyfrancuskiego i doprowadziła w 1806 do tragicznej w skutkach wojny z Francją. Po klęsce pod Jeną uciekła z królem z Berlina do Królewca. Nie podróżowali razem. Królowa z synem księciem Wilhelmem przemieściła się trasą, która wiodła z Kostrzynia także przez Choszczno i Drawno. Król jechał przez Recz i Kalisz Pom. Noc 28/29 października 1806 królowa spędziła w Choszcznie. Rano 29 października razem z synem udała się w kierunku Drawna, w czasie jazdy doszło do spotkania z królem. Niestety w powozie królowej pękła oś. Uszkodzona kareta dojechała do Neuwedell (Drawna). Miasto było zrujnowane po pożarze w 1805. Królowa wypiła filiżankę czekolady, którą otrzymała od żony pastora Jana Wilhelma Sange. Rada miasta zapoznała królową z bolączkami związanymi z jego odbudową. Królowa obiecała pomoc i po naprawie pojechała w kierunku Kalisza Pom. Francuzi po zajęciu Drawna zwolnili miasto z płacenia kontrybucji (ze względu na skalę zniszczeń), a w 1811 Drawno otrzymało królewską pomoc w wysokości 69 277 talarów, co umożliwiło jego odbudowę do 1813. Powszechnie uważa się, że wszystko to stało się dzięki królowej. Od grudnia 1806 do 1809 przebywała kolejno: w Sankt Petersburgu, w Rosji, potem w Królewcu i Kłajpedzie. Popierała reformy państwa realizowane przez Karla von Steina. Zmarła na zapalenie płuc 19 lipca 1810. Została pochowana w mauzoleum w Charlottenburgu. Wykazany przez nią pruski patriotyzm i odwaga zjednały jej ogromną popularność i sławę. Oddziaływała na Prusy także po śmierci. Jej śmierć interpretowana była jako punkt zwrotny w dziejach Prus. W dzień urodzin królowej 1813 Fryderyk Wilhelm III ustanowił we Wrocławiu słynne wojskowe odznaczenie Krzyż Żelazny, który mógł być nadawany także

prostym żołnierzom. Rok później wprowadził do pruskich odznaczeń Order Luizy, który przyznawany był kobietom za opiekę nad chorymi i ułomnymi. Gdy w 1814 padł Paryż i Napoleon abdykował, pruski feldmarszałek, późniejszy faktyczny zwycięzca spod Waterloo Gebhard von Blücher, miał zawołać: „Luiza jest pomszczona!". Jej syn, król Wilhelm I w przededniu wojny z Francją w 1870 odwiedził mauzoleum matki. Wojna ta rozpoczęła się dokładnie w rocznicę jej śmierci. Także w rocznicę śmierci matki król reaktywował ustanowiony przez ojca Krzyż Żelazny. W Prusach XIX w. czczona była niczym święta, zyskała nawet przydomek pruskiej madonny. Była wzorem dobroczynności i uchodziła za wzór matki. Imię królowej Luizy otrzymało miasto Luisenburg oraz niektóre kościoły ewangelickie w Prusach, a także żeńskie szkoły, sierocińce, szpitale, domy opieki. Była matką dziewięciorga dzieci. Jej córka Charlotta (13 lipca 1798 – 1 listopada 1860) jako żona Mikołaja Romanowa (Mikołaj I) została carycą Rosji (Aleksandra Fiodorowna), natomiast dwóch synów Fryderyk Wilhelm i Wilhelm zostali królami Prus. Ten ostatni jako Wilhelm I został w 1871 w zdobytym Wersalu cesarzem zjednoczonych Niemiec.

Małochwiej Marek (1957). Starszy chorąży sztabowy WP rezerwy; działacz łowiecki. Pochodzi ze Zgorzelca, gdzie ukończył szkołę podstawową i Zasadniczą Szkołę Zawodową o specjalności elektromechanicznej. Następnie rozpoczął naukę w Szkole Chorążych Wojsk Radiotechnicznych w Zielonej Górze. Ukończył ją w 1979 i otrzymał przydział służbowy do 10 Batalionu Radiotechnicznego w Choszcznie, gdzie był kolejno technikiem, dowódcą stacji radiotechnicznej i chorążym analizy sytuacji powietrznej. W 1980 ożenił się z mieszkanką Drawna, Jolantą Kotlarz. W 1987 uzyskał służbowe przeniesienie do 7 OSSI i MW w Drawnie na stanowisko chorąży sekcji przechowywania, a w 1990 został kierownikiem ekspedycji. Po reorganizacji jednostki i utworzeniu w 2000 Składu Drawno sprawuje stanowiska kierownicze średniego szczebla. Obok działalności służbowej udziela się społecznie w Polskim Związku Łowieckim, do którego należy od 1995. Został członkiem Koła Łowieckiego „Drawa" w Drawnie. Koło to założył jego teść zmarły w 2013 Kazimierz Kotlarz, po którym przejął funkcję łowczego, którą sprawował w latach 1997 – 2013. Marek Małochwiej jest także selekcjonerem, sędzią i instruktorem strzelania myśliwskiego (posiada brązową wojskową odznakę strzelecką, były mistrz 2RBM w strzelaniu). Zajmował się problematyką gospodarki łowieckiej. Z jego inicjatywy koło społecznie realizuje „Wakacyjne spotkania z dziećmi i młodzieżą", nad którymi osobiście sprawuje pieczę. Jest znawcą broni i doskonałym gawędziarzem. Posiada liczne odznaczenia w tym:brązowy medal za zasługi łowieckie (07.10.2009), odznakę Honorową Gryfa Szczecińskiego (29.10.2010), od Prezydenta RP - złoty Medal za Długoletnią Służbę (01.09.2013).

Marcin (ok. 316 r. – 08.11.387). Święty chrześcijański; Rzymianin;biskup Tours; były legionista cesarstwa rzymskiego. Był synem rzymskiego legionisty późniejszego trybuna. Urodził się w Sabarii w Panonii. Mieszkał w Pavii w Italii. Od 10 lat uczestniczył w katechezie. W wieku 15 lat został legionistą, przysięgę złożył w wieku 17 lat. W 338 służył w Galii. Tam u bram miasta Amiens, Marcin napotkał półnagiego żebraka i oddał mu połowę swojego płaszcza. W nocy we śnie pojawił mu się Chrystus odziany w jego płaszcz i przemówił do aniołów: „patrzcie, jak mnie Marcin, katechumen przyodział". W Wielkanoc 339 roku został ochrzczony. W 354 brał udział w wyprawie cesarza Flawiusza Juliana (Apostata) przeciw germańskim Allemanom. Tuż przed bitwą poprosił o zwolnienie z wojska, lecz by nie wyjść na tchórza, prosił by mógł brać udział w bitwie w pierwszym szeregu, lecz

przy tym zaznaczył, że walczyć będzie nie orężem, lecz znakiem krzyża. Tuż przed bitwą wróg poprosił o zawarcie pokoju. Powszechnie odczytano to jako wyraźny znak Boży. Po zwolnieniu z armii wiódł żywot z kilkoma sympatykami w pustelni, w pobliskim Ligugé. Miejsce to zaczęło słynąc cudami. Stąd uznawany jest za prekursora życia zakonnego we Francji. Jego sława rosła i 4 lipca 371 roku Marcin otrzymał święcenia kapłańskie i sakrę biskupią w Tours. Był nim, żyjąc bardzo skromnie 26 lat. Pochowany został trzy dni po śmierci 11 listopada 387. W połowie VII w. dzień ten został ustanowiony jako jego święto. Jest patronem Francji i m.in. dzieci, hotelarzy, jeźdźców, kawalerii, kapeluszników, kowali, krawców, młynarzy, tkaczy, podróżników, więźniów, właścicieli winnic, żebraków i żołnierzy oraz pasterzy. Jest opiekunem: ptaków (szczególnie gęsi), bydła a świętomarcińskie rogale mają przypominać zgubioną przez jego konia podkowę. Nic więc dziwnego, że w dawnym Drawnie, od 11 listopada, czyli od dnia św. Marcina do Zapustów (ostatni dzień karnawału), o godz. 8.00 rano i 18.00 wieczorem dzwoniły dzwony, był to miejscowy zwyczaj mający wskazywać drogę zabłąkanym ludziom.

Martwitz Alexander von der (18.07.1910 – 1942). Urodził się w Jernie. Był synem landrata Powiatu Lubuskiego Henryka von der Martwitz (1865 – 07.05.1915) i Eriki von Cramm. W 1933 był studentem teologii w Betrlinie; 1935 – 36 odbył praktykę duszpasterską; był pastorem w Żółwinie (Hassendorf). Poległ pod Wieliki Łukami w adwent 1942.

Maruszewski Zbigniew (03.12.1940 – 10.08.2015). Ksiądz rzymskokatolicki, prałat, mgr. Urodził się w Pleszewie w rodzinie Kazimierza i Bronisławy Maruszewskich, był najstarszym synem z trojga rodzeństwa. Uczęszczał do miejscowej Szkoły Podstawowej Nr 1, a po jej ukończeniu do Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica w Pleszewie. Maturę zdał w 1958. Rozpoczęte w tym rok studia w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie musiał przerwać ze względu na powołanie go do zasadniczej służby wojskowej,podczas której znalazł się w Drawnie. Tu ze swoją kompanią budował pomost na jeziorze Adamowo. Kompania zakwaterowana była w namiotach nad brzegiem tego jeziora. Zaprzyjaźnił się tu z miejscowymi rodzinami katolickimi. Uczęszczał z nimi do kościoła, do którego chodził w mundurze. Po zwolnieniu do cywila kontynuował studia i 5 czerwca 1965 w prymasowskiej Bazylice Archikatedralnej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Gnieźnie został wyświecony na księdza. Na tę uroczystość zaprosił również przyjaciół z Drawna. Posługę wikariusza pełnił w Parafii pw. św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy, potem w Inowrocławiu. W latach 1983-1996 był proboszczem nowo powstałej parafii św. Maksymiliana Marii Kolbego w Barcinie. Przez wiele lat budował kościół i plebanię przy ul. Artylerzystów. Był też proboszczem parafii Świętych Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy oraz kustoszem sanktuarium Matki Bożej Pięknej Miłości. Był jednym z organizatorów pobytu Jana Pawła II w Bydgoszczy podczas pielgrzymki w 1999. W 2000 został przyjęty do Zakonu Rycerskiego Świętego Grobu Bożego w Jerozolimie. 30.05.1999 na mocy dekretu papieża Jana Pawła II bydgoska fara, w której ks. Maruszewski pełnił posługę została podniesiona do godności konkatedry archidiecezji gnieźnieńskiej. W 2004 bydgoska konkatedra została kościołem katedralnym. W roku 2006 został Prepozytem (przewodniczącym) utworzonej Kapituły Katedralnej Bydgoskiej. Był opiekunem Bydgoskiego Towarzystwa Lekarskiego Oddziału Regionalnego Polskiego Towarzystwa

Lekarskiego. W latach 1996 – 2010 był również duszpasterzem adwokatów. W czerwcu 2010 z powodu ciężkiej choroby przeszedł na emeryturę. Zmarł w szpitalu w Bydgoszczy. Pochowany został 13 sierpnia 2015, na Cmentarzu Nowofarnym w Bydgoszczy.

Mazurak Stanisław (09.05.1920 - ?). Urodził się w Medenicach pow. Drohobycz. Od 22.08.1945 był sekretarzem gminy Fürstenau. (Barnimie). 28.06.1946 objął gospodarstwo rolne. Miał żonę Jadwigę (ur. 15.12.1925). Nie należał do partii. Wyjechał z Barnimia 15.08.1948 pod Wałbrzych.

MądzielewskaTeresa (24.03.1959). Urodziła się na Pomorzu Słupskim, zd. Hryniewicz. Nim rodzice z dziećmi przybyli na Ziemię Drawieńską przez wiele lat mieszkali w kaszubskiej Czarnej Dąbrówce, w dzisiejszym powiecie Bytów. Od blisko 25 lat poprzez pracę związana była z jednostkami budżetowymi i samorządowymi. Ważnym okresem w jej karierze zawodowej była praca w 7 OSSI i MW (JW. 4666), gdzie współtworzyła pion głównego księgowego.Tu też zrodziło się postanowienie o dalszej nauce na poziomie wyższym. W wyniku zmian strukturalnych w jednostce podjęła decyzję o odejściu z pracy w wojsku. Studia kontynuowała. Jest magistrem ekonomii, absolwentką Uniwersytetu Szczecińskiego, ukończyła Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Po obronie pracy magisterskiej nauki nie zaprzestała, ukończyła studia podyplomowe. Od 2004 roku pracowała w Domu Pomocy Społecznej w Brzezinach, zajmując tam kolejne stanowiska kierownicze, od głównej księgowej i jednocześnie kierownika administracyjnego do dyrektora DPS-u, którym była do 2018. Efekty jej pracy to nie tylko przemiany organizacyjno – funkcjonalne przystosowujące ośrodek m.in. do wymogów unijnych. Dzięki Niej siedziba OPS – zabytkowy pałac należący na pocz. XX w. do rodziny von Voβ - stał się prawdziwą perłą Gminy Drawno i najpiękniejszym tego typu obiektem w Powiecie Choszczno. Działała w samorządzie lokalnym, była radną dwóch kadencji w Gminie Drawno.

Mądzielewski Henryk (20.05.1954 – 24.10.2016). Lekarz weterynarii. Propagator Brydża Lekarzem weterynarii został z powołania wynikającego z miłości do zwierząt. Posiadał także szeroką wiedzę w zakresie medycyny ogólnej, dzięki czemu umiał także pomóc chorym ludziom. Swoje życie zawodowe związał z Drawnem. Zaczął w okresie, gdy wokół prosperowały pełne zwierząt hodowlanych PGR-y. W ramach Zakładu Usług Weterynaryjnych prowadził gabinet weterynaryjny w Drawnie, współpracował z kołami łowieckimi i instytucjami leśnymi. Był miłośnikiem i popularyzatorem brydża. Stał na czele sekcji brydża sportowego Drawieńskiego Ośrodka Kultury. Przez lata organizował bez większego szumu medialnego turnieje brydżowe, które wytwarzały i utrwalały więzi koleżeńskie, skupiały nie tylko zapalonych zawodników, ale i wytrwałych kibiców, popularyzowały Drawno. Był członkiem rady nadzorczej Komunalnego Zakładu Usługowo Handlowego sp. zoo. w Drawnie.W wyborach samorządowych 2014 był skutecznym pełnomocnikiem wyborczym jednego z komitetów. Był żonaty, miał dwoje dzieci.

Meinel Herbert gospodarz z Zatomia (Zattem). Był synem właściciela znanej i renomowanej firmy produkującej instrumenty muzyczne „Meinel und Herold" w Klingenthal (na południe od Zwickau na czeskiej granicy). W wyniku konfliktu z ojcem opuścił rodzinny dom. W swej wędrówce dotarł do Zatomia. Ponieważ zbliżała się zima, znalazł sobie tutaj

pracę i mieszkanie. Wraz z innymi mieszkańcami wsi chodził do lasu na wycinkę drzew, co obok flisactwa było głównym źródłem dochodów w Zatomiu. Najprawdopodobniej za ojcowskie pieniądze kupił dwa konie, którymi przewoził drzewo i nawet nieźle mu się powodziło. Wkrótce poznał Marthę Schwandt, z którą ożenił się około 1926. Żona była córką głównego flisaka Gustava Schwandt, jej matka nosiła imię Luise. Ojciec Herberta często ponawiał próby sprowadzenia go do domu, ten jednak wolał zostać w Zatomiu. Ostatecznie ojciec kupił mu gospodarstwo, jednakże z przyczyn wychowawczych część kwoty zakupu pozostawił Herbertowi w formie długu. Herbert Meinel okazał się dobrym gospodarzem. Stał się człowiekiem szanowanym we wsi. Z czasem tradycją stały się zatomskie wizyty rodziców Herberta, którzy regularnie przyjeżdżali w odwiedziny do dzieci i wnuków. Z tej okazji organizowano w gospodzie Beyer poczęstunek z szampanem, co było pewnym urozmaiceniem szarej codzienności Zatomia! W ramach nagrody za pracowitość syna, ojciec Meinel polecił dostarczać mu w czasie żniw skrzynkę piwa tygodniowo. Małżeństwo Meinel mieli już wtedy dwie córki – Gertrudę (ur.1927) i Charlottę (ur.1928), później dołączyła do nich jeszcze pięcioro dzieci. W 1937 Ojciec Herberta kupił mu posiadłość wielkości 100 ha w Oelsnitz w Vogtland w Saksoni, dokąd przeprowadziła się cała rodzina. Gospodarstwo w Zatomiu sprzedane zostało Karlowi Klueckmann. Możliwe, że wpływ na to miał fakt, że matka Ewalda Steinberga z urodzenia nazywała się Klueckmann. Nowy ze swoją rodziną mieszkał w Steinbusch aż do roku 1945, po długiej tułaczce zamieszkali w Hoexter, gdzie zmarł. (wg. Irenę Westphal, z d. Steinberg Kawaliera Nr 4/214).

Merian Matthäus Starszy (der Ältere) (22.09.1593 – 19.06.1650); Szwajcar; rytownik działający głównie w Niemczech. Pochodził z Bazylei. Sztuki rytowniczej uczył się w Zurychu, później pracował i uczył się w Strasburgu, Nancy i Paryżu, po czym w 1615 powrócił do Bazylei. Następnie znalazł się ww Frankfurcie nad Menem.Tam w 1617 ożenił się z Marią Magdaleną de Bry córką księgarzaJohanna Theodora de Bry, dla którego pracował. Ponownie w Bazylei znalazł się w 1620 jednak, już w 1623 powrócił do Frankfurtu, by po śmierci teścia przejąć wspólnie z rodziną żony prowadzenie wydawnictwa. W 1626 otrzymał obywatelstwo Frankfurtu. Usamodzielnił się także jako wydawca. Większość swojego twórczego życia spędził we Frankfurcie. Już w młodości stworzył szczegółowe plany miasta w charakterystycznym dla siebie stylu. W 1630 wykonał miedzioryt „Wielka klęska chrześcijan pobitych przez Tatarów", który przedstawia bitwę pod Legnicą z 1241. Z niemieckim geografem Martinem Zeillerem (1589-1661) wykonał wielotomową „Topographia Germaniae" zawierającą dużą liczbę (ponad 2000) planów i widoków miast Niemiec, w tym Drawna. Topographia była kilkakrotnie wznawiana w XVII i XVIII w. Ostatnie wznowienie ukazało się w połowie XX w. (w trzechsetlecie pierwodruku). Wykonał także ilustracje do Pisma Świętego oraz do Theatrum Europaeum, które ukończył najstarszy syn rytownika Matthäus Merian Młodszy (1621 – 1687). Matthäus Merian Starszy zmarł w Bad Schwalbach k. Wiesbaden w 57 roku życia.

Meyer Heinrych Robert von (03.12.1868 - 10.04.1940); landrat choszczeński w latach 1905 – 1919;kapitan strzelców Landwehry. Urodził się w Hełpie (Helpe). Był synem landrata Leutholda Wilhelma von Meyer i jego drugiej żony Anny Klementine z d. Barth Podczas jego

urzędowania na stanowisku landrata powstała w Choszcznie słynna fontanna „Żniwiarka". Autorem rzeźby był Otto Beyer, a pozowała mu wnuczka i siostrzenica landratów von Meyer dwudziesto letnia wówczas Annemarie Harenstein (ur. w Berlinie 27.10.1890). Heinrych Robert von Meyer wybudował nad jeziorem Klukom siedzibę (willę) landrartów, gdzie urzędował. Tu w listopadzie 1918 próbował uspokoić protesty społeczne. W tych dramatycznych chwilach, w 1919 przestał być landratem. W 1921 wyjechał do Harmelsdorf (Rutwica) w powiecie wałeckim (Kreis Deutsch Krone), stanął tam na czele Związku Krajowego. Chorował na serce i przestał być aktywny zawodowo. W 1935 wyjechał do Frankfurtu nad Odrą, tam też zmarł. Był żonaty z Eveline Charlotte Eva Friederike von Schroeder (19. 11.1879 - 2. 09. 1945). Ślub odbył się w dniu 02.11.1907 w jej rodzinnej miejscowości Boguszyny koło Pełczyc. Mieli siedmioro dzieci: Ingeborg (ur.31.10.1909 w Choszcznie), Leuthold (ur. 30.10.1911– 1975). Urodził się w Choszcznie był oficerem (majorem) i inżynierem budownictwa.Marie Agnes (28.06.1915 w Choszcznie), po mężu pułkownikowa von Gaudecker, Eberhard (1916), oficer Wehrmachtu poległ w 1943 w Rosji. Wilhelm (1919 - 1951) wyjechał do Argentyny, gdzie był właścicielem majątku ziemskiego, Heinz (1921), oficer Wehrmachtu poległ w 1941 w Rosji. Średni syn Kuno Christian (27.12.1913 – 21.01.2010) urodził się w Choszcznie, był oficerem zawodowym, brał udział w wojnie z Polską i w inwazji na Francję w 1940. W 1941 walczył na Białorusi i pod Kijowem. Był ranny pod Stalingradem. W lipcu w stopniu majora walczył na froncie zachodnim. Bił się z Polakami pod Falaise, gdzie został ranny i odznaczony Krzyżem Rycerskim Krzyża Żelaznego.Po wyleczeniu dowodził szkołą Fahnenjunker-Schule w Königsbrück i 09.11.1944 został podpułkownikiem. W styczniu 1945 został dowódcą Panzer-Regiment "Coburg" na Dolnym Śląsku. 23.03.1945 za walki na Śląsku otrzymał liście dębowe do Krzyża Rycerskiego.

Meyer Leuthold Wilhelm Sinnrich von (11.12.1816 - 09.09.1892). Urodził się w Berlinie. Jego ojciec Johann Karl Heinrich Meyer (02.07.1767 – 3.08.1828) był lekarzem, urodził się w Szczecinie, zmarł w Berlinie. Matka Sophie Gottliebe z d. Gedike (28.09.1786 – 19.09.1859) była berlinianką. Rodzina von Meyer wywodzi się z Pomorza. Jej przedstawiciele byli aptekarzami, prawnikami i lekarzami. Młody Meyer studiował prawo w Halle, Berlinie i w Bonn, gdzie wstąpił do korporacji studenckiej Borussia, tej samej, do której należał Wilhelm II. Po studiach był urzędnikiem w Wriezen i do 1845 w m. Frankfurt nad Odrą. 02.03.1846 zakupił od komornika Ohmanna za sumę 31,780 talarów podchoszczeński majątek Hełpa (Helpe). W latach 1846 -1884 był landratem w Choszcznie. Pełnił też funkcję dyrektora generalnego Nowej Marchii i w latach (1849 do 1853, 1870 do 1873 i od 1877), zostałprzedstawicielem w Pruskiej Izbie Reprezentantówz okręgu choszczeńsko - strzeleckiego. 01 lipca 1865 otrzymał od Wilhelma I szlachectwo. Od 1890 do śmierci był deputowanym z ramienia Niemieckiej Partii Konserwatywnej do niemeckiego Reichstagu. Zmarł w Hełpie. Żonaty był dwukrotnie. Pierwsza żona pochodziła z Freienwalde/Oder, nazywała się Marie Auguste z d. Teumann (07.12.1819 - 02.07.1864), zmarła w Hełpie. Miał z nią synów Richarda (ur. 22.07.1848 w Hełpie) i Michaela Johannesa. Drugą żonę poslubił 25.11.1865. Była nią Anny Klementine Barth (19.01.1839 - 06.12.1906), pochodziła z Choszczna, a zmarła w Belinie. Z tego małżeństwa urodził się syn Heinrich Robert oraz córka Maria von Meyer (ur. 1866 w Hełpie), od 10.10.1889 żona Rudolfa

Havenstein (1857–1923) prezydenta banku morskiego dawnej Królewskiej Administracji Morskiej (1900 – 1908) a później do 1923 Banku Rzeszy. Ich ślub odbył się w Hełpie. Mieli córkę Annemarie.

Meyer Michael Johannes von (19.08.1851 - 12.10.1895); landrat choszczeński w latach 1884 - 1895. Urodził się w Hełpie jako syn landrata Leutholda Wilhelma von Meyer i jego pierwszej żony Marii Augusty. Był inspektorem krajowym Nowej Marchii i generalnym dyrektorem Towarzystwa Ubezpieczeń od Ognia (Landesfeuersozietät) dla Nowej Marchii. 30.11.1888 poślubił w Berlinie Martę Booth (ur. 03.10.1864). Zmarł w Hełpie. Osierocił dwie córki: Adeguldę Laurę urodzoną w Helpie 12.09.1894, która po wyjściu za mąż nosiła nazwisko von Witzleben i Michaele Dorothe ur. w Berlinie 24.10.1895, która także wyszła za mąż i nosiła nazwisko Stachow. Była też trzecia córka Marie –Alice, która zmarła mając dwa lata w 1891. Żona 24.01.1905 po 10 latach wdowieństwa wyszła w Charlottenburgu ponownie za mąż za porucznika gwardii Landwehry Georga von Lettow – Vorbeck (1860 - 1932).

Michalak Jarosław (1973) urodzony w Choszcznie; starszy aspirant sztabowy Policji Państwowej;kierownik posterunku w Drawnie. Jest absolwentem Technikum Budowlanego w Gorzowie Wlkp. W 1996 po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, złożył dokumenty do służby w Policji Państwowej. 20 listopada 1996 został przyjęty i odbył kurs podstawowy w Szkole Policji w Brzegu. W trakcie nauki brał udział w zabezpieczeniu i pomocy w zwalczaniu skutków powodzi, która w 1997 dotknęła Polskę. W tym roku po ukończeniu szkolenia, rozkazem Komendanta Powiatowego Policji w Choszcznie Leona Kupniewskiego, został oddelegowany do służby w Komisariacie Policji w Drawnie, w stopniu sierżanta. Został dzielnicowym, któremu podlegały wsie: Brzeziny, Kiełpino, Podlesie, Święciechów, Żółwino oraz kolonie. Dzielnicowym był do roku 2005. Ukończył Szkołę Policji w Pile o kierunku dochodzeniowo- śledczym. W 2005 został policjantem dochodzeniowo- śledczym Rewiru Dzielnicowych w Drawnie i był nim do grudnia 2009,następnie został kierownikiem Posterunku w Drawnie. Na tym stanowisku pozostaje do dziś. Obecnie podlega mu czterech policjantów. Od początku służby w Policji Państwowej należy do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów. Wyróżniony został brązową i srebrną „Odznaką Honorową" za zasługi. Kilkakrotnie wyróżniony był przez Komendanta Powiatowego Policji w Choszcznie oraz Komendanta Wojewódzkiego w Szczecinie. Brał udział w zabezpieczeniu wizyt papieża Jana Pawła II w Polsce: w Legnicy, we Wrocławiu i Gdańsku. Od 1997 jest żonaty roku z Joanną, ma dwóch synów. Interesuje się sportem a w szczególności piłką nożną oraz numizmatyką.

Michalski Józef (28.02.1911 – 1998); ksiądz rzymskokatolicki, infułat, doktor. Urodził się w Kompielu, pow. Konin, woj. poznańskie. Święcenia kapłańskie otrzymał 3 czerwca 1939 z rąk kard. Augusta Hlonda. Okres wojenny spędził w Generalnej Guberni. Ukończył Katolicki Uniwersytet Lubelski. 1 października 1948 kard. Hlond skierował go do pracy na terenie Administracji Apostolskiej w Gorzowie Wlkp., gdzie został kanclerzem Kurii Biskupiej. W dniu 1 kwietnia 1949 został doktorem a w 1950 oficjałem Sądu Biskupiego. W 1958 od 8.01. do 3.07. pełnił funkcję administratora kapitulnego Ordynariatu Gorzowskiego. W 1973 został

dziekanem Kapituły Katedralnej w Gorzowie Wlkp. aw 1978 jej prepozytem. Był też prezesem Caritas Diecezji Gorzowskiej i kapelanem Sióstr Maryi Niepokalanej. Do 1994 był oficjałem Sądu Biskupiego. Zmarł w Gorzowie Wlkp. w Hospicjum św. Kamila. Msza pogrzebowa odbyła się w katedrze gorzowskiej, a ciało zostało pochowane na cmentarzu komunalnym w Gorzowie Wlkp. obok ks. inf. Władysława Sygnatowicza.

Michniewicz Helena (18.08.1947). Urodziała się w Lubiechni Wielkiej, pow. Słubice. Tutaj uczęszczała do szkoły podstawowej. Rodzice posiadali gospodarstwo rolne, po zajęciach szkolnych pomagała w jego prowadzeniu. Po ukończeniu szkoły podstawowej pojęła naukę w Liceum Pedagogicznym w Zielonej Górze, które ukończyła w 1966. W tym też roku rozpoczęła pracę jako nauczycielka w małej wsi Połęcko. W 1971 zawarła związek małżeński z Janem Michniewiczem. Wspólnie wychowali cztery córki, które po ukończeniu studiów podjęły pracę zawodową w różnych miastach Polski. W 1976 przybyła na Ziemię Drawieńską, gdzie objęła posadę wychowawcy świetlicy w Szkole Podstawowej w Drawnie. Mąż natomiast ropoczął pracę w PPGR Drawno. W 1979 otrzymała awans i została mianowana na kierownika świetlicy. Funkcję tę pełniła przez 19 lat. W 2003 przeszła na emeryturę oraz rozpoczęła działalność w Zespole Śpiewaczym ,,Drawianki" jako kierownik zespołu. Zespół pod jej kierownictwem uczestniczył w wielu przeglądach pieśni ludowej, zdobywał liczne wyróżnienia a dwa razy był w gronie laureatów w przeglądach wojewódzkich. Muzyka zawsze była jej pasją. Wraz z mężem Janem byli członkami zespołu do czerwca 2018. Jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, działa w Drawieńskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku (sekcja muzyczna). Za swoją pracę społeczną na rzecz środowiska lokalnego, wyróżniona została w 2017 tytułem honorowym ,,Zasłużony Senior" sołectwa Chomętowo.

Michniewicz Jan (02.01.1947). Urodzony w Rachowcu pow. nowogródzki. Ojciec Zygmunt, matka Michalina z d. Pawłowska. W roku 1958 rodzice podjęli decyzje o wyjeździe do Polski, gdzie we wsi Połęcko pow. Słubice nabyli gospodarstwo rolne. W roku 1965 Jan ukończył naukę w Technikum Rolniczym w Strzelcach Krajeńskich i rozpoczął studia w Wyższej Szkole Rolniczej w Szczecinie. W roku 1969 uzyskał tytuł inżyniera rolnictwa i rozpoczął pracę zawodową. Całe swoje życie wiązał z pracą w rolnictwie, pełniąc w Państwowych Gospodarstwach Rolnych funkcje kierownicze. W roku 1971 zawarł małżeństwo z Heleną Jędrzejko, w którym odchowują cztery córki – późniejsze absolwentki szkół wyższych różnych kierunków. W roku 1976 rozpoczął pracę w PPGR Drawno. Pełnił kolejno funkcje: gł. specjalista ds. produkcji zwierzęcej, w latach 1983-94 kierownika Zakładu Rolnego Chomętowo a w latach 1922-95 z ramienia HWRST w Szczecinie został Zarządcą Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa w Drawnie. Po likwidacji GRSP przez 4 lata z ramienia HWRSP zajmował się gospodarką mieszkaniową i infrastrukturą komunalną w miejscowościach byłego PPGR Drawno. W roku 1999 założył Wiejską Spółdzielnię Mieszkaniową w Chomętowie, której prezesem był do 2013. Aktywnie uczestniczy w życiu społecznym Gminy Drawno. Jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, współzałożycielem zakładowej „Solidarności", wykłada rolnicze przedmioty na organizowanych przez UMiG kursach przysposobienia rolniczego. Uczestniczy w powołaniu i pracy Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, pełnił funkcję Prezesa Zarządu

DUTW w jego pierwszej kadencji. Jest członkiem Zespołu Śpiewaczego „Drawianki". W kadencji 1998-2002 był radnym Rady Miejskiej w Drawnie i jej przewodniczącym. Za zaangażowanie w pracy zawodowej i społecznej wyróżniony odznaczeniami: „Zasłużony Pracownik PGR", „Zasłużony Pracownik Rolnictwa", „Zasłużony dla LZS". W roku 1987 Rada Narodowa Miasta i Gminy Drawno przyznała mu medal „Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno".

Mieczkowski Zbigniew (1952); pułkownik w stanie spoczynku Wojska Polskiego; doktor. Podczas służby w WP przeszedł różne szczeble kariery zawodowej od podchorążego WSO, poprzez zastępcę dowódcy pułku czołgów, zastępcę komendanta Poligonu Drawsko Pomorskie, aż doszedł do stanowiska szefa oddziału w Dowództwie Wojsk Lądowych w Warszawie. Najdłużej, 17 lat spędził na poligonie drawskim. Jest absolwentem pięciu uczelni. Posiada stopień naukowy doktora, obroniony w Akademii Obrony Narodowej. Po zakończeniu służby wojskowej osiadł w Linownie pod Drawskiem Pomorskim. Ciężką pracą stworzył wspaniały kompleks, który nazwał "Ranczo pod Mieczem". Zajmuje się lasem, hoduje ryby i daniele. W tej naturalnej scenerii pracuje naukowo, czego efektem są książki i publikacje. Wielokrotnie był wyróżniany i honorowo nagradzany. Z odznaczeń jakie otrzymał najwyżej ceni "Gryfa Pomorskiego - Za zasługi dla Pomorza Zachodniego". W 2012 ukazało się jego opracowanie "Wczoraj Woltersdorf dzisiaj Linowno", a w 2014 roku "Dzieje Lubieszewa i jeziora Lubie", „PoligonDrawski w trzech odsłonach" (wyd.2016),„Rzeka Drawa i 100-lecie elektrowni wodnej w Borowie" (2017), „Łączy nas Drawa. Monografia rzeki" (wyd. 2018). W trzech ostatnich pozycjach wiele miejsca poświęcił ziemi drawieńskiej. Jest autorem kilkudziesięciu artykułów naukowych oraz popularnych z zakresu historii regionalnej i działalności samorządowej.

Mikuła Jan (01.06.1903 - ?). Wójt gminy Fürstenau - Księżno (dziś Barnimie). Początkowo nie należał do partii politycznych, po czym wstąpił do Stronnictwa Ludowego. Urodził się w miejscowości Drabinianka (dziś dzielnica Rzeszowa) w rodzinie Franciszka i Anny Mikuła. Ukończył 5 klas szkoły ludowej. Okupację spędził w m. Anusin, gm. Siedliszcze. pow. Chełm. Zmobilizowany, walczył na froncie, posiadał stopień wojskowy plutonowego. Mieszkał w Księżnie (Barnimie). Z zawodu był rolnikiem, gospodarzył z żoną Janiną (ur. 03.06.1910 r.) na 18 ha. Rodzina była wielodzietna. Nim został wójtem, wybrano go w grudniu 1945 r. przewodniczącym Zarządu Gminnego Samopomocy Chłopskiej w Fürstenau (Barnimie). Urząd burmistrza objął 15.01.1945. Jan Mikuła jako wójt przejął 07.08.1946 od gminy Kniazie (Drawno) gromadę Dominikowo. Przewodniczył też trzynastoosobowemu Gminnemu Komitetowi Ochrony Roślin, którego członkami min. byli: Wysocka Antonina – kierowniczka szkoły w Księżnie, urzędnik gminy Reszka Władysław, były wójt Galarda Zygmunt czy Krawczyk Jan leśniczy i inni, w tym wszyscy sołtysi (Akińcza Jan z Czatomia- Zatomia, Taborka Edward z Dominikowa, Zagozda Leon z Księżna - Barnimia, Kandar Jan z Niemcz- Niemieńsko, Krośnicki Michał z Ustronia – Konotopie, Kujawka Józef ze Studnicy i Switnicki Marian z Wróblewa. Jeszcze do końca lat czterdziestych udzielał się społecznie. Był członkiem pierwszej Gminnej Rady Narodowej w Księżnie. Przewodniczył Komitetowi Gminnemu Odbudowy Warszawy ukonstytuowanemu

w ramach Gminnej Rady Narodowej. W 1951 został przewodniczącym Gminnej Spółdzielni Produkcyjnej.

Mitzlaff Joachim von duński generalny komisarz. Pochodził ze znanej od XIV w. rodziny pomorskiej, która miała swoje dobra między Słupskiem a Kołobrzegiem. Służbę wojskową rozpoczął w armii Gryfitów. W 1625 roku przeszedł na służbę duńską jako adiutant. Od 29 kwietnia 1625 był członkiem rady królewskiej. Został pełnomocnikiem dyplomatycznym i intendentem w armii króla Danii. Bił się w szeregach armii Mansfelda w Dessau i Lutter. Od 21 czerwca do lipca 1626 był komisarzem wojennym Śląska. Po śmierci księcia weimarskiego został dowódcą armii duńsko – śląskiej, z którą dotarł w marszu odwrotowym pod Barnimie i po stoczonej tu 22 lipca 1627 walce, dał się osaczyć w Granowie. Uciekł z pola bitwy do Pyrzyc,skąd na mocy zezwolenia księcia Bogusława XIV mógł udać się przez Pomorze do Danii. W drodze do Dąbia, pozostające przy nim oddziały niedobitków zbuntowały się i musiał znów ratować się ucieczką. Ostatecznie udał się do Meklenburgii, gdzie w miejscowości Krempe spotkał się z królem Christianem IV. Powrócił z nim do Kopenhagi, gdzie wytoczono mu proces. Uznany został winnym klęski pod Granowem i popadł w niełaskę króla. Po dwóch latach aresztu, w 1630 wyszedł na wolność. Wstąpił w służbę szwedzką i w 1631 jako dowódca brygady, radca i komisarz wojenny, prowadził akcję werbunkową w Choszcznie. W 1632 w składzie armii Gustawa Adolfa bił się pod Lech (15.04.) i Lützen (16.11.), gdzie jego brygada poniosła 18% strat. Uczestniczył w walkach w Westfalii (1632/1634),bił się pod Nordlingen (06.09.1634), potem widziany był w armii saskiej, a na koniec w cesarskiej jako pułkownik generalny komisarz wojenny. W 1643 brał udział w wzmocnieniu cesarskiej załogi w Brzegu. Zmarł po 1654 roku.

Mściwój II (Mszczuj, Mściwoj, Mściwuj, pom. Mestwin) (1220 - 25.12.1294); książę. Był najstarszym synem księcia pomorskiego Świętopełka i Eufrozyny. W latach 1243 – 1248 przetrzymywany był przez Krzyżaków w Austrii. Po powrocie ożenił się z Judytą i otrzymał od ojca dzielnicę świecką. Światopełk zmarł 10.01.1266. Wraz z bratem Warcisławem Mściwój II przejął rządy nad Pomorzem Gdańskim. Bracia zmagali się z Księstwem Szczecińskim i Krzyżakami. W marcu 1269 przybył do Choszczna, gdzie 01.04.1269 złożył hołd lenny margrabiom brandenburskim linii na Stendal Janowi II Ottonowi IV i Konradowi. Hołd ten wywołał bunt świeckiej szlachty i wystąpienie brata Warcisława. Mściwój został uwięziony w Raciążu. W 1270 uzyskał wolność. Wykorzystując zawarte sojusze w tym z księciem wielkopolskim Bolesławem Pobożnym, odebrał stryjowi Samborowi ziemię tczewską, lecz utracił na rzecz Brandenburczyków Gdańsk. Uczestnikiem tych wydarzeń był Ludwik I Wedel z Sicka. Po śmierci brata w 1271 został faktycznym panem Pomorza Gdańskiego (z wyjątkiem zajętego Gdańska) i otrzymał od Bolesława Pobożnego kasztelanię wyszogrodzką. Zimą 1271/1272 wsparty przez Bolesława Pobożnego zajął szturmem dobrze ufortyfikowany Gdańsk. Na początku w 1273 margrabiowie odstąpili od swych gdańskich żądań. 3 września 1273 doszło do spotkania ich z Mściwojem i zawarcia układu na tzw. moście drawskim czyli prawdopodobnie na moście w m. Laski (zaginiony Latzig) koło Prostyni. W układzie tym książę pomorski stał się lennikiem Askańczyków z ziemi słupskiej i utraconej u progu panowania na rzecz Pomorza Zachodniego ziemi sławieńskiej (były one wtedy w rękach Wisława II księcia Rugii). Mściwój liczył na to, że z pomocą swych

zwierzchników lennych odzyska utracone ziemie. Zobowiązał się ponadto wspomagać margrabiów przeciwko wszystkim z wyjątkiem Bolesława Pobożnego. W następnych latach, w wyniku sporu z Krzyżakami utracił na rzecz zakonu ziemię gniewską i kilka wsi na Żuławach. W 1278 wsparł Bolesława Pobożnego w zwycięskiej wojnie przeciw Brandenburgii. Po śmierci Bolesława Pobożnego w 1279 sojusz z Wielkopolską pogłębił się przez osobę Przemysława II, z którym 15.02.1282 zawarł w Kępnie umowę, mającą w niedalekiej przyszłości doprowadzić do zjednoczenia Pomorza Gdańskiego z Wielkopolską. Po zawarciu układu stosunki obu władców zacieśniły się, prowadzono wspólną politykę zagraniczną i częściowo wewnętrzną. Władcy odbywali cykliczne spotkania. Na zjeździe w Słupsku 23.11.1287, w którym brał udział książę szczeciński Bogusław IV, zawarto przymierze przeciw Brandenburgii i księciu rugijskiemu Wisławowi II. Po śmierci Mściwoja, który zmarł w Gdańsku, władcą Pomorza Gdańskiego został Przemysław II, przyszły król Polski. Mściwoj II był ostatnim księciem z rodzimej dynastii, pochowany został w opactwie Cystersów w Oliwie. Jego sarkofag istnieje do dziś.

N

Nesterowicz (Nestorowicz) Benedykt (1899 -?), urodzony 1899 roku w miejscowości Tracewicze w rej. Baranowicz; Białorusin; Artylerzysta płk./gen. brygady WP i Armii Czerwonej;dowódca 2 Dywizji Artylerii WP. Do Armii Czerwonej powołany został w wieku 22 lat w marcu 1919. Do 1923 był szeregowym czerwonoarmistą. W 1923 kierowany został do Moskiewskiej Szkoły Artylerii, którą ukończył w październiku 1927. Następnie pełnił stanowiska od dowódcy plutonu w 3 pułku piechoty do dowódcy dywizjonu szkolnego. W latach 1937 -1937 w ramach czystek w Armii Czerwonej poddany został weryfikacji. W sierpniu 1938 rozpoczął studia w Akademii Wojskowej im. Frunzego, które ukończył w maju 1941. W latach 1942 – 1944 był dowódcą 1209 pułku artylerii haubic 60 Brygady Artylerii Haubic, a od lutego do sierpnia 1944, był dowódcą 93 BAH. Walczył w składzie frontów Briańskiego (czerwiec- październik 1943), Nadbałtyckiego (listopada 1943 – luty 1944). Do Ludowego Wojska Polskiego trafił we wrześniu 1944 w stopniu pułkownika. 06.09.1944 został dowódcą formowanej 2 Dywizji Artylerii. Generałem brygady został 30.12.1944. Jako dowódca dywizji w pierwszych miesiącach 1945 walczył w składzie 1 Frontu Białoruskiego. W lutym 1945 roku 2 Dywizja Artylerii WP dotarła do Drawna i zajęła rejon wokół Barnimia, w nocy z 28.02/01.03 przegrupowała się na stanowiska bojowe w Drawnie i w okolicach. 1 marca 1945 przeszła swój chrzest bojowy w tzw. drugiej fazie operacji pomorskiej. Operacji, której zadaniem było rozbicie sił niemieckich na Pomorzu i przełamanie linii Wału Pomorskiego. Walki pod Drawnem były chrztem bojowym Dywizji. Potem były walki nad Odrą m.in. o Szczecin. W kwietniu i maju 1945 w ramach 1 Ukraińskiego uczestniczył w działaniach na Łużycach. 2 Dywizja Artylerii była największą jednostką artyleryjską, jaką na przestrzeni dziejów posiadało Wojsko Polskie. W październiku 1945 generał bryg. Benedykt Nesterowicz wyjechał do ZSRR. Dalsze losy są nieznane.

Normann Karl Ludwig von (22.04.1705 – 23.04.1780); pruski generał major. Był właścicielem majątków w Drawnie (Neuwedell), Niemieńsku (Nemischof), Dominikowie

(Mienicken), Nowej Korytnicy, (Neu-Cörmitz) i Święciechowie (Silberberg). Urodził się w Werder (Busdorf), Kreis Demmin w rodzinie właściciela kilku majatków Philippa Martina von Normann (zm. 1740). W 1722 wstąpił do zakładu kadetów w Berlinie. 22.09.1723 został kandydatem na oficera. We wrześniu 1725 otrzymał promocję na podporucznika w pułku dragonów von Platen (Dragonerregiment „von Platen"). Jako kapitan sztabowy między lutym, a kwietniem 1741 był szefem w kompanii pułku dragonów „von der Schulenburg", a następnie trafił do pułku dragonów „von Bissing". Brał udział w pierwszej wojnie śląskiej (1740–1742), walczył w zwycięskiej bitwie z Austriakami pod Małujowicami (niem. Mollwitz) 10.04.1741, po której dostąpił zaszczytu dostarczenia królowi Fryderykowi II do Oławy zdobycznych austriackich sztandarów. W kolejnych latach awansował na wyższe stopnie oficerskie. W lipcu 1749 otrzymał awans na pułkownika. Dowódcą pułku został we wrześniu 1753, generałem majorem – 20 maja 1755. W latach 1755 – 1761 był dowódcą 1 pułku dragonów. Pułk ten zasłynął w czasie wojny siedmioletniej. 21.04.1757 pod Richenbergiem razem z 12 pułkiem dragonów zdobył trzy sztandary. Walczył pod Pragą, 18.06.1757 pod Kolinem zdobył pięć sztandarów. Uczestniczył w marszu na Śląsk, gdzie 22 listopada 1757 toczył boje pod Wrocławiem, a pod Lutynią – walcząc na prawym skrzydle – starł się z pułkami saskimi i austriackimi. Zdobył 3 sztandary i wziął do niewoli 11 oficerów i 800 żołnierzy. Potem z dwoma batalionami kirasjerów rozbił dwa bataliony bawarskie, zdobywając cztery sztandary. W kwietniu 1758 uczestniczył w oblężeniu Świdnicy, a od maja do lipca walczył na Morawach i oblegał Ołomuniec. Po wejściu Rosjan do Brandenburgii pułk von Normanna 11 sierpnia 1758 pomaszerował pod Sarbinowo, tam 25 08.1758 uczestniczył w słynnej bitwie. Na lewym skrzydle pozycji rosyjskich stała m.in. kawaleria znanego z kontrybucji w Drawnie gen. Demiku. Na to skrzydło około godz. 15-tej ruszyło natarcie pruskie. Wtedy na flankę Prusaków uderzył swoją jazdą gen. Demiku, który rehabilitował się za wpadkę z Drezdenkiem. Rosjanie zdobyli wysuniętą baterię pruską bronioną jedynie przez batalion piechoty. Zaatakowano prawe skrzydło piechoty Fryderyka II, rozbijając kilka batalionów. Atak został powstrzymany przez ogień resztek piechoty pruskiego prawego skrzydła i szarżę oddziałów jazdy. Dragoni von Normanna odbili baterię. Jazda rosyjska wycofała się, a wtedy Prusacy wykonali kontratak. Udało się im odrzucić lewe skrzydło rosyjskie. Wycofało się ono aż do Chwaszczan, a jego część została wpędzona w błota Dworskiego Bagna. Kozacy podpalili wioskę Cychry (niem. nazwa Zicher), lecz już z niej wydostać się nie mogli, gdyż otoczyła ich pruska kawaleria. Ostatecznie bitwa pozostała nierozstrzygnięta. Siły obu stron były tak wyczerpane, że brakowało im sił do kontynuacji zmagań. Po bitwie pułk dragonów von Normanna ruszył do Saksonii, 14.10.1758 bił się z Austriakami pod Hochkirsch, był w środku drugiej linii kawalerii brygady von Zietena. 25.10.1758 trzy szwadrony pułku uczestniczyły w zwycięskim starciu z kawalerią austriacką pod Landskrone. Dzień później pod Ebersbach pułk przyjął kapitulację 8 oficerów i 418 austriackich żołnierzy. Do ponownego spotkania z gen. Tomaszem Demiku doszło 23.07.1759 pod Kijami (bitwa pod Paltzig). Podczas tej bitwy Prusakami dowodził gen. Karl Heinrich von Wedel, a Rosjanami – Piotr Siemionowicz Sałtykow. W ugrupowaniu pruskim gen. von Normann znalazł się na pierwszej linii, dowodził brygadą, w składzie dywizji gen. por. von Schorlemmer. Z prawej strony wsi Paltzig znajdowały się pozycje jazdy rosyjskiej gen. Demiku. Tak się złożyło, że grabieżca Drawna podczas tej bitwy poległ, jednak cały bój okazał się rosyjskim zwycięstwem. Von Normann za wykazaną w niej dzielność otrzymał

order Pour le Mérite. W 1760 pułk brał udział w wyprawie na Drezno. 15.08.1760 był pod Legnicą, lecz udziału w bitwie nie wziął. 03.11.1760 r. w składzie korpusu von Zietena walczył pod Torgau. 05.04.1761 przeszedł na emeryturę. Generał był żonaty z Amalie von Waldow, którą poślubił w 1735, mieli jednego syna Philippa Christiana von Normann. Generał von Normann zmarł w Drawnie 23.04.1780. Generał jest postacią niemal w Drawnie nieznaną, wiadomo, że w 1767 na rozwidleniu dróg w Nowej Korytnicy wybudował drewniany kościółek.

Nowak Zbigniew (1926) urodzony w Wyszkowie; Generał broni WP; wiceminister Obrony Narodowej PRL ; absolwent szkoły oficerskiej w Riazaniu, a po latach wydziałów chemii na Uniwersytecie Warszawskim i Politechnice Warszawskiej (1956); komendant instytutu naukowego i szef wojsk chemicznych MON; od 1967 generał brygady, od 1969 generał dywizji, od 1977 generał broni. Zastępca szefa Sztabu Generalnego WP (1969–1974), Główny Inspektor Techniki WP (1969–1989), wiceminister obrony narodowej (1976–1989). 1 maja 1944 wstąpił do WP. Uczestnik zmagań na Pomorzu i w Berlinie odznaczony Krzyżem Walecznych. Był jedynym v-ce ministrem ON, który przebywał w jednostce w Drawnie w trakcie sprawowania tej funkcji. Przyjechał do jednostki 26.04.1972 w celu zapoznania się z możliwościami rozbudowy składnicy do bazy. Mimo podjętych prac z zamierzenia tego zrezygnowano.

Nowicki Edmund (13.09.1900 – 10.03.1971) ksiądz rzymskokatolicki; administrator apostolski w Gorzowie Wielkopolskim w latach 1945–1951, biskup koadiutor diecezji gdańskiej w latach 1951–1964; biskup diecezjalny gdański w latach 1964–1971. Urodził się w Trzemesznie (woj. wielkopolskie) w rodzinie właściciela browaru. Szkołę średnią ukończył w rodzinnym mieście. Studiował w seminariach w Gnieźnie i w Poznaniu. Święcenia kapłańskie przyjął 15 marca 1924 w katedrze gnieźnieńskiej z rąk kardynała Edmunda Dalbora. W 1929 ukończył Papieski Uniwersytet Gregoriański w Rzymie i został doktorem prawa. Do 1939 był duszpasterzem akademickim w Poznaniu. Po 1939 był więziony w Poznaniu oraz w obozach koncentracyjnych Dachau i w Gusen. 15 sierpnia 1945 został mianowany administratorem kamieńskim, lubuskim i prałatury pilskiej oraz podniesiony do godności infułata. Administratorem był do 1951. Wizytował parafię w Drawnie po misjach, które przeprowadzili O. Redemptoryści od 05.10 -14.10.1946, bierzmował wówczas ponad 825 wiernych, wśród nich było wiele osób z sąsiednich parafii. Położył wielkie zasługi w organizację diecezji gorzowskiej. Od podstaw zorganizował kurię (1946) i sąd duchowny (1950) a także diecezjalny Caritas. Erygował wiele parafii, w tym parafię w Drawnie, nadzorował odbudowę zniszczonych kościołów. W 1946 powołał Niższe Seminarium Duchowne w Gorzowie Wielkopolskim i w 1947 w Słupsku. 24 kwietnia 1951 został biskupem koadiutorem diecezji Gdańskiej, oficjalnym biskupem ordynariuszem był Niemiec Karol Maria Spletta, który przebywał internowany w jednym z zakonów.Po jego uwolnieniu nastąpił 25.12.1956 ingres bp Nowickiego do katedry w Oliwie. 27.12.1956 Spletta wyjechał z Polski do Niemiec, zmarł 05.03.1964 i nie było już przeszkód by Ordynariuszem Gdańskim został bp Nowicki.Nastąpiło to 7 marca 1964. Działająca w Niemczech emigracyjna kapituła diecezji gdańskiej wybrała swego wikariusza generalnego, jednak Papież Paweł VI tego warcholstwa nie uznał. Biskup Nowicki zreorganizował struktury diecezji, w 1957 powołał

biskupie seminarium duchowne. Brał również udział w pracach Soboru Watykańskiego II. Zmarł w Warszawie wskutek komplikacji pooperacyjnych. Pochowany został w katedrze oliwskiej.

Nykiel Eugeniusz Marek (1957); działacz społeczny, biznesmen, przewodniczący Rady Powiatu; Absolwent Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego; magister ekonomii. Pracował zawodowo w FSO "Remor" w Reczu, CPN w Reczu i jako wiceprezes Zarządu Gminnej Spółdzielni SCH w Reczu. Obecnie prowadzi rodzinną firmę. "NYKIEL" o profilu handlowym, piekarsko - cukierniczym i gospodarstwo rolne. Posiada uprawnienie mistrza piekarstwa, cukiernictwa isprzedawcy. Wyszkolił blisko 40 czeladników. Przez dwie kadencje był radnym Rady Powiatu Choszczeńskiego. W latach 1998 – 2002 pełnił w niej funkcję przewodniczącego Komisji ds. Ładu, Porządku i Bezpieczeństwa Obywateli oraz Ochrony Przeciwpożarowej i był członkiem Komisji Zdrowia. W kadencji 2002 – 2006 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady Powiatu i był członkiem komisji: Ładu, Porządku i Bezpieczeństwa Obywateli oraz Ochrony Przeciwpożarowej i Rolnictwa. Obecnie od 2018 jest Przewodniczącym Rady Powiatu Choszczeńskiego, pełni funkcję Prezesa Zarządu Powiatowego ZOSP RP w Choszcznie, prezesa Starszego Cechu Rzemiosł Róznych i Przedsiębiorców w Choszcznie, przewodniczącego powiatowej Rady Zatrudnienia w Choszcznie, sekretarza Rady Nadzorczej ZBS w Choszcznie. Jest Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Izby Rzemieślniczej i członkiem Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP. Za działalność na rzecz społeczności województwa zachodniopomorskiego został wielokrotnie odznaczony i wyróżniony przez:

1. Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej - Brązowym Krzyżem Zasługi w 2009 r.;
2. Przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP - złotym znakiem związku w 2006 r.;

- medalem im. Bolesława Chomicza w2002;
- medalem im. Tuliczkowskiego w 2008;
- medalem złoty (1993), srebrnym (1989), medalem brązowym (1985) „Za Zasługi Dla Pożarnictwa”;
- odznaką Wzorowy Strażak (1983);

3. Przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji: brązową (2005) oraz srebrną (2010) Odznaką Zasłużony Dla Ochrony Przeciwpożarowej;
4. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego: srebrną Odznaka Honorowa Gryfa Zachodniopomorskiego (2008);
5. Związek Rzemiosła Polskiego: Medalem Kilińskiego platynowym (2017r.), złotym medalem (2014r.), srebrnym medalem (2009r.) i brązowym medalem (2003r.) Honorową odznaką Rzemiosła w 2006 r.;
6. Izba Rzemieślnicza w Szczecinie: srebrnym medalem zasłużony dla Rzemiosła Szczecińskiego, odznaką Zasłużony dla Rzemiosła Szczecińskiego;
7. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych: srebrna Honorową Odznaką, Krzyżem Zasługi im. ks. Piotra Wawrzyniaka" Zasłużonemu w Rozwoju Spółdzielczości Bankowej;
8. Srebrną Odznaką Mistrza „Za Szkolenie Uczniów w Rzemiośle";
9. Medalem „Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego";
10. Odznaka, Honorową III stopnia „Zasłużony dla Choszczna”;

11. 2 Pułk Artylerii Legionów im. Króla Władysława IV: Odznaką Pamiatkową 2 pułku artylerii legionów im. Króla Władysława IV.
Jest żonaty z Elżbietą. Mają dwoje dorosłych dzieci. Córka jest psychologiem klinicznym, syn magistrem ekonomii.

O

Ochocińscy Violetta i Piotr obok państwa Radziun są drugim pochodzącym z zewnątrz małżeństwem, które poprzez swoje zafascynowanie Drawnem, przyczyniało się do poznania historii miasta i jego okolic. Na uwagę zasługuje fakt, że ówczesny chorąży Piotr Ochociński (ur. 31.03.1966 r. w Chełmży) za temat swojej pracy magisterskiej obrał dzieje 2 Dywizji Artylerii tej jednostki WP, która swój szlak bojowy zaczęła w Drawnie. Inspiracją do podjęcia tego tematu był spędzony w Drawnie tydzień wypoczynku. Praca ta uporządkowała podjęte wcześniej przez „Kawalierę" kwestie działań wojennych jakie miały miejsce w dniach 01 – 04.03.1945 na ziemi drawieńskiej. Dzięki zamieszczonej w niej mapie można skonkretyzować rejony działania uczestników tych zmagań. Możliwe, że od Drawna zaczęła się kariera naukowa Piotra Ochocińskiego. Po obronie na UMK w Toruniu i uzyskaniu tytułu magistra, otworzył przewód doktorski. Prace doktorską obronił w 2012. W 2013 ukończył WSO Wojsk Lądowych we Wrocławiu i w stopniu podporucznika z tytułem doktora służył w jednej z jednostek artyleryjskich w Toruniu potem przeszedł do Warszawy. Jest kapitanem, udziela się naukowo, prowadzi badania i wiele publikuje. K woli uzupełnienia biograficznego należy wspomnieć, że ojciec dr. Piotra Ochocińskiego, Ryszard, był maszynistą PKP, a matka Maria sekretarką. Żona Violetta Ochocińska urodziła się w 1968, jest rodowitą torunianką, córką żołnierza zawodowego i niezłomną patriotką tego miasta.Ukończyła studia na UMK, obecnie pracuje w administracji samorządowej. Posiada niesamowite wyczucie sytuacyjno - lokalizacyjne co powoduje, że wiele znalezisk zostało dokonanych bez urządzeń technicznych. Państwo Ochocińscy mają syna Michała - informatyka i są już dziadkami. Dzięki nim udało się zidentyfikować tzw. bunkry Kocha i zestrzelony pod Święciechowem samolot IŁ-2 oraz historię załogi i samolotu B-52 pod Dębskiem, a także ustalić losy plut. Zadorożnego, dotrzeć do tzw. kamienia Hitlera pod Kołkami, dokonać znalezienia zbiorowej mogiły żołnierzy niemieckich, których ekshumowano na niemiecki cmentarz wojenny a w Toruniu odczytano znaleziony wówczas nieśmiertelnik. Dzięki ich działalności odkryto liczne ślady rozbudowy fortyfikacyjnej terenu od Żółwina po Rościn i rejon Sieniawy. Razem z ówczesnym ppłk, dr. Jeremiaszem Ślipiec zrobili wycieczkę historyczną śladami pamiętnika Leona Degrelee, czego niejako kontynuacją była wyprawa regionalistów na Lindenberg pod Kolinem, w której uczestniczyły trzy zorganizowane grupy pasjonatów historii z Pełczyc, Kalisza Pom. i Drawna. Wszystkie te dokonania Państwa Ochocińskich zostały opisane w kolejnych numerach biuletynu „Kawaliera".

Oldenburg-Schleswig-Holstein-Sonderburg-Glücksburg Zofia Dorota (28.09. 1636 - 06.08.1689); prawnuczka króla duńskiego Christiana III. Urodziła się w Glücksburg. Była córką Filipa Oldenburskiego księcia Schleswig-Holstein-Sonderburg-Glücksburg i Zofii Jadwigi Wettyn von Lauenburg (córki Franciszka II Wettin, księcia Saxe-Lauenburg). Jej pierwszym mężem był poślubiony 09.10.1653 Christian Ludwig von Braunschweig-

Lüneburg-Celle (1622 – 1665) szwagier króla Danii Fryderyka III. Małżeństwo to było bezdzietne. Po śmierci męża przeniosła się do zamku Herzberg. 13.06 1668 po trzech latach wdowieństwa wyszła za mąż za Wielkiego Elektora Fryderyka Wilhelma Hohenzollerna margrabiego Brandenburgii, księcia-elektora brandenburskiego i księcia pruskiego. Towarzyszyła mężowi we wszystkich jego kampaniach, nocowała na polach bitew, omawiała z nim kwestie polityczne. Dwukrotnie była goszczona z mężem przez Wedlów z Drawna (sierpień 1668 i 24.03.1779). Była chciwa i przedsiębiorcza, powiększyła znacznie swój majątek i pozytywnie wpłynęła na gospodarkę państwową. Miała siedmioro dzieci. Była właścicielką trzech zamków, 33 wiosek, 24 folwarków. Wykupiła też majątek Brandenburg-Schwedt jako bazę finansową dla swego syna Filipa Wilhelma. Zmarła w Carlsbad. Spoczęła w krypcie Hohenzollernów w katedrze berlińskiej. Jej imię nosiły dwie fregaty brandenburskie, otrzymała je również dzielnica Berlina – Dorotheenstadt, od 1776 szefowała regimentowi piechoty nr 7, temu samemu w którym w 1696 rozpoczął służbę późniejszy gen. Johann von Wedel (1679 – 1742) właściciel Głuska i Barnimia. Po jej śmierci rozpowszechniła się jej czarna legenda, w której posądzana była o tajne konszachty z Francją, przedstawiano ją jako kobietę złą, intrygantkę i chciwą, nie wahającą się używać trucizny. Posądzano ją nawet o próbę otrucja następcy tronu Fryderyka.

Oleś Zbigniew (? - 02.05.1955); druh OSP; Strażak Ochotnik. Do OSP wstapił w 1947. Zaliczany był do najaktywniejszych członków OSP w Drawnie. Był sygnalistą samochodu strażackiego. W 1954 podczas wyjazdu do pożaru lasu w Prostyni w czasie wskakiwania na dach samochodu, by sygnalizować jego przejazd, w momencie przejazdu pod bramą został zrzucony z samochodu. Ciężko ranny trafił do szpitala w Choszcznie. Nie powróciszy do zdrowia, zmarł w następnym roku. W pogrzebie uczestniczyli starażacy z całego powiatu i liczni mieszkańcy Drawna.

Olszewski Włodzimierz (31.10.1960); ks. rzymskokatolicki, doktor;kapłan i pracownik nauki;były proboszcz parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Brzezinach (1992 - 2000) i proboszcz Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Tanowie k. Polic (2000 - 2013). Tam w centrum rozpoczął budowę nowego kościoła. Święcenia kapłańskie uzyskał 15 grudnia 1985. Jest on absolwentem katechetyki Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Pracę doktorską napisał z katechetyki i obronił ją na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Po święceniach kapłańskich pracował jako wikariusz w Szczecinie, w parafiach pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jakuba oraz w Choszcznie w parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. Był konsultantem przy Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie, członkiem kolegium doradców metodycznych sekcji katechetycznej Wydziału Wychowania Katolickiego, Kurii Metropolitarnej Szczecińsko-Kamieńskiej oraz później wicedyrektorem Wydziału Duszpasterskiego tejże kurii. Pamiątką jego posługi w Brzezinach jest zawieszona w prezbiterium nastawa ołtarzowa o cechach neorenesansowych, pierwotnie ufundowana dla kościoła w Choszcznie i przekazana w 1993 do Brzezin przez ks. Jana Abramskiego. Za jego kadencji powstała w Kiełpinie kaplica pw. Św. Huberta poświęcona 11 października 1998.

Osińska Joanna (10.03.1968); dziennikarka i prezenterka telewizyjna; członek Komisji Kultury Okręgowej Rady Łowieckiej PZŁ w Szczecinie. Z wykształcenia jest filologiem.

Ukończyła polonistykę na Uniwersytecie Szczecińskim oraz studia podyplomowe w zakresie psychologii w zarządzaniu oraz inne związane z biznesem i finansami kierunki. W TV Szczecin pracowała od 1991. Znana była z programów: Kronika, Gość Trójki, Gość Dnia, Kurier TVP3 (2002 - 2006), Serwis ekonomiczny Biznes TVP, Serwis Informacyjny TVP Info, Debata Trójstronna, TVP3 Szczecin-Trójka Domowa, Telekurier nocą, Minęła dwudziesta w TVP Info. Często relacjonowała przebieg Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Szczecinie. Jest autorką cyklu programów „Tajemnice lasu". Jeden z filmów poświęcony był Nadleśnictwu Drawno. Wystąpiła w roli spikerki w filmie Młode wilki 1/2. Jest wielką miłośniczką lasów, laureatką nagrody im. Adama Loreta (Dyrektor Generalny Lasów Państwowych) i Pierwszej Nagrody oraz Statuetki św. Huberta (2009 roku, Polski Związek Łowiecki). Inne jej pasje to żeglarstwo i motorowodniactwo. Posiada dom w gminie Drawno. Od 2010 jest zatrudniona w Drawieńskim Parku Narodowym na stanowisku kierownika działu do spraw edukacji.

Osiński Jan (1975 – 2010); ksiądz rzymskokatolicki; pułkownik WP. Urodził się w Michowie w rodzinie Henryka i Stanisławy z domu Rączka. Ukończył Liceum Ogólnokształcące w Michowie. W roku akademickim 1994 /1995 był słuchaczem na Wydziale Elektroniki Wojskowej Akademii Technicznej. W 1995 wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Świętego Jana Chrzciciela w Warszawie. Święcenia kapłańskie przyjął z rąk biskupa polowego gen. Sławoja Leszka Głódzia 27 maja 2001. Pierwszą jego placówką była parafia wojskowa w Dęblinie. W 2003 mianowany został na stopień porucznika. Rok później został wikariuszem parafii przy Katedrze Polowej NMP Królowej Polski w Warszawie. Wtedy też został sekretarzem biskupa polowego. Mianowano go na stopień kapitana. 15 listopada 2004 został osobistym sekretarzem biskupa polowego gen. Tadeusza Płoskiego. W listopadzie 2005 awansował do stopnia majora, zaś w 2006 do stopnia podpułkownika. W 2007 powierzono mu urzędy: wicekanclerza Kurii Polowej Wojska Polskiego i kapelana 1. Bazy Lotniczej w Warszawie, naczelnego kapelana Straży Ochrony Kolei oraz kapelana Komendy Głównej Straży Ochrony Kolei w Warszawie. Dnia 3 kwietnia 2008, o godz. 11:00 wjechał wraz z biskupem polowym na teren Składu Drawno. Modlił się wspólnie z Biskupem Polowym oraz z pracownikami wojska i żołnierzami w miejscowej izbie modlitwy. Następnie uczestniczył w wspólnej z uczniami gimnazjum modlitwie przy żołnierskiej mogile plut. Zadorożnego. W 2008 ukończył studia na Wydziale Prawa Kanonicznego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zginął 10 kwietnia 2010 w wyniku katastrofy polskiego samolotu Tu-154M w Smoleńsku. Pochowany 19 kwietnia 2010 w Katedrze Polowej Wojska Polskiego w Warszawie. 13 kwietnia 2010 został pośmiertnie awansowany na stopień pułkownika. Odznaczony był Brązowym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju (2005).

Ossowska - Szyksznian Danuta (07.06.1925- 01.12.2022) urodzona w Krakowie; major w st. Spocz. WP; łączniczka AK; działacz kombatancki. Rodzicami jej byli Stefan i Stefania z d. Szkotnicka Janiczakowie. Gdy miała kilka lat rodzice zamieszkali w Wilnie. Uczyła się w wileńskim Gimnazjum Sióstr Nazaretanek a później w Liceum im. A. Mickiewicza. Po zajęciu Wilna przez Litwę brała udział w proteście szkolnym przeciw zwalnianiu polskich nauczycieli. W okresie okupacji miasta związała się z konspiracją. Była

łączniczką AK, nosiła pseudonimy „Szarotka” i „Sarenka”. W konspiracji AK- owskiej byli także jej rodzice, ojciec były żołnierz zawodowy artylerii nosił pseudonim "Wiesław" a matka "Stella". Uczestniczyła w „Operacji Ostra Brama”. Po zajęciu miasta przez Armię Czerwoną nie ujawniła się. 24 grudnia 1944 została aresztowana wraz z ojcem. Po intensywnym śledztwie połączonym z torturami została skazana na 10 lat łagru. Trafiła do obozu w Jełszance kolo Saratowa, po kilku miesiącach została, w wyniku amnestii, uwolniona ze względu na stan zdrowia. W międzyczasie zmarła w Wilnie jej matka, a ojciec z siostrą repatriowali się do Polski. Gdy wróciła z łagru, nikogo z rodziny w Wilnie już nie było. Podążyła za nimi. Po przyjeździe do Krakowa dowiedziała się, że ojciec służy w wojsku i jest w Drawnie, więc wyjechała do niego. Zamieszkała przy dzisiejszej ulicy Choszczeńskiej. Ojciec dowodził pododdziałem gospodarczym pracującym na roli. W 1946 wyszła za mąż za Jana Szykszniana. Ślub odbył się w drawieńskim kościele. Proboszczem parafii był wtedy ks. Stanisław Galas. Po odejściu do cywila, ojciec, który miał wykształcenie średnie, pracował w fabryce sieci w Drawnie. Udzielał się społecznie, w 1948 był przewodniczącym Komitetu Bibliotecznego. Z Drawna wyjechała do Darłowa i została nauczycielką. Najprawdopodobniej jej przeprowadzka związana była z przeniesieniem drawieńskiej fabryki sieci do Darłowa, gdyż niejako za fabryką przeniósł się też do Darłowa jej ojciec. W 1970 skończyła zaocznie studia pedagogiczne i podjęła pracę z dziećmi niepełnosprawnymi w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Policach. Po przejściu na emeryturę aktywnie działała w środowiskach kombatanckich. Jest matką chrzestną sztandaru dowództwa 12 Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej. Od czerwca 2018 jest patronką 5 Wieluńskiej Drużynie Harcerek ZHP, Hufiec Łask, Chorągiew Łódzka, W dniu 9 listopada 2018 została patronką Szkoły Podstawowej numer 14 w Szczecinie. Posiada liczne odznaczenia państwowe i wojskowe w tym Krzyże: Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. 3 x Medal Wojska, Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami, Krzyż Zesłańców Sybiru, Krzyż AK. W 2009 otrzymała tytuł „Honorowego Obywatela Międzyzdrojów”. W 2011 roku została wyróżniona tytułem „Szczecinianki Roku”.

Ostroróg Sędziwój wojewoda poznański (1406 – 1441); starosta brzesko kujawski (1426-1432). Był synem kasztelana santockiego Dziersława Grocholi i jego żony Burnety. Pieczętował się herbem Nałcz. Uczestniczył w walkach z tatarami. W 1400 został chorążym poznańskim, był też starostą międzyrzeckim od 1403. Był jednym z najbliższych doradców króla Władysława Jagiełły i Władysława III. Uczestniczył w bitwie pod Grunwaldem jako dowódca chorągwi, zwycięsko bił się pod Koronowem. Podpisał pokój toruński w 1411. W latach 1411 – 1415 był starostą generalnym Wielkopolski. Uczestniczył w pracach w zawarciu unii polsko - litewskiej w 1413 w Horodle. Ponad 30 lat angażował się w konflikt z Krzyżakami. Był rzecznikiem przyłączenia poprzez wykup ziemi lubuskiej do Polski. W wojnie Polski z Zakonem w 1433, zamek w Drawnie obsadziła załoga krzyżacka, obawiając się nielojalności Wedlów bardzo szybko i bez walki opuściła go wycofując się w kierunku Drawska. Wówczas wkroczył do zamku na czele polskiej załogi. W 1438, wspólnie z wojewodą krakowskim Janem z Tęczyna dowodził wyprawą wojenną, która bez powodzenia próbowała zainstalować na czeskim tronie królewicza Kazimierza. Zmarł na Węgrzech.

Ostrzołek Wiktor (19.08.1934); artysta malarz, witrażysta, grafik, akwarelista, wzornik;

autor witraży kościoła w Brzezinach. Pochodzi z rodziny górniczej. Uczył się w liceum plastycznym w Krakowie, mieszkał wówczas w bursie jezuitów, a po jej zamknięciu przez ówczesne władze komunistyczne w 1950 był bezdomnym i spał pod mostem. Następnie przygarnął go profesor historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim Adam Bochnak, który zakwaterował go w pokoju znajdującym się w obejściach Wawelu. Po zdaniu matury, w latach 1951 – 1957 studiował na krakowskiej Akademii Szuk Pięknych. Podczas studiów zaprzyjaźnił się z późniejszym metropolitą katowickim Damianem Zimoniem. W 2007 został odznaczony srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Stworzył witraże do ponad 150 katedr, kościołów i innych wnętrz w Polsce i Europie. Zaprojektował wieżę kościelną w Mikołowie – Śmiłowicach.

Oszkiel Jerzy (16.01.1939 – 16.02.2008); ksiądz rzymskokatolicki, kanonik;proboszcz. Urodził się w Stołpcach woj. Nowogródek. Był synem Piotra i Jadwigi Oszkiel z d. Kławsiuć. W czasie wojny, po zajęciu tych terenów przez wojska radzieckie w 1939 roku, rodzina została załadowana i wysłana na Syberię. Podczas transportu matce z małym dzieckiem udało się zbiec i ostatecznie zamieszkali w Derewnie u rodziny matki. Cudem przeżyli wojnę. Ojciec jednak do domu nie powrócił, trafił do armii Andersa i podczas ewakuacji z ZSRR do Persji zmarł na statku z wycieńczenia. W sierpniu 1945 przyjechał z matką do Drawna, które stało się jego rodzinnym miastem. 1.09.1945 rozpoczął naukę w szkole podstawowej w Drawnie. 20.06.1946 przystąpił do I Komunii Świętej, jesienią tego roku został bierzmowany. Po ukończeniu podstawówki rozpoczął w 1952 naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Choszcznie. Początkowo mieszkał w internacie, a po roku nauki zaczął dojeżdżać do Choszczna pociągiem. Z dniem 10.10.1956 został przyjęty do Seminarium Duchownego Ordynariatu Gorzowskiego w Gościkowie – Paradyżu. W 1959 musiał przerwać studia z powodu powołania do zasadniczej służby wojskowej. „Po wojsku" powrócił do seminarium. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bp. Pluty 21.06.1964 w kościele p.w. Świętej Rodziny w Pile. Mszę prymicyjną odprawił w niedzielę 05.07.1964 w Latowiczu. Od 22.06.1964 do 20.06.1966 pracował w parafii p.w. św. Jadwigi w Zielonej Górze, po czym do 20.08.1968 w parafii p.w. św. Andrzeja Boboli w Gościnie. Na tej placówce ciężko zachorował, zdiagnozowano u niego wyczerpanie nerwowe. Po urlopie zdrowotnym i rekonwalescencji pracował od 20.08.1968 do 14.09.1968 w parafii p.w. św. Michała Archanioła w Łebuni. Następnie do 07.07.1969 był notariuszem i kapelanem bp. Ignacego Jeża. Później pełnił kolejno posługę kapłańską w Kłodawie – parafia Matki Bożej Różańcowej (29.01.1969 – 30.12.1970), w Krajniku – parafia p.w. św. Andrzeja Apostoła (01.01.1971 – 27.07.1971), w Moryniu – parafia p.w. Świętego Ducha (27.07.1971 – 19.06.1972), w Witnicy (01.07.1972 – 24.03.1973), w Gorzowie Wlkp. – rezydent parafii p.w. Trójcy Świętej (24.03.1973 – 03.10.1973), w Krośnie Odrzańskim - parafia p.w. św. Jadwigi Śląskiej (03.10.1973 – 01.08.1975), w Toporowie (01.08.1975 – 01.07.1976), w Ośnie Lubuskim (01.07.1976 – 26.07.1977), w Kowalowie (26.07.1977 – 13.11.1979). Będąc wikarym w Kowalowie ukończył 22.01.1979 studia magisterskie na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Od 13.11. 1979 rozpoczął posługę kapłańską w parafii p.w. Matki Bożej Różańcowej w Żarkach Wielkich w diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, był tam samodzielnym wikariuszem, a od 30 czerwca 1981 pracował już jako proboszcz. W 1987 roku jego staraniem wybudowano ołtarz główny z płytek marmurowych - obramowanie

obrazu Matki Bożej Różańcowej. Organizował grupy modlitewne, wspólnoty Akcji Katolickiej i Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży. Z okazji 50–lecia ustanowienia administracji apostolskiej z siedzibą w Gorzowie, otrzymał 15.08.1995 z rąk ks. bp. Adama Dyczkowskiego tytuł kanonika honorowego. W dniu 09.05.1997 zmarła w Drawnie Jego matka Jadwiga Oszkiel, nigdy nie wyszła za mąż. Na jej pogrzeb przyjechało wielu kapłanów. Mszę świętą prowadził były drawieński wikariusz ks. bp. Jan Gałecki. Pochowana została na cmentarzu w Drawnie. Jerzy Oszkiel był jej jedynym dzieckiem. W 1997 rozpoczął remont kościoła w Żarkach Wielkich, podczas którego odnowiono jego wnętrze (położono panele i płyty kartonowo - gipsowe) i odmalowano ambonę oraz dokonano renowacji stacji drogi krzyżowej. W 2000 roku na miejscu starego krzyża znajdującego się przed kościołem, postawiono nowy, wykonany z drewna, na którym widnieje napis „ratuj duszę swoją". Pod koniec 2003 roku rodzina Mukoidów z Żarek Wielkich ufundowała świątyni witraż, przedstawiający Matkę Bożą. Ksiądz Oszkiel ciągle chorował, w listopadzie 2007 nastąpiło znaczne pogorszenie zdrowia, trafił do szpitala, z którego wypisał się na własna prośbę. 25.11.2007 złożył rezygnację z administrowania parafią (zły stan zdrowia). Przeszedł na emeryturę i 18 grudnia 2007 odszedł do Domu Księży Emerytów w Zielonej Górze. Ksiądz Kanonik Jerzy Oszkiel zmarł 16 lutego 2008 w Zielonej Górze. Uroczystościom żałobnym 20 lutego w Żarkach Wielkich przewodniczył bp. Stefan Regmunt. W koncelebrze brało udział blisko 60 prezbiterów i liczna rzesza wiernych. Po Mszy Świętej trumna z ciałem ks. Oszkiela została odprowadzona do samochodu i po pożegnaniu przewieziona do Drawna. Pogrzeb z udziałem ks. bp. Pawła Sochy odbył się 21 lutego w Drawnie. Kazanie wygłosił ks. Gałażewski, dawny wikariusz drawieńskiej parafii z czasów, gdy ks. Oszkiel jako młody maturzysta poszedł do Seminarium. Ksiądz kanonik Jerzy Oszkiel spoczął obok swojej matki na cmentarzu komunalnym w Drawnie.

Oszmiański Jan (08.10.1950), urodzony na Kresach Wschodnich; profesor doktor habilitowany; inżynier; polski czołowy technolog żywności. Do Drawna przyjechał w ramach repatriacji w 1956. Mieszkał na kolonii Wiśniewo, a następnie przy ulicy Ogrodowej. Szkołę podstawową ukończył w Drawnie w 1964. Następnie uczył się w klasie z językiem angielskim w Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Chrobrego w Choszcznie. Po maturze krótko pracował w melioracji w Drawnie. Potem uczył się w Państwowej Szkole Technicznej o specjalności technologia chemiczna. Studia na Wydziale Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Poznaniu ukończył w 1975. Po studiach związał się z Wrocławiem, gdzie rozpoczął pracę naukowo – badawczą.Do 1995, był zameldowany na stałe w Drawnie. Doktorat obronił w 1983 a habilitację w 1990. Tytuł profesora otrzymał w 1993 z rąk Prezydenta RP. Odbył liczne staże krajowe i zagraniczne w zakładach przemysłowych i ośrodkach naukowych. m.in. we Francji i USA. Tematem jegokilkudziesięcioletniej pracy naukowej są polifenole. Główne kierunki jego badań dotyczyły:

– przemian polifenoli w produktach owocowych i warzywnych;

– doskonalenia metod oznaczania polifenoli, szczególnie z wykorzystaniem chromato- grafii cieczowej wysokosprawnej (HPLC);

– nowych technologii soków i win owocowych zasobnych w bioflawonoidy. Jego dorobek naukowy obejmuje 114 opracowań naukowych, z tego 45 to opublikowane oryginalne prace twórcze a 18 spośród nich ukazało się w renomowanych czasopismach zagranicznych o szerokim zasięgu międzynarodowym. W swoim dorobku prof. Oszmiański posiada też pięć patentów. W 1992 roku został kierownikiem Katedry Technologii Przetwórstwa Owoców i Warzyw. Jest członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Naczelnej Organizacji Technicznej, Międzynarodowego Stowarzyszenia Naukowego "Groupe Polyphenols", Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Naukowego Technologów Żywności. Za działalność dydaktyczną otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Otton (1060 - 30.06.1139); święty kościoła katolickiego; biskup; apostoł Pomorza. Pochodził z Frankonii. W młodym wieku był kapelanem na dworze księcia polskiego Władysława Hermana. Po powrocie do Niemiec został kanclerzem cesarza Henryka IV a później Biskupem Bambergu. W roku 1124 na prośbę księcia Bolesława Krzywoustego stał na czele misji chrystianizacyjnej na Pomorze. W misji uczestniczyło 60 polskich zbrojnych przydzielonych przez Bolesława Krzywoustego oraz 500 wojów pomorskich, przysłanych przez księcia pomorskiego Warcisława I. W orszaku znajdował się także polski kapelan Wojciech. W 1128 zorganizował drugą misję. Po jej zakończeniu osiadł w Bambergu, gdzie zmarł dożywszy niemal 80 lat. Pół wieku po śmierci 10.08.1189 został kanonizowany przez papieża Klemensa III. Powszechnie zwany jest „Apostołem Pomorza". Wspomnienie św. Ottona przypada na dzień 1 lipca. Wg. jednej z niemieckich hipotez autorstwa dr. A. Stönnera trasa powrotna pierwszej misji wiodła z Białogardu i dalej do Drawy, następnie wzdłuż tej rzeki, aż do jej ujścia do Noteci. Zakładając prawdziwość tej hipotezy, to św. Otton musiał przechodzić po terenach dzisiejszej gminy Drawno. Dr Grzegorz J. Brzustowicz wspomina jeszcze dwóch dziejopisarzy potwierdzających niejako marszrutę św. Ottona przez ziemię drawieńską. Pierwszym z nich jest pisarz książąt pomorskich Tomasz Kantzow (1505 – 1542) który, w swojej niedokończonej kronice Pomorza odnosząc się do misji (1124 – 1125) św. Ottona stwierdził, że do spotkania orszaku biskupa z ks. Warcisławem doszło w Tucznie. Następnie orszak miał ruszyć na zachód w stronę Drawy. Przejście rzeki nastąpić mogło w Barnimiu (lub Laskonia) po czym biskup udał się w kierunku na Recz i dalej do Stargardu. Natomiast drugi z wymienionych przez dr Brzustowicza; Ludwig Giesebrecht (1792 – 1873) historyk, filozof, pedagog i poeta pruski, domniemywał, iż misja biskupa z Bambergu rozpoczęła się w Ujściu i po minięciu Starego Osieczna przyjęła kierunek na Recz i Stargard, czyli także przeszła przez Puszczę Drawską. Ponieważ w misji uczestniczyli wojowie polscy, legenda o odpoczywającym Galu Anonimie pod niemieńską lipą nie byłaby aż tak mityczna, gdyby lipa była starsza.

P

Palm Wolfgang (13.07.1924 - 12.09.2006); nauczyciel; historyk amator; społecznik. Urodził się w Barnimiu, w rodzinie nauczyciela Andreasa Palma i Eriki Palm z domu Freier.

Ojciec uczył w szkole podstawowej w Konotopiu/Międzyborzu, w roku 1927 został przeniesiony do m. Klasztorne. Wolgang Palm w 1935 ukończył tam szkołę powszechną, następnie uczęszczał do szkoły średniej w Strzelcach Krajeńskich a po przeniesieniu ojca w 1935 do Markosic (gmina Gubin), uczył się w średniej szkole w Gubinie. Ukończył ją w 1942 i zaczął pracować społecznie w Skwierzynie. Stąd został powołany do służby wojskowej w Wehrmachcie. Przeszkolenie wojskowe przeszedł w 677 pułku piechoty 332 Dywizji Piechoty w Krośnie Odrzańskim, następnie służył na południe od Dieppe nad Kanałem La Manche. W dniu 21 lutego 1943 trafił na front do Rosji. Walczył w rejonie Konotop-Bjelgorod-Kursk. Brał udział w „Operacji cytadela". W czasie tych walk 13.07.1943 został ciężko ranny w ramię. Leczony był w szpitalach w Charkowie, Krakowie, Gorlicach. Następnie w 1944 znalazł się w kompanii rekonwalescencyjnej w Rypinie. W 1945 dostał się do amerykańskiej niewoli. Przebywał w obozie w Hagenow skąd uciekł do Domitz i powrócił do Kerkwitz (Kerkojce) powiat gubiński. W listopadzie 1945 uciekł do strefy brytyjskiej. Przystąpił do egzaminu maturalnego, który zdał. Podjął dwuletnią naukę rolnictwa na poziomie średnim i rozpoczął studia rolnicze w Getyndze zakończone uzyskaniem dyplomu. Od 1954 do 1957 studiował w Getyndze geografię, biologię i chemię, potem odbył aplikację w Luneburgu. W latch 1959-1972 pracował w gimnazjum w Papenburg i Walsrode. W okresie 1972-1986 pracował jako nauczyciel szkoły średniej w Bad Bevensen (miasto uzdrowiskowe) przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych. Dnia 01.07.1986 został emerytem. Był człowiekiem o wielu zainteresowaniach nie tylko zawodowych, ale także pasjonowała go historia wschodnich Niemiec ze szczególnym uwzględnieniem Nowej Marchii, w tym terenów powiatu choszczeńskiego. Emerytura pozwoliła pogłębić te pasje historyczne. Jego opracowanie o miejscowości Klasztorne i pogańskich Wedlach wzbudziło duże zainteresowanie i było bodźcem do zorganizowania konferencji tematycznej. Gdy w 1987 roku obszar Patenstadt w pobliżu Wunstorf oddano do dyspozycji byłych mieszkańców Kreiss Arnswalde W. Palm wspólnie z Fritzem Mördke stali się gorącymi zwolennikami utworzenia regionalnego muzeum połączonego z archiwum poświęconemu temu powiatowi. W 1988 roku zaczęła się jego budowa w historycznym budynku opactwa. Dzięki czemu wiele dokumentów i pamiątek, które zostały zebrane i zmagazynowane w piwnicy szkoły w Wunstorf, mogło być posegregowanych, wyeksponowanych i zarchiwizowanych w nowym obiekcie. Wolfgang Palm przejął także redagowanie artkułów dla Heimatgruß-Rundbrief, które często wymagały historycznych wiadomości oraz fachowych korekt i wyjaśnień. Jako nauczyciel wyszkolił dla potrzeb gazety profesjonalnych redaktorów. Od 1992 roku sukcesywnie co roku podróżował po ziemi choszczeńskiej, co relacjonował w swoich artykułach. W 1989 i 1994 był komisarzem wystawy o powiecie choszczeńskim w Wunstorf. Wystawę o tej tematyce, znacznie wzbogaconą o nowe nabytki, zorganizował w 2002. W 1999 roku współuczestniczył z Horstem Kotenbeutel w realizacji pierwszego filmu o muzeum pt. „Skarby choszczeńskiego archiwum". W 2000 i 2001 roku opracowali „Wędrówki i rozważania na terenie Choszczna" część I i część II, które można było zakupić w Wunstorf. Do końca życia pozostał aktywnym tropicielem wszelkich śladów mówiących o przeszłości Ziemi Choszczeńskiej w tym Drawna. Zmarł w wieku 82 lat. Jego żoną była Christel Saucke, z którą ożenił się w 1953, mieli troje synów.

Papendorf Johannes pierwszy znany z imienia i nazwiska duchowny drawieński; magister teologii i sztu; wikary w Drawnie w 1393; dziekan kościoła i kolegiaty św. Marii w Szczecinie (1400); kanonik i prezbiter kamieński.

Paszkiewicz Czesław (19.01.1949) urodzony w Święciechowie, gm. Drawno. Rodzice przyjechali do Polski w maju 1946 roku z miejscowości Kondraty, odległej 20 km od Wilna i osiedlili się w Święciechowie, prowadząc 11 ha gospodarstwo rolne. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Święciechowie.Po jej ukończeniu był uczniem Liceum Pedagogicznego w Stargardzie Szczecińskim. Pierwszą pracę podjął w miejscowości Pomień, gm. Choszczno, na etacie nauczyciela. Po roku pracy postanowił podwyższyć swoje kwalifikacje i rozpoczął naukę w dwuletnim Studium Nauczycielskim w Gorzowie Wlkp. na wydziale muzycznym. Po ukończeniu studium rozpoczął naukę na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, na wydziale matematycznym (w formie studiów zaocznych), które ukończył w 1975. W czasie odbywania studiów pracował 2 lata jako nauczyciel matematyki i muzyki w SP Pomień, a od 1972 do 1974, jako nauczyciel matematyki w SP Święciechów. W 1974 został mianowany na dyrektora SP w Święciechowie. Funkcję tę pełnił przez 4 lata. W 1978 został zatrudniony w Zbiorczej Szkole Gminnej w Drawnie.Pełnił jednocześnie funkcję zastępcy Gminnego Dyrektora Szkół. W 1984, po likwidacji Zbiorczych Szkół Gminnych, powierzono mu funkcję dyrektora SP w Drawnie, którą pełnił do 2008.W tym też roku zakończył swoją pracę zawodową i przeszedł na emeryturę. W 1985 zawarł związek małżeński z Zofią (z d. Jasiak) nauczycielką nauczania początkowego. Mają 2 synów (adwokata i informatyka z wykształcenia) oraz 2 wnuczki. Przez całą swoją działalność zawodową jak i obecnie udziela się społecznie. Przez wiele lat jest radnym Rady Miejskiej w Drawnie (1994-1998, 2010-2018, 2018-2023) a podczas kadencji 2010-2018 był jej przewodniczącym. W 1998 był jednym z członków założycieli Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej i od 20 lat działa w jego zarządzie.

Pawlaczyk Paweł (1966); absolwent Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej w Poznaniu z 1990;leśnik; geobotanik;specjalista od ekologii lasu i problematyki ochrony przyrody w leśnictwie włącznie z planowaniem ochrony przyrody i wdrażaniem obszarów Natura 2000. W latach 1990 – 1991 pracował w Białowieskiej Stacji Geobotanicznej Uniwersytetu Warszawskiego. W 1992 został członkiem Lubuskiego Koła Przyrodników. W latach 1992–2001 był pracownikiem naukowym w Drawieńskim Parku Narodowym. Uznawany jest za pioniera rozpoznania przyrody tego parku. Był członkiem Kolegium Lasów Państwowych, redaktorem miesięcznika "Przegląd Leśniczy". Od 2001 pracuje w ekologicznej organizacji pozarządowej Klub Przyrodników. W tym też roku otrzymał tytuł Dobrodzieja Przyrody 2001 nadany przez zarząd Pracowni Na Rzecz Wszystkich Istot (PNRWI). W latach 2004 – 2009 był wiceprzewodniczącym Państwowej Rady Ochrony Przyrody. Od 2012 do 2014 koordynował prace nad projektem planu ochrony DPN-u. Badania, jakie prowadzono w latach 2012–2013 potwierdziły negatywne oddziaływania spływów kajakowych na przyrodę a zwłaszcza na ptaki wodzące w lipcu pisklęta po tafli Drawy, szczególnie na gągoły oraz na możliwość negatywnego wpływu na ważne gatunki ryb. Jest członkiem Zarządu Klubu Przyrodników (skarbnik) na kadencję 2016 – 2020. Żonaty był z Jolantą Kujawą – Pawlaczyk (1964 – 2018), którą poślubił w 1990. Jest autorem

i współautorem szeregu publikacji przyrodniczych, zwłaszcza pomocnych dla hobbystówprzewodników, których jest współautorem, np. Bogdan Kucharski, **Paweł Pawlaczyk** „Drawieński Park Narodowy i okolice- przewodnik turystyczny", 1997, Wydawnictwo PTTK "Kraj"; Paweł Pawlaczyk, Dariusz Łukaszewski, „Drawą przez Drawieński Park Narodowy. Kajakowy przewodnik przyrodniczy", Warszawa, 1997.

Pawlak Henryk (1908 - ?); rolnik 12 ha; sołtys od 01.10.1945, gromada Fürstenau-Księżno - Barnimie; po roku złożył rezygnację.

Peruzzi Ludovico Francesco wódz doby wojny trzydziestoletniej. Zaliczany był dokondotierów czyli dowódców w służbie miast lub dworów książęcych, którzy na własny rachunek werbowali ludzi do swojego oddziału. Podczas wojny trzydziestoletniej wraz ze swoją kompanią miał epizod drawieński. Był kawalerem maltańczykiego orderu św. Jana, walczył 08.11.1620 w bitwie pod Białą Górą, w której wojsko Habsburgów w kilka godzin pobiło siły czeskiego króla Fryderyka V. W 1625 został kapitanem. W Drawnie pod jego dowództwem stacjonowała kompania z regimentu Alt-Sachsen Wallensteina. Peruzzi zajmował się tu ściąganiem kontrybucji, zabrał Wedlowi z Barnimia i Niemieńska całe bydło. Wraz z 21 rajtarami kwaterował na zamku i w ciągu jednego dnia wypili trzy beczki wedlowskiego piwa. Od 09.09.1630 do czerwca 1631 jako cesarski pułkownik był komendantem Greifswaldu. Miasto ufortyfikował i przygotował do obrony, zasłynął z przeprowadzenia rewizji w zacnych domach (profesorów) w celu zdobycia prowiantu. W czasie oblężenia przez Szwedów tej ostatniej twierdzy cesarskiej na Pomorzu 11.06.1631 został zastrzelony przez szwedzkich muszkieterów podczas jazdy konnej wokół murów miasta. Pięć dni po jego śmierci twierdza kapitulowała przed królem Szwecji Gustawem Adolfem. Kapitulacja ta uznana została za koniec okupacji Pomorza przez cesarskie wojska.

Petzold Daniel (1686 - ?). Urodził się w Zgorzelcu w rodzinie kupca spod Rawicza. Studiował matematykę na uniwersytecie we Frankfurcie nad Odrą. Dał się jednak poznać jako wybitnie utalentowany rysownik, kształcił swoje umiejętności po okiem znanych ówcześnie mistrzów. W latach 1710-1715 odbył podróż po Brandenburgii i Pomorzu, czego efektem było 89 rysunków miast i majątków ziemskich w tym Drawna, Pełczyc, Kalisza Pomorskiego. Niestety, prace te nie zostały opublikowane i spoczywały w archiwum berlińskim przez blisko 200 lat. Dopiero w roku 1913, wykorzystując uroczystości 25-lecia panowania Wilhelma II, miejscowy wydawca Heinrich Meisner opublikował je w formie światłodruków. Zawarto je w tece dedykowanej samemu cesarzowi Wilhelmowi II. Było to niestety jedyne wydanie a nakład tej publikacji wynosił tylko 300 egzemplarzy, stąd miedzioryty Petzolda są rarytasem i na rynku antykwarycznym praktycznie nieobecne. Są znacznie droższe niż starsze, choć bardziej popularne i łatwiejsze do kupienia miedzioryty Meriana. W Polsce znajdują się jedynie pojedyncze egzemplarze.

Pierożek Janusz urodził się w Cybince w dawnym województwie zielonogórskim. Dzieciństwo spędził w m. Wiewiecko w gminie Węgorzyno w powiecie łobeskim. Mama pochodziła z Ciechanowa, a tata z wioski spod Lwowa. Powojenne losy rzuciły ich na ziemie odzyskane począwszy od Dolic przez Cybinkę, następnie Węgorzyno i Węgorzynko koło Węgorzyna i wreszcie do Wiewiecka od 1958 roku. Mama miała średnie wykształcenie i

prawdopodobnie za działalność w AK, jak duża część Polaków z Centralnej Polski,rozpoczynała nowe życie na ziemiach odzyskanych. Stanowili oni kadrę ówczesnych POM-ów jako instytucji zagospodarowywujących ziemie poniemieckie. Później objęli w Wiewiecku siedmiohektarowe gospodarstwo i zaczęli życie gospodarzy. Szkołę podstawową - cztery klasy - ukończył w Wiewiecku i trzy następne w Brzeźniaku oddalonym o pięć kilometrów od domu. Liceum Ogólnokształcące w Drawsku (dwa lata) i z powodu braku osiągnięć w matematyce kwalifikujących do promocji, w uzgodnieniu z panem dyrektorem matematykiem, otrzymał promocję do dziesiątej klasy i dwie następne ukończył w Liceum Wieczorowym w Łobzie. Gdy skończył 29 lipca 17 lat, od pierwszego września rozpoczął (za zgodą rodziców) pracę jako doręczyciel. Gdy zamieszkał w Łobzie, następne kilka miesięcy pracował w pospolitej w tamtych czasach melioracji, kilka miesięcy w urządzaniu zieleni w prywatnej firmie i ostatecznie jako szlifierz w zakładach produkujących niklowane elementy do mebli. Po szczęśliwym zdaniu matury w 1972 podjął naukę w Szkole Chorążych w Toruniu. Zawodową Służbę Wojskową jako topograf w stopniu młodszego chorążego z tytułem technika geodety rozpoczął w Toruniu. Praca polegała na aktualizacji map topograficznych na podstawie zdjęć lotniczych i wywiadu terenowego. W lutym 1979 r. zamieszkał w Drawnie. W 1987 roku rozpoczął studia wyższe w WSOWRiA w Toruniu i po dwóch latach otrzymał promocję na stopień podporucznika. Powrócił do jednostki i po jakimś czasie został dowódcą tej jednostki. W wyniku zmian w „Układzie" zmieniły się zadania dla jednostki i podjęto decyzję o przeniesieniu jej do Torunia,w wyniku czego od 1992 roku stał się emerytem wojskowym w stopniu porucznika. W czasie pierwszych wyborów do Rad Gmin został radnym i wiceprzewodniczącym Rady. Przez kilka lat był też Przewodniczącym Rady Rodziców. Należał do grupy inicjatywnej powołania Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej i został pierwszym Przewodniczącym Towarzystwa. Przez kilka lat aktywnie pracował w Towarzystwie, jednak z powodów osobistych zaprzestał działalności. Po zakończeniu zawodowej służby wojskowej, Burmistrz Drawna Pan Ślaski, zaproponował mu pracę na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej. W momencie, gdy powstawały powiaty i tworzono nową powiatową służbę pomocy społecznej w uzgodnieniu z Burmistrzem P. Rzeźniewskim zgłosił chęć pracy w powiecie. Po powołaniu Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej, od lutego 1999 roku rozpoczął pracę na stanowisku kierownika. W 2002 starosta otrzymał polecenie odwołania dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Brzezinach, więc zdecydował się na odejście z PCPR i objęcie stanowiska Dyrektora DPS-u. Po odwołaniu ze stanowiska DPS rozpoczął studia podyplomowe z BHP. Obecnie prowadzi działalność w zakresie doradztwa w zarządzaniu BHP, pośrednictwem finansowym, ubezpieczeniowym, pisaniu podań i innymi sprawami biurowymi.

Pietrzkiewicz Krystyna do Drawna przybyła w 1976 roku, przeniesiona służbowo do pracy w tutejszym Urzędzie Miejskim. Uprzednio pracowała w Urzędzie Gminy w Suliszewie, który został zlikwidowany 31 grudnia 1975 roku. W Urzędzie Miejskim w Drawnie pracowała do 31 grudnia 2007 r. stąd przeszła na emeryturę. W trakcie pracy zawodowej zajmowała różne stanowiska, m.in.: sekretarza Gminy w latach 1984 - 2000 a ostatnio kierownika referatu administracyjno - organizacyjnego. Udzielała się społecznie - była ławnikiem Sądu Rejonowego - 2 kadencje i społecznym kuratorem sądowym. W uznaniu zasług w pracy zawodowej otrzymała odznakę honorową ,,Zasłużony Pracownik Państwowy"

(1988), „Srebrny Krzyż Zasługi” (1989), odznakę honorową „Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno” (2007). W 2018 otrzymała tytuł honorowy „Zasłużony Senior” Miasta Drawna. Będąc już na emeryturze, w 2011 zaangażowała się w utworzenie Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, którego w pierwszej kadencji była wiceprezesem a w kolejnych i do tej pory prezesem. Pod jej kierunkiem realizowane są zadania aktywizacji intelektualnej, kulturalnej, społecznej i fizycznej seniorów. Pozyskuje środki zewnętrzne na działalność związaną m.in. z ochroną i promocją zdrowia seniorów (jednocześnie sama czynnie działa w sekcji turystycznej, wokalnej, tanecznej i teatralnej). W latach 2017 - 2018 powstała Gminna Rada Seniorów w której została wybrana wiceprzewodniczącą . Za działalność senioralną w 2018 otrzymała wyróżnienie w kategorii „Senior Roku 2018” Województwa Zachodniopomorskiego. Ma Troje dorosłych dzieci i troje wnuków.

Pietrzyk Edward (3.11.1948 – 05.05. 2021) generał broni WP; dyplomata – ambasador. Pochodzi z Rawy Mazowieckiej. Ukończył Wydział Elektromechaniczny Woskowej Akademii Technicznej w 1971. Jest absolwentem Wojskowej Akademii Artylerii ZSRR z 1980 (Złoty Medal) oraz Akademii Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych ZSRR 1990 (wyróżnienie). W latach 1997-1998 odbył studia podyplomowe na Narodowym Uniwersytecie Obrony USA w Waszyngtonie. Zawodową służbę wojskową rozpoczął jako dowódca plutonu 2 Pomorskiej Brygady Artylerii w Choszcznie. Po powrocie z ZSRR w 1980 objął posadę starszego oficera w Oddziale Operacyjno-Rozpoznawczym Szefostwa Wojsk Rakietowych i Artylerii MON, a następnie powrócił do Choszczna na stanowisko oficera operacyjnego w Dowództwie 2 Pomorskiej Brygady Artylerii. W kolejnych latach był doradcą szefa Wojsk Rakietowych i Artylerii MON oraz szefem Sztabu 23 Brygady Artylerii Armat w Zgorzelcu. W 1990 roku został zastępcą dowódcy Wojsk Rakietowych i Artylerii MON a w 1991 roku rozpoczął służbę Sztabie Generalnym. Od 1992 do 1996 roku kierował Zarządem I Operacyjno-Strategicznym. Generałem brygady został w 1993, a w 1996 generałem dywizji. W 1998 został pełnomocnikiem ministra obrony narodowej ds. utworzenia Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód. W 1999 roku objął stanowisko zastępcy dowódcy Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód w Szczecinie. Razem z swoim dowódcą polował w drawieńskich lasach. Generałowie zatrzymali się w pałacyku w Borowcu. W latach 2000-2006 był dowódcą Wojsk Lądowych. Awans na generała broni otrzymał w 2001. Jako dowódca Wojsk Lądowych podczas lustracji Składu Drawno podjął decyzję o finansowaniu prac remontowych w celu wprowadzenia nowoczesnego systemu ochrony i bezpieczeństwa obiektu, co zapobiegło planowanej likwidacji Składu. Efektem decyzji gen. Pietrzyka było zmniejszenie liczby bezrobotnych w Drawnie, a Skład stał się jednostką organizacyjną spełniającą wszystkie wymogi bezpieczeństwa. We wrześniu 2006 w dniu, w którym podano o wyznaczeniu jego następcą gen. Skrzypczaka przeleciał sentymentalnie śmigłowcem z poligonu drawskiego nad Drawnem w kierunku Borowca i dalej na Choszczno. Brał udział w przygotowaniu narodowej doktryny obronnej i polskiej części programu Partnerstwo dla Pokoju, uczestniczył w pracach nad reorganizacją Polskich Sił Zbrojnych. Po zwolnieniu do rezerwy w 2007 został ambasadorem w Republice Iraku. 03.10. br. został ranny w wyniku zamachu w Bagdadzie. Leczył się w Centrum Leczenia Ciężkich Oparzeń w Gryficach. 24 listopada 2009 roku mianowany ambasadorem w Koreańskiej Republice Ludowo Demokratycznej.

PlutaWilhelm (09.01.1910 - 22.01.1986); ksiądz rzymskokatolicki; biskup; doktor teologii. Urodził się w Kochłowicach na Śląsku. Pochodził z rodziny górniczej. Ukończył Gimnazjum Klasyczne w Katowicach i Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne w Katowicach oraz Wydział Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1958 – 1972 był administratorem apostolskim w Gorzowie Wielkopolskim. Sakrę biskupią otrzymał 7 września 1958 z rąk Prymasa Wyszyńskiego. W dniu 18 października 1959 wizytował parafię w Drawnie. Bierzmował około 450 osób i 40 z innych parafii, odwiedził filię w Barnimiu i w Dominikowie, był entuzjastycznie witany i serdecznie pożegnany. Przed odjazdem gościł w wielodzietnej rodzinie Gącików i modlił się na cmentarzu przy grobie Agafii Reszetyło, biskiej krewnej (matki?) zmarłego na zesłaniu kapłana i męczennika grekokatolickiego ks. prałata dr Romana Reszetyło (1880 –1952), złożył wieniec i odprawił modlitwy w obecności licznej grupy wiernych. W latach 1972–1986 był pierwszym biskupem diecezjalnym, gorzowskim. Zginął tragicznie w wypadku samochodowym jadąc do Gubina na spotkanie z tamtejszymi księżmi. W dniu 2.06.1997 jego grób w katedrze gorzowskiej nawiedził papież Jan Paweł II. Opublikował 18 książek, stworzył duszpasterstwo rodzin. Pochowany został w katedrze w Gorzowie Wlkp. Jest autorem słynnej maksymy "Człowiek w człowieku umiera, gdy go już dobro uczynione nie raduje ani zło nie boli".

Płachała Franciszek (10.05.1899 - ?); sołtys gromady Barnimie; rolnik; syn Jakuba i Marii. Pochodził spod Łowicza. Sołtysem został wybrany 22.02.1948. Żonaty był z Marią Karolak (07.09.1890).

Płoski Tadeusz (09.03.1956 – 10.04.2010); ks. rzymskokatolicki; biskup polowy WP; generał broni; profesor uczelniany. Urodził się w Lidzbarku Warmińskim. Był synem Henryka i Kazimiery Płoskich. Ukończył Wyższe Seminarium Duchowne „Hosianum" w Olsztynie (1982), KUL (1986), Podyplomowe Studium Operacyjno-Strategiczne w AON (1994). Przez rok był wikariuszem w parafii p.w. św. Józefa w Morągu. W 1986 został sędzią Sądu Biskupiego Diecezji Warmińskiej. Od 1986 był duszpasterzem akademickim w Olsztynie. W 1992 roku został oddelegowany do Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego, mianowany kapitanem, w 2000 był już pułkownikiem. 01.06.1992 objął urząd notariusza, w 1993 obronił doktorat z prawa kanonicznego na ATK. Następnie w 1994 roku objął obowiązki szefa wydziału duszpasterskiego Kurii Polowej w Warszawie. W latach 1995 do 2001 był redaktorem naczelnym pisma Ordynariatu Polowego „Nasza Służba". W 1995 roku został mianowany dziekanem Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji a po ich rozwiązaniu – w 2000 roku kapelanem Biura Ochrony Rządu i w 2001 roku - dziekanem Biura Ochrony Rządu. 16 maja 2001 roku objął urząd Kanclerza Kurii Polowej. 10.03.1999 roku otrzymał tytuł Prałata Jego Świątobliwości. 16.10.2004 roku został mianowany przez Jana Pawła II Biskupem Polowym Wojska Polskiego. Święcenia biskupie przyjął 30.10.2004. Został generałem brygady WP. Dnia 26.11.2004 roku został mianowany Krajowym Duszpasterzem Kombatantów. 09.03.2005 został Delegatem KEP ds. Duszpasterstwa Harcerzy. W dniu 23 06. 2005 wszedł w skład Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa; był także członkiem Rady Powierniczej Muzeum Powstania Warszawskiego. Był Członkiem Rady Prawnej Episkopatu Polski od października 2006. W tym roku otrzymał awans na generała dywizji. 22 listopada 2006 ogłosił dekret

biskupi, w którym ogłosił Świętego Rafała Kalinowskiego Patronem Saperów w Diecezji Polowej. Inicjatorem ustanowienia św. Rafała Kalinowskiego patronem saperów było Koło SSP w Drawnie. W październiku 2007 został Delegatem Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Policji. Od 2008 członek Rady ds. Duszpasterstwa Młodzieży. Był wykładowcą prawa wyznaniowego na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim. 11.12.2007 został doktorem habilitowanym. 29.02.2008 otrzymał tytuł profesora tegoż Uniwersytetu i stanowisko kierownika Katedry Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji. 03.04.2008 złożył kilkugodzinną wizytę w Drawnie. Odwiedził Skład Drawno, spotkał się i wspólnie pomodlił z kadrą i pracownikami wojska. Potem przejechał do miejsca spoczynku żołnierza polskiego z 1945. Na Biskupa Polowego czekali już uczniowie Gimnazjum im. Saperów Polskich z Drawna. Biskup Płoski zwrócił uwagę na piękny sztandar szkoły. Modlił się z młodzieżą za poległych żołnierzy. Na żołnierskiej mogile postawił zapalony znicz. Młodzież drawieńska żywo reagowała na kierowane do nich słowa. Dyr. Jan Urbanowski mówił o pięknie ziemi drawieńskiej. Ks. Biskup wspomniał pływającego kajakiem Drawą kard. Wojtyłę i zaintonował „Barkę". Śpiewali wszyscy. Zginął w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem. 16 kwietnia chwilą zadumy Saperzy z Drawna oddali hołd Jemu i płk. Osińskiemu przy wystawionych trumnach w Katedrze Polowej WP. Pośmiertnie awansowany został na generała broni. Spoczywa w Katedrze Polowej WP.

Podgórski Zbigniew podinspektor PP; były Komendant Powiatowy Policji w Kamieniu Pomorskim. W latach 1985 – 1987 służył w 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów Wybuchowych w Drawnie (JW. 4666). Rok później został przyjęty do milicji. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Policji, w której uczył się w latach 1991 – 1994 i Uniwersytetu im. M. C. Skłodowskiej w Lublinie, magister prawa. W swojej karierze był także wykładowcą w Centralnej Szkole Policji w Legionowie stąd trafił do Choszczna, na stanowisko zastępcy komendanta powiatowego. W styczniu 2005 przeniesiony został do Kamienia Pomorskiego, gdzie objął stanowisko Komendanta Powiatowego Policji. W kwietniu 2006 został Komendantem Powiatowym w Łobzie. Gdy żegnał się z Kamieniem Pomorskim otrzymał w prezencie od władz samorządowych stylizowany portret konia, miał wówczas powiedzieć: „Pasuje do miejsca, w którym będę pracował - przejmuję obowiązki komendanta policji w Łobzie, który słynie ze stadniny koni". W roku 2010 przeszedł na emeryturę i powrócił do rodzinnego Powiatu Choszczeńskiego.

Preuscher Gerhard (22.01.1908 - 22.03.2004). Urodził się w Darmstadt w rodzinie niemieckiego pastora, filologa i teologa – profesora Uniwersytu w Heidenbergu Erwina Friedricha Ferdinanda Wilhelma Preuschen. Studiował rolnictwo w Hohenheim i na Uniwersytecie w Berlinie oraz podjął studia o profilu mechanicznym w Stuttgardzie i w Darmstadt. W 1932 uzyskał dyplom agronoma. W 1933 wstąpił do SS. W 1934 (inne źródła podają 1935) doktoryzował się w zakresie agronomii w Wyższej Szkole Rolniczej w Berlinie. W roku 1936 nabył majątek w Rościnie (ówczesna nazwa Röstenberg), dziś w gminie Drawno, w którym osobiście nadzorował uprawę ziemi oraz wprowadzał własne pomysły. W 1937 wstąpił do NSDAP (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)- nr 5318725. W 1940 założył Instytut Technologii Rolnictwa (prac rolnych i sprzętu rolniczego) przy Towarzystwie Postępu Naukowego imienia Cesarza Wilhelma we Wrocławiu, które w 1945

ulokowało się w Imbshausen koło Getyngii. W 1944 uzyskał habilitację na Uniwersytecie Wrocławskim. W 1945 opuścił Rościn. Po wojnie pracował nad problemami winiarstwa, szczególnie nad problematyką mechnizacji prac w winnicach. W latach 1956 – 1974 był profesorem w Wyższej Szkole Rolniczej w Hohenheim. W 1964 roku został członkiem Towarzystwa Historii Wina i od 1969 do 1989 był jego wiceprzewodniczącym. W 1976 przeszedł na emeryturę. 1978 zaangażował się w działalność wspierającą ochronę żyzności gleby. Działał w Fundacji Ekologii i Rolnictwa (SOEL), w którym przedstawiał swoje pomysły. Zmarł w Goslar. Pozostawił bogatą spuściznę, jest autorem kilkudziesięciu prac i rozpraw naukowych. Uznawany jest za pioniera rolnictwa ekologicznego.

Przybyt Sabina (3.04.1928 – 12.08.2003); była kierowniczka Banku Spółdzielczego w Drawnie. Pochodziła z ziemi konińskiej. Wraz z rodzicami Stanisławem i Stefanią i z czworgiem rodzeństwa mieszkała w Hucie, powiat Żgów koło Konina. Rodzice prowadzili gospodarstwo rolne. Po ukończeniu szkoły podstawowej w Żgowie, podjęła naukę w liceum pedagogicznym w Obornikach koło Poznania. W 1948 poznała swojego przyszłego męża Stanisława Przybyt, z którym wyjechała w roku 1949 na tzw. ziemie odzyskane do Lubiatowa (gmina Dolice, powiat pyrzycki). Zgodnie z wykształceniem zajęła się nauczaniem wiejskich dzieci. Jako nauczycielka pracowała do zakończenia roku szkolnego w 1951. Następnie zaczęła pracować w GS w Dolicach na stanowisku kasjerki. W tym czasie Dolickim GS-em kierował jako prezes jej mąż. W roku 1953 dostał on propozycję pracy w Drawnie, z której skorzystał i został prezesem miejscowego GS. W Drawnie urodziła się dwoje ich dzieci. Sabina Przybyt związana była zawodowo ze spółdzielnią (GS). W roku 1976 GS przejął Bank Spółdzielczy, w którym otrzymała posadę kasjerki, a następnie została kierowniczką BS w Drawnie. W związku z pełnioną funkcją dokształcała się zawodowo i ukończyła Studium Ekonomiczne. Na tym stanowisku pracowała do 1981 roku. Równolegle prowadziła z mężem, od 1970 gospodarstwo rolne, które zakupili nad jeziorem przy kolonii w Drawnie. Wspólnie z dorastającymi dziećmi zajmowali się uprawą roślin i hodowlą zwierząt.

Przykucki Marian (27.01.1924 – 16.10.2009) ;ksiądz rzymskokatolicki; arcybiskup ordynariusz archidiecezji szczecińsko – kamieńskiej;członek Koła Stowarzyszenia Saperów Polskich w Drawnie Urodził się w Skokach pow. Wągrowiec. Ukończył Arcybiskupie Seminarium Duchowne w Poznaniu. Święcenia kapłańskie uzyskał 19 lutego 1950 z rąk arcybiskupa Walentego Dymka. 1 kwietnia 1954 powołany został na arcybiskupiego sekretarza i kapelana. Od 1957 sprawował te funkcje, u boku arcybiskupa Antoniego Baraniaka. 27 listopada 1973 papież Paweł VI mianował go biskupem pomocniczym archidiecezji poznańskiej i biskupem tytularnym Glenndalochy. Konsekracja nastąpiła w poznańskiej bazylice archikatedralnej 03 lutego 1974.Od 15 sierpnia 1977 do 7 października 1978 był wikariuszem kapitulnym archidiecezji poznańskiej. 29 maja 1981 mianowany został biskupem diecezjalnym diecezji chełmińskiej z siedzibą w Pelpinie. 20 października 1984, gdy był biskupem chełmińskim, ks. Franciszek Grucza odprawił pierwszą mszę św. w języku kaszubskim. Decyzją Jana Pawła II z 25 marca 1992 został pierwszym arcybiskupem metropolitą nowo utworzonej archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej. Ingers do katedry szczecińskiej odbył 12 kwietnia 1992. W czerwcu 1999 uczestniczył w uroczystościach nawiedzenia parafii w Drawnie przez kopię obrazu Miłosierdzia Bożego. Garnizon

zorganizował żołnierską oprawę tych uroczystości. Była wojskowa asysta, 27 czerwca podczas procesji do kościoła reprezentanci wojska, nieśli obraz razem z innymi delegacjami. Udział wojska w nabożeństwie w dniu 28 czerwca 1999 został zauważony przez Księdza Metropolitę. Zostało to podkreślone w Jego słowie pasterskim, w wyrażonych pozdrowieniach skierowanych do żołnierzy, a po mszy w kościele ks. abp Przykucki podszedł do nich i z dobrotliwym uśmiechem zamienił z nimi kilka słów. Pamiątką tych uroczystości jest znajdujący się w drawieńskim kościele obraz Miłosierdzia Bożego. W 1999 po ukończeniu 75 lat życia, został zwolniony z obowiązków. 15 kwietnia 2002 już jako senior – emeryt, był główną postacią uroczystości zorganizowanych z okazji Dnia Sapera w Choszcznie. Poświęcił wówczas tablicę upamiętniającą czyn żołnierza polskiego, w tym saperów wraz z urną, z ziemią z pól chwały i miejsc męczeństwa. Podczas homilii, której patriotyczno- narodowy potencjał nadal jest wspominany i przypominany, wyszczególnił piękną maksymę „Pamięć o dobrze oddanym życiu jest wieczna". Tego dnia na wspólnej kolacji, z nieukrywaną radością zgodził się zostać członkiem Koła nr 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich w Drawnie. Od prezesa Koła st. chor. sztab. rez. Zdzisława Walaszczyka przyjął legitymację wraz ze znaczkiem stowarzyszenia. Za zasługi dla Kaszub otrzymał w 2006 wyróżnienie „Bazuną", nagrodę Fundacji Naji Gochë. Zmarł w Szczecinie. Pochowany został w krypcie arcybiskupów szczecińsko-kamieńskich w szczecińskiej archikatedrze.

Putziger Heinrich (01.07.1891 – 06.1843). Urodził się w Drawnie (niem. Neuwedell) w powiecie choszczeńskim (niem. Kreis Arnswalde). Na stałe mieszkał w Berlinie, gdzie od rodzinny Jolles dzierżawił mieszkanie przy ulicy Sanderstraße 20. Był człowiekiem zaradnym i dzięki temu w okresie deportacji on i część Żydów mieli pracę jako pracownicy przymusowi w zakładach Siemensa. Ideologia antysemicka była na tyle silna, że praca nie ochroniła go od wywózki na Wschód. W dniu 4 marca 1943 Heinrich Putziger został wysłany do Auschwitz. Transport dotarł do celu w dniu 6 marca 1943. Po rozładowaniu 1128 osób zostało poddanych selekcji. Z tej grupy wytypowano 643 osób, które zaraz po tym zagazowano. Wśród nich był Putzinger. W Niemczech został, podobnie jak inne ofiary Holokaustu, upamiętniony miedzianą tabliczką, tzw. Stolperstein. Tabliczki te umiejscawiane są na chodnikach przed posesjami, w których mieszkali zamordowani Żydzi, ich autorem jest Gunter Demnig.

Putziger Recha (28.02.1880 – 01.1942). Urodziła się w Neuwedell (Drawno) w rodzinie Jacob. Miała dwóch urodzonych w Pucku synów - Meinharda (ur. 8.11.1922) i Hansa Joachima (20.02.1926). Cała trójka została aresztowana 21.02.1940. Pierwszą noc spędzili w kostnicy lub w budynku gminy żydowskiej w Pile (niem. Schneidemühl). Następnego dnia wraz z synem Meinhardem została skierowana z innymi wytypowanymi i zatrzymanymi do obozu pracy Neuendorf. Przeznaczono ich do prac leśnych. Najprawdopodobniej tu zostali rozdzieleni i Recha Putziger została wywieziona do obozu pracy Radinkendorf, syn Meinhard pozostał w Neuendorf. Po jakimś czasie pozwolono matce wyjechać do Berlina, gdzie przebywał jej drugi syn. Mieszkała przy Granachstraße 11 i Neue Königstraße 5 a Syn Hans przy Niederwallstraße 15. Dnia 13.01.1942 została deportowana w 8 transporcie liczącym ponad tysiąc osób - mężczyzn, kobiet i dzieci do ryskiego getta, gdzie została zamordowana. Nie wiadomo kiedy i gdzie został wywieziony starszy syn Meinhard, natomiast młodszy Hans wyjechał w 14 transporcie, 14 kwietnia 1942 do warszawskiego getta.

R

Radziun Krzysztof (10.05.1937) urodzony w Wilnie; doktor inżynier. Był trzecim synem Aplonii zd. Łyczkowskiej i zawodowego podoficera artylerii Stanisława Radziuna (1899 - 1976) byłego legionisty, który 12 V 1936 r. niósł na Rossę w Wilnie lektykę z Sercem I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Walczył w wojnie 1939 r. W 1944 r. został zmobilizowany do 30 pal 7 BAH, 2 DArt. 03 marca przyjechał na front do m. Neuwedell. W okolicach Drawna przeżył niemieckie bombardowanie i pełnił normalną frontową służbę. Przebywał tu do 9 marca. Przeszedł cały szlak bojowy pułku. Kzysztof Radziun został po wojnie w 1945 repatriowany z matką i braćmi do Olsztyna, gdzie skończył Szkołę Podstawową, Technikum Samochodowe i Studium Nauczycielskie. Także do Olsztyna trafili warszawiaccy architekci Stańkowscy, ich córka **Marta** Stańkowska (ur. 10.01.1943) podobnie jak Krzysztof Radziun po ukończeniu szkoły średniej rozpoczęła studia na Wydziale Rybackim Akademii Rolniczej w Olsztynie. Potem przenieśli się do Szczecina na Wydział Rybactwa Morskiego AR. W 1963 pobrali się. Oboje zostali ichtiologami i pozostali na uczelni, byli pracownikami naukowo – dydaktycznymi. Pierwszy sukces odnotowała Marta Stańkowska – Radziun, otóż przebywając ze studentami na obozie naukowym na Spitsbergenie, badając miejscowy plankton zauważyła małego skorupiaka zwanego Monstrilla. Było to pierwsze odkrycie tego gatunku w tym regionie. Spitsbergen stał się szóstym miejscem jegowystępowania, lecz skorupiak był nieco inny, różnił się szczegółami od pozostałych. Można uznać, że Marta Radziun jest odkrywcą „Monstrilla Spitsbergeńskiego". Jako naukowcy Wydziału Rybactwa Morskiego i Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Szczecinie uczestniczyli w latach 1984—1986 na zlecenie Zakładów Chemicznych w Szczecinie, w testowaniu w warunkach arktycznych farb kontenerowych i okrętowych produkowanych przez te zakłady. Udział w tych testach umożliwił prowadzenie badań branżowych takich jak, badanie meiofauny (drobne organizmy zwierzęce związane z dnem środowisk wodnych) z plaż Spitsbergeriskich oraz składu gatunkowego zooplanktonu strefy eufotycznej (powierzchniowa strefa zbiorników wodnych) mórz arktycznych. Ponadto gromadzili materiały dydaktyczne. Działalność małżeństwa Radziun zaowocowała podjęciem przez Instytut Ichtiologii w 1986 badań biologii ryby z rodziny łososiowatych, czyli golca arktycznego (Salvelinus alpinus L.) z rejonu Hornsundu na Spitsbergenie. Dużej pomocy w zakresie logistycznej udzielił Instytut Geofizyki PAN -gospodarz Stacji na Spitsbergenie. Zorganizowano trzy wyprawy. Pierwsza z nich nastąpiła w 1984 trwała od 25.09 do 18.10. Założono stację badawczą dla farb kontenerowych w bezpośrednim sąsiedztwie Bazy Polarnej PAN. Pobrano próbki meiofauny z plaż w Hornsundzie oraz zooplankton podczas rejsu statkiem. Wyprawa druga miała miejsce w 1985 (od 16.07 do 2.09). Przez pierwszych 10 dni mieszkali w zaanektowanej chacie na Przylądku Wilczka. Zamontowano urządzenia do testowania farb. Pobrano, po rocznej próbie na warunki arktyczne, próbki z farbami i uzupełniono przywiezionymi nowymi zestawami. Uzyskano i zabezpieczono 21 okazów golca arktycznego, pobrano próby meiofauny z plaż: Hornsundu poszerzono badania o Istfiord i Adwentfiord. Podczas powrotnego rejsu pobrano próbki zooplanktonu. Wyprawa w 1986 (od 11.06 do 30.07) była kontynuacją pracy z farbami. Dla celów naukowych złowiono 3 osobniki golca z rzeki Revelva i jeziora Rewatnet oraz otrzymano 40 sztuk ryb z jeziora

Svarvatnet. Po przeprowadzeniu wstępnych analiz, ryby zostały zamrożone i w takim stanie przywiezione do Polski. Pobrano próby meiofauny z plaż z rejonów: Hornsundu, Gronfjorden, Bellsundu i Adwentffordu, a podczas rejsu do kraju tak jak poprzednim razem pobrano próby zooplanktonu. Z punktu widzenia odkrywczego największy naukowy sukces przyniosła wyprawa z 1985, kiedy to w czasie jej trwania pp Radziun przeprowadzili w laboratorium Polskiej Bazy Polarnej PAN doświadczenie polegające na obserwacji inkubacji jaj Salmncola edwardsii (rodzaj „raczka") pasożyta żyjącego na skrzelach golca. Jest to skorupiaczek żywiący się krwią żywiciela. Został on znaleziony w skrzelach jednej ze złowionych ryb, na odwłoku były worki jajowe, widać było, że są w stanie przed wylęgiem. Dzięki temu pod mikroskopem prześledzono początkowy cykl rozwojowy tego pasożyta.Zaobserwowano, że po wysypaniu się jaj z worków jajowych do wody, następuje natychmiastowy wylęg formy nauplii (pierwsze stadium larwalne większości skorupiaków), w kilka minut po tym nastąpiła druga faza linienie naupliusa, której wyrazem jest kopepolit, czyli starsze stadium larwalne, które w wyniku kolejnych linień staje się w pełni rozwiniętym osobnikiem. Do czasu wykonanej przez państwo Radziun obserwacji kolejnych stadiów rozwoju nigdy i nigdzie w świecie nie udało się tego dokonać, a to ze względu na szybkość przeobrażeń. Zaobserwowany proces został udokumentowany fotograficznie i opisany w literaturze fachowej w języku angielskim. Krzysztof Radziun doktoryzował się i rozpoczął pracę habilitacyjną, niestety choroba serca i późniejsza operacja przerwały ambitne plany. Został aktywnym członkiem Związku Piłsudczyków w Szczecinie. Jedyny syn pp Radziun Adam (rocznik 1965) zakupił dom w Drawniku. Jego rodzice jako emeryci chętnie zaopiekowali się synowskim nabytkiem. Mozolną pracą obojga dom został wystylizowany na kresowy dworek i niejednego zachwycał. Od swego najbliższego sąsiada Franciszka Wiśniewskiego dowiedzieli się, że dawna nazwa Drawna to Neuwedell. Wówczas pan Krzysztof skojarzył, że gdzieś tę nazwę spotkał. Rzeczywiście okazało się, że w ojcowskiej książeczce wojskowej i w jego frontowych notatkach widnieje miejscowość Neuwedell, do której przybył ze swoją jednostką bezpośrednio na front. Tak oto życie zatoczyło pewien krąg. Pewnego dnia Krzysztof Radziun stojąc przy grobie plut. Zadorożnego zauważył, że służył on w tej samej dywizji co jego ojciec ogn. Stanisław Radziun, a wyryta na nagrobnej tabliczce data śmierci plutonowego jest datą przybycia ojca do Drawna w 1945. Grób został przez p Radziun otoczony troskliwą opieką. Marta i Krzysztof Radziun wielokrotnie uczestniczyli w przedsięwzięciach organizowanych na terenie Drawna i okolic. Oboje są członkami Klubu Polarnego Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Ich bezpośrednie związki z Drawnem trwały prawie dziesięć lat. Niestety po pewnym czasie musieli wyjechać z Pomorza Zachodniego, zamieszkali pod Maciejowicami, a dom pod Drawnem został sprzedany. Równie malowniczą postacią jest ich syn wspomniany Adam Radziun. Absolwent Wydziału Wzornictwa Przemysłowego Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Pracuje w najlepszych agencjach branży reklamowej. Obecnie jest współwłaścicielem i Creative Director w agencji Innovations Crazy Mouse. Ma za sobą tysiące projektów. Dodatkowo projektuje wnętrza i tworzy design (wzornictwo przemysłowe sztuka użytkowa). Jest pasjonatem łucznictwa tradycyjnego, fotografowania i kuchni. Należy do Stowarzyszenia Łucznictwa Tradycyjnego. W lipcu 2012 był członkiem polskiej reprezentacji, która zdobyła brązowy medal na Międzynarodowych Mistrzostwach w Łucznictwie Tradycyjnym w Chinach. W sierpniu 2012 brał udział I Mistrzostwach Polski w Łucznictwie Tradycyjnym, a

we wrześniu tr. w Turnieju o Dziką Strzałę. Wynikiem 310 pkt. wygrał XXX Turniej o Gigaczekoladę 23.12.2012. W sporcie tym nadal odnosi sukcesy.

.

Radziwoń Zofia (24.01.1961) urodzona w Drawnie. Wraz z rodzicami zamieszkiwała w Dominikowie, tam też ukończyła ośmioklasową szkołę podstawową. Podjęła naukę w czteroletnim Liceum Ogólnokształcącym im. Bolesława Krzywoustego w Choszcznie w latach 1976 – 1980, w klasie o profilu biologiczno- chemicznym. Zdała maturę i 01 września została słuchaczką dwuletniego dziennego Studium Wychowania Przedszkolnego w Gorzowie Wielkopolskim, które ukończyła z wyróżnieniem 26 czerwca 1982 roku, uzyskując kwalifikacje do pracy z dziećmi w przedszkolu. W lutym 1982 roku odbyła praktykę zawodową w Szkole Podstawowej w Drawnie oraz w Przedszkolu nr 1. Po ukończeniu szkoły, od dnia 16 sierpnia 1982 została zatrudniona na stanowisko nauczyciela do Przedszkola Miejskiego nr 1 w Drawnie.Tam po dwóch latach pracy od 01.08 1984 została powołana na stanowisko dyrektora placówki. Funkcję pełniła do dnia 01.04.1991 roku, odeszła na własną prośbę, zmuszona sytuacją rodzinną. Do pracy wróciła po roku. W 1992 połączono dwie placówki przedszkolne i utworzono Przedszkole Miejskie nr 2. Od 01 lutego 1997 do 30 kwietnia 1997 pełniła w zastępstwie funkcję dyrektora tej placówki. W maju 1997 wygrała konkurs na stanowisko dyrektora Przedszkola Miejskiego w Drawnie na pięcioletnią kadencję od 01 lipca 1997 do 31 sierpnia 2002. Po czym funkcje tę pełniła przez kolejne kadencje. 08 lutego 1997 po ukończeniu studiów na Wydziale Pedagogiki Bałtyckiej w Wyższej Szkole Humanistycznej w Koszalinie uzyskała tytuł licencjata pedagogiki wczesnoszkolnej. Akt nadania stopnia nauczyciela mianowanego otrzymała datowany na 01 czerwca 2001 rok. Studia magisterskie ukończyła 16 marca 2001 w Koszalinie i uzyskała tytuł magistra. W czerwcu 2001 roku ukończyła Studia Podyplomowe w Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Szczecinie na kierunku Organizacja i Zarządzanie Oświatą i uzyskała kwalifikacje do zarządzania placówką oświatową. 28.01.2003 roku otrzymała stopień nauczyciela dyplomowanego. W 2005 roku otrzymała Odznakę Honorową za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno. Podczas pełnienia funkcji dyrektora dokonała zmian organizacyjnych w przedszkolu, placówka została wyremontowana, stała się bliższa dzieciom i rodzicom. Szeroko współpracuje ze środowiskiem lokalnym a dzieci z przedszkola biorą udział w promowaniu placówki i miasta, w konkursach ogólnopolskich, w akcjach niosących pomoc innym, w imprezach i uroczystościach organizowanych na terenie gminy. Jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej. W 2021 roku przeszła na emeryturę.

Ratowicz (rodzina)

Stanisław (18.10.1887); sołtys gromady Suliborów (Święciechów) gm. Laski. Zasłynął tym, że w sierpniu 1946 podjął kroki, by Suliborów zachować w gminie miejskiej Nowe nad Drawą,co spotkało się z odnową władz i w konsekwecji Stanisław Ratowicz został 20.09.1946 zwolniony. Nim to nastapiło 05.09.1946 nowym sołtysem został jednogłośnie wybrany Antoni Sielewicz (ur. 01.01.1925), który zgodnie z nominacją został nim 20.09.1946. Jego następcą został Józef Okowaniec (ur. 18.07.1897).Nie wytrzymał on jednak długo i 14 marca 1947 odszedł na własną prośbę.

Franciszek (13.03.1885 - ?) - obowiązki sołtysa objął 14.03.1947, lecz po trzech miesiącach ze względu na stan zdrowia odszedł. Był drugim sołtysem o nazwisku Ratowicz i starszym bratem Stanisława. Jego nastapcą został Antoni Lisowski (ur. 5.06.1915) mianowany na to stanowisko z dniem 20.06.1947, mąż Jadwigi Ratowicz (ur. 4.10.1925) córki Franciszka i Wincentyny. Podczas nowych wyborów na sołtysa jednogłośnie wygrał Sielewicz Antoni (ur. 01.01.1925). Jego kandydaturę zaproponował wójt Gaweł. W latach 60 w Święciechowie został zburzony, uprzednio uszkodzony w 1945 działaniami wojennymi poewangelicki ceglany kościół z 1850. Kadencja następnego sołtysa Antoniego Ratowiczas. Franciszka zbiegła się z przybyciem w 1978 do parafii w Drawnie księdza Mariana Daraża. Wówczas w sołectwie nabożeństwa odbywały się w posesjach prywatnych pań Ksawery Stanulewicz i Marii Piękna. Z początkiem 1980 ks. Daraż zastępował etatowego proboszcza. W lutym tr. przyjechał na nartach do wioski. Wspomagany przez sołtysa Antoniego Ratowicza spotkał się z mieszkańcami i namówił ich do działania. Pod okiem sołtysa potajemnie przygotowywano fundamenty, zgromadzono materiały i w ciągu jednej nocy ks. Daraż, sołtys Ratowicz i pozostali parafianie postawili wszystkie ściany kościoła w Święciechowie. Ta akcja wywołała szok. Rano, gdy wieść o kościele się rozniosła, nad wykonawcami zawisł „miecz sprawiedliwości ludowej". Zażądano od władz kościelnych przeniesienia księdza Daraża daleko od Drawna. Padło na Świnoujście. Jednak Antoni Ratowicz trwał na stanowisku i podczas jego dalszego urzędowania kościół został dokończony. Owy sołtysprzyczynił się także do wykonania nowych chodników we wsi.

Andrzej (1962). Syn Franciszka. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Święciechowie uczęszczał do Technikum Rolniczego w Stargardzie, w którym w 1982 zdał maturę. W 1984 przejął gospodarstwo ojca i wkrótce został sołtysem. Był nim dwie i pół kadencji. Następnie wyjechał do Skwierzyny, gdzie pracował w Centrali Unasieniania Zwierząt. Jego następcami na stanowisku sołtysa Sołectwa Święciechów byli: Mieczysław Tarczewski, Eugeniusz Świąder, Czesława Drewke, Renata Stańczyk. Po kilku latach Andrzej Radowicz wrócił do Święciechowa ipodjął pracę w jednosce wojskowej jako kierownik magazynu. Po kilku latach ponownie został sołtysem. Równolegle od 2006 jako radny Miasta Drawno jest aktywny w samorządzie gminnym. W 2018 został wybrany z listy Komitetu Wyborczego Wyborców Nasza Gmina Drawno na czwartą z rzędu kadencję. Jego wielkim osiagnięciem, obok licznych spraw bieżących jest wyremontowanie będącej w złym stanie technicznym drogi do Drawna. Modernizacją dróg i chodników zajmuje się także obecnie. Ma zasługi w przeprowadzonym remoncie kościoła. Jego hobbym jest muzyka, był w Święciechowie członkiem zespolu muzycznego, grał na gitarze rytmicznej. Obecnie gra indywidualnie dla siebie. Drugą pasją jest elekronika, dobrze radzi sobie z odbiornikami lampowymi jak i dzisiejszymi cudami techniki. Rodzina Ratowicz ma rodowód kresowy i pochodzi z m. Nowosiady.

Reille Honoré Charles Michel Joseph (01.09.1775 - 01.03.1860) urodzony w Antibes, zmarł w Paryżu; marszałek Francji. Gdy w 1806 przechodził przez ziemię drawieńską, był już generałem brygady i dowódcą 2 Brygady 1 Dywizji Piechoty. Miał wówczas za sobą bogatą przeszłość wojską, a i potem szło mu nieźle, bo i na pewno teść –

marszałek Francji, legendarny André Masséna w tej karierze nie zaszkodził. Reille karierę wojskową rozpoczął w 1791 jako grenadier, walczył w obronie rewolucji. W 1796 został adiutantem przyszłego teścia. W 1803 został generałem brygady. Bił się pod Jeną, a na terenach polskich pod Pułtuskiem i Ostrołęką. Walczył w Hiszpanii a w 1812 został dowódcą Armii Portugalii. Po upadku Napoleona był inspektorem piechoty 14. i 15. Dywizji. W 1815 dowodził 2. Korpusem Armijnym. Brał udział w wygranej dzięki Prusakom bitwie pod Waterloo jako dowódca lewego skrzydła Wielkiej Armii. W 1819 został parem Francji, a w 1847 z woli króla Ludwika Filipa marszałkiem Francji. W 1852 był senatorem. Zmarł 01 marca 1860 w Paryżu. Pochowany został w tym samym grobie, co jego teść. Jego synem był inny francuski generał – André Charles Victor Reille.

Religa Zbigniew Eugeniusz (16.12.1938 – 08.03.2009); polski kardiochirurg i polityk;senator RP III (1993 – 1997) i V (2001 – 2005) kadencji; poseł na sejm VI kadencji (2007 – 2009) i jego marszałek senior. Od 1991 był prezesem rady utworzonej przez siebie Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii został jej honorowym patronem. Doktor honoris causa Lwowskiego Uniwersytetu Medycznego, Akademii Medycznej w Warszawie, Śląskiej Akademii Medycznej, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Uniwersytetu w Opolu. Honorowy obywatel Zabrza, patron Szkoły Podstawowej w Miedniewicach (od 1998), Patron Szkoły Policealnej „Medyk" w Olsztynie (od 2010). Urodził się w Miedniewicach. Był synem Eugeniusza Religi,byłego wiejskiego nauczyciela w II RP, kierownika szkoły w Miedniewicach w latach 1936/37 – 1939, porucznika rezerwy WP, który w 1939 trafił jako jeniec do Oflagu II B w Choszcznie. Posiadał jeniecki numer 28/IIB. Był członkiem oflagowego Zarządu Koła Nauczycielskiego i na pewno w czerwcu 1942 przejeżdżał przez Neuwedell (Drawno) jadąc w transporcie do Oflagu II D Gross Born. Ojciec po wojnie kierował Studium Nauczycielskim i był dyrektorem XXVII Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Czackiego w Warszawie. Zbigniew Religa w 1956 ukończył Szkołę im Limanowskiego w Warszawie (od 1957 I Liceum Ogólnokształcące im. B. Limanowskiego). Następnie za wcześniejszą namową rodziców podjął studia medyczne na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie, które ukończył w 1963. Potem był staż podyplomowy (1963 – 1964) i odbył służbę wojskową (1964 – 1966). W latach 1966 – 1980 pracował w szpitalu wojskowym na ul. Szaserów w Warszawie, gdzie uzyskał specjalizację w chirurgii II i I stopnia. Dokształcał się w USA w Nowym Jorku i Detroit. W 1973 obronił pracę doktorską, dziewięć lat później został doktorem habilitowanym. Do 1980 pracował w Szpitalu Wolskim w Warszawie. W latach 1980–1984 był docentem w Klinice Kardiochirurgii w Aninie, przeszedł do Zabrza i został kierownikiem Katedry i Kliniki Kardiochirurgii Wojewódzkiego Ośrodka Kardiologii. Na tym stanowisku 5 listopada 1985 kierował pierwszą w Polsce operacją przeszczepu serca. W nocy z 4 na 5 sierpnia 1987 roku po niemal dobowej operacji James L. Stanfield z „National Geographic" wykonał mu w Zabrzu owe słynne zdjęcie, które stało się zdjęciem roku. W 1989 powrócił do Warszawy i objął Katedrę Kliniki Kardiochirurgii Centralnego Szpitala Klinicznego WSW w Warszawie. Profesorem został w 1995. Ponownie znalazł się na Śląsku i w latach 1996–1999 był rektorem Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Od 1998 pełnił funkcję krajowego specjalisty ds. kardiochirurgii. W 1998 objął stanowisko kierownika II Kliniki Kardiochirurgii, a w 2001 dyrektora Instytutu Kardiologii w Aninie. W 2001 przeprowadził pierwszy w Polsce, zabieg wstrzyknięcia do

serca preparatu powodującego powstawanie nowych naczyń krwionośnych. Pracował nad polskim sztucznym sercem w tym celu przyczynił się do powstania Pracowni Sztucznego Serca Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrzu. W 2005 został w rządzie Kazimierza Marcinkiewicza ministrem zdrowia był nim także za premierostwa Jarosława Kaczyńskiego do 2007. Jako zapalony wędkarz upodobał sobie rejon poligonu drawskiego, gdzie w dawnym wedlowskim Jaworzu miał swoje łowisko. Wśród jego znajomych byli mieszkańcy Recza, Kalisza Pom., drawieńskiej Prostyni, gdzie nieraz przebywał u byłego zawiadowcy stacji Prostynia Juliana Perkowskiego i konsumował doskonałe jego pieczone barany. Był otwarty na ich problemy zdrowotne i na ile mógł pomagał. Był nałogowym palaczem, co najprawdopodobniej stało się przyczyną jego choroby. W 2007 roku przeszedł operację onkologiczną płuca, niestety po dwóch latach choroba go pokonała. Został pochowany 13 marca na Cmentarzu Powązkowskim d. Wojskowym w Warszawie w kwaterze A-29. Był członkiem Międzynarodowej Kapituły Orderu Uśmiechu, którego był kawalerem i Kapituły Orderu Orła Białego, którego insygnia otrzymał w 2008. Ponadto odznaczony był: w 1998 Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski, w 1995 Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1995).

Reszetyło Agafia (1880–1952), bliska krewna męczennika Romana Reszetyło. Jak odnotowała Kronika parafialna w Drawnie w dniu 18.10.1959 ordynariusz gorzowski bp Wilhelm Pluta wizytował parafię w Drawnie. Po jej zakończeniu wstąpił na miejscowy cmentarz i tam wg. kronikalnego zapisu zatrzymał się przy grobie „matki zmarłego śp. biskupa grekokatolickiego ks. Reszetyło, gdzie po złożeniu wieńca odprawił modlitwy w obecności licznej grupy wiernych". Niestety nie było w kościele greckokatolickim biskupa o tym nazwisku. Udało się ustalić, że bp Pluta modlił się przy grobie niemal 90–letniej Agafii Reszetyło zmarłej 10.01.1954. Pochodziła ze wsi Ulhówek (woj. Lubelskie). W 1921 wieś należała do woj. lwowskiego, miała 1136 mieszkańców, w tym 1.055 Ukraińców i 13 Żydów. W czasie wojny także w wyniku walk z UPA została niemal całkowicie zniszczona. Dziś jest siedzibą gminy. Wynika stąd, że Agafia Reszetyło znalazła się w Drawnie w wyniku akcji „Wisła". Porównując lata można wysnuć wniosek, że mogła być matką Romana Reszetyło. Był on doktorem teologii, w swojej karierze był wikariuszem w Ulhówku, proboszczem, wykładowcą w Greckokatolickim Seminarium Duchownym w Przemyślu, kanclerzem. Aresztowany został z swoimi biskupami w wyniku akcji deportacyjnej rozpoczętej 26.06.1946, przekazano ich w ręce NKWD, po przewiezieniu ich do Lwowa przetrzymywani byli w więzieniu na ul. Parkowej, potem przetransportowano ich do Kijowa, gdzie zostali osądzeni. Ks. Reszetyło zesłany został do łagru, zmarł w Kazaczyńsku w Krasnojarskim Kraju, tam też został pochowany. Z zatrzymanych w dniach 26-27.06.1946 i przekazanych ZSRR kapłanów zmarli w łagrze bądź na zesłaniu: w 1947 bł. ks. bp Jozafat Kocyłowski OSBM i w 1950 bł. ks. bp Grzegorz Łakota ur.1883 (obaj wyniesieni na ołtarze przez Jana Pawła II w 2001) oraz w 1947 zmarł ks. Bazyli Kozłowski ur.1876.

Richthofen Manfred Albrecht von (1892 – 1918); baron niemiecki;oficer kawalerii i lotnictwa. Odniósł 80 zwycięstw powietrznych. Urodził się w Borku k. Wrocławia w rodzinie barona Albrechta von Richthofena i jego małżonki Kunegundy z domu von Schickfus und Neudorff. Od 1911 służył w 1. pułku ułanów Kaiser Alexander III - Ulanen-Regiment Kaiser

Alexander III von Rußland (Westpreußisches) Nr. 1. Przyjaźnił się z Erichem Rüdigerem von Wedel z Chomętowa u którego gościł . Łączyły ich konie, stąd ich bliskie kontakty koleżeńskie. W okresie 1912/1913 von Wedel pomagał mu w przygotowaniu się do zawodów we Wrocławiu. Wedel mieszkał z Richthofenem w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie były koszary ich pułku. Na kilka dni przed rozpoczęciem wojny przyjechała z Chomętowa do Ostrowa Emma Karola Fryderyka von Wedel z domu von Schuckamann matka Ericha von Wedel. Zafundowała im posiłek. Natomiast noc przed wybuchem wojny obaj biesiadowali. Następnego dnia Erich von Wedel i Manfred von Richthofer przekroczyli granicę idąc przez most na rzece Prosna w Żydowie. Potem udali się transportem kolejowym do Francji. Początkowo ich działania ograniczały się do zadań patrolowych. Pułk załadował się na transport kolejowy. Nastrój był dobry. Ułani wzbudzali zainteresowanie, gdyż ich pułk wymieniony był jako współzdobywca Kalisza. Wokół Wedla zgromadziły się kobiety i patrząc na jego zdobyczną rosyjską szablę (szaszkę) słuchały z zachwytem o okolicznościach jej zdobycia, podziwiały nawet domniemane na niej ślady kozackiej krwi. Richthofer tylko potwierdzał to co Wedel opowiadał. Niestety prawdziwa historia szaszki jest banalna. Po prostu została znaleziona w polu. Na froncie zakwaterowali się w jednym domu. Ale dla Richthofena życie na froncie było zbyt monotonne, napisał do swego generała: „Drogi ekscelencjo, nie po to wyruszyłem na wojnę, by teraz zbierać ser i jajka,lecz w zupełnie innym celu". Początkowo wywołało to oburzenie,ale w maju 1915 skierowano go do lotnictwa. Eryk von Wedel przybył do „Jasta 11" dwa dni po zestrzeleniu dowódcy pułku JG - 1 Manfreda von Richthofena.

Rohde Małgorzata (07.10.1962) urodzona w Drawsku Pomorskim. Polski polityk; przedsiębiorca; posłanka na Sejm IV kadencji. Ukończyła w 1987 studia na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 1991 prowadzi własną działalność gospodarczą. W latach 1994 – 1998 pełniła funkcję radnej miasta i gminy Kalisz Pomorski. Sprawowała mandat posła IV kadencji wybranego w okręgu 40 koszalińskim z listy Platformy Obywatelskiej, uzyskała 7412 głosów. W 2005 bezskutecznie kandydowała do Senatu. Od 1997 należała do Stronnictwa Konserwatywno - Ludowego, zaś od 2002 do rozwiązania, do Stronnictwa Konserwatywno - Ludowego – Ruchu Nowej Polski. Jest żoną Dariusza Rohde, który w rządzie Jarosława Kaczyńskiego do 2007 kierował Kasami Rolniczych Ubezpieczeń Społecznych (KRUS). Razem z mężem postrzegani są jako najbliżsi współpracownicy Artura Balazsa.

Rohr

Barbara (18.05.1932); profesor dr pedagogiki. Urodziła się we Frankfurcie nad Odrą w rodzinie pastora Juliusa Rohr i Magdalene Rohr z d. Ehmann. Do Neuwedell (Drawna) trafiła w 1932. W tym roku ojciec został pastorem miejscowej parafii. W latach 1938 – 1942 uczyła się w szkole podstawowej w Neuwedell (Drawnie). Po śmierci ojca na froncie wschodnim wyprowadziła się z matką i młodszą siostrą do Westfalii. W latach 1942 – 1943 uczyła się w żeńskiej szkole im. Królowej Matyldy w Herford, lecz z powodu wojny naukę przerwała. Od 1946 do 1952 uczyła się w żeńskim gimnazjum w Bethel. W 1952 rozpoczęła studia pedagogiczne w Bielefeld. W 1954 uzyskała pierwszy stopień nauczycielki szkoły

podstawowej. W latach 1954 – 1959 uczyła w szkole podstawowej Arnsberg w Westfalii, uzyskując w 1957 drugi stopień nauczyciela szkół podstawowych. 06.08.1959 urodziła syna Hansa Christiana, co uznano za „wykroczenie". Od 1959 do 1964 była nauczycielką szkoły podstawowej w Dortmundzie. Następnie studiowała na Wydziale Pedagogiki Specjalnej w Wyższej Szkle Pedagogicznej w Dortmundzie. Specjalizowała się w zakresie nauczania dzieci z trudnościami przyswajania wiedzy. Zainteresowania swoje kontynuowała będąc od 1965 nauczycielką szkoły specjalnej i pracownikiem Uniwersytetu Pedagogicznego Ruhry. W 1971 została wicedyrektorem szkoły specjalnej. W 1972 uzyskała na Wyższej Szkole Pedagogicznej Ruhr doktorat, broniąc pracę pt: „Edukacja seksualna w nauczaniu uczniów niepełnosprawnych". W latach 1973 – 1975 była asystentką uczelnianą. W 1974 została starszym asystentem. W okresie 1975 – 1994 była profesorem na Wydział Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu w Bremie. W 1987 poślubiła dr. Erwina Reichmann-Rohr. W 2000 wydała biografię francuskiego filozofa Simone Weil. W 2001 roku została doktorantem Uniwersytetu w Bremie. Doktorat obroniła w 2005.

Julius (05.09.1904 - 18.08.1941); Pastor ewangelicki, proboszcz parafii Neuwedell. SA – Sturmführer. Urodził się w Berlinie. W roku 1931 po zdaniu niezbędnych egzaminów teologicznych objął pierwsze probostwo we wsi Oberlindow nad kanałem Odra - Sprewa, 12 km od Frankfurtu nad Odrą i 20 km na północny zachód od Wellmitz. W 1932 roku Julius Rohr został pastorem w Neuwedell (Drawnie), gdzie objął posadę proboszcza do jego parafii obok gminy Drawno należały także gminy wyznaniowe Święciechów i Rościn. Sądząc po wspomnieniach, pastor dobrze zapisał się w pamięci aryjskich Neuwedellczyków. Natomiast z relacji przedstawiającej dzieje żydowskiej rodziny Steinbach (prof. dr Klaus Hermann) wyłania się postać nazistowskiego antysemity: „Po dojściu Hitlera do władzy w Drawnie zaczęły się prześladowania ludności pochodzenia żydowskiego. W tym początkowym okresie prym wiódł ówczesny burmistrz, członek NSDAP Conrad Muller. Jednak w 1935 opuścił on miasto. Niesławę również pozostawili po sobie: miejscowy policjant Fritz Kaltenbach, rzeźnik Otto Weber, jak również sąsiad Steinbachów Willi Staege i Walter Kopplin. Duchowo byli oni wspierani przez miejscowego pastora i SA - Sturmführera Rohra (odgrywał on znaczną rolę w mieście do puczu Röhma w 1934)". Aryjska mieszkanka Neuwedell Anneliese Hohensee zapamiętała pastora jako życzliwego ludziom duchownego. Nie ulega wątpliwości, że pochłonęła go polityka, był dowódcą grupy SA do 1933, widziało się go często w mundurze. Mówiono, że czasami, w pośpiechu zapominał ściągnąć buty SA i podczas nabożeństwa miał je pod sutanną. Po dojściu Hitlera do władzy zapytano go, czy nie porzuciłby sutanny i nie zostałby wyższym urzędnikiem SA. Poprosił o czas do namysłu. Następnie odpowiedział, że jako Niemiec ma obowiązek wspierać Hitlera i jest przekonany, że tylko on zdoła odbudować gospodarczo, politycznie i socjalnie Niemcy. Wielu ludzibędzie chciało być we władzach SA, a na pewno Niemcy będą potrzebowały również dobrego proboszcza i dlatego chciałby poświęcić się służbie Bożej jako kapłan, rezygnując jednocześnie z członkostwa w SA. Potem zgłosił swój ochotniczy akces do służby wojskowej. W 1939 roku został powołany do wojska, poległ na Froncie Wschodnim pod Ilmensee. Jego żoną była poślubiona w 1932, córka diakona Magdalena z d. Ehmann. Mieli dwie córki, które zostały profesorami.

Magdalena zd. Ehmann (12.08.1909 - 20.08.2001); żona pastora; wolontariuszka. Urodziła się w Amsterdamie w rodzinie ewangelickiego kapelana marynarzy diakona Ehmanna. W 1932 poślubiła Juliusa Rohr, który w tym samym roku został pastorem w Neuwedell. Była bardzo pomocna w jego duszpasterskiej pracy, przejęła niektóre czynności, które chętnie wykonywała. Działała w pomocy dla kobiet, w pracy z młodzieżą, grała na organach w Drawnie i Święciechowie, założyła nawet tercet chóralny, który śpiewał przy różnych okazjach. Rohrowie mieli dwie małe córki, które później zostały profesorami. Po śmierci męża musiała opuścić pastorówkę w Drawnie. W 1942 wyjechała z córkami do rodziny w Westfalii. Tutaj spędziła bezpiecznie ostatnie lata wojny. W 1945 przeprowadziła się do Bielefeld - Bethel. Mieszkała tam z matką – wdową w małym mieszkaniu do 1961. W 1951 roku z pomocą pani Hohensee uczestniczyła w spotkaniu byłych mieszkańców powiatu choszczeńskiego w Bielefeld. Córki uczęszczały tam do szkoły i zdały matury. Była członkiem chóru kościelnego, występowała w Danii, Szwecji, Finlandii i na synodzie w Essen i Lipsku. Zaangażowała się później w działalność różnych organizacji charytatywnych, brała lekcje gry na fortepianie i sama innych tej gry uczyła, zwłaszcza młode dziewczęta. Pozostawała w ścisłym kontakcie ze starszą córką Barbarą. Po śmierci matki podjęła roczne studia duszpasterstwa telefonicznego. Posługiwała w tym zakresie w Bremen i Dortmundzie 15 lat. Po 75 urodzinach zrezygnowała z wykonywania tych czynności. Do końca życia mieszkała z córką Barbarą. Zmarła w wieku 92 lat w Bremen.

Rojek Karol (1921 – 02.03.1945); Kapral WP. Pochodził z Krakowa. W 1944 tafił do 2 Dywizji Artylerii. Został zołnierzem 8 Baygady Artylerii Ciężkiej. Poległ na polu chwały w czasie działań frontowych w rejonie Żółwina. Spoczął na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie, w Kwaterze Wojennej 41.

Rustowski (Rustrowski) kapitan; dowódca polskiego oddziału lekkiej jazdy (najprawdopodobniej lisowczyków) przydzielonego przez Zygmunta III Wazę do pomocy wojskom cesarskim. Podporządkowany został cesarskiemu wodzowi płk Pechmannowi, który 19.07.1627 wysłał go z Gorzowa za Duńczykami. Oddział ten w nocy 20/21.07.1627 opanował zajęty przez Duńczyków, Gorzów. Potem stoczył przegraną potyczkę w rejonie Człopy. Wzmocniony pospolitym ruszeniem w nocy 21.07.1627 znalazł się pod Barnimiem. Tu 22 lipca 1627 stoczył bój z przeprawiającymi się na druga stronę Drawy Duńczykami. Poniósł duże straty, lecz zablokował przeciwnikowi ewentualną drogę odwrotu. Po stronie polskiej zginęło ok. 50 zbrojnych, a po weimarskiej 3. Uczestniczył w bitwie pod Granowem 23 lipca 1627. Po bitwie pod Granowem dalsze losy nieznane.

Rutkowski Krzysztof (24.07.1955) urodzony w Toruniu. Magister pedagogiki, technik leśnik. Ukończył Technikum Leśne w Goraju oraz Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1960 przybył na ziemię drawieńską. W 1975 po zakończeniu stażu pracy w Nadleśnictwie Drawno, był do roku 1978 pracownikiem Urzędu Miasta i Gminy w Drawnie. Przez 13 lat tj. od 1978 –1991 pełnił funkcję dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Drawnie. Opracował i realizował program funkcjonalno-użytkowy polegający na modernizacji i rozbudowie obiektu M-GOK. Głównym celem inwestycji był remont niszczejącej sali widowiskowo-kinowej, powiększenie sceny i jej

zaplecza oraz budowa pomieszczeń dla programowej działalności domu kultury i biblioteki. Przewodniczył młodzieżowym organizacjom społecznym działającym na terenie miasta i gminy, był inspiratorem oraz realizatorem wielu przedsięwzięć z zakresu działalności ruchu młodzieżowego i wymiany kulturalnej polsko-niemiecko–rosyjskiej, za co został wyróżniony m.in. „Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Gorzowskiego" oraz „Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego". Od 1992 roku pełni funkcję sekretarza w Nadleśnictwie Choszczno. Jest myśliwym, członkiem Polskiego Związku Łowieckiego, w ramach którego został odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Łowieckiej. Jest aktywnym członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej. W 2013 został wyróżniony Odznaką Honorową „Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno".

Rzeźniewski Ireneusz (28.10.1962 - 04.09.2010); burmistrz Drawna od 30.10.1998 do 04.09.2010; magister inżynier;absolwent Wydziału Ekonomii Akademii Rolniczej w Szczecinie. Pochodził z Gorzowa Wlkp. Podczas studiów był szatniarzem w klubie studenckim „Pinokio", prezesem Akademickiego Klubu Jeździeckiego oraz praktykantem na fermie w Belgii. Był niesamowicie energiczny i pracowity. Po ukończeniu studiów, przez pewien czas pozostał na uczelni, chciał być naukowcem potem został właścicielem firmy. Doskonale władał językiem angielskim. Lingwista - podróżnik. Zwiedził prawie całą Europę. Krótko pracował w POHZ w Lublianie. Ostatecznie osiadł w Drawnie, gdzie w miejscowej szkole rozpoczął pracę jako nauczyciel języka angielskiego. Jego pierwszą żoną była Izolda Szczepanik, córka powszechnie szanowanego i do dziś nieodżałowanego w Gminie Pełczyce byłego dyrektora Państwowego Ośrodka Hodowli Zarodowej Lubiana Stanisława Szczepanika. Niestety zginęła w wypadku samochodowym na terenie Niemiec. Osierociła dwoje małych dzieci. Ireneusz Rzeźniewski po śmierci żony zaangażował się w lokalną, regionalną politykę. W 1998 roku został burmistrzem Drawna. Funkcję tę pełnił nieprzerwanie do swojej śmierci przez trzy kadencje. Ożenił się powtórnie z Sylwią z d Pietrzkiewicz.Z tego małżeństwa urodziło się także dwoje dzieci. Jako burmistrz wprowadzał w życie wiele inicjatyw związanych z rozwojem kultury w swoim regionie. Niemal od podstaw odbudował i reaktywował kino w Drawnie, był pomysłodawcą słynnego w całej Polsce "Pikniku nad Drawą" i jego przedłużenia niezwykle popularnego „Hip Hop nad Drawą". Niestety wydaje się, że za późno wprowadził w życie ideę „Festiwalu krasnali",natomiast z pożytkiem dla miasta kontynuowano w Drawnie imprezy plenerowe dla malarzy i rzeźbiarzy. Dobrym politycznie pomysłem było to, by 12 lutego stał się „Dniem Kombatanta i Osadnika". Zainicjował pierwsze w historii badania archeologiczne wzgórza zamkowego. Także za jego kadencji powstała nowoczesna stacja paliw, wyremontowany został most na Drawie, wykonano na nowo promenadę nadjeziorną, plażę miejską, korty i unowocześniono stadion,odrestaurowano drawieński Spichlerz i Plac Zgody. Dzięki otwartości na współpracę z wojskiem, uzyskał zmniejszenie bezrobocia do najmniejszego wskaźnika w powiecie choszczeńskim. Wspierał sport, był nawet przez kadencję prezesem klubu piłkarskiego MKS „Drawa" Drawno i zapalonym tenisistą. Oprócz aktywnej działalności w samorządzie, przygotowywał się do obrony doktoratu. Wspólnie ze swoim promotorem Tadeuszem Zaborowskim opublikował m.in. artykuły: „Pogranicze decyzji i systemów decyzyjnych", „Logistyka procesu decyzyjnego w zarządzaniu administracją".

Wiele spraw nie zdążył dokończyć. Zmarł nagle na zawał w gorzowskim szpitalu. Pogrzeb odbył się 9 września 2010.Jest pochowany na cmentarzu komunalnym w Drawnie.

S

Sadowski Zbigniew (1969). Pochodzi z Reska. St. chor. sztab. rez. Ukończył Szkołę Podstawową w Żukowie k. Przelewic. Ojciec Józef był kierowcą, mama Teresa pracownikiem rolnym. Ma dwóch braci, jeden w stopniu chorążego służy w Batalionie Saperów Marynarki Wojennej w Dziwnowie, drugi jest księdzem katolickim, był proboszczem parafii w Rzeplinie. Absolwent Liceum Zawodowego w Kamiennym Moście. Szkołę Chorążych Wojsk Inżynieryjnych ukończył w 1989 z trzecią lokatą. Po szkole w stopniu młodszego chorążego skierowany został do 7 OSSI i MW na stanowisko dowódcy plutonu Komendy Ochrony. W 1994 objął funkcję Komendanta Ochrony. Na przełomie wieków wraz z żołnierzami służby zasadniczej brał udział w pielgrzymkach na Jasną Górę, czasami żołnierze z chor. Sadowskim stanowili na niej jedyną zwartą grupę z Drawna. Jako że byli wartownikami, wykazali się dużą kondycją stąd szybko zamienili kleryków oddelegowanych z Ordynariatu Polowego na obsługę pielgrzymki i przejęli funkcje porządkowe, kierunkowych, regulacji ruchu. Klerykom została posługa muzyczno – modlitewna. Udział w pielgrzymkach obok doznań religijnych przyniósł także honorowe wyróżnienia w postaci zaproszenia i udziału w wspólnym posiłku z biskupem toruńskim Andrzejem W. Suskim czy podziękowania z Fundacji Brata Alberta za opiekę nad niepełnosprawnymi, co też podczas pielgrzymki miało miejsce. W latach 2004/2005 uczestniczył w misji w Iraku. Jako starszy podoficer narodowego elementu zaopatrzenia (uzbrojenie) przemierzył w konwojach logistycznych niemal cały Irak, także w strefie działań Brytyjczyków i Amerykanów. Uczestniczył w przyjęciu na wyposażenie WP pierwszych VVG samochodów HAMER. Misję w Libanie w 2008 odbył w strukturach logistyki kwatery ONZ. W 2009 wyjechał na misję w Czadzie, brał udział w pracach grupy przygotowawczej w tym w rozbudowie fortyfikacyjnej. Zorganizował kompanię logistyczną, którą przez trzy miesiące dowodził. Brał udział w pierwszych patrolach. Razem z bratem był w poczcie flagowym (dowódca pocztu), który w Czadzie jako pierwszy wciągnął flagę Polski na maszt było to 28.06.2008 ok. g. 10:16, trzecim członkiem pocztu był chor. Ratajczak z Torunia. Uczestniczył w wielu konwojach. Podczas wizyty ministra ON Bogdana Klicha był kierowcą samochodu, który wiózł ministra i zastępcę dowódcy operacji EUFOR w Czadzie generała Bogusława Packa. Generał (do 2006 był komendantem głównym ŻW) myśląc, że chor. Sadowski jest żołnierzem Żandarmerii Wojskowej poklepał go i powiedział: „panie ministrze tak jeżdżą tylko moi żołnierze", na to chor. Sadowski zanegował mówiąc: „niestety jestem ze składnicy z Drawna oddelegowanym na czas misji do Brygady Logistycznej". Po zakończonej jeździe gen. Pacek podszedł do chor. Sadowskiego i skwitował tę wypowiedź słowami: „mógł pan nic nie mówić". W ostatnich latach służby w Drawnie zajmował się niszczeniem saperskich środków bojowych nieużytkowych, następnie przeniósł się do 2 dywizjonu artylerii samobieżnej w Stargardzie Szcz. Tu na stanowisku technika zakończył służbę wojskową. Należał do najbarwniejszych postaci w historii garnizonu Drawno szerszemu gronu mieszkańców znany jako niemal etatowy dowódca kompanii honorowej, której mistrzowskie wykonanie salwy honorowej zadziwiało biskupów generałów i „starych żołnierzy". Ze składu Drawno w obok chor Sadowskiego w misjach uczestniczyli: sierż Piotr Kowalski (od 13.02.2004 r. do 18.07. 2004 r. w II zmianie tzw. misji stabilizacyjnej w

Iraku), st.sierż Józef Czajkowski (od 10.07.2005 r. do 05.02.2006 r. w V zmianie PKW w Iraku), st. chor. sztab. Krzysztof Piątek (od 23.04.2008 r. do 27.10.2008 r. w PKW UNIFIL w Libanie), mł. chor. Krzysztof Dzierbun (od 14.05 – 24.11.2008 r. w I zmianie misji PKW do OUE w Republice Czadu i Republice Środkowoafrykańskiej), st. chor. sztab. Jacek Lasecki (od maja 2009 r. do grudnia 2009 r. w PKW MINURCAT – CZAD.) st. chor. sztab. Andrzej Kukulski w okresie marzec – wrzesień 2010 r. w Polskim Kontyngencie Wojskowym KFOR w Kosowie, st. chor. sztab. Jarosław SIERGIEJUK (od 01.10.2010 do 15.04.2011 r. w Afganistanie w Polish Military Compound Bagram.

Samulak Mieczysław (05.05.1941 - 28.02.2006); naczelnik Miasta i Gminy Drawno z lat 1973 – 1977;magister inżynier rolnictwa. Urodził się w m. Atara koło Lwowa. W 1946 roku zamieszkał z rodziną we wsi Klasztorne gm. Bierzwnik, tam uczęszczał do szkoły podstawowej, którą ukończył w 1955 roku. W latach 1960-1965 uczył się w Technikum Wodno- Melioracyjnym w Szczecinie Dąbiu. Następnie w 1969 rozpoczął naukę na Akademii Rolniczej w Szczecinie, uzyskując tytuł inżyniera rolnictwa, w 1978 roku, na tej samej akademii po obronie pracy dyplomowej uzyskał tytuł magistra inż. rolnictwa. W 1960 rozpoczął pracę jako kierownik świetlicy wiejskiej we wsi Klasztorne. W 1961 został zatrudniony na stanowisku agronoma w gminie Bierzwnik. W latach 1965-1972 pracował jako instruktor KP PZPR w Choszcznie, oddział Bierzwnik. W 1972 roku został zatrudniony w Urzędzie Miasta i Gminy Drawno, a w okresie od 01.01.1973 do 01.12.1977 był Naczelnikiem Miasta i Gminy Drawno. Po odejściu ze stanowiska naczelnika zatrudniony został w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej - Kiełpino, gdzie pełnił funkcję prezesa do 1982. W 1983 przeprowadził się wraz z rodziną do Dobrzan, gdzie podjął pracę w Spółdzielni Mleczarskiej.W wyniku choroby w 1994 przeszedł na rentę a potem na emeryturę. Zmarł w 65 roku życia. Za swoją pracę i działalność został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką Gryfa Szczecińskiego.

Schacht Gerhard „Eule” (06.04.1916 - 07.02.1972); niemiecki pułkownik; spadochroniarz. Pochodził z Dortmund. W 1935 rozpoczął studia na Politechnice Charlottenburg. Należał do berlińskiej kolporacji Framkonia (od 1950 „Märker”). Do wojska wstąpił już po wybuchu wojny. W listopadzie 1939 został żołnierzem wojsk specjalnych Luftwaffe. W dniach 10-11.05.1940 brał udział w zdobyciu atakiem z powietrza belgiskiej grupy warownej (twierdza) Eben-Emael koło Liege. Podczas tej akcji dowodził grupą szturmową „Beton” i 10.05.1940 opanował most w Vroenhoven zapobiegając jego wysadzeniu. Most został utrzymany do 21:40, kiedy to przekazano go następnej jednostce niemieckiej. Za ten czyn Schacht otrzymał Krzyż Rycerski Krzyża Żelaznego i awans na porucznika. Odznaczony został osobiście przez Hitlera 16.05.1940. Rok później wziął udział w ataku na Kretę. Służył w Afrika Korps. Brał udział w bitwie pod El-Alamein. Zaangażowany był w operację uwolnienia Benito Mussoliniego. W pierwszej połowie 1944 brał udział w bitwie o Monte Cassino. W 1944 jako kapitan został dowódcą Fallschirm-Jäger-Regiment z. b. V. „Schacht. Pułk powstał na poligonie drawskim. Jego pierwszymi pododdziałami były bataliony „Schäfer” i „Schluckbier", które 31.12.1944 zostały I i II batalionem, a w styczniu 1945 sformowano III batalion po czym pułk wszedł do akcji na kierunku m. Dobiegniew (Woldenberg), Kostrzyn (Küstrin), podczas tych działań II batalion poniósł ciężkie straty. Na początku 1945 Schacht został majorem. Po czym pułk został cofnięty i zajął pozycje w Drawnie, gdzie przygotowywał linię obrony. Jego 365

spadochroniarzy pod dowództwem mjr (?) Hörl walczyło w walkach obronnych od Radęcina poprzez Zatom, Barnimie, Podegrodzie. Następnie pułk znalazł się w Choszcznie skąd przeszedł do Woltersdorf i dalej do Altdamm. W dniu 17.03. 1945 pułk został rozwiązany, a na bazie jego sztabu i III batalionu oraz sztabu I batalionu utworzono 25 pułk spadochronowy, którego został dowódcą. I i II batalion utworzyli 26 pułk spadochronowy (mjr. Schluckebier). Na tym stanowisku 16 kwietnia 1945 w trakcie bitwy o wzgórza Seelow na przedpolach Berlina został ranny, jego następcą został kpt. Hermann Kürschen. Po wojnie przebywał w niewoli następnie po uwolnieniu pracował w Monachium, wstąpił do Bundeswehry. W czerwcu 1956 służył w jednostce spadochronowej w Bawarii, którą organizował. Od października 1956 do lipca 1957 był szefem sztabu 1 Dywizji Powietrznodesantowej, należał do czołówki organizatorów tych wojsk w RFN. Od 1968 do 1970 był atache woskowym w Teheranie. Awans na pułkownika otrzymał w 1970. Z dniem 01.01.1972 przeszedł na emeryturę. Zmarł w Steglitz koło Berlina.

Schnabel

Erich. Właściciel pałacu i majątku w Schönow (Sieniawa sołectwo Chomętowo) z lat 1916 – 1945. Był synem restauratora Ferdinanda Schnabel z Krebsjauche (obecnie Wiesenau k. Frankfurtu n.O.) i Herty Schnabel. Ojciec zakupił 178 ha z 405 ha dawnego majątku w Sieniawie. Ferdinand Schnabel spoczywa obok Augusta Ziemke na cmentarzyku rodzinnym w Sieniawie. W 1916 właścicielem majątku został Erich Schnabel, miał żonę Idę. Walczył na frontach Wielkiej Wojny, był też ranny. Po wojnie pomnożył dobra do 296 ha (w 1945), w tym było 200 ha ziemi ornej oraz 23 ha łąk i 73 ha lasu. Gospodarstwo specjalizowało się w uprawie roślin okopowych oraz w hodowli krów i świń.W dniu 2 maja 1933 ok. 60 umundurowanych w uniformy SS i SA mężczyzn (wśród nich był burmistrz Neuwedell Conrad Müller) naszło pałac w Sieniawie. Pod pozorem szukania ukrytej broni dokonali rewizji, podczas której nic nie znaleziono.Następnie aresztowali Ericha Schnabla i wywieźli do Drawna, gdzie został osadzony w miejscowym areszcie w budynku sądu i w nocy pobity przez dwóch nieznanych osobników. Nie pomogły skargi żony skierowane do policjanta Fritza Kallenbacha, a miejscowy pastor słuchając rozżalonej kobiety miał rzec, że Schnabel "chyba białe myszki widział". Dopiero interwencja sąsiada z Chomętowa, Eryka von Wedel, u swego dawnego dowódcy i kolegi – pułkowego Hermanna Göringa spowodowała, że po 10 dniach Erich Schnabel odzyskał wolność, jednak by „wilk był syty i owca cała”, musiał zapłacić 300 DM kary. W jego sprawie interweniował do prezydenta Rzeszy Paula von Hindenburga do dziś posądzany o nazizm gen. piechoty Erich Friedrich Wilhelm Ludendorff (1865 -1937).Ten fakt jest jednym z dowodów, iż słynnemu generałowi w 1933 daleko już było do zwolenników Hitlera, których czynnie poparł na początku lat 20 – tych XX w. W czasie wojny majątek w Sieniawie był miejscem pracy kilkudziesięciu robotników przymusowych z Francji, Polski, Ukrainy oraz jeńców radzieckich z pobliskiego obozu. W 1941 doszło tu do ciekawej ucieczki trzech Francuzów. Schowali się w specjalnie na tę okoliczność przygotowanych workach, takich samych jak worki na eksportowane do Portugalii ziemniaki. Worki z Francuzami załadowano razem z workami z ziemniakami do wagonu, który był odpowiednio ocieplony. Jako że został zaplombowany, bez przeszkód dojechał z uciekinierami do celu. Wg relacji córki właścicieli Evy Schnabel uciekinierzy mieli

przesłać kartkę pocztową z pozdrowieniami ze słonecznego Maroka lub Hiszpanii. Francuzi uważani byli za wykwalifikowaną siłę roboczą, a jeden z nich wytrwał z właścicielem Sieniawy do końca ich ewakuacji, gdyż nawet kierował ciągnikiem z przyczepą ewakuujących się. Spośród czworga dzieci Ericha i Idy Schnabel dwóch synów zginęło w czasie wojny; Herbert Sznabel (poległ w 1942) oraz Joachim Schnabel (zginął w 1945). Pozostali członkowie rodziny opuścili Sieniawę jeszcze przed nadejściem frontu. Córka Eva została lekarzem a syn Waldfried przez wiele lat stał na czele organizacji zrzeszającej dawnych mieszkańców Kreis Arnswalde.

Eva (1920 – 2006); po mężu Küßner; dr medycyny. Urodziła się w rodzinnym majątku Schönow. Jej rodzicami byli Erich i Ida Schnabel. Miała trójkę braci, z których dwóch było w wieku poborowym i nie przeżyło wojny: Herbert Sznabel (poległ w 1942) oraz Joachim Schnabel (zginął w 1945), trzeci młodszy brat Waldfried był wieloletnim Heimatkreisbetreuer Arnswalde – prezesem Koła Arnswaldczyków. Za jego kadencji doszło do zbliżenia z Drawnem, czynnie wspierał powstanie „Kamienia pojednania". Eva Schnabel ukończyła medycynę i podobnie jak brat działała wśród arnswaldczyków w Niemczech, publikowała w Heimatgruß-Rundbrief, przedstawiając głównie ciekawostki lokalne i swoje wspomnienia z czasów sieniawskich. Zmarła w Weinheim.

Waldfried (28.03.1929) urodził się w Sieniawie. Działacz ziomkowski. Był synem właścicieli majątku Ericha i Igi Sznabel. Jego rodzina pochodzła z Krebsjauche (obecnie Wiesenau k. Frankfurty n. O.). Jego dziad Ferdynand zakupił w Sieniawie pałac wraz z majątkiem, na którym z powodzeniem gospodarzył. W 1916 właścicielem tego majątku został jego syn Erich Schnabel. Pomnożył dobra do 296 ha (w 1945), w tym było 200 ha ziemi ornej oraz 23 ha łąk i 73 ha lasu. Gospodarstwo specjalizowało się w uprawie roślin okopowych oraz w hodowli krów i świń. Waldfried Schnabel miał dwóch starszych braci oraz siostrę Ewę Küßner z d. Schnabel. Bracia zginęli na wojnie, Herbert pancerniak poległ na froncie wschodnim w 1942, a Joachim w 1945. Siostra Eva po mężu Küßner urodziła się w Sieniawie w 1920, ukończyła medycynę i działała wśród arnswaldczyków w Niemczech. Publikowała w Heimatgruß – Rundbrief, przedstwiając głównie swoje wspomnienia z czasów sieniawskich. Zmarła w 2006 w Weinheim. Do stycznia 1945 uczęszczał do szkoły w Choszcznie następnie na skutek zbliżającego się frontu opuścił z rodzicami Sieniawę. Po ucieczce od lipca 1945 do lata 1947 uczył się gospodarstwa wiejskiego w majątku Bauhof Eutin. Następnie przez półtora roku pracował w szkole w m. Travemünde, po czym w 1951 uzyskał maturę w technikum w Lubece. W latach 1951 – 1954 studiował w Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego. Po ukończeni studiów nie mógł znaleźć pracy. W latach 1958-1959 prowadził badania nad uprawą ziemniaka w Dethlingen. W październiku 1959 został zatrudniony w instytucji zajmującej się problematyką kultury, techniki i budownictwa w gospodarstwach wiejskich w Sztuttgarcie. W 1959 ożenił się i razem z żoną Gislit (ur. 1935) zamieszkali w małym mieszkaniu w Sztuttgarcie – Birkach. Urodziło im się dwoje dzieci. W 1967 przenieśli się do Szlezwika Holsztyna po czym zamieszkali w Niendorf/Ostsee a w sierpniu 1967 zamieszkali w Heinkendorf. W 1992 przeszedł na emeryturę. Od 1973 wielokrotnie przyjeżdżał w rodzinne strony. W 1987 został Heimatkreisbetreuer Arnswalde - prezesem koła arnswaldczyków, funkcje tę sprawował także po przejściu na emeryturę w 1992. Za jego

kadencji doszło do zbliżenia z Drawnem, czynnie wspierał powstanie "Kamienia pojednania". W 2011 zmarła mu żona. Po jej śmierci wycofał się z działalności społecznej.

Schönberg Dytrych von (?- 1525); wódz Zakonu Krzyżackiego; antypolski intrygant. Pochodził z Miśni.Początkowo był kanonikiem w Naumburgu, a po ukończeniu studiów w Lipsku został awanturnikiem służącym wielu panom. Od 1515 związał się z wielkim mistrzem Albrechtem Hohenzollernem, snując wizję odzyskania Pomorza Gdańskiego, przekonał go do wojny z Polską. Zawarł przymierze przeciw Polsce z Moskwą. W 1520, będąc jednym z wodzów Wielkiej Armii Zakonu Krzyżackiego, przeprawiał ją przez Drawę koło Barnimia. Obwiniano go za rozsypkę armii pod Puckiem. Otrzymał nawet zakaz powrotu do Prus. Wstąpił na służbę francuską i poległ w bitwie pod Pawią.

Schönburg Wolf von (1482 – 1529); wódz krzyżacki. Był bliskim powiernikiem arcybiskupa Moguncji i Magdeburga Albrechta II von Hohenzollerna. W marcu 1518 był gubernatorem w Halle. W 1519 brał udział w wojnie przeciwko Lidze Szwabskiej i księciu Ulrichowi von Württemberg. W 1520 walczył przeciw Polsce. 09 października 1520, idąc na czele 1900 (zbrojnych) jazdy, 8000 piechoty, ciągnąc ze sobą 300 wozów i 21 dział, w tym dwóch ciężkich, przekroczył we Frankfurcie Odrę i wkroczył do Wielkopolski. 19 października 1520 armia jego była już w rejonie wyznaczonym przez wsie Klasztorne i Barnimie. Po 20.10.1520 przekroczył Drawę koło Barnimia. W listopadzie 1520,między Gdańskiem a Lęborkiem, armia ta poszła w rozsypkę. Brał udział w wojnie z Francją. Przyczynił się do powstania i rozwoju górniczych miast Scheibenberg (1522) i Oberwiesenthal (1527). Oba miasta górskie przyczyniły się zdecydowanie do ożywienia gospodarczego hrabstwa Hartenstein. Poważnie choryprzebywał w klasztorze w Chemnitz, gdzie zmarł.

Schöning Luisa Eleonora von (02.02.1708 - 1784); dziedziczka majątku Tamsel; żona właściciela Kiełpina gen. Adama Friedricha von Wreech. Urodziła się w Dąbroszynie powiat Gorzów Wlkp. (niem. Tamsel). Była córką Johanna Ludwiga von Schöning (1675-1713) i hrabiny Juliane Charlotte von Dönhoff. Jej dziadkiem był saski feldmarszałek Hans Adam von Schöning (spoczywa w krypcie kościoła w Dąbroszynie). Uchodziła nie tylko za piękność, ale znana była jako kobieta dowcipna i wykształcona. 25 maja 1723 poślubiła ówczesnego pułkownika Adama von Wreech. W latach 1731 -1732 odegrała pewną rolę w życiu samego króla Fryderyka Wielkiego,który będąc młodym księciem i następcą tronu Prus (kronprinz), w proteście przeciw despotyzmowi ojca podjął udaremnioną u zarania próbę ucieczki do Anglii. Za karę został uwięziony w twierdzy Kostrzyn, gdzie przebywał pod kluczem przez ponad pół roku. Jego powiernika, przyjaciela i współorganizatora ucieczki por. Hansa Hermanna von Katte z rozkazu ojca – króla ścięto na oczach uwięzionego Fryderyka. Gdy następca tronu wyszedł z celi, musiał przez jakiś czas pozostać w mieście i od sierpnia 1731 do lutego 1732, szukając ukojenia dla swojej humanistycznej duszy, bywał w Dąbroszynie, w którym przebywała 24 –letnia pani na zamku, a prywatnie jak wiadomo żona płk Adama. Między nią i 19- letnim Fryderykiem wywiązała się nić sympatii i wielkiej przyjaźni opartej na przeżywaniu piękna. W obie strony kursowały na półromantyczne listy. Zdaje się, że na pięknych słowach się kończyło i nie ma w tym nic dziwnego gdyż Fryderyk,

mimo że został wielkim, z kobietami utrzymywał jedynie kontakt bratersko - intelektualny. Po opuszczeniu przez niego Kostrzyna w 1732 przyjaźń tej pary przygasła. Rok po śmierci męża Adama Luisa przekazała majątek we władanie dzierżawcom. 2 września 1756 sprzedała Kiełpino pani Dorocie Sabinie von Muhlheim (z d. Sydow) z Wardynia (niem. Wardin). Siedem dni po bitwie pod Sarbinowem Fryderyk II przybył do Dąbroszyna, który był znacznie zniszczony. Roztrzęsiona śmiercią nauczyciela dzieci Fahndorffa, który został zabity w pałacowym parku, wdowa Luisa Eleonora von Wreech za zniszczenia jakie spadły na posiadłość miała pretensje także do króla, co wypomniała w wysłanym do niego liście. Król odpowiedział także listownie, przeprosił i wypłacił odszkodowanie, które pomogło w rozpoczęciu odbudowy posiadłości. Pani von Wreech próbowała później uzyskać więcej pieniędzy dla miejscowych rolników. Korespondencja nabrała rzeczowego tonu bez dawnej romantycznej atmosfery. Zmarła w Berlinie. Dzięki przyjaźni z Fryderykiem II Luisa von Wreech często nazywana jest najsłynniejszą damą Nowej Marchii XVIII wieku.

Schreiber Matthias (12.02.1607 – 12.12.1670); pastor; proboszcz ewangelicki parafii w Fürstenau (Barnimiu) w latach 1641 – 1670. Upamiętniony na zachowanym epitafium w miejscowym kościele, gdzie napisano. HIER LIEGT BEGRABEN DER + WOHLERWÜRDIGE ANDÄCHT +UND WOLGELARTE HERR+ MATTHIAS SCHREIBER + GEWESENER WOLVERDINTER + PFARRER ERSTLI ZU VIEZ UND + HERNACH ZU FÜRSTENAW + WELCHER AO 1607 DEN + 17.FEBR. GEBOREN DEN 12 + DEZEMB.AO 1671. IM HERN + JESU SELIG ENDSCHLAFEN + SEINES ALTERS 64. JAHR + WENIGER II WOCHEN UND + DEN 9.MÄRZ AO 1671 + CHRISLICH ZU ERDEN +BETATIGET.(Napis ten możemy następująco zinterpretować: Tutaj leży pogrzebany ku wiecznej pamięci Pan Matthias Schroeiber, wielce zasłużony jako pierwszy proboszcz w Viez i później w Branimiu, urodzony 17 lutego w roku pańskim 1607, zmarł 12 grudnia 1670. Zasnął w panu mając 64 lata. Po 11 tygodniach został 9 marca 1671 po chrześcijańsku do ziemi złożony). Z napisu wynika, że pastor został pochowany 11 tygodni po swoim zgonie. Przyczyną tak długiego oczekiwania były głównie mrozy. Początkowo zwlekano z pochówkiem, oczekując na przybycie następcy, wtedy nadeszły wielkie mrozy. Głęboko zmrożona ziemia nie puszczała nawet wtedy, gdy rozpalano ogień nad miejscem grobu. Uroczystość musiała być przełożona. Została dopełniona dopiero, gdy puścił mróz - po trzech miesiącach, gdyż dopiero wtedy zdołał dotrzeć do Barnimia nowy pastor, który pochował swego poprzednika.

Schumacher Walter (05.03.1884). Pochodził z Ińska. Po ukończeniu szkoły podstawowejuczęszczał w okresie 1898 – 1900 do niższej szkoły pedagogicznej dla kandydatów na nauczycieli szkół podstawowych. W latach 1900 – 1903 uczył się w Seminarium Nauczycielskim w Koszalinie. Pracował w Pyrzycach, Miastku, Szczecinku. Następnie został nauczycielem w seminarium w Bytowie (Nr 20 Seminar-Präparanden-Anstalt Bütow). W 1909 ożenił się w Miastu z córką zasłużonej rodziny nauczycielskiej. Od 1911 był nauczycielem w Arnswalde (Choszcznie). 14.10.1914 został pierwszym w XX w. rektorem szkoły dla chłopców w Arnswalde (Choszcznie). Pozostawał w ścisłych kontaktach z swoimi teściami, dlatego w 1920 napisał dużą pracę z historii lokalnej powiatu miasteckiego (Kreis Rummelsburg). Miał już w tym doświadczenie, bo w 1913 spróbował swoich sił w

przedstawianiu historii powiatu bytowskiego. Jednak swoje losy związał z Choszcznem. Był znanym regionalistą i pasjonatem historii lokalnej. Dużo pisał o Neuwedell (Drawno), jego publikacje stanowią ważne źródło wiedzy o regionie. W 1932 wydał podręcznik regionalny poświęcony powiatowi choszczeńskiemu. W 1937 ukazały się historyczne wędrówki po powiecie choszczeńskim. Tematykę powiatu choszczeńskiego kontynuował po wojnie np. w 1950 opublikował „Die Besiedlung des Kreises Arnswalde". Był inicjatorem i głównym organizatorem Choszczeńskiego Muzeum Powiatowego, które powstało w 1926.W dniach klęski 1945 wyjechał do Niemiec i współtworzył towarzystwo ziomkowskie dawnych mieszkańców Kreis Arnswalde, którego ośrodkiem stało się Wunstorf koło Hanoweru. Tam też powstała Izba Arnswaldzka.Działa ona do dzisiaj, gromadzi ocalałe z zawieruchy wojennej pamiątki dotyczące Choszczna i okolic, publikuje materiały historyczne, wspomnienia, relacje i zdjęcia.

Sieniawski Michał urodził się w Letniej, gmina Medenice, pow. Drohobycz. Był synem Eliasza i Katarzyny z domu Radłowska. Ojciec - rolnik - gospodarzył na 2 ha kresowej ziemi. Michał Sieniawski ukończył 5 klas szkoły powszechnej. W okresie okupacji znalazł się na robotach w Niemczech. Rodzice przybyli z kresów na ziemie zachodnie, tu został robotnikiem leśnym zatrudnionym w nadleśnictwie Nowa Korytnica. 15.01.1953 został sołtysem Dominikowa. Żonaty był z gospodynią domową Katarzyną z d. Leśniańska. Jego poprzednikami byli: Kudła Józef (1945), Surma Robert (1946), Borkowski Wacław (1946), Taborka Edward, Jakubowski Władysław (1947), Ilnicki Władysław (od 01.12. 1948), Horodyński Jan (1952).

Sieradzki Marek (24.01.1962) urodzony w Reczu. Z wykształcenia monter wewnętrznych instalacji budowlanych. Sołtys Sołectwa Żółwino kilku kadencji. Zawodowo związany ze Składem Drawno, początkowo jako pracownik Oddziału Warty Cywilnej, następnie jako ekspedytor. Znany działacz piłkarski, były zawodnik. Trener MKS Remor Recz był we władzach klubu – prezes. W skład jego sołectwa wchodzi Żółwno i Prostynia.

Simoniak Nikołaj Pawłowicz (ros. Николай Павлович Симоняк); (17.02.1901 – 23.04.1956); bohater ZSRR;radziecki generał porucznik; dowódca armii. Urodził się we wsi Bierezowka w guberni połtawskiej w rodzinie zaporoskiego Kozaka. W 1914 roku ukończył z wyróżnieniem siedmioletnią szkołę, po czym wyjechał w poszukiwaniu pracy. Po wybuchu wojny domowej wstąpił do Armii Czerwonej. Był zwiadowcą, partyzantem, walczył na północnym Kaukazie, był dwukrotnie ranny, zachorował także na tyfus. Po wyzdrowieniu brał udział w ofensywie Armii Czerwonej w Kaukazie. W czasie wojny domowej jego ojca zabili biali Kozacy. Po wojnie szkolił się na kursach kawaleryjskich, następnie zajmował kolejno stanowiska: dowódcy drużyny, pomocnika dowódcy plutonu i dowódcy plutonu w dywizjonie szkolnym 83 Pułku Kawalerii 14 Majkopskiej Dywizji Kawalerii. Służąc w 59 Pułku Kawalerii 10 Dywizji Kawalerii, doszedł do funkcji dowódcy szwadronu. W 1931 roku został instruktorem jazdy konnej Akademii Wojskowej im. Frunzego, rok później jej słuchaczem. Akademię ukończył w 1936 roku z pierwszą lokatą. Podczas wojny z Finlandią walczył w składzie 123 Dywizji Strzeleckiej i wyróżnił się w czasie przełamywania Linii Mannerheima. W grudniu 1940 roku został dowódcą 8 Brygady Piechoty, którą dowodził

także po ataku Niemiec na ZSRR. Od 26 czerwca do grudnia 1941 roku uczestniczył w obronie płw. Hanko przed atakami wojsk niemieckich i fińskich, teren ten opuścił dopiero po rozkazie o ewakuacji wojska z półwyspu. W marcu 1942 roku brygada została przekształcona w 136 Dywizję Strzelecką, która pod jego dowództwem wzięła udział w nieudanej próbie przełamania blokady Leningradu. W dniu 18 stycznia 1943 roku po nowym ataku dywizja połączyła się z oddziałami 2 Armii Uderzeniowej i odblokowała Leningrad. Za ten czyn została przemianowana w 63 Dywizję Strzelecką Gwardii a Simoniak otrzymał złotą gwiazdę Bohatera Związku Radzieckiego. W dniu 18 kwietnia 1943 roku został dowódcą 30 Korpusu Strzeleckiego Gwardii w składzie 55 Armii i brał udział w walkach w rejonie Leningradu oraz na terenie Estonii i w zdobyciu Tallina. W październiku 1944 roku został dowódcą 3 Armii Uderzeniowej. Armia ta blokowała wojska niemieckie znajdujące się w Kurlandii a następnie w okresie styczeń – luty 1945 uczestniczyła pod jego dowództwem w operacji wiślańsko-odrzańskiej. W lutym zajęła stanowiska na terenie dzisiejszej gminy Drawno. 27.02. 1945 została jej podporządkowana polska 2 DArt., która po wykonaniu marszu z miejscowości Człopa, do godz. 21:00 tego dnia osiągnęła rejon w m. Barnimie. Tego samego dnia d-ca Dywizji otrzymał od gen. Simoniaka zadanie bojowe. Miało to miejsce w sztabie 3 AUd. w rej. Dominikowa. W dniu 01.03.1945 z rejonu Drawna ruszyło natarcie 3 Armii Uderzeniowej gen. Simoniaka, które zapoczątkowało likwidację sił niemieckich na Pomorzu. Armie wspierała 2DArt., dla której był to chrzest bojowy. W marcu 1945 roku gen. Simoniak został dowódcą 67 Armii, z którą uczestniczył w blokadzie Grupy Armii Kurlandia. Po rozformowaniu Armii w lipcu 1945 roku, dowodził 30 Korpusem Strzeleckim Gwardii. W 1948 roku po zawale serca został przeniesiony do rezerwy w stopniu generała porucznika. Mieszkał w Leningradzie, tam też zmarł, pochowany został na cmentarzu Bogosławskim.

Skrbenski Jan Starszy (ok.1580 – 24.07.1627); uczestnik starcia pod Barnimiem 22 lipca 1627;szlachcic morawski. Znał łacinę, francuski, niemiecki, włoski. W latach 1598 – 1603 podróżował po Europie. Sympatyk Kalwina, wychowanek „Braci Czeskich", którym założył w 1616 zbór. Popadł w konflikt z katolikami, m.in. w latach 1612 – 1614 zakazał w swoich włościach obchodów Bożego Ciała. W 1618 brał udział w powstaniu czeskim; radykał. W 1619 był powstańczym morawskim dyktatorem uczestnikiem poselstwa, które zawarło porozumienie z Węgrami. Uczestniczył w procesie Jana Sarkandra. Po klęsce pod Białą Górą uszedł do Nysy. W 1622 skonfiskowano mu majątek a cesarz skazał go na utratę czci i gardła. Od 1625 w służbie duńskiej. Organizował pułki na Opawszczyźnie. W 1627 uciekł z Duńczykami do Nowej Marchii, poległ pod Granowem.

Skrzypiec Józef (03.12.1950 - 15.01.2016); płk w st. spocz. dr. Urodził się w Święciechowie. Tu też ukończył Szkołę Podstawową. W 1969 zdał maturę w Liceum Pedagogicznym w Stargardzie Szczecińskim. W 1976 ukończył z wyróżnieniem studia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1970 związał się zawodowo z wojskiem. W 1976 po zdaniu egzaminów eksternistycznych w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych we Wrocławiu został promowany na podporucznika. W latach 1977–1980 odbył stacjonarne studia doktoranckie z zakresu socjologii kultury.Ukończył też podyplomowe studia w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem w gospodarce rynkowej. W wojsku był m.in. kierownikiem klubu żołnierskiego w jednostkach Wojsk Obrony

Powietrznej Kraju, potem do 1991 zajmował rożne stanowiska, głównie w Zarządzie Kultury i Oświaty.Był tam szefem Oddziału Oświaty Departamentu Wychowania (od 1987). Awans na pułkownika otrzymał w 1991. W lipcu tr. został dyrektorem Wydawnictwa Bellona, które zreformował. W 1996 został dyrektorem Wydawnictwa Czasopisma Wojskowe, a po jego połączeniu z Wydawnictwem Bellona - dyrektorem Domu Wydawniczego Bellona, natomiast po prywatyzacji firmy - Prezesem Zarządu Bellony. Za jego czasów wprowadzono w Bellonie nowoczesne technologie wydawnicze.Współpracował z drukarniami i partnerami zagranicznymi. Jego osobistą zasługą było wydanie monumentalnej, kilkutomowej Wielkiej Ilustrowanej Encyklopedii Powstania Warszawskiego. Był współtwórcą Porozumienia Wydawców Książki Historycznej, jednym z inicjatorów Targów Książki Historycznej i innych przedsięwzięć. Należał do Komisji Jakości Krajowej Izby Gospodarczej. Był autorem kilkudziesięciu publikacji z zakresu socjologii oraz kultury i zarządzania. Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Sobehred Jiri z Kozlova; uczestnik starcia pod Barnimiem 22 lipca 1627; szlachcic morawski; uczestnik bitwy pod Biała Górą;emigrant;uczestnik walk koło Karniowa z 1626. Jako major bronił Cieszyna. Razem z Duńczykami uchodził przez Barnimie do Nowej Marchii. Poległ najprawdopodobniej pod Granowem w 1627.

Sodoma Władysław (02.09.1927 – 15.02.2022) urodzony roku w Mościskach (powiat Kołomyja) w rodzinie osadnika wojskowego Andrzeja i Magdaleny z domu Ryś. Sybirak, osadnik, leśnik. Do 1940 mieszkał z rodzicami w Peczyniżynie, pow. Kołomyja, woj. Stanisławów. Tam też uczył się w miejscowej szkole. Miał dwie siostry Annę (1925 – 2010) i Cecylię rocznik 1929. Wszyscy należeli do ZHP. Gdy wybuchła wojna, miał 12 lat. 10 lutego 1940 cała rodzin została wywieziona na Syberię. Miejscem zesłania był m. in. Partyzańsk. W marcu 1946 roku z matką i siostrami opuścił Syberię, udał się na Ziemie Zachodnie i dotarł do Szczecina. W tym czasie ojciec był już w Polsce i pracował w Lasach Państwowych w Nadleśnictwie Głusko. Powrócił z Archangielska 15.10.1945, mieszkał w pałacyku w Jaźwinach zwanych wówczas Leonowo. Rodzina połączyła się 31 maja 1946. W tym, też roku Władysław Sodoma rozpoczął pracę w nadleśnictwie ojca. W 1954 roku ożenił się z Adelą Witkowską, córką dowódcy oddziału BCh spod Lublina, Józefa Witkowskiego. W 1968 ukończył Technikum Leśne w Rogozińcu. W leśnictwie przepracował 42 lata na stanowisku leśniczego. Początkowo było to Leśnictwo Knieja, a następnie po odejściu ojca na emeryturę przejął Leśnictwo Jaźwiny, powiększone o obręb leśnictwa Knieja. W 1988 został wyróżniony Odznaką Honorową „Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno". Obok tego, że jest Sybirakiem ma uprawnienia inwalidy wojennego. Ma troje dzieci, dwie córki (Ewę i Marię) i syna – Jerzego oraz pięcioro wnucząt i prawnuka. Za swoją pracę zawodową i społeczną otrzymał szereg odznaczeń państwowych i resortowych, miedzy innymi: Brązowy Krzyż Zasługi (02.06.1971), Odznaka Gryfa Pomorskiego za zasługi położone dla rozwoju Województwa Szczecińskiego (24.04.1974), Złoty Krzyż Zasługi (13.04.1977), Zasłużony dla Lasów Państwowych (03.05.1978), Zasłużony dla Lasów Państwowych i Przemysłu Drzewnego (20.08.1985), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (08.01.1986), Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie (16.08.2004), Krzyż Zesłańców Sybiru (01.04.2005) i inne.

Sopiński Gerard (26.11.1970) urodzony w Pyrzycach. Emerytowany policjant; pasjonat przeszłości;laureat Bazuny. Jest absolwentem Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Pyrzycach. W 1991 wstąpił w szeregi Policji Państwowej, w której pracował na wielu odpowiedzialnych stanowiskach od dzielnicowego w Szczecinie i Pełczycach po dochodzeniowo-śledczego. W latach 01.09.2006 – 10.06.2013 był kierownikiem jednostki (Posterunku Policji) w Pełczycach. Od 11.06.2013 przebywa na emeryturze. Jest specjalistą w zakresie bezpieczeństwa społeczności lokalnych, pasjonuje się renowacją i konserwacją starych urządzeń mechanicznych i wyrobów stolarskich. Równolegle rozwija swoje zainteresowania przeszłością, co zaowocowało utworzeniem w Pełczycach Izby Historycznej. Gerard Sopiński jest pasjonatem i uczestnikiem zlotów historycznych i militarnych. Jako szeroko rozumiany odkrywca prowadzi poszukiwania przy użyciu starych map i książek obrazujących głównie miejsca dawnych pól bitewnych i obiektów historycznych. Był organizatorem wyprawy na Lindenberg koło Żalęcina, która obaliła mit o szlachetności belgijskiego faszysty Leona Degrelle. Jego dziełem był piknik eksploracyjny w poszukiwaniu śladów amerykańskiego Liberatora, znaleziono części po samolocie Airacobra w służbie Armii Czerwonej z pułku Pokryszkina. Piknik był doskonałe zorganizowany i kilkakrotnie pokazano go w ogólnopolskiej TV. W swojej działalności patriotycznej i regionalnej doprowadził do upamiętnienia tablicą pamiątkową, w kościele w Pełczycach Związku Polaków w Niemczech z rodłem i prawdami Polaków. Odnowił dwie mogiły: milicjanta, który zginął na służbie i „Janka Kosyniera" - żołnierza Lądowej Obrony Wybrzeża, który zmarł w czasie wojny na pełczyckiej ziemi jako jeniec wojenny. Ponad wszelką wątpliwość udowodnił, że pierwszymi organizatorami życia polskich Pełczyc byli Kaszubi, jeńcy i robotnicy przymusowi. Razem z Funadcją Naji Goche i Kołem Stowarzyszenia Saperów Polskich z Drawna Izba Historyczna w Pełczycach utworzyła komitet upamiętnienia 100 rocznicy wybuchu I wojny światowej, w ramach którego Gerald Sopiński opisał historię dawnego pomnika w Pełczycach i doprowadził do scalenia zdewastowanego pomnika z nazwiskami niemieckich żołnierzy poległych w tamtej wojnie w Jagowie. Odkrył, że na cmentarzu w tej miejscowości pochowani są robotnicy sezonowi i przymusowi zmarli tuż przed II wojną światową i w czasie jej trwania. Jest współredaktorem „Kawaliery", którą z powodzeniem promuje na terenie Pełczyc, zyskując dla niej stałych czytelników. Także na łamach tego biuletynu publikuje swoje ustalenia i odkrycia. Czynnie uprawia sport, turystykę, wędkarstwo, biegi na orientację i nurkowanie. Jest członkiem WOPR i PZW. W uzasadnieniu nadania statuetki Bazuna, prezes Fundacji Najgi Goche powiedział nad Jeziorem Gwiazdy: „Fundacja Naji Goche i Koło 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich, walcząc o przywrócenie w narodowej pamięci świadomości o zniszczonym przez Prusaków pomorskim państwie, docenia trud Stolema z Pełczyc – ostatniego na południu miasta Pomorza, co wierność ks. Bogusławowi X opłaciło niewolą i zalicza Gerarda Sopińskiego w poczet swoich laureatów".

Stachowiak Bruno (? - 03.12.1973); ksiądz rzymskokatolicki; proboszcz Golęcina; wieloletni proboszcz drawieński. Do Drawna przybył 1.10.1948 ze Szczecina - Pogodna (parafia św. Krzyża), w której posługiwał rok. Parafia obejmowała następujące filie i szkoły: Barnimie, Brzeziny, Dominikowo, Kołki, Suliszewo i Żółwino. Do 1950 prowadził osobiście naukę religii w szkołach, potem cofnięto mu pozwolenie nauczania, kontynuowali ją

nauczyciele religii, katecheta i katechetka. Po ich zwolnieniu dzieci na naukę religii przychodziły do kościołów. W 1953 doszło do ostrego konfliktu między proboszczem, a Radą Parafialną. Poszło o nierzetelnie wykonany remont. Ksiądz zarzucił wykonawcy brakoróbstwo, a ten wsparty parafianami zaskarżył proboszcza do sądu. Sprawa skończyła się uniewinnieniem ks. Stachowiaka. W roku 1953 legendarny dziś miastecki proboszcz, były żołnierz i partyzant z Francji ks. gen. Bernard Witucki prowadził 9 dniowe misje przed bierzmowaniem. 12 października przybył do Drawna Administrator Apostolski Diecezji Gorzowskiej ks.Infułat Zygmunt Szelężek i bierzmował 541 wiernych. 06.06.1955 doszło do incydentu między proboszczem a władzami świeckimi. Otóż ksiądz proboszcz, wbrew własnej propozycji, otrzymał zgodę na zorganizowanie procesji Bożego Ciała wzdłuż ulicy Poprzecznej. Zły stan techniczny ulicy uniemożliwiał przyjęcie tej propozycji. Zadziałała Opatrzność i wieczorem tego samego dnia runęły na niej dwie kamienice. W związku z tym procesja odbyła się tylko wokół kościoła. W tym czasie przestał padać deszcz i na krótko poprawiła się fatalna tego dnia pogoda. Co ciekawe, rok później ponownie wyznaczono trasę procesji przez ulicę Poprzeczną. Na reakcję ks. Stachowiaka odwołującą jej przejście przez miasto niemal w ostatniej chwili władze telegraficznie zmieniły swoją decyzję i przy pięknej pogodzie procesja Bożego Ciała odbyła się szlakiem tradycyjnym. Dnia 03.06.1956 odbyły się prymicje ks. Bernarda Dzierbunowicza, pierwszego mieszkańca polskiego Drawna wyświęconego na księdza. 15.10.1957 w uroczystość św. Teresy parafia p.w. Św. Trójcy została kanonicznie erygowana (dekret znak B.VII 13-1033), tym samym Suliszewo, Kiełpino, Krzowiec zostały od Drawna odłączone. Kołki pierwotnie przyłączono do parafii Zieleniewo, ponownym dekretem zostały przyłączone dodatkowo do Suliszewa. Później odłączone zostały Brzeziny. 18.10.1959 nastąpiła wizytacja kanoniczna bp. Wilhelma Pluty, podczas której bierzmowano około 450 osób, wielu (40) z innych parafii. W 1960 roku za „zatrzymywanie księży bez zameldowania" ks. Stachowiak został ukarany grzywną przez kolegium ds. wykroczeń (za spowiedź wielkanocną). Mimo odwołania do Wojewódzkiego Kolegium, orzeczenie zatwierdzono. 1.09.1960 została usunięta ze szkół nauka religii. W sierpniu 1962 odbyła się uroczystość Nawiedzenia Obrazu M.B. Częstochowskiej w kopii Cudownego Obrazu Pani Jasnogórskiej w tłumie uczestników zauważono odbywającego służbę wojskową Oszkiela w mundurze. 19.12.1962 odbyła się intronizacja Obrazu M.B. Nieustającej Pomocy. Jest to wiernie i artystycznie wykonana kopia znajdującej się w Rzymie oryginalnej ikony. Obraz oprawił w ramę stosowną do stylu ołtarza i złocił artysta R. Warszewski z Torunia, pomagał Piotr Grygorcewicz z Drawna. W 1964 obchodził w Drawnie 40 – lecie kapłaństwa oraz prymicje ks. Jerzego Oszkiela. W 1966 zorganizował w parafii obchody Roku Milenijnego. W 1967 podejmował wizytującego parafię ks. bp. Jerzego Stroby. Ksiądz Bruno Stachowiak w 1971 przeszedł na emeryturę. Parafię objął Ks. Marian Mach, który nie pobył w Drawnie długo i w lipcu 1971 przekazał „urząd" w ręce księdza ks. Edmunda Łaty. Nowy Proboszcz objął urzędowanie 25 lipca 1971. Ks. Stachowiak zmarł dwa lata po przejściu na emeryturę.

Stanek Leonard (06.11.1945). Pochodzi z rodziny chłopskiej, gospodarującej we wsi Glinno, pow. Sieradz. Dzieciństwo spędził w rodzinnej wsi i po ukończeniu szkoły podstawowej przeniósł się do Łodzi. W 1959 rozpoczął naukę w Technikum Energetycznym nr 1 i w 1964 zdał egzamin dojrzałości, uzyskując dyplom „Technika Elektro-Energetyka". W

latach 1964 – 1967 był podchorążym Oficerskiej Szkoły Łączności w Zegrzu koło Warszawy. 10.09.1967 został promowany do stopnia podporucznika i uzyskał dyplom Technika Radiokomunikacji. Od 10.10.1967 do 10.04.1985 pełnił służbę w 4 Łużyckim Pułku Łączności w Bydgoszczy, był na stanowiskach dowódczych, od dowódcy plutonu do dowódcy samodzielnej kompanii. W 1974 brał udział w misji UNEF w Egipcie jako dowódca radiostacji dużej mocy, utrzymywał łączność na kierunku radiowym Kair - Warszawa i następnie Ismailia - Warszawa. W 1982 uzyskał dyplom inżyniera elektronika w Akademii Techniczno – Rolniczej w Bydgoszczy. 11.04.1985 rozpoczął służbę na stanowisku dowódcy Jednostki Wojskowej 1383 w garnizonie Kalisz Pomorski, zamieszkał wówczas w Drawnie, przy ulicy Kolejowej. W 1999 uzyskał dyplom magistra ekonomii na Uniwersytecie Szczecińskim. W 2000 roku przeniósł się do Kalisza Pom., gdzie zamieszkał na Os. Cybowo. 28 maja 2002 roku po niespełna 38 latach służby został przeniesiony do rezerwy.

Starachowski Ireneusz (03.08.1961 - 06.01.2007); ksiądz rzymskokatolicki; pierwszy proboszcz parafii w Barnimiu. Urodził się w Szczecinie. Dnia 27.08.1961 został ochrzczony w rodzinnej parafii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Trzebieży. W 1982 wstąpił do seminarium duchownego, w którym z racji miejsca urodzenia miał pseudonim „Węgorz". Święcenia kapłańskie przyjął 26 czerwca 1988 z rąk ks. bp. Kazimierza Majdańskiego w Katedrze p. w. Św. Jakuba Apostoła w Szczecinie. Następnie trafił do parafii Golczewo, gdzie w latach 15.07.1988 – 10.04.1990 był wikariuszem. W okresie 10.04.1990 – 25.08.1990 pracował także jako wikariusz w Krajniku Górnym Kolejnym miejscem kapłańskiej posługi była parafia pod wezwaniem bł. ks. bp. Michała Kozala w Świnoujściu (25.08.1990 – 01.07.1993), gdzie był także wikariuszem, tak też było w parafii św. Jerzego w Goleniowie (01.07.1993 – 30.06.1994) i w parafii p.w. MB Nieustającej Pomocy w Szczecinie (30.06.1994 – 01.07.1996). Dekretem biskupim został dn. 01.07.1996 pierwszym proboszczem parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Barnimiu, był nim do 07.08.2001. Tworzył struktury parafii od podstaw. Z jego inicjatywy5 kwietnia 1997 utworzono Parafialny Zespół Caritas, niemal od samego początku po dzisiejszy dzień jeden z najprężniejszych w Archidiecezji. Założył gazetkę parafialną „Na bożej wodzie", pisał też artykuły do innych gazet lokalnych i ogólnopolskich. W latach 07.08.2001 – 24.08.2004 był dyrektorem Ogniska Brata Alberta w Szczecinie a od 07.08.2001 do 24.08.2004 wicedyrektorem szczecińskiego archidiecezjalnego Caritasu. Potem został proboszczem w Stuchowie gm. Kamień Pom. Zmarł w wieku 46 lat. Z chorobą nowotworową walczył ponad rok. 10.01.2007 został pochowany w Trzebieży na miejscowym cmentarzu.

Staszczyk Bernadeta (15.04.1950 – 27.01.2020). Urodzona w Drawsku koło Czarnkowa (woj. Wielkopolskie).Tu ukończyła Szkołę Podstawową, a w 1968 Liceum Ogólnokształcące w Krzyżu Wlkp. i zdała maturę. W 1968 rozpoczęła naukę w Studium Nauczycielskim w Gorzowie Wlkp. na kierunku wychowanie fizyczne z biologią, które ukończyła w 1970. W tym samym roku podjęła pracę w Szkole Podstawowej w Drawsku koło Czarnkowa, gdzie pracowała do 1975. Od 1975 do 1995 pracowała w Szkole Podstawowej w Drawnie jako nauczyciel biologii. W 1982 ukończyła studia wyższe na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na wydziale Biologii i Nauk o Ziemi, w zakresie biologii ze specjalnością nauczycielską i uzyskała tytuł magistra biologii. W roku 1987 ukończyła

Studium Ekologii i Ochrony Środowiska w Instytucie Kształcenia Nauczycieli w Zielonej Górze i w 1988 uzyskała drugi stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania biologii. W latach 1995 - 2006 pracowała w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Niemieńsku. W 1996 ukończyła Studium Podyplomowe na Uniwersytecie Szczecińskim w zakresie Rewalidacji Upośledzonych Umysłowo. Dodatkowo w latach 1999 - 2001 pracowała w Gimnazjum Publicznym w Drawnie jako nauczyciel biologii. W 1993 opracowała pierwszą „Ścieżkę dydaktyczną w Barnimiu na terenie DPN". Jest autorem rozdziału „Rola Drawieńskiego Parku Narodowego w edukacji ekologicznej", który znajduje się w książce wydanej w 1998 przez DPN. W okresie swojej pracy zawodowej była kilkukrotnie odznaczana i nagradzana np. Srebrnym Krzyżem Zasługi.Otrzymała również nagrodę Ministra Edukacji Narodowej za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej w 1993, kilkakrotnie nagrody Kuratora Oświaty i Wychowania oraz nagrodę Starosty Choszczeńskiego i wiele nagród Dyrektorów Szkół. Posiada wiele odznak: Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego, odznakę Honorową za Zasługi dla Miasta i Gminy Drawno, srebrną i złotą odznakę Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej, złotą odznakę Honorową Ligi Ochrony Przyrody. W konkursach Wojewódzkich z biologii wielu jej uczniów uzyskiwało tytuły laureatów. Żonata z Tadeuszem Staszczykiem, posiada dwóch synów Rafała i Artura.

Stefanek Stanisław (07.05.1936) urodzony roku w Majdanie Sobieszczańskim; ksiądz rzymskokatolicki; biskup tytularny Forilimpopo; Chrystusowiec; doktor teologii; były biskup pomocniczy szczecińsko-kamieński w latach 1980–1996. W latach 1993–2008 był dyrektorem Instytutu Studiów nad Rodziną Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Pełnił funkcję rektora Seminarium Duchownego w Szczecinie, wikariusza generalnego i kanonika kapituły katedralnej w Szczecinie. Dnia 26 października 1996 mianowany został Biskupem Łomżyńskim. Ordynariuszem tej diecezji był do 2011. Uznawany jest za przyjaciela i zwolennika Radia Maryja. 09 maja 1983 wizytował parafię Drawno. Dnia 22 lipca 1986 przybył na spotkanie z rodzinami i z mieszkańcami Drawna, w tym czasie postawiono krzyż w Święciechowie, co spotkało się z reakcją prasy komunistycznej i nasłanego oficera SB. 27 czerwca 1990 odprawił w Drawnie sumę odpustową. W 2011 złożył rezygnację z urzędu i przeszedł na emeryturę jako biskup senior.

Steinbach Bertha i Louis mieszkali w Neuwedell (Drawnie), w domu przy ul. Mittelstraße 8. Mieli zakład skórny. Steinbach skupował także futerka królicze. W 1929 obchodzili srebrne wesele. Po dojściu Hitlera do władzy, w Drawnie zaczęły się prześladowania ludności pochodzenia żydowskiego. Steinbachom zniszczono ogrodzenie, zdewastowano ogród i w oknach powybijano szyby. Louisa Steinbacha aresztowano. W areszcie przesiedział blisko osiem dni, był tam tak bity, że nie mógł usiąść. Po zapłacie 600 RM kaucji został wypuszczony. Interes, który prowadził nie szedł już dobrze, podczas realizacji dostawy został okradziony między Kaliszem a Drawnem. Najstraszniejsza dla Steinbachów była noc kryształowa 9/10 listopada 1938. Mieszkanie ich zostało zdewastowane, sześć pokoi wysmarowano farbami,zrabowano cenne przedmioty, a fortepian „dostał się" sąsiadowi W. Staege. (w 1954 r. L. Steinbach napisał wspomnienia). Żona jego schowała się do szafy,wyciągnięto ją jednak tak "delikatnie", że złamano nogę. "Wylądowała"

w szpitalu w Choszcznie. Natomiast dwa dni po tych wydarzeniach, Louis Steinbach został zatrzymany i wysłany do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen (Oranienburg). Po czterech tygodniach został zwolniony. Przyjechał do Drawna, na dworze leżała gruba warstwa śniegu, było bardzo zimno, aw mieszkaniu stał rozbity piec. Oszczędzono jednak górne piętro i tam zamieszkał. Do pomocy przyjechał z Włoch jego bratanek Rudi Steinbach, był on jednym z trzech synów Gustawa i Anny Steinbach z d. Lewin (pochodziła z Goleniowa). Jeden z braci Rudiego Walter mieszkał w Holandii, po 1940 został deportowany do obozu śmierci. Drugi brat Hans przeżył wojnę i zamieszkał w Dortmundzie w Niemczech. Rudolf mieszkał w Mediolanie, w 1939 przeniósł się do Palestyny a następnie zamieszkał w USA. Przyjechała do Drawna także córka Steinbacha, Bianka, nosząca wówczas nazwisko Czapski. Została zwymyślana przez burmistrza i policjanta Kaldenbacha. W tym samym czsie żona Louisa Steinbacha opiekowała się umierającym 90 -letnim teściem Heymannem. Steinbachowie opuścili Drawno 20 lutego 1939 roku, sprzedali swoje nieruchomości za minimalną cenę 500 RM i już 21.03 przybyli do Manchesteru. Tam zamieszkali w hotelu, który okazał się za drogi. W Anglii przebywała już Bianka. Zamieszkali w tanim mieszkaniu o bardzo niskim standardzie. Stołowali się w miejscowym domu starców dla Żydów. W miarę upływu czasu polepszyły im się warunki, zmienili mieszkanie na lepsze a ich córka Bianka wyszła drugi raz za mąż. W 1940 zostali jako niemieccy Żydzi internowani, gdzie zapewniono im bardzo dobre warunki socjalne. Byli także świadkami niemieckich bombardowań. Przez lata przebywali bez zajęcia, jednak w końcu zostali zatrudnieni. Bertha Steinbach zmarła w wieku 72 lat w 1948, natomiast Louis dożył 88 lat i zmarł w 1966. Doczekał się nawet zadośćuczynienia od państwa niemieckiego w postaci odszkodowania finansowego. Steinbach płynnie mówiąc po angielsku nauczył się dopiero po 26 latach przebywania w Anglii. Po wojnie Bianka zamieszkiwała w Niemczech i w Szwajcarii, jednak Drawna nigdy już nie odwiedziła.

Stępcza Kazimierz (1936 – 2013); prof. dr hab.; specjalista w zakresie dydaktyki biologii i przyrody, edukacji ekologicznej, ekologii, malakologii, zoologii;wieloletni członek Rady Naukowej Drawieńskiego Parku Narodowego. Zaliczany jest do grona inicjatorów i współtwórców Drawieńskiego Parku Narodowego. W latach 1991 – 1992 był prodziekanem Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.Był też wieloletnim Kierownikiem Zakładu Zoologii Ogólnej. Należał do inicjatorów utworzenia Drawieńskiego Parku Narodowego. W 1984 kierował zespołem naukowców, którzy dokonali oceny wartości faunistycznych przyszłego parku narodowego. Badał mięczaki lądowe i wodne tego terenu. Od początku powstania Rady w 1991 przez V jej kadencjisłużył swoją wiedzą i doświadczeniem, pomagałw podejmowaniu ważnych decyzji w dziedzinie ochrony przyrody. Opracował kilka podręczników akademickich. Był członkiem Komitetu Obrony Dobrego Imienia Polski i Polaków.

Stępniewski Edward Roman komendant Posterunku MO w Drawnie w latach 1972-1989. Urodził się w Nowym Mieście n/Pilicą. Ukończył Liceum Ogólnokształcące i Szkołę Chorążych. Pracę w Drawnie rozpoczął w kwietniu 1968 jako funkcjonariusz w Posterunku MO. Komendantem był wówczas Marian Godlewski. Na posterunku pracowały 4 osoby. Po odejściu p. Mariana Godlewskiego na emeryturę w roku 1972 powierzono mu stanowisko

komendanta Posterunku MO. Funkcję tę sprawował 17 lat, czyli do 1989. W dniu 1.07.1989 odszedł na emeryturę. Za pracę w milicji był odznaczony Srebrnym i Brązowym Krzyżem Zasługi nadanym przez Radę Państwa oraz wieloma odznaczeniami resortowymi i regionalnymi. Przez pierwszą kadencję był radnym Gminy Drawno. Po Jego odejściu na emeryturę komendantem Posterunku został A. Chlebowski, następnie Andrzej Borowiec.

Stodolski Jan (24.06.1896 - 25.04.1923); autochton; były zarządca majątku Kraśnik (Kratznik). W gminie Barnimie był kierownikiem gorzelni, 01.12.1945 został wybrany sołtysem gromady Nemischhof - Podlasie – Niemcz - Niemieńsko. Działał w gromadzkiej sekcji ochrony roślin. W okresie od marca do sierpnia 1945 był zastępcą burmistzra Drawna – Bednarka a od 31.08.1945 burmistrza Mendla, czyli był pierwszym polskim wiceburmistrzem Drawna. Położył duże zasługi w stworzeniu sprawnej administracji w gminie Nowe nad Dragą, dzieki niemu zarząd miejski, gdy 15.05.1945 rozpoczął urzędowanie, był już wysoko ocenianą jednostką organizacyjną.

Stosch Johan Ernst Georg (1851 – 1920); doktor teologii; pastor. Urodził się w Budziszynie na Łużycach. Był pisarzem i wybitnym kaznodzieją luterańskim. Od 1871 studiował teologię w Lipsku i w Erlangen. Po ukończeniu studiów w 1874, pracował jako wikariusz w Ispringen w Badenii. W latach 1877 – 1880 był pastorem w Rosenthal koło Königstein. Następnie został proboszczem Marienbergu koło Helmstedt, po czym 23.05.1888 znalazł się wśród członków misji skierowanej z Lipska do południowych Indii (Tamil Nadu), tam w lutym 1889 przejął stację Cuddalore. Wiosną 1890 trafił do Panrutti a w połowie 1891 został przeniesiony do Madra (dziś Chennai). W 1892 z powodu chorób związanych z tropikiem zrezygnował z pracy misyjnej. Po powrocie pracował w Berlinie. W latach 1892 – 1906 zatrudniony był w Elżbietańskim Szpitalu Diakonalnym. Równoległe od 1902 wykładał na Uniwersytecie w Berlinie. Posługiwał się biegle językiem hebrajskim i greką. W 1906 został proboszczem parafii w Drawnie. Był członkiem Federacji Biblijnej. Opublikował blisko 23 książki. Swoje doświadczenia z pracy na misji w Indiach zawarł w wydanej w 1896 r. w Berlinie, książce pt. „Indie, wrażenia i doświadczenia w służbie misji luterańskiej wśród Tamlilów". Jego komentarze do Księgi Rodzaju nie zostały wydane. Pisma Stoscha wymagały wykształconego czytelnika, który orientował się w różnych ówczesnych teoriach i poglądach teologicznych. Wskazywał w nich na Biblię jako źródło historycznych relacji zwłaszcza w kwestiach dotyczących historii kapłanów i patriarchów. Traktował Księgę Rodzaju jako opis faktów. Zmarł w wieku 69 lat. Jego żoną była córka pastora z Leutewitz koło Riesa.Wiadomo, że w 1924 roku mieszkała w Drawnie.

Strehlow Gustav (? - 1937); przemysłowiec drawieński. W 1905 zakończył pracę w fabryce „Netzfabrik Draeger & Manthey" w Gorzowie Wielkopolskim,przeniósł się do Drawna i zakupił ok. 300 ha ziemi dla założenia hodowli ryb. Jednak zdecydował wykorzystać swoje doświadczenie zdobyte w przemyśle i w 1906 roku uruchomił fabrykę sieci, która w historii miasta zapamiętana została jako Gustav Strehlow Netzfabrik Neuwedell/Neumark. W 1911 zakupił pierwszą dużą maszynę do wyrobu sieci. Ponieważ powiat choszczeński jak i prowincje Grenzmark i Pomorze obfitowały w rybne jeziora, ze zbytem produktów nie było problemów i w latach następnych Strehlow rozbudowywał swój

zakład. Uruchomił oddział szpulerski i czółenek oraz farbiarnię. Do wybuchu wojny światowej pracowało tu sześć maszyn. Sieci były wytwarzane z odpowiednio dobranych surowców głównie z materiałów importowanych, a szczególnie z amerykańskiej i egipskiej bawełny oraz włoskiej konopi. Była to jedna z nielicznych fabryk o takim profilu produkcji w Niemczech. Dzięki wyłącznej produkcji sieci rybackich i wysokiej jakości zasadniczych urządzeń, fabryka zdobyła sobie renomę. Po śmierci Strehlowa w maju 1937 jego spadkobiercy sprzedali zakład kupcowi z Choszczna Walterowi Kremmin i od tej chwili nosił on nazwę Mechanische Netzfabrik Gustav Strehlow, Inhaber (właściciel) Walter Kremmin.

Stroba Jerzy (17.12.1919 - 12.05.1999); ksiądz rzymskokatolicki; arcybiskup; doktor teologii. Urodził się w Świętochłowicach w wielodzietnej rodzinie robotniczej. Święcenia kapłańskie przyjął 19 grudnia 1942 we Wrocławiu. W latach 1943–1945 i 1950–1952 był wikariuszem w Chorzowie i Katowicach. W 1949 został redaktorem naczelnym Gościa Niedzielnego. Doktor teologii z 1952. W latach 1955–1958 był rektorem Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie i wykładowcą teologii dogmatycznej na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie. W 1958 jako biskup tytularny Aradusu i pomocniczy gnieźnieński został skierowany do posługi w Gorzowie Wlkp. Święcenia biskupie otrzymał 16 listopada w 1958. W Gorzowie był do 1972. Dnia 29 maja 1967 wizytował parafię w Drawnie. W latach 1972–1978 był biskupem diecezjalnym szczecińsko-kamieńskim i pierwszym biskupem rezydencjalnym tej diecezji. Parafię w Drawnie wizytował 27-28 maja 1973. Powitanie ks. bp Jerzego Stroby nastąpiło w niedzielę 27 maja o godz. 17:00. Po powitaniu odbyło się bierzmowanie. Do sakramentu bierzmowania przystąpiło 411 osób. W drugim dniu wizytacji odprawił Mszę św. w kościele filialnym i o godz. 10:00spotkał się z wiernymi Drawna a o godz. 11:00 z wiernymi w kościele filialnym w Barnimiu. Ponownie do Drawna przyjechał 02 lutego 1975 w sprawie rozdziału parafii Drawno i utworzenia parafii w Dominikowie. Po oględzinach i namyśle zrezygnował z utworzenia nowej parafii. Kolejna jego wizyta w parafii drawieńskiej nastąpiła 15 kwietni 1978. W latach 1978–1996 był arcybiskupem metropolitą poznańskim. 11 kwietnia 1996 Jan Paweł II przyjął jego rezygnację z obowiązków metropolity poznańskiego. W kolejnych latach 1996 - 1999 był arcybiskupem seniorem tej archidiecezji. Zmarł w Poznaniu. Pochowany został w miejscowej archikatedrze.

Stupperg Jost von (Struperger) (XIV / XV w.); dyplomata krzyżacki;wójt; komtur; wielki marszałek zakonu. W 1415 był komturem Dzierzgonia, później wójtem w Bratianie. W lutym 1421 jego ludzie polowali w lasach poddrawieńskich. Fryderyk von Wedel napadł na nich i uwięził. W wyniku akcji, wójt przy wsparciu Güntersbergów z Kalisza Pomorskiego, mieszczan Świdwina i Drawska, zdobył Drawno wraz z zamkiem. Dopiero po ugodzie w Świdwinie w 1425 Wedlowie odzyskali zamek. Stupperg w zakonie szybko awansował i zyskał na znaczeniu jako dyplomata. Był podskarbim, wójtem, w 1425 r. został komturem Bałgi. Był głównym negocjatorem w rozmowach z Polakami i Litwą. Zaliczany jest do autorów intrygi koronacji Wielkiego Księcia Witolda na króla Litwy. Na szczęście koronacja nie doszła do skutku. Został też wielkim marszałkiem zakonu i stanął na czele armii, która w 1431 zaatakowała Kujawy, dotarł aż do Włocławka, potem walczył na czele wojsk z Pomorza i z Dolnych Prus. Po 1433 odsunął się w cień. Zmarł jako prokurator w Gierdawach.

Suchet Louis Gabriel (1770 -1826); syn fabrykanta jedwabiu; marszałek Francji; od 1811 książę D'Albufera da Valencia. Gdy jego dywizja przechodziła przez ziemię drawieńską w 1806, nie śnił jeszcze o marszałkowskiej buławie. Oblegał Tulon w 1793, odznaczył się w 1799 podczas przejścia przez Alpy. Uczestnik bitwy pod Novi, generał dywizji z tego okresu. We Włoszech był zastępcą gen. Masseny. Uczestniczył w bitwie pod Marengoi w bitwach V Korpusu pod Austerlitz, Saalfeld, Jeną, Pułtuskiem i Ostrołęką. Od 1808 hrabia cesarstwa. Potem był dowódcą korpusu w Hiszpanii, szybko doprowadził zdemoralizowany korpus do zdolności bojowej. Rozbił Hiszpanów pod Maria (1808), Belchite (1809), zdobył Leridę (1810), Tortosę i Tarragonę (1811), podbił Walencję (1812). Oczyścił Aragonię z partyzantów i zwykłych bandytów. Unowocześnił system podatkowy, zwalczał korupcję, prowadził odbudowę zniszczeń. Odmówił królowi Józefowi Bonaparte ograbienia bazyliki Nuestra Senora del Pilar w Saragossie. Zakładał szpitale i przytułki, prowadził roboty publiczne,zwracał ukradzione przez Francuzów pieniądze. Był jedynym dowódcą francuskim, któremu Hiszpanie okazywali szacunek. Po odwrocie do Francji i abdykacji Napoleona, Ludwik XVIII zrobił go parem Francji. W okresie "stu dni" opowiedział się za cesarzem, dowodził Armią Alp, z którą dotarł do Genewy. Po Waterloo pozbawiony został tytułu para. Nie angażował się już wojskowo ani politycznie. Pochowany został w Paryżu na cmentarzu Père-Lachaise.

Szafer Władysław (23.07.1886 - 16.11.1970) urodzony w Sosnowcu, zmarł w Krakowie; polski botanik; profesor UJ (w latach 1936-1938 rektor).Ukończył Szkołę Powszechną w Mielcu. Naukę kontynuował w Gimnazjum im. Konarskiego w Rzeszowie. W 1905 rozpoczął studia botaniczne na uniwersytecie w Wiedniu, a od 1909 kontynuował je na Uniwersytecie Lwowskim (1910 doktorat z botaniki). 1911-1912 studiował gleboznawstwo i dendrologię na Uniwersytecie w Monachium i w Wiedniu. W 1914 wstąpił jako podoficer do Legionów, po odmowie złożenia przysięgi cesarzowi został zdegradowany i wcielony do armii austriackiej. Był dyrektorem krakowskiego Ogrodu Botanicznego i Instytutu Botaniki UJ, na którym w latach 1917 – 1960 był wykładowcą. W czasie okupacji niemieckiej pełnił funkcję rektora tajnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1953 był twórcą i do 1960 dyrektorem Zakładu Botaniki PAN. Członek PAU i PAN, honorowy członek Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów. Zajmował się ochroną przyrody, florystyką, paleobotaniką, geografią roślin. Był twórcą polskiej szkoły paleobotanicznej, współtwórcą polskich parków narodowych, inicjatorem odtworzenia populacji żubra w Puszczy Białowieskiej m.in. przez sprowadzenie dwóch samic czystej krwi z ZOO w Sztokholmie (Szwecja). Uczestniczył w tworzeniu (wspólnie z Michałem Siedleckim) Międzynarodowego Biura Ochrony Przyrody w Brukseli, przekształconego później w Światową Unię Ochrony Przyrody. W 1935 r. zastosował po raz pierwszy metodę map izopolowych w interpretacji rozprzestrzenienia drzew. Metoda ta weszła do nauki światowej. Wydał około 700 publikacji. Przy drodze między stacją kolejową i nadleśnictwem w Kiełpinie rosło pięć potężnych dębów o obwodzie pni 4,6 - 6 m i wysokości ok. 23 m oraz stary wiąz polny o obwodzie pnia 4,3 m. Zespół tych pomników przyrody został nazwany staraniem Władysława Wiatrowskiego im. prof. Władysława Szafera. Niestety w 2019 wiąz i jeden z dębów są już wspomnieniem.

Szczodorowska Władysława Marcela (30.01.1951) z domu Świerbiołek.Urodziła się w Drawnie przy ul. Szkolnej 10 w rodzinie robotniczej, gdzie mieszka do dzisiejszego dnia. Szkołę Podstawową ukończyła w Drawnie w 1965, jak również dwuletnią Szkołę Przysposobienia Rolniczego w roku 1967. W szkole podstawowej należała do Związku Harcerstwa Polskiego, którego druhną w Drawnie była Pani Maria Haptar oraz do Ochotniczej Straży Pożarnej Kobiet, gdzie komendantem był Pan Lewandowski. W 1969 roku należała do Związku Młodzieży Wiejskiej, przewodniczącym był jej starszy brat Bolesław Świerbiołek. W roku 1970, po kursie doskonalenia jako szlifierz pracowała w Państwowej Wytwórni Radiatorów Żeliwnych w Choszcznie (zakład w Drawnie przy ul. Kolejowej 8, gdzie kiedyś była Fabryka Sieci). W tym zakładzie pracowała do 1972 roku. W tym roku też wyszła za mąż i wyjechała do Kalisza Pomorskiego na jeden rok. W 1973 roku zginął jej ojciec i brat, co przyczyniło się do jej powrotu do Drawna. Po powrocie rozpoczęła pracę w Państwowej Spółdzielni Pracy Usług Wielobranżowych w Choszcznie, zakład w Drawnie i pracowała do roku 1978. W tym czasie należała już do Ligi Kobiet i pełniła funkcje wiceprzewodniczącej, zaś przewodniczącą była Pani Maria Kalinowska. Z Ligi Kobiet startowała na radną do Rady Narodowej Miasta i Gminy i została nią w latach 1984-1988. W tym okresie należała również do innej organizacji, do Koła Gospodyń Wiejskich, gdzie przewodniczącą była Pani Lilianna Kuźmińska. W roku 1995 zmarła Pani Maria Kalinowska i wraz z Jej śmiercią Liga Kobiet zaprzestała swojej działalności na terenie Drawna. W 1995 została przewodniczącą Koła Gospodyń Wiejskich w Drawnie. Zespół ludowy tej organizacji zasłynął szczególnie podczas dożynek powiatowych w 2000, kiedy przy braku funduszy na stroje ludowe, wystąpił w mundurach wojskowych. Stało się tak dzięki wsparciu dowódcy tutejszej Jednostki Wojskowej mjr. Andrzejowi Szutowiczowi. Panie z zespołu swymi strojami wzbudziły ogólny podziw. Jako przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich wraz z członkiniami organizuje wiele imprez, zarówno dla społeczności lokalnej jak i dla miasta Drawna. Do dzisiaj aktywnie biorą udział w różnych imprezach. Jako społecznik bardzo lubi udzielać się w życiu społecznym naszej miejscowości oraz pomagać innym.Za swoją pracę społeczną otrzymała: dyplom Honorowej Przewodniczącej KGW- Gorzów (24.10.1998),dyplom za Ofiarną Pracę i osobiste zaangażowanie w KGW(25.10.2000), dyplom za Ofiarną Pracę i osobiste zaangażowanie w KGW (29.09.2002), odznakę honorową Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno (11.02.2005).

Szczyż Łukasz (13.11.1981) urodzony w Choszcznie**;** dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Brzezinach. W latach 1988 – 1996 uczył się w Szkole Podstawowej Nr 1 z oddziałami integracyjnymi w Choszcznie. Jest także absolwentem Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Krzywoustego w Choszcznie, w którym uczył się w latach 1996 – 2000. Ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną TWP w Warszawie Oddział w Szczecinie (2003 – 2006). Jest absolwentem Akademii Humanistyczno – Ekonomicznej w Łodzi Filii w Szczecinie. W okresie 2007 – 2009 studiował tu pedagogikę i resocjalizację. 05.09.2018 objął obowiązki dyrektora DPS w Brzezinach.

Szelążek Zygmunt (16.04.1905 - 30.07 lub 5.08.1982); ksiądz rzymskokatolicki; infułat; administrator Apostolski Diecezji Gorzowskiej 1952-1956. Urodził się na Podolu w kresowym miasteczku Płoskirów. Był synem Józefa murarza i Anieli z domu Uroda, był ich

12 dzieckiem. Gimnazjum ukończył w Tarnopolu w 1926, po czym rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego im. Jana Kazimierza, które od 1930 kontynuował w Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. 30 października 1932 w bazylice metropolitalnej we Lwowie abp. dr Bolesław Twardowski udzielił mu święceń prezbiteratu. Był prefektem Niższego Seminarium Duchownego we Lwowie, katechetą i administratorem parafii. Wojna zastała go jako proboszcza parafii Słowicie pow. Złoczów. Po wojnie przybył na Pomorze i w 1946 został proboszczem w Tychowie k. Białogardu, był nim do września 1947. Następnie 10 września został konsultorem diecezjalnym i prefektem - dyrektorem Niższego Seminarium Duchownego w Słupsku. 26 lutego 1952 ośmioosobowe Kolegium Konsultorów wybrało go na rządcę ordynariatu gorzowskiego, wybór zatwierdził Prymas Polski i 12 maja dał mu wszystkie uprawnienia niezbędne do kierowania ordynariatem, włącznie z prawem używania insygniów biskupich w czasie pontyfikalnych nabożeństw. W 1952 nastąpiło pierwsze wyświęcenie na księży w gorzowskim Seminarium Duchownym. Miał zwyczaj objeżdżać parafie, by osobiście dokonać sakramentu bierzmowania. W dniu 12.10.1953 przybył do Drawna i bierzmował 541 wiernych. 2 sierpnia 1955 jako administrator apostolski zatwierdził istnienie na prawie diecezjalnym zgromadzenie sióstr zakonnych w Myśliborzu, zmienił dekretem nazwę na Siostry Jezusa Chrystusa Miłosiernego Odkupiciela. Zezwolił na własny nowicjat i przywdzianie strojów zakonnych: białego habitu przepasanego sznurem, białego szkaplerza i czarnego welonu. 21 sierpnia 1955 w prawnie już istniejącym Zgromadzeniu Sióstr Jezusa Chrystusa Miłosiernego w Myśliborzu przyjął w obecności ks. Michała Sopoćki pierwsze śluby wieczyste. Ponadto ustanowił dom księży emerytów w Rokitnie. Dzięki niemu Wyższe Seminarium Duchowne ma swoją siedzibę w Paradyżu, gdzie otworzył Wydział Filozoficzny. W 1956 został proboszczem parafii św. Rodziny w Szczecinie. W 1956 skonfliktował się z drawieńskim proboszczem ks. Stachowiakiem. W 1980 przeszedł na emeryturę. Zmarł nagle podczas wypoczynku w 50 roku kapłaństwa w Świnoujściu. Pochowany został w Szczecinie, na Cmentarzu Centralnym.

Szemakowicz Adolf (02.05.1913 - ?) urodził się w miejscowości Rybienko (pow. Pułtusk Wyszków nad Bugiem); żonaty z Jadwigą ur.10.05.1915 zam. przy ul. Choszczeńskiej; burmistrz Nowe nad Drawą. Jego zastępcą był Jan Kosiński. (01.03.1946).30.04.1946 podpisał projekt zmiany nazwy miasta na Kniazie, co zostało wprowadzone od 06.08.1946, gdy burmistrzem był Franciszek Wiśniewski. Następnie był członkiem MRN. Ponownie w 1949 objął urząd burmistrza. W 1950 zdał urzędowanie.

Szmidt Alfred Antoni (08.07.1920 – 31.01.2000); oficer WP; artylerzysta; profesor doktor habilitowany. Zaliczany jest do grona inicjatorów i współtwórców Drawieńskiego Parku Narodowego. Pochodził z Połtawy, był synem nauczyciela Alfreda Schmidta i Aliny Zatryb. Do Polski rodzina przyjechała w 1923 i zamieszkała w Radziejowie Kujawskim. Tam też Alfred ukończył szkołę powszechną. Jest absolwentem Państwowego Gimnazjum im. Romualda Traugutta w Lipnie (30.05.1938), po ukończeniu, którego trafił do Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. Uczestniczył w wojnie 1939. Dostał się do niewoli, skąd uciekł. Przebywał w Warszawie, a potem zamieszkał w Grójcu z wysiedloną z Lipna matką. Pracował i działał w konspiracji, był dowódcą plutonu ZWZ –

AK. Nosił pseudonim „Tur”. Zdekonspirowany od 1943 musiał ukrywać się. Po wyzwoleniu służył w wojsku w Toruniu, był podporucznikiem. W 1946 dostał się na studia w Sekcji Leśnej Wydziału Rolniczego Uniwersytetu Poznańskiego. Już podczas studiów został w 1948 pracownikiem uczelni. Studia ukończył w 1950. Doktorem został w 1956, habilitację obronił na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w 1961. Profesorem nadzwyczajnym został w 1971, a zwyczajnym w 1976. Specjalizował się w badaniach nad metodami zwalczania szkodników leśnych (chemiczna i biologiczna) i wykorzystaniem do tego celu tzw. biopreparatów. Zajmował się też prognozowaniem występowania szkodników oraz ochroną nasion. Jest autorem ok. 150 publikacji naukowych, w tym podręczników i skryptów. Był promotorem ok. 120 prac magisterskich i doktoratów. Trzykrotnie uzyskał tytuł wykładowcy roku. Był prodziekanem (1964/65–66/67) i dziekanem Wydziału Leśnego (1966/67–70/71) oraz dyrektorem Instytutu Ochrony Lasu (1970–1981) i w latach 1981-1990 kierownikiem Katedry Entomologii Leśnej Akademii Rolniczej w Poznaniu. Posiadał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, otrzymał wiele nagród w tym: rektora, ministra, nagrodę zespołową miasta Poznania i województwa poznańskiego oraz nagrodę Komitetu Nauki i Techniki. Zmarł w Szwecji, gdzie schorowany przebywał u syna.

Szpak Jacek (30.09.1965) urodzony w Tychowie k. Białogardu; saper; starszy chorąży sztabowy. Jest synem Jana mechanika pojazdów mechanicznyc i Kazimiery z d. Bolińskiej. W 1986 ukończył Szkołę Chorążych Wojsk Inżynieryjnych we Wrocławiu. W latach 1986–1991 służył w 7 Warszawskim Batalionie Saperów 20 DPanc. oraz w 2 Stargardzkim Batalionie Saperów 2 DZ na stanowiskach: d-ca plutonu PTS kompanii desantowo-przeprawowej oraz d-ca plutonu zaopatrzenia. Podczas służby w 7 B. Sap. w 1987 w czasie podróży służbowej, konwojując z WZN Dęblin prom GSP, podczas postoju na stacji Zbąszynek dokonał czynu bohaterskiego - narażając własne życie, wyciągnął z płonącego baraku kolejowego śpiących tam trzech pracowników kolei i uratował im życie. Został za to wyróżniony przez dowódcę 20 Dywizji Pancernej płk. dypl. Aleksandra Topczaka wczasami nagrodowymi. Niestety wskutek komplikacji zdrowotnych żony z wczasów tych nie skorzystał. Od 1991 do 1996 pełnił obowiązki st. instruktora – instruktor saper w 10, a potem w 2 B.Rozp./20 DPanc. / 2 DZ. W 1996 został kierownikiem warsztatu 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów Wybuchowych w Drawnie.Następnie pełnił służbę na stanowiskach kierowniczych w składnicy i po jej likwidacji w Składzie 2 RBM. Z działalność na niwie saperskiej został wyróżniony brązowym i srebrnym medalem „ZASŁUŻONEMU SAPEROWI WP”. Bazując na doświadczeniu i obowiązujących instrukcjach, zorganizował specyficzny dla 7 OSSIiMW system niszczenia środków bojowych nieużytkowych. Ogółem dzięki jego inwencji i zaangażowaniu zniszczono setki ton środków bojowych, często bardzo niebezpiecznych i o skomplikowanej konstrukcji. Nieraz wymagało to stosowania własnego autorstwa metod niszczenia. Mimo że jego działalność w tym zakresie nie dotyczyła unieszkodliwiania pozostałości powojennych, to jednak zakres i waga przedsięwzięcia oraz niebezpieczeństwo z tym związane zostało docenione przez saperów Stowarzyszenia Saperów Polskich i uchwałą Kapituły Odznaki Honorowej „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”, jako pierwszy z pokolenia współczesnych saperów, chor. szt. Jacek Szpak został w 2008 uhonorowany tą odznaką. Jest autorem wielu nietypowych

rozwiązań w zakresie niszczeń i zastosowania środków bojowych. W 2003 został wyróżniony przez Dowódcę Wojsk Lądowych za pomysł racjonalizatorski, który był pierwszym w Polsce projektem uwzględniającym nowatorskie zastosowanie środków zapalających nowej generacji. Wystąpił także z projektem – inicjatywą zorganizowania ciągłego systemu niszczeń środków bojowych przeznaczonych do likwidacji. W zakresie wiedzy o środkach minersko-zaporowych uchodzi za jednego z najlepszych specjalistów w Polsce. Od 2005 przez kilka semestrów był organizatorem szkolenia praktycznego dla uczestników kursów doskonalenia zawodowego podoficerów – kursantów Szkoły Podoficerskiej. Kurs ten był wysoko oceniany przez uczestników i kadrę Szkoły. Za swoje dokonania został w 2009 wpisany do „Księgi Honorowej Ministra Obrony Narodowej", co było jedną z najwyższych i najbardziej cenionych form uznania w wojsku. Uroczystość z tym związana odbyła się z udziałem Ministra Obrony Narodowej oraz kierowniczej kadry Wojska Polskiego w Warszawie po spotkaniu z Panem Prezydentem RP prof. Lechem Kaczyńskim, na które chor. Szpak został również zaproszony. 12 stycznia 2015 chor. Szpak pożegnał służbowo Drawno i w celu dalszego pełnienia służby przeszedł do Wałcza, został specjalistą w miejscowej 1 Regionalnej Bazy Logistycznej. Mimo to jest nadal mieszkańcem Drawna. W dniu 29 listopada 2017 w Inspektoracie Wsparcia Sił Zbrojnych (IWspSZ) został wybrany „Podoficerem Roku IWsp SZ" za 2017. Uroczyste uhonorowanie w postaci dyplomu potwierdzającego to wyróżnienie wraz z nagrodą rzeczową nastąpiło we Wrocławiu. Dokonał tego w dniu 8 marca 2018 szef IWsp.SZ gen. bryg. Dariusz Łukowski. Jeszcze nie przebrzmiały gratulacje po tym wyróżnieniu, gdy do Drawna dotarła wieść, że chor. Szpak został wybrany Podoficerem Roku 2017 Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych. 27 marca 2018 podczas Rocznej Odprawy Rozliczeniowo Zadaniowej DGRSZ stosownego uhonorowania dokonał dowódca Generalny Rodzaju Sił Zbrojnych gen. broni Jarosław Mika w asyście szefa IWsp.SZ gen. D. Łukowskiego. W historii wyboru podoficera roku w DGRSZ po raz pierwszy tytuł ten przypadł podoficerowi z szeroko rozumianej logistyki. Żonaty jest z Elżbietą. Ma dwóch synów.

Szutowicz Andrzej (1956); ppłk w st. spocz.; mgr inż. Pochodzi z Bytowa na Kaszubach. Jest synem nauczycieli Romualda i Olgi z d. Banach. Absolwent miejscowego Liceum Ogólnokształcącego im. Bojowników o Wolność i Polskość Ziemi Bytowskiej z 1975 oraz WAT z 1981. Po ukończeniu akademii otrzymał przydział do 7 Warszawskiego Batalionu Saperów 20 Dywizji Pancernej, w którym był d-cą plutonu inżynieryjno – drogowego (1981-1982), d-cą plutonu mostowego (1982-1984) i d-cą kompanii desantowo – przeprawowej, także po przekształceniu 7 bsap. w 2 batalion saperów 2 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej (1984-1991).Następnie przeszedł do komunikacji wojskowej na stanowisko oficera Wojskowej Komendy Kolejowej w Stargardzie Szczecińskim (1991-1994). W 1994 został szefem służb tech. z-ca d-cy 2 b.sap.2 DZ. W 1996 objął obowiązki starszego oficera Wydziału Technicznego Logistyki 2 DZ w Szczecinku (1996-1998). W okresie likwidacji dywizji przeszedł na stanowisko Kierownika 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów Wybuchowych. w Drawnie (1998-1999) a po restrukturyzacji był Kierownikiem Składu Drawno 2 Rejonowej Bazy Materiałowej (2000-2009). Był ostatnim dowódcą Garnizonu Drawno (1998 – 2003). W latach 1981-1985 wybudował mosty i pomosty drewniane w kilkunastu miejscowościach woj. szczecińskiego i

koszalińskiego. W 1987 był d-cą zgrupowania 7 bsap przy rozbudowie obiektów CWKS – Legia.Wówczas przyprowadził na grób marsz. Rydza –Śmigłego dwa organiczne pododdziały tego batalionu (kompanię desantowo- przeprawową i kompanię saperów), były to pierwsze pododdziały WP, który stanęły przy grobie byłego Naczelnego Wodza. W czasie służby wojskowej, ze względów światopoglądowych, nie należał do PZPR. W 1992 nadzorował wyprowadzenie wojsk radzieckich (Wspólnoty Niepodległych Państw) z lotniska w Kluczewie k. Stargardu Szcz. W czasie powodzi w 1997 był w grupie operacyjnej 2 DZ. Jest współautorem odznak pamiątkowych 2 b.sap.,7 OSSI i MW i GOM Czarne i naszywek GOM Czarne i 2 RBM Wałcz. Współorganizował Oddział Związku Sybiraków w Stargardzie Szczecińskim i koła Stowarzyszenia Saperów Polskich w Drawnie. Był dwukrotnie członkiem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich. Założył i współredaguje biuletyn Koła Nr 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich i Izby Historycznej w Pełczycach „Kawaliera", który ukazuje się jako dodatek do lokalnej gazety „Ziemia Drawieńska". Był pomysłodawcą i jednym z organizatorów strony internetowej www.oflag2bchoszczno.biz. poświeconej Oflagowi IIB Arnswalde, jest to pierwsza strona w Europie w całości obejmującą tematykę oficerskiego obozu jenieckiego okresu II wojny światowej. Był propagatorem powstania w Drawnie ul. Saperów i Skweru Artylerzystów Polskich. Uczestniczył w procesie nadania imienia Saperów Polskich miejscowemu Gimnazjum Publicznemu, razem z szer. Andrzejem Ułanowiczem wykonał projekt sztandaru dla tej szkoły. Należy do Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego o. Konarzyny (współuczestniczył w procesie postawania sztandaru oddziału) i do Stowarzyszenia Historycznego Bastion Tradycji w Kaliszu Pom. oraz do Klubu Kawaleryjskiego 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Odznaczony odznaczeniami resortowymi i organizacyjnymi oraz odznakami honorowymi.Jest autorem publikacji z historii regionalnej i współautorem pięciu książek.

Szyksznian Jan (06.01.1925(7) – 29.09.1991); żołnierz AK ps."Ścigacz". Urodził się w Pruciach niedaleko Ignalina, woj. wileńskie. Był synem Roberta i Weroniki z domu Szutinis. Do 1939 uczył się w Wilnie. Z chwilą rozpoczęcia wojny był uczniem drugiej klasy technikum. W 1942 został żołnierzem AK.Początkowo był kurierem a od 1944 żołnierzem 3. Brygady AK "Szczerbca" (d-ca kpt. Gracjan Fróg). Trafił do 1 plutonu szturmowego ppor. czasu wojny Franciszka Gradziewicza (1923 - 1998) ps. „Bosy", który był Wilnianinem, późniejszym zesłańcem, zwolniony w 1955, ukończył studia, był znanym autorem wierszy. W okrasie partyzanckim jego pluton był w strukturach 1 Kompanii Szturmowej ppor. Romualda Reisa ps. „Bury", którego „Bosy" był zastępcą. W kwietniu 1944Jan Szyksznianbrał udział w akcji na szosie Wilno – Jaszuny kilka km. na płn. od Swobódki, gdzie zginęło 11 żołnierzy AK. W 13/14 maja 1944 brał udział w bitwie z Litwinami z Lietuvos vietinė rinktinė(Litewski Korpus Lokalny) pod Murowaną Oszmianką. W lipcu 1944 uczestniczył w Operacji „Ostra Brama". Uniknął internowania i obozu w Kałudze. Po krótkim epizodzie pod rozkazami przyszłego żołnierza wyklętego rtm. Zygmunta Augustowskiego (Ślepowron, Lanca, Hubert) chcąc uniknąć aresztowania, zgłosił w Wilnie swój akces do tzw. „Armii Ber1inga".Stąd w marcu 1945 wyjechał do Białegostoku, zapewne służył potem w 1 Dywizji Rolno – Gospodarczej, w której szeregach trafił do Drawna. Możliwe, że do Drawna przybył już po demobilizacji, która nastąpiła w grudniu 1945. Osiedlił się w Drawnie przy ul. Choszczeńskiej 14. Razem z nim mieszkała mata Weronika Szyksznian (01.01.1897) i

Wacław Szyksznian (19.07.1923) z zawodu cieśla. Jan Szyksznian kontynuował naukę na poziomie średnim w Gimnazjum dla Dorosłych w Choszcznie. W 1946 ożenił się w drawieńskim kościele parafialnym z córką swego dowódcy. Żona nie musiała się zbytnio przenosić, gdyż z ojcem Stefanem (buchalter) i siostrą Ludwiką (01.04.1921) mieszkała, w tym samym domu co rodzina Jana. W 1947 urodził się ich syn Leszek. Jan Szyksznian zatrudniony był w fabryce sieci rybackich, a po jej przeniesieniu do Darłowa wyjechał tam z rodziną. W 1949 kontynuował pracę w przeniesionych Zakładach Sieci Rybackich. Ukończył Studium Włókiennicze i został dyrektorem ds. technicznych macierzystego zakładu. Z przyczyn politycznych zrezygnował ze stanowiska i pracował chałupniczo w Spółdzielni "Trykot" w Szczecinie. Zmarł w Szczecinie. Do żadnej partii politycznej nie należał. Odznaczony był dwukrotnie Medalem Wojska, Krzyżem Armii Krajowej i Krzyżem Partyzanckim.

Szymański Stanisław (1926-2008). Pochodził z Krotoszyna. Profesor doktor habilitowany; inżynier. Zajmował się problematyką drzewostanu sosnowego,sztucznego odnawiania dębu oraz zagadnieniami związanymi z zamieraniem lasów. Zaliczany jest do grona inicjatorów i współtwórców Drawieńskiego Parku Narodowego. Maturę zdał w1946.Studiował na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego, który ukończył w 1951. Pozostał na uczelni jako asystent w Katedrze Ogólnej Hodowli Lasu Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W 1962 obronił pracę doktorską, w 1968 został docentem w Katedrze Ogólnej Hodowli Lasu. Przez kolejne lata pełnił różne funkcje, w zmieniających się strukturach uczelnianych zajmujących się hodowlą lasu. Profesorem nadzwyczajnym został w 1977, a zwyczajnym w 1986. W latach 1989 – 1996 kierował Katedrą Hodowli Lasu. Jest autorem ponad 140 publikacji naukowych, wśród nich podręcznika mającego szczególną wartość dla dydaktyki „Ekologiczne podstawy hodowli lasu". Był promotorem o 100 prac magisterskich i pięciu rozpraw doktorskich. W 1996 został emerytem. Posiadał liczne odznaczenia państwowe, resortowe i honorowe. Był członkiem kilku rad naukowych, w tym Drawieńskiego Parku Narodowego. 23 września 2016 w Collegium Cieszkowskich na Wydziale Leśnym odsłonięto ku jego czci tablicę pamiątkową.

Ś

Ślaski Waldemar Zbigniew (14.09.1949). Burmistrz Drawna w latach 1990-1994. Pochodzi ze Środy Wlkp. Jest absolwentem Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, Wydziału Rolnego Akademii Rolniczej we Wrocławiu i Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Inżynier rolnik i radca prawny. Pierwszą część życia zawodowego pracował w rolnictwie jako kierownik i dyrektor lubuskich PGR-ów. W Drawna mieszka od 15 czerwca 1983, kiedy to po wygraniu konkursu, objął stanowisko dyrektora Państwowego Przedsiębiorstwa Gospodarki Rolnej w Drawnie z/s w Podegrodziu. Funkcję tę pełnił do 15 czerwca 1990, kiedy to radni Drawna powierzyli mu

obowiązki burmistrza I kadencji. Za pracę w gospodarce rolnej został odznaczony wieloma odznaczeniami w tym państwowym m.in. (SKZ), resortowym (Zasłużony pracownik rolnictwa) i regionalnym (Za zasługi dla Województwa Gorzowskiego). Burmistrzem Drawna był w latach 1990-1994. Został uhonorowany odznaką „Za zasługi dla miasta i gminy Drawno". W 1994 zrezygnował z ubiegania się o kolejną kadencję, gdyż rozpoczął aplikację radcowską w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Zielonej Górze. Od tej chwili rozpoczął przygodę w zawodzie prawniczym. Jednocześnie podjął pracę w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie jako inspektor kontroli finansowej. W kwietniu 1995 powołany został przez premiera w skład Kolegium RIO i funkcję tę pełnił do kwietnia 2000. Od 1998 był równolegle radcą prawnym RIO oraz Rzecznikiem Dyscypliny Budżetowej. Współpracował także jako wykładowca z Centrum Rozwoju Demokracji Lokalnej w Szczecinie. Po odejściu z RIO podjął pracę radcy Urzędu Skarbowego w Stargardzie Szczecińskim oraz świadczył obsługę prawną innych podmiotów – w tym gmin m.in. Węgorzyno, Lipiany, Bierzwnik oraz okolicznych nadleśnictw. W latach 1999-2007 był wykładowcą kontraktowym w Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu, gdzie wykładał podstawy prawa. W roku 2007 rozpoczął samodzielną działalność w ramach własnej kancelarii prawnej, którą kontynuuje. Współpracuje też nadal z gminami – Krzęcin i Pełczyce. Świadczy również obsługę Drawieńskiego Parku Narodowego.

Ślipiec Jeremiasz (1964 – 2014); pułkownik Wojska Polskiego; doktor habilitowany; historyk specjalizujący się w tematyce organizacji i działalności zbrojnej Wojska Polskiego i armii ukraińskich w pierwszych latach po zakończeniu Wielkiej Wojny; oficer z zasadami; pracownik naukowy Akademii Obrony Narodowej. Urodził się w Kłodzku. Był synem Anny i Stanisława byłego ułana 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana Sobieskiego. Ukończył Liceum Ogólnokształcące w Tyczynie oraz w 1986 Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Rakietowych i Artylerii w Toruniu. Wielokrotnie przebywał w Drawnie, tu odpoczywał i oddawał się swojej pasji odkrywcy. Należał do ludzi o wysokiej kulturze osobistej. Znawca artylerii i białej broni. Humanista hołdujący starym tradycyjnym zasadom, człowiek przystępny i prawy. Wspaniały historyk i gawędziarz rozumiejący i znający Ukrainę. Doskonały recytator ukraińskiej poezji. W 1992 ukończył studia magisterskie w AON, na tej uczelni sześć lat później uzyskał stopień doktora nauk wojskowych za pracę „Sztuka wojenna w polsko-ukraińskim konflikcie zbrojnym 1918-1921", a w roku 2012 stopień doktora habilitowanego nauk społecznych. Był kierownikiem Zakładu Analiz Współczesnych Konfliktów i Historii Wojen Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON i później dyrektorem Instytutu Stosunków Międzynarodowych Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON. Autor dwóch pozycji traktujących o historii stosunków polsko – ukraińskich: „Lwów. 1-22 listopada 1918", wydawnictwo „Ajaks", Pruszków 1997 oraz niezwykle poczytnej „Drogi niepodległości – Polska i Ukraina 1918-1921", wydawnictwo „Bellona", Warszawa 1999. Jest także autorem blisko 140 opracowań naukowych. W swojej działalności dydaktycznej wypromował około 150 absolwentów – oficerów dyplomowanych, magistrów historii, licencjatów historii i europeistyki. Od 2012 roku prowadził też seminaria doktorskie. Uczestniczył w sympozjach i konferencjach naukowych organizowanych w kraju i za granicą. Brał czynny udział w Ogólnopolskim Forum Historyków Wojskowych. W zakresie pracy popularyzatorskiej i eksperckiej angażował się w działalność programów edukacyjnych emitowanych przez TVP

„Historia” i Polskie Radio oraz udzielał wywiadów eksperckich w prasie krajowej i zagranicznej. W obszarze międzynarodowym był m.in. konsultantem historycznym wielu uroczystości rocznicowych i spotkań. Prof. Lech Wyszczelski w swojej wydanej książce traktującej o jeńcach wojennych wojny polsko – rosyjskiej 1919 – 1920 zamieścił dedykację następującej treści: „wybitnemu uczniowi płk. dr. hab. Jeremiaszowi Ślipcowi dedykuję tę książkę”. Jeremiasz Ślipiec prof. Wyszczelskiego nazywał mistrzem, tak też do Niego się zwracał.

T

Tamm Edyta uczennica i wychowanka Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego w Niemieńsku. W 1998 na Europejskim Mitingu Lekkoatletycznym w Sewilli zdobyła 2 złote medale w biegu na 400 m i w sztafecie na 400 m oraz srebrny medal w skoku w dal. W tym samym roku podczas Ogólnopolskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych w Warszawie zdobyła złoty medal w biegu na 400 m i ustanowiła na tym dystansie rekord Polski.

Taratajcio Magdalena (14.04.1986) urodzona w Choszcznie. Sołtys Sołectwa Barnimie, które obejmuje miejscowości: Barnimie, Barników, Podegrodzie, Żólwinek. Zdobyławykształcenie średnie ogólne. Ukończyła również kurs fryzjerski, komputerowy i języka angielskiego. Rodzice pochodzą z Barnimia. Prowadziła własną działalność gospodarczą. Jest mężatką madwoje dzieci.

Taratajcio Władysław (22.05.1915). Pochodził z m. Medelnice pow. Drohobycz. Był synem Jana i Justyny z d. Mazurak. Pracował jako urzędnik od 01.04.1932 do 15.11.1936, następnie służył w wojsku. Uczestniczył w wojnie z Niemcami 1939. Następnie w okresie 1940 – 1944 pracował w majątku ziemskim. Od 01.10.1945 był rachmistrzem gminy Fürstenau (Barnimie), potem sekretarzem tej gminy i referentem meldunkowym. W 1948 i w 1951 pełnił obowiązki sekretarza Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Barnimiu. W 1949 został członkiem zarządu drużyn ratownictwa przeciwgazowego Z chwilą wyznaczenia na te stanowiska nie należał do partii politycznych. W 1952 był sekretarzem Gromadzkiego Komitetu Frontu Narodowego. Był żonaty. Jego bratem był frontowiec, osadnik wojskowy szer. Taratajcio Staniaław (ur.19.11.1911) samorządowiec z Barnimia.

Teofilewski Bronisław (? - 1972). Pierwszy prezes OSP; od 1961 Honorowy Prezes OSP w Drawnie. W sierpniu 1946 wprowadził wytyczne i podstawowe obowiązki dla członków OSP w Drawnie. W październiku 1947 ponownie został wybrany prezesem, tworzył Komendę Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie. 24.10.1949 podpisał protest zarządu wyrażający sprzeciw wobec likwidacji Zwiazku Straży Pożarnych. Swoje negatywne stanowisko w tej sprawie potwierdził na naradzie działaczy OSP w powiecie. W 1950 tworzył zespół ochrony stanu przeciwpożarowej w mieście. W 1951 współorganizował pierwszy tydzień ochrony przeciwpożarowej. W okresie 1951/1952 sprzeciwiał się wdrażaniu hasła „każdy strażak ormowcem“. W 1961 ze wzgledu na stan zdowia zrezygnował z funkcji prezesa OSP. Jego następcą został Kazimierz Sowiński, był nim do 1968, później został wiceprezesem Zarządu Powiatowego ZOSP w Choszcznie.

Thürmer-Rohr Christina (17.11.1936) urodziła się w Neuwedell (Drawno). Profesor dr psychologii, feministka. Jest córką pastora Juliusa Rohr i Magdalene Rohr z d. Ehmann. Ojciec poległ na froncie wschodnim. W 1943 opuściła z matką i siostrą Barbarą Drawno. Wychowywała się w psychiatrycznym szpitalu ewangelickim w Bethel, w którym ojciec matki był diakonem. Od najmłodszych lat edukowała się muzycznie, chodziła do szkoły śpiewu chóralnego, uczyła się gry na fortepianie i na organach. Ukończyła liceum w Bielefeld, w 1956 rozpoczęła studia filologiczne (germanistyka i języki romańskie). Od 1957 studiowała też psychologię. W 1964 ukończyła studia doktoranckie. Pracę zawodową rozpoczęła w poradni psychologicznej w Ludwigshafen. Od 1964 do 1969 była asystentem w Instytucie Psychologii na Uniwersytecie Technicznym w Berlinie, następnie od 1969 była adiunktem na Wydziale Architektury i Urbanistyki. Profesorem została w 1972. Wyszła za mąż, urodziła syna. W 1976 utworzyła nową specjalność studiów tzw. „Studia kobiece". W latach 1979 do 1983 była członkiem zespołu rockowego (rock eksperymentalny) „Außerhalb" (pol. „Na zewnątrz"). W 1979 zaangażowała się w ruch feministyczny oraz w walkę o ochronę maltretowanych kobiet. W 1980 została profesorem na wydziale edukacji Uniwersytetu Technicznego. W 1983 związała się uczuciowo i artystycznie z Laurą Gallati, z którą występowała, grające na dwa fortepiany muzykę klasyczną i eksperymentalną. Od 2003 prowadzi z nią założony wspólnie klub – forum myślenia politycznego i muzycznego „Akazie 3". W roku 1986 wykładała gościnnie na Uniwersytecie w Freiburgu a w 2001 na Uniwersytecie w Salzburgu. W 2005 przeszła na emeryturę. Od 2010 do 2016 była członkiem jury „nagrody Myśli Politycznej Hannah Arendt". Uchodzi za jedną z pionierek nauki „Gender studiem" (interdyscyplinarny obszar badawczy zajmujący się płcią kulturową, czyli manifestacją męskości lub kobiecości w różnych społeczeństwach oraz to, jak łączy się ona z instytucjami społecznymi, gospodarką, władzą, tożsamością, seksualnością).

Thurn Jan Jakub. Uczestnik starcia pod Barnimiem 22 lipca 1627. Uczestnik powstania czeskiego, emigrant z 1622. Przywrócony do łask w 1623 po egzekucji brata Vita ponownie w opozycji do cesarza. Majątek jego skonfiskowano. W 1627 w otoczeniu Mitzlaffa sławił się wykonaniem podkopu do otoczonej przez Wallensteina Opawy. Wszystko wskazuje na to, że poprzez Barnimie trafił pod Granowo. Ocalał z pogromu bitewnego i w latach 1627 – 1629 pozostał w służbie duńskiej,następnie w armii szwedzkiej, w której służył w latach 1630 – 1637. Powrócił do Czech, tam został aresztowany i słuch po nim zaginął.

Toman Eugeniusz (wł. Eugeniusz Tomsia) (1949) urodził się w Podegrodziu. Podpułownik w stanie spoczynku; pilot wojskowy. Latał w aeroklubie szczecińskim na szybowcach, potem w Szkole Orląt na samolotach śmigłowych i odrzutowcach. Dziennikarz, pisarz. Wykonał 9 skoków ze spadochronem (3 w Krośnie nad Wisłokiem i po 3 na dęblińskich lotniskach szkolnych) i raz treningowo katapultował się. Od strony matki jest potomkiem wysiedlonej przez LWP w ramach akcji "Wisła" w 1947 z Jureczkowej w Bieszczadach rolniczej rodziny składającej się z pięciorga osieroconego rodzeństwa. Natomiast ze strony ojca jest potomkiem górników. Ojciec przybył z Olkusza w poszukiwaniu pracy na tzw. Ziemiach Odzyskanych. Mieszkał sześć lat w Święciechowie, potem w Wardyniu i w Choszcznie, gdzie zdał maturę. Lubił matematykę, fizykę i astronomię. W liceum uprawiał żeglarstwo, marząc o podróży dookoła świata. Ukończył

Szkołę Orląt tzn. Wyższą Szkołę Lotniczą w Dęblinie (1971), na której został pilotem wojskowym. W latach 1972-1974 służył w 8. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Szturmowego w Mirosławcu, uzyskał drugą klasę pilota wojskowego (pełnił też funkcję oficera sztabowego w 3. Dywizji Lotnictwa Myśliwsko-Bombowego w Świdwinie). Od 1980 publikował w tygodniku lotniczym „Wiraże", gdzie zajmował się głównie bezpieczeństwem latania. Ukończył dziennikarstwo ma Uniwersytecie Warszawskim (1988) został publicystą. Napisał ponad 900 artykułów, wywiadów, reportaży i krótkich form literackich. Publikował też m.in. w „Polsce Zbrojnej". Od 1989 bezskutecznie walczył o reaktywowanie przedwojennego pisma „Lotnik". Nie uzyskawszy akceptacji, na znak protestu odszedł w 1995 roku do rezerwy. Na wszystkich konstrukcjach latających wykonał około 1000 lotów w czasie prawie 400 godzin, w tym na odrzutowych 240. W latach 1996-2001 z poetką Teresą Tomsia współorganizował, w poznańskim Klubie Piosenki Literackiej „Szary Orfeusz" w Café Głoswieczory literacko-muzyczne. Jest autorem wydanej w 2015 książki „Podniebni żołnierze". Obecnie pisze opowiadania o lotnikach i opowieść o rodzinnych stronach widzianych dawniej z lotu ptaka i obecnie – z chodzenia po ziemi.Od kilkunastu lat współpracuje z Wydawnictwem „Rhytmos", gdzie zredagował kilkanaście zbiorów prozy i poezji autorów współczesnych. Na stałe mieszka w Poznaniu.

Tomaszewski Leszek (1936). Prawnuk poety. Był synem leśniczego Józefa Tomaszewskiego i Stanisławy zd. Bohuszewicz. Ojciec w czasie okupacji uniknął zesłania i został żołnierzem AK. Natomiast Leszek Tomaszewski 10.02.1940 razem z matką i siostrą został zesłany do miejscowości Ziemlonogorsk. Tam matka upomniała się o swoje prawa i została skazana na 8 lat łagrów. W wyniku porozumienia Sikorski – Majski została uwolniona i poprzez Teheran trafiła z dziećmi do Indii, gdzie w m. Valivade dzieci chodziły do polskiej szkoły. Po powrocie w 1947 do kraju odnaleźli ojca (zm. 1949). Leszek Tomaszewski w 1955 ukończył Technikum Budowlane w Gdańsku i rozpoczął pracę w Szczecinie. Powołany do wojska służył w 3 Pułku Pontonowym we Włocławku i w 5 Mazurskiej Brygadzie Saperów w Szczecinie. W 1956 trafił z kompanią na kilka miesięcy do Drawna. W miejscowej jednostce pracował przy budowie dróg, remoncie budynków itd. Po służbie wrócił do Szczecina, kilkakrotnie odwiedzał Drawno, ostatecznie zakupił w Rościnie dom, gdzie do swojej śmierci niemal 30 lat mieszkał z żoną Emilią. Matka była córką Tomasza Wilhelma Bohuszewicza zwanego „Aciczok", którego ojcem był pradziadek Leszka Tomaszewskiego Franciszek Bohuszewicz (1840 – 1900).Jest on uznawany za twórcę literatury białoruskiej. Był powstańcem styczniowym, adwokatem, pisarzem piszącym w języku białoruskim. Używał pseudonimów literackich: Maciej Buraczok i Symon Rewka (Symon Reuka z-pad Barysawa) spod Borysowa. Był pierwszym autorem całkowicie białoruskiego tomu poezji. Napisał takie znaczące utwory jak: „Dudka białoruska" (Kraków, 1891 r.) i „Smyk białoruski" (Poznań, 1896 r.). Spod jego pióra wyszły pierwsze opowiadania nowej białoruskiej literatury: „Tralalonoczka" i ludowe nowele, „Świadek", „Polesowszczik", „Diadina". Franciszek Boguszewicz mawiał: „Nie porzucajcie naszej rodzinnej mowy białoruskiej, aby nie umarła!".

Tomczyk Ryszard Władysław (17.08.1959) urodzony w Bierzwniku w rodzinie Władysława i Izabeli. Polski polityk; profesor nadzwyczajny; historyk; poseł na Sejm RP;

samorządowiec.Ukończył studia na Wydziale Humanistycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie. W 1982 był podejrzewany o rozpowszechnianie ulotek antypaństwowych tzw. Serwis informacyjny nr 8 Akademickiego Ruchu Oporu. Doktoryzował się na Uniwersytecie Szczecińskim, na którym był zatrudniony jako adiunkt. Pracował w Zakładzie Historii Państwa i Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, na którym się habilitował. Następnie został pracownikiem Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Był także dyrektorem Szkoły Podstawowej w Zieleniewie, gdzie uczył historii.Od 1994 był wójtem gminy Bierzwnik. W latach 2002–2003 był radnym sejmiku zachodniopomorskiego i członkiem zarządu województwa. Od 2003 z ramienia Sojuszu Lewicy Demokratycznej sprawował mandat posła na Sejm IV kadencji z okręgu koszalińskiego, który objął, zastępując Ryszarda Ulickiego. Zasiadał w trzech komisjach sejmowych, w tym w śledczej komisji ds. prywatyzacji PZU. W 2005 bez powodzenia ubiegał się o reelekcję, rok później bezskutecznie kandydował do sejmiku zachodniopomorskiego, mandat objął w 2009 (w miejsce Józefa Falińskiego). W 2010 bezskutecznie ubiegał się o reelekcję. Należy do polityków, którzy podczas sprawowania swoich funkcji byli widoczni w gminie Drawno. Wykazał pełne zainteresowanie problemami restrukturyzacyjnymi, które objęły środowisko wojskowe w Drawnie, brał udział w „Konferencji 700 - lecia Drawna".

Publikacje:

- *Ukraińskie Zjednoczenie Narodowo-Demokratyczne1925–1939*, Szczecin 2006
- *Galicyjska Rusko-Ukraińska Partia Radykalnaw latach 1890–1914*, Szczecin 2007
- *Radykałowie i socjaldemokraci. Miejsce i rola lewicy w ukraińskim obozie narodowym w Galicji1890–1914*, Szczecin 2007
- *Socjaldemokraci ukraińscy i polscy. Z dziejów współpracy*, Warszawa 2007
- *Ukraińska Partia Radykalna w II Rzeczypospolitej 1918–1926*, Szczecin 2007
- *Myśl Mocarstwowa. Z dziejów młodego pokolenia II Rzeczypospolitej*, Szczecin 2008
- *Między Wiedniem a Lwowem. Szkice z historii administracji w Austrii*, Szczecin 2010

Tuchaj Krystyna (1941) zd. Łysik

urodzona w Jaworniku Polskim, w woj. Rzeszowskim. Wieloletnia sołtys Dominikowa, działaczka samorządowa gminy Drawno. We wczesnym dzieciństwie straciła ojca Jana, który 31.07.1942 został zamordowany przez Niemców. W wieku 13 lat wraz z rodziną przyjechała do miejscowości Konotop w ówczesnej gminie Barnimie, gdzie rodzina otrzymała gospodarstwo rolne. W 1959 wyszła za mąż i zamieszkała w Dominikowie, w którym mieszka do chwili obecnej. Aktywnie uczestniczyła w życiu mieszkańców Dominikowa. Jest pomysłodawczynią i założycielką Koła Gospodyń Wiejskich w Dominikowie, które swego

czasu liczyło ponad 60 członkiń. Przez wiele lat była jego przewodniczącą. Wspólnie z członkiniami organizowały życie na wsi poprzez różnego rodzaju przedsięwzięcia. Były to różnego rodzaju spotkania, konkursy, szkolenia, imprezy kulturalne, dożynki, zabawy choinkowe dla dzieci i dorosłych, prace na rzecz poprawy estetyki wsi i wiele innych. Organizowane były także kursy: kroju i szycia, robótek ręcznych, pieczenia i gotowania. Wszystkie te przedsięwzięcia cieszyły się dużym zainteresowaniem i ogromną popularnością. Została również wybrana na sołtysa wsi, pełniła tę funkcję 26 lat. Trzy kadencje była radną Rady Miejskiej, w tym jedną jako jedyna kobieta. 26 lat sprawowała funkcję opiekuna społecznego. Odznaczona została „Srebrnym Krzyżem Zasługi", „Złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Gorzowskiego" oraz odznaką honorową „Za zasługi dla Miasta i Gminy Drawno".

Tutur Aneta. Uczennica i wychowanka Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego w Niemeńsku podczas Ogólnopolskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych w Warszawie zdobyła złoty medal i ustanowiła rekord Polski. Na tych samych zawodach zdobyła drugi złoty medal w biegu na 200 m.

Twardowski Marian (1958). Magister inżynier technologii chemicznej; Kolekcjoner pasjonat historii Drawna. Pochodzi z Golczewa. Jest synem Władysława i Alicji (rocznik 1937). Ojciec był kierownikiem masarni i był znanym pszczelarzem. Po śmierci ojca prowadzenie pasieki przejęła matka, która do tej pory do pszczół dojeżdża sama swoim samochodem. W latach 1965 – 1973 uczęszczał do szkoły Podstawowej im. Bolesława Chrobrego w Golczewie, tej samej do której chodził nadleśniczy Roman Staniszewski. Po ukończeniu podstawówki rozpoczął naukę w Zasadniczej Szkole Remontu Okrętów przy stoczni Gryfia w Szczecinie, w której rozpoczął pracę. W latach 1978 – 1981 odbył zasadniczą służbę wojskową w Dywizjonie Okrętów Desantowych 8 Flotylli Obrony Wybrzeża. Był z-cą dowódcy kutra (załoga 1 plus 4) istarszym marynarzem rezerwy. Załoga kutra była najlepszą w dywizjonie, a Marian Twardowski został wyróżniony zdjęciem na tle bandery.Ponadto otrzymał srebrną odznakę „Wzorowy Marynarz". Był specjalistą wojskowym II klasy. Podczas służby w marynarce był świadkiem ostatnich chwil, czyli złomowania legendarnego okrętu polskiego ORP „Burza". W 1981 powrócił do pracy w macierzystej stoczni. Od poniedziałku 14 grudnia 1981 do czwartku 17 grudnia był wśród pracowników protestujących na terenie stoczni blokowanych przez służby wojskowo – milicyjne. W latach 1984 do 1989 pracował w Golczewie w Zakładzie Mechanizacji Rolnictwa. Od 1989 związał się z Drawnem. W latach 2000 – 2003 uczył się zaocznie w LO w Kaliszu Pomorskim. Maturę zdał w 2003 i w tym roku rozpoczął studia inżynierskie na Politechnice Poznańskiej wydział Technologii Chemicznej. Od 2004 pracował interwencyjnie jako bezrobotny, doraźnie kierując grupą pracowników interwencyjnych.Od 2005 został pracownikiem etatowym Urzędu Miejskiego w Drawnie. Ostatnie stanowisko jakie zajmował to - inspektor OC i zarządzania kryzysowego. W 2008 roku został inżynierem. Studia kontynuował i w 2010 obronił pracę magisterską. Obecnie pracuje za granicą. Płynnie zna język niemieckii angielski w stopniu zadowalającym. Jest człowiekiem o szerokich zainteresowaniach dzięki czemu wniósł znaczący wkład w poznanie dziejów Drawna, np. krasnale, rakieta V-2, poczta, historia bractwa strzeleckiego, wojny 7 –letniej w Drawnie,

katastrofy lotnicze dzieje młynna, historia okolicznych miejscowości takich jak: Drawnik, Kiełpino, Karpin, Sieniawa, Podegrodzie. Dzięki osobistym kontaktom z Niemcami, byłymi mieszkańcami dzisiejszego rejonu drawieńskiego, uzyskał materiały, które do tej pory są niezwykle pomocne w redagowaniu Biuletynu „Kawaliera" (Koła nr 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich i Izby Historycznej Pełczyce) w czym do tej pory uczestniczy. Otrzymał zgodę na ich drukowanie i przetwarzanie pod warunkiem, że powstający materiał nie będzie szkalował państwa niemieckiego i Niemców. Będąc tzw. „złotą rączką" wykonał „macewę z bruku", brał czynny udział w realizacji własnego pomysłu, czyli w powstaniu lapidarium, a w nim „bratniej mogiły", pracował przy obelisku saperskim na terenie gimnazjum. Ma swój udział w „odkryciu" w kościele w Drawnie tablicy z nazwiskami poległych w I wojnie światowej,brał udział w remoncie kościoła. Utworzył z synem Tomaszem nieistniejącą dziś stronę internetową www.kawaliera.prv (ponad 100.000 wejść). Jest kolekcjonerem falerystą, numizmatykiem i filokartystą, dzięki czemu przyczynił się do powstania ekspozycji historycznej w drawieńskim „Spichlerzu". Nagromadzone wspólnie z A. Szutowiczem kartki pocztowe posłużyły do powstania prezentacji multimedialnej o starym Drawnie a także były podstawowym materiałem dla wydanego w 2013 z okazji 750 - lecia albumu. Podobnie i uzyskane w tym samym gronie materiały stanowiły trzon informacji historycznych w najnowszym przewodniku oraz w wykonanej wspólnie broszurce o Kiełpinie i Karpinie. Wkład M. Twardowskiego w poznawanie dziejów Drawna został zauważony także przez regionalistów niemieckich, a jeśli chodzi o V – 2 także belgijskich i holenderskich.

Twarogal Robert Przemysław (22.07.1973). Magister politologii; miłośnik i popularyzator astronomii; zawodowo specjalista ds. marketingu i ubezpieczeń społecznych; absolwent: Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Wojska Polskiego w Obornikach (1988), Liceum Ogólnokształcącego w Obornikach w 1992, Policealnego Studium Zawodowego w specjalności bankowość w Pile (1994), Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu. Zatrudniony był jako handlowiec w PBK Leasing S.A. (Poznań). Pracował na stanowisku kierowniczym jako specjalista od marketingu w PHU Budostal w Obornikach. Potem przeszedł do Banku Spółdzielczego w Obornikach, gdzie początkowo był pracownikiem administracyjnym. W okresie grudzień 2002 - czerwiec 2008 był referentem sekcji kredytów w Ludowym Banku Spółdzielczym w Obornikach. Od czerwca 2008 - grudnia 2018 był inspektorem ds. marketingu i zabezpieczeń w tym samym banku. Obecnie jest pracownikiem ZUS w Poznaniu. Był aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. Działał w Oddziale PTMA w Szczecinie funkcjonującego przy Instytucie Fizyki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Był członkiem jego komisji rewizyjnej. W 2014 przy czynnym poparciu prof. dr Edwina Wnuka reaktywował, a praktycznie utworzył od podstaw oddział PTMA w Poznaniu. 24 lutego 2014 stanął na jego czele jako prezes zarządu. Reaktywowany Oddział Poznański PTMA działał początkowo w Klubie Osiedlowym "Krąg" w Poznaniu, następnie oddział został przeniesiony do Obserwatorium Astronomicznego na ul. Słonecznej. 14 maja 2014 został wybrany na walnym zebraniu w Białymstoku, członkiem Sądu Honorowego przy ZG PTMA. Ze względów zawodowych i innych zrezygnował z członkostwa w PTMA. Skupił się na działalności popularyzacyjnej. W latach 2009 – 2011 zaangażowany był w organizowanie akcji "Pokazy Nieba w Toruniu". Podobne przedsięwzięcia realizował w innych miastach

szeroko rozumianego Pomorza. Założył niezwykle popularny portal www.forumastronomiczne.pl. Wykorzystując szczególne położenie Zatomia jako miejsca „*najmniejszego skażenia światłem" czyli* najciemniejszego miejsca Polski północno-zachodniej, z własnej inicjatywy przystąpił do organizacji I Zlotu Miłośników Astronomii w Zatomiu. Odbył się on w dniach od 8-10 października 2010. Ostatecznie zatomskie zloty poprzez swoją cykliczność weszły na stałe w kalendarz promocyjny gminy Drawno. Do tej pory zrealizowano ich osiemnaście. Kolejny „XIX Zlot w Zatomiu" planowany jest na 26 – 29 września 2019. Zloty i portal skutecznie ożywiły sołectwo i promują Zatom w Polsce i nie tylko. Wykorzystując czas zlotowy spotyka się z uczniami szkół, organizuje dla nich prelekcje, pokazy astronomiczne, zapoznaje z nowoczesnym sprzętem obserwacyjnym nieba. Jest nieformalnym liderem wśród miłośników astronomii Polski północno – zachodniej i głównym propagatorem astronomii na tym obszarze. Prowadzi z młodzieżą obserwacje nieba.

Twarowki Witold (1930 – 2008) ppłk WP. Topgraf Absolwent Szkoły Oficerskiej Topografów (OST) w Jeleniej Górze. W latach 1956 – 1969 służył w 6 Samodzielnym Oddziale Topograficznym w Komorowie. Wiadomo ,że w 1956 r. jako podporucznik w gronie sześciu oficerów i 32 żołnierzy służby zasadniczej brał udział w pracach polowych 3 grupy topograficznej, którą tworzyli . .W 1969 r. objął stanowisko kierownika 94 Wojskowej Składnicy Materiałów Topograficznych w Drawnie , której organizatorem był kpt. Romuald Paszek. Twarowski był jej pierwszym kierownikiem. W składnicy gromadzono wydawnictwa kartograficzne głównie na potrzeby wojny, szczególnie na obszar Europy Zachodniej. Traktowana była jako składnica frontowa. W swoich zasobach posiadała ponad 20 mln arkuszy map Niemiec, Danii i Holandii w skalach taktycznych. W 1974 r. przekazał obowiązki ppłk Kazimierzowi Chmielińskiemu. W okresie 5.marca 1973 – 25 maja 1989 kierował 92 Wojskową Składnicą Map w Komorowie. W maju 1989 w stopniu podpułkownika przeszedł na emeryturę.

U

Urbanowski Jan (13.04.1953) urodzony w Barlinku. Dyrektor Gimnazjum Publicznego im. Saperów Polskich w Drawnie. Dzieciństwo spędził w Trzcinnej, wsi położonej niedaleko Myśliborza. Po ośmioklasowej szkole podstawowej kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Myśliborzu, gdzie zdał maturę w 1972 roku. Podjął naukę w Policealnym Studium Elektrycznym w Gorzowie Wielkopolskim. W 1974 roku uzyskał dyplom technika elektronika i rozpoczął pracę w „Stilonie" – gorzowskich Zakładach Włókien Sztucznych. Jesienią tego roku powołany został do odbycia zasadniczej służby wojskowej i spędził pół roku w podoficerskiej szkole artylerii w Bartoszycach, skąd po jej ukończeniu i awansie do stopnia kaprala, skierowany został do pułku artylerii w Złocieńcu. Służbę wojskową skończył w 1976 roku i rozpoczął studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Szczecinie. Dyplom magistra historii uzyskał po czterech latach studiów i podjął pracę w

Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie. Jako nauczyciel historii i języka polskiego pracował do 1999 roku. W latach 1994 – 1999 był radnym Rady Miejskiej w Drawnie. Z chwilą powstania gimnazjum w Drawnie został jego dyrektorem. W ramach dokształcania skończył studia podyplomowe w zakresie historii na Uniwersytecie Szczecińskim, w zakresie informatyki na Politechnice Szczecińskiej oraz w zakresie zarządzania, ponownie na Uniwersytecie Szczecińskim. Jest członkiem założycielem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej. W uznaniu zasług wykazanych w działalności społecznej na rzecz lokalnego środowiska wyróżniony został odznaką honorową „Za zasługi dla miasta i gminy Drawno", pamiątkowym medalem „Zasłużony dla Powiatu Choszczno", brązowym medalem „Zasłużony dla Wojsk Inżynieryjnych", Srebrnym Krzyżem Zasługi. Żonaty od 1979 roku z Małgorzatą – nauczycielką historii w drawieńskim gimnazjum. W 2016 roku zaczęto wygaszać gimnazja i w tym samym roku przeszedł na emeryturę.

V

Varlich Jan Młodszy z Bubna, (? – 1636). Generał czeskiego pospolitego ruszenia; przedstawiciel panów na Bubnie i Lititzach; pułkownik cesarski.Był synem Jana i miał sześciu braci. Był najznamienitszym z generałów powstańczego wojska czeskiego.W latach 1618 – 1619 dowodził 9 kompaniami. W 1620 walczył na czele 550 arkebuzerów pod Białą Górą. Po klęsce uciekł razem z królem Fryderykiem V. Jego nazwisko jako czołowego rebelianta czeskiego zawiło na szubienicy. W kwietniu 1627 r. werbował dla Duńczyków, dragonów w Opawie. Jeden z najważniejszych dowódców czeskich idących z Śląska do Nowej Marchii. Przechodził przez Barnimie. Był jednym z nielicznych, który wyczuł grozę sytuacji, jaka wytworzyła się po zajęciu kwater w Granowie czemu od samego początku był przeciwny. W czasie bitwy dokonywał czynów męstwa. Po bitwie kapitulował pod Jagowem koło Pełczyc trafił do niewoli cesarskiej. Postrzegany był jako krewny Wallensteina. Zmarł jako generał holenderski.

Vogel Johannes Emil (1875 – po 1955). Wybitny niemiecki nauczyciel wychowania fizycznego. Urodził się w Füsternau (Barnimie). Jego ojciec Heinrich Vogel był również nauczycielem. W 1885 Johannes Emil Vogel zdał egzamin na nauczyciela szkoły podstawowej i został zatrudniony w szkole miejskiej w Neuwedell (Drawno). Drugi egzamin nauczycielski zdał w listopadzie 1897. W 1899 był instruktorem pływania w królewskiej Turnlehrerbildungsanstalt (uczelnia sportowa) w Berlinie. W okresie 1901 – 1902 był także w Berlinie asystentem instruktora siłowni. Później został nauczycielem gimnastyki w Realnej Szkole III w Hanowerze. W 1912 pracował w niepełnym wymiarze godzin jako instruktor w siłowni akademickiej na Politechnice w Hanowerze. W 1924 został nauczycielem w gimnazjum przy hanowerskim kościele luterańskim, aw 1926 etatowym instruktorem gimnastyki sportowej i nauczycielem akademickim wspomnianej politechniki, natomiast w 1928 – dyrektorem instytutu wychowania fizycznego w tej uczelni. 1947 przeszedł na emeryturę i został honorowym członkiem Wyższej Szkoły Technicznej w Hanowerze, a w 1955 honorowym członkiem uczelnianego senatu. Zmarł w wieku 80 lat.

W

Waldow Achatz Wilhelm August von (11.01.1771 – 31.01.1848). Landrat Kreis Arnswalde; major, kawaler orderu "Paur le Merite"; pan na Barnimiu, Stobnie i Rogach. Urodził się w Dannenwalde. Jego rodzicami byli: Adolf Friedrich III von Waldow (1724 – 1801) i Elisabeth Dorothea Sophie von Bismarck (1736 – 1810), którzy zawarli związek małżeński 10.01.1759. W latach 1785/86 uczył się w Akademii Rycerskiej w Branderburgii. Jako 15- latek został przyjęty do Pułku Kirasjerów (Das Kürassier-Regiment 7) w Salzwedel. W 1787 uczestniczył w wojnie z Holandią. Będąc porucznikiem, walczył w kampanii 1792/93 z Francuzami. Bił się w Szampanii i nad Renem. W marcu 1793 brał udział w szturmie na szańce Hochheimer i w wyparciu Francuzów do Renu. Za wykazaną odwagę otrzymał najwyższe odznaczenie wojenne Prus, Order Pour le Mérite. W 1800 został członkiem zakonu Joannitów. Po śmierci ojca objął majątek Stobno wraz z folwarkiem Rogi. 25.03.1816 został komisarycznym landratem powiatu choszczeńskiego (Kreiss Arnswalde). Podczas jego urzędowania miastem powiatowym było Choszczno, lecz biuro landrata tymczasowo przeniesiono do Drawna i od 15.01.1815 mieściło się w Barnimiu (wg Hansa Pupke w Dominikowie H.R. 182/1983, s.15). Funkcje tę pełnił do 01.06.1835. Od 1828 władał także Podegrodziem. W 1832 odznaczono go Orderem Czerwonego Orła III kl. W 1833 został majorem. Był też przewodniczącym Landtagu w Kostrzynie oraz deputowanym na Sejm Prowincjonalny w Berlinie (1826 – 1847). Achatz Wilhelm August von Waldow zapoczątkował boczną gałąź lubniewickiej linii von Waldowów, zwaną Stubbenhagen-Fiirstenau (Stobno-Barnimie). Był dwukrotnie żonaty, pierwszy raz 09.06.1800 z Friederike von Füllgraf (1776 – 1815). Od jej imienia pochodzi nazwa założonego w 1807 folwarku Konotop (niem. Friedenau). Folwark posiadał pałac, leśniczówkę, karczmę, papiernię (młyn papierniczy) w Bogdance i podwórze folwarczne z zabudową. Waldow z pierwszą żoną miał pięć córek, trzy zmarły w dzieciństwie i młodym wieku: Emilie (4 lata), Sophie (16 lat), Paula (zm.1819). Dwie córki Hulda i Mathilde wyszły za mąż za przedstawicieli rodziny von dem Borne. Miał też dwóch urodzonych w Branimiu synów: Karla Friedricha, Wilhelma Emila Theodora von Waldow (1805 – 1867), od 1837 właściciela m. Konotop, który w 1854 sprzedał i Kreuzwendedicha Emila Hermanna von Waldow (1806 – 1852), landrata choszczeńskiego z lat 1836 – 1846. Achatz Wilhelm August von Waldow po krótkim wdowieństwie 15 kwietnia 1816 poślubił Wilhelminę Johannę Elisabeth von Thielau. Ich pierwsze dziecko, córka Friederike (Marie) von Waldow (zm.13.01.1911) urodziła się 04.02.1817 w Barnimiu, tu także urodziła się druga córka Clara (01.09.1819) oraz dwaj synowie: Adolf Friedrich August von Waldow (1820 – 1906) był królewskim pruskim nadleśniczym i rycerzem zakonu Joannitów i Karl Wilhelm Julius von Waldow (1822 – 1885) – dziedzic Branimia, zmarł jak ojciec w Barnimiu.

Wandowicz Ryszard (20.01.1935 – 26.03.2020); podpułkownik WP;były dowódca 94 Wojskowej Składnicy Materiałów Topograficznych w Drawnie. Jest absolwentem Oficerskiej Szkoły Topografów, po ukończeniu której pracował w terenie, wykonując lub aktualizując mapy topograficzne. W latach 1965-68 brał udział w pracach grupy wykonującej mapę Tatr. Ogólnie w Oddziale Topograficznym (JW. 1440 w Toruniu) przesłużył 24 lata (1957-1981)

na stanowiskach: topograf, starszy topograf, dowódca topogeodezyjnego zespołu polowego grupy topogeodezyjnej. Dowódcą Składnicy (JW. 3781) był w latach 1981-1987. Podczas swojej służby wojskowej był często nagradzany za najlepiej opracowane arkusze map topograficznych. Brał udział w ćwiczeniach na szczeblu okręgu i z armiami UW, gdzie wykonywał stoły plastyczne dla kierownictwa ćwiczeń. Oprócz odznaczeń państwowych i resortowych (MON) został wyróżniony złotą odznaką „Za Zasługi w dziedzinie geodezji i kartografii". Niestety na skutek choroby serca musiał zrezygnować z zawodowej służby wojskowej i przeszedł na emeryturę.

Wartenburg Hans David Ludwig Yorck von (26.09.1759 – 4.10.1830). Feldmarszałek; hrabia. Jego dziadkiem był pochodzący z Gostkowa k. Bytowa pastor z Rowów Jan Jarka von **Gostkowski – Johann Jarcken Gostkowski** (ok. 1684 - 1736), absolwent wydziału teologicznego uniwersytetu w Halle. Pastor władał językiem kaszubskim i polskim. Spośród jego sześciorga dzieci, syn David Jonathan von Jarcken Gostkowski zaczął używać nazwiska von Yorck i poświęcił się służbie wojskowej. Za dzielność był odznaczony Pour lé Mérite. Był jedenaście razy ranny i doszedł tylko do stopnia kapitana. Podczas służby w Poczdamie poznał mieszczkę Marię Sophia Pflug (Pflugin, 1730 – 1790). Z tego nieformalnego związku urodził się syn Hans David Ludwig, który dopiero 26 marca 1761 został przez ojca usynowiony. 28 stycznia 1768 rodzice przyszłego feldmarszałka zalegalizowali swój związek. Mieli dwóch synów. Hans David Ludwig von Yorck zaczął od Szkoły Kadetów w Poczdamie. W latach 1778-1779 uczestniczył w bawarskiej wojnie sukcesyjnej. Któregoś dnia zauważył jak jeden kapitan okradł kościół, dlatego odmówił oddawania mu honorów. Sprawa dotarła do króla, który oznajmił, że „zdobyczne nie jest kradzione". Mając na uwadze i inne wybryki Yorcka, skazano go na rok twierdzy i usunięto z wojska. Po odsiedzeniu wyroku rozważał możliwość wstąpienia do armii polskiej, francuskiej, carskiej lub duńskiej. Będąc w Paryżu zdecydował się na służbę holenderską. W stopniu kapitana został wysłany do Indii. Podczas żeglugi uczestniczył w bitwie morskiej z Anglikami. W latach 1783-1785 walczył na terenie Indii Wschodnich. W 1806 wrócił do Prus. Po śmierci Fryderyka I przyjęto go do armii. W 1787 roku został kapitanem w batalionie von Plüskow w Namysłowie. Poznał tam córkę kupca Johanne Henriettę Seidel (1768-1827), z którą 6 lipca 1792 zawarł związek małżeński. W 1794 brał udział w powstaniu w Polsce. Wyróżnił się podczas bitwy pod Szczekocinami. W wojnie z Francją w 1806 był dowódcą pułku. Walczył pod Jeną. Stoczył zwycięską potyczkę pod Altenzaun. Wkrótce wielokrotnie ranny dostał się do niewoli. W styczniu 1807 został wymieniony. Po zawarciu pokoju w Tylży został naczelnym dowódcą wojsk pruskich w Kłajpedzie. Przedtem król awansował go na generała majora i odznaczył orderem Pour le' Merite. W 1808 został dowódcą brygady wschodniopruskiej, a w 1810 generalnym inspektorem wojsk lekkich. W 1811 roku był już gubernatorem prowincji Prusy Zachodnie. 10.03.1812 został generalnym gubernatorem Prus Zachodnich, Wschodnich i Litwy. W wojnie Napoleona z Rosją Yorck był początkowo dowódcą kawalerii pruskiego kontyngentu posiłkowego, a od lipca 1812 faktycznym dowódcą kontyngentu, czyli 27 Dywizji Wielkiej Armii. 17 września 1812 roku był inspekcjonowany przez Napoleona. Stale był namawiany przez pruskich oficerów w służbie rosyjskiej do odstąpienia Napoleona. Przełom nastąpił 30.12.1812 w Taurogach. Wbrew woli króla i bez jego wiedzy, lecz w jego imieniu w podpisanej konwencji Yorck

zobowiązał się do pozostania na neutralnych pozycjach do marca 1813 roku. Tym samym Prusacy faktycznie zdradzili Napoleona. Zdrada ta wywołała euforię społeczeństwa. Król na opuszczenie Napoleona zdecydował się dopiero 22.01.1813. Umowa w Taurogach miała kapitalne znaczenie moralne dla całych Prus, zmobilizowała naród do maksymalnego wysiłku dla ostatecznego pokonania Napoleona. Wielką Armię pozbawiła ponad 16000 żołnierzy. Ilościowo było to dużo, zważywszy zdziesiątkowanie zasadniczych sił. Gdyby Prusacy chcieli walczyć, a resztki Wielkiej Armii otrzymałyby wodza zdolnego uporządkować szyki, byłoby możliwe zatrzymanie armii rosyjskiej na terenie Polski. Yorck uratował swoich żołnierzy od przelewu krwi za obcą sprawę i od trudnej sytuacji wyboru opcji. Zdradą uratował honor Prus. Trasa powrotnego marszu von Yorcka znana jest z kilku opracowań, w tym z pamiętników. 04.02.1813. Korpus von Yorcka osiągnął Elbląg, potem przez Chojnice, Człuchów, Sypniewo dotarł 04.03.1813 do Mirosławca. Stąd ruszył na Drawno, tak to historia zatoczyła duży krąg od uciekającej Luisy do triumfującego Yorcka. Wejście do Drawna w dniu 05.03.1813 tego korpusu zostało niemal niezauważone przez niemieckich historyków, gdyż czynili oni przeskok myślowy do dnia 06.03.1813, kiedy von Yorck znalazł się w Choszcznie i objął dowództwo wszystkich wojsk pruskich na Pomorzu. Potem przeszedł przez Barlinek, Pełczyce, Myślibórz, Chojnę. 10 marca przeszedł na drugi brzeg Odry. 11 marca król uwolnił go z zarzutu niesubordynacji. 17 marca 1813 generał von Yorck, potomek Kaszubów, syn kapitana i mieszczki, jako „Wybawca Prus" triumfalnie wkroczył Bramą Brandenburską do Berlina, który oszalał z radości. W kampanii 1813 walczył pod Lützen, Budziszynem, Katzbach i Lipskiem. 3 października 1813 zajął miejscowość Wartenburg k. Lipska, co zasadniczo poprawiło sytuację strategiczną sprzymierzonych. 9 marca 1814 zwycięsko walczył pod Laon, zdobył podparyską wieś Villette i wkroczył na Montmartre. 3 czerwca 1814 król wraz z tytułem hrabiowskim nadał mu nowe nazwisko Yorck von Wartenburg. 18.06.1814 został naczelnym dowódcą wojsk i twierdz Śląska. 3.10.1815 został dowódcą armii śląskiej. 26.12.1815 zwolniono go ze służby i otrzymał majątek w Oleśnicy Małej. W dniu śmierci Napoleona 5 maja 1921 roku – został feldmarszałkiem. Zmarł nad ranem w swoim majątku w wieku 71 lat. Pochowany został w mauzoleum rodzinnym w Oleśnicy Małej. Tam leży do dziś. Za zasługi wojenne odznaczony był najwyższymi orderami państw koalicji antynapoleońskiej. Na jego cześć Ludwig von Beethoven skomponował tzw. Yorckschermarsch, poeta Ernst Wischert napisał sztukę „Unser General Yorck". W 1855 odsłonięto w Berlinie jego pomnik.

Waśniowski Marcin. Uczeń i wychowanek Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego w Niemieńsku. W 1998 podczas Ogólnopolskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych w Warszawie zdobył złoty medal w biegu na 400 m. Na tych samych zawodach zdobył drugi złoty medal w sztafecie 4 x 400 razem z Grzegorzem Krystyniakiem, Błażejem Kwiatkowskim i Rafałem Zaboronkiem.

Wedel Emma Karola Fryderyka von zd. von Schuckamann (28.04.1870 – 8.10.1953). Pochodziła z Kołek (Rohrbeck). Była córką pana na majątku w Kołkach Otto von Schuckamanna (1824 – 1902) i Elisabeth von Behr (1831-1895). Była drugą żoną urodzonego w Drawnie (Neuwedell), dziedzica Drawna byłego oficera 13 pułku ułanów Jerzego Augusta Ferdynanda von Wedel (01.08.1847 - 11.11.1894)w prostej linii potomka drawieńskich

Wedlów i dziedzica dóbr chomętowskich (Großgut). Niestety jego ojciec Eryk Antoni von Wedel (1820-1872) w 1849 stracił wpływy w Drawnie. Pierwszą żoną Jerzego Augusta von Wedel była Helena Augusta z d. von der Marwitz (13.12.1863 - 22.04.1893) z Kiełpina. Z tego małżeństwa zrodziła się córka, niestety zmarła dzień po matce 23.04.1883. Emma Karola Fryderyka von Schuckamann poślubiła von Wedla 07.11.1890 w Kołkach. Ich dziećmi byli: przyszły as lotnictwa i przyjaciel „Czerwonego Barona" Manfreda von Richthofena, urodzony w Chomętowie Erich-Rüdiger Ernst Otto von Wedel (09.03.1892 - 02.07.1954) i urodzona w Drawnie, córka Edelgard Pauline Elisabeth von Wedel (10.06.1894 - 10.10.1952). Niestety wkrótce po urodzeniu się córki mąż jej umarł i pozostawił majątek rodzinny na skraju bankructwa. Będąc wdową, stała się postacią bardziej znaną w Drawnie niż zmarły mąż. Miała właściwości wizjonerskie, gdyż podczas herbaty u znajomych zobaczyła orszak pogrzebowy swego męża. Jak się okazało w tym czasie Jerzy August umarł w Berlinie. Po zajęciu dóbr Wedlów przez komornika, mimo usilnych starań, z nikąd nie mogła uzyskać pomocy. Odmawiały jej nie tylko banki, znajomi, ale także odmówił jej rodzony ojciec. Pomoc przyszła z Choszczna. Tamtejszy kupiec żydowskiego pochodzenia E. Abrahamowski (późniejszy sponsor słynnej żniwiarki) wsparł młodą wdowę stosowną pożyczką. Pod jej kierunkiem majątek podnosił się z upadku i zaczął przynosić zyski. Zbudowała gorzelnię, dokupiła grunty i las w Dominikowie. W tych trudnych czasach sama pracowała fizycznie „przędząc przy kominku" nici na obrusy tkane w Kaliszu Pom. Zapewne również ze względów finansowych posłała syna do Korpusu Kadetów. Wedel już jako oficer mieszkał z baronem Richthofenem w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie były koszary ich pułku. Na kilka dni przed rozpoczęciem wojny Emma von Wedel przyjechała do syna w odwiedziny i zafundowała im posiłek, o czym baron wspomina w swoich pamiętnikach. Dwa lata po wojnie i po ślubie syna w 1920 opuściła Chomętowo i przeniosła się z córką do Złocieńca. Zmarła w Preetz (Holstei z dala od rodzinnych stron, rok po śmierci córki (w Neustadt, Holstein). Jednak pamięć - legenda o niej przetrwała głównie za sprawą jej walki o uratowanie dobrego imienia Wedlów.

Wedel Erich-Rüdiger Ernst Otto von (09.03.1892 – 2.07.1954). Podpułkownik Luftwaffe; as Wielkiej Wojny; dziedzic Drawna. Urodził się w Chomętowie. Jego ojciec, Jerzy August Ferdynant von Wedel urodził się 01 sierpnia 1847 w Drawnie, zmarł w 1894. Matka Emma Karola Fryderyka z domu von Schuckamann pochodziła z Kołek. Młody Wedel wstąpił do służby wojskowej, został oficerem, służył w 1 Pułku Ułanów im. cesarza Rosji Aleksandra III (Westpreßisches Ulanenregiment Nr 1 „Keiser Aleksander III" von Rußland), którego barwami był kolor czerwony. Z pułkiem tym wyruszył w 1914 na wojnę, w trakcie jej trwania przeszedł z kawalerii do lotnictwa, został pilotem i 23 kwietnia 1918 zameldował się wdywizjonie Jasta 11. Od maja 1918 do końca wojny zestrzelił 13 samolotów, co dało mu 126 miejsce na liście niemieckich asów lotniczych w wojnie 1914 – 1918. Do historii lotnictwa przeszedł jako ostatni dowódca dywizjonu Jasta 11. W okresie dowodzenia tym dywizjonem był bezpośrednim podwładnym dowódcy pułku JG 1 (Jagdgeschwader Nr1), Hermanna Göringa (dowodził JG- 1 od 6-go lipca 1918). Najlepszym dowodem, że Wedel znał późniejszego marszałka, są zdjęcia z tego okresu. Po rozwiązaniu dywizjonu, które nastąpiło 16 listopada 1918, w piwiarni miejscowości Aschaffenburg został w stopniu porucznika zdemobilizowany. Z wojny wyniósł dwa wysokie odznaczenia: Krzyż Żelazny i

Krzyż Orderu Królewskiego Domu Hohenzollernów. Powrócił do Chomętowa. Jednak nie miał pojęcia o prowadzeniu majątku. Praktykę odbył w dobrach von Blanckenburga pod Reskiem. Tam poznał córkę właściciela Teresę (1893 –1963), którą 12 maja 1920 poślubił. Małżeństwo to rozpadło się. Kolejną wybranką była Augusta von Oskar Gleichen (1898 – 1982), ślub odbył się 30 października 1930 w Hanowerze. Niestety, małżeństwo to, jak i poprzednie nie doczekało się dzieci. Znany był z miłości do koni, samochodów i łowiectwa. W lasach drawieńskich polował razem z byłym swoim dowódcą, ówczesnym Łowczym Rzeszy marsz. Hermannem Göringiem. Wbrew pozorom nie jest tak, jak dotychczas sądzono, że Wedel praktycznie już nie awansował. 01.06.1934 otrzymał awans na kapitana. W czasie wojny był mocno po czterdziestce, dlatego do lotów bojowych się nie nadawał. Zajmował inne stanowiska, był m.in. komendantem lotniska E4/ III (Fliegerhorst-Kommandantur E 4/ /III) we francuskim St. Omer-Clairmarais. Funkcję tę pełnił od 19.01.1942 do 25.09. Obowiązki przyjął od majora Georga Stolzenbacha, który pełnił je od 12 sierpnia 194. Lotnisko to funkcjonowało od czerwca 1940 do kwietnia 1944. Nie dowodził długo, bo w dniu 25.09.1942 jego następcą został mjr Franz Schenuit, który pełnił obowiązki do 01.04.1944. Ostatecznie Wedel 01. 04.1944 „wylądował" w rezerwowej bazie lotniczej Fliegerhorst-Kommandantur E (v) 217/XI. Po wojnie osiadł w Niemczech zachodnich, zmarł w Salzhausen koło Lüneburga.

Wedel Georg Gottlieb Ferdinand von (03.10.1774 – 09.02.1841) urodzony w Drawnie (Neuwedell), zmarł w Karpinie (Mürbenfelde). 18.12.1805 poślubił Christine von Ludwig pochodzącą z Kowalowa pow. Słubice (Kohlow), gdzie urodziła się 25.12.1788. Zmarła w Choszcznie (Arnswalde) 29.06.1851. Z małżeństwa tego urodził się gen. major **Friedrich von Wedel** ur. 18.09.1814 w Drawnie (Neuwedell), zmarł 24.02.1890 w Berlinie Charlottenburg. Generał żonaty był z Adelheid Henriette Karoline von Griesheim. Mieli córkę Klementine von Wedel ur. 10.01.1851 w Torgau, jej mężem był urodzony w Rathenow ppłk rezerwy Ernst von Wedel z domu Wedlów Fürstensee (Przywozie, gm. Dolice). Wiadomo, że ich dziećmi byli: Hans Adam von Wedel ur. 07.07.1880 w Marseille, Valentine von Wedel ur. 16.11.1881 w Mexiko, Rüdiger von Wedel ur. 26.02.1884 w Tacubaya, Freia von Wedel ur. 30.06.1885 w Tacubaya, Ursula von Wedel ur. 29.10.1886 w Charlottenburg-Berlín, Ruth von Wedel aus dem Hause Fürstensee ur. 09.02.1891 w Neuilly-sur-Seine. Drugim synem Georga Gottlieba Ferdinanda von Wedel był **Erich von Wedel**ur. 10.04.1820 w Neuwedell i tu zmarły 29.01.1872. Ożeniony był w 1844 z pochodzącą z Lubieniowa Pauline von Albedyll, ur. 14.12.1825, zm. w Drawnie 30.12.1886. Ich syn Georg August Ferdinand von Wedel (ur. 01.08.1847 w Drawnie, zm. 11.11.1894 w Berlinie) miał dwie żony; pierwsza – Helene von der Marwitz z Kiełpina (Kölpin), gdzie sie urodziła 13.12.1863, zmarła w Kiełpinie 22.04.1883. Jej rodzicami byli Antonie Luise von der Marwitz z domu von Wedel (dom Fürstensee), ur. 21.07.1841 w Blankensee, zm. Kölpin 27.02.1905, córka Achaz von Wedel (17.09.1796 – 09.04.1852) z Blankensee i Auguste Laurin (04.10.1811 – 02.07.1880). Wdowiec Erich von Wedel siedem lat później poślubił 07.11.1890 Emmy von Schuckmann (ur. w Kołkach (Rohrbeck) 28.04.1870, zm. w Preetz 08.10.1953). Ich syn to Eryk Rüdiger von Wedel, ostatni dziedzic fortuny drawieńskich Wedlów, przyjaciel „czerwonego barona" Manfreda von Richthofena oraz marszałka Rzeszy Hermanna Göringa i ostatni dowódca nasłynniejszego dywizjonu lotnictwa światowego Jasta 11. Ppłk pil. Erich-

Rüdiger von Wedel ur. 09.03.1892 w Drawnie (Neuwedell) zm. bezdzietnie 02.07.1954 w Salzhausen. Miał siostrę Edelgarde von Wedel ur. 10.06.1894 w Drawnie (Neuwedell), zm. 10.10.1952 w Neustadt w Holstein. Trzecim synem Georga Gottlieba Ferdinanda von Wedel był lekarz **dr med. Hasso von Wedel** ur. 27.04.1823 w Drawnie (Neuwedell), zm 12.01.1883 w Berlinie. W dniu 08.04.1879 poslubił Elisabeth von Wedel z domu Wedlów Tuetz, ur. w Berlínie 15.12.1856, tam też zmarła. 06.12.1937. Ich córki to urodzone w Berlinie: Christiane von Wedel ur. 09.02.1881 i Margarete von Wedel ur. 02.04.1882. Kolejny syn Georga Gottlieba Ferdinanda von Wedel Georg von Wedel urodził się w Karpinie (Mürbenfelde) 29.12.1828, zmarł w Afryce 05.12.1872 w miejscowości Dordrecht (Distrikt Chris Hani, Ostkap, Südafrika).

Wedel Friedrich Karl von (18.09.1814-24.02.1890). Generał major. Syn Ferdinanda (1774 – 1841) i Christine z d. von Ludwig. Ojciec zmarł w Karpinie. Skromny jego grób do niedawna istniał na cmentarzu wiejskim. Zdjęcie mogiły zachowało się w zbiorach DPN-u.Przyszły generał urodził się w Drawnie (niem. Neuwedell). 27.03.1831 wstąpił jako fizylier do 9 Pułku Piechoty w Szczecinie. Od 1833 służył w Batalionie Fizylierów w Goleniowie, a od 1842 w 2 Batalionie w Szczecinie. W 1846 został dowódcą kompanii w batalionie Landwehry (Szczytno) 4 Pułku Piechoty. Od 12.01.1847 do 11.01.1848 służył w Brygadzie Artylerii Gwardii. 27.03.1847 jest już we Wrocławiu w 19 Pułku Piechoty w szeregach którego walczył z polskimi powstańcami w Wielkopolsce w 1848. Uczestniczył w kilku bitwach i potyczkach, a w bitwie pod Miłosławiem został ciężko ranny. Od 24.10.1848 do 12.10.1849 był adiutantem 6 Brygady Piechoty w Szczecinie. 15.09.1849 został adiutantem zmobilizowanej 2 Dywizji VII Korpusu Armijnego. Tłumił ruchy wolnościowe w Badenii i Nadrenii –Palatynacie. Potem był adiutantem 3 Brygady Piechoty w Gdańsku (12.10.1849), 6 Brygady Piechoty w Szczecinie (08.02.1851), 12 Brygady Piechoty w Brandenburgii (04.05.1852). Dnia 18.09.1856 został szefem 8 Kompanii a 08.07.1858 dowódcą 2 Batalionu (Brühl) 28 Pułku Landwehry. Od 01.07.1860 dowodził 2 batalionem w Koblencji, a 13.12.1860 3 Batalionem Pułku Fizylierów Nr 40. 16.06.1865 został dowódcą pułku (Grenadier-Regiments Nr. 4 z Gdańska). Podczas wojny z Austrią w 1866 walczył w składzie I Korpusu Armijnego bił się pod Trautenau, Tobitschau i pod Königgrätz.18.06.1869 został urlopowany z powodu choroby. 24.05.1870 objął dowództwo nad 29 Brygadą Piechoty z Kolonii. W strukturze VIII Korpusu Armijnego walczył w wojnie z Francją 1870. Bił się pod Gravelotte; uczestniczył w przyłączeniu do Niemiec miasta Metz. Z powodu choroby dowództwo brygady przekazał 06.09.1870 gen. mjr.von Sperling. Pozostał w dyspozycji dowódcy garnizonu w Koblencji 18.10.1871 otrzymał emeryturę, zamieszkał w Westend – Berlin.Tam 24.02.1890 zmarł, pogrzeb odbył się 28.02.1890 na cmentarzu Charlottenburger Luisen. Podczas swojej służby awansował na kolejne stopnie wojskowe: 27.03.1831 podchorąży, 1831 plutonowy, 19.11.1831 chorąży, 22.05.1833 podporucznik, 18.04.1848 porucznik, 22.06.1852 kapitan, 08.07.1858 major, 18.10.1861 podpułkownik, 18.06.1865 pułkownik, 18.06.1869 generał major. Żonaty był z Adelheid z d. von Griesheim (1828 - 1901) z Torgau. Mieli córkę Klementynę (1851 - 1917), odznaczony był m.in. Orderem Czerwonego Orła kl. II z liśćmi dębu i mieczami, był Wielkim oficerem Krzyża św. Michała Archanioła (Bawaria). Podczas wojny z Francją został odznaczony Krzyżem Żelaznym kl. II (za Metz).

Wedel Hasso Adam von (09.11.1622 – 06.01.1678). Brandenburski radca nadworny kameralny; konsystorz z Drawna, Barnimia, Niemieńska. Był synem landrata i komisarza wojennego Nowej Marchii Rudigera II von Wedel i jego żony nieznanej z imienia przedstawicielki rodu von Beneckendorf. 07 września 1668 roku dowodząc oddziałami Wielkiego Elektora Fryderyka Wilhelma, najechał na starostwo drahimskie i zajął je siłą. Cała akcja miała mieć charakter samowoli, ale niemal pewnym jest, że nią nie była. Wcześniej starostwo to Wielki Elektor wykupił od starosty Dymitra Wiśniowieckiego za 15000 talarów, a transakcje tę zaakceptował król Polski Jan Kazimierz, jednak uzależnił ją od zgody swegonastępcy, gdyż podjął decyzję o abdykacji. Wielki Elektor nie zamierzał na to czekać. W sierpniu 1668 roku elektor z żoną Dorotą von Holstein-Glucksburg przebywał w swej domenie w Bierzwniku i 18 sierpnia 1668 zawitał do Drawna.Towarzyszył mu oddział wojska. Parę elektorską na zamku drawieńskim ugościł Hasso Adam von Wedel,po czym elektor z żoną udali się do Królewca. 06 września Wedel ruszył na Drahim. Akcja ta spotkała się z protestami Polski, planowano nawet odwet zbrojny, jednak skończyło się tylko na groźbach. W 1673 roku Hasso Adam von Wedel opuścił Drahim i objął urząd elektorskiego hauptmanna w okręgu Beeskow-Storkow. Później w 1674 i 1676 wypełniał misje dyplomatyczno – szpiegowskie w Wielkopolsce, nastawiając szlachtę przeciw polityce króla polskiego. W międzyczasie wybuchła wojna elektora ze Szwecją i 18 stycznia 1675 oddział szwedzkich dragonów zajął na krótko Drawno. Przy okazji niszczyli zamek Wedlów. 26 listopada 1677 roku elektor wysłał Hassona Adama von Wedela do Wielkopolski, by buntował szlachtę wielkopolską na zakusy absolutystyczne Jana III, wskazując na groźbę przeniesienia wojny nad Wartę. Po zwycięskiej wojnie ze Szwedami para elektorska 24 marca 1679 odwiedziła Wedlów w Drawnie. Czy wówczas Wielki Elektor Fryderyk Wilhelm zadumał się przy grobowcu Hasso Adam von Wedel, w kościele drawieńskim?Hasso Adam von Wedel był dwukrotnie żonaty, jego pierwsza żona poślubiona była w 1658 i pochodziła z rodu von Podewils, drugi raz ożenił się z Elżbietą Tugendreich von Wulff. Miał dwoje dzieci - córkę i syna.

Wedel Hermann Alexander Wilhelm von (09.01.1813 – 28.02.1894). Urodził się w Drawnie. Generał; porucznik. Jego ojciec Antoni von Wedel (1783 – 1828) był pruskim porucznikiem pułku piechoty nr 7 von Owstien. Matka Marianna Augusta pochodziła z rodziny von Heßler (1793 – 1869). Hermann Alexander Wilhelm von Wedel uczył się w Bydgoszczy, służbę wojskową rozpoczął 24.09.1830 jako fizylier - junker w Kołobrzegu, w Batalionie Fizylierów 21 Pułku Piechoty, którego dowództwo mieściło się w Stargardzie. 09.01.1831 był już podoficerem a 14.02.1832 chorążym. Awans na podporucznika otrzymał 15.02.1833. Od 01.07.1836 do 30.09.1838 był oficerem dochodzeniowym. Od dnia 01.10.1838 wykładał w Szkole Dywizyjnej 4 Dywizji Piechoty w Stargardzie (Stargard / Pomm.). 18.07.1844 został adiutantem i oficerem dochodzeniowym 2 Batalionu w Pyrzycach (Pyritz). W 1848 walczył z powstańcami polskimi w Wielkopolsce, uczestniczył w boju pod Wrześnią. Od 01.06.1840 do 01.10.1852 pełnił funkcję adiutanta pułku w Bydgoszczy, a od 26.11.1850 do 01.02.1851 adiutanta mobilizacyjnego 8 Brygady Piechoty. W w tym samym czasie 16.09.1848 został porucznikiem a 22.06.1852 – kapitanem. W okresie 01.03.1853 – 31.05.1854 dowodził w Szczecinku kompanią 3 Batalionu 21. Pułku Landwehry, następnie od

28.06.1854 szefował 9 kompanii w Gnieźnie. Niemal przez rok (03.08.1859 –01.07.1860) przebywał w Chojnicach, gdzie dowodził 1 Batalionem 21 Pułku Landwehry. Od 01.12.1859 do 04.01.1860 służył w ministerstwie wojny, gdzie zajmował się kwestiami mundurowymi piechoty. Dnia 08.05.1860 został dowódcą kompanii w 1 Batalionie w Chojnicach przynależnej do 21 Kombinowanego Pułku Piechoty. Awansowany na majora 01.07.1860 został oficerem sztabu Pułku Piechoty nr 41 (Królewiec, niem. Königsberg i. Pr.), potem 14.10.1862 był dowódcą Batalionu Fizylierów Pułku Grenadierów nr 3. Uczestniczył w wojnie z Austrią uczestniczył w bitwie pod Sadową. Dnia 18.06.1865 został podpułkownikiem. Od 02.10.1866 dowodził Pułkiem Piechoty nr 78 (w Emden). Stopień pułkownika otrzymał 31.12.1866 ze starszeństwem 30.10.1866. 21.10.1869 w Toruniu objął dowództwo pułku piechoty nr 61. W latach 1870/1871 w czasie wojny z Francją dowodził 6 Brygadą Piechoty II Korpusu Armijnego. Uczestniczył w bojach pod Gravelotte, Villers nad Marną; brał udział w zajęciu Metz, Paryża, bił się pod Salins, Les Planches. Z wojny tej przywiózł Krzyż Żelazny kl. II (za Gravelotte) i Krzyż Żelazny kl. I (odzn. 03.03.1871). W okresie 03.06.1871 – 02.08.1873 dowodził 8 Brygadą Piechoty. 18.08.1871 otrzymał nominację na stopień generała majora. Dnia 13.04.1875 został komendantem Królewca. 22.03.1877 został generałem porucznikiem. W 1880 obchodził 50-lecie służby wojskowej, z tej okazji 24.09.1880 odznaczony został Orderem Czerwonego Orła kl. I z liśćmi dębu z numerem 50. Do rezerwy odszedł 12.03.1881. Zmarł w Kołobrzegu. Był dwukrotnie żonaty. Pierwszy raz 30.03.1853 ożenił się w Stargardzie z Henriette von Gellhorn (ur. 21.06.1820 w Orsk, niem. Urskau, pow. lubiński), która zmarła w Toruniu 02.12.1857. Po jej śmierci poślubił 28.06.1860 w Chojnicach Elizę von Besler (ur. w Toruniu 16.02.1834, zmarła w Kołobrzegu 01.04.1905). Generał miał ośmioro dzieci. Trzy córki i pięciu synów.

Wedel Joachim von (der Ältere - starszy) (1592 – 1627). Dyrektor powiatu choszczeńskiego (odpowiednik landrata) lub komisarz wojskowy;właściciel 1/3 Drawna, Sitnicy, 1/3 Niemieńska, Płocicznej, Miradzu i Rüdifersdorf. Pochodził z linii drawieńskiej Wedlów. Syn Rüdigera von Wedel (1537 –25.01.1592) i Hedwig z d. von der Goltz. W 1601 ożenił się z Zofią Magdaleną von Wedel córką Jerzego z Rzeplina i Katarzyny von Schönebeck. Miał syna Georga Ernsta von Wedel (1600 – 1645) kapitana, który 19.07.1627 na czele jednej kompanii wspartej okolicznymi chłopami, zablokował pod Santokiem przejście przez rzekę uchodzących na Pomorze przed Wallensteinem wojsk Duńskich von Mittzlaffa. Wedel umocnił się w uprzednio wykonanym szańcu powstałym na bazie starych fortyfikacji Santoka. Umocnił się skutecznie, gdyż wojska duńskie obrały trasę wzdłuż Noteci, dotarły do Drezdenka i dalej, aż przeszły Drawę w Barnimiu. Po bitwie pod Granowem był tym, który w sposób sprawny oczyścił teren wokół Granowa i Pełczyc z maruderów.

Wedel Johann von (1679 – 1742). Pruski generał; major. Urodził się w Głusku w rodzinie komisarza wojennego i właściciela Barnimia, Głuska i Ostrowca - Rűdigera Chrystiana Młodszego von Wedel (09.08.1645 – 15.01.1715) i Luizy Benigna z Dębska. Służbę wojskową rozpoczął w 1696 w Pułku Piechoty „Brandenburg" Nr 7. Początkowo pułk stacjonował w Berlnie a od pocz. XVIII w. w Szczecinie. Młody Wedel został podporucznikiem w 1701, w październiku 1706 był już kapitanem. 27 listopada 1717

otrzymał nominacje na majora Pułku „von Mosel" Nr 28, w pułku tym doszedł do stopnia podpułkownika, który otrzymał 27 listopada 1717. Brał udział w wojnie o sukcesję hiszpańską. Wspierał Austriaków w bitwach pod Cassano (16.08.1705), Calcinato (19.04.1706), Turynem (7.09.1706), oblegał Lille (19.08 – 11.12.1708). Uczestniczył także w wojnie północnej. W kampanii 1715 /1716 brał udział w oblężeniu bronionego przez Szwedów Staslundu, który zdobyto 24.12.1715. W czasie tych walk został ranny, aż dziesięć razy. Na pułkownika awansował w 1730 a w 1739 trafił do stacjonującego w Magenurgu pułku „von der Golz" Nr 5, którego został dowódcą. Obowiązki przyjął od gen. Christopha Heinricha von der Goltz. Ciekawostką jest to, że w latach 1667 – 1670 pułkiem tym dowodził słynny polski zdrajca z „Potopu" Bogusław Radziwiłł. W 1741 roku von Wedel otrzymał nominację na generała majora. Brał udział w pierwszej wojnie śląskiej. W bitwie z Austriakami pod Chotusicami (Chotusitz) stoczonej 17 maja 1742 roku, walczył pod komendą Leopolda I księcia von Anhalt-Dessau. Bitwa trwała kilka godzin i zakończyła się zwycięstwem Prusaków, podczas jej trwania gen. Wedel został ranny w głowę. Przewieziono go do miejscowości Kutná Hora (dziś w Republice Czeskiej), gdzie zmarł. Jego żona Krystyna Elzbieta (Christina Elisabeth) z d. von Güntersberg ur.26.08.1680, była córką Ewalda Friedricha Güntersberg z Kalisza Pom., a matka Margaret Ursula, która pochodziła z pomorskiego rodu von Zitzewitz. Krystyna Elżbieta zmarła 13 stycznia 1758. Wedlowie mieli pięcioro dzieci. Potomkowie jego syna Ewalda Fryderyka (1720 – 1784 lub po 179) właściciela Głuska, Barnimia od 1751 męża Joanny Fryderyki von der Goltz (1732 – 1805 Rybaki) zamieszkują w Polsce w rejonie Człopy, Piły i Warszawy.

Wedel Ludolf I von (wsp.1282-1321). Rycerz; Wójt margrabiów Nowej Marchii. Najmłodszy syn Hasso I von Wedel, był bratem Zulisa i razem z nim uznany winien być za założyciela miasta Drawna. Jego dobra obejmowały Tuczno, Drawno, Krępcewo, Wałcz, Korytowo, Złocieniec. Był uczestnikiem zorganizowanego w 1306 rabunkowego najazdu na stolicę biskupstwa Kamień Pomorski. W 1307 poprowadził Brandenburczyków na ziemię sławieńską. Podczas tej wyprawy opanowane zostały zamki w Sławnie i Polanowie a w drodze powrotnej w Połczynie i Bobolicach. 17.07.1307 (dzień zdrady Święców) margrafowie zobowiązali go do oddania Święcom, którzy złożyli hołd lenny władcom BrandenburgiiSławna i Polanowa. Wedel zatrzymał jednak Bobolice i Połczyn. 09 października 1313 ugościł razem z bratankiem, na zamku w Drawnie jadącego do Słupska margrabiego Waldemara Askańskiego (1280 – 1319). Data ta uznana została jako symboliczny początek miasta Neuwedell - Drawna.Pochowany został w grobowcu, w kościele klasztornym w Bierzwniku obok ojca i braci.

Wedel Ludwik żył na przełomie XV/XVI w. Szancmagister. Był organizatorem przepraw i prac drogowych podczas przemarszu wojsk, wybierał miejsca pod obóz i organizował jego ufortyfikowanie, kierował pracami inżynieryjnymi podczas oblegania twierdz itp. Spełniał niemal wszystkie zadania przewidziane dla inżynierów wojskowych tamtych czasów. Ponieważ był pierwszym o takim tytule w Polsce, uznać trzeba, że był pierwszym polskim szefem saperów. Stał na czele powołanego przez króla Stefana Batorego zespołu prekursorów tej formacji. Oprócz szancmagistra Wedla w skład jego weszło: 20 szancmajstrów i 50 szancknechtów. Wszyscy byli kadrą instruktorską, której podporządkowywano kilka tysięcy

chłopów z siekierami i innymi prostymi narzędziami a także górników do robienia podkopów; byli wśród nich cieśle, kołodzieje, węglarze oraz inni rzemieślnicy. Podczas wojny o Inflanty owi prekursorzy polskich saperów okazali się bardzo przydatni. Ludwik Wedel najprawdopodobniej pochodził z Wedlów tuczyńsko – drawieńskich. Jest to postać trudna do dokładnego zidentyfikowania, utrudnia to częstość występowania wśród Wedlów imion Ludwik (także Ernst). Cała ówczesna inżynieria wojskowa podlegała artylerii, którą dowodził wówczas starosta wałecki Ernst Wejher (inne źródła podają, że dowodził najemnikami niemieckimi, co jest bardziej przekonujące), należy sądzić, że to on wybrał Wedla, gdyż był odpowiedzialnym za ściągnięcie specjalistów do wojska królewskiego. Ród Wedlów poznał podczas korekt granicy w rejonie starostwa wałeckiego. Wedel podczas pobytu w Wilnie skonstruował prosty i łatwy do transportu most na łodziach (łyżwowy) z drewnianym pomostem, który za pomocą lin i łańcuchów złożyć można było w 3 godziny. Po tym moście przeszły wojska przez Dźwinę w 1579. Gdy król Stefan Batory sprowadził z zachodniej Europy inżynierów wojskowych, otrzymali stopnie kapitanów, podporządkowano im od 1 – 2 szancmistrzów, tym natomiast podlegał pododdział szancknechtów (szanckopników), potem zwanych szancchłopami. Podczas przegrupowania szli na czele kolumny, torując drogi i organizując przeprawy. Siłę roboczą do wykonywania prac inżynieryjnych stanowiła głównie czeladź obozowa lub piechota. Dotychczas nie ustalono kto zablokował idącym w dn. 19.07.1627 z Skwierzyny wojskom duńskim przejście na Noteci pod Santokiem. Panuje przekonanie, że zrobił to z mieszkańcami Murzynowa jeden z Wedlów, wymienia się, iż działał tam Ludwik Wedel dawny szancmagister polskiego wojska koronnego. Niestety jest to mało prawdopodobne.

Wedel Zulis I von (wsp. 1281 – 1303/5). Jeden z założycieli Drawna. Był jednym z sześciu synów Hasso I von Wedel, który przybył na Pomorze już w 1240. Braćmi Zulisa I byli: Ludwik I, Zygfryd, Hasson, Henryk I, Ludolf I, Hasso I von Wedlowie. Jest możliwe, że wszyscy urodzili się na Pomorzu. Przypuszcza się, że już w okresie 1266 /67 Wedlowie objęli rządy na terenie obejmującym obszar dzisiejszego Drawna. Zulis był marszałkiem i doradcą margrabiów, ok. 1296 postawił razem z bratem Ludolfem zamek w Drawnie. Po śmierci pochowany został w grobowcu, w kościele klasztornym w Bierzwniku, gdzie spoczywał już jego ojciec Hasso I. Z synów Zulisa I rycerzem był Hasso III (wsp.1308 – ok. 1341), został on wójtem Nowej Marchii.Jego posiadłości obejmowały Drawno, Korytowo, Raduń, Boguszyny, Sławęcin, Krzęcin, Pełczyce, Bobolice. Drugi z synów -Henning II von Wedel (wsp. 1305(8) - 1349) zwany Starym był rycerzem – rozbójnikiem. Jego posiadłości obejmowały: Korytowo, Drawno, Raduń, Boguszyny, Sławęcin, Krzęcin, Nętkowo, Brzezina i Połczyn. Wiadomo, że 15.09.1337 otrzymał od margrabiego zgodę na zajęcie Pełczyc i tego dokonał. Trzecim synem był Betekin (wsp. 1308 – 1328), o którym faktycznie nic nie wiadomo.

Wegerer August Ferdinand von (30.04.1812 – 25.06.1887). Generał armii pruskiej. Urodził się w Święciechowie. Był synem Karla Ottona Sigismunda majora 14 pułku ladwehry (14. Landwehr-Regiment) i pochodzącej z Barnimia (Fürstenau) Christiane Luise zd. von Normann. 1784 – 1859). Jego młodszym bratem był urodzony w Reczu gen, mjr **Rudolf Konrad von Wegerer** (1822 - 1891). August Ferdinand von Wegerer w dniu 26.04.1823 wstąpił do szkoły kadetów w Chełmnie po czym trafił do Berlina. 29.07.1829 otrzymał

przydział do 14 pułku piechoty w Stargardzie i został kandydatem na oficera. Podporucznikiem został 12.02.1831 i otrzymał przydział do 37 pułku piechoty w Toruniu. Awans na porucznika utrzymał 13 lat później 14.07.1844. W międzyczasie w okresie 1834-37 był komendantem szkoły wojskowej, a w okresie 25.09.1839-1848 wykładowcą w szkole dywizyjnej 16 Dywizji Piechoty w Toruniu.19.12.1848 został kapitanem i szefem kompanii. Od 15.04.1856 był komendantem batalionu szkolnego w Poczdamie. 23.05.1857 przeszedł do 20 pułku piechoty w Torgau i został majorem.24.10.1857 został komendantem batalionu fizylierów K (Brandenburg/H.). Awans na podpułkownika otrzymał 18.10.1861, natomiast 09.01.1864 został komendantem pułku fizylierów Nr 33 w Kolonii (Kommandeur des Füsilier-Regiments Nr 33 in Köln) 25.06.1864 został pułkownikiem. W wojnie z Austrią 1866 dowodził Brygadą Fizylierów 11 Dywizji Piechoty (33. 34. Füsilier-Regiment), w Armii Elby (Elbarmee) bił się pod Münchengrätz i Königgrätz (Sadową) 11.kwietnia 1867 objął komendę nad 35 Brygadą Piechoty (Infanterie-Brigade w Flensburgu) będąc jednocześnie dowódcą pułku fizylierów Nr 33. 18.04.1867 został generałem majorem. W dniu 12.07.1870 znalazł się w dyspozycji kadrowej. W czasie przygotowań do wojny z Francją został 18.07.1870 wyznaczony na dowódcę 40 Brygady Piechoty w Brunszwiku. 24.07.1870 został komendantem wojskowym w Kolonii. 17 czerwca 1871 przeszedł w stan nieczynny. Generałem porucznikiem został w dniu 3 września 1871 r. Zmarł w miejscowości Crampas na Rugii. Odznaczony był Orderem Czerwonego Orłaa III i II kl. z liśćmi dębu i z mieczami. Jego żoną była Agnes Auguste Ottilie Ida z d. von François (1820 – 1900). Spośród ich siedmiorga dzieci syn Rudolf Heinrich Sigismund (ur. w Luxemburgu 19.05.1852 – zm. Berlin 05.08.1929) był pruskim generałem piechoty dowódcą 30 Brygady Piechoty z 1906 i d-cą 4.Dywizji Landwehry, gubernatorem wojskowym Kalisza.

Wiewiórowski Jerzy Zbigniew (12.11.1948). Podoficer zawodowy; trener; działacz sportowy i związkowiec; torunianin. W 1968 ukończył Podoficerską Szkołę Zawodową Wojsk Rakietowych i Artylerii w Toruniu. W latach 1967 – 1988 pełnił wojskową służbę zawodową w Kołobrzegu, Toruniu i Drawnie, którą zakończył w stopniu starszego sierżanta sztabowego. W latach 1988 – 1990 pracował w Nadleśnictwie Drawno na stanowisku księgowego, a od 1990 w Drawieńskim Parku Narodowym na stanowisku kierownika sekcji administracyjnej. W 1992 był założycielem Związku Leśników Polskich Parków Narodowych w Rzeczpospolitej Polskiej, w którym przez trzy kolejne pięcioletnie kadencje pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. Był również założycielem i długoletnim przewodniczącym Związku Leśników Polskich przy Drawieńskim Parku Narodowym. W latach 1995 – 2003 był prezesem Miejskiego Klubu Sportowego „DRAWA" w Drawnie, który po raz pierwszy w historii klubu w 1997 z okazji 50 rocznicy powstania klubu wprowadził do klasy okręgowej. Podczas działalności klubowej aktywnie współpracował z Jednostką Wojskową 4666 w Drawnie,zapraszając do gry najlepiej usportowionych żołnierzy. Zasłużony honorowy dawca krwi, oddał ponad 15 litrów tego bezcennego leku. Od 2006 jest fotoreporterem sportowym dla portalu internetowego ligowiec.net, na którym zamieszcza swoje fotorelacje ze sportowych wydarzeń w województwie zachodniopomorskim. Za swoją działalność społeczną oraz podczas służby wojskowej był wielokrotnie wyróżniany między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny srebrny i brązowy, Za Zasługi dla Obronności Kraju srebrny i brązowy,

Za Zasługi dla Środowiska i Gospodarki Wodnej złoty i srebrny, Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego, Za Zasługi dla Miasta i Gminy Drawno, Zasłużony dla Leśników Polskich złota i srebrna, Odznaka Honorowa PCK IV stopnia, Zasłużony Honorowy Dawca Krwi.

Winnicka Bogdana (07.09.1942) urodzona w Krynicy w woj. lwowskim. W 1948 została z rodziną wywieziona na Syberię. Do Polski powróciła w 1959.Absolwentka Liceum Plastycznego z 1964 w Szczecinie i Państwowej Wyższej Szkoły Plastycznej w Poznaniu. Pracowała jako nauczycielka Szkoły Podstawowej w Drawnie W trakcie swojej pracy zawodowej prowadziła zajęcia z dziećmi w kółkach plastycznych. Należała do Klubu „Wena" i brała udział w indywidualnych oraz zbiorowych wystawach plastycznych. Za swoją działalność artystyczną otrzymała wiele nagród i wyróżnień na wystawach wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych. Odznaczona została Krzyżem Zesłańców Sybiru, Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznakami honorowymi: „Za zasługi dla Województwa Gorzowskiego", Zasłużony dla Powiatu Choszczno", ,,Zasłużony dla Miasta i Gminy Drawno". Za swoja działalność społeczną została także uhonorowana wieloma wyróżnieniami: „Kobieta Sukcesu", statuetką ,,Barnima" i „Drawieńskie Żurawie"a w 2018 otrzymała tytuł honorowy „Zasłużony Senior" Miasta Drawno. Jest mężatką, ma dwoje dzieci i troje wnuków. Maluje obrazy. Dzieła Bogdany Winnickiej o tematyce sybirackiej wyrażają tragiczna niedolę ludzi zesłanych, ukazują świat wewnętrzny przeniknięty głębokim dramatyzmem, są relacją z tragicznych czasów, które przeżyła autorka wraz z rodziną.

Winnicki Ireneusz (1969). Inspektor Policji Państwowej; Komendant Powiatowy Policji w Choszcznie. Pochodzi ze znanej drawieńskiej rodziny. Ojciec był podoficerem zawodowym WP, służył w JW 4666 w Drawnie, natomiast mama artysta plastyk, Sybiraczka była nauczycielką i jest znaną animatorką kultury. Ukończył Akademię Rolniczą w Szczecinie. Służbę w Policji rozpoczął w lutym 1995 roku w Oddziałach Prewencji KWP w Szczecinie. Później pracował w KRP Szczecin nad Odrą, KRP Szczecin Dąbiu oraz w Komendzie Miejskiej Policji w Szczecinie. W 1999 roku ukończył Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie. W tym samym roku w sierpniu rozpoczął służbę w Wydziale Kryminalnym KPP w Choszcznie. Od stycznia 2002 był Naczelnikiem Sekcji Prewencji, a w lipcu 2006, objął stanowisko I Zastępcy Komendanta Powiatowego Policji w Choszcznie. 14.10.2012 uroczyście objął obowiązki Komendanta Powiatowego w Choszcznie. Jego poprzednik insp. Zenon Atras przeszedł do Stargardu Szczecińskiego, gdzie na stanowisku Komendanta Powiatowego Policji zmienił odchodzącego na emeryturę insp. Mirosława Denisa, od którego wcześniej przyjął komendę w Choszcznie. Nazwisko nowego komendanta kojarzyć się będzie z nową siedzibą choszczeńskiej policji pod budowę, której 18.11.2013 został wmurowany akt erekcyjny. Następnie był Komendantem Powiatowej Policji w Gryfinie. Obecnie na emeryturze.

Winnicki Marek (20.01.1965) urodzony w Poznaniu. Ksiądz rzymskokatolicki; magister; proboszcz. Był wikariuszem w Dolicach i w parafii p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Drawnie (1996 – 1999) skąd przeszedł do parafiiśw. Ottona w Szczecinie (1999 - 2002). Potem trafił do parafii p.w. św. Kazimierza w Szczecinie (2002 – 2003), następnie w 2003 do

parafiip.w. świętego Krzyża w Myśliborzu. Parafię p.w. św. Maksymiliana Mariiw Gotkowie objał 1 lipca 2006.Jest jej trzecim proboszczem.Podlegają jemu świątyniew Mirowie, Godkowie Osiedlu, Jeleninie kościół parafialny w Godkowie.

Wińczyk Beata (28.09.1977) urodzona w Bierzwniku. Sołtys Sołectwa Konotop od 2015; krawcowa. Matka jej pochodzi z Zatomia a ojciec z Konina. Ukończyła Zasadniczą Szkołę Zawodową w Szczecinie. Pracowała w Zakładach Odzieżowych „Dana" w Szczecinie. Jest mężatka i matką trojga dzieci. Jej sołectwo obejmuje miejscowości: Konotop, Międzybórz, Bogdanka.

Wiśniewska Alina (27.07.1945). Zdobyła wkształcenie średnie zawodowe. Pochodzi z rodziny chłopskiej gospodarującej we wsi Konstantynów w gminie Solec Kujawski. Szkołę podstawową ukończyła w Solcu Kujawskim. W 1965 ukończyła Technikum Rolnicze w Podzamczu Chęcińskim i podjęła pracę w PGR, gdzie pracowała do 1975. Była członkiem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (ZSL), posłanką na Sejm PRL VIII kadencji. Mandat posłanki uzyskała w 1980. Wybrana została w okręgu 18 Gorzów Wielkopolski. Okres urzędowania przypadł od 23.03.1980 do 31 sierpnia 1985. Ślubowanie złożyła 02.04.1980. Zasiadała w Komisji Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz w Komisji Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Leśnictwa. 21.03.2017 obchodziła 50 lecie małżeństwa. Ma troje dzieci, 6 wnuków i 4 prawnuków.

Wiśniewski Franciszek (20.06.1903 - 19.12.1989). Urodził się we wsi Siemoń pow. Toruń. Burmistrz m. Kniazie (lipiec 1946-1949). W czasie wojny Niemcy zabrali mu gospodarstwo, na którym osiedlili swoich osadników. Wiśniewskiego z rodziną wywieziono na roboty do Niemiec, tak 08.05.1940 trafił do Podegrodzia. Tu przydzielony został do pracy na rzecz miejscowego majątku. Pracował na nim do 10.02.1945. Miesiąc później 14.03.1945 powrócił w toruńskie na swoje gospodarstwo. Było ono zaminowane a inwentarz i mienie rozgrabione. Wraz z innymi Polakami zorganizował prace polowe tak, by zapewnić ciągłość produkcji rolnej we wsi. Został miejscowym agronomem. 24.04.1945 przyjechał do Drawna i tu spotkał znajomego z czasów wojny Franciszka Bednarka, który przez Rosjan został naznaczony na burmistrza miasta. Wiśniewski zdecydował się pozostać. Powoli Drawno zaludniało się polskimi osadnikami.Gdy nadszedł czas żniw został pełnomocnikiem ds. akcji żniwnej, siewnej i omłotowej. Jesienią 1945 został w Drawnie agronomem, do jego zadań należało także przydzielanie ziemi. Za wykonywaną pracę nie pobierał wynagrodzenia. Oficjalnie dopiero na początku 1946 zatrudniony został przez Izbę Rolniczą w Koszalinie. W rejonie drawieńskim wybuchła wtedy plaga gryzoni, co spowodowało kryzys zbożowy.Miasto otrzymało wtedy pomoc od Armii Czerwonej w postaci 600 t zboża, które przeznaczono na akcje siewną i na wyżywienie, nadwyżkę przekazano dla mieszkańców Choszczna. W lipcu 1946 został burmistrzem Drawna (v-ce burmistrzem był Kosiński Jan), które w tym czasie nazywało się Kniazie. Zajął się organizacją życia gospodarczego i społecznego. Zorganizowano wówczas spółdzielnię, szkołę, mleczarnię (kier. Bronisław Konieczny), fabrykę sieci (kier. Muszyński). W spółdzielni i mleczarni wybrano go prezesem. Powstał pierwszy sklep GS, którego kierownikiem i zaopatrzeniowcem był Wincenty Skruńdź, pierwszą sklepową była Jadwiga Snopka, po mężu Krawczyk. Jesienią 1946

powstała Rada Miejska. Rozpoczął działalność Związek Samopomocy Chłopskiej (prezes Michał Mendel),działało Stronnictwo Ludowe (42 członków, prezes Michał Mendel), PPR (sekr. Leon Pokornicki). W 1947 ukończył kurs dla burmistrzów w Połczynie Zdroju i został przewodniczącym Miejskiego Komitetu Odbudowy Warszawy. W tym też roku przeprowadził się z Drawna na gospodarstwo w Kolonii. W 1949 zrezygnował z funkcji burmistrza, pozostał agronomem (do 1951) i prezesem spółdzielni (do 1950), został także wybrany prezesem Samopomocy Chłopskiej i członkiem Zarządu Banku Spółdzielczego w Choszcznie. W 1949 pożar strawił stodołę i wszystkie jego zbiory zbóż. W 1950 został prezesem rady spółdzielczej (do 1959) a w 1952 założył oborę hodowlaną. Działał w ZSL, od 1953 do 1958 był prezesem koła w Drawnie a od 1957 do 1962 prezesem gromadzkim. W 1958 razem z Sylwestrem Piotrowiakiem (Choszczno) i Alfredem Bohdanem z Drawna zorganizował Kółko Rolnicze, którego został prezesem, zaś skarbnikiem był Ignacy Kieżun a sekretarzem Kławsiuć Mieczysław. Mimo przekazania gospodarstwa synowi, pozostał aktywny społecznie. Odznaczony był Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1965) i innymi odznaczeniami regionalnymi, resortowymi i organizacyjnymi. Miał czterech synów i córkę.

Witkowski Józef (15.08.1921 - 09.09.1999). Kapral WP. Urodził się w m. Borokowiszczyzna pow. Stołpce w rodzinie Józefa i Praksedy. W czasie wojny został zmobilizowany do wojska. Służył 1 Armii WP. Po wojnie osiadł w Drawnie. W 1950 wstąpił do Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie. W 1961 został wybrany jej gospodarzem.

Wojnicz Antoni (1925 – 2013). Pionier Drawna;Sybirak; kombatant. Pochodził z m. Orciuchy pow. Stołpce, był synem Franciszka i Heleny. Ojciec był leśnikiem. W lutym 1940 rodzina została wywieziona pod Archangielsk. Do armii gen. Andersa nie dotarł. Został żołnierzem 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. Uczestniczył w bitwie pod Lenino, w walkach o wyzwolenie Warszawy i o przełamanie Wału Pomorskiego. Starszy sierżant odmówił przyjęcia stopnia oficerskiego. Zrezygnował z członkostwa w ZKRP i BWP i przeszedł do Związku Sybiraków. Odznaczony był m.in.: Odznaką Grunwaldzką, Medalem za Odrę, Nysę, Bałtyk, Medalem Zwycięstwa i Wolności 1945. Posiadał Медаль «За Победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941–1945.

Wojtyła Karol Józef (18.05.1920 - 02.04.2005). Święty kościoła katolickiego; papież; profesor doktor habilitowany. Urodził się w Wadowicach w rodzinie Karola i Emilii z domu Kaczorowskiej. Miał starszego brata lekarza Edmunda. Uczęszczał do Miejskiej Szkoły Powszechnej w Wadowicach. W 1929 umarła mu matka. W 1930 rozpoczął naukę w Męskim Gimnazjum Śląskim, maturę zdał w 1938. W 1932 umarł jego brat Edmund Wojtyła. Studiował na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po wybuchu wojny kontynuował studia konspiracyjne. Od 1940 rozpoczął prace w kamieniołomach, potem został pracownikiem Zakładów Chemicznych Solvay. W 1941 umarł mu ojciec. W 1942 wstąpił do konspiracyjnego seminarium w Krakowie. 1 listopada 1946 otrzymał z rąk kardynała Sapiehy święcenia kapłańskie. W 1958 został biskupem pomocniczym. Od 8 marca 1964 był arcybiskupem Krakowa. W 1967 został kardynałem, 16 października 1978wybrano go na

papieża. Przyjął imię Jan Paweł II. Pontyfikat rozpoczął 22 października tego roku. Zmarł 2 kwietnia 2005 o godzinie 21:37. Jego pontyfikat był trzecim, co do długości trwania w historii Kościoła Katolickiego. Trwał 9497 dni. Mianował 232 kardynałów, ogłosił 1318 błogosławionych i 478 świętych. Napisał 43 listy apostolskie, 11 konstytucji, 14 adhortacji i aż 14 encyklik. Przeżył zamach terrorystyczny na swe życie. W 2009 został beatyfikowany, a 27 kwietnia 2014 kanonizowany w Rzymie. Karol Wojtyła od 1955 przepłynął kilka razy rz. Drawą przez Barnimie. Fakt ten upamiętnia monument postawiony w 2006 i uzupełniony w 2014, pod którym została zakopana kapsuła czasu. Według relacji ustnych, ks. Wojtyła miał też spacerować po wsi i smakować miejscowe przysmaki.

Wolniak Janina (07.08.1945). W latach 70 - tych pełniła funkcję przewodniczącej Koła Gospodyń Wiejskich w Kiełpinie. W 2018 otrzymała tytuł honorowy „Zasłuzony Senior" sołectwa Kiełpino. Obecnie wdowa, matka dwojga dzieci i babcia czworga wnucząt.

Wołoszanienko Aleksander Wsiliewicz (08.08.1913 - ?), ppłk gw. Armii Czrwonej. Zdobywca Drawna. Ukrainiec. Urodził się we wsi Moszorin w powiecie znamieńskim w obwodzie kirowogradzkim na Ukrainie. W 1945 roku był dowódcą 241 gwardyjskiego pułku strzeleckiego 75 Gwardyjskej Dywizji Strzeleckiej (d-ca gen gw.Borys Isajewicz Galpierin) 9 Gwardyjskiego Korpusu Strzeleckiego (d-ca gen. por. Grigorij Aleksiejewicz Haljuzin) 61 Armii. (d-ca gen. płk. Paweł Aleksiejewicz Biełow). 06.02.1945 r. 241 pułk opanował zachodni brzeg rz. Drawa od Barnimia po Drawnik. 08.02.1945 r. walczył od strony zachodniej o Drawno, które opanował 10.02.1945 r. Następnie uczestniczył w walkach o Kalisz. Przypisywanie zdobywcy Drawna celowe niszczenie miasta jest błędem. Za dokonane 13 lutego grabieże, liczne podpalenia i jego splądrowanie odpowiedzialny był gen. Krasilnikow Danił Efiminowicz d-ca 265 Dywizji Strzeleckiej, która 12 lutego przejęła stanowiska bojowe w Drawnie. Krasilnikow zginął w wypadku samochodowym. 28 września 1946 r.

Wreech Adam Friedrich von (28.05.1689 – 27.08.1746). Pruski generał porucznik i właściciel ziemski m.in. Kiełpina;rycerz zakonu Joanitów. Urodził się w Bad Freienwalde nad Odrą. Jego ojcem był Joachim Friedrich von Wreech (1650 – 1724) pruski generał kawalerii były gubernator miasta Geldern i były szef pułku dragonów gwardii Nr 4 a matką Katharina Amalia pochodząca z rodu von Weyher. Adam Friedrich służbę wojskową rozpoczął jako junker w pułku swego ojca. W latach 1708 -1713,brał udział w wojnie o Niderlandy. Był adiutantem gen. Dubislava Gneomara von Natzmer późniejszego pruskiego feldmarszałka. Potem brał udział w kampanii pomorskiej 1715/1716, w której walczył przeciw Szwedom. W 1719 został podpułkownikiem i dowódcą Pułku Jazdy „Graf Lottun". W 1721 został pułkownikiem. W 1723 ożenił się z 16–letnią Luisą Eleonorą von Schoning (ur. 02.02.1708 w Dąbroszynie powiat Gorzów Wlkp. niem. Tamsel), wnuczką saskiego feldmarszałka Hansa Adama von Schöning. W dniu 09.04.1729 Wreech został dowódcą pułku następcy tronu (Regiments kronpinz zu Pferde, Kür.-Rgt. 2). W 1732 wyjednał królewski przywilej na zaopatrywanie karczm w napoje alkoholowe.Jednym z nich był napój, typowy specyfik dla Drawna, który spożywało się po uprzednim podgrzaniu. Ponieważ Kiełpino leżało na szlaku handlu drewnem na tzw. „Drodze Recza", która biegła przez smolarnię radęcińską, Kiełpino,

Lubieniów, Recz (Reetz), Stargard, serwowany był on w miejscowych przydrożnych krugach. Dochód z jego sprzedaży był znaczny, dlatego Wreech, musiał za to płacić 6 talarów podatku oraz dodatkowo 1 talara do kasy miejskiej Drawna. W 1736 został szefem regimentu gwardii (Kür.-Rgt. 3). W 1741 został generałem majorem a w 1743 generałem porucznikiem. W czasie II wojny śląskiej wyróżnił się 15.12.1745 w bitwie Kesselsdorf (Kotliskami). Zmarł w trakcie ciężkiej choroby w Schönebeck a. d. Elbe (nad Łabą) podczas przekazania dowodzenia pułkiem dla gen. mjr. von Katzler. Był starostą domen państwowych w Karsku i Mironicach. Posiadał m.in. majątki w Buszowie (Buszów gmina Strzelce Krajeńskie), Gralewie (gmina Santok), Kiełpinie (gmina Drawno), Jaworzu (gmina Kalisz Pom), Kraśniku (gmina Recz), Gilenicach. Osierocił siedem córek i pięciu synów.

Wreech Joachim Friedrich von (22.11.1650); generał kawalerii; dziedzic wielu majątków, w tym Kiełpina. Urodził się w Buszowie w powiecie Strzelce Krajeńskie (Kres Friederberg). Ojciec Joachim był dyrektorem Kreis Friedergergu. W 1672nwstąpił jako kornet do armii Wielkiego Elektora Fryderyka Wilhelma Hohenzollerna. W latach 1672 – 1679 walczył z Francuzami i na Pomorzu ze Szwedami. W 1674 został dowódcą kompanii dragonów gwardii i porucznikiem a rok później rotmistrzem. Uczestniczył w bitwie ze Szwedami pod Fehrbellin 28.06.1675. Awans na majora otrzymał w 1680. W 14.11.1682 ożenił się z Katherine Amalie von Weyher córką duńskiego feldmarszałka Adama von Weyhera. Uczestniczył w oblężeniu Budy (1684 – 1686). Dnia 03.04.1685 został podpułkownikiem. W 1688 wraz z awansem na pułkownika objął dowodzenie pułkiem dragonów gwardii. Uczestniczył w wojnie z Francją 1693. Nominację na generała majora kawalerii otrzymał w 1695. W dniu 10.02.1704 został gubernatorem miasta Geldern i generałem porucznikiem, kilka miesięcy później został starostą domen państwowych (Amtshauptmann) w Karsku i Mironicach. W maju 1715 otrzymał nominację na generała kawalerii ze starszeństwem i pożegnał się z armią. Od 1668, czyli niemal od początku jego rządów w Kiełpinie, trwała kłótnia von Wreechów z von Wedlami o prawo wypasu na pobliskich pastwiskach. Spór ten szczególnie zaostrzył się między między Moritzem Heinrichem von Wedel a generałem. Zakończyli go dopiero spadkobiercy obu skłóconych panów w 1733. Z powodu długów wywołanych m.in. wojnami von Wreech w 1673 został zmuszony do oddania Kiełpina w zastaw Kasprowi von Lucke, niestety w 1693 majątek padł ofiarą pożaru. W 1696 generał Joachim Friedrich von Wreech za sumę 3000 talarów przejął Kiełpino. Nie na długo jednak, gdyż w 1702 oddał go w zastaw na 20 lat pułkownikowi von Haacke. Po czternastu latach i po śmierci von Haacke, wdowa po nim, Magdalena Augusta zwróciła generałowi Kiełpino (25.06.1716) za 6000 talarów. Dodatkowo wdał on jeszcze 1000 talarów na remont i inne niezbędne prace. Zmarł w swoim majątku Krzynki (Kriening) powiat Myślibórz (Lankreis Soldin). Dziś Gmina Pełczyce. Spoczął w Dąbroszynie.

Wujda Jan (04.05.1915 - 02.08.1973). Ksiądz rzymskokatolicki; pierwszy wikariusz drawieński;**harcerz.** Pochodził z miejscowości Bubulińce, powiat Buczacz woj. Tarnopol. Był synemKarola i Tacjanny z d. Kubasiewicz. Ojciec zginął w czasie Wielkiej Wojny, matka zmarła w 1920. Chłopcem zaopiekował się wuj Feliks Kubasiewicz. Jan ukończył szkołę elementarną w Bubulicach, potemuczył się w gimnazjum w Buczaczu, gdzie zdał maturę.

Ukończył Seminarium Duchowne we Lwowie. Święcenia kapłańskie uzyskał w dniu 20.09.1939 z rąk ks. bp. Eugeniusza Baziaka. W latach 1940 - 1945 był wikariuszem parafii Kozowa w woj. Tarnopolskim. W 1945 poprzez Stargard trafił do Dekanatu Choszczno, gdzie został pierwszym wikariuszem drawieńskim. Potem od 15.12.1945 do 03.06.1946 był wikariuszem w parafii katedralnej w Gorzowie Wielkopolskim. W dniu 04.06.1946 otrzymał nominację na rektora Niższego Seminarium Duchownego w Gorzowie Wielkopolskim. Był członkiem Komendy Hufca ZHP w Gorzowie. Po likwidacji seminarium pracował od 01.09.1960 w Wydziale Nauki Katolickiej Kurii Biskupiej. 21.12.1960 został konsultorem diecezjalnym, czyli członkiem rady, do którego należy wykonywanie zadań doradczych powierzonych przez biskupa. 06.10.1961 został koadiutorem (pełniącym obowiązki przy ważnej nominacji poprzednika) parafii mariackiej w Słupsku a w grudniu tegoż roku wicedziekanem dekanatu Słupsk-Północ. W dniu 03.11.1962 został proboszczem w Miastku,a w maju 1963 wicedziekanem dekanatu Bytów, 25.07.1970 otrzymał nominację na dziekana. Wcześniej 06.08.1969 ks. bp. Wilhelm Pluta powołał go na członka rady kapłańskiej diecezji gorzowskiej.13.02.1971 został tymczasowym wikariuszem, zarządcą parafii pw. Ducha Świętego w Szczecinku. 30.03.1971 został jej administratorem. W 1972 w wyniku działań organizacyjnych został kapłanem nowopowstałej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, której ordynariuszem był ks.bp Ignacy Ludwik Jeż. Ten zaś mianował go dziekanem dekanatu szczecineckiego. Od czerwca 1973 był proboszczem nowej parafii mariackiej w Szczecinku. Zmarł nagle w Szczecinku.Spoczął na miejscowym cmentarzu komunalnym (kwatera 10).

Wychowaniec Zofia (10.12.1943) urodzona - Wola Osińska, woj. lubelskie dawne Puławy. Swoje życie poświęciła wychowaniu czwórki dzieci. Wykształcenie podstawowe. Członkini Koła Gospodyń Wiejskich w Żółwinie. W 2017 została wyróżniona tytułem honorowym „Zasłużony Senior" sołectwa Żółwino.

Z

Zajączkowska Barbara Krystyna (08.02.1967) zd. Polak urodzona 08.02.1967 w Choszcznie jako ostatnia z pięciorga dzieci państwa Polaków. Bibliotekarz, społecznik. Ojciec Kazimierz, z zawodu szewc (27.08.1932 – 14.10.2003) urodził się w Klwatce Szlacheckiej, pow. Radom; mama Felicja (20.081932 – 16.02.2008), z d. Wiśniewska pochodziła z Siemonia, pow. Toruń. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Drawnie, uczęszczała do Liceum Ekonomicznego w Choszcznie. Po zdaniu matury, od 01.09.1986 rozpoczęła pracę w Bibliotece Publicznej w Drawnie, w której pracuje do dziś. 01.09.2019 została dyrektorem tejże biblioteki. W 1992 zawarła związek małżeński z nauczycielem Pawłem Zajączkowskim, który w tym czasie pracował w Szkole Podstawowej w Święciechowie. W trakcie swojej kariery zawodowej podwyższała swoje kwalifikacje: ukończyła studium bibliotekarskie, uzyskała tytuł magistra zarządzania i ukończyła studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Wspólnie z byłą dyrektorką biblioteki Reginą Budrewicz organizuje życie kulturalne biblioteki: wystawy, spotkania

autorskie, konkursy. Praca w instytucji samorządowej przyczyniła się do tego, że zaczęła aktywnie działać na rzecz społeczności lokalnej. W 1998 powstało Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, którego siedziba znajduje się w Bibliotece Publicznej, w tym też roku została jego członkiem i wspólnie z Reginą Budrewicz, aktywnie działają w jego strukturach. Za swoją działalność społeczną została wyróżniona: odznaką honorową „Za zasługi dla miasta i gminy Drawno" (2005), medalem „Zasłużony dla Powiatu" i srebrną odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego (2018). W 2018 powstało Stowarzyszenie „Coolturalne Drawno", w którym pełni funkcję prezesa. W 2019 roku obejmuje stanowisko dyrektora w Bibliotece Publicznej w Drawnie.

Załuczkowski Tadeusz (13.03.1901 - 19.02.1952). Ksiądz rzymskokatolicki. Urodził się w Sorokach k. Kołomyi w diecezji lwowskiej w rodzinie nauczycielskiej. Był absolwentem Wydziału Teologii Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Święcenia kapłańskie przyjął z rąk abp. Bolesława Twardowskiego 29 czerwca 1924. Na ziemie zachodnie przybył w 1946. Przebywał w Szczecinie, gdzie został proboszczem w parafii Świętej Rodziny. W 1947 został wikariuszem kapituły Administracji Gorzowskiej. Zyskał zaufanie administratora ks. Nowickiego, który czując komunistyczne zagrożenie, wyznaczył go poufnie na swego następcę w zakresie „kierowania diecezją, na wypadek, gdyby z jakichkolwiek przyczyn nie mógł sprawować swej władzy", co stało się w 1951, kiedy to został Administratorem Ordynariatu Gorzowskiego, Dekretem prymasa Wyszyńskiego otrzymał prawo erygowania w diecezji nowych parafii dzięki czemu mógł w ciągu jedynie pół roku utworzyć 132 nowe parafie na terenie ordynariatu. Zmarł prawie nagle w Gorzowie Wlkp. w 52 roku życia i 27 roku kapłaństwa. Pochowany został na cmentarzu o. kapucynów przy ich kościele Świętego Krzyża w Gorzowie Wlkp. Obok niego złożono ciało jego matki, które przywieziono ze Szczecina.

Zduńczuk Andrzej (1955) urodzony w Drawnie. Kapitan magister; ostatni kierownik sekcji zabezpieczenia 7OSSiMW i ostatni z-ca dowódcy garnizonu Drawno (2003). Jego Nazwisko przez 67 lat ściśle związane było z drawieńską jednostką. Jest synem Sabiny, która była wieloletnim pracownikiem jednostki i mjr/ppłk. Edwarda Zduńczuka, byłego oficera 41 bsap., uczestnika Wielkiej Operacji Rozminowania Kraju i dowódcy 7OSSiMW. Przez wiele lat mieszkał z rodzicami w części mieszkalnej kompleksu wojskowego, skąd rodzina Zduńczuk wyprowadziła się do bloku w mieście jako ostatnia. Decyzje o zostaniu żołnierzem zawodowym podjął po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, którą pełnił w 42 Dywizjonie Dowodzenia Lotów w Mirosławcu. Od 1979 zajmował stanowiska służbowe od instruktora mechanika do zastępcy dowódcy 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów Wybuchowych. W tym czasie ukończył Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Inżynieryjnych we Wrocławiu i studia magisterskie w Bałtyckiej Wyższej Szkole Humanistycznej w Koszalinie. W okresie restrukturyzacji sprawnie pokierował procesem przeobrażeń strukturalnych, dzięki czemu wielobranżowo rozbudowana sekcja (utworzono nowe działy przechowywania) bezkolizyjnie rozpoczęła działalność w nowych warunkach służbowych. Po rozwiązaniu 7 OSSIiMW został zastępcą kierownika Składu Drawno 2 RBM. Był współorganizatorem charakterystycznego dla 7 OSSIiMW i później kontynuowanego przez skład systemu niszczenia środków bojowych nieużytkowych, w którym czynnie

uczestniczył. Zniszczono wówczas setki ton środków bojowych, często bardzo niebezpiecznych i o skomplikowanej konstrukcji. Niestety choroba zawodowa, która była m.in. konsekwencją wykonywania tych zadań spowodowała, że w 2008 odszedł do cywila. Był współautorem sukcesów drawieńskich saperów. Aktualnie jest wiceprezesem Koła nr 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich w Drawnie. W jednostce pracował jego brat Zbigniew (GWŁ „Amonit") a także przez pewien czas syn Marcin. Za działalność służbową został uhonorowany medalami resortowymi oraz Srebrnym Medalem „Zasłużonemu Saperowi". Posiada odznakę „Zasłużony dla Miasta i Gminy Drawno". Jest pasjonatem monocykli, w których zlotach uczestniczy.

Zieliński Tadeusz (03.03.1924 - 05.12.1985). Inżynier leśnik.Urodził się we wsi Kakonin na Kielecczyźnie. Ojciec Jan, matka Wiktoria z domu Staniszewska. Szkołę podstawową ukończył w m. Krajno, następnie rozpoczął naukę w Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego w Kielcach. Do wybuchu wojny ukończył dwie klasy. Od 15.01.1940 do 20.01.1945 odbywał praktykę leśną na terenie Nadleśnictwa Święta Katarzyna w Bodzentynie. Objęła ona także pracę biurową. Po wyzwoleniu został przyjęty na stanowisko pomocnika rachmistrza w Nadleśnictwie Włoszczowa. W listopadzie 1945 wyjechał do Gorzowa Wlkp., gdzie zgłosił się do miejscowej Dyrekcji Lasów Państwowych i otrzymał stanowisko leśniczego w Leśnictwie Wołogoszcz, Nadleśnictwo Osieczno, którym był przez niemal 10 lat tj. od 01.12.1945 do 01.07.1955. Następnie skierowany został do Nadleśnictwa Drawno, gdzie został p.o. nadleśniczego. W dniu 01.06.1956 został Nadleśniczym. W 1968 ukończył zaocznie Technikum Leśnie w m. Rogoziniec, następnie zaoczne studia inżynierskie. Ukończył także liczne kursy specjalistyczne, np.: pozyskiwania drewna, żywicowania, obsługi pił mechanicznych, brakarstwa (ocena jakości drewna) hodowli i ochrony lasu. Wyróżnił się podczas zwalczania skutków gwałtownego ataku tzw. „zimy stulecia" i plagi brudnicy mniszki. Udzielał się społecznie, był członkiem Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego. Przez jedną kadencję był radnym Miejskiej Rady Narodowej w Drawnie. Z dniem 31.12.1984 przeszedł na emeryturę. Rok później zmarł. Posiadał liczne odznaczenia państwowe i honorowe m.in. Srebrny Krzyż Zasługi (1956), Złoty Krzyż Zasługi (1968), srebrną odznakę honorową Polskiego Towarzystwa Leśnego, złotą odznakę „Gryf Pomorski", medal Wojskowego Koła Łowieckiego nr 290 z Bydgoszczy.

Zimmermann Carl Friedrich (08.05.1813 – 16.08.1889); generał major; wybitny topograf. Urodził się w (Neuwedell (Drawno). Ojcem jego był sekretarz majątku Wedlów, pruski porucznik Karl Zimmermann, matką zaś Karoline Charlotte Dorothea Johanna von der Osten. Ukończył gimnazjum w Koszalinie. Służbę wojskową rozpoczął w 15.01.1831 jako trzyletni ochotnik w 21 Pułku Piechoty (Infanterie – Regiment). 15.05.1832 został podoficerem, 14.11.1832 podchorążym. Promocję na podporucznika otrzymał 13.02.1834. Wiadomo, że w 1835 służył w 1 batalionie w Stargardzie. W okresie 01.10.1836 – 30.06.1837 uczył się w szkole dywizyjnej 4 Dywizji Piechoty w Stargardzie, a w latach 15.10.1838 – 30.06.1841 w Szkole Wojennej w Berlinie. Brał udział w opracowywaniu map środkowej Azji i Zachodniej Persji dla potrzeb jednego z twórców nowoczesnej geografii i niemieckiego kartografa Carla Rittera. Opublikował także własne prace, które przykuły uwagę Aleksandra von Humbolta i ministra wojny i inicjatora budowy twierdzy w Giżycku feldmarszałka

Hermanna von Boyen, którego w okresie 01.07.1841 – 04.02.1843 był adiutantem. Prowadził badania terenu stosując kippregel (kiprigel alidada) urządzenie do pomiaru kątów, odległość i wysokość, co umożliwiło znaczną poprawę jakości wykonywanych prac. Od 01.05.1843 służył w departamencie topografii wielkiego Sztabu Generalnego. Awans na porucznika otrzymał 01.04.1847 wraz z przydziałem do 33 Pułku Piechoty, jednocześnie pozostawał w dyspozycji Wielkiego Sztabu Generalnego w Berlinie, gdzie awansując na kapitana, znalazł się ponownie 27.03.1848. 18.06.1853 został majorem. Od 25.05.1854 służył w sztabie generalnym V Korpusu w Poznaniu. 05.12.1857 objął dowództwo 1Batalionu 12 Pułku Piechoty we Frankfurcie nad Odrą. Na podpułkownika awansował 22.05.1858. Od 07.08.1858 był dyrektorem szkoły III Korpusu Armijnego we Frankfurcie nad Odrą. W związku z mobilizacją wynikającą z wojny francusko – austriackiej 14.06.1859 został przydzielony do dowództwa mobilizowanego 12 Pułku Landwery. 03.05.1860 ponownie trafił do topografów Wielkiego Sztabu Generalnego w Berlinie i został szefem departamentu. 01.07.1860 został pułkownikiem. W styczniu 1865 został zatwierdzony jako szef departamentu topograficznego tego sztabu. 02.06.1866 został w zastępstwie szefem departamentu mobilizacyjnego w Wielkim Sztabie Generalnym, a 16.02.1867 szefem departamentu etatów w Wielkim Sztabie Generalnym Armii w Berlinie. 12.08.1873mprzeniesiono go w randze generała majora do dyspozycji kadrowej. Zmarł w Berlinie Charlottenburg. Pogrzeb odbył się 19.08.1889 na cmentarzu Luisy w Charlottenburgu. Żonaty był z KlarąFriederikąJohanną Engels (1827 – 1903), jej ojcem był generał major i komendant Kolonii Karl Friedrich Gottfried Ludwig Engels (1790 – 1855). Odznaczony był Pruskim Orderem Korony kl. III i rosyjskim Orderem św. Stanisława II kl. Pozostawił po sobie bogaty dorobek piśmienniczy:

- Geographische Analyse eines Versuches zur Darstellung des Kriegstheaters Russlands gegen Chiwa. G. Reimer, Berlin 1840
- Geographische Analyse de Karte von Inner – Asien. Band 1, G. Reimer, Berlin 1841
- Kriegsschauplatz in Inner – Asien oder Bemerkungen zu der Ũbersichtskarte von Afghanistan, den Penjab und Länder, am unteren Indus. E. H. Schroeder, Berlin 1842
- Wiedereroberung von Frankfurt am Main durch die Preußen im Jahre 1794
- Denkschrift über den untern Lauf des Oxus zum Karabugas – Haff des Caspischen Meeres und über die Strombahn des Ochus, der Tedshen der Neueren, zur Balkan – Bay; nebst einem Anhang merkwürdiger Nachrichten über die turanischen Länder, als Nachtrag der geographischen Analyse eines Versuchs zur Darstellung des Arlo – Caspischen Gesenkes. Ein Sendschreiben an Herrn Alexander von Humboldt. G. Reimer, Berlin 1845
- Versuch einer Construction der Karte von Galiläa von Carl Zimmermann. Oberst aggr. Dem Gr. Generalstabe. Nach den Forschungen des verstorbenen Dr. Ernst Gustav Schulz, Königlich Preussischen Consul in Jerusalem. D. Reimer, Berlin 1861

Ż

Żuchowski Ryszard (12.11.1944 – 25.04.2019). Pochodził z Grudziądza. Generał brygady WP w stanie spoczynku. Były Pierwszy Saper Rzeczypospolitej. Magister inżynier, oficer dyplomowany, były prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich. Absolwent II Liceum Ogólnokształcącego im. J. Sobieskiego w Grudziądzu i Oficerskiej Szkoły Wojsk Inżynieryjnych we Wrocławiu. Na stopień podporucznika został promowany przez gen. dyw. Jerzego Bordziłowskiego w 1965 roku. Siedem lat służył w 5 Mazurskiej Brygadzie Saperów w Szczecinie – Podjuchy. W tym okresie poznał Drawno. W latach 1972 – 1976 studiował w Wojskowej Akademii Inżynieryjnej ZSSR. W 1982 roku brał udział w akcji ratowniczej podczas powodzi na Wiśle w rejonie Płocka. Następnie w latach 1982 – 1984 studiował w Akademii Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych ZSRR. Od 1984 do 1987 będąc już pułkownikiem był dowódcą 2 Brygady Saperów. W latach 1987 – 1996 był szefem Wojsk Inżynieryjnych Warszawskiego Okręgu Wojskowego, Następnie był Szefem Wojsk Inżynieryjnych Sztabu Generalnego a potem Szefem Wojsk Inżynieryjnych Dowództwa Wojsk Lądowych. Nominację na generała brygady otrzymał w 1997. Z ramienia Sił Zbrojnych RP w latach 1997 – 2001 wchodził w skład prezydium Głównego Komitetu Przeciwpowodziowego przy Ministrze Środowiska. W czasie powodzi 1997 skutecznie kierował siłami wojskowymi wydzielonymi do akcji ratowniczej. Ukończył wiele prestiżowych kursów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, w tym w 2005 kurs „Bezpieczeństwa narodowego" w Akademii Obrony Narodowej i 1998 kurs „Strategii bezpieczeństwa narodowego" w Centrum G. Marshalla Garmisch – Partenkirchen (Niemcy). W latach 1998 – 2002 był stałym przedstawicielem Sił Zbrojnych RP w Zespole Problemu Minowego przy ONZ w Genewie. W 2000 został wpisany do Honorowej Księgi Ministra Obrony Narodowej, a obradujący I Kongres Stowarzyszenia Saperów Polskich, wybrał Go pierwszym prezesem Stowarzyszenia. Pod jego kierunkiem SSP nie tylko rozrosło się, ale przeżywało „złoty czas". Był prezesem pryncypialnym, słownym i zauważającym pracę kół w terenie bez względu na ich rozmieszczenie. Doceniał dorobek nawet najmniejszego z nich. Do rezerwy odszedł 28 lutego 2003. Był znanym działaczem Federacji Stowarzyszeń Rezerwistów i Weteranów SZ RP (prezes) i członkiem Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego (SEA), był też wiceprezesem Klubu Generałów WP. W Drawnie przebywał w dniach 26 – 27 kwietnia 2002 z okazji nadania imienia Saperów Polskich miejscowemu gimnazjum. Posczas uroczystości wspólnie z byłym frontowym żołnierzem 10 pp, a zarazem emerytowanym dyrektorem Szkoły Podstawowej w Barnimiu Marianem Jankowskim odsłonił tablicę z nową nazwą gimnazjum. W następnych latach żywo interesował się problemami miasta i gminy, szczególnie tymi dotyczącymi bezrobocia. Był niezwykle życzliwy przy rozwiązywaniu problemów indywidualnych i organizacyjnych drawieńskiego Koła Nr 21 SSP. Gdy zachodziła potrzeba potrafił skutecznie pomóc nie tylko radą. Zwykłe prozaiczne podwiezienie „sapera z terenu" prywatnym samochodem w dowolne miejsce w Warszawie nie stanowiło dla Niego problemu. W 2009 r uhonorowany został tytułem Honorowego Członka SSP. Oprócz wymienionej książki był autorem lub współautorem wielu publikacji i wydawnictw. Wyróżniony został najwyższymi odznaczeniami i medalami państwowymi i resortowymi oraz honorowymi, w tym m.in. Krzyżami: Komandorskim, Oficerskim, Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł w wyniku obrażeń poniesionych w wypadku samochodowym w okolicy Grudziądza.

Żurawski Zdzisław (23.11.1954). Pułkownik dyplomowany WP. Pochodzi z Bielawy na Dolnym Śląsku, tam też ukończył Liceum Ogólnokształcące. W 1973 roku rozpoczął studia w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych we Wrocławiu. Po ukończeniu studiów służył w Batalionie Rozpoznawczym w Szczecinie kolejno na stanowiskach dowódcy plutonu i dowódcy kompanii. Po ukończeniu studiów w Akademii Sztabu Generalnego w Warszawie (1982-1985) do 1986 roku pełnił służbę w Wydziale Rozpoznania 20 Dywizji Pancernej w Szczecinku, a następnie w latach 1986-1993 był dowódcą 2 Batalionu Rozpoznawczego 2 Dywizji Zmechanizowanej w Stargardzie Szczecińskim. W latach 1993-1999 pełnił funkcję szefa Wydziału Rozpoznawczego NJW MSW. W latach 1999-2000 był dowódcą Jednostki Wojskowej GROM. Ze stanowiska Dowódcy GROM odszedł na emeryturę. W czasie swojej wieloletniej służby ukończył wiele specjalistycznych kursów, m.in. kurs języka angielskiego III stopnia, Podyplomowy Kurs Operacyjno-Taktyczny w Akademii Sztabu Generalnego, Kurs Bezpieczeństwa i Współpracy Europejskiej w Niemczech, Kurs Negocjatorów Działań Antyterrorystycznych organizowany w MSW, Kurs Inspektorów Kontroli i Uzbrojenia. Od lat korzysta z walorów rekreacyjnych Ziemi Drawieńskiej.

CZĘŚĆ DRUGA

WYKAZ OSÓB, INSTYTUCJI ORAZ MIEJSC DAWNIEJ UPAMIĘTNIONYCH

I WYRÓŻNIENI NAGRODAMI HONOROWYMI GMINY DRAWNO

1. OSOBY, KTÓRE OTRZYMAŁY HONOROWĄ ODZNAKĘ „ZA ZASŁUGI DLA MIASTA I GMINY DRAWNO"W LATACH 1987-2018

imię i nazwisko	rok nadania
1. Franciszek Wiśniewski	1987 r.
2. Elżbieta Czarnecka	1987 r.
3. Walentyna Dynia	1987 r.
4. Wincenty Łabuń	1987 r.
5. Ryszard Mikuła	1987 r.
6. Krystyna Kubessa-Schiller	1987 r.
7. Józef Czerniawski	1987 r.
8. Tadeusz Zieliński	1987 r.
9. Mieczysław Kławsiuć	1987 r.
10. Józefa Kaczmarska	1987 r.
11. Antoni Catewicz	1987 r.
12. Jan Komajda	1987 r.
13. Jan Pasierbiewicz	1987 r.
14. Józef Myślicki	1987 r.
15. Józef Junak	1987 r.
16. Tadeusz Tomczyk	1987 r.
17. Marian Jankowski	1987 r.
18. Narcyz Iwanicki	1987 r.
19. Władysław Jakszuk	1987 r.
20. Aleksy Wojciechowski	1987 r.
21. Jan Dominiak	1987 r.
22. Maria Kalinowska	1987 r.
23. Jan Wolański	1987 r.
24. Stefania Filipowicz	1987 r.
25. Bogdana Winnicka	1987 r.
26. Władysław Bystranowski	1987 r.
27. Jan Michniewicz	1987 r.
28. Józef Garbicz	1987 r.
29. Stanisław Kućmierski	1987 r.
30. Kazimierz Leśniański	1987 r.
31. Ludwik Jakubowski	1987 r.
32. Stefan Pawlic	1987 r.
33. Leon Biegański	1987 r.
34. Mieczysław Sowa	1987 r.
35. Kazimierz Kotlarz	1987 r.
36. Stanisław Ratowicz	1987 r.
37. Maria Wasiłowicz	1987 r.
38. Cecylia Kulesza	1987 r.
39. Zdzisława Samulak	1987 r.

40. Bernadeta Staszczyk	1987 r.
41. Stanisława Czerniawska	1987 r.
42. Danuta Garbicz	1987 r.
43. Zofia Świąder	1987 r.
44. Jan Szymański	1987 r.
45. Helena Pawlak	1987 r.
46. Maria Zagata	1987 r.
47. Jednostka Wojskowa 4666	1987 r.
48. Władysław Sodoma	1988 r.
49. Aleksander Toś	1988 r.
50. Aleksander Pahonow	1988 r.
51. Stefan Filipiak	1988 r.
52. Henryk Góralczyk	1988 r.
53. Maria Haptar	1988 r.
54. Tadeja Hołownia	1988 r.
55. Jan Korczyński	1988 r.
56. Marian Kuc	1988 r.
57. Czesław Mikuła	1988 r.
58. Czesław Paszkiewicz	1988 r.
59. Michał Purij	1988 r.
60. Edward Stępniewski	1988 r.
61. Roman Szymański	1988 r.
62. Krystyna Tuchaj	1988 r.
63. Franciszek Wiśniewski	1988 r.
64. Edward Kulesza	1988 r.
65. Zygmunt Zajączkowski	1988 r.
66. Michał Hristoforow	1988 r.
67. Janina Maciąg	1988 r.
68. Leszek Ciechanowicz	1988 r.
69. Damian Kubica	1988 r.
70. Jerzy Szymański	1988 r.
71. Henryk Kędzierski	1988 r.
72. Maria Wiącek	1988 r.
73. Halina Olejniczak	1988 r.
74. Janina Gławdel	1988 r.
75. Stanisław Nowak	1988 r.
76. Wiktor Kinecki	1989 r.
77. Florian Marcinczyk	1989 r.
78. Józef Przekwas	1989 r.
79. Edmund Baran	1989 r.
80. Henryk Szczepański	1989 r.
81. Krzysztof Zaręba	1989 r.
82. Edward Korban	1989 r.
83. Ryszard Wilmiński	1989 r.
84. Medard Sobacki	1989 r.
85. Ryszard Wachuda	1989 r.
86. Franciszek Komorowski	1989 r.
87. Leokadia Urbaniak	1989 r.
88. Janina Grygorcewicz	1989 r.
89. Jadwiga Świerbiołek	1989 r.

90. Danuta Szyler	1989 r.
91. Kombinat Przetwórstwa Zbożowego Frankfurt n/Odra	1989 r.
92. Bogdan Bury	1989 r.
93. Tadeusz Czerniawski	1990 r.
94. Ryszard Babicki	1990 r.
95. Józef Kluska	1990 r.
96. Zbigniew Kloskowski	1990 r.
97. Janusz Kleka	1990 r.
98. Aleksandra Komajda	1990 r.
99. Zygmunt Drzymała	1991 r.
100. Andrzej Konopelski	1991 r.
101. Krystyna Tomaszewska	1991 r.
102. Ryszard Indrunas	1991 r.
103. Józef Leśniański	1991 r.
104. Roman Lubieniecki	1991 r.
105. Ludwik Moder	1991 r.
106. Stanisław Siwiec	1991 r.
107. Marek Pośpieszny	1992 r.
108. Jan Graliński	1992 r.
109. Paweł Macierzewski	1992 r.
110. Waldemar Ślaski	1994 r.
111. Andrzej Komarzański	1994 r.
112. Jolanta Fatalska	1995 r.
113. Wiktoria Górska	1995 r.
114. Irena Zarecka	1995 r.
115. Marianna Kluska	1995 r.
116. Joanna Horodyska	1995 r.
117. Alina Kieżun	1995 r.
118. Waldemar Murski	1995 r.
119. Jadwiga Halec	1995 r.
120. Krystyna Leśniańska	1996 r.
121. Weronika Ratowicz	1996 r.
122. Antoni Gławdel	1996 r.
123. Marek Ostrowski	1997 r.
124. Piotr Krzyżanowski	1997 r.
125. Bogusław Dziatko	1998 r.
126. Erwin Zimmermann	1998 r.
127. Zenon Wojtowicz	1998 r.
128. Bronisław Czerwonka	1998 r.
129. Waldemar Gawryluk	1998 r.
130. Andrzej Szutowicz	2000 r.
131. Józef Kokolus	2000 r.
132. Tadeusz Kohut	2001 r.
133. Janina Janowska	2001 r.
134. Kazimierz Stępczak	2001 r.
135. Lucjan Agapow	2001 r.
136. Józef Leśniański - Barnimie	2001 r.
137. Roman Dziewiątkowski	2001 r.
138. Małgorzata Buchajczyk	2002 r.

139. Antoni Kardas	2002 r.
140. Jan Urbanowski	2002 r.
141. Andrzej Zduńczuk	2002 r.
142. Henryk Wonorski	2002 r.
143. Jan Brycki	2002 r.
144. ks. kan. Stanisław Gulczyński	2003 r.
145. Roman Staniszewski	2004 r.
146. Zbigniew Grochowski	2005 r.
147. Władysława Szczodrowska	2005 r.
148. Andrzej Rusin	2005 r.
149. Irena Kohut	2005 r.
150. Marian Filipiak	2005 r.
151. Barbara Mateuszczyk	2005 r.
152. Jan Mateuszczyk	2005 r.
153. Anna Meisinger	2005 r.
154. Eugeniusz Meisinger	2005 r.
155. Barbara Zajączkowska	2005 r.
156. Zofia Radziwoń	2005 r.
157. Gertruda Bielatko	2005 r.
158. Katarzyna Chmielewska	2005 r.
159. Alfreda Grzyś	2005 r.
160. Mirosława Lewandowska	2005 r.
161. Waldemar Łojko	2005 r.
162. Maria Szczęsna	2005 r.
163. Wiesława Zduńczuk	2005 r.
164. Stanislaw Dycha	2005 r.
165. Zbigniew Lewandowski	2005 r.
166. ks. Wojciech Kozub	2007 r.
167. Paweł Zajączkowski	2007 r.
168. Piotr Zajączkowski	2007 r.
169. Janusz Lewandowski	2007 r.
170. Andrzej Skrzypiec	2007 r.
171. Jadwiga Łojko	2007 r.
172. Krystyna Pietrzkiewicz	2007 r.
173. Władysław Łazuka	2008 r.
174. ks. mjr Andrzej Lemieszko	2008 r.
175. Jadwiga Remenda	2009 r.
176. Elżbieta Szumotalski	2009 r.
177. Halina Sońta	2009 r.
178. Janusz Hrynkiewicz	2010 r.
179. Kazimierz Halec	2010 r.
180. Krzysztof Barski	2010 r.
181. Ireneusz Rzeźniewski	2010 r.
182. Jan Jankowski	2011 r.
183. Dorota Konopelska	2012 r.
184. Helena Babiracka	2012 r.
185. Krystyna Ciechanowicz	2012 r.
186. Jerzy Wiewiórowski	2012 r.
187. Bogumiła Ciechanowicz	2013 r.
188. Regina Budrewicz	2013 r.

189. Adolf Hołownia	2013 r.
190. Jerzy Lisiecki	2013 r.
191. Andrzej Pacanowski	2013 r.
192. Krzysztof Rutkowski	2013 r.
193. dr Grzegorz Jacek Brzustowicz	2013 r.
194. Eugeniusz Markowski	2014 r.
195. Jerzy Lechnia	2014 r.
196. Maciej Szmuc	2015 r.
197. Mirosław Hynek	2016 r.
198. Andrzeja Marek Kozanecki	2017 r.
199. Irmina Ewa Olejnik-Czerwonka	2017 r.
200. Adam Pawłowski	2017 r.
201. Parafialny Zespół Caritas w Barnimiu	2018 r.
202. Anna Wiesława Hińcza-Gnysińska	2018 r.
203. Monika Patrycja Gdaniec	2018 r.
204. Zbigniew Bogdański	2018 r.
205. Marian Twardowski	2019 r.
206. Jerzy Białach	2020 r.
207. Gerard Sopiński	2020 r.
208. Kazimierz Władysław Czapiewski	2020 r.
209. Irmina Olejnik-Czerwonka	2020 r.
210. Ochotnicz Straż Pożarna w Drawnie	2022 r.
211. Ochotnicza Straż Pożarna w Brzezinach	2022 r.

2. WYRÓŻNIENI STATUETKĄ I TYTUŁEM HONOROWYM „DRAWNIANIN ROKU" W LATACH 2009 – 2017

L.p.	Imię i nazwisko	Osiągnięcia za	Data przyznania
1.	Paweł Konnakow	Promowanie Gminy Drawno zawsze i wszędzie, sympatię dla niej oraz z okazji srebrnego jubileuszu pracy społecznej.	09.10.2009
2	Robert Kowalewski	Szczególne osiągnięcia sportowe w 2009 oraz za całokształt znakomitej współpracy z młodzieżą szkolną.	09.10.2009
3.	mjr. Andrzej Szutowicz	Niezwykle owocną współpracę, rozsławienie Drawna w kraju i poza jego granicami, za niezliczone publikacje dotyczące naszej gminy, za wielkie serce i odwagę w zmierzeniu się z trudnymi decyzjami.	07.05.2010
4.	Andrzej Chmielewski	Pomoc w zorganizowaniu środków finansowych na budowę sieci dróg powiatowych w naszej gminie.	23.08.2010
5.	Andrzej Konopelski	Ofiarną pracę, oddanie i poświęcenie w działalność na rzecz ludzi ubogich, chorych i niepełnosprawnych.	11.04.2012
6.	ks. prałat Stanisław Gulczyński	Całokształt pracy duszpasterskiej na rzecz mieszkańców Gminy Drawno.	17.01.2013
7.	Jarosław Łojko	Wspieranie inwestycji i inicjatyw w Gminie Drawno.	11.02.2014
8.	Robert Czerniawski	Zaangażowanie na rzecz ochrony środowiska wodnego w Gminie Drawno.	08.02.2016
9.	Damian Greś	Wspieranie rozwoju turystyki w Gminie Drawno.	08.02.2017
10.	Paweł Świechowicz	Wspieranie na różne sposoby lokalnej działalności społecznej, a także fundator wielu stypendium i nagród.	12.02.2021
11.	Ks. Wojciech Kozub	Za wieloletnią działalność charytatywną i zaangażowanie w odnawianie zabytkowych Kościołów w Gminie Drawno.	12.02.2024
12.	Ks. Dziekan Proboszcz kan. dr Dariusz Doburzyński	Za zaangażowanie w ochronę dziedzictwa kulturowego gminy Drawno.	15.02.2025

3. OSOBY I INSTYTUCJE, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUETKI „DRAWIEŃSKIE ŻURAWIE" W LATACH 2014-2019

L.p.	Imię i nazwisko / nazwa instytucji	Osiągnięcia	Data wręczenia
1.	Parafialny Zespół „Caritas" Barnimie	za aktywną działalność charytatywną na terenie gminy Drawno	12.02.2014
2.	Stanisław Zienda SKR	za aktywną działalność gospodarczą na terenie gminy Drawno	12.02.2014
3.	Gimnazjum Publiczne im. Saperów Polskich w Drawnie	za osiągnięcia w dziedzinie edukacji na terenie gminy Drawno	12.02.2014
4.	Lokalna Organizacja Turystyczna ,,Wokół Drawy"	za działalność w dziedzinie turystyki na terenie gminy Drawno	12.02.2014
5.	ppłk Andrzej Szutowicz	za aktywną działalność w dziedzinie kultury na terenie gminy Drawno	12.02.2014
6.	RSP w Rzecku Zakład Drzewny w Kiełpinie	za aktywną działalność gospodarczą na terenie Gminy Drawno	12.02.2014
7.	Sylwia Rzeźniewska	za zaangażowanie w rozwój gminy Drawno	08.03.2014
8.	Małgorzata Buchajczyk	za zaangażowanie w rozwój gminy Drawno	08.03.2014
9.	Zdzisław Chełstowski	za rozwój firmy wpływający na tworzenie miejsc pracy na terenie gminy Drawno	12.02.2015
10.	Szkolny Klub Żeglarski „Drawa"	za działalność na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu na terenie gminy Drawno	12.02.2015
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Drawianka"	za działalność na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu na terenie gminy Drawno	07.02.2017
12.	Drawieński Uniwersytet Trzeciego Wieku	za działalność na rzecz aktywizacji osób starszych na terenie gminy Drawno	12.02.2015
13.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej	za działalność w dziedzinie kultury przyczyniającej się do promocji gminy Drawno	12.02.2015
14.	Edward Kulesza	za wyjątkowo aktywną działalność na rzecz lokalnej społeczności	12.02.2015
15.	Joanna Markiewicz	za zaangażowanie w rozwój oświaty w gminie Drawno	12.02.2016
16.	Agnieszka Banaszak	za działalność charytatywną na rzecz osób potrzebujących w gminie Drawno	12.02.2016
17.	Aleksandra Izydorczyk	za działalność charytatywną na rzecz osób potrzebujących w gminie	12.02.2016

		Drawno	
18.	Andrzej Rusin Piekarnia „Jana”	za wprowadzanie nowych produktów i działalność charytatywną	12.02.2016
19.	Mirosław Hynek	za propagowanie wędkarstwa i ochrony wód przed kłusownikami w gminie Drawno	12.02.2016
20.	Nadleśnictwo Drawno	za wspieranie rozwoju gminy Drawno	12.02.2016
21.	Mirosława Lewandowska	za pasję i zaangażowanie społeczne w wychowanie i edukację dzieci na terenie gminy Drawno	20.06.2016
22.	Bogdana Winnicka	za twórczość artystyczną, promowanie malarstwa oraz działalność charytatywną na terenie gminy Drawno	10.02.2017
23.	Zbigniew Cielecki	za zaangażowanie w rozwój turystyki na terenie gminy Drawno	10.02.2017
24.	Jan Urbanowski	za udział w tworzeniu i bardzo dobrym zarządzaniu Gimnazjum Publicznym im. Saperów Polskich w Drawnie	10.02.2017
25.	Drawieński Park Narodowy	za otwartość wobec społeczności lokalnej i promocję walorów przyrodniczych gminy Drawno	10.02.2017
26.	Leszek Pyra	za promowanie gminy Drawno poprzez organizację Zlotu Miłośników Astronomii w Zatomiu	12.02.2018
27.	Zespół Śpiewaczy „Drawianki’	za propagowanie piosenki ludowej i tradycyjnej oraz promocję gminy Drawno	12.02.2018
28.	Ochotnicza Straż Pożarna w Drawnie	za wieloletnią działalność na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy Drawno	12.02.2018
29.	Waldemar Łojko	za wieloletnią działalność na rzecz rozwoju żeglarstwa w gminie Drawno	29.09.2018
30.	Waldemar Murski	za wieloletnią działalność na rzecz rozwoju żeglarstwa w gminie Drawno	29.09.2018
31.	Jan Bandrowski	za wieloletnią działalność na rzecz lokalnej społeczności	11.02.2019
32.	Izabela Kowalczyk	za zaangażowanie w działalność kulturalną i oświatową w gminie Drawno	11.02.2019
33.	Grupa Nieformalna	za ,,rozświetlenie Drawna”	11.02.2019
34.	Beata Wasilewicz	za kreatywną pracę z dziećmi umożliwiającą ich naturalny i wszechstronny rozwój	13.02.2020

35.	Anna Hińcza-Gnysińska	za zaangażowanie w działanie kultury w gminie Drawno	13.02.2020
36.	Małgorzata i Bogdan Buchajczykowie	za utworzenie Spółdzielni Socjalnej „Nad Drawą”, a także za działalność na rzecz gminy Drawno	13.02.2020
37.	Jarosław Gancarczyk	za promowanie walorów przyrodniczych i turystycznych w Gminie Drawno	12.02.2021
38.	Zbigniew Kowalski	za twórczość artystyczną i dzielenie się pasją do sztuki w Gminie Drawno	12.02.2021
39.	Radovan Protić	za działalność charytatywną na rzecz mieszkańców Drawna	12.02.2021
40.	Drawieńskie Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne	za przybliżanie historii Ziemi Drawieńskiej	08.02.2022
41.	Elżbieta i Zbigniew Majewscy	za wieloletnie wspieranie działalności organizacji pozarządowych w Gminie Drawno	08.02.2022
42.	Maria i Henryk Szymanowscy	za popularyzację malarstwa w Gminie Drawno	08.02.2022
43.	Rodzina Buchajczyków	za promowanie rolnictwa i walorów Gminy Drawno	08.02.2022
44.	Ewa Paszkowska	za wieloletnią działalność społeczną w Gminie Drawno	08.02.2022
45.	Teresa i Jacek Majchrzakowie	za aktywną działalność gospodarczą w Gminie Drawno	08.02.2022
46.	Drawieński Ośrodek Kultury	za innowacyjną działalność na niwie kultury w Gminie Drawno	08.02.2022
47	Sławomir Wencel	za wspieranie inicjatyw społecznych w gminie Drawno	10.02.2023
48.	Koło Gospodyń Wiejskich Dominikowianie w Dominikowie	za działalność społeczną i promowanie Gminy Drawno	10.02.2023
49.	Maciej Gławedl	za wkład w wysoką jakość edukacji w Gminie Drawno	10.02.2023
50.	Andrzej Konopelski	za działalność charytatywną i społeczną na rzecz mieszkańców Gminy Drawno	10.02.2023
51.	Jakub Buchajczyk	za zaangażowaniew medialną promocję wydarzeń kulturalnych i społecznych w Gminie Drawno	10.02.2023
52.	Marian Kuc	za wieloletnią społeczną działalność na rzecz drawieńskiej społeczności	12.02.2024
53.	Jerzy Jakub Lisiecki	za przybliżanie piękna ziemi drawieńskiej i ludzi tu żyjących	12.02.2025
54.	Polska Żegluga Morska w szczecinie	za wieloletnią współpracę i promocję Gmiiny Drawno	12.02.2025
55.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Drawnie	za aktywny udział w życiu społecznym i kulturalnym Gminy	12.02.2024

		Drawno	
56.	Sołectwo Niemieńsko	za aktywną działalność na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców sołectwa	12.02.2024
57.	Paulina Kuźmińska	za talent i pasję oraz promocję Gminy Drawno na sportowej mapie świata.	12.02.2025
58.	Damian Polak	za pasję, odwagę i promocję Gminy Drawno na szczytach górskich.	12.02.2025
59.	Sołectwo Święciechów	za aktywną działalność na rzecz lokalnej społeczności i promocję Gminy Drawno	12.02.2025
60.	Katarzyna i Tomasz Buchajczykowie	za kreatywny rozwój agroturystyki i promocję Gminy Drawno	12.02.2025

4. OSOBY KTÓRE W POSZCZEGÓLNYCH LATACH ZDOBYŁY TYTUŁ KRÓLA KURKOWEGO W OTWARTYCH TURNIEJACH STRZELECKICH W DRAWNIE

Adolf Hołownia 2006/2007

Adam Emilianowicz 2007/2008, 2008/2009

Sławomir Bącelak 2009/2010

Krzysztof Dzierbun 2010/2011

Adam Emilianowicz 2011/2012

Ryszard Cichocki 2012/2013

Aneta Dzierbun 2013/2014

Kazimierz Garbiak 2014/2015

Jan Węgrowski 2015/2016

Mirosław Hynek 2016/2017

Albert Polarczyk 2017/2018

Mariola Kowalewska 2018/2019

II DUCHOWIEŃSTWO EWANGELICKIE

1. PASTORZY Z NEUWEDELL

Severinus Führer	2 poł. XVI w.
Mikołaj Lindenberg	? – 1577
Samuel M. Döge	między 1600 /1633
Daniel Krüger	1633 - 1664
Thomas Schultze	1664 - 1667
Johann Heine	1678 - 1695
Johann Haake	1696 - 1723
Friedrich Kempe	1723 - 1724
David Feille	1725 - 1753
Johann Christian Textor	1754 - 1771
Ernst Christian Schlieben	1771 - 1797
Joackob Schmidt	1797 - 1831
Friedrich Gottlieb Ewald Krüger	1832 - 1865
Louis Albert Ulimann	1866 - 1905
Georg Hermann Wilhelm Grupen	1905 - 1907
Georg Johann Ernst Lie Stosch	1907 - 1920
Arthur Robert Theodor Bulde	1921 - 1931
Julius Johannes Rohr	1932 - 1941
Georg Wichmannn	1942 - 1945

2. DIAKONI Z NEUWEDELL (wg. J.G. Brzustowicza)

Daniel Krüger	? - 1633
Thomas Schultze	1633 - 1664
Johann Schulz	1664 - 1673
Johannn Heine	1673 - 1678
Michael Gebhard	1678 - 1700
Christian Voigt	1702 - 1724
Daniel Kampe	1725 - 1736
Agidius Wolgehaben	1737 - 1754
Johann Christian Textor	1740 - 1754
Ernest Christian Schlieben	1754 - 1771
Jerzy Wilhelm Lemcke	1771 - 1783
Jerzy Wilhelm Sange	1784 - 1826
Wilhel Ludwik Mumdt	1830 - 1878

3. PASTORZY Z FÜRSTENAU (BARNIMIA)

1. Peter Bliste	– 1602
2. Johannes Rudolf	1602 – 1631
3. Konrad M. Wittscheibe	1631 – 1640
4. Matthias Schreiber	1641 – 1670
5. Lorenz Ditmar	1671 – 1673
6. Johann Haate	1674 – 1695
7. Christoph Neumann	1696 – 1715
8. Friedrich Kempe	1716 – 1723
9. Georg Krüger	1723 – 1729
10. Dawid Wilkenring	1730 – 1754
11. Ewald Krüger	1754 – 1795
12. Samuel Gottlieb Krüger	1795 – 1837
13. Julius Hartmann Hoher	1837 – 1876
14. Paul Hrmann Berthold Preuk	1877 – 1907

15. Erich Wolf Leopold Hermann 1908 – 1913

16. Marimilian Aselmus Jenderzot 1913 – 1916

17. Friedrich Wilhelm Adolf Schmidt 1916 – 1928

18. Johannes Theodor Korth 1929 – 1945

4. PASTORZY NOWEJ KORYTNICY

1. Adam Move ok. 1600
2. Martin Meyerheim ok. 1718
3. Aegidius Wolgehaben 1718 – 1737
4. Jerzy Chryzostom Krüger 1737 – 1763
5. Jan Gottfryd Stephani 1763 – 1795
6. Gothilff Karl Fryderk Brahtz 1796 – 1833

III STAROSTOWIE CHOSZCZEŃSCY W LATACH 1627-1945

1627-1628 Hans Christian v. Beneckendorf , gest. 20.1.1628 R 188, 24 (Besitz), B 24,

1628-1633 Rödiger v. d. Borne B 25,

1633-1639 Adam v. Tobel, gest. 1639 B 25,

ca. 1646-ca. 1662 Christoph v. d. Goltz, gest. Vor 1669 R 200, 19, B 25,

ca. 1662- 1666 gemeinschaft-lich:

a) Joachim Kaspar v. d. Goltz, gest. 1679 R 200, 19, B 25,

b) Hans Kaspar v. Beneckendorf, gest. 1.1.1699 R 188, 24 (Besitz), B 25,

1666- 1677 letzterer nun allein,

1677-1709 Busso Ernst v. Blankensee B 26,

1709-1722 Hans v. Rohwedel, geb. 1673, gest. 1722 R 201, 28, B 26,

1722-1760 Kaspar Martin v. d. Goltz, geb. 29.1.1696, gest. 20.2.1762 R 200, 19, B 27,

1760-1769 Hans Christoph Detlef v.d. Goltz, gest. 8.9.1769 R 200, 19. B 27,

1769-1795 Christian Ludwig v. Sydow, geb.6.7.1733, gest. 29.3.1795 R 187, 18, B 28,

1795-1808 Karl Johann Christoph v. Diethert, gest. 2. 10. 1809 R 189, 32, B 29,

1808-1835 Achatz Wilhelm August v. Waldow, geb. 11.1.1772, gest. 31. 1.1848 R 182, 14,

1836-1846 Kreuzwendedich, Emil, **Hermann** v. Waldow, geb. 22.12.1806, gest. 13.9.1852 R 182 , 14,

1846- 1884 Leutold Wilhem Sinnrich v. Meyer, geb. 11.12.1816, gest.9.9.1892 R180, 6,

1884-1895 Michael Johannes v.Meyer,geb. 19.8.1851, gest. 12.10.1895 R 180, 6,

1895-1905 Dr Wolf Heinrich v. Gersdorff, geb. 9.9. 1867,, gest. 28.5. 1949 R 183, 18,

1905-1919 Heinrich Robert v. Meyer, geb. 3.12.1868- 10.4.1940 R 180,6 u. 181, 29 (Leserbrief),

1919-1920 Dr. Schöler R 186,23,

1920-1926 Dr. Walter Braun, geb. 2.6.1884, gest. 14.6.1933 R 183, 19,

1926-1932 Traugott Bredow(nich adeling!) geb . 10.10.1889, gest. 7.8.1969 R 181, 15,

1932-1933 Karl Theodor Bleek, geb. 19.3.1898, gest. 15.12. 1969 R 183, 21,

1933-1935 erich Gabriel, geb. 19.12.1888 R 186, 22,

1933-1945 Hans Ulrich Gustav Erich Heinrich v. Borcke, geb. 22.9.1902, Vermiβt 1944 R 182, 20, Vertreter wegen Wehrdienstet: R 180, 9,

1942 Dr Hand Georg Koch, stellv. Landrat des kr. Dramburg,

1943 Jochen- hilman Wuthenau, Landrat des zekreises. Hans Pupke

IV PAMIĄTKI WIELKIEJ WOJNY

1. DRAWNO TABLICA PAMIĄTKOWA KU CZCI POLEGŁYCHNEUWEDELCZYKÓW W WOJNIE 1870 – 1871

Nazwiska mieszkańców regionu, którzy polegli w latach 1870 – 1871, za króla i ojczyznę odczytane z tablicy odkrytej przez Drawieńskie Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne znajdującej się w kościele pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Drawn

Hermann Schaplow; Hermann Weber

Gottfrid Harder **Wilhelm Dräger** **Wilhelm Fogel**

August Mann **Hermann Dräger** **Julis Schaplow**

Freidrich Harthwig **August Bahr** **Albert Weber**

August Bahr **Marthin Fenske** **Wilhelm Penn**

Friedrich Vöske **Wilhelm Kohls** **Frerdinand Bahr**

2.DOMINIKOWO POMNIK POLEGŁYCH MIESZKAŃCÓW WSI W WOJNIE 1914 - 1918

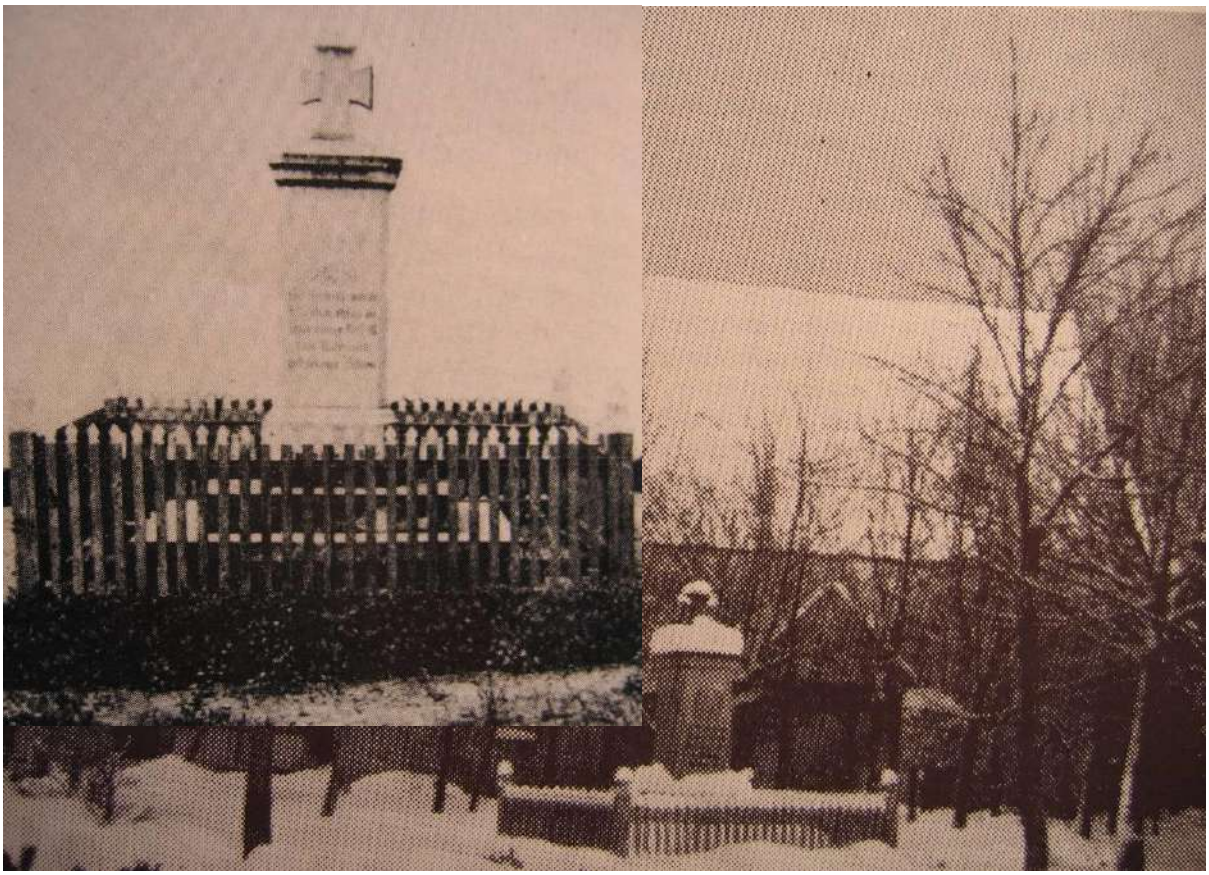

3. PŁYTY LUDZKIEJ PAMIĘCI Z

BRZEZIN

Pod płotem, na terenie przykościelnym w Brzezinach leżą trzy kamienne płyty. Ułożenie ich wskazywałoby, że stanowią tematyczną całość. Ale tak nie jest. Łączy je zadanie upamiętnienia życia i śmierci byłych mieszkańców Brzezin. Największa środkowa płyta to główny element dawnego pomnika ku czci poległych na frontach I wojny światowej żołnierzy wywodzących się z Brzezin. Utrwalanie pamięci o poległych w działaniach wojennych, poległych pochodzących z jednej miejscowości, było w Niemczech powszechne i nie tylko dotyczyło I wojny światowej. Dlatego płyta z Brzezin nie stanowi żadnej sensacji, jest typowa. Pozostaje jednak pytanie na ile jej obecny wygląd i usytuowanie różni się od pierwotnego. Ustalenie tego kosztowało trochę trudu i wysiłku, gdyż nie natrafiliśmy na zbliżoną fotografię pokazującą pomnik w całości. Prezentowany rysunek przedstawia odtworzony układ pomnika. Płyta kamienna, na której pod obrysem krzyża żelaznego wyryto nazwiska poległych, ustawiona była naprzeciw bocznego wejścia do kościoła. Otoczona drewnianym falistym parkanem, zwieńczona była orłem stojącym na kuli z rozpiętymi skrzydłami. Pomnik przetrwał działania wojenne, gdyż jest widoczny na zdjęciu z 1945r. Niestety już już bez orła. Kto wie, może gdzieś na którymś strychu zachował się do naszych czasów.

Napis na zachowanej płycie brzmi;
Es starben den Heldenlod fürs Vaterland im Weltdkriege 1914-1918
(Bohaterowie polegli za ojczysty kraj w wojnie światowej 1914-1918)
Kurt v. Wiefersheim 15.09.14, Wilhelm Krüger 30.03.18
Emil Herzberg 22.06.14, Otto Voge 30.05.18
Wilhelm Jordan 11.11.14 Albert Burow 09.06.18
Hermann Stabenow 12.01.15 Helmut Janke 20.09.18
Otto Luttert 16.10.15 Otto Burow 03.10.18
Ernst Freitag 01.02.18 Albert Jolitz 20.10.18
Rudolf Kühl 08.10.15 Wilhelm Paul 04.11.18
Hermann Burow 13.01.15 Martin Stucke 26.09.17
Albert Schmidt 08.04.15 Erich Ostreich 10.10.18
Fredrich Burow 22.07.15
Wielhelm Thelke 28.09.15
Otto Ganske 03.06.16
Georg Krause 29.11.16
Adolf Kramuschke 29.01.17
Hermann Hahn 19.04.17
Fritz v.Voss 16.10.17
Otto Kommesser 30.08.18

4. ŻÓŁWINO. NIEISTNIEJĄCA PAMIĄTKA WIELKIEJ WOJNY

Widniał na niej napis: „Gewidmel - vom Kriegerverin Hassendorf – Zum ehrenden Andenken

feinen- im Weldkrieg 1914 -1918 gefallenen Helder", który informował, że została ona wykonana staraniem związku weteranów z Hassendorf (dziś Żółwino), dla tych co w wojnie 1914 – 1918 zginęli bohatersko. Pod kolejnym napisami informującym, że wymienione na niej osoby zginęły za ojczyznę, wymienionych zostało siedem nazwisk: Ewald Pehl (poległ w 1914 r. we Francji), Paul Gönge (poległ w 1915 r. we Francji), Erich Hell (poległ wb 1915 r. w Rosji), Otto Glienke (poległ w 1917 r. we Francji), G. Wegner, Emil Peilz (?) (poległ we Francji), Ewald Brunk (poległ we Francji).

5. TABLICA PAMIĄTKOWA KU CZCI OFIAR WIELKIEJ WOJNY 1914 –1918

W kościele w prawej nawie wisi niezwykle ciekawa drewniana tablica. Przedstawia ona na zgniło-zielonym tle nazwiska 112 parafian dawnej parafii ewangelickiej. Tablica ta do niedawna była całkowicie zapomniana, przechowywana w wieży kościoła, nie wzbudzała niczyjego zainteresowania. Światło dzienne ujrzała dzięki żołnierzom miejscowej jednostki. Wyeksponowana przez ks. proboszcza Gulczyńskiego stała się jednym z ciekawszych eksponatów historycznych Drawna. Szczególnie rzuca się w oczy wizerunek otoczonego wieńcem dębowym żelaznego krzyża. Litera „W" znajdująca się w jego środku jest literą imienia panującego cesarza Wilhelma II; cyfra 1914 znajdująca się w dolnym ramieniu

przypomina rok wybuchu wojny. Niżej w laurowym obramowaniu widnieje duży napis mówiący komu ta tablica jest poświęcona. Następnie wymienione są w trzech kolumnach nazwiska wspomnianych parafian, które są pogrupowane w obrębie danego roku wojny (tj. 1914; 1915; 1916; 1917) bez zachowania kolejności alfabetycznej i chronologicznej dat. Wygląda na to, że były one wpisywane w kolejności zgłaszania. Najprawdopodobniej kilku parafian zostało dopisanych w późniejszym okresie już po wykonaniu tablicy Z analizy spisu wynika, że w poszczególnych latach straty wśród parafian były następujące: 1914 r. – 15; 1 915 r. – 21; 1916 r. – 17; 1917 r. – 16; 1918 r. – 32.

Lista nazwisk uwiecznionych na tablicy:

I Kolumna

1.	Pion.	Fritz	Felgendreiher	23.10.1918
2.	Gefr.	Wilh.	Lüpke	02.09.1914
3.	Res.	Frieder	Lukas	27.10.1914
4.	Res.	Ernst	Köpp	30.10.1914
5.	Wehrm.	Hellm.	Freitag	10.11.1914
6.	Untoffz.	Karl	Falk	21.09.1914
7.	Untoffz.	Karl	Prochnow	04.11.1914
8.	Res.	Aug.	Stoll	05.11.1914
9.	Gren.	Emil	Röhl	07.11.1914
10.	Kan.	Waldemar	Nawrodt	08.11.1914
11.	Musk.	Fritz	Buhrow	26.08.1914
12.	Res.	Karl	Zamsow	10.09.1914
13.	Füsl.	Wilh.	Semmler	06.11.1914
14.	Gefr.	Wilh.	Neumann	11.06.1914
15.	Res.	Karl	Heuer	26.11.1914
16.	Res.	Fridr.	Lukow	30.10.1914
17.	Res.	Karl	Meiβner	13.01.1915

18.	Grs. Res.	Fritz	Radünzel	09.01.1915
19.	Wehrm.	Fritz	Neumann	07.02.1915
20.	Hornist.	Herm.	Müller	04.05.1915
21.	Grs. Res.	Fritz	Roensch	20.06.1915
22.	Res.	Wilh.	Siedenkranz	17.02.1915
23.	Gefr.	Georg	Bork	04.07.1915
24.	Ldstrm.	Franz	Matz	15.06.1915
25.	Grs.Res.	Reinh.	Krüger	23.10.1915
26.	Untoffz	Otto	Weinke	25.10.1915
27.	Wehrm.	Wilh.	Theuerkauff	31.07.1915
28.	Gefr.	Herm.	Köntop	03.03.1915
29.	Musk.	Paul	Herman	22.11.1915
30.	Musk.	Georg	Meyer	26.11.1915
31.	Gefr.	Herm.	Affeld	06.01.1915
32.	Wehrm.	Wilh.	Schönherr	24.02.1915
33.	Gefr.	Emil	Splettstößer	20.08.1915
34.	Musk.	Wilh.	Schmidt	23.07.1915
35.	Gren.	Fred.	Krause	17.08.1915
36.	Ldstm.	Karl	Grohsklauhs	27.05.1915
37.	Wehrm.	Otto	Völtz	03.06.1915

II kolumna

1.	Lt.d. Res.	Ernst	Volkmann	29.08.1918
2.	Gres. Res.	Herm.	Beig	31.05.1915
3.	Gefr.	Herm.	Krüger	23.07.1915
4.	Ldstm.	Wilh.	Schönherr	24.09.1915
5.	Ldstm.	Rud.	Steinke	16.10.1915
6.	Wehrm.	Wilh.	Naffin	10.10.1915
7.	Untoffz.	Emil	Werk	
8.	Fusl.	Enst.	Höhn	19.03.1915
9.	Am.Sold.	Herm.	Quaudt	03.02.1916 (wg. W. Palm: QUANDT)
10.	Untoffz.	Joh.	Hein	22.02.1916
11.	Untoffz.	Fritz	Hein	28.09.1917
12.	Ldstm.	Aug.	Lose	04.03.1916
13.	Gefr.	Fritz	Knabe	01.03.1916
14.	Gefr.	Georg	Beig	20.03.1916
15.	Ldstm.	Emil	Fenske	26.03.1916
16.	Gefr.	Erich	Koch	20.05.1916
17.	Pion.	Heinr.	Griese	08.05.1916
18.	Musk.	Ernst	Lück	25.06.1916
19.	Ob.Gefr.	Herm.	Freitag	18.08.1916
20.	Musk.	Otto	Zastrow	09.09.1916
21.	Musk.	Wilh.	Böhnke	24.09.1916
22.	Kan.	Fried.	Louis	05.09.1916
23.	Ldstm.	Franz	Affeld	09.12.1916
24.	Ldstm.	Georg	Müller	27.01.1916
25.	Musk	Otto	Flatow	28.09.1916
26.	Musk.	Emil	Schultz	13.12.1916
27.	Füsl.	Fritz	Schmidt	25.08.1916
28.	Musk.	Albert	Schmidt	16.01.1917

29. Musk.	Artur	Wernicke	06.05.1917
30. Gren.	Herm.	Schwandt	30.04.1917
31. Gefr.	Rob.	Krüger	19.05.1917
32. Gefr.	Fried	Lück	22.07.1917
33. Musk.	Rich.	Petrich	20.08.1917
34. Musk.	Karl	Neumann	24.11.1917
35. Grs. Res.	Wilh.	Hagenstein	07.08.1917
36. Gren.	Hellm.	Mütelstädt	23.10.1917
37. Grs.Res.	Herm.	Schmidt	07.06.1916
38. Grs. Res.	Karl	Schulz	01.10.1915

III kolumna

1. Lt.d.Res.	Hans	Durksern	31.07.1915
2. Musk.	Otto	Grasee	16.11.1917
3. Untoffz.	Otto	Fritz	31.07.1917
4. Gefr.	Ernst	Hildebrandr	31.12.1917
5. Fahrer	Herm.	Flatow	25.12.1917
6. Gefr.	Alfred	Lange	17.06.1917
7. Musk.	Paul	Mielke	21.01.1918
8. Musk.	Otto	Lemke	09.03.1918
9. Ldstm.	Fritz.	Lange	05.04.1918
10. Gefr.	Herm.	Schmidt	27.03.1918
11. Musk.	Karl	Tünge	13.04.1918
12. Gren.	Otto	Manthei	31.05.1918
13. Kan.	Willi	Kaatz	25.07.1918
14. Musk.	Franz	Gruppe	23.03.1918
15. Gefr.	Karl	Schreiber	31.07.1918
16. See Sold.	Ernst	Schönherr	26.03.1918
17. Gefr.	Wilh.	Neumann	11.07.1918
18. Wehrm.	Friedr.	Erdmann	08.09.1918
19. Fahrer	Albert	Quade	03.10.1918
20. Füsl.	Emil	Zimmermann	07.11.1918
21. Kan.	Fried.	Rothenhagen	06.09.1918
22. Ldstm.	Franz.	Schröder	29.09.1918
23. Flieger	Heinr.	Papke	22.10.1918
24. Untoffz.	Otto	Reeck	10.09.1918
25. Shütze	Artur	Neumann	22.12.1918
26. Musk.	Fritz	Kaatz	15.10.1918
27. Untoffz.	Gustaw	Krüger	28.05.1918
28. Vizefeldw.	Joh	Feldt	26.07.1918
29. Musk.	Wilh.	Lück	11.04.1918
30. Lt.d. Res.	Bruno	Marten	05.10.1918
31. Schütze	Herm.	Niemas	14.10.1918
32. Res.	Fritz	Stroscher	18.09.1918
33. Kan.	Alb.	Seidenkranz	22.10.1918
34. Gefr.	Georg	Löhning	01.11.1918
35. Untoffz.	Otto	Schmidt	18.04.1918
36. Kan	Herm.	Koppling	18.04.1918
37. Grs. Res.	Wilh.	Freiteg	12.05.1915

Objaśnienie skrótów

Pion.	- saper
Gefr.	- starszy szeregowy
Res.	- rezerwista
Wehrm.	- wojskowy
Untoffz.	- kapral
Gren.	- grenadier
Kan.	- kanonier
Musk.	- muszkieter- piechur
Füsl.	- fizylier
Grs. Res.	- rezerwista straży granicznej
Hornst.	- trębacz
Ldstm.	- żołnierz pospolitego ruszenia
Lt.d.Res.	- porucznik rezerwy
Arm. Sold.	- żołnierz armijny
Ob. Gefr.	- stopień wyższy od st. szer. jednak jeszcze nie podoficer
Fahrer	- kierowca
See Sold.	- marynarz
Flieger	- lotnik
Shütze	- strzelec
Vizefeldw	- stopień, który nie ma polskiego odpowiednika

Skrót imion

Herm. - Herman
Wilh. - Wilhelm
Ferd. - Ferdinand
Rud. - Rudolf
Joh. - Johann
Aug. - August
Heinr. - Heinrich
Friedr. - Friedrich
Reinch.- Reinchard
Waldem.- Waldemar

6. MIESZKAŃCY FÜRSTENAU (BARNIMIE) POLEGLI W LATACH 1914-1918.

Pomnik powstał z okolicznych głazów między 1920, a 1925. Obelisk składał się z dwóch głównych członów. Na górnym umieszczono napis „Dem Andenken der gefallenen Helden 1914-18" (tłum. z niem.- pamięci poległych bohaterów 1914 – 1918). Poniżej na części zasadniczej przykręcono tabliczkę z nazwiskami poległych mieszkańców Barnimia. Na niej w dwóch kolumnach uwieczniono 23 nazwiska: **Friedrich Kluge, Franz Klingbeil, Wilhelm Finder, Helmut Schumann, Willi Peter, Emil Barthmann, Paul Finder, Hermann Stelter, Friedrich Klinke, Albert Peetz, Theodor Bahr, Fritz Quade, Emil Fritz, Ernst Klingbeil, Emil Schulze, Emil Oehlke, Emil Bleek, Julius Ochlke, Otto Bendorf, Wilhelm Bleek, Berthold Ochlke, Fritz Manske, Emil Beyer.** W zasadzie niby nic ciekawego, ale o tym zapewne mało kto wie, dla upamiętnienia każdego z poległych z Barnimia, dodatkowo posadzono w obrębie pomnika 23 dęby. Pomnik po 1945 zniszczono.Losy tablicy są nieznane.

V OSOBY NARODOWOŚCI ŻYDOWSKIEJ URODZONE W DRAWNIE I DEPORTOWANE NA WSCHÓD PODCZAS HOLOKAUSTU

Moritz Bud (ur. 07.09.1856 w Drawnie, niem. Neuwedell) mieszkał w Berlinie. Deportowany z Berlina 17.08.1942 do Terezina, gdzie zmarł 21.09.1942.
Erich Casparius (ur. 20.07.1892 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany z Berlina 30.10 1942 do Terezina, skąd 12.10.1944 trafił do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Käte Casparius (ur. 08.06.1895 w Drawnie) mieszkała w Frankfurcie n. Menem. Deportowana 22.10.1942. Frankfurtu n. Menem do Łodzi (Litzmannstadt, Ghetto)
Margarete Casparius (ur. 15.04.1889 Drawno) mieszkała w Berlinie. Deportowana 01.03.1943 Auschwitz.
Siegfried Casparius (ur. 02.07.1854 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 22.07.1942, do Terrezina skąd 21.09.1942, trafił do Treblinki.
Elsbeth Ehrlich (ur. 19.10.1876 w Drawnie) mieszkała w Szczecinie. Deportowana 12.02.1940, do getta w Głusku, gdzie zmarła 01.05.1942.
Gertrud Fabian (ur. 10.08.1885 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 01.03.1943, do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Felix Finder (ur. 27.02.1863 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 14.08.1942 do Terezina, gdzie zmarł 26.09.1942.
Max Jacobi (ur.17.01.1872 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Uwięziony 05.12.1938 w KL Sachsenhausen. Deportowany z Berlina 14.09.1942 do Terezina, gdzie zmarł 11.03.1943.
Manfred Jacobsohn (ur. 06.12.1911 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Uwięziony 22.06.1938 w KL Sachsenhausen. Deportowany 20.09.1941 do Groß-Rosen, gdzie zmarł 28.12.1941.
Ulrike Jacobsohn (ur. 06.12.1879 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowana 03.10.1942 do Terezina, gdzie zmarła 11.11.1942.
Jenny Jakobi (ur. 02.06.1874 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 26.10.1942 do Rygi, gdzie zmarła 29.10.1942.
Ella Kander (ur. 07.10.1881 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 27/29.10.1941 do Litzmannstadt.
Arno Katz (ur. 31.03.1921 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 19.02.1943 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Johanna Katz (ur. 01.02.1892 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana z Frankfurtu / Main-Berlin 24/26.09.1942 do Raasiku.
Rosa Kedziorek (ur. 23.02.1874 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 24.10.1941 do Litzmannstadt, skąd trafiła 05.05.1942 do Kulmhof (Chełmno nad Nerem).
Frieda Kleczewski (ur. 16.03.1889 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 19.01.1942 do Rygi.
Emma Kronheim (ur. 16.08.1861 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 17.07.1942 do Terrezina, gdzie zmarła 30.09.1942.
Helene Küchler (ur. 05.09.1883 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 18.10.1941 do Litzmannstadt, gdzie zmarła 28.07.1942.
Recha Kurzondkowski (ur. 29.10.1878 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 13.01.1942 do Rygi.
Elfriede Lefeber (ur. 27.01.1894 w Drawnie) mieszkał w Szczecinie. Deportowany 12.02.1940 do Belzec.
Hildegard Lefeber(ur. 29.09.1892 w Drawnie) mieszkał w Szczecinie. Deportowany 12.02.1940 do Bełżyc, gdzie zmarł 25.02.1940.
Hugo Lippert (ur. 27.04.1885 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 14.12.1942 do Oświęcimia, niem. Auschwitz.

Isidor Lippert (ur. 17.04.1879 w Drawnie) mieszkał w Drawnie. Deportowany 22.06.1938 do Sachsenhausen, gdzie zmarł 13.01.1940.
Minna Lippert (ur. 25.03.1883 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 29.11.1942 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Ida Löwe (ur. 01.11.1868 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 14.09.1942 do Terrezina, gdzie zmarła 01.03.1944.
Leopold Mann (ur. 08.08.1866 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 17.08.1942 do Terezina skad 19.09.1942 trafił do Treblinki.
Anni Meyer (ur. 27.11.1904 w Drawnie) mieszkała w Drawnie. Deportowana 03.03.1943 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Clara Moses (ur. 15.06.1876 w Drawnie) mieszkała w Kreuz a. d. Ostbahn. Deportowana 28.071942 do Terrezina skąd 26.09.1942 trafiła do Treblinki.
Martha Mores (ur. 12.02.1901 w Drawnie) mieszkała w Reczu. Deportowana 29.11.1942 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Alfred Nathan (ur. 05.09.1914 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 26.02.1943 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Martin Nathan (ur. 23.10.1885 w Drawnie) mieszkał w Reczu. Deportowany 19.05.1938 do Sachsenhausen skąd 02.09.1940 trafił do Dachau, gdzie zmarł 21.05.1941.
Rosalie Pieck (ur. 23.11.1868 w Drawnie) mieszkala w Berlinie. Deportowana 14.08.1942 do Teresina, skąd 19.09.1942 trafiła do Treblinki.
Elise Pincus (ur. 29.12.1903 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 03.03.1942 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Heinrich Putziger (ur. 01.07.1891 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 04.03.1943 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Recha Putziger (ur. 28.02.1880 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 13.01.1942 do Rygi.
Ida Rosenberg (ur. 06.04.1880 w Drawnie) mieszkała w Szczecinie. Deportowana 12.02.1940 do Bełzyce.
Minna Schillinger (ur. 22.03.1892 w Drawnie) mieszkała w Drawnie i Berlinie. Deportowana z Berlina 19.10.1942 do Ryga, gdzie zmarła 22.10.1942.
Adolf Schlesinger (ur. 30.08.1867 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 17.08.1942 do Teresina skąd 19.09.1942 trafił do Treblinki.
Else Zacharias (ur. 21.04.1891 w Drawnie) mieszkała w Drawnie. Deportowana 28.03.1942 do Piaski.
Gertrud Zacharias (ur. 31.01.1899 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 09.12.1942 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Johannes Zacharias (ur. 20.10.1892 w Drawnie) mieszkał w Berlinie. Deportowany 09.12.1942 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Lucie Zacharias (ur. 28.11.1896 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 09.12.1942 do Oświęcimia niem. Auschwitz.
Paula Zacharias (ur.18.11.1895 w Drawnie) mieszkała w Berlinie. Deportowana 28.03.1942 do Piaski.

VI MAJĄTKI

Berkenbrügge (Brzeziny) – pałac siedziba RAD-Lager (Reichsarbeitsdienstlager)

1930: Werner Damke i jeszcze w tym samym roku sprzedaje Towarzystwu Osiedleńczemu

1920: Abert Damke

1919: Elizabeth Freifrau von Cramm z domu Warren – Notmann i Freiherr Friedrich Sigismund von Crmm jako wspólnota spadkowa

1918: rtm. Albrecht Freiherr (baron) von Cramm

1912: Klara von Voss zd Röchling

1896:Maximilian von Voss

Brückgut (Zawodzie) – właściciel Paul Wadepfuhl

Drawnik (Dragemühl) - właściciel, Oskar Hellmut Heinrich Albert von Enckevort (od 1930); zarządca – Marx

1919: włściciel kpt. foty Martin Neumann

1900: włściciel rodzina Voß z Brzezin

Friedenau (Konotop)- właściciel Franz Stich; insp. Sarrazin

1927: cz. majątku Rycerskiego miała „Eigene Scholle“ z Frankfurtu

1923: baron von Klot-Trautvetter – 1107 ha

1907: Rudolf Kisker 1107 ha

1885: Kisker 1100 ha

Fürstenau (Barnimie) - właściciel, Joachim von Waldow; insp. Max Sauer

Großgut (Chomętowo) - właściciel Eryk Rüdiger von Wedel; insp. Fritz Schäfer przedstawiciel Blümke

Grünhof Rüggen (Borowiec) – właścicel Adolf Meiβner.z Stegelitz (od 1934)

1919/1920: Holzfirma Schnepper v. Ispherding z Westfalii

1900: von Voß z Brzezin

1855: Karl Hermann Eben

1840 : Johann David Schulze

1834 : porucznik Karl Gotthilt Krenzwendedlich

1806 : George Ferdinand von Wedel z Drawna

1806: August Wilhelm von Waldow z Barnimia

1803: Fredrich August von Wedel

Hertelsaue (Jaźwiny) – właściciel Ludwik Kothe z fabryki papieru. Fabrykant - Pächhter J.Jacob

Karpin (Mürbenfelde)- właściciel: żandarm Walter Sell, administrator Hamann

właściciel 2: Fritz Pentz z Podegrodzia

Kölpin (Kiełpino) - właściciel von der Marwitz; insp. Ebener

Nemischhof (Niemieńsko) – właściciel Hans**Georgvon Arnim Insp. L Volz**

1930: Hans Abraham von Armin

1864: Georg von Arnim

Röstenberg (Rościn) - właścicciel Prof. dr. Gerhard Preuscher

Schloßgut (Podegrodzie) - właściciel Fritz Pentz. Insp. Paul Meinebrtg

1923: August Pentz 703 ha

1907: August Pentz 703 ha

1885: Frau Pentz 423 ha

Schönow (Sieniawa) 1916 właściciel - Erich Schnabel, Ferdynand Schnabelspółka ziemska „Eigene Scholle“ z Frankfurtu n. Odrą, Maria Kothe z d. Müller

Silbenberg (Święciechów) - właściciel Oskar Hellmut Heinrich Albert von Enckevort

1923: Heinrich Karl Albert von Enckevort (z Warszynia) 1324 ha

1907: Heinrich Karl Albert von Enckevort (z Warszynia) 1324 ha

1885: Ed. Wagemann 974 ha + folwark Ruhden 252 ha + część Kraśnika

Ościenne

Kratznick (Kraśnik) - właścicel Krüger; Insp. Stodolski

1923: Pani Krüger i syn 505 ha

1907: Krüger 505 ha

1898: Hugo Krüger z synem Ernstem

1878: Emil Krause

1855: Eduard Wagemann

Od 1841 do rodziny Krüger: Karl (1841), Ludwig Heinrich (1846)

VII KSIĘŻA Z PARAFII P.W. MATKI BOSKIEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY W DRAWNIE

1. PROBOSZCZOWIE:

- ks. Karol Chmielewski 1945
- ks. Stanisław Galas 1946 - 1948
- ks. Jan Jodłowski – przeniesiony do Chłopowa
- ks. Bruno Stachowiak 1948 - 1971 (zm. 03.12.1973)
- ks. Marian Mach 1971
- ks. Edmund Łata 1971 - 1972 (zm. 29.04.1972)
- ks. Tadeusz Kasprzyk 1972 - 1980 (zm. 13.11.1998)
- ks. Franciszek Cader 1980 - 1982
- ks. Józef Cyrulik 1982 - 1986
- prałat Stanisław Gulczyński 1986 - 2010 (02.05.2013)
- ks. Dariusz Doburzyński 2010 -

2. WIKARIUSZE:

- ks. Jan Wujda 1945
- ks. Jan Kozioł 1953- 1955
- ks. Jan Głażewski 1955 - 1957
- ks. Edmund Łata 1961 - 1963
- ks. Franciszek Wojtuń 1963 - 1964
- ks. Jan Gałecki 1964 - 1966
- ks. Franciszek Radomski 1966 - 1968
- ks. Mieczysław Ostronek 1968 - 1969
- ks. Henryk Kaszubski 1967 - 1970
- ks. Kazimierz Piechota 1969 - 1970
- ks. Jerzy Kiełbasa 1971 - 1973
- ks. Bolesław Pieróg 1974 - 1975
- ks. Jan Żelazny 1975 - 1976
- ks. Henryk Mularski 1991 - 1993
- ks. Jan Uzdowski VII - IX 1993
- ks. Witold Sąsiadek 1993 - 1995
- ks. Wawrzyniec Safianowicz 1993 - 1995
- ks. Ireneusz Kamionka 1994 - 1996
- ks. Mieczysław Kubski 1995 - 1996
- ks. Bogdan Baran 1996 - 1996
- ks. Marek Winnicki 1996 - 1999
- ks. Marek Pożarski 1999 - 2001
- ks. Krzysztof Kopala 2001 - 2002
- ks. Krzysztof Pawlik 2002 - 2004
- ks. Tomasz Worobec 2004 - 2005

- ks. Kaczorowski 1976 - 1978
- ks. Marian Daraż 1978 - 1980
- ks. Józef Orłowski 1980 - 1982
- ks. Waldemar Gasztkowski 1983 - 1985
- ks. Henryk Silko 1985 - 1986
- ks. Grzegorz Kałamarz 1986 – 1988
- ks. Grzegorz Sachomski 1988 - 1991
- ks. Janusz Kacper 2005 - 2007
- ks. Robert Żołnierzów 2007 - 2011
- ks. Mariusz Szymczak 2011 - 2014
- ks. Rafał Stachowiak 2014 - 2015
- ks. Tomasz Brzuzy 2015 -

3. MIESZKAŃCY DRAWNA, KTÓRZY PRZYJĘLI ŚWIĘCENIA KAPŁAŃSKIE:

- ks. Bernard Dzierbunowicz 1956
- ks. Jerzy Oszkiel 1964
- ks. Henryk Stanulewicz 1979
- ks. Piotr Ilnicki 1982
- ks. Edward Sokołowski 1985
- ks. Stanisław Ilnicki 1992
- ks. Andrzej Majewski 1994
- ks. Mieczysław Dziatko 1995
- ks. Marek Halec 1999 r. (już parafia Barnimie)
- ks. Krzysztof Wojtkiewicz

4. PROBOSZCZOWIE BARNIMIA:

- ks. Ireneusz Starachowski 1996 - 2001
- ks. Wojciech Kozub 2001 -

VIII SAMORZĄDOWCY

1. BURMISTRZOWIE DRAWNA 1945 – 1955

Bednarek Franciszek (ur.03.10.1911 w Stężycy pow. Kartuzy). Burmistrz Nowe nad Dragą marzec – sierpień 1945. Zarząd miejski rozpoczął urzędowanie 15 maja 1945

Michał Mendel (ur.31.08.1912 były robotnik przymusowy żonaty z Lucyną ur.1918 , oboje przyjechali z Niemiec, w 1945 w polskim Drawnie urodził się im syn. Wójt gminy Nowe nad Dragą , burmistrz Nowe nad Dragą / Nowe nad Drawą od września 1945

Adolf Szemakowicz (ur.2 .05.1913 Rybienko pow. Pułtuck , żonaty z Jadwigą ur.10,05.1915 mieszkał ul. Choszczeńskiej. Burmistrz Nowe nad Drawą ? Kniazie 1 poł 1946

Franciszek Wiśniewski (20.06.1903 w m. Siemioń pow. Toruń), burmistrz m. Kniazie lipiec 1946 – 1949

Adolf Szemakowicz, burmistrz Drawna 1949 - 1950

Jan Owczarski , burmistrz Drawna 1950-1952

Mieczysław Kławsiuć (ur.13.08. 1911 w Derewnie) , burmistrz Drawna 1952 – 1953

BylinaWitold Mieszkał w bliźniaku na ul. Szkolnej 4. Burmistrz w 1953 – 1955

W 1955 r. tytuł burmistrza zastąpiono na Przewodniczący Miasta.

2. TYMCZASOWA MIEJSKA RADA DORADCZA I JEJ KOMISJE. POWOŁANA 02.09.1945, OGODZ. 13:00 W NOWE NAD DRAGĄ (DRAWNO).

CZŁONKOWIE:

Antoni Knyrowicz (ur. 21.10. 1906) – stolarz

Konstanty Ulicz (ur. 25.11. 1890) – urzędnik

Jan Kuźmicz (ur. 25.04.1885) – rolnik (b. pocztowiec i pracownik kolei),

Michał Kardyś (ur. 18.05. 1908)

Drywa Józef (ur. 21.04.1907) – ślusarz

Stanisław Lachowicz (ur. 07.10.1894) – stolarz

Czesław Mackiewicz (ur. 15.08. 1908) – krawiec

Jan Sienkiewicz (ur. 02.05. 1907) – piekarz

Karol Tchórzewski (ur. 19.09. 1897) - pracownik PKP

Franciszek Wiśniewski (ur. 20.06.1903) – rolnik

Czesław Cholewski (ur. 16.04.1907) – ślusarz

Alojzy Pluta (ur. 16.05.1905) – nauczyciel

Jan Babicki (ur. 21.03.1913) – rzeźnik

Feliks Owczarski (ur. 06.01.1880) – stolarz

Piotr Matysiak (ur. 16.06.1904) – rolnik

Alojzy Kowalski (ur. 15.03.1912) – rolnik

Jan Oleś (ur. 04.12.1900) - pracownik kolejowy

Komisja Rewizyjna: Jan Babicki, Karol Tchórzewski i Alojzy Pluta**Komisja Finansowo–Budżetowa:** Jan Kuźmicz, Czesław Cholewski i Czesław Mackiewicz

Komisja Mieszkaniowo – Osiedleńcza: Franciszek Wiśniewski, Aleksy Kowalski, Konstanty Ulicz i Feliks Owczarski

Komisja Zdrowia i Opieki Społecznej: Konstanty Ulicz, Władysław Knul, Aleksy Kowalski.

Komisja Rolna: Piotr Matysiak, Jan Bohdan i Franciszek Wiśniewski**Komisja Rzemieślniczo – Przemysłowa:** Józef Drywa, Jan Dołgopol, Stanisław Lachowicz i Czesław Maszkiewicz**Komisja szkolna:** Jan Kadryś, Antoni Knyrowicz i Jan Bohdan
Komisja Aprowizacyjno – Handlowa: Michał Kadys, Jan Rakowski, Antoni Knyrowicz i Jan Sienkiewicz

3. RADNI PIERWSZEJ RADY NARODOWEJ ZAPRZYSIĘŻENI 26.11.1946 W M. KNIAZIE (DRAWNO):

Janina Bohgdan,

Bolesław Pokorniecki,

Tadeusz Kaczorkiewicz,

Michał Mendel,

Mieczysław Muszyński,

Andrzej Szałajko,

Aleksy Kowalski,

Władysław Ostas,

Karol Pieszko,

January Lipnicki,

Jan Jabłecki,

Franciszek Bednarek,

Jan Owczarski,

Franciszek Wiśniewski,

Stanisław Dworczak,

January Lipnicki,

Karol Pieszko.

PIERWSZY PRZEWODNICZĄCY MRN: Władysław Ostas;

PIERWSZY ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO MRNzarazem członek prezydium:BednarekFranciszek

CZŁONEK ZARZĄDU: Tadeusz Kaczorkiewicz

4. TYMCZASOWA RADA DORADCZA GMINY FÜRSTENAU (BARNIMIE) POWOŁANA 04.02.1946.

Jan Jabłecki - lat 29 technik agronomii, zarządca majątku Schloßgut - Rychcice (Podegrodzie)

Władysław Warduliński – lat 56, rzeźnik, Fürstenau (Barnimie). Wyjechał w 1948 do Wałdowa Szlacheckiego

Jan Leśniański - lat 49, rolnik, Fürstenau, przewodniczący Zarządu Gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej

Wojciech Obarski – rolnik Fridenau (Konotop), gospodarz

Jan Akińcza - lat 49, rolnik, sołtys gromady Zattem (Zatom), gospodarz

5. PIERWSZA GMINNA RADA NARODOWA W KSIĘŻNIE (BARNIMIE)

1.Władysław Reszka

2.Wacław Borkowski

3.Józef Taratajcio

4.Jan Wegrzyn

5.Edward Kowalow

6.Jan Mikuła

7.Józef Kowal

8.Michał Jóźwiak

9.Marian Olrlikowski

10.Andrzej Mazurak

11.Franciszek Kopacz

12.Leon Kuzimski

13.Stanisław Szybkowski

6. SKŁAD GMINNEJ RADY NARODOWEJ W GMINIE LASKA (dziś Żólwino). STAN NA DZIEŃ 09.09.1946 r.

1. **Antoni Niebieszański** –rolnik gromada Laska

2. **Józef Waniowski** –rolnik gromada Laska

3. **Antoni Olejarnik** –rolnik gromada Laska

4. **Józef Brzozowski** – rolnik gromada Laska

5. **Jan Sieradzki** – rolnik gromada Laska

6. **Antoni Mielniczyn** – rolnik gromada Laska

7. **Teofil Delegacz** – rolnik gromada Lubiewo

8. **Józef Handel** - rolnik gromada Lubiewo

9. **WładysławJagiełło** -rolnik gromada Lubiewo

10. **Stanisław Grzybowski** -rolnik Suliborek

11. **Władysław Wojdoł** - zarządca majątku w Konratowo

12. **Stanisław Florczok** - rolnik gromada Suliborek

13. **Michał Ławiński** - zarządca majątku Suliborów.

14. **Jan** - rolnik gromada Suliborów

15. **Władysław Szymański** - młynarz m. Głębokie

16. **Władysław Bednarczyk** - rolnik Suliborek

7. WYKAZ PRZEWODNICZĄCYCH PREZYDIUM MRN W DRAWNIE (1946 – 1953)

Władysław Ostas. Członek PPS. Pierwszy przewodniczący MRN w Kniaziach od 26.11.1946

Stanisław Piwowar. Przewodniczący MRN w Drawnie od 1947/ Zrezygnował z funkcji 05.03.1949 (sekretarz Oleś Kazimierz)

Józef Banasiak. przew. MRN w Drawnie (04.01.1950)

Edward Kakietek. Przew. Prezydium MRN od 29.06.1950 do 28.03.1951

Jan Cela. Przew. MRN od 22.06.1951 do18.11.1951

Witold Bylina. Przew. MRN od 18.11.1951

Nondzisiak Józef. Przew. MRN od 9.02.1952 wcześniej przewodniczący Gm. RN w Barnimiu 1951

8. NACZELNICY:

- Mieczysław Samulak 1973 - 1978
- Eugeniusz Gliński 1978 - 1979
- Adolf Hołownia 1979 - 1987
- Marian Kuc 1987 - 1990

9. BURMISTRZOWIE:

- Waldemar Ślaski 1990 - 1994
- Seweryn Robaszkiewicz 1994 - 1998
- Ireneusz Rzeźniewski 1998 - 2010

- Andrzej Chmielewski 2010 -

10. PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ:

- Janusz Kleka 1987 - 1990
- Bronisław Czerwonka 1990 - 1998
- Jan Michniewicz 1998 - 2002
- Bogdan Buchajczyk 2002 - 2006
- Sławomir Bącelak 2006 - 2010
- Czesław Paszkiewicz 2010 - 2018
- Aleksander Dementiew 2018 -

11. SOŁTYSI 1948/49 GMINA BARNIMIE

Franciszek Płachała (10.05.1899). Rolnik. Syn Jakuba i Marii. Pochodził spod Łowicza. Sołtysem został wybrany 22.02.1948; żonaty był z Marią Karolak (07.09.1890); Gonkiewicz Józef od 28.06.1948 Barnimie; Mazurczak Stanisław od 15.01.1953.

Władysław Ilnicki od 01.12.1948 Dominikowo: **Michał Sieniawski** od 15.01.1953.

Michał Krośnicki (16.08.1896). Sierżant WP. Sołtys Ustronia – Konotopu. Pierwszy raz sołtysem został wybrany 01.07.1945, a drugi 29.02.1948. Pochodził z m. Jarluty Małe w powiecie ciechanowskim. Był synem Edwarda i Amelii. Z żoną Franciszką gospadarzył na 10 ha gospodarstwie, na którym przebywał rownież jego ojciec.

Bronisław Hrybko od 03.03.1947; od 22.01.1953.

Józef Jóźwiak (04.02.1897). Podsołtys (29.02.1948) i sołtys Ustronia – Kontop. Urodził się w m. Chorki gmina Grabów pow. Łęczyca w rodzinie Franciszka i Rozalii. Ukończył trzy klasy szkoły powszechnej. Rolnik w chwili wybrania 28 lat w zawodzie, posiadał 10 ha ziemi. Od 12.04.1948 był sołtysem. Z żoną Bronisławą mieli wielodzietną rodzinę.

Marcin Świtnicki od 01.02.1949 Płociczno; **Marian Świtnicki** reelekcja.

Antoni Kuciński 25.06.1948 Studnica**; Stefan Podwysocki** od 01.02.1952.

Kazimierz Gronowicz Sołtys z lutego 1948 (wygrał wybory oprotestowane przez wójta i fktycznie nie był uznany za sołtysa, za przyczynę podano głosowanie na dwie ręce, ale chodziło bardziej o ukraińskie pochodzenie kandydata.: **Satnisław Aloksa** od 01 marca 1948 jednak 02 marca ślubował Dynia, a 02 czerwca Gronowicz Kazimierz potem **Władysław Dynia** 29.07.1949 Zatom: reelekcja.

Antoni Gluszyński 01.01.1949 Niemieńsko: reelekcja**.**

IX ZAPOMNIANE SZKOŁY

1. KIEŁPINO

1.1 Szkoła Podstawowa

Lucyna Mikitiuk (Nikiciuk), 1949 - 1951

Jan Ciesielski – oficer rezerwy jeniec oflagu, w którym ukończył studia nauczycielskie

Paweł Obolewicz - 1954/1955 i po krótkiej przewie do 30.06.1980 r. Przed objęciem kierownictwa szkoły był kier. referatu kadr Inspektoratu Oświaty w Choszcznie

Stanisława Becela, 1955

Gregorczyk (Grygorczyk) Jadwiga, 1955

2. CHOMĘTOWO

2.1 Szkoła Podstawowa

Rejkowski organizator szkoły w 1960

Kierownicy:

Irena Krzywicka, 1961/1962 – 1965

1966 – działalność szkoły zawieszona

Wanda Ziemczonek, 1967 /1968

Ludwika Kirczuk, 1968 - 1971 – absolwentka Liceum Pedagogicznego

Anna Nondzisiak, 1971 – 1973 - absolwentka Liceum Pedagogicznego

3. DOMINIKOWO

3.1 Szkoła Podstawowa

Dąbrowski

Węgrzyn

Zofia Kaczmarczyk

Jan Ciesielski

Joanna Horodyska

4. KONOTOP

4.1 Szkoła Podstawowa

Zygmunt Białoskówski (Bałoskórski) organizator szkoły 20 maja 1958

Kierownicy:

Maria Ladaczyńska, 1958 – 1960, 1962 – 1965

Stanisława Goździk, 1960 – 1962

N.S. 1965 – 1968

Eugeniusz Turzyński, 1969

5. ŻÓŁWINO

5.1 Szkoła Podstawowa

Aniela Kraczek (Krawczyk)

Zdzisław Bełza 1957 - 1959

Tadeusz Nowosad 1958 – 1962

Józef Wójciński 1963 – 1973

6. ZATOM

6.1 Szkoła Podstawowa

Janina Kubała 1947

Stanisław Gnysiński 1949 – 1977

7. ŚWIĘCIECHÓW

7.1 SZKOŁA PODSTAWOWA

Zofia Czubówna 1946 -

Irena Kozłowska - 1952

Władysław Kęsy 1953 - 1957

Józefa Stobińska 1957 - 1958

Zdzisław Bełza 1958 - 1964

Norbert Szatkowski 1964 - 1965

Jan Lewandowski 1965 - 1972

Antoni Gławdel 1972 - 1974

Czesław Paszkiewicz 1974 - 1978

Janina Gławdel 1978 - 1982; 1983 - 1984

Weronika Ratowicz 1982 - 1983

Krystyna Leśniańska 1984 - 2004

7.2 ROLNICZA SZKOŁA ZAWODOWA

inż. **Helena Wiącek**

Pan Klein 1964 – 1969

Jan Całus 1969 – 1975

Halina Makowska 1975 – 1978

7.3 FILIA TECHNIKUM ROLNICZEGO W SULISZEWIE

Adolf Hołownia 1977 - 1978

7.4 SZKOŁA ROLNICZA SPECJALNA

(filia Państwowego Zakładu Wychowawczego w Niemieńsku)

Adolf Hołownia 1978 – 1979

7.5 SPECJALNY ZAKŁAD WYCHOWAWCZY

Tadeusz Wojak 1979 – 1984

7.6 SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO WYCHOWAWCZY

Tadeja Hołownia 1984 – 2004

8. CHROBOTKOWO - BOROWIEC

8.1 ZASADNICZA SZKOŁA LEŚNA (specjalności drwal, motorniczy) 1966 – 1971

Stanisław Ogrodowicz

Andrzej Pyrczek

Barbara Ożga

8. 2 INTERNAT SZKOŁY

Józef Łukasik

Roman Dziczkiewicz

9. BARNIMIE

9. 1 SZKOŁA PODSTAWOWA 1945 – 2001

Weronika Wysocka

Marian Jankowski

Wanda Kruk

Halina Dziemianko

Jadwiga Halec

10. BRZEZINY

10.1 SZKOŁA PODSTAWOWA 1946 – 2002

Pan **Bąk**

Janina Płotek

Adam Gnysiński

Henryk Szeląg

Zbigniew Kloskowski

Elżbieta Szwonka

Grażyna Jabłońska

Jerzy Osadowski

Józef Myczkowski

10.2 DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

DYREKTORZY:

Czesław Rokicki	01.08.1964 - 31.08.1972
Tadeusz Osiadacz	01.09.1972 - 31.01.1994
Jarosław Osiadacz	01.02.1994 - 31.05.2002
Janusz Pierożek	01.06.2002 - 23.10.2003
Michał Nieroda	07.11.2003 - 10.07.2009
Teresa Mądzielewska	11.07.2009 - 2018
Łukasz Szczyż	05.09.2018 -

11. DRAWNO

11.1 PRZEDSZKOLE MIEJSKIE Nr 1 1945 - 1997

Stanisława Czerniawska

Jadwiga Maślak

Danuta Garbicz

Danuta Kozina

Stanisława Nowak

Zofia Radziwoń

Mariola Sieradzon

11.2 PRZEDSZKOLE MIEJSKIE Nr 2

Ewa Dąbrowska z. d. Sodoma 1982 - 1992

Bożena Radek 1992 - 1997

11.3 PRZEDSZKOLE MIEJSKIE

Zofia Radziwoń 1997 -

11.4 SZKOŁA PODSTAWOWA W DRAWNIE

Dyrektorzy:

- Alojzy Pluta 1945
- Jan Tomczyk 1946
- Władysław Czajkowski 1951
- Edward Kulesza 1963
- Czesław Paszkiewicz 1984
- Jolanta Fatalska 2008
- Joanna Markiewicz 2020

11.5 GIMNAZJUM PUBLICZNE IM. SAPERÓW POLSKICH W DRAWNIE

Dyrektor

- Jan Urbanowski 1999 - 2016

12. NIEMIEŃSKO - ZAMEK

12.1 SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO- WYCHOWAWCZY IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ W NIEMIEŃSKU

Dyrektorzy:

Zygmunt Olszewski (1968 – 1970)

Dariusz Skoczeń (1970 – 1973)

Kazimierz Czarski (1973- 1974) **p.o. Alicja Mroczkowska**

Adam Gnysiński (1974 – 1980**) p.o. Tadeusz Wojak**

Jan Halkowicz (1980 – 1984) **p.o. Lucyna Junak**

Ignacy Więckowski (1984 – 1988)

Edward Kulesza (1988 – 1991)

Sławomir Bącelak (1991 – 2001)

Mariusz Bazan (2002 – 2012) **v-ce dyr. Adam Hołownia**

Agnieszka Korzeniewska (2012 - 2018)

Renata Grejć (2018 -)

X ZAWIADOWCY I DYŻURNI PRACUJĄCY NA STACJI PKP DRAWNO DO 30.11.1995.

1. ZAWIADOWCY:

2. Orczykowski
3. Wiesław Myśliński
4. Lechosław Ortman
5. Zdzisław Toczko
6. Edward Wójcik
7. Wiesław Jamruż

1. DYŻURNI:

1. Zbigniew Bogdański
2. Wiesław Halec
3. Wiesław Hałaburda
4. Władysław Kieżun
5. Bronisław Ladra
6. Mirosław Lewandowski
7. Zdzisław Markowski
8. Aleksander Mucha
9. Stanisława Nowak
10. Józef Pieczyński
11. Jacek Popiołek
12. Franciszek Radek

3. PRACOWNICY:

1. Danuta Gonkiewicz (z d. Łazuka) - kasjerka towarowa

2. Halec

3. Władysław Kieżun

4. Józef Konopacki - łączność

5. Janina Mężyńska (z d. Kuczer) - kasjerka

6. Zygfryda Mężyńska - kasjerka

7. Pieciul

8. Teresa Pieczyńska - kasjerka

9. Stanisława Snopko - nastawniczy

10. Olgierd Wasilewicz - nastawniczy

XI ROLNICTWO

1. DYREKTORZY I ZARZĄDCY PPGR I GRSP DRAWNO W LATACH 1972 - 1995

1. Jan Jadczuk	01.01.72 - 30.06.74
2. Czesław Adamas	01.07.74 - 30.10.75
3. Andrzej Zieleziński	01.11.75 - 31.12.76
4. Adam Wąchocki	01.01.77 - 14.06.83
5. Waldemar Ślaski	15.06.83 - 15.06.90
6. Andrzej Smukała	16.06.90 - 11.03.93
7. Jan Michniewicz	12. 03.93 - 30.06.95 *

*data likwidacji GRSP Drawno

2.GMINNA SÓŁDZIELNIA W DRAWNIE

01 maja 1946 r. powstaje Spółdzielnia „Społem", założycielem był **Wincenty Skruńdż**

Członkowie:

- Stanisław Małochwiej
- Stefan Snopko
- Jadwiga Snopko
- Jan Sienkiewicz
- Jan Babicki
- Franciszek Wiśniewski
- Leokadia Pilarska
- Michał Mendel
- Michał Kardyś

W 1947 r. Spółdzielnia „Społem" powołuje Zarząd:

- Witold Pielecki – prezes (bardzo krótko), w tym samym roku jego miejsce zajmuje Kazimierz Pieczyński
- Wincenty Skruńdź – wiceprezes
- Jan Krawczyk – do spraw skupu
- Sergiusz Czemisow – gł. księgowy

01.01.1949 r. następuje połączenie **Spółdzielni „Społem" ze Spółdzielnią Samopomoc Chłopska"** w Barnimiu**. Spółdzielnia przyjmuje nazwę „Samopomoc Chłopska" w Drawnie.**

Zarząd:

- Antoni Knyrowicz– prezes

- Wincenty Skruńdź – wiceprezes

- Kazimierz Pieczyński – wiceprezes

- Sergiusz Czemisow – gł. księgowy

W latach 1949 – 1952, po połączeniu Spółdzielni WSS i GS powołana zostaje po raz pierwszy Rada Nadzorcza Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Drawnie, w składzie 9 osób, której przewodniczącym został Franciszek Wiśniewski, a przew. R.Z. Wacław Majewski.

Zarząd w latach 1953 – 1957;

- Stanisław Przybyt – prezes

- Zygmunt Stodolski – wiceprezes

- Szafrański – wiceprezes

-Józef Wasieczko

- Władysław Taratajcio

- Henryk Nosko – gł. księgowy

Zarząd Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Drawnie w latach 1958-1959:

- Józef Pupko – prezes

- Kazimierz Jasiński – wiceprezes

- Józef Miluch – wiceprezes

- Władysław Krzemiński – gł. księgowy

- Jan Juncewicz – przewodniczący

- Kazimierz Sowiński – przewodniczący Rady Nadzorczej

- Franciszek Kławsiuć – przewodniczący Rady Zakładowej

Zarząd w latach 1959 – 1964:

- Tadeusz Kołodziej – prezes

- Konstanty Kirczuk – wiceprezes

- Zygfryd Nowicki – wiceprezes

- Władysław Krzemiński – gł. księgowy

Zarząd w roku 1965:

- Antoni Foluszny – prezes
- Konstanty Kirczuk – wiceprezes
- Czesław Fibik – wiceprezes
- Władysław Krzemiński – gł. księgowy
- Kazimierz Sowiński – przewodniczący Rady Nadzorczej
- K. Ciecierska – przewodnicząca Rady Zakładowej

Zarząd w latach 1966 – 1971:

- Władysław Krzemiński – prezes
- Konstanty Kirczuk – wiceprezes
- Henryk Wierzbicki – wiceprezes

Zarząd w latach 1972 – 1973:

- Jan Komajda - prezes
- Stanisław Broszeński – wiceprezes
- Henryk Wierzbicki – wiceprezes
- Wiktoria Łabuń – gł. księgowy
- Maria Kalinowska – przewodnicząca Rady Zakładowej
- Kazimierz Sowiński – przewodniczący Rady Nadzorczej

Zarząd w latach 1973 – 1976:

- Konstanty Kirczuk – prezes
- Stanisław Broszeński – wiceprezes
- Zygmunt Kołodziński – wiceprezes
- Wiktoria Łabuń – gł. księgowy
- Maria Kalinowska –prewodnicząca Rady Nadzorczej
- Józef Gąsiewicz – przewodniczący Rady Nadzorczej

Zarząd w latach 1976 – 1979:

- Konstanty Kirczuk – prezes
- Edward Pozarzycki – wiceprezes do spraw obrotu rolnego
- Czesław Kwieciński – wiceprezes do spraw zaopatrzenia produkcji
- Wiktoria Łabuń – gł. księgowy

- Ryszard Kowalczyk – przewodniczący Rady Zakładowej

Zarząd w latach 1979 – 1985:

- Konstanty Kirczuk - prezes

- Edward Pozarzycki – wiceprezes ds. obrotu rolnego i transportu

- Stanisław Ozon – wiceprezes ds. handlu, gastronomii, produkcji i usług,

- od 01.06.1981, Zenon Bera – wiceprezesem ds. handlu

- Wiktoria Łabuń – gł. księgowy

Zarząd w latach 1986 – 1991:

- Aleksander Bielatko – prezes

- Edward Pozarzycki – wiceprezes ds. obrotu rolnego

- Zenon Bera

- Wiktoria Łabuń – gł. księgowy

Zarząd od 14.08.1991 – 30.06.2001:

- Lech Łodziewski – prezes

- Edward Pozarzycki – wiceprezes ds. obrotu rolnego (do 30.06.1993)

- Zenon Bera – wiceprezes ds. handlu (do 20.09.1992)

- Wiktoria Łabuń – gł. księgowy (do 1996)

Od 01.07.2001 do 08.02.2007 likwidatorem GS w Drawnie był Lech Łodziewski.

3. WIELOZAKŁADOWA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA IM. 35 PRS W DRAWNIE Z SIEDZIBĄ W KIEŁPINIE.

Powstała w czerwcu 1978 r. Jej założycielami byli rolnicy Stanisław Wolniak, Józef Sobczyk, Leon Biegański, Stefan Kowalski, Andrzej Gadula, którzy swoje własne pola i konie wydzierżawili na rzecz spółdzielni. Nowa spółdzielnia nie miała nawet własnego sprzętu do wykonania podstawowych robót w polu. Pierwszym prezesem spółdzielni został Mieczysław Samulak po nim Zenon Wójtowicz. Sukcesywnie zakupywano sprzęt do pracy w polu, wybudowano owczarnię oraz suszarnię warzyw i owoców. Zapewniło to suszenie warzyw wyprodukowanych w własnych gospodarstwach miejscowych rolników. Kiszono również kapustę. Wybudowano garaże. Z biegiem czasu powstała grupa remontowo – budowlana. W latach 1980/81 przyłączono do spółdzielni, spółdzielnie w Barnimiu oraz w Dominkowie, w której hodowano krowy mleczne. W wyniku tych reorganizacji stan zatrudnienia spółdzielni osiągnął 80 osób. W 1984 r. na walnym zebraniu członków podjęto uchwałę o likwidacji spółdzielni, która trwała do 1986 r. Majątek spółdzielni przejął m.in. Państwowy Fundusz Ziemi, Agencja Nieruchomości Rolnych. Ostatecznie sytuację uratowało RSP Rzecko, które przejęło mienie dawnej spółdzielni i w Kiełpinie uruchomiono filię, w której kontynuowano

tradycję hodowli owiec. Jednocześnie w 1988 r. uruchomiono produkcję palet. RSP dokończyła budowę czterech domków jednorodzinnych, które przekazano do zamieszkania dla członków spółdzielni i pracowników. Obecna filia w Kiełpinie nosi nazwę Zakład drzewny nr 2, który przerabia 24 000 m^3 drewna rocznie oraz produkuje ok. 500 tys. sztuk palet. Zatrudnienie osiąga poziom 65 osób.

XII WYBITNI W DPN-ie

W okresie istnienia Drawieńskiego Parku Narodowego t. j. od roku 1990 odwiedziło go wiele znakomitości ze świata nauki, polityki, biznesu. Wśród odwiedzających ten piękny teren byli również dostojnicy kościelni, a także znani dziennikarze i aktorzy. Część z gości pierwszy raz zawitała w te strony z obowiązku, ale potem niektórzy z nich, wielokrotnie wracali tu, zauroczeni przyrodą regionu. Poniżej wymienione są nazwiska tych, których wizyty, zapamiętali pracownicy Parku. Kolejność wymienionych nazwisk nie jest ułożona w chronologii czasowej odwiedzin ani w żadnym razie nie porządkuje gości pod względem ich „ważności":

1.DYREKTORZY DRAWIEŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO

mgr inż**. Tadeusz Kohut**, dyrektor parku od 1.05. 1990 do 06.08.2008

dr inż. **Ireneusz Lewicki**, dyrektor parku do 23.11.2008 (był dyrektorem Wolińskiego Parku Narodowego)

mgr inż. **Elżbieta Hołubczat**, dyrektor parku od 24.11.2008 do 01.12.2011

dr inż. **Paweł Bilski** – obecny dyrektor

2. INICJATORZY POWSTANIA DPN I JEGO WSPÓŁTWÓRCY TO:

prof. dr hab. Lucjan Agapow - Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Filia w Gorzowie Wielkopolskim

prof. dr hab. **Zygmunt Chełkowski** - Akademia Rolnicza w Szczecinie

prof. dr hab. **Janina Jasnowska** - Akademia Rolnicza w Szczecinie

prof. dr hab. **Mieczysław Janowski** - Akademia Rolnicza w Szczecinie

prof. dr hab. **Stanisław Król** - Akademia Rolnicza w Poznaniu

prof. dr hab. **Kazimierz Stępczak** - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. **Alfred Szmidt** - Akademia Rolnicza w Poznaniu

prof. dr hab. **Stanisław Szymański** - Akademia Rolnicza w Poznaniu

dr **Bogdan Wiatr** – AWFi w Poznaniu, Filia w Gorzowie Wielkopolskim

3. BYLI I OBECNI CZŁONKOWIE RADY:

Od początku istnienia, Drawieński Park Narodowy posiada grono doradców, którzy zasiadają w Radzie Naukowej kolejnych, pięcioletnich kadencji. Są to reprezentanci świata nauki, przedstawiciele organizacji pozarządowych i władz samorządowych regionu.

dr **Kazimierz Biały** - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (gleboznawca)

doc. dr hab. **Wanda Staniewska - Zątek** - Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu (biolog, specjalista d/s turystyki i rekreacji)

prof. dr hab. **Ryszard Bartel** - Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie, Pracownia Rybactwa Rzecznego w Gdańsku (ichtiolog)

prof. dr hab. **Ludwik Lipnicki** - AWF w Poznaniu Instytut Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wlkp. (lichenolog)

prof. dr hab**. Marek Kraska** - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (hydrobiolog)

prof. dr hab. **Władysław Barzdajn** - Akademia Rolnicza w Poznaniu (leśnik)

dr inż. **Andrzej Łabędzki** - Akademia Rolnicza w Poznaniu (entomolog)

prof. dr hab. **Bolesław Nowaczyk** - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (geomorfolog)

doc. dr hab. **Piotr Dębowski** - Instytut Rybactwa Śródlądowego, Zakład Ryb Wędrownych w Gdańsku (ichtiolog)

Członkami Rady byli również lub są Dyrektorzy Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych:

mgr inż. **Jan Podmaski** - Dyrektor Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Pile

mgr inż. **Sławomir Wencel** - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie

mgr inż. **Jerzy Data** - Dyrektor Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Szczecinie

mgr **Witold Koss** - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie

Wojewódzcy Konserwatorzy Przyrody:

inż. **Tadeusz Rządkowski** - Wojewódzki Konserwator Przyrody w Pile

dr **Wojciech Zyska** - Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Przyrody

inż. **Wincenty Piworun** -Wojewódzki Konserwator Przyrody w Gorzowie Wielkopolskim

dr **Ferdynand Szafrański** - Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Przyrody

dr inż. **Maciej Trzeciak** - Wojewódzki Konserwator Przyrody w Szczecinie

mgr **Dorota Janicka** - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

4. BYLI NA TERENIE PARKU:

Nie trzeba przypominać, że najznamienitszym z gości, którzy tu bywali, był Papież Jan Paweł II w okresie, kiedy On sam nie był jeszcze Papieżem, a plany powstania parku narodowego na tym terenie, były jeszcze w powijakach. O tym wiedzą wszyscy mieszkańcy, ale o fakcie istnienia zupełnie niezwykłej korespondencji pomiędzy Ojcem

Świętym Janem Pawłem II, a dyrekcją i pracownikami Drawieńskiego Parku Narodowego, z pewnością wie niewielu. Na terenie DPN gościli także:

Victor Henderson Ashe II - Ambasador Stanów Zjednoczonych Ameryki w Polsce w latach (2004 – 2009)

Jan Stefan Gałecki - Biskup Diecezji Szczecińsko - Kamieńskiej

Stanisław Gawłowski – Wiceminister Środowiska, poseł na Sejm Rzeczypospolitej

Prof. dr hab. Jan Szyszko - Minister Środowiska, wykładowca w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego

Jacek Chrzanowski Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Dorota Sumińska - pisarka i dziennikarka telewizyjna i radiowa, lekarz weterynarii;

Joanna Osińska - dziennikarka telewizyjna

Dr Peter Gärtner - Dyrektor Naturpark Barnim – (parki Drawieński i Barnim współpracują ze sobą od lat)

Jerzy Sosnowski - pisarz, dziennikarz, krytyk literacki, dziennikarz telewizyjny i radiowy

Bernard Margueritte - dziennikarz, korespondent Agence France Presse (AFP)

Prof. Roman Andrzejewski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Konserwator Przyrod;

Bogusław Linda - aktor

Wiadomo z przekazów ustnych sędziwych mieszkańców, że w okresie przed powstaniem Parku, zauroczeni ciszą i pięknem krajobrazu bywali tu także aktor **Tadeusz Fijewski**, trenerzy piłkarscy **Kazimierz Górski i Andrzej Strejlau**, sędzia piłkarski, prezes PZPN - **Michał Listkiewicz**.

XIII STOWARZYSZENIA

1. TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ ZIEMI DRAWIEŃSKIEJ

Zarząd w latach: 1998 – 2000
Antoni Kardas - prezes
Czesław Paszkiewicz - wiceprezes
Jan Urbanowski - skarbnik
Janusz Pierożek - sekretarz
Andrzej Szutowicz - członek

Zarząd w latach: 2000 – 2002
Antoni Kardas - prezes
Czesław Paszkiewicz - wiceprezes
Sławomir Bącelak - wiceprezes
Andrzej Konopelski - skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz
Janusz Pierożek - członek
Mariola Kisiel Sieradzon – członek

Zarząd w latach: 2002 – 2003
Antoni Kardas - prezes
Czesław Paszkiewicz - wiceprezes
Jan Michniewicz - wiceprezes
Marian Kuc - skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz
Jan Urbanowski - członek
Janusz Pierożek - członek

Zarząd w latach: 2003 – 2004
Janusz Pierożek - prezes
Czesław Paszkiewicz - wiceprezes
Jan Michniewicz - wiceprezes
Marian Kuc - skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz
Jan Urbanowski - członek
Grzegorz Kalinowski - członek

Zarząd w latach: 2004– 2005
Antoni Kardas - prezes
Andrzej Chmielewski - wiceprezes
Marian Kuc - wiceprezes i skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz

Zarząd w latach: 2005 - 2009
Andrzej Chmielewski - prezes
Czesław Paszkiewicz - wiceprezes
Marian Kuc - skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz
Edward Kulesza - członek

Zarząd w latach: 2009 - 2010
Andrzej Chmielewski - prezes
Marian Kuc - wiceprezes
Edward Kulesza - skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz
Czesław Paszkiewicz - członek

Zarząd w latach: 2011 - 2019

Marian Kuc - prezes
Edward Kulesza - wiceprezes
Monika Gdaniec - skarbnik
Regina Budrewicz - sekretarz
Czesław Paszkiewicz - członek

Czesław Paszkiewicz- członek

1.1. OSOBISTOŚCI, KTÓRE NA ZAPROSZENIE TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ ZIEMI DRAWIEŃSKIEJ, ODWIEDZIŁY DRAWNO W LATACH 1999-2001

- prof. Tadeusz Białecki. (1993). Historyk demograf. Profesor zwyczajny do 1959 - 1965 - instruktor w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczecinie, 1965 - 1968 - pracownik naukowo-badawczy w Instytucie Zachodniopomorskim, 1968 - 1974 - dyrektor Instytutu Zachodniopomorskiego, 1974 - 1975 - wicedyrektor Instytutu Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych, 1975- pracownik Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie, (obecnie Uniwersytet Szczeciński), autor ok. 200 opracowań dotyczących Pomorza Zachodniego. Gościł w Drawnie 22.01.1999.

- prof. dr hab. Mieczysław Stelmach (1947-2000) historyk i archiwista, profesor uniwersytetu Szczecińskiego, zasłużony historyk kartografii, Pochodził z Giżycka, był absolwentem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie w 1980 doktoryzował się i habilitował (1992). W latach 1971–1989 pracował w Archiwum Państwowego w Szczecinie, skąd przeniósł się do Instytutu Historii Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 1995 wchodził w skład Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN. Zorganizował XVII Ogólnopolską Konferencję Historyków Kartografii nt. „Mapy południowego Bałtyku" (wrzesień 1996). Przebywał w Drawnie na spotkaniu 27.04.1999.

- gen. bryg. Zbigniew Chruściński (1991). Zawodową służbę wojskową rozpoczął w 33 batalionie łączności12 DZ w Szczecinie. Absolwent ASG z 1973. Szef wydziału łączności 12 DZ. 1978 – 1982 dowódca 12 Pułku Radioliniowo – Kablowego w Świeciu. W 1982 Szef Wojsk Łączności Pomorskiego Okręgu Wojskowego, ukończył studia w ZSRR. W latach 1984 – 1990 Komendant Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Łączności w Zegrzu, której w 1962 był absolwentem, Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Szczecinie w latach 1990 – 2001. Prezes Szczecińskiego Towarzystwa „POGRANICZE". Przebywał w Drawnie na spotkaniu 05.10.1999.

- Stanisław Kopeć, poseł na sejm II III i IV kadencji z ramienia SLD.

- Stanisław Krzywicki (1933). W latach 1974 - 2003 wieloletni dyrektor Książnicy Pomorskiej. Członek Rady Naukowej Biblioteki Narodowej, v-ce prezes ZG Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Związku Filatelistów, członek Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego założyciel i prezes Stowarzyszenia Ziemi Warpieńskiej. Opublikował ponad sto artykułów dotyczących bibliotekarstwa i kultury. Ambasador Szczecina z 2002. Przebywał w Drawnie na spotkaniu 31.03.2000.

- Paweł Bartnik. Rocznik 1959. Magister historii. W latach 1982–1994 pracował jako nauczyciel historii w Szkołach Podstawowych Reptowie i Szczecinie. Do 1994 pełnił funkcję wicekuratora w Kuratorium Oświaty w Szczecinie. 1994- 1998 zastępca prezydenta Szczecina kurator oświaty województwa zachodniopomorskiego latach 1999–2002. Członek Unii Wolności a następnie Platformy Obywatelskiej 16.05.2000.

- **Wojciech Długoborski.** W latach 80 był kolejno pracownikiem administracyjnym i kierownikiem działu socjalnego na Politechnice Szczecińskiej, dyrektorem centrum kultury młodzieży i przewodniczącym wojewódzkiego zarządu ZSMP. W 1990 -2001 Burmistrz Gryfina. 2000/2001 Przewodniczący Sejmiku Samorządowego. W latach 2001–2005 sprawował mandat posła na Sejm IV kadencji. Były przewodniczący wojewódzkich struktur SLD z 2003/2004. W 2007 został wykluczony z SLD. W Drawnie przebywał na spotkaniu 14.09.2000.

- **Aneta Wojak.** Dyr. Centrum Psychologiczno – Pedagogicznego. Przebywała na spotkaniu w Drawnie 23.02.2001.

2. KOŁO ŁOWIECKIE „DRAWA" (ROK POWSTANIA – 1960)

Zarząd w latach 1972 – 1976
Franciszek Różek - prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Czesław Werakso - sekretarz
Antoni Wojnicz – skarbnik

Zarząd w latach 1976 – 1979
Franciszek Różek - prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Tadeusz Staszczyk - sekretarz
Zygmunt Rynkiewicz - skarbnik

Zarząd w latach 1979 – 1980
Józef Rogala - prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Tadeusz Staszczyk - sekretarz
Antoni Wojnicz - skarbnik

Zarząd w latach 1980 – 1984
Józef Rogala - prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Edward Kulesza - sekretarz
Antoni Wojnicz - skarbnik

Zarząd w latach 1984 – 1985
Janusz Kleka - prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Szymon Pieczyński - sekretarz
Czesław Bürger - skarbnik

Zarząd w latach 1989 - 1992
Hipolit Zieliński - prezes
Józef Zarecki - łowczy
Franciszek Kołodziński - sekretarz
Adolf Górski - skarbnik

Zarząd w latach 1992 - 2000
Kazimierz Kotlarz - prezes
Józef Zarecki - łowczy
(od 1998 – Marek Małochwiej)
Krzysztof Rutkowski - sekretarz
Adolf Górski - skarbnik

Zarząd w latach 2000 - 2002
Kazimierz Kotlarz - prezes
Marek Małochwiej - łowczy
(od 2001 – Janusz Kleka)
Krzysztof Rutkowski - sekretarz
Adolf Górski - skarbnik

Zarząd w latach 2002 - 2004
Kazimierz Kotlarz - prezes
Marek Małochwiej - łowczy
Czesław Werakso - sekretarz
Zenon Czosnykowski - skarbnik

Zarząd w latach 2004 - 2013
Marek Majka - prezes
Marek Małochwiej - łowczy
Czesław Werakso - sekretarz
Zenon Czosnykowski - skarbnik

Zarząd w latach 1985 – 1987
Janusz Kleka - prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Tadeusz Staszczyk - sekretarz
Adolf Górski - skarbnik

Zarząd w latach 1987 – 1989
Hipolit Zieliński – prezes
Kazimierz Kotlarz - łowczy
Franciszek Kołodziński - sekretarz
Adolf Górski - skarbnik

Zarząd w latach 2013 - 2015
Marek Majka - prezes
Zenon Czosnykowski - łowczy
Czesław Werakso - sekretarz
Wiesław Majka - skarbnik

Zarząd w latach 2015 -
Marek Majka - prezes
Tomasz Majka - łowczy
Czesław Werakso - sekretarz
Wiesław Majka - skarbnik
(od 2017 – Leszek Krasowski)

3. DRAWIEŃSKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU

Zarząd w latach 2011 - 2014:

Jan Michniewicz - prezes

Krystyna Pietrzkiewicz - wiceprezes

Jadwiga Lewandowska - skarbnik

Helena Górska - sekretarz

Danuta Sokołowska - członek

Zarząd w latach 2014 - 2017:

Krystyna Pietrzkiewicz - prezes

Jan Michniewicz - wiceprezes

Jadwiga Lewandowska - skarbnik

Danuta Sokołowska - sekretarz

Ewa Dąbrowska - członek

Zarząd w latach 2017 - 2020:

Krystyna Pietrzkiewicz- prezes

Jan Michniewicz - wiceprezes

Jadwiga Lewandowska - skarbnik

Danuta Sokołowska - sekretarz

Zbigniew Bogdański - członek

4.. GMINNA RADA SENIORÓW W DRAWNIE.

I kadencja (2017 – 2019)

L.p.	Imię i nazwisko	Instytucja, organizacja delegująca
1.	Edward Kulesza - przewodniczący	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej
2.	Krystyna Pietrzkiewicz - wiceprzewodnicząca	Drawieński Uniwersytet Trzeciego Wieku
3.	Krystyna Leśniańska - sekretarz	Reprezentantka środowiska seniorów
4.	Honorata Biskupska - członek	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Eskulap" w Drawnie
5.	Eugeniusz Gliński – członek	Reprezentant środowiska seniorów
6.	Grażyna Małyszko – członek	Drawieński Ośrodek Kultury
7.	Elżbieta Myślicka – członek	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawnie
8.	Bożena Pawlak-Matujzo – członek	Rada Miejska w Drawnie
9.	Stanisław Pilżys - członek	Reprezentant środowiska seniorów

Skład osobowy Gminnej Rady Seniorów w Drawnie II kadencji (2019 – 2021)

L.p.	Imię i nazwisko	Instytucja, organizacja delegująca
1.	Tadeja Hołownia - przewodnicząca	Drawieński Uniwersytet Trzeciego Wieku
2.	Jan Urbanowski - wiceprzewodniczący	Reprezentant środowiska seniorów
3.	Agata Słodkowska – sekretarz	Rada Miejska w Drawnie
4.	Małgorzata Buchajczyk – członek	Reprezentantka środowiska seniorów
5.	Renata Chrzan – członek	Drawieński Ośrodek Kultury
6.	Bogumiła Ciechanowicz – członek	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej
7.	Zbigniew Grochowski – członek	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Eskulap" w Drawnie
8.	Elżbieta Myślicka – członek	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawnie
9.	Elżbieta Szumotalska – członek	Reprezentantka środowiska seniorów

5.KOŁO REGIONALNE HOBBYSTÓW

Kolo Regionalne Hobbystów, organizowane było przez sekretarza gminy z lat 2003 – 2004. Tomasza Szybowskiego. Początkowo chęć działania zgłosiło pięć osób z których współpracę hobbystyczną podjęli Marian Twardowski i Andrzej Szutowicz osiągając w tej materii niekwestionowane sukcesy. Współpraca ta była i jest nadal koleżeńska i nie opiera się na strukturach organizacyjnych. Koło poza deklaracjami nie rozpoczęło faktycznego funkcjonowania.

6.KOŁO NR 21 STOWARZTSENIA SAPERÓW POLSKICH W DRAWNIE

Założyciele Koła Nr 21 SSP w Drawnie**: Jan Brycki, Krzysztof Dzierbun i Andrzej Szutowicz (tymczasowy prezes zarządu), Zdzisław Walaszczyk,**
Pierwszy statutowy Zarząd Koła Nr 21 SSP wybrany dnia 12.09.2001
Prezes**: Zdzisław Walaszczyk**wiceprezesem: **Andrzej Zduńczuk**skarbnik: **Elżbieta Podolak**sekretarz:**Robert Wolle**
członkowie:**Piotr Bokun, Zbigniew Sadowski**
Komisja rewizyjna
Przew. komisji rewizyjnej: **Krzysztof Piątek**wiceprzewodniczący: **Jan Dominiak**
członek: **Henryk Wonorski**korespondent kwartalnika „Saper”**Andrzej Szutowicz**

7.CZŁONKOWIE DRAWIEŃSKIEGO STOWARZYCZENIA HISTORYCZNO - EKSPLORACYJNEGO

Przewodniczący:

Tomasz Maciąg

Członkowie:

Bogusław Dziadko, Aleksander Dementiew, Maciej Gławdel, Andrzej Kołodziński, Małgorzata Kuźmińska, Jacek Kuźmiński, Michał Maciąg, Jerzy Musiałek, Agnieszka Pawlak – Dementiew, Katarzyna Piotrowska, Marcin Piotrowski, Marcin Przybylski, Agata Słodkowska

8. STOWARZYSZENIE”COLTURALNE DRAWNO” (rok założenia 2018)

Zarząd:

Barbara Zajączkowska – prezes

Elżbieta Bacztub Bakiewicz- sekretarz

Paulina Brzozowska – skarbnik

9. ZHP - WSPOMNIENIA MARII HAPTAR

Drużyna Związku Harcerstwa Polskiego istniała prawdopodobnie od początku Szkoły Podstawowej, z którą była związana do zakończenia swojej działalności.
Czołowymi działaczami ZHP w Drawnie byli;
- Jan Tomczyk – nauczyciel i główny organizator,
- Maria Haptar - harcmistrz ZHP, nauczycielka SP, w drawieńskim harcerstwie od 1959,
- Kazimiera Żak – harcmistrz ZHP w drawieńskim harcerstwie od 1959,
- Piotr Sieradzon – nauczyciel przyjął kierowanie harcerstwem od Marii Haptar.

Działaczami ZHP byli:
Wiktoria Górska, Maria Wiącek, Renata Kurkowicz, Maria Kluska, Wiesława Krzak, Irena Zarecka, Wanda Ziemczonek, Maria Lidwin, Waldemar Murski.i inni. Gro z wymienionych prowadziło drużyny harcerskie.
Rozwój organizacyjny:
- na początku były 2 drużyny (drużyna dziewcząt i drużyna chłopców), później sie rozwinęło do 6-8 drużyn harcerskich i 8 drużyn zuchów,
- w latach 60- tych powstał Szczep,
- 1965 szczep otrzymał sztandar,
- prawdopodobnie przez 2-3 lata istniał w Drawnie hufiec.

Formy działalności organizacji:
- w latach świetności organizowane były obozy letnie (w ilości - 18), i zimowe (w ilości- 8), -obozy organizowano w Międzyborzu, Barnimiu, Żółwinie (wspólnie z harcerzami z Recza) oraz międzynarodowe wymienne z Niemcami (Polacy w Niemczech i Niemcy w Polsce).

10. SZKOLNY KLUB ŻEGLARSKI „DRAWA" DRAWNO (istnieje od 2005)

Rys historyczny zorganizowanego żehlarstwa w Drawnie:

- 1968 r. - założenie Szkolnego Klubu Żeglarskiego,

- 1968 r. - powstała Harcerska Drużyna Wodna im. Stefana Batorego,

- 1970 r. - wojsko wybudowało pierwszy hangar,

- ok. 1979 r. - Klub zmienił nazwę na Szkolny Ośrodek Wodny (SOW),

- 2005 - powstał Szkolny Klub Żeglarski „Drawa" Drawno.

Zarząd (na 2019 r.):

Waldemar Łojko - prezes

Andrzej Górski, Aleksander Dementiew, Joanna Markiewicz (obecnie) – wiceprezes

Krzysztof Dzierbun - sekretarz

Adam Zarecki - skarbnik

Piotr Sieradzon - członek

Agnieszka Świerczewska - członek

Osiągnięcia:

- 22.07.1984 r. Krzysztof Dzierbun zajął 1 miejsce w klasie Optymist w Regatacg Żeglarskich o Puchar GOZŻ - Choszczno.

- 2006 r. podczas Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików Sława Śląska Rafał Łojko zajął 5 miejsce a Wojciech Zięba 6 miejsce.

- 23-24.06.2006 r. w regatach III Finału Wojewódzkiej Olimpiady Młodzieży w Żeglarstwie pn. ,,Puchar Starosty Szczecineckiego", na jeziorze Trzesiecko Emil Cholewski zajął 2 miejsce w grupie Optymist do lat 13. Także 2 miejsce zajął Rafał Łojko w grupie zawodników do lat 11. Ogólnie klub został sklasyfikowany na 4 miejscu.

- 2008 r. podczas Mistrzostw do lat 11-tu NSKO (Narodowe Stowarzyszenie Klasy Optymist) w Złocieńcu Rafał Łojko zajął 1 miejsce.

- 2008 r. w regatach wBarlinku Rafał Łojko zajął 2 miejsce; Hubert Dzierbun 3 miejsce.

- 2009 r. Mistrzostwa Polski Północnej w klasie Opimist w Barlinku. Rafał zajął 1 miejsce, Mikołaj Dementiew -8 i Kacper - 9.

- 26-27.06.2010 r. XXXIX Regaty o Puchar Leonida Teligi. Odbyły się one na jeziorze Myśliborskim. W ramach regat rozegrano Wojewódzką Olimpiadę Młodzieży oraz mistrzostwa Okręgu Zachodniopomorskiego w Żeglarstwie. W klasie **Klasa OPTIMIST Gr. B** 3 miejsce zajął Łojko Rafał.

- 19.06.2011 r. XI Ogólnopolskie Regaty o Puchar Ziemi Złocienieckiej, Wojewódzka Olimpiada Młodzieży, Mistrzostwa Okręgu Zachodniopomorskiego. W klasie OPP B 9 miejsce zajął Kacper Dementiew a Mikołaj - 14.

- 25-26.06.2011 r. na Jeziorze Myśliborskim XL edycja Regat o Puchar Leonida Teligi. Rafał Łojko zajął 2 miejsce w Klasie OPTIMIST Gr. A.

- W 2011 r. Szkolny Klub Żeglarski zajął w klasyfikacji drużynowej Pucharu Polski 50 miejsce na 80 klasyfikowanych klubów.

- 2013 r. w Mistrzostwa Okręgu w Złocieńcu Rafał Łojko 2 miejsce w grupie A.

- 2015 r. Puchar Prezydenta Miasta Suwałk w klasie Cadet, eliminacje do mistrzostw Świata w klasie Cadet we Włoszech i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Pucku. Zawody rozegrano na jeziorze Wigry. Rafał Łojko i Remigiusz Dzierbun zajęli 8 miejsce.

- 27-28.06.2015 r. podczas Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w ramach XLIV Regat o puchar Leonida Teligi w klasach Optimist grupa A i B w Mysliborzu; Rafał Łojko i Remigiusz Dzierbun zdobyli złoty medal w klasie Cadet.

- 2016 r. w Mistrzostwach w Regatach w Klasie Optymist, jakie rozegrane zostały w Barlinku Remigiusz Dzierbun zajął 1 miejsce.

- 07-08.10.2017 r. Memoriał Juliusza Sieradzkiego „Puchar Czterech Wysp" na Jeziorze Barlineckim. Remigiusz Dzierbun, Juliusz Szymański zajęli 2 miejsce w klasie Cadet. Bartosz Miłaszewski zajął 2 miejsce a Mikołaj Polarczyk 3 miejsce w klasie OPTYMIST.

- 2017 r. w Regatach o Puchar klas rozegranych w Koszalinie Remigiusz Dzierbun zajął 2 miejsce w klasie B.

- 2018 r.

- 09-10.06.2018 r. na jeziorze Rogozińskim odbyły się XVII Regaty o Puchar Burmistrza Rogoźna w klasdie OPP. Drawno reprezentowali: Miłaszewski Bartosz i Polarczyk Mikołaj. Ponadto odbyły się XI Regaty o Puchar Starosty Obornickiego w klasie Cadet oraz Europa- w tej klasie startowała załoga: sternik Remigiusz Dzierbun i załogant Maciej Dziemianko, która zajęła 1 miejsce i zdobyła Puchar starosty Obornickiego. Inni zawodnicy zajęli w swoich klasach: Bartosz Miłaszewski 2 miejsce, Mikołaj polarczyk 3 miejsce.
- 4 lipca w regatach o Puchar Lata w klasie Cadet na jeziorze Myśliborskim. Remigiusz Dzierbun i Maciek dziemianko zajęli 1 miejsce.
- 07-08 lipca odbyły się Regaty Chodzieskiego Pucharu Klubów Żeglarskich z okazji 1000 rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. W regatach uczestniczyło 8 klubów. W klasie OOP Bartosz Miłaszewski zajął 4 miejsce, Mikołaj Polarczyk 5 miejsce. W klasie Cadet Remigiusz Dzierbun, Maciek Dziemianko zajęli 1 miejsce.
- 31.08. w Nakielnie nad jeziorem Bytyń Wielkie rozegrano XLII Otwarte Żeglarskie Mistrzostwa Pilskiego OZŻ w klasach: Optimist, Cadet, laser, OK- Ding i Fin. Mikołaj Polarczyk w klasie OPP zajął 2 miejsce w klasyfikacji końcowej. Załoga w klasie- Cadet, sternik Remigiusz Dzierbun i załogant Leonard Gdaniec zajęła 1 miejsce.
- 07-09 września Członkowie klubu uczestniczyli w regatach Parzival Cop 2018 w Niemczech, które rozgrano w Neuruppin, sternikiem był Remigiusz Dzierbun a załogantem Leonard Gdaniec.
- - 30.05- 02.06.2019 r. podczas Pucharu Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Piszu 17 miejsce w klasie Cadet Remigiusz Dzierbun i Leonard Gdaniec.

XIV BIBLIOTEKARZE

1. KIEROWNICY GROMADZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W BARNIMIU DO 1979, PO TYM ROKU PRZEKSZTAŁCONA ZOSTAŁA W FILIĘ W BARNIMIU, PODLEGŁĄ BIBLIOTECE PUBLICZNEJ W DRAWNIE

Władysław Reszka	1949 - 1951
Regina Reszka	1951 - 1953
Stanisława Byczko	1953 - 1957
Janina Taratajcio	1957 - 1960
Wanda Ziemczonek	1960 - 1960
Janina Junak	1960 - 1965
Emilia Lesniańska	1965 - 1967
Bogdana Włodarczyk	1967 - 1968
Emilia Leśniańska	1968 - 1969
Janina Gławdel	1969 - 1972
Danuta Wasieczko	1975 - 1982
Teresa Konopelska	1982 - 1992
Dorota Konopelska	1992 - 2012

2. KIEROWNICY I BIBLIOTEKARZE BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W DRAWNIE W LATACH 1948-2019

Kierownicy:

Stanisław Rumiński	1948 - 1950
Tadeusz Górka	1950 - 1952
Ilza Ostrowka	1952 - 1960
Halina Cel - Górska	1960 - 1965
Teresa Taratajcio - Dzedzej	1965 - 1979
Stanisława Nikorowicz (Nowak)	1973 - 1976 (zastępstwo)
Maria Maciąg	1979 - 1979
Regina Budrewicz	1979 - 2019
Teresa Konopelska	1981 - 1982 (zastępstwo)
Grażyna Rogala	1982 - 1983 (zastępstwo)

Jolanta Wasilewicz	1983 - 1983 (zastępstwo)
Anna Horodyska (Czajkowska)	1983 - 1983 (zastępstwo)
Barbara Zajączkowska	2019 -

Bibliotekarze:

Anna Oleś	1966 - 1969
Irena Taratajcio	1973 - 1978
Maria Maciąg	1978 - 1979
Wiktoria Dementiew (Wiśniowska)	1984 - 1985
Elżbieta Łuszcz	1985 - 1986
Barbara Polak (Zajączkowska)	1986 - 2019

XV KLUBY PIŁKARSKIE

1. „DRAWA” DRAWNO (1947)

ZAŁOŻYCIELE:

- Jan Stodolski
- Tadeusz Stodolski
- Henryk Zieliński

PIERWSZY SKŁAD DRUŻYNY:

- Czesław Dziatko
- Ryszard Dziatko
- Tadeusz Kadziecki
- Bartłomiej Knyrowicz
- Józef Knyrowicz
- Władysław Maciejewski
- Kazimierz Oleś
- Henryk Rung
- Kazimierz Rung
- Jan Stodolski
- Tadeusz Stodolski
- Lucjan Zagrajek
- Henryk Zieliński

PREZESI:

- Antoni Catewicz 1960 - 1968
- Tadeusz Czerniawski 1968 - 1995
- Jerzy Wiewiórowski 1995 - 1997; 1997 - 2003
- Ireneusz Rzeźniewski 2003 - 2004
- Janusz Lewandowski 2004 - 2012
- Irmina Olejnik - Czerwonka 2012 – 2019
- Jacek Michalski 2019 -

TRENERZY:

- Tadeusz Czerniawski
- Ryszard Fatalski
- Ryszard Garlicki
- Mariusz Janik
- Andrzej Kozanecki
- Andrzej Skrzypiec
- Roman Taratajcio
- Jerzy Wiewiórowski

- Patryk Wojtowicz
- Paweł Zajączkowski
- Piotr Zajączkowski
- Henryk Zieliński

2. „ŚWIT" BARNIMIE (1984)

ZAŁOŻYCIEL:

- Adam Kukla

PIERWSZY SKŁAD DRUŻYNY:

- Czesław Garbicz
- Franciszek Garbicz
- Jerzy Kaszuba
- Stanisław Knap
- Andrzej Komarzański
- Marek Komarzański
- Józef Kubacki
- Adam Kukla
- Ryszard Mikina
- Jan Podolak
- Zbigniew Rutkowski
- Grzegorz Taratajcio
- Jarosław Wojtowicz
- Leszek Wojtowicz
- Zenon Wojtowicz

PREZESI:

- Adam Kulka 1984 - 1990
- Andrzej Konopelski 1990 - 2015
- Piotr Taratajcio 2015 - 2017
- Roman Taratajcio 2017 -

TRENERZY:

- Roman Naskręt
- Roman Taratajcio
- Paweł Zajączkowski
- Piotr Zajączkowski

XVI WOJSKOWI

1. DOWÓDCY 7 OKRĘGOWEJ SKŁADNICY SPRZĘTU INŻYNIERYJNEGO I MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH (JW 4666) W DRAWNIE

kpt. Henryk Borowski 1950 - 1956

ppor. Jan Świderski 1956

kpt. Michał Owczarek 1956 – 1959 – dowódca Garnizonu Drawno

mjr Michał Pierzchalski 1959 – 1962

mjr Andrzej Kiryluk 1962 – 1963

mjr Władysław Matuszyński 1963 – 1964

mjr Edward Zduńczuk 1964

ppłk Franciszek Bałaj 1964 – 1971

ppłk Jan Sobieszk 1971 – 1974

ppłk Kazimierz Poleszuk 1974 – 1978

mjr Lucjan Lewandowski 1978 – 1979

ppłk Henryk Kędzierski 1979 – 1988

ppłk Damian Kubica 1988 – 1994

mjr Waldemar Gawrylak 1994 – 1998

mjr Andrzej Szutowicz 1998 – 1999 do 2003 dowódca Garnizonu Drawno (ostatni)

2. DOWÓDCY 94 SKŁADNICY MATERIAŁÓW TOPOGRAFICZNYCH:

ppłk Witold Twardowski	1969 - 1974
ppłk Kazimierz Chmieliński	1974 - 1977
ppłk Zdzisław Zawierta	1977 - 1981
ppłk Ryszard Wandowicz	1981 - 1987
por. Janusz Pierożek	1987 - 1992
mjr Ryszard Bożek	1992 - 1993 (w Toruniu)

3. WOJSKOWI KOLEJARZE

3.1 Wojskowa Komenda Kolejowa w Stargardzie Szcz.

Komendanci:

por./ kpt. Zajączkowski (do 1953)

por./ ppłk Stefan Czysty (1953 – 1977)

mjr/ ppłk mgr Stanisław Demczuk (1977 – 1989)

mjr mgr inż. Aleksander Turakiewicz (1989 – 1994)

3.2 Delegatura Komendy Komunikacji Wojskowej w Stargardzie Szcz. (szef)

mjr mgr inż. Aleksander Turakiewicz (1995 do 2002)

3.3 Delegatura Woskowej Komendy Transportu (szef)

kpt. Filipiak Waldemar

4. DOWÓDCY 41 BATALIONU SAPERÓW

mjr Maciej Mołczański (od 08.04.1945)
kpt. Jerzy Naumczuk (1946)
Julian Okuniewski (1948 – 1949)
kpt. Mikołaj Fromza (Tromza) (1950),
mjr Maciej Kondakow (1952 do 05.06.1953)
cz.po kpt. Jerzy Kominko (05.06. – 15.06.1953)
mjr Longin Komosiński / Komościński (od 16.06.1953)
kpt. Jan Bielański (1957)

5. PODODDZIAŁ OBSERWACYJNO MELDUNKOWY

- 083 posterunek obserwacyjno – meldunkowy.

por. Roman Juszkiewicz – d-ca plutonu 3 kompanii obserwacyjno meldunkowej (d-ca ppor. Lucjan Apeld) 49 batalionu obserwacyjno – meldunkowego (d-ca mjr Wiktor Kamiński)

7. DOWÓDCY 2 REJONOWEJ BAZY MATERIAŁOWEJ (2000 – 2010)

płk mgr inż. Wiesław Gierek (2000 – 2007); słupczanin, absolwent Wydziału Elektroniki WAT, który ukończył z wyróżnieniem. Organizator 2RBM w 2009. Były dowódcą 23 Centralnej Składnicy Sprzętu Łączności w Pile (1992-1999).

ppłk mgr inż.Mirosław Sowiński (cz. p.o. 20.06.2007 – 08.10.2007); absolwent Wydziału Elektroniki WAT, były mieszkaniec Drawna w czasie, gdy służył w Rejonowym Węźle Łączności Drawsko Pomorskie w Suchowie, był dowódcą batalionu sieci bazowych (2001 – 2004) i 4 batalionu dowodzenia (2004 – 06.2007), szefem sztabu 2 BRM, szefem 16 Wojskowego Oddziału Gospodarczego w Drawski Pomorskim – Olesznie (01.IV.2011 – 31.III.2015), który od marca 2011 organizował i 12 WOG w Toruniu (31.III.2015 - 29.III.2018).

płk mgr. inż. Wiesław Frankowski (2007 – 2010); absolwent Wydziału Elektrotechnicznego WAT z 1978; były zastępca dowódcy d.s. technicznych dowódcy artylerii ppanc. w Szczecinku; Kierownik 6 RWT i dowódca 52 batalionu remontowego w Czarnem. Szef logistyki 2 Brygady Zmechanizowanej, szef Wydziału Technicznego 8, a następnie 12 Dywizji Zmechanizowanej. Uczestnik misji w Iraku.

7. KOMENDANCI 1 REGIONALNEJ BAZY LOGISTYCZNEJ (siedziba w Wałczu)

płk Adam Polowy;pułkownik mgr inż.Absolwent Wydziału Elekromechanicznego WAT; dowódca plutonu szef służb technicznych i z-ca dowódcy oraz dowódca 2 Batalionu Remontowego, szef wydziału planowania, z-ca szefa logistyki 2 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej, szef logistyki 2PDZ i ostatni dowódca tej dywizji (01.06.1998 – 31.03.1999); szef szefostwa materiałowego POW. Uczestnik misji w Iraku. Szef służb materiałowych dowództwa wojsk lądowych. Komendant 1 Regionalnej Bazy Logistycznej od 01 września 2010 do 27 czerwca 2014, którą formował.

płk Sławomir Łach. Komendant 1 Regionalnej Bazy Logistycznej od 27 czerwca 2014 do 31 marca 2015.

płk Eryk Hoffmann. Komendant 1 Regionalnej Bazy Logistycznej od 01 kwietnia 2015 do 18 listopad 2016.

płk Paweł Mela. Komendant 1 Regionalnej Bazy Logistycznej od 18 listopad 2016 do 10 lipiec 2017.

płk Cezary Balewski. Komendant 1 Regionalnej Bazy Logistycznej od 10 lipiec 2017 do 14 kwiecień 2019.

płk Marek Wiza cz. p.o. Komendant 1 Regionalnej Bazy Logistycznej od Kwiecień 2019.

8. DOWÓDCY GARNIZONU CHOSZCZNO OD 2003

Drawno po likwidacji garnizonu w 2003 znalazło się w rejonie odpowiedzialności Garnizonu Choszczno, w którym dowódcami garnizonu byli dowódcy 2 pułk artylerii legionów (2003 – 19.12.2011) i po jego rozformowaniu dowódcy choszczeńskiego dywizjonu artylerii samodzielnej 12 DZ.

- **płk dypl. Ryszard Łozecki** (do 06.2004)
- **płk dypl. Andrzej Kupis** (od 08.06.2004)
- **płk dypl. Krzysztof Zawadzki** (od 06.07.2007)
- **płk dypl. (dziś generał brygady) Tomasz Piotrowski** (od 01.07.2008)
- **płk dypl. Andrzej Lorenc** (od 15.09. 2010)
- **ppłk dypl. Edward Kalinowski** (p.o. od 14.07.2011 do rozformowania pułku19.12.2011)
- **ppłk Artur Noga** (od 12. 2011)
- **mjr mgr Jarosław Chojnacki** (od 29.07.2013)
- **płk Dariusz Wojtkowiak** (od 2013 często wykonywał inne zadania poza Choszcznem. W tym czasie zastępował go mjr Chojnacki)
- **ppłk mgr Jarosław Chojnacki** (od 02.08.2016)
- **ppłk mgr Daniel Noga** (od 22.03 2018)

9. WIELKA ARMIA V KORPUS I JEGO DOWÓDCY W MOMENCIE PRZEJŚCIA PRZEZ ZIEMIĘ DRAWIEŃSKĄ (STAN NA DZIEŃ 14.10.1806).

Dowódca Korpusu – marszałekFrancjiJean Lannes (1769 – 1809).

1 DywizjaPiechoty–dowódcagen. dyw. (późniejszy marszFrancji od 1811 r.) Louis-Gabriel Suchet (1770 –1826),
– 1 Brygadadowódcagen. bryg. Michel Marie Claparède:
Składbrygady:
17 pułklekkiejpiechoty – płk (późniejszygen. bryg.) Marc Cabanes de Puymisson
– 2 Brygada, dowódcagen. bryg. (późniejszymarszałekFrancji) Honoré Charles Michel Joseph Reille.
Skład brygady:
34 pułk piechoty lekkiej – płk (późniejszy gen. bryg.) Pierre Dumoustier (1771—1831)
40 pułk piechoty lekiej – płk (poźniejszy gen. bryg.) Thomas Jean Chasseraux
3 Brygada, dowódca gen. bryg. Dominique Honoré Antoine Marie de Vedel
Skład brygady:
64 pułk lekkiej piechoty – płk (późniejszy gen. bryg.) François Pierre Alexandre Chauvel;
88 pułk piechoty lekkiej – płk (późniejszy gen. bryg) Michel Veilande
Razem w 1 Dywizji Piechoty było 13 batalionów, 11 436 żołnierzy i 12 armat.

2 DywizjaPiechoty, dowódca (19.05.1805 – 16.05.1811) gen. Dyw. Honoré Théodore Maxime Gazan (1765 – 1845)
- 1 Brygada, dowódca gen. bryg. Jean-François Graindorge (1772—1810)**Skład brygady:**
21 pułk lekkiej piechoty – płk Augustin Romain Duhamel
28 pułk lekiej piechoty – płk (poźnieszy ben.bryg. Jean André Praefke)
- 2 Brygada, dowódca gen. bryg. François Frédéric Campana, Włoch poległ pod Ostrołeką**Skład brygady:**
100 pułk piechoty liniowej – płk (późniejszy gen. bryg) Jean-Marie Ritay103 pułk lekkiej piechoty – płk (późniejszy gen. bryg.) Éloi Charlemagne Taupin**Razem w 2 Dywizji Piechoty było: 11 batalionów, 7500 żołnierzy i 16 armat.** W składzie V Korpusu w momencie jego przejścia przez ziemię drawieńską była brygada lekkiej kawalerii gen. bryg. Anne François Charles Trelliard, ale szły one inną trasą.

10. ALFABETYCZNYSPIS ŻOŁNIERZY I PRACOWNIKÓW WOJSKA GARNIZONU DRAWNOJAKOUZUPEŁNIENIE DO KSIĄŻKI AUTORSTWA ANDRZEJA SZUTOWICZA I JANA BRYCKIEGO„W ZBROI I MUNDURZE NA ZIEMI DRAWIEŃSKIEJ" WYD. 2016

Nazwisko i imię Imię ojca	Stopień	Zajmowane stanowisko od - do	Dokąd odszedł
BŁĄDEK Piotr	PW	Magazynier – sekcja przechowywania	2 RBM WAŁCZ
BURY Małgorzata	PW	Referent – Pion Głównego Księgowego	INNY ZAKŁAD PRACY
CZERNIAWSKI Stanisław	PW	Kierowca – Wojskowa Administracja Koszar	2 RBM WAŁCZ
DZIERBUNOWICZ Bronisław	PW	Narzędziowy – warsztat remontowy	EMERYTURA
KOZIOROWSKA Anna	PW	Księgowa – służba finansowa	EMERYTURA
KRAWCZYK Jan	PW	Mechanik – warsztat remontowy	INNY ZAKŁAD PRACY
MIŁASZEWSKA Ewa	PW	Księgowa – służba finansowa	INNY ZAKŁAD PRACY
Andrzej	PW	Kierownik Magazynu	2 RBM WAŁCZ
SYROKA Piotr	chor.	Dowódca plutonu Komendy Ochrony	INNA JW
SZAFRAŃSKA Maria	PW	Konserwator – sekcja przechowywania	EMERYTURA
WALCZAK Marek	PW	Mechanik Warsztat Remontowy	INNA JW
ZAJĄC Bolesława	PW	Kucharz Stołówka żołnierska	2 RBM WAŁCZ
ZBOŻNIK Edward	chor.	Szef służby żywnościowej	INNA JW

Spis treści

Wstęp……

Rozdział 1

A ……..

B ……..

C ……..

D ……..

E ……..

F ……..

G ……..

H ……..

I ……..

J ……..

K ……..

L ……..

Ł ……..

M ……

N ……..

O ……..

P ……..

R ……..

S ……..

Ś ……..

T ……..

U ……..

V ……..

W ……

Z ……..

Ż ……..

Rozdział 2

I Wyróżnieni nagrodami honorowymi gminy Drawno……..

1. Osoby, które otrzymały honorową odznakę ,,Za zasługi dla miasta i gminyDrawno" w latach 1987 - 2020 ……
2. Wyróżnieni statuetką i tytułem honorowym ,,Drawianin roku" w latach 2009 - 2021 ...
3. Osoby i instytucje, które otrzymały statuetki ,,Drawieńskieżurawie" w latach 2014 - 2021 ……..
4. Osoby, które w poszczególnych latach zdobyły tytuł króla kurkowego w otwartych turniejach strzeleckich w Drawnie ……...

II Duchowieństwo ewangelickie

1. Pastorzy z Neuwedell……..
2. Diakoni z Neuwedell(wg. J.G. Brzustowicza) ……
3. Pastorzy z Fürstenau(Barnimia) ……..
4. Pastorzy z Nowej Korytnicy ……

III Starostowie Choszczeńscy w latach 1627 - 1945……

IV Pamiątki wielkiej wojny ……...

1. Drawno tablica pamiątkowa ku czci poległychNeuwedelczyków w wojnie 1870 - 1871 ……..
2. Dominikowo pomnik poległych mieszkańców wsi w wojnie 1914 -1918 …….
3. Płyty ludzkiej pamięci z Brzezin …….
4. Żółwino nieustająca pamiątka wielkiej wojny ……..……
5. Tablica pamiątkowa ku czci ofiar wielkiej wojny 1914 - 1918 ……..……..

6. MieszkańcyFürstenau(Barnimie) polegli w latach 1914-1918 ……

V Osoby narodowości Żydowskiej urodzone w Drawnie i deportowane na wschód podczas holokaustu……

VI Majątki……..

VII Księża z parafii pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Drawnie ……

1. Proboszczowie …….
2. Wikariusze ……...
3. Mieszkańcy Drawna, którzy przyjęli święcenia kapłańskie ……
4. Proboszczowie Barnimia……..

VIII Samorządowcy ……...

1. Burmistrzowie Drawna 1945 - 1955 ……
2. Tymczasowa Miejska Rada doradcza i jej komisje. Powołana 02.09.1945, o godz. 13:00 w Nowe nad Dragą(Drawno) ……
3. Radni pierwszej Rady Narodowej zaprzysiężenie 26.11.1946 w m. Kniazie (Drawno) ……
4. Tymczasowa Rada Doradcza gminyFürstenau(Barnimie) powołana 04.02.1946 …….
5. Pierwsza Gminna Rada Narodowa w Księżnie (Barnimie) …….
6. Skład Gminnej Rady Narodowej w gminie Laska (dziś Żółwino). Stan na dzień 09.09.1946 ……
7. Wykaz przewodniczących prezydium MRN w Drawnie (1946 - 1953) ……..
8. Naczelnicy ……
9. Burmistrzowie ……..
10. Przewodniczący Rady Miejskiej ……..
11. Sołtysi 1948/49 gmina Barnimie …….

IX Zapomniane szkoły ……

1. Kiełpino ……
   1.1 Szkoła Podstawowa ……
2. Chomętowo ……..
   2.1 Szkoła Podstawowa ……
3. Dominikowo ……

3.1 Szkoła Podstawowa ……
4. Konotop ……
4.1 Szkoła Podstawowa ……
5. Żółwino ……
5.1 Szkoła Podstawowa ……
6. Zatom ……...
6.1 Szkoła Podstawowa ……
7. Święciechów ……
7.1 Szkoła Podstawowa ……
7.2 Rolnicza Szkoła Zawodowa ……...
7.3 Filia Technikum Rolniczegow Suliszewie ……
7.4 Szkoła Rolnicza Specjalna ……
7.5 Specjalny Zakład Wychowawczy ……..
7.6 Specjalny OśrodekSzkolno Wychowawczy ……
8. Chrobotkowo - Borowiec ……
8.1 Zasadnicza Szkoła Leśna ……
8.2 Internat Szkoły ……
9. Barnimie ……...
9.1 Szkoła Podstawowa 1945 - 2001 ……
10. Brzeziny ……...
10.1 Szkoła Podstawowa 1946 - 2002 ……
10.2 Dom Pomocy Społecznej ……
11. Drawno ……..…
11.1 Przedszkole Miejskie Nr 1 1945 - 1997 ……..
11.2 Przedszkole Miejskie nr 2 ……..
11.3 Przedszkole Miejskie ……
11.4 Szkoła Podstawowa w Drawnie ……..
11.5 Gimnazjum Publiczne im. Saperów Polskich w Drawnie……...
12. Niemieńsko - Zamek ……
12.1 Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Niemieńsku
……

X Zawiadowcy i dyżurni pracujący na stacji PKP Drawno do 30.11.1995……..

1. Zawiadowcy ……
2. Dyżurni ……
3. Pracownicy ……...

XI Rolnictwo ……

1. Dyrektorzy i zarządcy PPGR i GRSP Drawno w latach 1972 - 1995 …….
2. Gminna Spółdzielnia w Drawnie …….
3. Wielozakładowa Spółdzielnia Produkcyjna im. 35 PRS w Drawnie z siedzibą w Kiełpinie……..

XII Wybitni w DPN……...

1. Dyrektorzy Drawieńskiego Parku Narodowego ……..
2. Inicjatorzy powstania DPN i jego współtwórcy ……..
3. Byli i obecni członkowie rady …….
4. Byli na terenie Parku ……

XIII STOWARZYSZENIA.....

1. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej .....
1.1. Osobowości, które na zaproszenie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, odwiedziły Drawno w latach 1999-2001 .....
2. Koło łowieckie „Drawa" (rok powstania – 1960) .....
3. Drawieński Uniwersytet Trzeciego Wieku .....
4. Gminna Rada Seniorów w Drawnie .....
5. Koło regionalne hobbystów .....
6. Koło Nr 21 Stowarzyszenia Saperów Polskich w Drawnie .....
7. Członkowie Drawieńskiego Stowarzyszenie Historyczno – Eksploracyjnego .....
8. Stowarzyszenie „Coolturalne Drawno"……
9. ZHP –wspomnienia Marii Haptar .....
10. Szkolny Klub Żeglarski „Drawa" Drawno (istnieje od 2005) .....

XIV Bibliotekarze ……..

1. Kierownicy Gromadzkiej Biblioteki Publicznej w Barnimiu do 1979, po tym roku przekształcona została w Filię w Barnimiu, podległą Bibliotece Publicznej w Drawnie……..
2. Kierownicy i Bibliotekarze Biblioteki Publicznej w Drawnie w latach 1948-2019 ……

XV Kluby piłkarskie……..

1. „Drawa" Drawno (1947) ……..
2. „Świt" Barnimie (1984) ……...

XVI Wojskowi……

1. Dowódcy 7 Okręgowej Składnicy Sprzętu Inżynieryjnego i Materiałów Wybuchowych (JW 4666) w Drawnie ……
2. Dowódcy 94 Składnicy Materiałów Topograficznych ……
3. Wojskowi Kolejarze …….
   3.1 Wojskowa Komenda Kolejowa w Stargardzie Szcz.…….
   3.2 Delegatura Komendy Komunikacji Wojskowej w Stargardzie Szcz.……
   3.3 Delegatura Woskowej Komendy Transportu …….
4. Dowódcy 41 Batalionu Saperów …….
5. Pododdział Obserwacyjno Meldunkowy …….
6. Dowódcy 2 Rejonowej Bazy Materiałowej (2000 – 2010) ……..
7. Komendanci 1 Regionalnej Bazy Logistycznej ……...
8. Dowódcy Garnizonu Choszczno od 2003 ……
9. Wielka Armia V Korpusu i jego Dowódcy w momencie przejścia przez Ziemię Drawieńską (stan na dzień 14.10.1806) .....
10. Alfabetyczny spis żołnierzy i pracowników wojska Garnizonu Drawno jako uzupełnienie do książki autorstwa Andrzeja Szutowicza i Jana Bryckiego „W zbroi i mundurze poZiemi Drawieńskiej" wyd. 2016 ……

Bibliografia……